הארץ

4.30 שקלים, יום ראשון י' באדר ב' התשנ"ה, 12 במארס 1995 VOL.77/22990 MARCH 12 1995

כולל מע"מ, באילת 3.70 שקלים

פתרונות בזמן!!!

לביא

* שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה *

לביא מחשבים בע"מ הירדן 39 ר"ג טל 03-6775110 פקס 03-6775253

רבין "לא חש דחיפות" במשא־ומתן עם סוריה. פרס: הזמן הולך ואוזל

מאת אלוף בן וגיא בכור

מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, ישוב מחר בערב לישראל אחרי פגישתו בדמשק עם נשיא סוריה, חאפז אל־אסד. בישראל מצפים להסכמה סורית לחידוש שיחות השגרירים והקצינים בוושינגטון, שהופסקו בידי אסד לפני כחודשיים וחצי. מקור מדיני בכיר אמר אתמול כי ראש הממשלה, יצחק רבין, "אינו חש דחיפות" במו"מ עם סוריה.

לדברי המקור, רבין אינו רואה במסעו הנוכחי של מזכיר המדינה האמריקאי הזדמנות אחרונה להשיג שלום בין ישראל לסוריה. המקור ציין כי ישראל אינה מבקשת להאיץ את המו"מ עם סוריה. "אנחנו רצינו לנהל שיחות כל הזמן, והן הופסקו בגלל החלטה סורית".

לעומתו הדגיש שר החוץ, שמעון פרס, את החשיבות של האצת התהליך המדיני ואמר כי "יש לנו 20 חודשים עד הבחירות. ההערכה שהזמן הולך ואוזל, ואולי הסכנה של אובדן השלום, מחייבים אותנו לרכז את כל המאמצים כדי לקדם את השלום. יש לנו 20 חודשים שאין להם תחליף".

פרס, שהתראיין בערוץ 2 אמר כי יש גורמים נוספים המאפשרים להאיץ את התהליך: העובדה שעברו כחודש וחצי "ללא פיגוע ביטחוני של ממש", השלום המתפתח עם ירדן והתחושה שהסורים אינם מנתקים את פתיל המו"מ. שר החוץ אמר כי בשיחתו עם כריסטופר הסביר ביום שישי "מדוע העמדות הישראליות מאפשרות פתיחת משא־ומתן עם סוריה. אפשר לספק די חומר, כדי לחדש את תהליך השלום עם הסורים".

פרס אמר כי "ניתחנו סוב־סוב את העמדות הסוריות, ואנו רואים שבצד העיקשות הסורית יש נכונות להתקדם". שר החוץ העלה רעיונות שונים בפגישה עם כריסטופר. רבין השאיר חזר על הצעתו להעלאת דרג המו"מ עם הסורים, וניהול שיחות בדרג מדיני. מקורות ישראליים אמרו אתמול כי מזכיר המדינה יוצא לדמשק עם מחויבות ישראלית לשלום עם סוריה, לאחר ששמע מרבין כי ישראל רוצה ויכולה להשיג הסכם עם הסורים. "כל אחד מהצדדים — ישראל, סוריה וארה"ב — הטיל ספק ברצינות של האחרים, והמסר של ראש הממשלה הבהיר את רצינותה של ישראל".

לדבריהם, "אנו ממתינים עתה לדברים שישמע כריסטופר מאסד". אתמול נועדו חברי צוות השלום האמריקאי לשיחה עם הרמטכ"ל, אמנון שחק, ועם קצינים בכירים. השיחה נועדה בעיקרה להיכרות, ונידונו בה גם סידורי הביטחון העתידיים בגולן. לדברי מקורות ישראליים, בפגישה לא עלו הצעות חדשות, והיא לא נועדה לניהול מו"מ. הם אמרו כי "האמריקאים מכירים את עמדות ישראל ביחס לגולן ולא היה טעם לחזור עליהן בפירוט".

הבוקר ייצא מזכיר המדינה לג'דה שבסעודיה, לפגישה עם שרי החוץ של שש מדינות המפרץ, שתתמקד בהמשך הסנקציות על עיראק. כריסטופר יעלה בפגישה את טענותיה של ישראל בדבר האטת קצב הנורמליזציה ביחסיה עם מדינות המפרץ, בלחצן של מצרים וסוריה. הוא ידון גם בקשיים בגיוס סיוע לפלשתינאים, ובמילוי התחייבותן של מדינות המפרץ להעביר סיוע לרשות הפלשתינית. אחרי הביקור בסעודיה ייצא לסוריה ולירדן.

קבלת פנים קרירה מכינים כלי התקשורת של סוריה ומצרים למזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, האמור לצאת היום מריאד שבסעודיה לדמשק. המסר של בכירי השלטון בסוריה ושל העיתונים היומיים שלה הוא כי לא יהיו כל ויתורים לישראל למרות הביקור.

היומון הסורי אל־תשרין גינה בשבת את מה שלהערכתו ניתן להגדיר כ"תמיכה מוחלטת של ארה"ב בישראל". לדעת העיתון "ארה"ב מרם הראתה כי היא עמדתה לא משתנה והוגנת, כיוון שהיא תומכת לחלוטין וללא סייג בישראל, הרוצה להחזיק בשטחים הכבושים בלי לתת לערבים דבר. ברור לכן, כי ארה"ב אינה עמיתה של הערבים", נאמר ביומון.

העיתון גם הגדיר את עמדת וואשינגטון בסוגיית החתימה על האמנה לאי הפצתו של נשק גרעיני "מוסרת וחד־צדדית". אל־תאורה מקווה למרות זאת כי כריסטופר יביא עמו "הצעות ישראליות חדשות, שיביאו לקידום תהליך השלום". לדעת כותב המאמר, סו...

(סוף בעמוד 10א)

עוזר ראש אמ"ן למחקר, תא"ל עמידרור: "אופן סיקור הפיגועים בכלי התקשורת מסייע לטרור"

מאת אמנון ברזילי

עוזר ראש אמ"ן למחקר, תת־אלוף יעקב עמידרור, אמר בשבוע שעבר כי אלמלא טיפלה התקשורת באירועי הטרור בדרך שהיא מטפלת בהם, "הטרור היה מצליח פחות ואולי גם היו פחות פיגועי טרור".

עמידרור דיבר בכינוס לזכר תא"ל עוזי יאירי, שנהרג בפעולה לחילוץ בני ערובה שהוחזקו בידי חוליית מחבלים במלון סבוי בתל אביב.

ראו עמוד 3ב

בכינוס, שהתקיים ביום שני שעבר בבית הספר לפיקוד ומטה, נכחו בני משפחתו של יאירי והרמטכ"ל רב אלוף אמנון ליפקין־שחק, כמה מאלופי המטה הכללי ורבים מפקודיו של יאירי. תא"ל עמידרור הקדיש את הרצאתו לטרור האיסלאמי. בפתח דבריו ביקש להשמיע שלוש הערות, ושאחת מהן הוקדשה לתגובת אמצעי התקשורת בישראל לפיגועי טרור.

"למיטב שיפוטי, צורת העיסוק שלנו בטרור תורמת להשפעתו עלינו", אמר תא"ל עמידרור. "אם היינו מסוגלים להתרגל שינויים, לפרסם את האירוע בלי כותרות גדולות, בלי צבע, בלי צילומי תקריב של הרוגים ופצועים ובלי לשפוך שפע של מלים על מטרים של נייר וקילומטרים של צלולויד, הטרור היה מצליח פחות. אולי גם היה פחות טרור, כי הטרוריסט ניזון ומתחזק מהפרסום שהוא מקבל".

"הבריטים לחמו בטרור קשה ולא נשברו"

תא"ל עמידרור השווה בין הדרך שבה מגיבים הישראלים על אירועי טרור, לאופן התגובה של הבריטים לפיגועים של המחתרת האירית.

"מאז שנות השישים לחמו הבריטים בטרור קשה בצפון־אירלנד ולא נשברו", אמר. "הטרור פעל בלבלבה של לונדון, לא פחות משהטרור החמאסי פעל בתל אביב. אבל הבריטים לא נכנסו להיסטריה, ולא ניהלו משא ומתן עם המחתרת האירית, גם כשמעשי הטרור לא נפסקו. הטרור לא ימוטט אותנו אם לא נאבד את חוש המידה".

לדברי עמידרור, יכולתו של הציבור הישראלי לגבור על הטרור "תלויה בנו, לא פחות מאשר בו. מותר לנו לדרוש מעצמנו, כבאה וכהוגנה, לעמוד מול הטרור ביותר נחישות ובכבוד עצמי. אם לא כן, תמיד ישתלם לצד השני לבצע פיגועי טרור. בערב לזכרו של עוזי יאירי, שעסק בפעולות רבות על גבו ונהרג בפעילות נחרצת נגד הטרור, מותר לומר את זה ביותר עוז ובתקווה ליותר הבנה".

ויצמן וליבאי ידונו בשחרור אסירות פלשתינאיות לרגל עיד אל פיטר
עמ' 2א

מייג'ור מגיע לביקור בישראל; "אין ספק שאיראן מממנת פעולות טרור"
עמ' 5א

פרס מציע לדחות יישום החוק לבחירה ישירה של רה"מ
עמ' 6א

חוג משוב יציע לוועידת העבודה לתקן את מצעה ולהסכים להקמת מדינה פלשתינית בהסדר הקבע
עמ' 6א

הוארך מעצרם של שני חשודים בהאזנות סתר שצור ופרידן העידו נגדם
עמ' 7א

מת מתי פלד
עמ' 10א

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	2.9830	+0.10%
שחור	3.00	—
סל יציג	3.4549	+0.12%

שליח סוכנות באוקראינה נרצח בידי שכניו בקייב

מאת ראלי סער ואיתן רבין

שליח הסוכנות היהודית בקייב שבאוקראינה, שימי פיינגולד, חבר קיבוץ הצרים בן 49, נרצח אתמול על ידי שכניו בבית מגוריו.

ראש משלחת הסוכנות היהודית באוקראינה, יוסף טרופיאנסקי, אמר כי אתמול ב־5 אחר הצהרים לפי שעון ישראל שמע פיינגולד קולות מוסיקה רמים מדירת שכניו בקומה הששית. פיינגולד, שהתגורר בקומה החמישית, עלה לדירת השכנים כדי לבקש מהם להנמיך את המוסיקה.

ראו עמוד 3א

בין פיינגולד לשכנים התפתחה כנראה קטטה, אחד השכנים דחף אותו והוא נפל ונהרג מהמכה בראשו. לדברי טרופיאנסקי, לאחר הרצח נמלטו השכנים מדירתם, ומשטרת קייב פתחה בחיפושים אחריהם.

כמה דקות לאחר שיצא פיינגולד מביתו שמעה אשתו, חוי, חבטה חזקה בחדר המדרגות. כשיצאה מהדירה מצאה את גופת בעלה בחדר המדרגות, כשראשו זב דם.

מהסוכנות נמסר כי עדיין לא ברור אם פיינגולד נפל במדרגות או הוכה ונרצח, וכי העניין נמצא בחקירה במשטרת קייב. "המקרה לא אירע ככל הנראה על רקע לאומני. אלה היו פשוט חוליגאנים שעשו רעש – זה הכל", אמר טרופיאנסקי.

ראש משלחת הסוכנות היהודית בחבר המדינות, חיים צ'סלר, אמר אתמול בשיחה טלפונית מקייב, כי בעקבות מותו של שליח הסוכנות פיינגולד קיבלו כל שליחי הסוכנות בחבר המדינות הנחיות להגביר את מודעותם לביטחונם האישי. צ'סלר, שיצא הבוקר לקייב, אמר כי השליחים "הודרכו לנקוט משנה זהירות בכל פעולותיהם".

לדברי צ'סלר, האחראי על 92 שליחי הסוכנות ב־15 הרפובליקות של חבר העמים, זו הפעם הראשונה ששליח הסוכנות נהרג בחבר המדינות בעת מילוי תפקידו.

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE

גמאטרוניק

טל: 02-821777

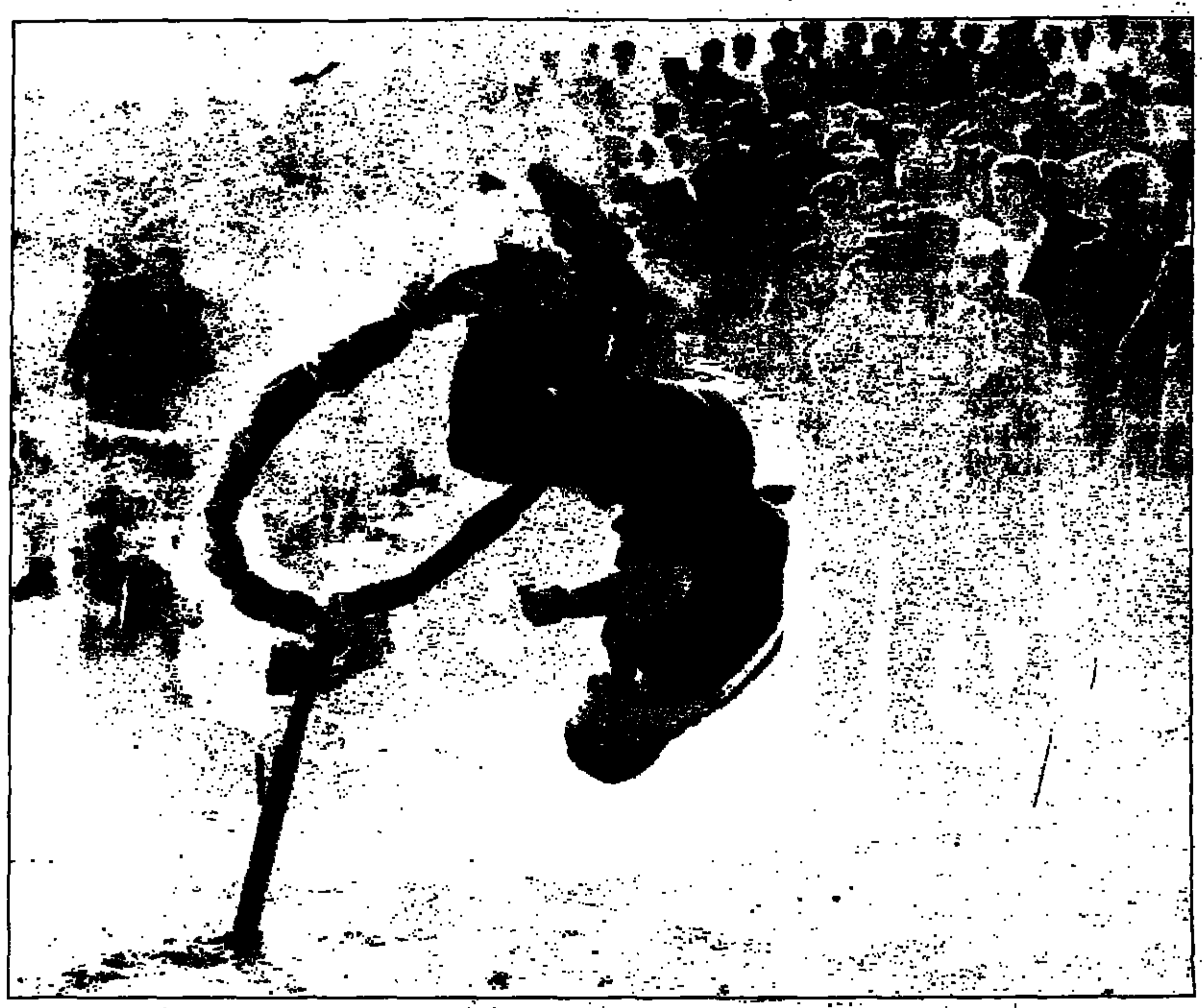

שוטר קופץ דרך טבעת אש במקס סיום קורס של המשטרה הפלשתינית, שהתקיים בסוף השבוע ביריחו

חשד למסירת דיווחים כוזבים מצד תנועת ההתיישבות של ש"ס למשרד הדתות

בביקורות שערך המשרד נמצאו כשליש מכוללי השמיטה של עמותת "מעייני התיישבות" סגורים ובשליש נוסף היתה נוכחות חלקית בלבד

מאת שחר אילן

תחקיר שערך "הארץ" בנושא ההקצבות שהעביר משרד הדתות לתנועת ההתיישבות של ש"ס, "מעייני ההתיישבות", מעלה חשדות לדיווחים כוזבים והוצאת סכומים גבוהים מהמשרד, בניגוד לקריטריונים.

ראו עמוד 4א

בשנת '94 העביר משרד הדתות 4 מיליון שקלים לכוללי השמיטה של "מעייני התיישבות". בביקורות שערכה מחלקת הישיבות של משרד הדתות בכוללי השמיטה של העמותה התגלה ששליש מהם היו סגורים או שהיתה בהם נוכחות אפסית. בשליש נוסף של הכוללים התגלתה נוכחות חלקית.

תחקיר "הארץ" מעלה חששות לנתונים כוזבים בדיווחים של כוללי השמיטה של "מעייני ההתיישבות" בשורת תחומים נוספים. בכ־20 כוללים למדו התלמידים במשך שעה וחצי עד שלוש שעות ביום ולא ארבע שעות כמתחייב.

לפי הממצאים, רבים מתלמידי הכוללים אינם עומדים בתנאי לפיו הם חייבים להיות חקלאים ששובתים מעיבוד הקרקע בשנת השמיטה. בכיר במשרד הדתות טוען שרבים מהתלמידים עיבדו את הקרקע במסגרת היתר מכירה, כלומר באמצעות מכירתה הסמלית לערבים, ורבים אחרים כלל אינם חקלאים. כ־250 מהתלמידים היו בני למעלה מ־70, וספק אם הם עדיין עובדים בחקלאות. נוכח הממצאים קיים ספק גדול אם "מעייני ההתיישבות" היתה צריכה לקבל אפילו 40% מהסכום שהוקצב לה.

למרות הממצאים חולקו באמצעות "מעייני ההתיישבות" מלגות לימוד ל־1500 חברי מושבים, שלמדו בכוללים. בבחירות להסתדרות שנערכו באותה שנה קיבלה סיעת רם, עמה נמנית ש"ס, אלפי קולות במושבים.

"מעייני ההתיישבות" אף ניסתה לקבל עבור השיעורים בכוללי השמיטה תשלום כפול גם מסעיף ארגונים אזוריים להפצת התורה. בדיון של ועדת התמיכות של המשרד נמסר, שהעמותה דיווחה על אותם שיעורים בשתי בקשות תקציב. בכך ניסתה לסמוך להוצאות את המשרד ולקבל ממנו כ־100 אלף שקלים בנוסף. המשרד הסתפק בביטול ההקצבה של העמותה מסעיף ארגונים אזוריים ובדרישה להחזרת הכסף, ולא נקט נגד העמותה כל סנקציה נוספת.

מנכ"ל משרד הדתות זאב רוזנברג מסר בתגובה כי "כל ההחלטות במשרד למתן תמיכות היו בהתאם לחוק, על פי כללים ומבחנים שאושרו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ופורסמו ברבים. ההחלטות היו מקצועיות, וללא כל שיקול זר". לדברי רוזנברג, "נוהל הקבע של המשרד קובע שכל תשלום מתבצע רק לאחר ביצוע ביקורת של המעקב הפנימי, בדיקה של רואה חשבון חיצוני ובדיקה מקצועית של חשב המשרד האגשיר".

לעצם העניין אומר רוזנברג, ש"אין 'במעייני ההתיישבות' בעיה. כל מי שהיה שם תלמיד קיבל את המלגה, והם הביאו אישורים חתומים על כך". לדברי רוזנברג, היועץ המשפטי למשרד הוא שהחליט לא להגביל את גיל התלמידים בכוללי השמיטה.

רוזנברג לא היה מעוניין להרחיב את תגובתו מעבר לכך. בעבר הוא הביע ספק אם מחלקת הישיבות אכן ערכה ביקורות במוסדות "מעייני ההתיישבות", וטען שגם אם כן מדובר בביקורות לא אמינות. בכירים במשרד טענו אז שמאחורי הביקורות עומדים מניעים נקמניים. עוד אמר אז רוזנברג ל"הארץ", שכל תלמיד בכולל נדרש להגיש אישור שהוא חקלאי השובת מעבודתו והעמותה נדרשה להגיש מאזנים.

הת' עולי רומניה השתתפה במימון מערכת הבחירות של 'העבודה' להסתדרות

בראש ההתאחדות עומד ארטור ישראלוביץ'

מאת ראלי סער

שותפת "הארץ" לעלייה וקליטה

התאחדות עולי רומניה הוציאה עשרות אלפי שקלים למימון פעולות תעמולה של רשימת העבודה במערכת הבחירות להסתדרות ב־'94. בראש ההתאחדות עומד ארטור ישראלוביץ', שהיה אז גם גזבר ההסתדרות.

כך קובעת מבקרת הסוכנות, רנה גוטמן, בביקורת שערכה בהתאחדות עולי רומניה. מבקרת הסוכנות קבעה כי הוצאת הכספים נעשתה בניגוד לנוהלי הסוכנות.

ראו עמוד 6א

רוב תקציב התאחדות עולי רומניה ממומן בכספי הסוכנות, בסך כ־270 אלף שקל בשנה. התקציב ממומן גם בכספי ההסתדרות.

חלקה של הסוכנות בתקציב התאחדות עולי רומניה מיועד למימון פעילויות הקשורות לקליטת עולים חדשים וסיוע במציאת תעסוקה לעולים, וכן לפעילויות לחיזוק מורשתם התרבותית של יוצאי רומניה.

מדו"ח הביקורת עולה כי התאחדות עולי רומניה מימנה בחודשים מארס־מאי '94 משלוח מעטפות, בסך 20 אלף שקל, שעליהן התנוססו חתימותיהם של מי שהיה מנכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, ושל ישראלוביץ'. במעטפות הופיעה קריאה ליוצאי רומניה, להצביע לרשימת העבודה בבחירות להסתדרות.

המבקרת קובעת כי התאחדות עולי רומניה מימנה מודעות תעמולת בחירות בעיתון בשפה הרומנית למען מפלגת העבודה. במקרה אחר הוזמנו פעילי ההתאחדות ליום עיון באפעל, שהיה אמור להיות מוקדש לזכר טביעת האניה "סטרומה", אך הוקדש בפועל לתעמולת בחירות להסתדרות.

לנוכח ממצאי מבקרת הסוכנות הורה ב־14 באוגוסט '94 יו"ר מחלקת העלייה והקליטה בסוכנות, אורי גורדון, הממונה על תקציב התאחדויות העולים השונות, להקפיא את ההקצבות להתאחדות עולי רומניה.

גורדון אמר כי "הממצאים חמורים, ואינם מאפשרים לעבור לסדר היום. אין בכוונתי לטשטש או לטייח עובדות".

האמריקאים מצפים להודעה של מייקל ג'ורדן על חזרתו לכדורסל

מאת עקיבא אלדר

שליח "הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מאז המרדף אחרי הג'יפ של כוכב הפוטבול והקולנוע לשעבר או־ג'יי סימפסון, לא נתפסה אמריקה לסערת רגשות קולקטיווית, כמו בהמתנה להודעה הרשמית של מייקל ג'ורדן בדבר שובו לקבוצת הכדורסל "שיקאגו בולס".

גל ההתרגשות הלאומית הנוכחי פרץ, כאשר מייקל ג'ורדן בן ה־32 הודיע שלשום על פרישתו מקריירה קצרה (מאז חורף 1993) כשחקן בקבוצת בייסבול מסרסוטה, פלורידה, המשחקת בליגה הנמוכה.

ראו עמוד 9א

עיתון רציני כמו ה"שיקאגו טריביון" ניסח את הכותרת: "עיר שלמה שרויה בתקווה (Hope) והוא גם הדירוג היחיד במינו של ג'ורדן: ביאת המשיח (The 2nd Coming) בפתח". העיתון "שיקאגו סאן טיימס" התעכב בכותרתו: "אמור שזה נכון, מייקל". מאות אנשים צרו במשך שעות ארוכות על מלון במרכז שיקאגו, לאחר שהבהירו בצוות טלוויזיה שדלק אחרי הכדורסלן, שחקן הבייסבול, איש העסקים והרבן הדרוש.

הנשיא ביל קלינטון דיווח שלשום על נתוני תעסוקה מעודדים וחקי לזכות הממשל שלו יצירת 1.6 מיליון מקומות עבודה. "אם מייקל ג'ורדן יחזור לכדור, זה יגדל למיליון שש מאות אלף ואחד" אמר מנהיג העולם החופשי. ראש עיריית שיקאגו, העיר השלישית בגודלה בארה"ב, ויריביו בבחירות לראשות העיר חדלו לדבר על רצח וסמים, ועברו להתעניין בשובו של ג'ורדן. מושל אילינוי מיהר לספר עד כמה "כולנו כמהים לראות את מייקל ג'ורדן משחק כדורסל".

ג'ורדן עבר משבר קשה, כאשר אביו נרצח בקיץ 1993 במכוניתו. זמן קצר אחר כך הודיע לאומה, כי מאס בתשומת הלב של העיתונות בהמודדיו והחליט לטעום מעט פרטיות. ג'ורדן אמר, כי השיג את כל המטרות שהציב לעצמו בכדורסל, וכי אין לו יותר יעדים לכבוש בתחום זה.

כאשר הודיע על פרישתו מהכדורסל לטובת הבייסבול, כתב פרשן הספורט של ה"ניו־יורק טיימס", אירה ברקו, שאין לו ספק שאם לאלוהים היתה דמות גופנית, הוא היה נראה כמו ג'קסון. עמיתו מייקל וילבון מה"וואשינגטון פוסט" כתב אתמול שאם אלוהים היה אומר לו שעליו לוותר על שנתיים מחייו כדי שג'ורדן ישוב למגרש, הוא לא היה מבוזבז ההדור מיותר ומוסר אותן ברצון.

התאריך הקבוע הוא כנראה ה־24 במארס – משחק הבית של ה"שיקאגו בולס" נגד "אורלנדו מג'יק". בתאריך זה תרוע כנראה ארה"ב אם הקאמבק של העשור אכן יתממש.

שחל ידרוש מנציב שב"ס להסביר כיצד הצליח יאיר לוי להפר את תנאי השיקום שלו

מאת ראובן שפירא

שר המשטרה, משה שחל, ידרוש היום בפגישת העבודה השבועית שלו עם נציב שירות בתי הסוהר, אריה ביבי, הסברים על הפרת תנאי השיקום מצד הח"כ לשעבר יאיר לוי ועל חוסר הפיקוח המתאים על ביצוע תוכנית השיקום.

על־פי התחקיר של "הארץ", שהה לוי בביתו בבני־ברק במקום להיות במקום עבודת השיקום שלו, במוסד חינוכי חרדי בעיר.

שר המשטרה יבקש מביבי להסביר כיצד קרה שאסיר שיקום אשר יצא מהכלא הצליח לשוטט במערכת. כמו כן הוא ידרוש ממנו לפרט את הנהלים לבקרה ופיקוח על אסירי שיקום.

ייתכן כי בעקבות חשיפת הפרשה, תתקיים בדיקה מקיפה של תוכניות השיקום של אסירים.

ראו עמוד 5א

במשרד המשטרה ובמשרד המשפטים רואים בחומרה רבה את התרגיות בתוכנית השיקום של יאיר לוי, בעיקר לנוכח העובדה שכבר לפני כחודשיים וחצי שיגרה פרקליטות המדינה, דורית ביניש, מכתב לנציב השב"ס, שבו התריעה על כך כי לוי משתתף בתוכנית שיקום, שלא בהתאם לקריטריונים אשר נקבעו.

מי שבמאוחדת

ימשיך גם השנה ליהנות מיתרונותיה המובילים של קופת חולים מאוחדת (שלא כלולים בחוק הבריאות החדש), ההופכים אותה לקופת החולים המועדפת:

מקום ראשון בשרות ויחס אישי ● מקום ראשון במקצועיות ודייקנות ● מקום ראשון בשיפורים והטבות

מובילה בביטוח רפואי משלים "מאוחדת עדיף" וביטוח סיעודי משלים "מאוחדת זהב".

הקופה היחידה שכלל בתי המרקחת במדינה משרתים אותה! הקופה שארגון רופאי המדינה מעדיף להיות מבוטח בה!

ומי שעוד לא

צריך לקפוץ על ההזדמנות ולהצטרף לקופת החולים הצעירה והמתקדמת במדינה!

סוף סוף בא חוק הבריאות החדש וקובע שאתם יכולים לבחור לעצמכם את קופת החולים שלכם,

בלי כל קשר למקום עבודתכם או לקופת החולים בה מבוטחים הוריכם. זאת ההזדמנות שלכם להצטרף לכל הצעירים שהעדיפו

כבר מזמן את המאוחדת, קופת החולים הצעירה במדינה, המעניקה לצעירים יתרונות בביטוחים המשלימים.

כדי לעבור לקופת חולים מאוחדת מוקדם ככל האפשר (עוד בשנת '95), יש להרשם עד סוף חודש זה (כך מחייב החוק החדש).

כדאי להזדרז, כי מי שיאחר את המועד - יאלץ להמתין לשנה הבאה!

ההרשמה נסגרת ב-15 במרץ 95'

בכל סניפי קופת חולים מאוחדת.

או צלצלו ונגיע אליכם:

03-5652288 ● 02-294445 ● 04-303171

קופת חולים מאוחדת

הקופה המובילה במדינה

هكذا من الأصل

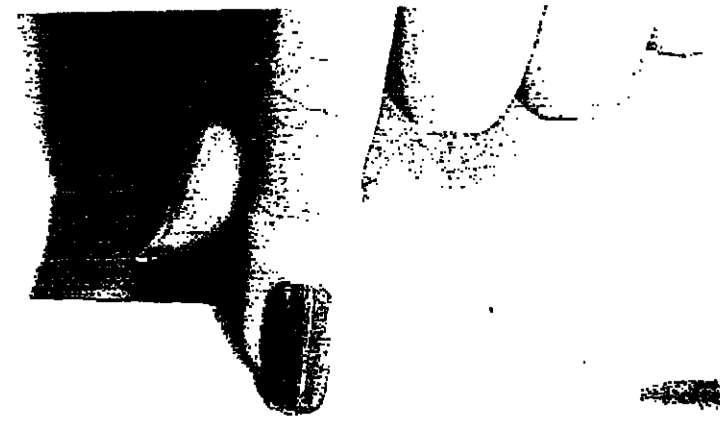

هكذا من الأصل

אתמול

טלוויזיה

קולנוע בלי מסורת

שיחות ברוח, יום שישי, ערוץ 1, 9:05

לפרופ' יוסף בר־שלמה איכות של כוכב. אין הוא מנצל אותה יותר על המידה, אך בשיחות שהוא מנהל בבקרי שישי עם מרואייניו הוא מתגלה, הודות לידע ולאכפתיות האמיתיים שלו, כאחד הטובים שבאותם מראיינים לעומק, שכה הרבה סכנות אורבות להם.

כך הוא דן שלשום עם פרופ' יעקב מלכין בשאלה מדוע אין יצירה ישראלית גדולה בתחום הקולנוע. מלכין טען אמנם כי ישנם, – להוציא סרטים בינוניים טובים רבים – סרט ישראלי אחד ("אוונטי פופולו") שהוא מעל לזה, אך הוא הסכים עם בר־שלמה כי יש בעיה עקרונית המעכבת את הקולנוע הישראלי דווקא, מכל האמנויות האחרות, שבהן הושגו הישגים של ממש.

ביחס לסיבה נחלקו ביניהם המשוחחים. מלכין תלה את האשם בזלזול בתסריטאות. גישת בר־שלמה היתה שונה מעיקרה, לאו דווקא מספקת אך מעוררת תהייה.

הוא הביא את מופת הקולנוענים הגדולים של המאה, פליני וברגמן, ואת צמיחתם מתוך המסורות הדתיות שלהם – הקאתולית והפרוטסטנטית – כיסוד האמנות שלהם.

הקולנוע הישראלי הוא חילוני, אליבא דבר־שלמה. אבל הרי גם החילוניות של יוצריו היא לא־אותנטית, נעדרת שרשים. היוצרים בתחומים האחרים מעמיקים יותר בחילוניותם או, במקרים נדירים יותר, בדתיותם. לא כן אנשי־הקולנוע שלנו.

יורם ברונובסקי

תיאטרון

שעשוע מלכותי מייגע

התיאטרון הסבבי מציג "הנרי השמיני, יומנו של רוצח סדרתי". בימוי: ג'ון אבולעפיה. עיצוב, שירים ותפקיד ראשי: ראלף אוסוויק; באנגלית

הרעיון הבסיסי מבטיח: הוא מבוסס על אבסורדיזם, וזה תמיד משעשע. זה מתחיל עם הנסיכה דיאנה שמשתוללת בארמון בקינגהאם ומעלה אותו באש, הנסיך צ'ארלס שמאוהב בצמח ששמו קאמילה ומעלה באוב את המלך הנרי השמיני, שידע מה לעשות עם נשים שהציקו לו. הנרי מאלף את צ'ארלס בינה.

הלהקה הזאת היתה כבר בארץ עם הצגת "תחתוניו של סקרלטי" וכאן כן עתה, גם האמצעים משעשעים, לפחות בהתחלה: 5 שחקנים שהם גם זמרים וגם נגנים, ובעיקר קומיקאים משתוללים על הבמה ובין הקהל, לפני תחילת ההצגה וגם בהפסקה, כשכולם רבי מרץ, ומעל כולם ראלף אוסוויק, שהוא גם הרוח החיה בעיצוב ההצגה וגם ממלא את תפקידו של המלך.

ההצגה מגוללת את קורות שש נשותיו של המלך, ומשתפת את הקהל בקריאות הידד, מחאות כפיים מתחוזרות, ואף בהעלאת מתנדבות מן הקהל למלא את תפקיד המועמדת לאשה הבאה. הקהל באולם באפעל התנהג כאילו הוא מאוד נהנה שמציגים לפניו משהו תחת הכותרת "תיאטרון אנגלי", ושיתף פעולה, במידה מסוימת של התלהבות.

אלא שכעבור זמן לא ארוך – עבודי אחרי האשה השניה, בערך – מתחיל השעשוע האנכרוניסטי המגמתי לחזור על עצמו. כוח ההמצאה הקומי אוזל ולהצגה אין רוח חיים. וכשזה לא משעשע, זה מתחיל לייגע, ולקראת הסוף אפילו להטריד ולהציק.

מיכאל הנדלזלץ

ביקור כריסטופר במזה"ת

כריסטופר ופרס יפעלו להגדלת הסיוע לפלשתינאים

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

"כספי הרשות הפלשתינית הולכים ואוזלים, ויש להיערך לגיוס מחודש של סיוע מצד המדינות התורמות", כך אמר שר החוץ, שמעון פרס, בפגישתו שלשום עם מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר. כריסטופר אמר שגם הוא מאוד מודאג מבעיית הסיוע לפלשתינאים, "כיוון שההיענות שהיתה בעבר, לא בהכרח קיימת גם עכשיו, ויש לחשוב על דרך לעורר מחדש את התלהבות המדינות התורמות".

שני שרי החוץ החליטו להקים צוות עבודה משותף, שיגבש דרכים לגיוס סיוע נוסף לפלשתינאים, לקראת הכינוס הבא של נציגי המדינות התורמות. כריסטופר אמר לעיתונאים לאחר הפגישה כי "יש להכניס אנרגיה בקהילת התורמות, להבטיח שהתחייבויות הקיימות מתמלאות, ושנוכל לאתר צרכים לעתיד".

הרשות הפלשתינית מבקשת מימון בינלאומי להוצאות השוטפות שלה עד לסוף השנה הנוכחית, ולא כפי שהוסכם בעבר עם המדינות התורמות, שיעבירו מימון עד תום חודש מארס. היקף המימון השוטף שמבקשים עתה הפלשתינאים מסתכם בכ־250 מיליון דולר.

מתאם צוות השלום האמריקאי, דניס רוס, נועד אתמול לשיחת עבודה עם מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר ועם הממונה על הכלכלה ברשות הפלשתינית, אבו־עלא. בשיחה הציג אבו־עלא את צרכי המימון של הפלשתינאים. רוס אמר כי יהיה קשה לגייס את הכספים ולכן דרושה הבנה מדוקדקת בין הישראלים לפלשתינאים ומול המדינות התורמות.

בפגישה סוכם כי מפגש נציגי התורמות בוואשינגטון יידחה, עד לגיבוש תוכנית מפורטת של ישראל והפלשתינאים לגיוס מימון.

בנוסף לכך, יעבדו שני הצדדים הצעה להקמת הפארקים התעשייתיים שבהם יועסקו פלשתינאים. ההצעה תוגש לממשלות המדינות התורמות ולגורמים עסקיים.

פרס סקר בפני כריסטופר את המו"מ עם הפלשתינאים ודיווח לו בהרחבה על פגישתו שלשום עם יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, שבה הוחלט להשלים עד ל־1 ביולי את המו"מ על השלב השני בהסכם אוסלו, ולאחר מכן ליישמו בשלבים ובהדרגה. פרס אמר כי "ההיערכות מחדש של צה"ל בגדה המערבית היא מבחן נתון בראש ובראשונה עניין ביטחוני. גם אם המו"מ יסתיים עד 1 ביולי, הבעיה איננה בהישג ההסכם כשלעצמו, אלא ביישום. הבעיה היתה שהכל התעכב עד כה בגלל הטרור. ככל שנוכל להתקדם, כך נתקדם בהמשך".

כריסטופר ופרס נועדו במשך כשעה בפורום מצומצם, ולאחר מכן קיימו פגישה קצרה בהשתתפות רחבה יותר. פרס סיפר על תוכנית הפארקים התעשייתיים שנועדו לספק תעסוקה לפלשתינאים בשטחים. כריסטופר דיווח על המפגש להכנת הבנק האזורי, שנערך בוואשינגטון. לדבריו, היתה זו פגישה מוצלחת, ובאפריל תיערך פגישה נוספת בעמאן.

כריסטופר אמר לאחר הפגישה כי "יש תחושה של מחויבות מחודשת להשגת שלום כולל, פרץ חדש של אנרגיה ותחושת התקווה בכל תהליך השלום".

בשיחות עם כריסטופר הובעה דאגה מיוחדת מכך, שחלק מהמדינות התורמות בעיקר מהאיחוד האירופי לא עמדו בהתחייבויותיהם לפלשתינאים. כריסטופר אמר כי "האירופים יודעים לבכות את מר גורלם של הפלשתינאים, וכך עשו כל השנים אבל כשזה מגיע לסיוע אנו רואים אותם כפי שהם".

נשיא המדינה, עזר ויצמן, הדגיש בשיחתו עם כריסטופר את החשיבות של השגת רגיעה בלבנון. הוא אמר כי במקביל לחידוש המו"מ עם סוריה, יש לדאוג לשקט בלבנון ולריסון החזבאללה. כריסטופר סיפר לוויצמן על שיחותיו במצרים ואמר כי הבין שנשיא מצרים, חוסני מובארק, מעוניין להרגיע את המתיחות סביב האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני.

"מובארק שיבח את ביקורך במצרים ואמר שהוא תרם לאווירה", אמר כריסטופר לנשיא. חברי צוותו של מזכיר המדינה נפגשו אתמול עם סגן שר החוץ, יוסי ביילין, ודנו עמו בעתיד המו"מ הרב־צדדי. בפגישה נידונה ההצעה לשלב את השיחות הרב־צדדיות ואת מנגנון השיחות על פיתוח כלכלי אזורי שהוחלו בוועידת העסקים בקזבלנקה, ויימשכו בוועידת עמאן. ביילין אמר לאמריקאים, כי יש צורך לשלב את המאמצים שהתנהלו עד כה בערוצים מקבילים. בפגישה סוכם כי בצמוד לוועידת עמאן, שתוקדש לפיתוח תשתית, יתכנסו במשותף שלוש מקבוצות העבודה של המו"מ הרב־צדדי – השיחות לכלכלה, מים ואיכות הסביבה. האמריקאים אמרו כי יעלו את ההצעה באורח פורמלי בכינוס ועידת ההיגוי הרב־צדדית בתוניס בעוד שבוע. ביילין העלה בשיחה גם את הקשיים שהתגלו בנורמליזציה בין ישראל למדינות המגרב והמפרץ.

"מצב בלתי הפיך"

(ע). פרס אמר שלשום בהרצאה ברחובות כי אינו חושב שהסדר עם הפלשתינאים הוא בלתי־הפיך, אלא "המצב הוא בלתי־הפיך, שהרי עזה אף פעם לא היתה חלק מארץ־ישראל". בהרצאה הוסיף שר החוץ, כי ישראל מעולם לא עמדה בפני סכנות גדולות יותר מאלה שהיא ניצבת מולם עתה, וכי הסכנה הזו היא הפונדמנטליזם. הוא ציין כי באמריקה יש יותר מוסלמים מאשר יהודים וכך גם בשאר העולם, ואם העולם המוסלמי הפונדמנטליסטי יגיע לנשק גרעיני – זו תהיה הסכנה הגדולה ביותר לישראל.

שר החוץ אמר, כי טילים אינם מתחשבים בגבולות, ונגד נשק גרעיני אין נשק אלא רק חוכמה מדינית. "ייתכן שבטווח של 9 השנים הבאות יהיה בידי האיראנים נשק גרעיני, ועם זה אנו מנסים להתמודד על ידי כיבוי מקורות השריפה והסכסוך בינינו ובין הערבים, על־ידי העלאת רמת החיים באזור התיכון, אשר תוריד את האלימות ועל ידי מתן חינוך מודרני גם לנוער לא יהודי", אמר.

תצלום: [illegible]

פרס וכריסטופר לוחצים ידיים. "האירופים יודעים לבכות על מר גורלם של הפלשתינאים, וכך עשו כל השנים, אבל כשזה מגיע לסיוע אנו רואים אותם כפי שהם," אמר מזכיר המדינה

נתניהו הסביר לכריסטופר את תוכניתו להסדר עם סוריה

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, הציג שלשום למזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, את רעיונותיו להסדר עם סוריה, וביקש ממנו להעביר את ההצעות לידי נשיא סוריה, חאפז אל־אסד. נתניהו אמר לכריסטופר שהליכוד לא ייסוג מרמת הגולן, אם יעלה לשלטון, וכי הוא מוכן לוותר על חוזה שלום מלא, ובמקומו לנהל מו"מ על הסדר בעל אופי ביטחוני אותו כינה "מתחת לשלום".

נתניהו אמר לכריסטופר: "איני חושב שאסד רוצה ביום בשלום עם ישראל. הוא לא מדבר על 'נורמליזציה', וכנראה רוצה יותר בשלום עם ארה"ב. יש לו גם אינטרסים בלבנון, שחשובים לו יותר מרמת הגולן, מסיבות שאתה מבין. אנו לא ניסוג מהגולן, ואני חושב שיהיה נכון לשקול גישה אחרת ולהפסיק את המשחק שהם רוצים את כל הגולן ואנחנו רוצים בשלום. אנחנו לא מוכנים ליסוג מהגולן, רוב העם בישראל לא מוכן לכך, ואסד לא מוכן לעשות שלום בלי שיקבל את כל הגולן. זהו מתכון לקיפאון".

לדבריו "אנחנו מוכנים להמשיך במו"מ עם הסורים, על בסיס ידיעתם שלא מקבלים את הגולן, ואנחנו מצדנו נוותר על שלום מלא. נרוץ בהסדרים אחרים, מתחת לשלום, כדי שישראל תרגיש טוב מבחינה ביטחונית והם יקבלו את הדברים האחרים".

כריסטופר מיעט לדבר בפגישה, וביקש לשמוע את עמדות הליכוד ביחס לתהליך השלום. הוא אמר שאסד "עוקב אחר הפוליטיקה בישראל ובארה"ב". מזכיר המדינה התעניין ביחסי ישראל־מצרים, ונתניהו אמר לו "בסוגייה הגרעינית אנחנו תומכים לחלוטין בעמדת הממשלה כלפי מצרים, ורוצים להמשיך במצב הקיים ביחס לאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני".

ביחס לפלשתינאים אמר נתניהו כי "רוב העם איבד כל אמון בערפאת ולא רוצה להקים ביהודה ושומרון עזה חדשה. כך רואה זאת גם ראש הממשלה. המשך התהליך בנוי על בסיס כזה שיתפרץ בקרוב. אנו מציעים לתת לפלשתינאים מינהל עצמי, ולהשאיר את סמכויות הביטחון, הגבולות ויחסי החוץ בידי ישראל. לא נכבוש מחדש את עזה".

נתניהו אמר כי מדינה פלשתינית תהיה מדינה איסלאמית שתסכן לא רק את ישראל אלא גם את ארה"ב והמערב כולו. הוא הציע שלא להעביר כספים לאש"ף ולרשות הפלשתינית אותה כינה "בקשיש לנר", אלא לפעול "בשיטה שבה נהג הבנק העולמי עם משטרים מושחתים" ולהשקיע ישירות בפרויקטים.

נתניהו דיבר גם על חשיבות שיתופה של ירדן בכל הסדר וביקש מארה"ב לסייע לירדנים. בפגישה השתתפו גם יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ משה קצב, יו"ר הוועדה המדינית, ח"כ אליהו בן־אליסר, והממונה על קשרי חוץ בליכוד, זלמן שובל.

ראש אש"ף מאוכזב מהפגישה עם פרס: "לא היתה פריצת דרך כפי שטוענת ישראל"

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

הרשות הפלשתינית דנה אתמול בישיבתה השבועית במצב הכלכלי הקשה של המשק הפלשתיני ובפגישות של יו"ר הרשות עם שר החוץ שמעון פרס ועם מזכיר המדינה וורן כריסטופר. יו"ר הרשות יאסר ערפאת ושרי הרשות הדגישו אתמול ושלשום שהפגישה עם פרס לא הניבה סיכום משמעותי ולא היתה פריצת דרך, כפי שהציג זאת הצד הישראלי.

"הכל יימדד במעשים ולא בדיבורים" אמר אתמול הממונה על ענייני הסברה, יאסר עבד ראבו, בצאתו מישיבת הרשות. "אני רואה עדיין סימנים לפתיחות אמיתית מצד ישראל; השמענו אמנם הבטחות להמשיך במשא־ומתן בנושאים החשובים, ורק הימים הקרובים יגידו אם הישראלים רציניים הפעם".

הרשות, אמר עבד ראבו לעיתונאים, דנה במכלול הנושאים שהיו צריכים להיפתר מזמן במשא־ומתן, ולא נפתרו, כמו שאלת המעברים ותנועת סחורות מהרצועה ואליה, וכספים (כמו מס הכנסה שנגבה מפועלי השטחים) שלא הועברו עדיין לרשות. "הבעיה היחידה היא שהישראלים מגלים חוסר כבוד למשא־ומתן, ומעלים החלטות בצורה חד־צדדית, המנוגדת לעקרונות המו"מ וההסכמים שנחתמו" קבל עבד ראבו.

בנימה דומה התבטאו גם ד"ר נביל שעת, הממונה על משרד התכנון ושיתוף הפעולה, והממונה על משרד הנוער והספורט, עזמי שועייבי. ביום שישי, לאחר שהתפלל יאסר ערפאת בתפילה במסגד אל־עבאס, הוא אמר לעיתונאים כי "ביום חמישי לא הגענו להסכם משמעותי כלשהו עם פרס. רק סיכמנו להמשיך במשא־ומתן ולהרחיב את סמכויות הרשות לפני ה־1 ביולי. הפגישה היתה חיובית, אבל לא ראינו שום תוצאות בשני נושאים חשובים: הפריסה מחדש של צה"ל בגדה והבחירות".

בניגוד לנימה המסויגת כלפי הפגישה עם פרס, ההתייחסות לפגישה עם כריסטופר היתה חיובית יותר. ערפאת, וחברי הרשות האחרים שהצטרפו אחר כך לפגישה – נביל שעת, אחמד קריע, עבד ראבו, סאאב עריקאת, וזכריא אל אגא ופריח אבו מדין – תיארו למזכיר המדינה את המצב הכלכלי הקשה "שנוצר בגלל הסגר, והעיכובים בהעברת התרומות".

ערפאת פירט באוזני כריסטופר את המאמצים שעושה הרשות הפלשתינית לסכל פיגועי טרור נגד ישראלים.

וייצמן וליבאי ידונו בשחרור אסירות פלשתינאיות לרגל עיד אל פיטר

מאת גדעון אלון

נשיא המדינה, עזר וייצמן, ושר המשפטים, דוד ליבאי, ייפגשו היום במשכן הנשיא כדי לדון בהחלטת הממשלה לחון כמה אסירות פלשתינאיות לרגל עיד אל פיטר.

וייצמן וליבאי ביקשו לדון במתן חנינה לאסירות הפלשתינאיות לפני כחודש, אך העיון נדחה בשל הפיגוע בצומת בית ליד.

לקראת הפגישה העביר שר המשפטים לעיונו של נשיא המדינה את המלצותיו לשחרור של אסירות פלשתינאיות שלא היו מעורבות בפיגועים שבהם נהרגו או נפצעו אזרחים ישראלים.

לפי אמות מידה שקבעה ועדת השרים לשחרור אסירים פלשתינאים, המליץ ליבאי לנשיא לחון רק אסירות שהורשעו בעבירות הנחשבות לחמורות פחות.

האסירות שבשחרורן ידונו השניים הן נערות בנות 14–16 שנה שהורשעו בבית המשפט לנוער בירושלים, ונידונו לתקופות מאסר קצרות. האסירות נתפסו כשסכינים ברשותן ונשפטו בגין תקיפה מסוג אחר.

בקרב מקורבים בבית הנשיא אומרים, כי בקרוב תחדש ועדת השרים לשחרור אסירים פלשתינאים את הדיונים בדרישת אש"ף לשחרר 6,000 אסירים ביטחוניים. הממשלה החליטה להפסיק את הדיון בדרישת הפלשתינאים בעקבות הפיגוע בצומת בית ליד.

שר המשפטים מינה בינואר ועדה מיוחדת, שתדון בשחרור אסירים פלשתינאים תושבי השטחים. ועדת השחרורים נתבקשה לבדוק את תיקיהם של 6,000 אסירים ביטחוניים, ולהחליט על שחרורם לפי אמות מידה, שתקבע ועדת שרים שבה יושבים דוד ליבאי, משה שחל ויוסי שריד.

בראש ועדת השחרורים עומד מנכ"ל משרד המשפטים, חיים קלוגמן, ויושבים בה המשנה לנציב שירות בתי הסוהר, גונדר משנה יצחק גיל, והיועץ המשפטי של משרד ראש הממשלה אחז בן ארי. ועדת השחרורים הוסמכה לקבוע תנאים לשחרור האסירים, ולקבוע כי אם יופרו תנאים אלה, יהיה ביהמ"ש רשאי להחליט על החזרתם לכלא לריצוי יתרת תקופת המאסר שנגזרה עליהם.

כמו כן ניתן יהיה להעמיד את האסירים לדין על כל עבירה חדשה שיבצעו בעתיד. ועדת השחרורים גם הוסמכה להורות על העברתו של אסיר משוחרר לשטחי הרשות הפלשתינית בעזה או ביריחו ולהתנות את שחרורו בכך שיעבור לשם.

חברי צוות השרים המיוחד לטיפול בשחרור אסירים החליטו כי לפני שיקבעו את הקריטריונים לשחרור האסירים הבטחוניים, יקבלו משירות בתי הסוהר והשב"כ מידע מפורט ועדכני על כל אחד מ־6,000 האסירים הביטחוניים השוהים בבתי הסוהר. הם החליטו שאין מקום לדון בקביעת קריטריונים לשחרור אסירים ביטחוניים, כל עוד אין להם תמונה מדויקת של שמות האסירים, העבירות בהן הורשעו, העונש שנגזר עליהם, התנהגותם בכלא, התייחסותם לתהליך השלום והשתייכותם הארגונית.

ערפאת מבקש ממובארק להגביר את מעורבותו במו"מ הישראלי־פלשתיני

"סירוב ישראל לקבוע תאריך לפריסת הצבא עלול לעכב את הבחירות"

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לעניינים ערביים

נשיא מצרים, חוסני מובארק, עשוי להתערב במשא־ומתן בין ישראל לרשות הפלשתינית ליישום השלב השני של הסכם אוסלו. מובארק ישעה זאת על פי בקשתו של יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, אשר הגיע אתמול לקהיר – כך מסרו מקורות פלשתיניים.

ערפאת אמר, טרם צאתו לקהיר, כי ידווח לנשיא מובארק על שיחותיו עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, ועם שר החוץ הישראלי שמעון פרס. "בכוונתי לדווח לנשיא מובארק כי יש נושאים חיוניים שלא נפתרו, כמו הבחירות ופריסת חיילי צה"ל, במיוחד מאחר שיש לו תפקיד כה חשוב בקידום תהליך השלום", אמר ערפאת.

"פער בין ההתבטאויות למציאות"

בכירים באש"ף הכחישו בהקשר זה את הודעתו של פרס, כי הוא וערפאת השיגו פריצת דרך בפגישתם ביום חמישי, בעניין יציאת צה"ל מריכוזי אוכלוסיה בגדה המערבית. חבר הוועד הפועל של אש"ף, יאסר עבד ראבו, שנחשב כאיש מספר 2 באש"ף אמר אמש ל"הארץ": "אין דבר שיאשש את האופטימיות אותה הביע שר החוץ שמעון פרס. עלינו להמתין כדי לראות אם הבטחותיו של פרס יתממשו".

ד"ר אחמד טיבי, יועצו של יאסר ערפאת, הוסיף: "קיים פער בין ההתבטאויות הישראליות ביחס לפגישה לבין המציאות. באשר להבטחות: נחכה ונראה".

נביל אבו רדיינה, יועץ התקשורת של ערפאת ציין, כי עדיין נותרו שני הנושאים החשובים של פריסת צה"ל והבחירות בשטחים, הם יידונו בפגישתם הבאה של ערפאת ורבין הצפויה החודש בארז. "ערפאת התלונן, כי סירובה של ישראל לקבוע תאריך לפריסת הצבא עלול לגרום לעיכוב הבחירות" ציין רדיינה. הוא הוסיף כי "כריסטופר הבטיח לסייע בהצלת תהליך השלום".

היום תתכנס בקהיר גם ועידה מיוחדת של הליגה הערבית ושל מוסד הוועידה האיסלאמית לעניין "ירושלים – עיר השלום" בהשתתפות פייסל חוסייני, האחראי על תיק ירושלים ברשות הפלשתינית. חוסייני נועד בסוף השבוע עם שר החוץ המצרי עמר מוסא.

חוסייני אמר בקהיר כי המדינות הערביות והמוסלמיות חייבות להגן על ירושלים מהתפשטות היהודים, וקרא להן לשמור על מרחק מישראל. "הזהרנו את המדינות הערביות והמוסלמיות לא לפתח יחסים עם ישראל, מאחר שזה עלול לתת לה אישור להשתלט על ירושלים" אמר חוסייני לכתבים.

חוסייני: לשמור מרחק מישראל

"הישראלים", הוסיף, "כבר מנהלים מאבק חריף, כדי לקבוע את מעמדה של ירושלים בהתאם לאינטרסים שלהם". הוא רוצה שירושלים תהיה על סדר יומן של כל שיחות השלום במזה"ת. חוסייני אמר כי הוועידה הזו על ירושלים, חייבת לקבוע אסטרטגיה שתמנע מישראל לשנות את אופיה של העיר, ותסיים את המצור הכלכלי על הפלשתינים המתגוררים בה.

תא"ל שפיגל ימונה לסגן מתאם הפעולות בשטחים

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

תא"ל ברוך שפיגל המכהן כמפקד יחידת הקישור לכוחות הזרים ימונה בקרוב לסגן מתאם פעולות הממשלה בשטחים. ההחלטה למנות את שפיגל לתפקיד באה בעיקבות המלצתו של מתאם הפעולות, אלוף אורן שחור, שנכנס זה לא מכבר לתפקידו.

גם שפיגל כמו האלוף אורן שחור לא שירת מעולם במינהל האזרחי. בקצונה הבכירה במינהל האזרחי רואים במינוי זה פגיעה באלה שראו את עצמם מועמדים לתפקיד, כמו אל"מ עמי נגר, ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה.

קצינים במינהל האזרחי אמרו ל"הארץ" כי מינוי הצפוי של תא"ל שפיגל יביא לפרישתם של קצינים במינהל האזרחי.

בנוסף לכך נמסר, כי סגן המתאם היוצא, תא"ל שיפמן ימונה לתפקיד נספח צה"ל בצרפת.

שלשום מונה תא"ל דוד שוקי לראש המינהל האזרחי בגדה המערבית במקום תא"ל גדי זהר, שפרש מצה"ל.

סקר ברצועה: 83% מהפלשתינאים חשים בטוחים יותר באוטונומיה

90% מעריכים שהמינויים למשרות ציבוריות אינם נעשים ביושר

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

52% מהנשאלים בסקר דעת קהל ברצועה מעריכים שהתהליך המדיני לא יוביל למדינה פלשתינית; 32% מאמינים שהוא יוביל למדינה. 51% מתנגדים לתהליך אוסלו, ו־41% סבורים שיש להמשיך לדבוק בו. אין חפיפה בין נתונים אלה לבין שיעורי התמיכה בפתח וביו"ר יאסר ערפאת: לפי אותו סקר כ־33% מהנשאלים תומכים בו.

בסקר, שיזם המרכז לבריאות הנפש שבראשו עומד ד"ר איאד סראג', הוצגו בפני 387 נשים וגברים ברצועה 13 שאלות הנוגעות למגוון היבטים של החיים תחת הרשות הפלשתינית. 83% מהנשאלים ענו שהם חשים עתה בתחושת ביטחון גדולה יותר מאשר בתקופת הכיבוש הישראלי; 15% ענו ההיפך. 70% ענו ששירותי החינוך טובים יותר, 25% ענו שאין שינוי.

48% קבעו שעבודת המשטרה טובה, 46% פסקו שהיא אינה טובה. 57% אמרו שהם אינם מרוצים מפעולת הרשות, ואילו 34% הביעו את שביעות רצונם ממנה. 69% ענו שאין שמירה על הדמוקרטיה, ולעומתם 20% מוצאים שעקרונות הדמוקרטיה מכובדים. רוב גדול – 90% – מעריכים שהמינויים למשרות אינם נעשים ביושר.

לו היו נערכות עתה בחירות, לפי סקר דעת קהל זה, 33% היו מצביעים לפתח ו־19% לחמאס. 10% היו נותנים קולם לחזית העממית, 4.7% לג'יהאד האיסלאמי, 1.8% לחזית הדמוקרטית. 29.8% נמנעו מלהצביע קולם לפלג זה או אחר.

במקביל, 34.4% היו נותנים קולם ליאסר ערפאת כראש הרשות. 19.3% לשייח אחמד יאסין, 11.5% לד"ר חיידר עבד אלשאפי. 33.6% ענו שלא יתנו קולם לאיש. המרכז לבריאות הנפש מגיש שירותי בריאות־נפש אישיים וקהילתיים ובמקביל עורך מחקרים [illegible] שונים.

אוניברסיטת תל־אביב

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס' וייז
המחלקה לבוטניקה

חנוכת
יד לזכר פרופסור יעקב גליל
מייסד המחלקה לבוטניקה והגנים הבוטניים באוניברסיטת תל־אביב

מנחה:
פרופסור יצחק ברש, דקאן

ברכות:
פרופסור יורם דינשטיין, נשיא
פרופסור דן עמיר, רקטור
מר אריה קרסו, יו"ר ידידי הגנים הבוטניים

דברים:
מר עוזריה אלון
"יעקב גליל, תמורה"

הרצאות:
פרופסור יהושע קוגלר, המחלקה לזואולוגיה
"חברותיות ומינים טפילים בצירעה גלכית"
ד"ר משה אגמי, מנהל הגנים הבוטניים
"צמחי המים בישראל והגן הבוטני כמקלט עבורם"

ביום שלישי, י"ב באדר ב' תשנ"ה, 14 במרץ 1995,
בשעה 13:00, בגנים הבוטניים, רחוב פרופ' קלאוזנר,
קריית האוניברסיטה, רמת־אביב.
החנייה בחניון הגנים הבוטניים
– הציבור מוזמן –

INTIMA
רשת חנויות הלבשה תחתונה

פברואר 1995
הנפקה פרטית של אג"ח להמרה ומניות בסכום של
4,200,000 ש"ח
החתום מטה שימש כיועץ לחברה ומנהל ההנפקה הפרטית.

evergreen
שוקי ההון

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
הנהלת חשבונות כפולה • חשבוניות • בנקים • לקוחות/ספקים • מלאי
אלפי משתמשים • קלה ופשוטה להפעלה • מאושרת ע"י מס־הכנסה
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקס 03-496119
המחיר החל מ־ 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' הרוגי מלכות 7, תל־אביב טל' 03-6471486

לחנה קים ודרור ניסן
מזל טוב להולדת הבן
הארץ

פיינגולד ביקש משכניו האוקראינים להנמיך את המוסיקה, נדחף במורד המדרגות ונהרג

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעלייה וקליטה

שליח הסוכנות היהודית בקייב שבאוקראינה, שימי פיינגולד, חבר קיבוץ הצורים בן 49, נרצח אתמול על ידי שכניו האוקראינים בבית מגוריו. פיינגולד נדחף על ידי שכניו במורד המדרגות. הוא נפל מגובה רב, ונהרג.

ראש משלחת הסוכנות היהודית באוקראינה, יוסף טרופיאנסקי, אמר כי אתמול ב־5 אחר הצהרים לפי שעון ישראל שמע פיינגולד קולות מוסיקה רמים מדירת שכניו בקומה השישית. פיינגולד, שהתגורר בקומה החמישית, עלה לדירת השכנים כדי לבקש מהם להנמיך את המוסיקה. כמה דקות לאחר שיצא מביתו שמעה אשתו, חוי, חבטה חזקה בחדר המדרגות. כשיצאה מהדירה מצאה את גופת בעלה, וראשו חבלה קשה.

הרוצחים נמלטו מדירתם

בין פיינגולד לשכנים התפתחה כנראה קטטה, אחד השכנים דחף אותו והוא נהרג מחבטה בראשו. לדברי טרופיאנסקי, לאחר הרצח נמלטו השכנים מדירתם, ומשטרת קייב פתחה בחיפושים אחריהם.

מהסוכנות נמסר כי עדיין לא ברור אם פיינגולד נפל במדרגות או הוכה ונרצח, וכי העניין נמצא בחקירה במשטרת קייב.

"המקרה לא אירע ככל הנראה על רקע לאומני. אלה היו פשוט חוליגאנים שעשו רעש – זה הכל", אמר טרופיאנסקי. לדבריו, 15 שליחי העלייה באוקראינה יקבלו היום בבוקר "רענון נוסף בכל הנוגע לנהלי ביטחון ולשמירה על ביטחונם האישי, כי התדריך הביטחוני שקיבלו היה מזמן". טרופיאנסקי אמר כי "שליחי העלייה של הסוכנות יודעים שעליהם להיזהר ולא להתערב במהלך קטטות, כי לעולם אין לדעת מי עומד מולם".

"המקרה לא אירע ככל הנראה על רקע לאומני. אלה היו פשוט חוליגאנים שעשו רעש – זה הכל", אמר ראש משלחת הסוכנות היהודית באוקראינה

שימי פיינגולד

פיינגולד, שיצא לשליחות באוקראינה מטעם מחלקת הנוער והחלוץ של הסוכנות למשך שנה, היה אחראי על פעולות הסוכנות בקרב הנוער הסטודנטים באוקראינה, ואירגן בעבורם מחנות קיץ ומועדוני נוער. הוא שהה בקייב מאז אוגוסט '94, ושליחותו היתה אמורה להסתיים בקיץ הקרוב.

בורג הורה לכנס את הנהלת הסוכנות

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, אברהם בורג, הביע אתמול "זעזוע וכאב עמוק" על מותו של פיינגולד. בורג הורה לכנס היום את הנהלת הסוכנות היהודית לדיון, כדי "לדווח על פרטי האסון הנורא ועל השלכותיו על משלחת הסוכנות היהודית בחבר העמים".

בורג יצר אתמול קשר עם אלמנתו של פיינגולד, חוי, והביע באזניה את תנחומיו "ואת תנחומי כל עובדי הסוכנות והארגונים והשליחים הפזורים ברחבי העולם". הוא הבטיח לפיינגולד כי "יפעל על מנת לזרז את ההליכים להביא את גופת בעלה במהרה לקבורה בישראל".

ראש משלחת הסוכנות היהודית בחבר המדינות הורה לשליחים להגביר עירנותם

מאת ראלי סער

ראש משלחת הסוכנות היהודית בחבר המדינות, חיים צ'סלר, אמר אתמול בשיחה טלפונית מקייב כי בעקבות מותו של שליח הסוכנות שימי פיינגולד קיבלו כל שליחי הסוכנות בחבר המדינות הנחיות להגביר את מודעותם לביטחונם האישי.

"הם תודרכו לנקוט משנה זהירות בכל פעולותיהם", אמר צ'סלר. צ'סלר ייצא הבוקר לקייב.

לדברי צ'סלר, האחראי על 92 שליחי הסוכנות ב־15 הרפובליקות של חבר העמים, זו הפעם הראשונה ששליח הסוכנות נהרג בחבר המדינות בעת מילוי תפקידו.

פעולת שליחי העלייה של הסוכנות לא נפסקה, אמר צ'סלר, "למרות המוות הטראגי", והיום תצא מאוקראינה טיסת עולים לארץ.

חיים צ'סלר. "השליחים תודרכו לנקוט משנה זהירות בכל פעולותיהם", אמר

צ'סלר, ששוחח עם אלמנתו של פיינגולד, חוי, אמר כי היא סיפרה שמשפחתם מתגוררת בקומה החמישית בבית דירות ברחוב קראסנוזורסקיה (הצבא האדום) בקייב.

חוי פיינגולד סיפרה כי בעלה עלה לדירת השכנים כדי לבקש להנמיך את הרעש, והם דחפו אותו במורד המדרגות. היא סיפרה כי שמעה צעקות רמות מהקומה הששית, ואחר כך חבטה, וכשפתחה את דלת ביתה, מצאה את בעלה מוטל במדרגות כשראשו זב דם.

ניסו להנשים

חוי פיינגולד הזעיקה את ראש משלחת הסוכנות בקייב, יוסף טרופיאנסקי, ושליח נוסף. השניים ניסו להנשים את פיינגולד, ללא הצלחה.

רקע / איזבלה גינור

מספר כנופיות הפשע שנחשפו באוקראינה עלה ב־'94 ב־60%

מותו של שליח הסוכנות בקייב, שימי פיינגולד, קשור ככל הנראה להתגברות האלימות באוקראינה, בגלל המצב התברותי כלכלי שם.

למרות ששלטונות אוקראינה דיווחו כי ב־'94 חלה עלייה של 7% בפשיעה לעומת '93, נרשמו בה כחצי מיליון מקרי פשע, השלטונות ממקדים את מאבקם בפשע המאורגן ובשחיתות.

נשיא אוקראינה, ליאוניד קוצ'מה, הודיע לפני כמה שבועות על כוונתו להקים גוף מיוחד למאבק בפשע המאורגן, המהווה לדבריו איום על הביטחון הלאומי.

גורמים אוקראיניים רשמיים, וכן פרשנים, טוענים כי מצב הפשיעה באוקראינה טוב בהרבה מהמצב ברוסיה. ממלא מקום ראש הממשלה, ייבגני מארצ'וק, טען בסוף השבוע כי המשטרה מצליחה לפענח שמונה מכל עשרה מקרי פשע שבוצעו במסגרת "הפשיעה הרגילה". מארצ'וק, העומד בראש הוועדה המתאמת למלחמה בפשע שליד הנשיא, אמר בסוף '94 כי בשנה זו עלה השימוש בכלי נשק בעת ביצוע מעשי פשע ב־28.6% לעומת השנה הקודמת; מקרי הפשע הקבוצתי עלו ב־12.7%; ומספר הכנופיות שנחשפו במדינה עלה ב־60%. מדובר כמה שמוגדר כ"פשעים שנרשמו" על פי ניסוח ההודעות הרשמיות.

שלטונות אוקראינה ייחסו ב־'94 כ־35 אלף פשעים לאזרחים זרים – בעיקר אזרחי ברית המועצות לשעבר, בעיקר מקווקז ואסיה התיכונה. לפני ארבעה חודשים רצח פורץ את אשתו של חבר פרלמנט, ופצע את חבר הפרלמנט, לאחר שהזוג הפתיע את הפורץ בדירתם.

התורן בתחנת המשטרה באזור סטאראקייבסקי, האחראית על מרכז העיר – האזור בו נרצח פיינגולד – אמר אמש כי לא נרשם ביומן התחנה אירוע מסוג זה. במפקדת המשטרה של העיר קייב לא ענים לטלפונים.

לפני זמן לא רב ביקרה בארץ משלחת של משרד הפנים האוקראיני, ובקייב מוצב קצין קישור של משטרת ישראל.

פיינגולד בא לקייב עם משפחתו ב־'94, והיה אמור לסיים את שליחותו ב־'96

מאת יוסי הטוני

שמעון (שימי) פיינגולד, שנרצח בגיל 49, בא עם משפחתו לקייב באוגוסט '94, כנציג המחלקה לנוער וחלוץ בסוכנות היהודית. פיינגולד היה נשוי לחוי; אב לקידר, חייל בן 18, העושה שנת שירות באופקים, ולשם, בת 13.

לפני יותר מ־20 שנה התיישב פיינגולד בקיבוץ הצורים, שם היה מזכיר הקיבוץ בשנים '91–'93. בעבר היה מנהל השיווק של מפעל "נטפים" של הקיבוץ, המייצר טפטפות וציוד השקיה ומייצא למדינות רבות בעולם. לפני בואו לקיבוץ עבד פיינגולד עם נוער במצוקה, במועצת הפועלים של באר שבע.

פיינגולד עבר בחינוך בתנועת הנוער בתנועת הנוער בחוצים, ועסק שנים רבות ביזמות לתעשייה.

מזכיר קיבוץ הצורים, אריה ולדברג, אמר אמש כי "שימי היה בוגר שהחליט להקדיש את עצמו למען החינוך הציוני. בדרך כלל השליחויות מטעם הסוכנות הן שליחויות קצרות, בנות חודשים־שלושה, אך שימי החליט לקחת את נושא השליחות ברצינות, ולקח את כל משפחתו לקייב. הוא התכוון להמשיך ולכהן בתפקידו גם לאחר שהיה אמור לחזור לארץ, ב־'96, ולדלג' בין קייב וישראל. שימי עשה בקיבוץ את מירב התפקידים המרכזיים. מותו הוא אבידה גדולה לקיבוץ".

"פוריין ריפורט": "החיזבאללה והסורים חשפו סוכנים מיחידה 504 של המודיעין הישראלי"

מאת דפנה ורדי
סופרת "הארץ" בבריטניה

אנשי ביטחון של חיזבאללה וסוריה איתרו סוכנים של יחידת המודיעין הישראלית – 504, שפעלו מבסיס ברצועת הביטחון. אנשי החיזבאללה וסוריה חשפו גם סוכנים ישראלים רבים שפעלו בלבנון. כך מוסר השבועון הבריטי "פוריין ריפורט".

בידיעה שפורסמה. מציין עוד השבועון, כי החיזבאללה והסורים חשפו פעילות של המודיעין הישראלי בלבנון, בעקבות רציחתו של פואד מורנייה, אחיו של עימאד מורנייה, המוחזק כאחראי לחטיפת בני ערובה מערביים בלבנון. השבועון מוסר כי להריגתו של מורנייה אחראי, ככל הנראה, תא של סוכנים פרו־ישראליים בלבנון.

לטענת השבועון הבריטי, שיתוף פעולה חשאי בין כוחות הביטחון של החיזבאללה למודיעין הסורי הביא ללכידת סוכנים ומודיעים רבים של ישראל.

"הם גם גילו יחידה 504 של המודיעין הצבאי הישראלי, אמ"ן, שאנשיה עבדו מבסיס הידוע בשם 'מתקן 17', ליד בינת ג'באייל, שבאזור הביטחון", הוסיף השבועון.

"פוריין ריפורט" מציין, כי מאמציה של ישראל לעודד את המוראל הירוד של אנשי צד"ל, באמצעות העלאת משכורותיהם; שיפור כלי הרכב המשוריינים העומדים לרשותם; ומתן סיוע אווירי בעת צורך – לא הניבו פרי.

מובארק: על ישראל להתחייב להצטרף לאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

נשיא מצרים, חוסני מובארק, דורש כי ישראל תתחייב לחתום על האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני (אן־פי־טי) בתוך ארבע שנים.

מובארק אמר, כי ביום חמישי האחרון מינתה ועדה מייעצת, כדי לבחון את החלופות העומדות בפני מצרים "במקרה שלא נשיג דבר עם ישראל". הוועדה הנתבקשה להגיש את מסקנותיה עד סוף החודש. הנשיא הבטיח, כי מצרים לא תפרוש מחתימתה על האן־פי־טי, גם אם תוקפה של האמנה יוארך.

מחמוד דרוויש: הסכם אוסלו הוא הישג, אבל אינו מספיק

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). המשורר הפלשתינאי מחמוד דרוויש, המתגורר בפאריס, אמר כי ההסכם הישראלי־פלשתיני הוא "הישג" והוא סבור שיש להמשיך במו"מ כדי "לשפר את מה שהושג עד כה". עד כה נחשב דרוויש לאחד המתנגדים של הסכמי אוסלו והפסיק בשל כך את פעילותו במסגרת אש"ף. דרוויש היה חבר הוועד הפועל של אש"ף מ־1987 עד 1993.

בראיון שהעניק לעיתון "לה מונד", מותח דרוויש ביקורת על הסכם אוסלו, אך אינו שולל אותו ואומר כי אינו רוצה לראות בכישלונו. דרוויש קרא להאצת הדיונים כדי להגיע לבעיות המרכזיות: "לב העניין הפלשתיני הוא זכות השיבה, שאלת הפליטים, ירושלים, ההתנחלויות, אבל לפני הכל – זכות ההגדרה העצמית. כל אלה עוד לא נדונו".

דרוויש מעריך כי מתנגדי ההסכם חייבים "ליצור דינמיקה ולבנות מינהל בעזה, שיאפשר לממש את הניסיון הזה".

דרוויש: "לבנות מינהל"

דרוויש טוען שהישראלים סבורים כי חובתם של הפלשתינאים היא לרצות אותם. "אני מצטער לומר שהתדמית שיצר לי עמוס עוז היא פרי דמיונו ומתאימה לקריטריונים ישראליים טהורים". תדמית זו, לדבריו, נובעת מהוסר יכולת להבין את עמדתו של דרוויש.

"מה שמכתיב את הגישה של עוז", הוא אומר, "זו האמונה בעליונות המוסרית של החברה הישראלית לעומת זו הפלשתינית. ההערות הללו תוזרות ואומרות: הם לא נוקטים ביקורת עצמית כמונו. אם עוז מרוצה מעצמו ומהמוסר של החברה הישראלית, שהיא חברה כובשת, זה עניינו. רגש העליונות הזה נובע מהיסטוריה תרבותית ארוכה – הישראלים לא יכולים לסבול שיקחו מהם את תפקיד הקורבן. הם רוצים להיות מנצחים ומצודדים בעוצמה גרעינית, בתידוך של הגנה על ביטחונם, אבל הם אינם יכולים להודות שעוצמתם הצבאית וכיבוש מתמשך זועקים מעם אחר קורבן. בשבילם אין קורבנות אחרים בעולם חוץ מהם".

דרוויש מסביר שהתנגדותו לתנאי ההסכם נובעת מדבקותו בשלום אמיתי. לדבריו, ההסכם אינו מוביל לשלום כזה, אלא לנישול החברה הפלשתינית. אבל הדרך לתקן מצב זה, לדבריו, אינה ביטול ההסכם, אלא שיפור המו"מ עם ישראל. "לצערי הדימוי של גטו פלשתיני, שצפיתי עם קריאת ההסכם, התממש בחלקו".

במחיר היכרות $379*

חדש: אל על ישיר למילנו
4 טיסות בשבוע. עם עיסקה כזו כדאי להמריא

אל על פותחת בפניך קו ישיר למרכז העסקים של אירופה - מילנו! החל מ-2 באפריל 1995, 4 טיסות ישירות בשבוע, היוצאות ב-08:45 בבוקר ומותאמות ללוח הזמנים שלך. דרך מילנו ניתן להגיע בקלות למקומות היפים ביותר בצפון איטליה: פירנצה, ונציה, האלפים השוויצרים וכן, צרפת ואוסטריה. ישיר למילנו והעסקים שלך ימריאו אל על. **פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך.**

*תוקף- 16.6.95 - 2.4.95

השמים פתוחים
EL AL אל על

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תחקיר: פעילות עמותת "מעייני ההתיישבות"

בביקורות של משרד הדתות נמצאו שליש מכוללי השמיטה של ש"ס סגורים

מאת שחר אילן

ביקורות שערכה מחלקת הישיבות של משרד הדתות ב־94' בכוללי השמיטה של עמותת "מעייני ההתיישבות" התגלה כי שליש מהם היו סגורים, או שנמצאו בהם אדם אחד או שניים. בשליש נוסף של הכוללים התגלתה נוכחות חלקית בלבד. הממצאים האלה מעוררים חשד כבד לדיווחים כוזבים וניסיון להוצאת כספים במרמה.

תחקיר "הארץ" מגלה גם חשדות לנתונים כוזבים בדיווחים של כוללי השמיטה של "מעייני ההתיישבות" בשורת תחומים נוספים. בכ־20 כוללים למדו התלמידים במשך שעה וחצי עד שלוש שעות ביום ולא ארבע שעות כמתחייב. כן עלו חשדות שרבים מתלמידי הכוללים אינם עומדים בתנאי לפיו הם חייבים להיות חקלאים שמשביתים את הקרקע בשנת השמיטה. נוכח ממצאים אלה ספק אם מגיע ל"מעייני ההתיישבות" 40% מהסכום שהוקצב לה.

כ־15% מהתלמידים, היו מעל גיל 70. עשרות היו מעל גיל 80. אנשים בגילאים אלה בדרך כלל לא מעבדים את הקרקע

למרות הממצאים האלה חולקו באמצעות "מעייני ההתיישבות" מלגות לימוד בשווי 4 מיליוני שקלים ל־1500 חברי מושבים.

בבחירות להסתדרות שנערכו באותה שנה קיבלה סיעת רם במושבים אלפי קולות. ש"ס נמנית עם סיעת רם.

עמותת "מעייני ההתיישבות" היא תנועת המושבים של ש"ס. לדברי יו"ר העמותה דוד יפרח, שהוא גם ראש המועצה האזורית קרית יערים, "מעייני ההתיישבות" קמה כדי למלא את החלל הריק שנוצר בשנים האחרונות בטיפול בחיי הדת במושבים והיא שואפת לחולל שם "מהפכה רוחנית". בשנת 93' קיבלה העמותה כ־604 אלף שקלים ממשרד הדתות מסעיפי ארגונים אזוריים להפצת תורה, ארגוני נוער דתיים והשתלמויות תורניות.

לקראת שנת 94' הצליח ח"כ אריה דרעי להשיג עבור "מעייני ההתיישבות" תקציב של 7 מיליוני שקלים, שנתפר במיוחד עבורה

הרב עובדיה יוסף ויו"ר עמותת "מעייני ההתיישבות" דוד יפרח

למטרת כוללי שמיטה. ב"ידיעון מעייני ההתיישבות" סופר בעניין זה: "בתוקף כהונתו של דרעי כשר פנים ובזכות קשריו הטובים עם ראש הממשלה ועם שר האוצר הוא בנה מסגרת תקציבית מיוחדת עבור כוללי שמיטה. דבר כזה לא היה מאז קום המדינה".

כולל הוא ישיבה לגברים נשואים, בה הם מקבלים מלגת קיום עבור לימודיהם. כוללי שמיטה הם ישיבות לחקלאים, הפועלות רק בשנת השמיטה, בתקופה בה החקלאים אינם מעבדים את אדמותיהם. מנהיג ש"ס, הרב עובדיה יוסף, פסק אמנם שאין צורך להשבית את הקרקע בשנת השמיטה ואפשר להסתפק בהיתר מכירה, כלומר במכירה סמלית של הקרקע לעובדים. עם זאת, הוא נתן את ברכתו לפרויקט כוללי השמיטה של "מעייני ההתיישבות" כדי לעודד לימוד תורה במושבים, שיוביל למהפכה הרוחנית המקווה.

כשהשיג דרעי את הכסף היה משרד הדתות בשליטת ש"ס. בתקופה בה חולק הכסף ב־94' היה המשרד נתון להשפעת ש"ס, והאיש הקובע בו היה ח"כ רפאל פנחסי. השיטה בה הבטיח המשרד שרוב הכסף יועבר ל"מעייני ההתיישבות" היתה פשוטה מאד. שנת השמיטה החלה בספטמבר 93'. אבל הודעות המזמינות עמותות להגיש בקשות להקצבות מסעיפי כוללי השמיטה פורסמו רק באמצע שנת השמיטה בפברואר 94'. הקריטריונים לחלוקת הכספים פורסמו מאוחר יותר במארס.

כתוצאה מכך הגופים היחידים שנערכו לקבלת כספים מתקציב זה והקימו כוללי שמיטה היו "מעייני ההתיישבות" ושתי אגודות שפעלו ממילא מדי שנת שמיטה. אגודת "קוממיות" ביקשה תקציב עבור כ־200 תלמידים. עמותה של פועלי אגודת ישראל ביקשה תקציב עבור 20 תלמידים. "מעייני ההתיישבות" הצהירה על 1600 תלמידים בקרוב ל־100 ישובים.

שלדברי "ידיעון מעייני ההתיישבות", "עזבו את טרקטוריהם וקרמבייניהם והמידו אותם בגמרות, משניות ובחומשים".

ועדת התמיכות של משרד הדתות קבעה בראשית 94' שכל תלמיד יקבל מלגה חודשית של 300 שקלים. ל"מעייני ההתיישבות" אישר המשרד 1500 תלמידים, והיא היתה אמורה לקבל 5.4 מיליון שקלים. לשתי העמותות האחרות אישר ביחד סכום של כ־700 אלף שקלים. כך יצא ש"מעייני ההתיישבות" היתה אמורה לקבל כמעט 90% מהסכום שאושר לחלוקה.

במסגרת הניסיונות של משרד הדתות להבטיח ש"מעייני ההתיישבות" תקבל את רוב הכסף, אישרה ועדת ההקצבות של המשרד העברת תשלום ראשון לשלושת העמותות, בסך 25% מהסכום שביקשו, כבר בחודש מארס. זאת, עוד לפני שאושרו הקריטריונים לחלוקת הכספים. בכירים במשרד הדתות מותחים ביקורת חריפה על היועץ המשפטי לממשלה שאישר תשלום זה.

"מעייני ההתיישבות", תנועת המושבים של ש"ס, חילקה מלגות בשווי 4 מיליוני שקלים ל־1500 חברי מושבים

עד סוף השנה, אומר מנכ"ל "מעייני ההתיישבות" פנחס מוסקו, קיבלה העמותה 4 מיליון שקלים מתוך ה־5.4 מיליון שקלים שהוקצבו לה. הסיבה העיקרית לעיכוב יתר הכספים היו עתירות לבג"ץ שהוגשו נגד משרד הדתות בעניין חלוקת כספי השמיטה. לקראת סוף 94', סיפר יו"ר העמותה דוד יפרח, ל"ידיעון מעייני ההתיישבות", כי "המצב התקציבי בעת אצלנו הוא טוב יותר מארגונים גדולים שמתנים חובות לעובדים חודשים ארוכים".

בשנת השמיטה ערכה מחלקת הישיבות כ־100 ביקורות בכוללי השמיטה. הביקורות שנערכו בכוללים של "קוממיות" היו סבירות. רק בשני מקרים נמצא כולל סגור, באחד מהם עם הסבר סביר. בכוללים שנמצאו פתוחים לא היו כמעט היעדרויות.

לעומת זאת בביקורות בכוללי השמיטה של "מעייני ההתיישבות" התגלו ממצאים חמורים ביותר. ב־30 ביקורות בערך נמצא הכולל סגור, או שהמבנה היה פתוח אבל לא נמצאו בו אנשים או שנמצאו אדם אחד או שניים. בעוד כ־30 כוללים נמצאה נוכחות חלקית בשיעור של בין 30% ל־70% מהתלמידים עליהם דווח.

המצב הגרוע ביותר התגלה באזור הגליל שם נמצאו שני שלישים מהכוללים ריקים או סגורים. בכולל של המושב חלץ ובכולל בבית כנסת בית יוסף בברכיה, שניהם בחבל לכיש, נערכו ביקורות כפולות ובשתיהן נמצא הכולל סגור או שהיתה בו נוכחות אפסית. במושבים באיזור ירושלים, לעומת זאת, גילו הביקורות שרוב הפעילות עליה דווח היתה אמיתית.

במושב זיתן בשפלה לא מצאה הביקורת איש בבית הכנסת, בו שוכן הכולל. אדם בשם מני דבוש שנכח במקום סיפר, ש"לא מתקיימים לימודים פרט ליום שלישי שבאים מחב"ד ונותנים שיעור של שעתיים. אין פה כולל שמיטה".

במושב רווחה בעמקים התברר שהכולל נסגר שלושה חודשים לפני הביקורת בשל האיחור בתשלום המלגות. במקומות אחרים, כמו המושבים תרדיון, מלילות ושיבולים, פשוט לא נמצא הסבר לעובדה שהכולל סגור או ריק.

במושב עזה שבחבל לכיש נמצאו רק 9 תלמידים מ־22 שעליהם דווח. בכוללי השמיטה של "מעייני ההתיישבות" היה נהוג רישום נוכחות. בראיונות בעיתונות בעבר טען יפרח ש"הפעלנו פיקוח קפדני וכל איסור או חיסור התבטא במלגה" אלא שביומן הנוכחות של מושב מנוחה נרשמו ביום הביקורת 18 אנשים, כשבפועל נכחו 8.

ההסבר שניתן בחלק מהמקרים בהם הכוללים היו סגורים או שנרשמו בהם היעדרויות רבות היה שהכולל עבר לפעול בשעות מאוחרות יותר, כלומר מתחיל לפעול ב־18:00 במקום ב־16:00. לא תמיד ההסבר הזה עמד במבחן המציאות. בביקורת שנערכה במושב ישעי בשעה 17:40 נמצא תלמיד 1 מתוך ה־26 המדווחים. הוא טען, שהלימודים מתחילים אחרי 18:00. הבודק חזר למקום לאחר קרוב לשעה ומצא שהנוכחות גדלה לשני אנשים.

על פי הקריטריונים צריכים כוללי השמיטה לפעול במשך 4 שעות מדי יום. אבל דחיית שעות הלימוד גרמה במקרים רבים לכך שהלימודים נמשכו הרבה פחות זמן. בכ־20 ישובים גילו הביקורות שהלימודים נמשכו בין שעה וחצי לשלוש שעות בלבד. במושב רווחה בחבל לכיש לא רק הסתפקו בשעתיים ורבע החל מהשעה 18:00, אלא הנהיגו לימודים מפוצלים עם הפסקה של שעה.

בעיה נוספת היתה שבשעות הערב יש הרבה מאד אירועים שגורמים להיעדרות. החקלאים, כך נראה, לא ממש התייחסו ללימודים בכוללים כאל משהו מחייב. בין הסיבות שניתנו לכך שכולל נמצא סגור או שנמצאה בו נוכחות נמוכה היו: חתונות, בריתות וחגיגות בר מצווה, לוויות, אזכרות וניחום אבלים ואף סידורים לפסח או כינוס ארצי של ש"ס, ובמקרה אחד נטען שהגבאי נסע לקופת חולים ולכן לא פתחו את הכולל. במושב אחיעזר נעדרו בביקורת אחת קרוב לחצי מהתלמידים כי הלכו לחתונה. בביקורת שניה נעדרו יותר מחצי כי הלכו לעודד חברים שפקד אותם אסון.

ביומן הנוכחות של מנוחה נרשמו ביום הביקורת 18 אנשים, כשבפועל נכחו 8

העובדה שהלימודים התנהלו בדרך כלל בשעות אחר הצהריים והערב מעלה שאלות קשות. על פי הקריטריונים, זכאי למלגה רק "מי שפרנסתו היתה מעבודות חקלאיות בשנה שלפני שנת השמיטה ובשנת השמיטה איננו מתפרנס מחקלאות". שעות הלימוד אפשרו לתלמידיהן לעבוד קודם לכן בחקלאות, אם רק רצו. בכיר במשרד הדתות משוכנע ש"אם הם למדו בערב זה אומר שהם עבדו ביום".

לדברי הבכיר יש כמות גדולה של חקלאים שלמדו בכוללים, שלא השביתו את הקרקע אלא עיבדו אותה בהיתר מכירה. במושב צלפון באזור ירושלים, למשל, התגלו 6 כאלה.

טענה אחרת היא שרבים מתלמידי הכוללים כלל אינם ראויים להיחשב חקלאים. "היו הרבה שיש להם רק שני דונם קרקע", מספרים במשרד הדתות. "שני דונם זה לא חקלאי. זה בלוף. מה אפשר לגדל שם? כוסברה?"

חשדות גדולים במיוחד מעוררת העובדה שבערך 250 תלמידים, כלומר כ־15%, היו מעל גיל 70. עשרות היו מעל גיל 80 ובודדים בגילאים כמו 92 ו־94. אנשים בגילאים אלה בדרך כלל לא מעבדים את הקרקע שלהם, אומר בכיר במשרד הדתות, ולכן גם ספק אם היו זכאים למלגה. בכולל בזוהריאל היה רוב לבני ה־70 פלוס. בכולל שבשרשרת שבנגב היה צעיר התלמידים בן 64.

אישור לחשד שרבים מהתלמידים אינם עובדים ניתן למצוא בכתבה שהתפרסמה לפני כשבועיים בביטאון ש"ס "יום ליום" וסקרה את פעילות כוללי הערב של "מעייני ההתיישבות", שהחליפו השנה את כוללי השמיטה. "הכולל בזמרת הוא המשך של כולל השמיטה שפעל במקום", מדווח "יום ליום", ומספר שהתלמידים מבקשים "לנסות ולהבטיח תמיכה כלכלית לאלה שכבר אינם מתפרנסים מחקלאות ורוצים להקדיש מספר שעות ללימוד".

גם בתחומים נוספים לא עמדה "מעייני ההתיישבות" בקריטריונים, למשל, בכלל הקובע ש"מספר התלמידים בכולל שמיטה לא יפחת מ־10". בפועל לכמה מהכוללים שהפעילה "מעייני ההתיישבות", כמו בפקיעין ותלמים, נרשמו רק 9 תלמידים.

על פי הקריטריונים הלימודים בכוללים היו צריכים לעסוק בנושא השמיטה בלבד. בפועל מדווח "ידיעון מעייני ההתיישבות" שבנוסף להלכות השמיטה "הושם דגש על מוסר ומחשבת ישראל והלכות נחוצות אחרות". יו"ר העמותה דוד יפרח סיפר, ש"סדר הלימוד כלל הלכות שבת, לימוד נביאים וכתובים ומוסר היהדות".

כל תלמיד כולל ב"מעייני ההתיישבות" היה אמור לקבל עד כה סכום של 2700 שקלים ממשרד הדתות. כ־100 רבנים זכו, בנוסף למלגה, במשכורת ללמד בה, וקיבלו כבוד רב באזור מגוריהם. מה יצא לש"ס מזה?

זכאי למלגה רק חקלאי שבשנת השמיטה איננו מתפרנס מחקלאות. שעות הלימוד אפשרו לתלמידים לעבוד קודם

בשנה שעברה נערכו הבחירות להסתדרות, בהן התמודדה ש"ס ברשימת רם יחד עם פורשי העבודה ומרצ. בכתבה שהכין העיתון החרדי "יום השישי" על העמותה הוא מספר: "מבחינה פוליטית העיסוק במגזר ההתיישבות נושא גם דיווידנד לא מבוטל. יפרח ואנשיו הם 'קבלני הקולות' של ש"ס במגזר חשוב זה. כשהתפרסמו תוצאות הבחירות להסתדרות התברר שלפחות 12 אלף קולות לרשימת רם הושגו במושבים מסורתיים ודתיים שלרמון ולחבריו אין בהם דריסת רגל".

ביטאון ש"ס "יום ליום", שהעתיק קטעים מהכתבה של "יום השישי", סמך ידיו גם על הפיסקה הזאת. הוא רק החליף את המונח "קבלני קולות" במונח "פעילים מרכזיים" והסתפק באלפי קולות.

מטרה מרכזית נוספת של ש"ס היא העברת ילדים לתלמודי התורה שלה. יפרח מספר, שרבים מתלמידי הכוללים "הוציאו את ילדיהם מבתי הספר הדתיים הפשרים ושולחים אותם כעת לתלמודי תורה על טהרת הקודש".

"מעייני ההתיישבות": הדו"חות של משרד הדתות מגמתיים ושקריים

מנכ"ל "מעייני ההתיישבות" פנחס מוסקו מאשים בתגובה את מחלקת הישיבות של משרד הדתות בפברוק דו"חות מגמתיים ושקריים. לדבריו, אנשי הביקורת ביקשו מפעילים ב"מעייני ההתיישבות" להודיע להם מתי צפויים היסורים והעדרויות בכוללי השמיטה, וניצלו את המידע הזה כדי לחבר דו"חות שליליים. "זאת רשעות מדרגה ראשונה. קטנוניות וקטנות, שאני לא יודע ממה הן נובעות".

מוסקו טוען גם שעד היום איש במשרד הדתות לא מסר לו מידע על הדו"חות או ביקש את הסבריו. "אם מישהו רצה לעשות עבודה טובה ונאמנה, הוא היה צריך לברר. אף אחד לא אמר כלום".

"למדו אצלנו 1800 אנשים בצורה הכי מסודרת", אומר מוסקו, "אני לא יודע אם יש עמותות אחרות שהיו כל כך מסודרות. יש לנו דו"חות נוכחות יומיומיים מדויקים עם חתימות של הרבנים מכל כולל. הם לא יחתמו באופן שקרי. בשבילי זה קודש".

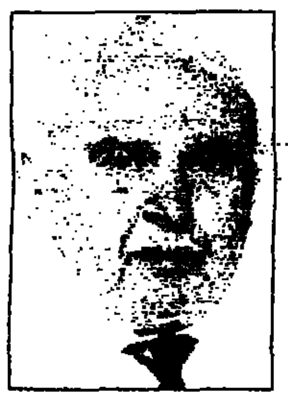

פנחס מוסקו: זאת רשעות

מוסקו מסביר את הביקורות השליליות בכך ש"קורה שיש שמחה או אבל. היו מקרים שכולם הלכו ללמוד לזכר נפטר. זה לא מלמד על כל השנה. עובדה שלמרות שנת השמיטה עברה יושבים אנשים במושבים האלה עד היום ולומדים מרצונם בלי תמורה".

הוא דוחה את הטענה שבין תלמידי הכוללים היו רבים שלא היו זכאים למלגות. לדבריו, גם בני 70 ומעלה עובדים בעסקים במושבים. "חקלאים יותר בריאים מעירוניים", הוא אומר, ומכחיש את הטענות שהיו תלמידי כוללים שעיבדו את אדמותיהם במסגרת היתר מכירה ולא השביתו את הקרקע.

לדברי מוסקו, כספי משרד הדתות עברו באופן ישיר לחשבונות של 1800 החקלאים. "מה שאומרים במחלקת הישיבות זה טמאות. אנשים שלמדו תורה הונו את המשרד, לא למדו ולקחו את הכסף לכיס. הולכים להפוך מפעל אדיר שהביא תועלת עצומה לכאילו בלוף, לגמד מערכת עצומה".

שחר אילן

עמותת "מעייני ההתיישבות" ניסתה לקבל תשלום כפול עבור אותם שיעורים

משרד הדתות הסתפק בביטול אחת ההקצבות ודרש בחזרה את הכסף

מאת שחר אילן

עמותת "מעייני ההתיישבות" ניסתה לקבל תשלום כפול ממשרד הדתות עבור אותם שיעורים. בכך ניסתה לכאורה להונות את המשרד ולקבל ממנו כ־100 אלף שקלים במרמה. העמותה דיווחה על אותם שיעורים בבקשות התקציב שלה מסעיף כוללי השמיטה ומסעיף ארגונים אזוריים להפצת תורה. המשרד הסתפק בביטול ההקצבה של העמותה מסעיף ארגונים אזוריים ובדרישה להחזרת הכסף, ולא נקט נגד העמותה כל סנקציה נוספת.

בבקשת התקציב מסעיף ארגונים אזוריים להפצת תורה, שהוא חלק מתקציב התרבות התורנית, הצהירה עמותת "מעייני ההתיישבות" כי היא מקיימת כ־1700 שיעורי תורה בחודש שהם יותר מ־18 אלף שיעורים בשנה. על סמך הבקשה הזאת החליטה ועדת התמיכות של המשרד להקציב ל"מעייני ההתיישבות" כ־90 אלף שקלים, לפי חישוב של 4.9 שקלים לשיעור.

חניך וחצי בקבוצה

ב־14 בדצמבר 94' התכנסה ועדת התמיכות ודנה מחדש בהקצבה הזאת. מנהל היחידה לביקורת מרדכי אילת מסר, כי בבדיקת הנתונים של "מעייני ההתיישבות" "התגלה כי הפעילות שדווחה בבקשתה לתרבות תורנית היא אותה פעילות שנתמכה על ידי משרדנו בכוללי שמיטה".

למרות המידע החמור הסתפק המשרד בהחלטת הוועדה לבטל את התמיכה ב"מעייני ההתיישבות" מתקציב הארגונים האזוריים ולא הפעילה כל סנקציה נגד העמותה. בעיה קשה במיוחד יוצרת למשרד העובדה שהוא כבר העביר לעמותה 150 אלף שקלים כמקדמה על חשבון ההקצבות מסעיפים שונים של התרבות התורנית. המנכ"ל המתפטר של המשרד זאב רותנברג ניסה להסתיר עובדה זו.

ב־15 בדצמבר פירסם "הארץ" ידיעה על ההקצבות מתקציב התרבות התורנית במשרד הדתות. "הארץ" ציטט מקור שאמר ש"מעייני ההתיישבות" קיבלה מקדמה של 150 אלף שקלים מתקציב זה. רותנברג הכחיש וחזר על הכחשתו בהזדמנות נוספת.

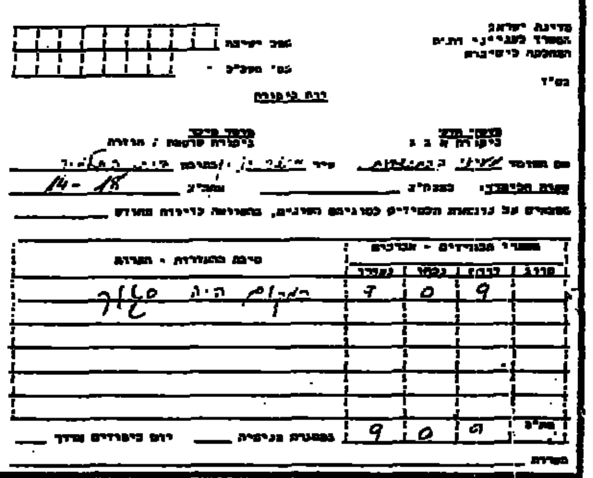

אחר מכן ידיעות הביקורת. המנכ"ל הכחיש שהעמותה קיבלה מקדמה

במועד מאוחר יותר הגיע לידי "הארץ" צילום הוראת התשלום של המקדמה. מתברר שלמרות שהמנכ"ל הכחיש את עצם קיומה של המקדמה, פנה המשרד כבר ל"מעייני ההתיישבות" ודרש שתחזיר את הכסף.

בידיעה מה־15 בדצמבר נחשפו חשדות כבדים לדיווחים כוזבים של "מעייני ההתיישבות" וניסיון להוצאת כספים במרמה גם מסעיף ארגונים דתיים לילדים ולנוער, אף הוא חלק מתקציב התרבות התורנית: ב־93' קיבלה "מעייני ההתיישבות" כחצי מיליון שקל מסעיף זה. זאת, לאחר שהצהירה על 120 סניפי נוער שבהם 700 חניכים, כלומר שישה חניכים בסניף בממוצע.

על פי הקריטריונים סניף של ארגון נוער צריך לכלול ארבע קבוצות. יוצא שבקבוצה ממוצעת של "מעייני ההתיישבות" יש 1.5 ילדים. לשם השוואה לארגונים אחרים ברשימת ההקצבות לארגוני נוער של משרד הדתות יש עשרות ואף מאות חניכים בכל סניף. לבני עקיבא, למשל, יש 56 אלף חניכים המתחלקים בין כ־400 סניפים, ובממוצע 146 חניכים בסניף.

הסיבה לדיווח על מספר הסניפים הגדול במידה בלתי סבירה נובעת כנראה בכך שהתשלום לכל סניף של ארגון נוער דתי גבוה, – 4000 שקל. לעומת זאת, עבור כל חניך מקבלים הארגונים 5 שקלים בלבד.

ב־94' גדל מספר החניכים עליו הצהיר ארגון הנוער של "מעייני ההתיישבות" ל־840 ומספר הסניפים נותר 120. כך גדל מספר החניכים הממוצע בסניף לשבעה ומספר החניכים הממוצע בקבוצה ל־1.75. על סמך נתונים אלה אישרה ועדת ההקצבות של המשרד לארגון הקצבה של 444 אלף שקלים. אף העבירה מקדמה על חשבון סכום זה, שכעת דרש המשרד להשיבה.

מנכ"ל "מעייני ההתיישבות" פנחס מוסקו מכחיש את הטענות שארגונו מנה את אותם השיעורים בשתי בקשות להקצבות. לדבריו, "הגשנו שיעורים אחרים. זה פעילות שונות לגמרי". עוד מאשים מוסקו את משרד הדתות, ש"אף אחד לא הביא לתשומת ליבנו שיש טעויות כאלה".

מוסקו אומר שהוא עצמו פנה בינואר 94' למשרד הדתות וביקש לא להעביר ל"מעייני ההתיישבות" את ההקצבה מסעיף ארגוני הנוער. זאת, לאחר שהגיע למסקנה שבשל עומס הפעילות של כוללי השמיטה, העמותה לא תהיה מסוגלת לארגן גם פעילות נוער. "במשרד הדתות התפלאו", אמר "איפה תמצא אנשים שיוותרו על 450 אלף שקל סתם כך"?

בתגובה לדרישה שהעמותה תחזיר למשרד 150 אלף ש' אומר מוסקו, ש"מגיע לנו ממשרד הדתות עוד הרבה".

עיריית קרית־שמונה | משרד החינוך התרבות והספורט מרכז ההסברה | המועצה האזורית הגליל העליון

הטקס הממלכתי לציון 75 שנים לנפילת יוסף טרומפלדור וחבריו

ייערך ביום שני, י"א באדר ב' תשנ"ה, 13.3.95, בשעה 13.00, ברחבת "האריה השואג", תל־חי

במעמד ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין

בתכנית:
- עליית משמר הכבוד של צה"ל
- "יזכור" ופרקי קריאה
- דברים
- להקת "מציצים מהאצבע" של המועצה האזורית הגליל העליון
- טקס העברת דגל תל־חי מבית הספר האזורי מבואות־חרמון לבית הספר ע"ש וילקומיץ בראש־פינה
- מרוץ הגליל ממצודת כח בבני־יושע לתל־חי

* הציבור מוזמן *

בשעה 15:30 ייפתח בבית ההארחה בכפר־גלעדי יום עיון במלאות 75 שנים להגנת תל־חי

לפ"מ

israel

משרד התיירות
המחלקה לרישוי סוכנויות נסיעות

הודעה לציבור

סוכנות לנסיעות
תלמה נסיעות ותיירות טבריה (1993) בע"מ
שרשיונה בוטל מיום 16.2.95

לקוחות ימפקיב בתהיב התיירות שהחברה הנ"ל חייבת להם כספים בגין שירותי נופש ותיירות פנים, מתבקשים לפנות לרשות המיספבת – משרד התיירות, המחלקה לרישוי סוכנויות נסיעות, ת"ד 1018, ירושלים 91009.

הפניה צריכה לכלול צילום מסמכים המוכיחים תשלום עבור אותם השרותים כאשר מצויין הסכום המקורי של החוב בשקלים ובדולרים, עם תאריך הוצאת החוב והצהרה שהפונה לא קיבל ולא זכאי לקבל פיצוי או תשלום מכל מקור שהוא.

הודעה זו אינה מהווה התחייבות מטעם משרד התיירות להחזיר כל סכום שהוא.

את הבקשות יש להגיש לא יאוחר מ־21 יום מפרסום הודעה זו.

חיה זינגר
המנהל על פי הצו

יחסי ציבור

* תדמית * תקשורת שיווקית

ספר מקצועי – שהוא בית־ספר

* מהדורה חדשה, מורחבת * לראשונה בספר מקצועי: רשימת המשרדים ליחסי־ציבור בארץ, שמות המנהלים, הרקע המקצועי שלהם, רשימת הלקוחות וכתובות * קידום אינטרסים בעזרת יחסי־ציבור * עיתונאים אינם חברים * בניית תדמית לחברה עסקית/ארגון * שילוב יחסי־ציבור במערך השיווק * מצבי משבר: להגיב לשתוק ולהשתיק * הסברים, סודות וגימיקים מקצועיים * איך לבחור דובר *

"יחסי ציבור" – ספרו של יועץ התקשורת צבי ריימון
(מחבר הספר "שיווק פוליטי"),
כריכה קשה וצבעונית – 96 ש"ח (ספרות מקצועית).

הזמנות בטלפון (כרטיס אשראי)
24 שעות ביממה – 03-5623599
הפצה: "בית עלים" ובחנויות הספרים המובחרות.

חברת החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור לקוחותיה כי:

בפורים

יום חמישי, י"ד באדר ב' תשנ"ה 16.3.95 יהיו משרדי החברה סגורים לקבלת קהל בכל הארץ (למעט ירושלים).

במחוז ירושלים (כולל אריאל ובית שמש) יהיו משרדי החברה פתוחים לקהל כרגיל.

לקוחות החברה (למעט מחוז ירושלים) החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים) יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום שישי 17.3.95.

לקוחות מחוז ירושלים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים) יוכלו לשלם במשרדי החברה ביום ראשון 19.3.95.

כל השירותים להבטחה של אספקת חשמל סדירה ללקוחות וכן הטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

חברת החשמל ועובדיה
מאחלים פורים שמח
לכל בית ישראל

638-20-20 לוח העיר מי שלא זוכר – לא מוכר!

בכירים במשרד המשפטים: לקיים חקירה בלתי תלויה על תנאי השיקום של יאיר לוי

סוהרים וקצינים בשב"ס טוענים, כי גם היתר היציאה לחופשות בסופי שבוע ניתן ללוי שלא לפי התנאים הקבועים בפקודות ולפני המועד המקובל

מאת ראובן שפירא

אישים בכירים במשרד המשפטים ובמשרד המשטרה סבורים, כי יש צורך דחוף לקיים חקירה מקיפה ובלתי תלויה בעניין תנאי המאסר המועדפים של הח"כ לשעבר יאיר לוי.

מתחקיר שערך "הארץ", עולה כי יאיר לוי, שנידון לארבע שנות מאסר על עבירות של גניבה, זיוף ורישומים כוזבים, ניצל את עבודת השיקום שלו מחוץ לכלא כביסוי לביקורים שלא כדין בביתו בבני־ברק. כך, במקום להגיע מהכלא למקום בו ביצע את עבודת השיקום, הוא נסע לביתו, ואף חזר לביתו לאחר העבודה, במקום לחזור ישירות לבית הכלא.

לדרישה לחקור את הנסיבות לתוכנית השיקום החריגה, שבמסגרתה שהה לוי כ־14 שעות מחוץ לכלא מדי יום, הצטרפו גם סוהרים ואסירים בכלא מעשיהו. הללו טוענים, כי לוי הופלה לטובה בצורה יוצאת דופן, והדבר עורר התמרמרות קשה.

קצינים בבתי הסוהר בגוש מרכז של השב"ס טענו בסוף השבוע, כי "דרגים בכירים ביותר בנציבות השב"ס ידעו על תוכנית השיקום החריגה של יאיר לוי, ועל החשדות, שלפיהם הוא אינו שוהה במקום העבודה אשר נקבע לו — במוסד החרדי לבנות "אור החיים" בבני ברק. לדברי אותם הקצינים, נציב השב"ס, אריה ביבי, מפקד גוש מרכז, תת גונדר ישראל קליינמן, ומפקד כלא מעשיהו, גונדר משנה מרדכי ירושלמי, היו בין אלה שידעו על הפרת תנאי השיקום.

עוד ציינו הקצינים, כי אין זה מקובל לאשר לאסיר תוכנית שיקום, שבמסגרתה ישהה בכל יום 14 שעות מחוץ לכלא. אישור חריג כזה עשוי, לדבריהם, להינתן רק בידי דרגים בכירים ביותר, בידיעת נציב השב"ס.

הקצינים הבכירים בשב"ס איפשרו את המשך תוכנית השיקום של יאיר לוי על אף ההתרעות שהגיעו לידיהם על הפרת תנאי השיקום. לדברי הקצינים מגוש מרכז, בכמה ביקורות שנעשו בחודשים האחרונים התברר כי לוי נעדר ממקום עבודתו, וכי לא ננקטו נגדו כל צעדים. למרות זאת, אף קודם לוי למעמד המועדף והמתקדם ביותר של "אסיר הוסטל", היוצא לחופשת שבת כל שבוע. על־פי הפקודות והנהלים, יכול אסיר שיקום להתקדם למעמד זה רק אם לא נרשמו נגדו הפרות משמעת כלשהן בעת שהיה אסיר שיקום רגיל.

סוהרים וקצינים התלוננו שלשום על כך שגם בהליכי העברתו של יאיר לוי למעמד של "אסיר הוסטל" היו חריגות ואי סדרים. לדבריהם, הוא הועבר למעמד הזה שלא לפי הדרישות והתנאים הקבועים בפקודות השב"ס ולפני המועד המקובל במקרים באלה.

קצינים בשב"ס אמרו בסוף השבוע, כי הם חוששים שהגיבוי הדרג שניתן ליאיר לוי בידי דרגים בכירים לבצע חריגות וליהנות מהטבות לא מקובלות, עלול להימשך גם עתה לאחר שהתברר כי הוא שהה בביתו בבני־ברק.

החשש הזה גבר לנוכח תגובותיהם של בכירים בשב"ס על חשיפת הפרשה. בין השאר אמר מפקד כלא מעשיהו, כי לוי לא חזר לכלא ביום רביעי בערב בשל "בעיה אישית". כל הדוברים הרשמיים של השב"ס התעלמו מהעובדה שהיתה ידועה להם, כי יאיר לוי גם לא הגיע ישר מהכלא למקום עבודת השיקום שלו באותו יום, אלא נסע לביתו ואף התפלל בבית הכנסת הקבוע שלו ליד ביתו.

מחרתיים יעמוד יאיר לוי לבירור לפני ועדת השיקום של השב"ס, שתצטרך להחליט איזה עונש יוטל עליו לנוכח הפרת המשמעת.

קצינים בשב"ס דורשים לבטל לאלתר את תוכנית השיקום, שלדבריהם היא "מחורה, חריגה ובלתי מתקבלת על הדעת", והופכת ללעג ולקלס את השב"ס ואת מערכת אכיפת החוק.

תצלום: רב פיינר

חבר הכנסת לשעבר יאיר לוי ליד המוסד החינוכי לבנות "אור החיים", שבו הוא עושה את עבודת השיקום שלו

ח"כ צוקר: התנהגותו של יאיר לוי עלולה לפגוע באסירים המשתתפים בתוכניות שיקום

מאת גדעון אלון

יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, ח"כ דדי צוקר (מרצ), אמר כי יאיר לוי ניצל לרעה ובאופן ציני את תוכנית השיקום, שהיא הסדר חשוב הנועד לאפשר לאסירים להיערך לקראת השתלבותם בחיים האזרחיים לאחר שחרורם מהכלא. לדבריו, בהתנהגותו פגע לוי באמון ששירות בתי הסוהר נותן באסירים המשתתפים בתוכניות השיקום.

ח"כ צוקר הוסיף, כי תוכנית השיקום של האסירים בבתי הכלא היא הליך חשוב מאוד של חסד, ולכן יש להצטער על כך שלוי מעל באמון. הוא הביע חשש כי בשל התנהגות זו עלולים גם אסירים אחרים, המשתתפים בתוכניות שיקום, להיפגע על לא עוול בכפם.

עניינו של יאיר לוי יידון השבוע בישיבתה של ועדת החוקה, חוק ומשפט במסגרת דיון על ועדות השחרורים בבתי הכלא, שיזם ח"כ צוקר.

פרקליטת המדינה, דורית ביניש, אמרה אמש כי בכוונתה לדרוש מנציב שירות בתי הסוהר, אריה ביבי, לבדוק מי הם הנושאים באחריות להפרת תנאי השיקום בידי הח"כ לשעבר יאיר לוי.

ביניש ציינה, כי לפני כחודשיים הפנתה את תשומת לבו של נציב שירות בתי הסוהר לכך שלוי, המרצה עונש מאסר של ארבע שנים, משתתף בתוכנית שיקום שלא בהתאם לקריטריונים אשר נקבעו. היא הביעה תרעומת על כך שביבי כלל לא טרח להגיב על פנייתה.

במכתב ששיגרה ביניש בינואר לשר המשטרה, משה שחל, ולנציב שירות בתי הסוהר היא מתחה ביקורת חריפה על תנאי המאסר המועדפים של יאיר לוי. בין השאר, היא קבלה על כך שלוי יוצא מדי יום מהכלא ללימודיו בישיבה. כמו כן היא הביעה מורת רוח מכך שלוי הגיע לבית המשפט העליון שדן בערעור על חומרת העונש, במכונית פרטית וללא מדי אסיר, כנהוג לגבי אסירים אחרים.

חוק יסוד: החקיקה יובא בקרוב לאישור הכנסת

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

שר המשפטים דוד ליבאי, יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ח"כ דדי צוקר ושר המשפטים לשעבר ח"כ דן מרידור הגיעו להסכמה כי יש להביא בקרוב לאישור הכנסת בקריאה שניה ושלישית את "חוק יסוד: החקיקה".

בישיבת ועדת החוקה של הכנסת ביום חמישי שעבר דנו ליבאי, צוקר ומרידור בנושא זה ובקידום הליכי החקיקה של חוקי היסוד האחרים. הצעת חוק יסוד: החקיקה אושרה על ידי הכנסת בקריאה ראשונה בנובמבר 93', אולם הליכי החקיקה נתקעו בוועדת החוקה בשל התנגדות המפלגות הדתיות ובעיקר של סיעת ש"ס.

החידוש החשוב בחוק יסוד: החקיקה, הוא שהחוק מעניק עדיפות לכל חוק יסוד על פני חוק רגיל באופן שלא ניתן יהיה לשנותו אלא ברוב של 70 ח"כים.

מייג'ור מגיע לביקור בישראל; "אין ספק שאיראן מממנת פעולת טרור"

מאת דפנה הדר
סופרת "הארץ" בבריטניה

ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, המגיע היום לביקור בישראל, אמר בסוף השבוע כי "אין ספק בכך שאיראן מממנת פעולות טרור. זו התנהגות שאי אפשר לקבל".

בראיון ל"הארץ" לקראת ביקורו בישראל, ציין מייג'ור כי איראן אחראית אמנם לרבות מפעולות הטרור, אך היא אינה היחידה.

בדבריו, גילה מייג'ור הבנה לכך שישראל מסרבת לחתום על האמנה למניעת הפצתו של הנשק הגרעיני. הוא אמר, כי גם אם בריטניה מאמינה כי שיש לפעול למניעת הפצת הנשק הגרעיני וצירופן של כל המדינות לאמנה — "יש גם מדינות אחרות שיש להן פוטנציאל לנשק גרעיני".

מייג'ור: שיפור הסחר.

שבע המדינות המתועשות, המדינות החברות במועצת הביטחון עומדים מאחורי התהליך; מקווים להצלחתה ייתנו לו סיכוי הוגן, ויסייעו במישור הדיפלומטי במיטב יכולתם".

מייג'ור אמר, כי ניסיונו בתהליך השלום בצפון אירלנד מלמד, כי חשוב להשתית יחסי אמון בין הצדדים. "הכללתם של כמה שיותר אנשים, גורמת לפעמים להאטת הקצב — אך הסבלנות משתלמת", אמר.

מייג'ור אמר עוד, כי הוא מייחס חשיבות רבה להתקדמות בשיחות השלום בין ישראל וסוריה, אך הבהיר כי בשלב זה מוטב שכל סיוע לשיחות יוענק בדרך שקטה ולא־פומבית. "הצרה עם אנשים, בעיקר ממדינה שלישית, היא שהם אומרים יותר מדי בפומבי. לעתים קרובות גורם הדבר נזק ואינו מסייע", הוסיף. בהתייחסו לפעילותם של מוסלמים פונדמנטליסטים בארצו, אמר מייג'ור, כי בריטניה אינה מתכוונת ללכת בעקבות ארה"ב, ולאסור את פעילותן של ארגונים כמו החמאס והחיזבאללה.

(ראו עמוד 2ב)

למייג'ור יתלוו בביקורו בישראל 30 אנשי עסקים בכירים מבריטניה

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

ביקורו של ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, בישראל יימשך שלושה ימים. הביקור, שיחל היום, נכלל במסע שעורך מייג'ור במזרח התיכון. ראש ממשלת בריטניה יהיה אורחה של הרשות הפלשתינית והוא יבקר בירדן.

בתדרוך שערכו לעיתונאים הגדירו אנשי לשכתו של מייג'ור את הביקור כ"ביקור היסטורי". מייג'ור הוא ראש הממשלה הבריטי השני המבקר בישראל. קודמתו, מרגרט תאצ'ר, ביקרה בארץ ב־86'. פקידים ישראלים אמרו, כי הביקור הוא צעד נוסף בשיפור היחסים בין שתי המדינות, וכי הוא יתמקד בענייני כלכלה.

למייג'ור יתלוו כ־30 מראשי החברות הגדולות בבריטניה — ביניהם מנהלי קונצרנים גדולים כמו "בריטיש גאז", "בריטיש טלקום" ו"בריטיש איירוספייס", שבעבר נמנעו מעסקים עם ישראל. הם ייפגשו עם ראשי חברות ישראליות ועם פקידים במשרדים הכלכליים ובמערכת הביטחון.

"אנו מצפים למסר חזק לקהילת העסקים הבריטית, שהחרם הערבי שייך לעבר וכדאי לעשות עסקים עם ישראל", אמרו הפקידים הישראלים. פקידים בריטים אמרו, כי הם מקווים להרחיב את היקף העסקים עם ישראל, עם השיפור ביחסי שתי המדינות, מאז עלתה לשלטון ממשלת רבין. לדברי הבריטים, הסרת האמברגו הצבאי על ישראל במאי 94' עשויה להוביל לעסקות ביטחוניות.

בישראל מודאגים מהגירעון המתרחב לרעת ישראל בסחר עם בריטניה — בעיקר ברכישות ממשלתיות. ישראל מייצאת לבריטניה סחורות בשווי של כ־500 מיליון דולר בשנה, ומייבאת ממנה ב־1.2 מיליארד דולר.

מייג'ור ייפגש היום עם ראש הממשלה, יצחק רבין, וידון עמו בתהליך השלום וביחסים בין שתי המדינות. מחר ייצאו רבין ומייג'ור במסוק לגליל העליון, שם ישמע מייג'ור סקירה על בעיות הביטחון בצפון, בעת ביקור בבקרת התצפית "קלוצ'י" שליד מגרה.

שר החוץ, שמעון פרס, ייפגש מחר עם מייג'ור ויבקש את תמיכתו בהקמת הבנק האיזורי לפיתוח ובוועידה [illegible] במזרח התיכון. מייג'ור ייפגש גם עם נשיא המדינה, עזר ויצמן.

בשל לחצה של ישראל ביטלו הבריטים את ביקורו של סגן שר החוץ הבריטי, דאגלס הוג. הוג אמור היה להיפגש עם נציגים פלשתינאים ב"אוריינט האוס" במזרח ירושלים. במקומו יבקר באוריינט האוס פקיד בכיר ממשרד החוץ הבריטי. מייג'ור יערוך קבלת פנים בקונסוליה הבריטית במזרח ירושלים — ובשל כך הוגדר מסעו כביקור "בישראל, בשטחים הכבושים ובירדן". בביקורו בעזה מחרתיים ייפגש מייג'ור עם יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, ויודיע על הענקת 50 מכוניות סיור למשטרה הפלשתינית.

מייג'ור הדגיש, כי ארצו מפעילה לחץ על איראן בעניין זה, והוסיף כי "איראן היא מהמדינות החתומות על האמנה למניעת הפצתו של הנשק הגרעיני. אנחנו מפעילים לחץ על איראן, ומעודדים אחרים להפעיל לחץ על איראן, כדי שתשמור על מחויבותה לאמנה".

ראש ממשלת בריטניה מגיעה היום לביקורו הרשמי הראשון מייג'ור, מגיע היום אחר הצהריים לישראל לביקור רשמי ראשון בישראל, ועימו פמלייה של אנשי עסקים בכירים מבריטניה.

בראיון לקראת ביקורו, אמר מייג'ור, כי בין הנושאים הבילטרליים, שבהם יבקש לדון עם מארחיו בישראל יעמדו "האפשרויות העצומות שנפתחו לשיפור הסחר וההשקעות בין שתי המדינות".

זו הסיבה, לדבריו, שצירף לביקורו "משלחת נכבדה זו של אנשי עסקים בריטים".

לדבריו, שלושה מרכיבים חשובים יש בביקורה של המשלחת העסקית הבריטית בישראל — "ראשית, העובדה שהם באים. שנית, איכותן של החברות וגודלן, ומגוון התחומים שהם מכסים. שלישית, אלה אנשי עסקים בכירים ביותר — במקרים רבים יושבי ראש של החברות הבריטיות". "אני חושב שהדבר מעיד על שינוי באווירה ובהזדמנויות בעתיד", הוסיף מייג'ור.

מייג'ור אמר שיבקש לדון עם ראש הממשלה, יצחק רבין, ושר החוץ, שמעון פרס, בתהליך השלום ובמצב הכולל במזרח התיכון — נושאים שיעלו גם בדיוניו עם יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת. מייג'ור אמר כי בפגישותיו יבקש לדעת "אם יש דרכים דיפלומטיות שבהן בריטניה יכולה לסייע לתהליך השלום".

לדבריו, החשוב ביותר בשלב זה, הוא כי המעורבים בתהליך השלום ידעו ש"חברי קבוצת

סטודנטים

קשר בראל

משחק המשקיעים 95 מתחיל!

המטרה:
לנהל תיק השקעות ולהגיע להישגים הגבוהים ביותר.

המשחק:
כל צוות של 5-3 סטודנטים מקבל 50,000 ש"ח בחשבון מיוחד בבנק הפועלים.

הפרסים:
פרס ראשון לצוות המנצח - עד 25,000 ש"ח (5,000 ש"ח לכל חבר צוות).
פרס שני עד 20,000 ש"ח (4,000 ש"ח לכל חבר צוות).
פרס שלישי עד 15,000 ש"ח (3,000 ש"ח לכל חבר צוות).
פרס רביעי עד 10,000 ש"ח (2,000 ש"ח לכל חבר צוות).
פרס חמישי עד 5,000 ש"ח (1,000 ש"ח לכל חבר צוות).
בונוס מיוחד לזוכים המנהלים חשבון סטודנט פעיל בבנק הפועלים.

עד 130,000 ש"ח פרסים!

המשחק מתחיל ב- 19.3.95 ומסתיים ב- 19.5.95.
ההרשמה באגודות הסטודנטים החלה ב- 1.3.95 ומסתיימת ב- 15.3.95.

הסבר מפורט על חוקי המשחק בתקנון שיחולק במשרדי אגודות הסטודנטים ובסניפי בנק הפועלים.

המשחק פתוח לכל סטודנט מהמוסדות האקדמיים הבאים: אוניברסיטת ת"א, חיפה, ירושלים, בר-אילן, הנגב, הטכניון, המכללה למנהל בת"א ובראשון לציון, מכללת תל-חי, מכללת צפת, מכללת עמק-יזרעאל, מכון ויצמן למדע, הפקולטה לחקלאות רחובות, מכללת ויצ"ו, בית ברל, מכללת הדסה.
ההשתתפות במשחק אסורה על עובדי "אגודות הסטודנטים", עיתון "הארץ" ו-"בנק הפועלים".

הארץ
אגודות הסטודנטים
בנקאות שבאה אליך. בנק הפועלים
פועלים טוב יותר

هكذا من الأصل

פרס מציע לדחות יישום החוק לבחירה ישירה של רה"מ

שר החוץ תומך בהחלטת חוג משוב, להציע לוועידת העבודה לדחות את הפעלת החוק; בעבודה חוששים מהתחדשות מלחמת המחנות

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

שר החוץ שמעון פרס תומך בהחלטת חוג משוב, שהתכנס שלשום ברמת אפעל, להציע לוועידת העבודה לדחות את הפעלת חוק הבחירה הישירה לראשות הממשלה.

פרס אמר כי "לדעתי, אין להפריד בין בחירות אישיות לראש הממשלה לבחירות אישיות לכנסת. אני רואה בזה הפרת איזון, אם ראש הממשלה ייבחר על ידי העם וחברי הכנסת ייבחרו על ידי המפלגות. זה מצב שחותר תחת מעמדם האמיתי של חברי הכנסת, ולכן אני חושב שצריך לשנות את שני הדברים ביחד. אם אי אפשר לשנות, צריך לדחות את השינוי עד שהוא יהיה שינוי בשתי הזירות".

בעבודה חוששים שההצעה לדחיית חוק הבחירה הישירה לראשות הממשלה, שיוזמו פרס ותומכיו במפלגת העבודה, תביא לחידוש מלחמת המחנות ותחריף את המשבר בעבודה, שכן רבין מתנגד לדחייה בתוקף.

בוועידת חוג משוב אמר פרס לכתבים כי "ועידת אדמה וטייפון וניקוי אורוות הם ביטויים שלווי־דיוניים [?] שלא מקובלים עלי. יש בעיות, ויש מוסדות שיטפלו בהן. המפלגה איננה בית משפט, המפלגה איננה משטרה. המפלגה לא צריכה להוציא גזרי דין. המפלגה צריכה לעסוק בנושאים המרכזיים העומדים בפניה, ובראשם תהליך השלום. 20 החודשים הבאים הם 20 החודשים הקובעים בתהליך השלום, ולשלום יש גם השפעה על המצב הכלכלי החברתי, ולזה צריך להתמסר".

שר החוץ מתח ביקורת על קבוצת "השמינייה" בעבודה, שיוסי ביילין, אברהם בורג ויעל דיין, ראשי חוג "משוב", נמנים עמה. לדבריו, הקבוצה שגתה כאשר דיברה על החלפת ההנהגה בקשר להתרחשויות בהסתדרות. פרס אמר כי הוא לא מכיר במושג "חילופי משמרות". "אני לא נבחרתי לא במשמרת יום ולא במשמרת לילה", אמר, "המפלגה לא בוחרת משמרות. המפלגה בוחרת אנשים, וכל אדם שרוצה להיבחר – שיעמיד עצמו לבחירה".

פרס סירב לומר אם יתמודד בבחירות ב־96'. "עד '96 יש לי עוד הרבה זמן. אני לא צריך לענות היום על השאלה הזאת. אני עסוק היום במה שאני עסוק, והבוחרים ישקלו אם אני ממלא את תפקידי טוב או רע, והם אשר יכריעו", אמר. לדברי פרס, "הבעיה שלפנינו היא לא איך לנצח בבחירות, אלא איך לנצח בשלום. אם נפסיק את המאמץ לשלום ונתמסר לבחירות נפסיד את שני הדברים – גם את השלום וגם את הבחירות.

"אני לא מתרשם כל כך מהסקרים, אף פעם לא התרשמתי. התשובה היא פשוטה: כשאני מסתכל על המבנה האלקטוראלי, יש כ־17% דתיים, כ־17% תושבים ערבים, שבעניין השלום יש להם פחות או יותר דעה מגובשת. כלומר – 34% לא ישנו את דעתם לכאן או לכאן. יש לנו גרעין קשה, ויש גם לליכוד גרעין קשה של 25% לכל אחד, שהם עוד 50% ביחד. כלומר – 87% מהבוחרים דעתם נחרצת, והבעיה היא שמאז 1977 כמעט שלא חל שינוי בהצבעת האנשים", אמר פרס.

"שנים היינו אוונגרד"

חילוקי הדעות בין חברי קבוצת השמינייה מחריפים. יו"ר חוג משוב וחבר השמינייה, סגן שר החוץ יוסי ביילין, הסתייג באומר בוועידת משוב מקריאותיהם של כמה חברי שמינייה, ובהם חבר להנהגת משוב, ח"כ אברהם בורג, לחילופי הנהגה במפלגת העבודה, לנוכח המתרחש בהסתדרות. לדברי ביילין, "אם יש קסם וייחוד לחוג משוב, הם יפוגו אם נהפוך לקבוצת כוח. אני מודאג מהתדמית שיצאה לנו".

ביילין קרא עם זאת למיצוי החקירה בהסתדרות ולהסקת כל המסקנות המתחייבות. הוא גם קרא לשינוי מבנה מהפכני בהסתדרות, ברוח ההמלצות שגיבשה ועדה מטעם משוב בראשות ד"ר לב גרינברג, שאומצו על ידי ועידת החוג.

"ידענו שככל שיימשך זמן רב יותר הסיאוב בהסתדרות, כך הפיצוץ יהיה גדול יותר. שנים התרענו על מה שקורה בהסתדרות, וידענו שאי אפשר יהיה לפתור הכל בשקט", אמר ביילין. הוא קרא לשנות את דמותה של ההסתדרות ואת המבנה שלה, ולהפוך אותה לארגון אזרחי ישראל, שלא ייתן שירותים לאזרחים, אלא יהווה עבורם לובי לקבלת השירותים.

בורג התייחס להערתו הביקורתית של ביילין על הכותרות כשמינייה, ואמר כי "אני לא מכיר כותרת גדולה יותר מאשר אידיאולוגיה". לדברי בורג, "שנים היינו אוונגרד – וזו הזכות שהולך לפני המחנה. הרבה פעמים המחנה לא אהב את הסיירת ולא אהב את התוואי שהיא מתווה, אבל בסופו של דבר הלכו בדרכנו. השאלה שצריכה לעניין אותנו היא מי יעמוד מטעמנו בראש ממשלת ישראל: האם יהיה זה אדם שיהיה מסוגל להשלים את תהליך השלום, ולא להקפיא אותו. חובה עלינו לדאוג שבראש העבודה יעמוד מביא השלום, אדם שיש לו החזון, המעוף והיכולת להוציא את העגלה מהבוץ". בחוג משוב אומרים כי רק שני אישים בעבודה עונים לקריטריונים שהציג בורג למועמד הראוי לראשות הממשלה – שמעון פרס או חיים רמון.

השר יוסי שריד אמר בסוף השבוע כי אם יצחק רבין לא יהיה המועמד לראשות הממשלה ב־96' או אם לא יהיה מועמד יחיד, מרצ תעמיד מועמד משלה. "זו חובתה של מרצ לא רק כלפי עצמה, אלא כלפי כל הציבור של מפלגת העבודה ושל מרצ גם יחד", אמר שריד. לדבריו, ראוי שרבין יתמודד שוב לראשות הממשלה בבחירות הבאות, אבל אם הוא יבחר מטעמיו שלא להתמודד, מחנה השלום – העבודה ומרצ – יערכו פריימריס פתוחים בתוכן לבחירת מועמד אחד לראשות הממשלה מטעם שתי המפלגות.

השרה שולמית אלוני אמרה בסוף השבוע כי "תנועת מרצ לא נמצאת כרגע בעמדת זינוק לכיבוש השלטון, והיא חייבת, מאידך, להמשיך ולהיאבק בצד השלום גם על עקרונותיה הדמוקרטיים, על הפרדת הדת מהמדינה ולמען נושאים אזרחיים". בנאום שנשאה לפני חברי תנועת נוער מרצ, שהתכנסו ברמת אפעל, אמרה אלוני כי "תנועת מרצ היא תנועת שמאל, והיא אינה יכולה להיות היום מפלגה בברכה, אלא אם תנוע מסוטלת עמדות הציבור לכיוון עמדותיה של מרצ".

למרות החלטת לשכת מפלגת העבודה בסוף השבוע שעבר, לבטל את מכתבי ההדחה שהוצאו לרמון וחבריו, מעריכים מקורות בעבודה כי רמון לא ימהר לחזור למפלגה, ויעדיף להמתין עד נובמבר. מקורות בעבודה אמרו כי הדרישות שרמון מתכוון להעלות במו"מ עם העבודה, ובראשן התביעה להנהיג פריימריס פתוחים לרשימת העבודה לכנסת, עלולות לסכל את החזרתו למפלגה.

בוועדה המגבשת הצעה לפריימריס, בראשות עו"ד יצחק הרצוג, אין רוב להצעה להנהיג פריימריס פתוחים לרשימה לכנסת, אלא לבחירת המועמד לראשות הממשלה בלבד. הצעת הוועדה תוגש לוועידת העבודה בסוף החודש הבא. ועידת משוב ושמיניית רמון, התומכים בפריימריס פתוחים, יגישו לוועידה הצעה ברוח זו, אם ועדת הפריימריס תדחה את הצעתם.

הוועדה לענייני הפריימריס בעבודה תדון היום בהצעה שהגיש חוג אלטרנטיבה בעבודה, בראשות אופיר פינס, להנהיג פריימריס פתוחים הן לבחירת מועמד העבודה לראשות הממשלה והן לרשימה לכנסת. על פי ההצעה, הבחירות ינוהלו ויפוקחו על ידי המדינה, כפי שנהוג בארה"ב.

עו"ד הרצוג יציע למזכ"ל העבודה לדחות את ועידת המפלגה בחודש או בחודשיים, כדי לאפשר את מיצוי המו"מ עם רמון ולברר אם ניתן להגיע עמו להסכמה בעניין שיטת הפריימריס. העניין נדון שלשום בפגישה בין רבין לדווילי, והנטייה היא לדחות את כינוס הוועידה, אם יתברר שלא ניתן יהיה להשלים את המו"מ עם רמון עד למועד שנקבע לכינוסה.

מקורות באגף המרכזי בעבודה, המתנגדים לחזרת רמון וחוששים מפני השתלטות השמינייה על הנהגת המפלגה, הודיעו בסוף השבוע כי הם מנהלים מגעים עם גורמים בליכוד על האפשרות להקמת ממשלת אחדות. ראשי העבודה וראשי הליכוד דחו אפשרות כזאת. בהודעה שפרסם הליכוד נאמר כי "כל עוד הממשלה מבטיחה ליישם את הסכם אוסלו ודוגלת בוויתורים ברמת הגולן, אין מקום לממשלת אחדות לאומית". בהודעה נאמר כי "בכל פעם שמפלגת העבודה מצויה בקשיים, נשלף מהכובע רעיון ממשלת האחדות הלאומית מתוך מטרה להציל ולהעלות בעיני הציבור את קרנה של מפלגת העבודה".

ההסתדרות תדון בהצעת רמון להסמיכו להשעות בכיר שנחקר במשטרה

מאת חיים ביאור

יו"ר ההסתדרות, חיים רמון, מתכוון להביא היום לאישור הנהגת ההסתדרות הצעה המסמיכה אותו להשעות מתפקידו חבר הנהגה החשוד בהפרת חובת נאמנות לארגון.

סיעת מפלגת העבודה בהסתדרות מתנגדת להצעה, מחשש שרמון ינצל סמכות זו כדי להרחיק חברים בהנהגת ההסתדרות שנחקרו באחרונה במשטרה, ובראשם יו"ר הסיעה, חיים הברפלד.

הצעת רמון מהווה תיקון לחוקת ההסתדרות שגיבש היועץ המשפטי של ההסתדרות, עו"ד ירון קידר. בחוקת ההסתדרות לא קיימת כלל הוראה המתייחסת לחובות הבכירים בארגון. התיקון יהיה בגדר הוראת מעבר עד להכנת תקנון נבחרים, שיהפוך לחלק מחוקת ההסתדרות. התקנון יקבע מיהו "נבחר" בהסתדרות, מהן חובות הנאמנות שלו ואילו דרכים הוא יושעה, אם יפר אותן.

כ"נבחרים" בהסתדרות ייחשבו 23 חברי הנהגת ההסתדרות, 70 המזכירים של מועצות הפועלים, 70 מזכירות סניפי נעמ"ת שליד מועצות הפועלים, 40 המזכירים של האיגודים המקצועיים, יו"ר נעמ"ת, יו"ר רשות השיפוט ההסתדרותית וחברי ההרכב השיפוטי של הרשות, ומזכ"ל המרכז החקלאי – כ־200 איש שנבחרו לתפקידיהם.

על פי התיקון המוצע, "נבחר" יחויב לחובות הנאמנות הבאות, המהוות אימוץ של הלכות בית המשפט העליון: טוהר מידות, יושר, יחס שווה לחברי ההסתדרות, ניקיון כפיים, הגינות, כללי מינהל תקין, זהירות, אחריות לשמירה על נכסי ההסתדרות תוך דאגה לכך שהם ישמשו את מטרותיה בלבד, הימנעות מניגוד אינטרסים במסגרת מילוי התפקיד, הימנעות מקבלת טובות הנאה מכל סוג, הימנעות ממסירת מידע או מסמך הקשור לתפקידו ושהוא מופקד על סודיותו. על הנבחר יחולו חובות הנגזרות מכללי המשפט המינהלי הציבורי.

על פי ההצעה, נבחר שיפר הוראה מהוראות אלה יועמד לדין משמעתי בפני רשות השיפוט ההסתדרותית, שתוסמך לגזור עליו עונש, החל מהתראה ונזיפה, דרך הטלת קנס ועד להשעיה והדחה מהתפקיד. לפי סעיף שני שיעוגן בתיקון, היועץ המשפטי של ההסתדרות יפנה לרשות השיפוט, כדי שזו תדון בהשעיית נבחר. לפי סעיף שלישי בהצעה, יו"ר ההסתדרות יהיה מוסמך להשעות חבר הנהגה שהפר את חובת הנאמנות לארגון.

סיעת העבודה: זה מהלך דיקטטורי

יו"ר האגף לארגון ולמועצות הפועלים בהסתדרות ומראשי סיעת העבודה בארגון, פיני שומר, אמר אמש כי "אני מסכים שחמור הדבר שאין סעיף בחוקה המתייחס לעובדים הנחשבים לנבחרים, ועד כה לא עוגנה בחוקה שום סנקציה כלפי מי מהם המתגלה כמושחת". עם זאת טוען שומר כי מצבם של הנבחרים בעייתי ממצבם של כלל חברי ההסתדרות, מאחר שהם חשופים יותר לתלונות.

שומר התריע נגד ההצעה שבמסגרתה יוכל יו"ר ההסתדרות להשעות חבר הנהגה. "אסור שזו תהיה החלטה של איש אחד, כי זה יגרום לעירבוב בין הרשות השופטת לבין הרשות המבצעת, ויגרום לכך שיו"ר ההסתדרות יקבל החלטות הפוכות, שלעתים יושפעו משיקולים פוליטיים ולא ענייניים", אמר.

יו"ר חבר מזכירי מועצות הפועלים, פיני קבלו, אמר כי בהצעה "נודף ריח של דיקטטורה".

חוג משוב יציע לוועידת העבודה לתקן את מצעה ולהסכים להקמת מדינה פלשתינית בהסדר הקבע

מימין: יעל דיין, בורג וביילין בוועידת חוג משוב. החוג קרא לדלג על שלב הביניים ולהתחיל לדון בהסדר הקבע עם הפלשתינאים

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

חוג משוב של מפלגת העבודה יגיש לוועידת המפלגה, שתכנס בסוף שנה זו או בתחילת השנה הבאה, הצעה לתקן את מצע המפלגה כך שתכיר באופציה של מדינה פלשתינית בהסדר הקבע. החוג גם יציע לוועידת העבודה לאמץ הצעת החלטה על פינוי התנחלויות עוד לפני הסדר הקבע, ויקרא לנהל מו"מ עם הסורים על הסדר בגולן, שיהיה מבוסס על הגבול הבינלאומי בין שתי המדינות ו"צרכי הביטחון של ישראל".

ועידת חוג "משוב", בראשות סגן שר החוץ, ד"ר יוסי ביילין וחברי הכנסת אברהם בורג ויעל דיין, התכנסה שלשום ברמת אפעל וקיבלה כמה החלטות בתחומי המדיניות, החברה והכלכלה, שיוגשו כהצעות החלטה לוועידת העבודה.

בפרק העוסק בהסדר עם הפלשתינאים קרא חוג משוב לממשלה לעבור במהירות לדיון בהסדר הקבע, ולפנות עוד בתקופת הסדר הביניים התנחלויות באזורים צפופי אוכלוסייה. בהחלטת החוג נאמר כי המעבר לדיון על הסדר הקבע, תוך דילוג על הסדר הביניים, הוא חיוני לתהליך השלום, שכן "הסכנות ואי קבלת החלטות גורמים לחלק מהציבור לאבד את אמונו בתהליך השלום. המעבר לדיוני הסדר הקבע והכרעה על עקרונותיו יקנו לציבור – הפלשתיני והישראלי גם יחד – תחושה שהסכמי השלום הינם החלטות לטווח הארוך, שיש לשלום פירות אמיתיים ושהשלום הינו מצב יחסים אפשרי הנותן יתרונות משמעותיים לאלו הבוחרים בו".

פינוי התנחלויות לא נכלל בהצעת ההחלטה המקורית שגיבשה הוועדה המדינית של משוב, בראשות ד"ר דן בונה. אבל צלי רשף הציע בדיוני הוועידה שלשום להוסיף את הסעיף על פינוי התנחלויות, "כדי לאפשר יציאה מסודרת של צה"ל מהערים ובחירות לרשות הפלשתינית". הצעתו התקבלה פה אחד.

חוג משוב קרא גם למפלגת העבודה לבטל את שלילתה של מדינה פלשתינית כאופציה להסדר הקבע. "מדינה פלשתינית מפורזת, שאינה בגבולות הקו הירוק, והנמצאת בקשר קונפדרטיבי או אחר עם ירדן, ובקשרי כלכלה עם ישראל, עשויה להיות פיתרון סביר לבעיה הפלשתינית".

ביחס להסדר המועדף עם סוריה, מציינת ועידת משוב שעל הממשלה לחזור ולהדגיש את מחויבותה להחלטת ממשלת האחדות הלאומית מ־19.6.67, המביעה נכונות למו"מ על שלום עם סוריה על בסיס הגבול הבינלאומי וצרכי הביטחון של ישראל. צרכים אלה, מציינת ועידת משוב, יובטחו בין השאר על ידי הסדרים מגוונים, כגון פירוז שטחים, הפרדת כוחות, הצבת כוחות זרים בהסכמים שיפוקחו על ידי צה"ל וצמצום צבאות.

סגן שר החוץ ויו"ר משוב, יוסי ביילין, אמר שהחלטה זו אינה בהכרח קריאה לירידה מכל רמת הגולן, כי לא מן הנמנע שיוחלט, שלצרכי הביטחון של ישראל יש גם ממד טריטוריאלי.

בתגובה להחלטות חוג משוב הודיעה סיעת הליכוד כי "ההחלטות הקוראות להפסקת ההתיישבות, פינוי התנחלויות ולתמיכה של מצע מפלגת העבודה בהקמת מדינה פלשתינית, משקפות את פרצופה האמיתי של מפלגת העבודה. בליכוד מייחסים חשיבות רבה לרעיונות המועלים על ידי ביילין וחוג משוב, שכן הניסיון מוכיח שמה שביילין אומר, רבין מבצע אחר כך".

שר החוץ, שמעון פרס, הסתייג מהחלטת חוג משוב להקדים הסדר הקבע. "אם נלך לפיתרון הקבע ניצור מחדש את כל הקונפליקט", אמר.

יריד הספרים הבין-לאומי ה-17, ירושלים
הקרן לעידוד הקריאה בגרמניה
קבוצת ברטלסמן להוצאה לאור, מינכן

הכינוס הבין-לאומי ה-7 לעידוד הקריאה

מרכז הקונגרסים בנייני האומה, ירושלים

תוכנית הכינוס:

יום ב' 13.3 בשעה 9:30
פתיחה ומושב ראשון: ההיבטים החברתיים והכלכליים של הקריאה.
מושב שני: התפקידים התרבותיים של הקריאה והמדיה והשלכותיהם.

יום ג' 14.3 בשעה 9:30
מושב שלישי: איסטרטגיה וטקטיקה בעידוד הקריאה בחברה מרובת קבוצות חברתיות.
מושב רביעי: מטרות, שיטות ומימון תוכניות לעידוד הקריאה.
מושב חמישי: אוריינות "מסורתית" ואוריינות של מדיה, הספר והדפוס במערך הסביבתי של המולטי-מדיה.

הדיונים יתקיימו בשפות: אנגלית, גרמנית ועברית ובתרגום סימולטני.
הכינוס פתוח בתשלום לקהל הרחב.
ההשתתפות בכינוס מאפשרת כניסה ליריד.
ההרשמה במקום ביום שני ה-13.3.95, בשעה 9:00

השתתפות בסימפוזיון מקנה גמול השתלמות למורים.

לפרטים נוספים: אדוארדו הובשר, טלפון: 02-558595

יריד הספרים הבין־לאומי, ה־17 ירושלים

עירית ירושלים האגף לתרבות | משרד המדע והאמנויות מינהל התרבות | משרד החינוך, התרבות והספורט

יום הספרן
יתקיים במסגרת
הסימפוזיון הבין־לאומי השביעי לעידוד הקריאה ביום שלישי, יב' באדר ב' תשנ"ה, 14.3.1995

הכנס יתקיים באולם אוסישקין בבנייני האומה, ירושלים.
ספרנים ומידענים מספריות בתי־ספר, ציבוריות, אקדמיות ומיוחדות מוזמנים לכנס.

9:45 התכנסות
10:25 קטעי נגינה
10:30 ברכות
הגב' **שולמית אלוני**, שרת התקשורת, המדע והאמנויות
ה"כ **אהוד אולמרט**, ראש העיר ירושלים
מר **ישראל שפירא**, יו"ר אס"י
הענקת "פרס ברנשטייך" לספרן המצטיין
איגוד טיברוג, ירושלים
זהבה סנטו, משגב
מזל צנעני, יבנה

מנחה: מר **מאיר ליאני**, הממונה על הספריות העירוניות, ירושלים

11:00 **"אתיקה", הרצאת פרופ' אסא כשר**
12:00 **סיור ביריד**

כרטיסים במחיר 12 ש"ח בכניסה ליריד (הדלתות ייסגרו בשעה 10:20).

הסימפוזיון הבין־לאומי השביעי לעידוד הקריאה יתקיים בימים שני ושלישי, י"א־י"ב באדר ב' תשנ"ה, 13-14 למרץ 1995 בבנייני האומה בירושלים.

יום ב' - 13 למרץ 1995
11:00-9:30 מחקר השוואתי על הרגלי קריאה וקניית ספרים באירופה
13:30-11:15 ההיבטים החברתיים והכלכליים של הקריאה
18:00-15:00 התפקידים התרבותיים של הקריאה והמדיה והשלכותיהם

יום ג' - 14 למרץ 1995
9:45-9:00 פלאי המוות או: מה מתרחש במוות בתהליך הקריאה?
12:30-9:45 אסטרטגיה וטקטיקה בעידוד קריאה בחברה מרובת קבוצות חברתיות
16:00-14:00 דיווחים עדכניים על מטרות, שיטות ומימון של תוכניות לעידוד הקריאה
18:00-16:15 אוריינות "מסורתית" ואוריינות של מדיה, הספר והדפוס במערך הסביבתי של מולטי־מדיה

מחיר ההשתתפות בסימפוזיון: 150 ש"ח. המחיר למורים ולספרנים: 75 ש"ח.

ארגון הספרנים ועובדי המידע בישראל - אס"י

אגודת הספריות האקדמיות, המיוחדות ומרכזי המידע בישראל, אסמ"י | **האוניברסיטה העברית בירושלים** | **מרכז ההדרכה לספריות בישראל**

בנק הפועלים. גם אישי, גם ישיר.

טלפון "שוהם" של "בזק" בהנחה, למצטרפים ל"פועלים ישיר"*
לפרטים, התקשר ל"פועלים ישיר": 177-022-5616

*מלאי הטלפונים מוגבל.

בנק הפועלים בנקאות שבאה אליך
פועלים טוב יותר
קשר בדאל

הוארך מעצרם של שני חשודים בהאזנות סתר שצור ופרידן העידו נגדם

עם זאת, המשטרה חושדת שמדובר בניסיונות הכפשה ו"חיסול חשבונות" בין חוקרים פרטיים

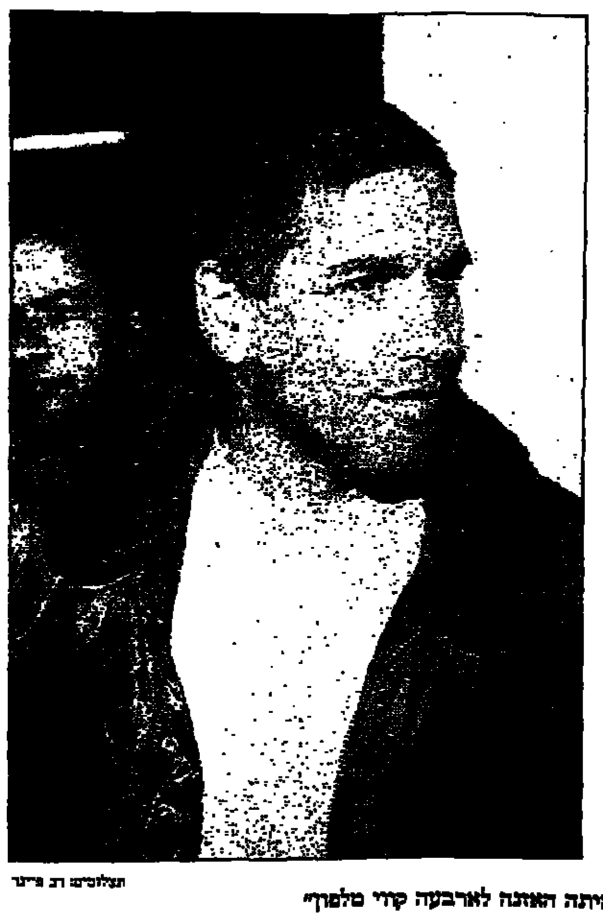

תצלומים: רג פיינר

אשר פרידברג (מימין) ומיכה רותם. נציג המשטרה אמר כי "היתה האזנה לארבעה קווי טלפון"

מאת ראובן שפירא ויוסי תמוני

החוקרים הפרטיים הנחשבים לדמויות המרכזיות בפרשת האזנות הסתר הבלתי חוקיות לבכירים בתקשורת ובעסקים – רפי פרידן, יעקב צור וחני מועקי – מסרו בשבועות האחרונים למשטרה עדויות ומידע על מעורבים נוספים, לדבריהם, בביצוע האזנות סתר בלתי חוקיות.

בעקבות זאת הסתעפה החקירה המנוהלת על ידי היחידה הארצית לחקירות פשעים. עם זאת, במשטרה מתייחסים בהסתייגות למידע שמסרו החוקרים הפרטיים והחשדים שמדובר ב"חיסול חשבונות" ובניסיונות הפללה והכפשה על רקע מאבקים ויריבויות בין חוקרים פרטיים.

מכל מקום, בעקבות ההתפתחויות האלה בחקירה, נחקרו שלשום במשרדי היחידה הארצית לחקירות פשעים בפתח תקוה החוקרים הפרטיים רפי פרידן, יעקב צור, חני מועקי, בעל חברת האבטחה דוד ספקטור ואשתו דינה. כמו כן נחקרו אשר פרידברג, בן 44 מסביון, בעל חברה לשיווק מוצרי חשמל, החשוד בהזמנת האזנות סתר בלתי חוקיות, והחוקר הפרטי מיכה רותם, בן 43 מרמת אביב. שופטת בית משפט השלום בנתניה, אביבה טלמור, האריכה שלשום את מעצרו של פרידברג בחמישה ימים, ואת מעצרו של רותם בעשרה ימים. שאר החוקרים שוחררו לביתם, מלבד חני מועקי, שהוחזר לכלא.

השלב החדש בחקירה בא בהמשך לתצהיר שהגיש לפני כשבוע לבג"ץ החוקר הפרטי רפי פרידן. בתצהיר הוא טען כי נעשתה האזנת סתר לא חוקית נגד גרשון ולקינד, מנכ"ל חברת "אלקו", המתגורר בסביון. על פי התצהיר הזה, נעשתה האזנה מביתו של ספקטור, הגר בסביון.

לפני כשבוע נחקר ביחידה לחקירות פשעים עו"ד מרדכי כץ, פרקליטו של רפי פרידן, בחשד ששיבש הליכי חקירה בפרשת האזנות הסתר. אבל עו"ד כץ העלה טענות שנגעו לביצוע עבירות פליליות על ידי אחרים, ומסר לחוקרי המשטרה קלטות המחשידות את החוקר הפרטי מיכה רותם בהאזנות סתר לגרשון ולקינד, בעת שעבד יחד עם פרידן וצור. פרידן וצור העידו בעת האחרונה במשטרה נגד מיכה רותם. השניים חשדו שרותם משתף פעולה עם המשטרה ועם דוד ספקטור שפעל לחשיפת מזמיני האזנות הסתר, שבנוגע אליהן יש חשדות גם נגד בכירים בעיתון "מעריב".

גם פרידן, צור ומועקי מסרו למשטרה מידע נגד מיכה רותם, וטענו שאת ההאזנה לקו הטלפון של גרשון ולקינד בסביון עשה הוא, מעמדה בחצר ביתו של דוד ספקטור. בעקבות כך נחקרו שלשום ספקטור ואשתו במשך שעות אחדות. הם הכחישו כל קשר למעורבות בהאזנות הסתר.

בתגובה לשאלה בדבר חקירתו במשטרה, סירב אמש דוד ספקטור להתייחס לחקירה ואמר: "אני נותן למשטרה את האמצעים להגיע למניעים הפסולים שעומדים מאחורי המידע השקרי אשר נמסר נגדי, במטרה לסבך אותי בפרשה שאין לי שום קשר אליה".

בבקשה להארכת מעצרו של רותם נכתב, כי "הוא חשוד בכך שביצע שלא כדין האזנת סתר לקווי הטלפון והפאקסימיליה של מנכ"ל חברת אלקו תעשיות, גרשון ולקינד, בביתו שבסביון, ללא הסכמתו של ולקינד להיות מואזן. הדבר התגלה בשנת '94. במהלך חקירת האזנות הסתר האלה, שיבש רותם את החקירה וניסה להדיח אדם המעורב בהאזנת סתר שלא לספר למשטרה את הידוע לו. החקירה בראשיתה ומעורבים בה עוד חשודים".

נציג היחידה לחקירת פשעים במשטרה, רב פקד צחי חפץ, אמר שרותם הביע את הסכמתו להעצר, "אם ניזקק לימים נוספים להמשך החקירה".

בבקשה להארכת מעצרו של פרידברג נאמר, שהוא חשוד בכך "שהזמין האזנת סתר שלא כדין לקווי הטלפון של ולקינד, בביתו ברחוב הדרום שבסביון". נציג היחידה הארצית לחקירת פשעים, רס"ר יצחק מיזלר, הגיש לשופטת מסמך סודי ובו פירוט הראיות שנאספו עד כה בידי המשטרה, ושל הפעולות שבכוונתה לבצע. מיזלר אמר לשופטת ש"היתה האזנה לארבעה קווי טלפון. מצאנו משדר ושלושה סימנים נוספים המעידים שהיתה התחברות זרה".

רס"ר מיזלר אישר את דברי עורך דינו של פרידברג, יהודה ויינשטיין, שלפיהם מכחיש פרידברג כל קשר להאזנות הסתר ומוכן להיבדק במכונת אמת. על רוב שאר טענותיו של ויינשטיין סירב נציג המשטרה לענות.

פותחים במאבק להפחתת שיעורי המס

● על הממשלה להחליט על רפורמה מיידית של הפחתת שערי המס השולי על העובדים בישראל - שכירים ועצמאים.

● נטל שיעור המס השולי בישראל מעל 60% הוא הגבוה בעולם המערבי ומכביד על שכבות- הביניים שהם לב ליבו של המשק.

● אנו קוראים להפחתת נטל המס הכולל (מס הכנסה + ביטוח לאומי + מס בריאות), עד פחות ממחצית ההכנסה, לעידוד הצמיחה.

● שעור מס של למעלה מ- 50% משפיע לרעה על הרצון לעבוד, להרחיב עסקים, ליזום פרוייקטים, להתקדם ולהשקיע בעבודה, ופוגע פגיעה קשה בעיקר בעסקים הקטנים, שהינם מקור עיקרי לתעסוקה במשק.

לכן מציעה "להב" את תוכנית הרפורמה במס הכנסה.

1) הרחבת מדרגות המס של 30% + 15%.

2) מס שולי של 38% עד תקרת חובת תשלום ביטוח לאומי ומס בריאות.

3) מס שולי עליון מקסימלי של 48%.

הפחתת מס הכנסה - צו השעה לעידוד הצמיחה!

להב לשכת ארגוני העצמאים בישראל
דיזנגוף 30 ת"א טל. 03-293474 פקס: 03-299816

מטה המאבק להפחתת נטל המס

2 אסירים, שהורשעו ברצח, נמלטו מכלא "מעשיהו"

מאת ראובן שפירא

שני אסירים שהורשעו ברצח נמלטו בליל שבת מבית הכלא "מעשיהו" שליד רמלה. האסירים, נביל שעת' ותר מעוה, והאלד מוחמד אבו מוסטפה ממוצא הפליטים ואן יונס חתכו את הגדר החיצונית של בית הכלא ונמלטו. הבריחה התגלתה בעת מפקד שנערך בערב לאסירי הכלא. המשטרה החלה מייד לערוך סריקות באזור.

במשטרה מעריכים כי השניים נמלטו לכיוון רצועת עזה.

השניים נדונו ל־25 שנות מאסר, לאחר שהורשעו ברצח. שעת' הורשע ברצח פרוצה באזור תל־אביב ב־83', ואבו מוסטפה הורשע ברצח קרובת משפחתו.

נציב שירות בתי הסוהר, רב גונדר אריה ביבי הורה להקים ועדת חקירה לבדיקת נסיבות הבריחה. כלא "מעשיהו" נחשב לכלא שתנאיו נוחים יחסית. השמירה בכלא אינה קפדנית, ובשנים האחרונות נרשמו כמה מקרים, שבהם ברחו אסירים למשך לילה, וחזרו עם בוקר.

קצינים בשירות בתי הסוהר אמרו אמש, כי בריחת שני האסירים, חשפה מחדל חמור של נציבות שב"ס, ושל מפקדת גוש מרכז של שב"ס.

לדברי הקצינים, נכשלה נציבות שירות בתי הסוהר בסיווג אסירים מועדים לבריחה, כשקצינים בכירים הממונים על מיון האסירים שיבצו שני אסירים מעזה שהורשעו ברצח לכלא "מעשיהו", הנחשב לכלא "פתוח" למחצה ונוח לבריחה.

לדברי קציני השב"ס, לא גילו הדרגים הממונים ערנות מספקת לבעייה זו, למרות שידעו כי לשניים מניעים חזקים לברוח.

ניסיון להצית את בנק הפועלים בכיכר השבת

(ע). אלמונים ניסו להצית אתמול את סניף בנק הפועלים בכיכר השבת בירושלים. הערכה היא שהדבר נעשה על ידי חרדים, במחאה על מעורבות הבנק בחפירות באתר ביפו.

האלמונים שפכו חומר דליק על דלת הסניף ועל מכשיר הכספומט המוצב בכניסה, והציתו אותם. כבאית שהוזעקה למקום כיבתה את האש, אבל לדלת ולמכשיר נגרמו נזקים כבדים. ביום חמישי שעבר בלילה שברו אלמונים את חלון הזכוכית בכניסה לבנק. מהמשטרה נמסרה כי נפתחה חקירה.

מקורות בעדה החרדית אמרו, שלא מתקבל על הדעת שבנק המשרת גם את הציבור החרדי יתמוך בחילול קברים, תוך פגיעה כה קשה בציבור זה.

שריפה פרצה במחסן במפעל חיפה כימיקלים

מאת גבי זוהר

שריפה פרצה אתמול בבוקר במחסן של דשן מגורען במפעל חיפה כימיקלים. עשן סמיך כיסה את מפרץ חיפה. שבעה צוותים של כבאים מאיגוד ערים לכבאות בחיפה, בסיוע כבאים של בתי הזיקוק, השתלטו על האש וכיבו אותה כעבור שעתיים, סמוך לשעה 7 בבוקר.

דניאל יקיר, משנה למנכ"ל המפעל, מסר אתמול כי החומר שעלה באש היה מצופה בפלסטיק ולכן נוצר עשן סמיך. אנשי המשרד לאיכות הסביבה שהגיעו למקום אמרו, כי לא דלפו חומרים מסוכנים.

שופטי דרעי ידונו הבוקר בבקשת סניגורו לעכב יציאת שמולביץ מהארץ

מאת גליה שחורי

הרכב השופטים במשפט דרעי ידון הבוקר בבקשת פרקליטות המדינה לדחות את המשך עדותו של עד המדינה המרכזי, יעקב שמולביץ – העומד להיות מוחזר לשוויץ מחר בבוקר – עד למחצית השניה של אפריל. כן ידון בית המשפט בבקשת ההגנה לאסור על יציאתו של שמולביץ מהארץ עד לגמר עדותו.

הפרקליטות ביקשה לדחות את המשך העדות לאחר שבג"ץ דחה ביום חמישי שעבר את עתירתו של שמולביץ נגד החזרתו לשוויץ, ולאחר שבקשת הפרקליטות משלטונות שוויץ להאריך את שהותו בישראל בחודש, עד לסיום עדותו, נדחתה. עם זאת הודיעו שלטונות שוויץ לישראל, שאם היא תבקש להעביר אליה את שמולביץ בשנית להמשך מתן עדות, הם ייאותו להעביר הזה ב־12 או 13 באפריל.

סניגורו של ח"כ אריה דרעי, עו"ד דן אבי־יצחק, ביקש ביום חמישי, בבקשה שהגיש לשופט יעקב צמח בביתו, לקבל צו, האוסר על יציאתו מהארץ של שמולביץ עד לגמר עדותו. זאת בנימוק, שהפסקת העדות בשלב זה ופיצולה, תפגום קשות ברציפות וביעילות החקירה הנגדית, שכבר החלה, תפגע קשות באפשרויות ההגנה של הנאשמים ותגרום קרוב לוודאי לא רק עינוי דין אלא גם עיוות דין.

השופט צמח לא נתן צו כמבוקש, אלא הורה – לאחר ששוחח טלפונית עם התובע, עו"ד יהושע רזניק – שבקשת אבי־יצחק תידון הבוקר.

8 אנשים נפצעו בתאונות דרכים בסוף השבוע

מאת משה טובאל ועתי"ם

חמישה בני אדם נפצעו, בהם 2 באורח קשה, ביום ששי אחר הצהריים בתאונה בצומת בית דגן. 2 רוכבות אופנוע נפצעו קשה בראשון לציון בשבת. בתאונה שאירעה בערב שבת ביפו, נפצע נהג שפגע במשאבת דלק.

בתאונה בבית דגן איבד נהג את השליטה ברכבו ופגע במכונית שנסעה בנתיב הנגדי. המכונית פגעה לבסוף בחזית בית מגורים. חמישה מנוסעי 2 המכוניות נפצעו. 4 אמבולנסים של מד"א פינו את הפצועים לבתי החולים.

שתי נשים שרכבו על אופנוע נפצעו קשה בתאונת דרכים בראשון לציון.

בעל מוסך בתל־אביב חשוד בפירוק מכוניות גנובות לצורך מכירת חלקי חילוף

מאת משה טובאל

משטרת מרחב הירקון חשפה בסוף השבוע "משחטת רכב", שפעלה במוסך ברחוב המסגר בתל־אביב. על־פי החשד, פורקו במוסך עשרות מכוניות חדשות, שנגנבו בגוש דן, והחלקים השונים נמכרו למוסכים בדרום העיר.

בעקבות מידע מודיעיני שהגיע למשטרה, החל בביצוע תצפיות במוסך "אושרוביץ'" שברחוב המסגר 31. במוסך זה עוסקים בדרך כלל בפירוק מכוניות הרוסות לאחר תאונה. שוטרים שהגיעו למקום ביום חמישי אחר־הצהריים, הבחינו בבעל המוסך, עמי בן אשר, בן 56, מתל־אביב, שנחשב ליבואן גדול של חלקי חילוף למכוניות, מחזיק שני כיסאות של מכונית מסוג ג'יי־אבדסי.

באותה שעה עסקו האחים דני (בן 35) ויהודה (בן 38) אדרי מחולון ויצחק מולא (בן 41) מתל־אביב, בפירוק מכונית ב'יאבדסי חדשה, שעל־פי החשד נגנבה ביום רביעי שעבר מחושב חולון. הארבעה נעצרו והמוסך נסגר.

בחקירתו במשטרה טען בן אשר, כי נקלע לחובות כבדים בשוק האפור. לדבריו, הנושים רדפו אותו בשל כך, ואף איימו על חייו. הוא טען כי האחים אדרי ויצחק מולא הפעילו עליו לחץ כדי שיעמיד לרשותם את המוסך שלו לצורך פירוק מכוניות גנובות, ובשל הקשיים הכלכליים שהוא נתון בהם, נאלץ להסכים. שלושת החשודים האחרים מכחישים טענות אלה.

חוקר המשטרה, רס"מ מודיס טל, ביקש שלשום מבית משפט השלום בתל־אביב להאריך את מעצרם של ארבעת החשודים ב־15 ימים. השופט אליהו קודר עיין בדו"ח סודי שהוצג לו, והאריך את מעצרם של הארבעה בשבעה ימים.

המכון לפריון העבודה והייצור
המרכז הלאומי לקידום הפריון והייעול
ועדת פרס קפלן

פרס קפלן הוא הפרס הממלכתי הגבוה ביותר הניתן על השגים יחודיים בהעלאת הפריון ובהגברת הייעול. הפרס מוענק מידי שנה ע"י ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה בטקס חגיגי במשכן הכנסת.

הוועדה מבקשת הצעות למועמדים לפרס קפלן לשנת 1995, שנת ה-40 לפרס.

יכולים להגיש מועמדותם:

מפעלים, ארגונים, צוותים, בודדים

בתעשייה, בשירותים, בחקלאות, בבנייה

40 לפרס קפלן

ובענפי המשק השונים

פרטים ניתן לקבל במכון לפריון העבודה והייצור ☎ 03-6920212, 03-6916889.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

		משי'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	הפרש	נק'
1.	מכבי חיפה	21	12	6	3	25–49	+24	42
2.	מכבי תל אביב	21	13	3	5	23–44	+21	42
3.	הפועל פתח תקוה	21	11	5	5	23–33	+10	38
4.	הפועל באר שבע	21	9	7	5	24–33	+9	34
5.	הפועל תל אביב	21	7	11	3	23–29	+6	32
6.	בית"ר ירושלים	21	8	6	7	24–29	+5	30
7.	בני יהודה	21	7	7	7	31–36	+5	28
8.	הפועל בית שאן	21	6	9	6	32–23	−9	27
9.	ראשון לציון	21	6	8	7	25–25	0	26
10.	צפרירים חולון	21	7	4	10	34–30	−4	25
11.	הפועל חיפה	21	6	6	9	34–31	−3	24
12.	מכבי פתח תקוה	21	5	9	7	30–27	−3	24
13.	בית"ר תל אביב	21	6	3	12	43–26	−17	21
14.	עירוני אשדוד	21	4	8	9	36–26	−10	20
15.	מכבי נתניה	21	5	5	11	41–26	−15	20
16.	מכבי הרצליה	21	4	7	10	40–21	−19	19

במחזור הבא

מכבי ת"א – בני יהודה (2–1)
בית"ר ת"א – מכבי חיפה (3–2)
מכבי נתניה – הפועל פ"ת (0–2)
באר שבע – הפועל ת"א (1–1)
מכבי הרצליה – בית"ר י-ם (1–8)
בית שאן – הפועל חיפה (0–7)
מכבי פ"ת – ראשון לציון (1–1)
עירוני אשדוד – צפ. חולון (1–3)

מלך השערים

1. סרגיי בראשוביץ' (בני יהודה) 13
2. חיים רביבו (מכבי חיפה) 12
3. עפיר תורג'מן (ע. אשדוד) 10
–. שגיב אליהו (הפועל ת"א) 10
–. קלאודיו קדימי (בית שאן) 10
6. אבי נוסבי (צפרירים חולון) 9
–. ניר סביליה (מכבי ת"א) 9

סטטיסטיקה / מחזור 21

● כמו בסיבוב הראשון שוב ניצחה מכבי חיפה את נתניה 2–1 ושוב משער ניצחון של אייל ברקוביץ'.
● האלופה מכבי חיפה העפילה לראשונה העונה למקום הראשון.
● מכבי חיפה היא הקבוצה השביעית העונה שהגיעה למקום הראשון. קדמו לה (לפי הסדר): מכבי פ"ת, בני יהודה, מכבי ת"א, בית"ר ירושלים, הפועל באר שבע והפועל פ"ת.
● מכבי ת"א לא ניצחה את הפועל ת"א בשלושה משחקי ליגה רצופים.
● הפועל ת"א לא ניצחה בדרבי בבלומפילד את מכבי זה 6 שנים.
● הפועל ת"א השלימה שישה משחקים רצופים שהסתיימו בתיקו. היא רחוקה בתיקו אחד מהשיא של בני יהודה מ־1989 ושל מכבי יבנה מ־1983 – שבע תוצאות תיקו ברציפות.
● הפועל בית שאן כבשה את שער בית"ר ירושלים לראשונה בכל הזמנים, כולל בליגה הארצית.
● נקודת חוץ ראשונה לעירוני אשדוד במשחקים נגד הפועל פ"ת.
● מורחק ראשון לבני יהודה בעונה זו (קובי משען).● הרחקה שביעית למכבי פ"ת (אלופת המורחקים) בעונה זו (נועם קייסי).
● עד לפני שנה לא ניצחה מכבי פ"ת בשכונה 15 שנים רצופות.
● גם בניצחון אשתקד הבקיע רן בן שמעון.
● ראשון לציון ומכבי הרצליה ממשיכות במסורת משחקי התיקו זה שבע שנים, כולל מפגשים ביניהן בליגה א'.
● בית"ר ת"א לא ניצחה את הפועל חיפה במשחק חוץ 19 שנה.
● בית"ר ת"א צברה ארבע נקודות בתוך שבוע, מאז החל לאמנה מיכאל קדוש.
● הפועל חיפה עדיין לא מנוצחת מאז החל לאמנה ויקו חדד.
● הפועל באר שבע ניצחה בחולון אחרי 6 שנים.

לאקיפ' מכין כתבה על הנבחרת

מאת אשר גולדברג

צוות עיתונאים של יומון הספורט הצרפתי לאקיפ' בא לארץ להכין כתבה מצולמת על נבחרת ישראל. הצרפתים ראיינו את המאמן הלאומי שלמה שרף, את ניר קלינגר ואת רונן חרזי. הם סיפרו שהמאמן הצרפתי איימה ז'אקה, שהתראיין בעיתונות בצרפת, החמיא מאד לישראל. הוא אמר שלצרפתים מצפה ברמת גן משחק קשה ביותר מול נבחרת ישראלית מצויינת.

לא ניחשו 15 בטוטו

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא שום משתתף שהצליח לנחש 15 משחקים. 7 ניחשו 14: 38 ניחשו 13; 913 ניחשו 12: 6,843 ניחשו 11.
הניחוש הנכון: x, x, 2, x, 2, x, 2, x, 1, 1, x, x, x, x, 1.
● מוטו תיקו. לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא שום משתתף שניחש 7 משחקים: 7 ניחשו 6; 961 ניחשו 5.
המשחקים: 1, 2, 3, 5, 7, 19, 30.
● מוטו פלוס. לאחר בדיקה של 90% מהטפסים לא נמצא שום משתתף שניחש 14 וגם לא 13 משחקים. 17 ניחשו 12; 145 ניחשו 11; 1,043 ניחשו 10.
הניחוש הנכון: 1, x, 2, 1, 2, x, 2, x, 1, x, x, x, x.

פרלמן התמנה מאמן נתניה

מאת אשר גולדברג

מכבי נתניה מינתה אתמול את שמואל פרלמן, בן ה־69, למאמן הקבוצה במקום עודד מכנס שהתפטר בתחילת השבוע. פרלמן כבר אימן את נתניה בכמה קדנציות. שכרו יהיה כ־3,000 דולר לחודש. הוא יאמן עד סוף העונה. יעזור לו שלומי אדרעי.

אתמול חזה פרלמן במשחקה של מכבי נתניה נגד מכבי חיפה, שהורידה את הקבוצה אל מתחת לקו האדום.

עכו וכפר שלם ממשיכות להוביל בליגה א'

מכבי עכו במחוז הצפון וכפר שלם במחוז הדרום ממשיכות להוביל אחרי שניצחו במחזור ה־20 של ליגה א'.

● מחוז הצפון: מכבי עכו – גבעת אולגה 3–1 (1–0), ארבעה שחקנים הורחקו, במחצית הראשונה היתה תגרה בין המשטרה לשחקני גבעת אולגה. בסיומה הורחק מהמגרש השחקן ישראל צרפתי מגבעת אולגה שטען כי הוא הוכה על ידי שוטרים, הפועל כפר קנא – מכבי שפרעם 2–3 (0–0), נצרת עילית – מכבי אחי נצרת 1–1 (0–0), אחי עקיבא – אום אל פאחם 1–2 (0–1), מכבי עפולה – מכבי חדרה 3–1 (1–0), מכבי טוספיה – מכבי תמרה 0–3 (1–0), טירת הכרמל – הפועל עכו 3–0 (0–0).

● מחוז הדרום: באר יעקב – הפועל יהוד 0–0, אחי יהודה – דליית אל כרמל 0–0, רמת עמידר – מכבי שעריים 1–2 (1–1), כפר שלם – בית"ר רמלה 0–6 (0–4), בית"ר באר שבע – צעירי יפו 1–0 (0–0), הפועל מרמורק – לודוס חולון 1–3 (0–1), קרית מלאכי – הפועל יהוד 1–1 (1–0), הפועל מרחבים – קרית אונו 1–6 (4–1).

מחוז דרום

		משחקים	שערים	נקודות
1.	כפר שלם	20	28–8	29
2.	הפועל יהוד	20	23–11	27
3.	הפ. מרמורק	20	33–19	25
4.	לודוס חולון	20	25–17	23
5.	ב. באר שבע	20	33–18	22
6.	אחי יהודה	20	28–16	22
7.	הפועל מרחבים	20	31–24	22
8.	קרית אונו	19	31–23	21
9.	הפועל ירוחם	20	20–24	21
10.	רמת עמידר	20	22–22	19
11.	בית"ר רמלה	20	24–33	19
12.	מכבי שעריים	20	16–18	17
13.	צעירי יפו	19	12–38	15
14.	באר יעקב	20	16–31	13
15.	קרית מלאכי	20	10–28	13
16.	ד.א. כרמל	20	16–47	10

מחוז צפון

		משחקים	שערים	נקודות
1.	מכבי עכו	19	37–16	29
2.	אחי נצרת	20	31–12	27
3.	בני סכנין	19	40–16	26
4.	אום אל פאחם	20	20–15	24
5.	מכבי שפרעם	20	21–19	20
6.	גבעת אולגה	20	25–24	19
7.	כפר קנא	19	23–22	18
8.	מכבי טוספיה	20	19–18	18
9.	מכבי תמרה	19	18–21	18
10.	הפועל עכו	19	18–19	17
11.	מכבי עפולה	20	28–24	16
12.	מכבי חדרה	20	16–21	15
13.	אחי עקיבא	20	21–35	14
14.	נצרת עילית	20	10–25	13
15.	טירת הכרמל	20	10–36	9

הדרבי הדיח את מכבי ת"א מהפסגה

נפרדה מהפועל בתיקו־אפס ופינתה את המקום הראשון לאלופה מכבי חיפה, שניצחה את מכבי נתניה 2–1 ונהנית מהפרש שערים עדיף על פני מכבי ת"א

מאת צבי ברזילי

בוקר טוב, משה סיני. אתה מוזמן לקום לידך עט ולהוסיף לטבלת הליגה הערת שוליים שלפיה אחת מתוצאות התיקו שהשיגה קבוצתך, זו שבדרבי אתמול, תיחשב לה לניצחון, לפחות בתחום המוניציפלי של תל אביב־יפו רבתי.

סיני הגיע לדרבי בלי שלושה שחקני הרכב – שגיב אליהו, מלך שערי הקבוצה שכבש צמד מול אובארוב ברמת גן, מליקה ובלס. כאילו לא די בזה, איבדה הפועל מיד בפתיחה את הקפטן שחורץ, ובמקומו נכנס לשחק שחר כהן, נער שהסדרנים לצידי נשבעו כי היה לפני כמה חודשים במסיבת יום הולדתו ה־16. עם נתוני פתיחה כאלה, גם 0–0 הוא ניצחון, ביחוד כאשר בגללו מודחים הכחולים מהפסגה.

הפועל ומכבי הציגו משחק הגנה משובח. שתיהן הצליחו להפעיל לחץ יעיל על היריבה, בעת שזו החזיקה בכדור, אולם נכשלו במירב נסיונותיהם להניע את הכדור בצורה מסודרת, עד ליצירת מצב הבקעה.

הפעלת הלחץ היתה הרבה יותר קלה למכבי, שנזקקה להקצות מעט מאד משאבים לשם ניטרולו של תמיר לינהרט החלש, ויכלה לרכז את מירב תשומת הלב במרכז השדה.

הפועל נטולת החוד התקשתה לסכן את שערו של אובארוב. המשחק המצויין של אמסלם בדרבי שעבר נלמד היטב על ידי גרנט, שהציב את קלינגר במתום בפני אמסלם, סמוך לקו מחצית המגרש. קלינגר לא הניח לאמסלם להמשיך לאוורר האגף השמאלי, אפילו במחיר של צהוב (63).

למרות הקשיים הללו, ניסתה הפועל לתקוף בתוכמה, תוך חיפוש פירצה או ביצוע מסירה כפר לה. מוסקאל הצליח לחדור לרחבה ובמעט לכבוש (56), וכן להכין מצב טוב לאמסלם (72), שבעט מהרחבה בלי לעצור. אובארוב קלט.

הגנת הפועל נאלצה להתמודד עם דריקס וסביליה, ועשתה זאת נהדר. לוקאשיק הענק הוא המצאף האולטימטיבי לאלי דריקס, ביחוד כאשר מכבי מבססת את משחקה, באופן טפשי, על הגבהות לרחבה. במהלכי קרקע נדירים של מכבי, אותר סביליה פעמיים (22, 64) ברחבה, אך התמהמה ואיפשר להגנת הפועל לחסום.

נימני "תרם" למכבי בעיקר האטת משחק, כל אימת שהיה הכדור בשליטתו, וסיים משחק נוסף ללא שום אסיסט ראוי לציון. באקו הוטרד בעיקר על ידי אלון ברומר, שבעט פעמיים מ־16 מטרים (15, 70), ונענה בהדיפות מוצלחות. הדרבי התנהל בצורה די שקולה עד לסיום, למרות העדיפות המוחצת של הספסל המכבי, שעליו ישבו בין היתר בלקין ושוקרוב. כניסתם של בסון ובלקין בדקות מאוחרות (74, 76), לא הפרה את האיזון במגרש, ורשמנו עוד נקודה רעה לגרנט במאבקו עם סיני.

● הפועל תל אביב: באקו 6, אוזלאי 6, שרעבי 6, לוקאשיק 6, אמסלם 6, תומר אליהו 5, מימר 6, אופיר 5, שחורץ (שחר כהן 16, 5), מוסקאל 6, לינהרט 4 (רבנו, 88). המנהל המקצועי: משה סיני.
● מכבי תל אביב: אובארוב 6, עמית לוי 5, גדי ברומר 6, שלח 6, נחמן 5, שוהם 5 (בלקין, 76), קלינגר 5, אלון ברומר 6, נימני 5, סביליה 4 (בסון, 74), דריקס 5. המאמן: אברהם גרנט.
שפט דני קורן, 19,000 צופים, בבלומפילד.

תצלום: עודד קרן
חלוץ מכבי, ניר סביליה, מרחף מעל שוער הפועל תל אביב, באקו, המזנק לרגליו

תצלום: עודד קרן
פניהם של ניר סביליה (עומד) והקפטן ניר קלינגר, מעידות על אכזבתם מהתיקו בדרבי ומהרחקתם מפסגת הטבלה

רק לשחר כהן יש מה לספר בבית על הדרבי

מאת אייל יצחקי

13 דקות לפני סיום הדרבי החליטו בשתי הקבוצות למסור את השיטה. במכבי החליטו שאם כבר בלאגן, אז בלאגן עד הסוף. הקשר האחורי נועם שוהם, הקשר היחידי בין הקבוצה לבין משחק מסודר אתמול, יצא ויוקטור בלקין שולב בהרכב.

בהפועל החליטו שזה הזמן לסגור את הדלת לגמרי, ולדאוג להשאיר בבית נקודה אחת. האוהדים יכולים במצב כזה לחגוג את עלייתה של מכבי חיפה למקום הראשון, ומי צריך יותר מזה?

מכבי עברה בשלב הזה גם לשימוש בהוצאות החוץ הארוכות של ניר קלינגר. כל המאמצים שיקדמו אותה למטרה – לנסות להחדיר את הכדור מה שיותר קרוב אל אלי דריקס. אולי תהיה עירבוביה, ומי יודע איך זה יתפתח.

הפועל הצמידה את דמיאן לוקאשיק אל נסיונות הנגיחה של דריקס, ולכן הוסיפה עוד בלם – תומר אליהו. על יד אליהו, מהמרכז ושמאלה, שיחק שרון מימר שלקה במחצית הראשונה בסיוע לדוד אמסלם בחלק ההגנתי. התוצאה: אמסלם עלה מעט מדי להתקפה ועמית לוי, לעומתו, עלה הרבה יותר.

במחצית השנייה עלה אמסלם (שחקן ההתקפה הטוב ביותר של הפועל) הרבה יותר לסייע להתקפה, וכך התאפשרו לקבוצתו 20 דקות של שליטה במשחק. דווקא מוסקל פתח בצד שמאל, וזה היה רעיון מעניין שנגנז מהר עם פציעתו של שחורץ בדקה ה־16.

אבי נמני ואלון אופיר קיזזו אחד את השני וכך גם ניר סביליה ותמיר לינהרט. אבל בעוד לינהרט הוא בחירה של אין ברירה עבור משה סיני, סביליה שיחק גרוע ולא היתה לגרנט ברירה – אלא לשלב במקומו את מני בסון.

שני עיתונאים מה"ל'אקיפ" הצרפתי, שנכחו במשחק, ידווחו שהכדורגלן הישראלי לוקה בסכיזופרניה: אבל מצטיין בכוח (מכבי והפועל) ובמהירות (רק הפועל). בדרבי לא היו הברקות טכניות, אבל היה קצב נהדר והרבה עניין בשתי הרחבות, שביניהן לא קרה כמעט כלום.

גם לגרנט היו כמה רעיונות מעניינים, כמו היציאה של ההגנה שלו קדימה, כדי למנוע בעיטות שוער ארוכות ומסירות ארוכות ולאלץ את שחקני הפועל להניע את הכדור בשטחם. אבל בלי לחץ על החלק האחורי של הפועל זה לא היה שווה הרבה.

השוערים באקו ואובארוב היו טובים, אבל רק לשחר כהן, החלוץ הצעיר ותאום דוד אמסלם, היה על מה לכתוב הביתה מהמשחק.

נעצר חשוד בהצתת מכוניתו של נימני

מאת אשר גולדברג

משטרת תל אביב עצרה אתמול במרוצת הדרבי בבלומפילד אוהד כדורגל כבן 18, החשוד כמי שהצית בשבת שעברה את מכוניתו של קשר מכבי תל אביב, אבי נימני, שחנתה ליד ביתו בחולון. סמוך לרכב נמצא פתק ובו דברי נאצה, ציורי צלב קרס וכן שבחים לקבוצת הפועל תל אביב.

למשטרה הגיע מידע כי הנער אמור לחזות בדרבי, וכי בדרך כלל הוא יושב בשער 4 במרוצת אוהדי הפועל תל אביב. בלשים עקבו אחר תנועותיו במשך שתי יממות ושוטרים המתינו לו באצטדיון. כאשר הגיע נלכד והובא לחקירה בתחנת המשטרה בחולון.

בגלל היותו קטין לא הותר שמו לפירסום.

כהן צדק: כל הכבוד למכבי שהצליחה לסחוט תיקו

מאת אשר גולדברג

שחקני הפועל ת"א התנחמו אחרי התיקו בכך שהורידו את מכבי מהמקום הראשון ומהכנסה כספית של 750,000 שקל.

יעקב כהן צדק, עוזרו של משה סיני: "התכוננו היטב למשחק. ידענו שמכבי משחקת בשבועות האחרונים בצורה איטית, מסורבלת ומגושמת ומתבססת על הגבהות כדורים. אנו ניצלנו את זה. לא היינו רחוקים מניצחון. כל הכבוד למכבי שהצליחה לסחוט מאיתנו תיקו".

אברהם גרנט: "זה אחד המשחקים הפחות צודקים שראיתי. מכבי היתה טובה מהפועל מהדקה הראשונה ועד לדקה ה־90. יכולנו להבקיע הרבה שערים, אבל החמצנו".

אייל ברקוביץ' השלים את המהפך

מכבי חיפה – מכבי נתניה 2–1 (1–1)

מאת רוני ברנשטיין

דווקא משחק לא מרשים העלה, לראשונה העונה, את מכבי חיפה לראש הטבלה הלאומית. היא עשתה זאת בדרך הקשה, אחרי שנחלצה מפיגור מפתיע ביותר, כדי לנצח 2–1 את מכבי נתניה בקרית אליעזר.

נתניה הסתגרה בהגנה וביזבזה זמן בכל הזדמנות אפשרית. חיפה איכזבה, וניכרה עייפות אצל כמה שחקניה, קרוב לוודאי בשל הופעתם במשחקה של הנבחרת בטורקיה.

חיפה החזיקה בכדור וגילתה עליונות מוחלטת, אבל דווקא נתניה כבשה ראשונה. בדקה ה־14 הגביה אבישי ז'אנו כדור למרכז הרחבה, ואי הבנה בין קנדאורוב לרפי כהן איפשרה לרונן גבאי להשתלט על הכדור ומטווח קצר לבעוט לפינה.

נסיונות ההתקפה של חיפה התנפצו דרך מרכז השדה ונבלעו בקלות בצפיפות הרבה של הגנת נתניה. בדקה ה־38 יכול היה אודמר קארף להגדיל את יתרונה של נתניה. קארף מצא עצמו חופשי מול רפי כהן, אולם התמהמהות מיותרת איפשרה למרקו בלבול להרחיק לקרן.

לקראת סיום המחצית הראשונה התעוררה חיפה והפעילה לחץ על שער נתניה. בדקה ה־43 חדר ברקוביץ' לרחבה ומ־10 מטרים בעט, אך בלדרב הדף. כעבור דקה שב היה ברקוביץ' בעימות מול בלדרב והכדור הורחק.

5 דקות בתוספת הזמן הצליחה חיפה להשוות. ברקוביץ' ורביבו החליפו מסירות באגף השמאלי, רביבו הבחין בגרייב שבא מאחור ומ־20 מטרים הוא בעט חזק ושטוח לפינה הימנית של בלדרב וקבע את תוצאת המחצית.

הבונקר של נתניה החזיק מעמד עד לדקה ה־69. כדור עונשין של אלון חרזי פגע באחד משחקני נתניה, הגיע לברקוביץ' שמול בלדרב בעט חזק פנימה, 2–1.

לחיפה ניתנו עוד הזדמנויות להגדיל את התוצאה, אך הן הוחמצו על ידי חזן ושיטרית. בדקות האחרונות ירדה חיפה להגנה כדי לשמור על התוצאה לאחר שהגיעה השמועה על התיקו בדרבי של תל אביב.

● מכבי חיפה: רפי כהן 5, בלבול 5, קנדאורוב 5, חרזי 6, גלאם 5, רוני לוי 5, חזן 5, ברקוביץ' 5, רביבו 5, גרייב 5 (שיטרית 68), מנאי 5. המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.
● מכבי נתניה: בלדרב 5, ז'אנו 5 (דראפייר 67), טייב 6, סהר 5, באורון 5, רומב 5, דהאן 5, אמבריץ 6, גבאי 5, ארושקביץ' 4 (חילואני 84), קארף 4. המאמן: שלומי אדרעי.
שפט חיים ליפקביץ', 9,000 צופים, בקרית אליעזר.

שפיגל: המשחק שלנו היה חלבי

גיורא שפיגל: "לא היינו במיטבנו. המשחק שלנו היה די חלבי ברוב שלביו. ברגעים מסויימים לחצנו על הרחבה ועשינו דברים יפים. קשה לשחק נגד קבוצות שבאות לבזבז זמן. הליגה תמשיך להיות קשה והעתיד תלוי רק בנו".

אלון חרזי: "כל הקבוצות בעולם מתקשות לשחק נגד בונקר וגם לנו קשה. עכשיו אנחנו תלויים רק בעצמנו. אפשר בהחלט לדבר שהטבלה משקפת".

שלומי אדרעי: "היה לנו סיכוי של 1 ל־10. האמנו שאפשר לנצח. מבחינה טקטית עמדנו היטב על המגרש ומנענו מחיפה להגיע למצבים. במחצית השנייה היתה השליטה של חיפה מוחלטת והיא ניצחה בצדק".

אבישי ז'אנו: "שיחקנו משחק לחימה טוב. הובלנו 1–0 וחבל שלא שמרנו על היתרון. אם נמשיך לשחק כך, מצבנו יהיה טוב".

פתיחה מהממת של האחים בן שמעון

מכבי פתח תקוה – בני יהודה 2–1 (0–2)

מאת אפרים יחנתי

האחים רן ואסי בן שמעון הלמו שוב, והפעם עשו זאת לבני יהודה במבצרה שבשכונת התקוה, בשני שערי בזק בפתיחת המשחק.

מכבי פתח תקוה שיחקה ללא רגשי נחיתות ותקפה למן הפתיחה, כאשר פרט לאחים בן שמעון העניק גם הקשר גיא יצחק יכולת טובה מאד, כאשר תיעתע ללא הרף בהגנת בני יהודה ואף בישל את שני השערים. שחקני העורף הפתח תקוואים היו יציבים, שלישיית הקישור התפרסה נכון במגרש ואלמלא כמה החמצות יכלה התוצאה להיות גבוהה יותר.

לעומתם, היה משחקה של בני יהודה עלוב, מפחד ומקרי. כל השחקנים נתפסו ליום שחור, יותר הבלם מורה, שאף היה אשם בשני השערים. מדהים היה לחזות בתצוגת הנפל של בני יהודה וקשה להאמין שאך לפני שבועות ספורים היא הובילה את הליגה הלאומית והיתה בצמרת הגבוהה זמן רב.

כבר בדקה הראשונה הוכשל אסי בן שמעון בידי מורה. השופט סהיל דאוד שהיה מצויין קבע בעיטת עונשין מ־20 מטר, גיא יצחק הגביה לרחבה, הכדור פגע בגופו של המגן ששון ורן בן שמעון הגיח במהירות ובעט פנימה, 0–1.

בני יהודה עדיין לא הספיקה לעכל את ספיגת השער, כאשר חלפו שלוש דקות ומכבי כבשה שער שני. שוב היה זה גיא יצחק הפעלתן ששלח כדור מצויין לרחבה, אסי בן שמעון התמקם היטב בין מגיני בני יהודה ובעט בחוזקה פנימה.

עד לסיום המחצית המשיכה מכבי להיות עדיפה במגרש ואף החמיצה כמה הזדמנויות להגדיל את התוצאה ואילו בני יהודה לא סיכנה ולו פעם אחת את שערו של גולן מלול.

במחצית השנייה השתפרו מעט שחקני בני יהודה ובדקה ה־72 צימצם גרסימץ ל־2–1 בשער נפלא, כאשר עצר כדור בחזהו ובעטו בעוצמה מ־14 מטרים אל החיבורים.

דקה לאחר מכן החמיץ מסובי מטווח של 4 מטרים, כאשר כדורו ננעץ במשקוף. בדקה ה־74 הרחיק השופט את קובי משען מבני יהודה ואת נועם קייסי ממכבי לאחר שהתכתשו. בדקה ה־80 ניתנה הזדמנות מצויינת למחליף אלפייה להשוות, אך הוא בעט לרשת החיצונית.

● מכבי פתח תקוה: מלול 5, צור 6, סגמדוב 6, ש. צופין 6, פקר 5, רן בן שמעון 7, קייסי (הורחק), אלקפרוב 5 (סאבו), גיא יצחק 7, גירדוב 5, אסי בן שמעון 6. המאמן: מנשה נוריאל.
● בני יהודה: שטראובר 5, ששון 4, מורה 4, א. לוי 4, ע. לוי 5, איזמירלי 4 (אלפייה), משען (הורחק), מקאן 4, מורה 5, מסובי 4, גרסימץ 5. המאמן: נסים בכר.
שפט סהיל דאוד, 1,500 צופים, בשכונת התקוה.

המשחק בין בית"ר ת"א למכבי חיפה בשידור ישיר

מאת אשר גולדברג

הערוץ השני מתכנן לשדר בשבת הקרובה את משחקה של בית"ר ת"א נגד מכבי חיפה, באיצטדיון ר"ג, בשידור ישיר החל משעה 18.00.

מכבי ת"א, שאמורה לארח בר"ג את בני יהודה, תחליט מחר אם לקיים את משחקה בהצגה מוקדמת בשעה 16:00, או לבקש מבית"ר ת"א להעתיק את משחקה למגרש אחר.

בשלב זה גיבוי לבכר בשכונה אבל כבר מדברים על פייגנבוים

מאת אשר גולדברג

בסיום משחק ההפסד של בני יהודה למכבי פתח תקוה (1–2) הקיפו עשרות אוהדים את חדר ההלבשה והשמיעו קריאות גנאי לעברו של מאמן הקבוצה נסים בכר והשחקנים.

בני יהודה, שפתחה את העונה בסערה והיתה מדורגת כמה שבועות במקום הראשון בטבלה, אינה מצליחה בשבועות האחרונים לשחזר את הישגי הסיבוב הראשון, והיא נמצאת בנסיגה מתמדת.

בשלב זה נמסר שהמאמן נסים בכר זוכה לגיבוי מלא של ההנהלה, אבל נודע שכבר מדברים על יהושע פייגנבוים שיהיה המאמן הבא של הקבוצה, או בעונה הבאה, או בעונה זו, אם המצב ידרדר עוד יותר.

הם כבר לא תופעה חולפת

בית"ר ירושלים – בית שאן 1–1 (0–1)

מאת דב בראל

אם בתחילת דרכה בליגה הלאומית ראו רבים בתוצאות שהשיגה הפועל בית שאן פרי התלהבות בלבד, הרי שכעת מתברר שקבוצה צנועה זו ראויה להתייחסות משמעותית ורצינית.

היכולת שהציגה בית שאן באיצטדיון טדי מול בית"ר ירושלים ראויה למחמאות חרף חולשת הירושלמים. הקבוצה הצפונית שיחקה מול ירושלים עתירת הניסיון ללא רגשי נחיתות ובשלבים שונים של המשחק גילו שחקניה יתרון על פני הירושלמים. אמנם בבית"ר חסר אלי אוחנה, אולם מי שמנסה לתלות את החולשה הירושלמית בחסרונו, טועה ומטעה. הבית"רים משחקים בצורה חלשה כבר תקופה ארוכה ושחקניה איבדו את ההתלהבות הדרושה ואת הביטחון הנחוץ. נדמה, איפוא, כי הם מצפים לסיומה של עונה זו.

מול המשחק הירושלמי השקוף וחסר התנופה, הצליחו כדורגלני בית שאן לזכות בשער יתרון (40) כששמעון דנן (הטוב במגרש) הגביה כדור עונשין לעבר דניאל סקנטיי וזה הבקיע בנגיחה את אנטמן.

בפתיחת המחצית השנייה (53) השתלט תומר אוזלאי על כדור שנהדף והבקיע את שער השוויון. 5 דקות לסיום הורחק ולאדימיר גרשנייב בידי השופט הצעיר, אייל צור, ששגה רבות במהלך המשחק.

● בית"ר ירושלים: אנטמן 5, אלהרר 5, טרטיאק 6 (א. כהן 55, 5), בנאדו 5, ביטון 5 (גרשנייב, הורחק), אוזלאי 6, שאלוי 5, דרורי 4, רייכמן 5, חרזי 4, סעדו 4. המאמן: יוסי מזרחי.
● הפועל בית שאן: מ. כהן 6, ביטון 5, תאדר 5, קרימוס 5, עשור 5, דנן 7, קדימי 5, עמר 5, אלבז 5, אבגבריה 5 (וינטנט 64) סקנטיי 5 (א. מרדכי 68). המאמן: אלישע לוי.
שפט אייל צור, 5,000 צופים, באיצטדיון טדי בירושלים.

בית"ר ת"א הישוותה פעמיים

הפועל חיפה – בית"ר תל אביב 2–2 (1–1)

מאת רוני ברנשטיין

המשחק היה משעמם וחלש למרות 4 השערים. הפועל חיפה הובילה פעמיים אבל הסתפקה בנקודה.

בדקה ה־35 עלתה חיפה ל־1–0: זועבי העביר כדור לטל בנין, איתן אוחיוני הגיח מאחור ובעט מ־25 מ' לפינת השער הבית"רי. שמחת חיפה ארכה 2 דקות. אייזנברג הוכשל בדקה ה־37 ע"י אסולין ואת כדור ה־11 בעט לשער 1–1.

במחצית השנייה תקפה חיפה תוך הזנחת ההגנה. בדקה ה־63 הכשיל שריקי ברחבה את זועבי, השופט יצחק בן יצחק (מצויין) פסק בעיטת 11 מ' וטל בנין העלה את חיפה ל־2–1. שוב חלפו 2 דקות ובית"ר ת"א הישוותה: רנייב המצטיין בעט כדור עונשין 17 מ' משער חיפה, ההגנה הרפה ושריקי הישווה 2–2.

● הפועל חיפה: אסייג 5, טלקר 5, חלפון 5, אסולין 4 (מלכין 43, 5), אוחנה מוסא 4, יגור 5, עמר 4 (בסיס 60, 4), בנין 5, אהרוני 5, קשלוק 4, זועבי 5. המאמן: ויקו חדד.
● בית"ר תל אביב: קורנפיין 5, הרשליקוביץ' 5 (אברהמי 46, 5), שיגאלוב 5, עמר 5, בוסל 5, חיון 5, ניסן כהן 5, שריקי 5, רנייב 6, שווייג 4 (אלבז 70), אייזנברג 6. המאמן: מיכאל קדוש.
שפט יצחק בן יצחק, 4500 צופים, קרית אליעזר בחיפה.

מינטנקו נכנס וחילק הנקודות

עירוני ראשל"צ - מכבי הרצליה 1–1 (0–1)

מאת רוני בראון

מצד אחד עירוני ראשל"צ החמיצה הזדמנות לברוח מהתחתית, מצד שני מכבי הרצליה יכולה להיות מרוצה מהנקודה שהשיגה, אם כי 2 קורות ברבע השעה האחרונה מנעו ממנה ניצחון.

ראשל"צ, בלי פליקס חלפון (נפצע במשחק הנבחרת בטורקיה) היטיבה לשחק עד להפסקה, הניעה היטב את הכדור, שלטה בשדה והירבתה לסכן את שערו של שולי גילרדי הבולט במשחק. בדקה ה־29 הוא עצר את איוון ירמצ'וק באחד על אחד ושניות אחר־כך הדף כדור קשה שבעט ואן דר לינדן. בדקה ה־32 לא יכול היה גילרדי להושיע, כאשר המגן איציק דהן הגביה כדור למאיר עוזן שהמשיכו לרשת.

מאמן הרצליה זאב זלצר הכניס את החלוץ ויטלי מינטנקו במקום המגן אלעד קורן וניר שיקוזה נגח החוצה ממצב מצויין. בדקה ה־49 שלח המחליף מינטנקו בצורה נפלאה כדור להחיבורים — 1–1.

● עירוני ראשון לציון: אלימלך 5, מריציאנו 5, מלוקוב 5, גניש 5, דהן 5, דקל 4, עוזן 5 (אלברט), ואן דר לינדן 5 (סויסה), חפר 5, ירמצ'וק 5, שיקוזה 5. המאמן אלי כהן.
● מכבי הרצליה: גילרדי 7, אלטון 5, דניאל 6, ישראל כהן 6, קורן 4 (מינטנקו), גת 5, אמסלם 5, יניב כהן 5, מדר 6, איזנוב 5 (בר מכה), מזרחי 7. המאמן: זאב זלצר.
שפט חיים יעקב, 1,000 צופים, בראשון לציון.

מהפך של סגרון וגוסייב בחולון

הפועל באר שבע – צפרירים חולון 1–2 (0–1)

מאת מנחם כהן

אורן סגרון ואלון ריף, שחקניה המחליפים של הפועל באר שבע, ישבו רוב דקות המשחק על הספסל וחזו כמו 1,500 הצופים במשחק עלוב ומשעמם של חבריהם ויריביהם. התוצאה היתה 1–0 לחולון משער עצמי שכבש שלמה אילוז בדקה ה־13, לאחר כדור עונשין מ־18 מטר של החולוני אבוקסיס שנהדף על ידי השוער סמרג'ה לרגלו של אילוז וחדר פנימה. בדקה ה־68 הוכנס ריף במקום יוסי שושני, כשקצת לפניו עלה סגרון במקום יוסי אביטן. פחות מעשר דקות נדרשו לשניהם להתחמם עד שבאר שבע השיגה שוויון בדקה ה־75. ריף פרץ ומסר לסרגיי גוסייב, שהמשיך כדור רוחב למרכז רחבת חולון וסגרון הישווה. כעבור שלוש דקות שוב מסר ריף כדור מהיר לגוסייב, שמתוך הרחבה הבקיע את יידיקוב שנית.

● הפועל באר שבע: סמרג'ה 5, חזות 5, אביגדור 5, גורמן 5, אילוז 4, ועקנין 5, שושני 4 (ריף 6), קלפטנו 5, מורוז 5, אביטן 4 (סגרון 6), גוסייב 5. המאמן: ויטאליסבצ'נקו.
● צפרירים חולון: יידיקוב 5, הרשליקוביץ' 4, אלי כהן 5, מטעל 4, זיתוני 5 (מרקו 5), פיונטי 4, פס 5, אבוקסיס 4 (בן ברוך 5), הילצמן 4, טובי 4, שידוי 4. המנהל המקצועי: מרדכי שפיגלר.
שפט סבי אלנקווה, 1,500 צופים, בחולון.

רצו תיקו והתאכזבו ממנו

הפועל פ"ת – עירוני אשדוד 2–2 (0–1)

מאת שרון מישל

ביום שבו ניצחון היה מקרב את הפועל פ"ת כדי שתי נקודות מהמקום הראשון, היא פיגרה פעמיים ולבסוף הישוותה. מבחינת הפרש הנקודות, פ"ת אמנם קרובה לפסגה, אך על פי רמתה בתקופה האחרונה היא רחוקה מאד ממכבי חיפה וממכבי ת"א.

אשדוד, אחרי התבוסה הביתית מול מכבי חיפה, היתה מוכנה בוודאי להתפשר על תיקו לפני פתיחת המשחק, אך עם האוכל בא התיאבון ואחרי שהובילה פעמיים, היתה מאוכזבת בסיום.

פ"ת, שחסרה את ישראל כהן (מורחק), איבדה בדקה ה־14 גם את פיטר קרגיל שנפצע, אך מחליפיהם הצעירים יניב הרמש (בכורה) וניר ארביב לא התרגשו ושיחקו היטב. אלא שארביב הורחק בדקה ה־80.

באשדוד בלט סלמניקוב, שהרס את התקפות פ"ת במרכז המגרש ומיהר לשלוח קדימה את תורג'מן ומזרחי. מזרחי השתחרר בפעם הראשונה משמירתו האישית של באייד בדקה התשיעית אך את הכדור המצויין שמסר לו תומפסון אוליה, בעט מזרחי כשהוא לבדו מול הם, מעל השער.

בדקה ה־17 בעט סלמניקוב כדור אויר מ־35 מטר לרשת העליונה. שער מרהיב ו־1–0 לאשדוד. אחרי שער היתרון נסוגה אשדוד ואיפשרה לפ"ת לתקוף. בדקה ה־47 היא הישוותה. מישיש הגביה כדור קרן מימין ואלון מאיה בעט משבעה מטרים לרשת. בדקה ה־65 שילח סלמניקוב את תורג'מן וזה בעט מעשרה מטרים לקורה. את הכדור החוזר בעט אילן כהן מעל השער.

בדקה ה־69 הצליח מזרחי להשתחרר שוב מבאייד וכבש: סלמניקוב מסר כדור עומק מצויין ומזרחי לבדו מול הם בעט שטוח לפינה. בחלוף חמש דקות הגביה יוסי לוי כדור עונשין משמאל ובאייד נגח מטווח מטרים פנימה. בדקה ה־80 הכשיל ארביב את קונסטנטין מאחור והורחק.

● הפועל פ"ת: הם 5, חרמש 6, קרגיל (ארביב, הורחק), באייד 5, קייסר 5, קוטושווילי 5, קפל 5, אלון מאיה 6, יוסי לוי 5, מישיש 6, קסף 6 (מזרחי). המנהל המקצועי: גיא לוי.
● עירוני אשדוד: גינצבורג 6, זריהן 5, אוקפור 5 (מקוויצקי 5), בזוגלו 5 (טאוואס), אלון כהן 5, קונסטנטין 5, סלמניקוב 7, באויה 5, אוליה 6, מזרחי 5, תורג'מן 6. המאמן: אבי כהן.
שפט מאיר לוי, 3,000 צופים, בפ"ת.

ספורט

הליגה הארצית / מחזור 20

יפו ואשדוד מתבצרות בצמרת

רפי גידם מאשדוד שישב על הספסל הורחק בגלל הערה לקוון

מאת משה הרינגשט

מחזור מאכזב היה בסוף השבוע בליגה הארצית. ארבעה משחקים הסתיימו ללא שערים ובאחרים לא היו הפתעות. ארבע קבוצות ביתיות ניצחו, שלוש מהן בהפרש של שער.

המוליכה מכבי יפו גברה 1–2 על הפועל חדרה. סגניתה, הפועל אשדוד, ניצחה 5–3 את שמשון תל אביב במשחק המעניין של המחזור. יפו ואשדוד התרחקו מהמתחרות בצמרת שאיבדו נקודות.

במחזור המשחקים של סוף השבוע לא היו מורחקים, לראשונה מאז החלה העונה. עם זאת הורחק שחקן שלא שיחק – רפי גידם שחקן מוליך של הפועל אשדוד שהעיר לשופט הקו והורחק לפני ההפסקה.

מכבי יפו – הפועל חדרה 2–1 (1–1)

● השערים ליפו: יובל אוחנה (43), עופר דייגמי (66) ● לחדרה: בני כחלון (41) ● המצטיין: יובל אוחנה ● שפט איתן תבדייר, 2,000 צופים, ביפו.

י. חכם

הפועל אשדוד – שמשון תל אביב 5–3 (4–2)

● השערים לאשדוד: אביבי זוהר (20, 24, בבעיטת 11 מ'), באור גלילי (30, 43), בני יצחקוב (89) ● לשמשון: יניב עופרי (2, 13), יגל מליחי (88) ● המצטיין: אבי מלול (אשדוד) ● שפט יהושע לויה, 1,000 צופים, באשדוד.

יוסי אוחאנה

טבלת הליגה הארצית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	מכבי יפו	20	16-31	42
2.	הפועל אשדוד	20	25-36	32
3.	הכח רמת גן	20	26-29	30
4.	נס ציונה	20	28-31	29
5.	הפועל כפ"ס	20	24-31	28
6.	קרית גת	20	23-29	28
7.	מכבי יבנה	20	21-22	27
8.	הפועל חדרה	20	23-27	25
9.	הפועל י-ם	20	32-32	25
10.	הפועל בת ים	20	28-27	25
11.	הפועל ר"ג	20	28-24	25
12.	הפועל טייבה	20	17-14	24
13.	הפועל אשקלון	20	35-26	24
14.	הפועל לוד	20	32-28	23
15.	שמשון ת"א	20	30-22	20
16.	קרית שמונה	20	31-16	19

מלך השערים

1. יניב עופרי (שמשון ת"א) 14
2. יוסי גודרדנה (בת ים) 11
3. גיל ססספורטס (קרית גת) 10
–. באור גלילי (אשדוד) 10
–. דני משה (נס ציונה) 10
–. ואלרי קורלנצ'וק (כפ"ס) 10
7. ניסים נורי (הפועל חדרה) 9

משחקי המחזור הבא

אשקלון – מכבי יפו (2–3)
הפועל ירושלים – לוד (1–2)
טייבה – קרית שמונה (1–0)
בת ים – הפועל ר"ג (0–1)
מכבי יבנה – כפר סבא (0–1)
הכח ר"ג – נס ציונה (0–1)
קרית גת – הפועל אשדוד (2–2)
שמשון תל אביב – חדרה (1–1)

הפועל כפר סבא – הכח רמת גן 0–0

● המצטיין: רן חיים (שוער הכח) ● שפט אבנר כהן, 300 צופים, בכפר סבא.

אייל זקירא

הפועל רמת גן – מכבי יבנה 0–0

● המצטיין: יובל נעים ● שפט רמזי בורה, 400 צופים, בגבעתיים.

י. חכם

נס ציונה – מכבי קרית גת 0–0

● המצטיין: מיקי רהאן (שוער קרית גת) ● שפט עמית קליין, 1,200 צופים, בנס ציונה.

עמי הרמן

הפועל אשקלון – הפועל ירושלים 2–1 (1–0)

● השערים לאשקלון: פיטר אנדרצ'ג (35, בבעיטת 11 מ'), שגיא עיני (52) ● לירושלים: ניסים בן דוד (85) ● המצטיין: שגיא עיני ● שפט משה אהרון, 700 צופים, באשקלון.

הפועל לוד – הפועל טייבה 1–0 (1–0)

● השער: מריו לוציו (12) ● המצטיין: מריו לוציו ● שפט רוני פירה, 1,500 צופים, בלוד.

הפועל קרית שמונה – הפועל בת ים 0–0

● המצטיין: גבי אלבז (שוער בת ים) ● שפט חיים מידרבסקי, 700 צופים, בקרית שמונה.

בגיל 34 אוטי אלופת העולם ב־60 מ'

צ'ן קבעה שיא עולמי במשולשת, 15.03. קראסנוב לא עלה לגמר במוט

צילום איי־פי

מרלין אוטי בדרך לזהב ב־60 מטר. "אני הסבתא, אבל אתן צריכות להיזהר ממני", אמרה המנצחת

ברצלונה (אי־פי ורויטר). מרלין אוטי בת ה־34, האצנית המדורגת ביותר שעדיין מתחרה ברמה העולמית, זכתה ביום שישי במדליית הזהב בריצה ל־60 מטר באליפות העולם באתלטיקה באולם בברצלונה. "אני הסבתא, אבל אתן צריכות להיזהר ממני", אמרה אוטי ליריבותיה לפני המירוץ, ואכן זכתה בזהב. הגרמניה מרלין גוהר פתחה טוב, אך אוטי הדביקה אותה וסיימה ראשונה בזמן של 6.9 שניות, לפני פשקה שוכתה בכסף (7.10) וקארלט ווייס האמריקאית שזכתה בארד (7.11 שנ').

זה היה הניצחון הראשון של אוטי ב־60 מטר באליפות העולם באולם, אך המדלייה השישית שלה בסך הכל, יותר מכל אתלט בהיסטוריה. האצנית מג'אמייקה זכתה בזהב ב־200 מטר ב־1989–1991, בכסף ב־200 מטר ב־1987 וב־60 מטר ב־1991, ובארד ב־60 מטר ב־1989. "פעמיים ניסיתי וזכות ב־60 מטר ונוצחתי. הייתי חייבת לנצח לפני שאפרוש", אמרה אוטי. "אני לא מבינה את אלה שלא הגיעו לכאן. חבל שגייל דברס לא הגיעה לכאן. חבל שגייל דברס זכה לא רצה (היא משתתפת ב־40). תיכננתי לרוץ נגדה והייתי צריכה לרוץ נגד השעון".

מיד אחרי אוטי זכה הקנדי ברוס סורין בפעם השנייה בין הגברים. שניצח בזמן של 6.46 שניות, שיא אליפות והזמן המהיר ביותר השנה. "זה היה עלי לחץ כי באתי הנה על תוארי, אבל עשיתי זאת טוב מאוד", אמר סורין. על הגמר העיב היעדרו של לינפורד כריסטי, שהחליט לא להשתתף אם כי שב ביצע ועודד את הבריטים. כן רצו של כריסטי, דארן בריינתווייט הגיע שני (6.51 שניות) לפני הרוברט אסמי (6.55).

על המקום השמיני בגמר נערכה הגרלה מאחר שזמניהם של הבריטי מייקל רוזוס (מחליפו של כריסטי) והגרמני מרק בלום היו זהים, גם אחרי שנמדדו אלפיות השנייה (6.619 שניות).

יולנדה צ'ן הרוסיה קבעה שיא עולמי בקפיצה משולשת והיתה לאישה הראשונה שעברה 15 מטר. היא קבעה 15.03 מטר, שיפור של 13 ס"מ לשיא הקודם של בת ארצה איננה לאסובסקאיה.

הבורונדי נר מואן זכה ב־200 מטר ב־20.58 שניות, הרבה לפני סרדי האנגלאס מברמודה (20.94). במירוץ המקביל לנשים זכתה מלינדה גיינספורד (22.64 שניות) לפני פאולין דייוויס מבהאמה.

קראסנוב לא עלה לגמר

סרגיי בובקה ניצח בפעם השביעית בקפיצה במוט, עם 5.90 מטר בלבד. בובקה נכשל שלוש פעמים בגובה 6.05.

הישראלי דני קראסנוב לא העפיל לגמר, אחרי שעבר רק 5.60 מטר ונכשל בנסיונו לעבור 5.65 מטר. קראסנוב סיים רביעי בקבוצה שלו, החלשה יותר, אך רק במקום ה־15 בסיכום הכללי ולא היה בין ה־12 שעלו לגמר.

בגמרים אחרים ניצח הפיני מיקה האלוואר בהליכה כיתר ברזיל. לאריסה פלטנקו זכתה בין הנשים. סוסילנה מוסקאלטס בקרב־5 עם 4,854 נקודות; הישאם אל גוארז ממרוקו זכה ב־1,500 מטר וגבריאלה סאבו מרומניה ב־3,000 מ'; איוון פדרוסו הקובני בקפיצה לרוחק ונאלינה אסטפי הגרמניה בקפיצה לגובה.

איננה פריחאלובה מרוסיה עלתה לגמר ב־400 מטר שיתקיים היום ותנסה להיות האתלט הראשון הזוכה בזהב ב־60, 200 וגם 400 מטר. היריבה העיקרית שלה תהיה ג'ול מיילס האמריקאית, אלופת העולם בשטוטגרט ב־1993.

אופניים: השווייצי ז'אלאבר מוליך במירוץ פאריס – ניס

מנדלייה לה נאפול (אי־פי). פאסקל רישאר משווייץ ניצח בקטע השביעי של מירוץ האופניים פאריס–ניס, בו הגדיל הצרפתי לורן ז'אלאבר את יתרונו בראש הדירוג. ז'אלאבר סיים שני בפיגור של 35 שניות אחרי רישאר, אך הגדיל את יתרונו על השני בדירוג הכללי, אנדריי צ'מיל מרוסיה, ביותר משתי דקות.

המירוץ יסתיים היום בקטע נגד השעון בהרים בסמוך לניס, שישלים את המירוץ שכלל 1,356 קילומטרים.

יובנטוס שואפת לגמול היום לפוג'יה

המחזור ה־23 יפגיש היום את המוליכה יובנטוס עם פוג'יה, שהנחילה לה הפסד ראשון בסיבוב הקודם. בפארמה יתקיים מפגש צמרת בין השנייה בטבלה לבין סמפדוריה. מילאן המתאוששת תפגוש בסן סירו את פארוגה מתחתית הטבלה, שהפתיעה במשחקיה האחרונים וצברה נקודות חשובות. רומא תארח את סרינו באולימפיקו.

המשחקים הנוספים: באריאינטר, קרמונזה – קאליארי, פיורנטינה – רג'יאנה, גנואה – ברשיה, נאפולי – לאציו.

משה רונן

בעיטה חופשית

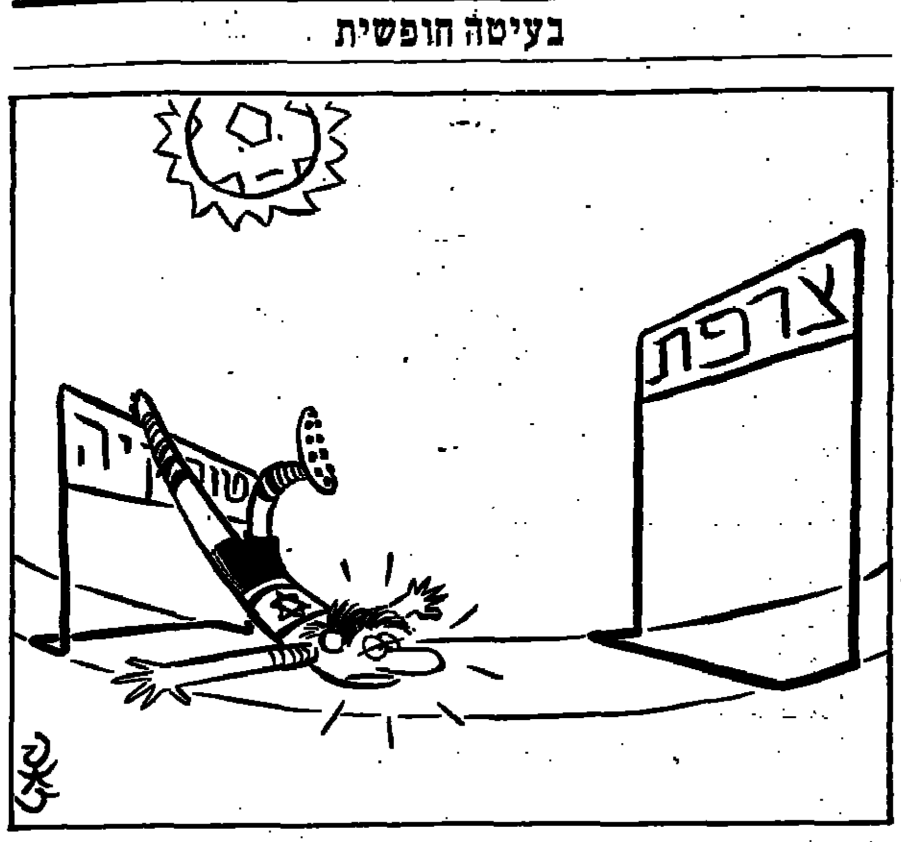

טוטנהאם בחצי גמר הגביע אחרי שער של קלינסמן בדקה ה־89 בליוורפול

שידר הציל נקודה למובילה בלקבורן בדקה ה־87 בקובנטרי (1–1)

מאת גיורא גודמן (לונדון) וסוכנויות הידיעות

שמה של טוטנהאם רשום הערב על הגביע – זו ההערכה באנגליה אחרי שהקבוצה מצפון לונדון, שניצחה קודם כל את התחזיות בבית המשפט, העפילה לחצי הגמר ושוב בניצחון דרמטי, הפעם 1–2 על ליוורפול באנפילד. יורגן קלינסמן היה גיבור הניצחון, כשכבש דקה לסיום את השער שקרב את טוטנהאם שלב נוסף להופעה בגמר בוומבלי.

קלינסמן סיים את היום כגיבור: רוני רוזנטל הזול אותו בכוח. הוא חלפה של ג'רי פראנסיס להציב את רוזנטל בהרכב הפותח מול קבוצתו לשעבר היה ה"סיפור החם" של התקשורת לקראת המשחק. ב"פוטבול פוקוס", תוכנית הבוקר של הבי.בי.סי. הציגה כתבה מיוחדת לציבור האנגלי את רוני רוזנטל ומשפחתו, וכן את השערים שכבש רוזנטל במדי נבחרת ישראל.

שריקת הפתיחה באנפילד, כעבור שעות אחדות, גילתה מוצרית ראשונה מעולה. אחרי כ־10 דקות שקולות, נטלה ליוורפול בהדרגה את היוזמה ואת היתרון. בדקה ה־38 פרץ מיק מקלטרה המהיר, הרים כדור מצויין לרוזבה ורובי פאולר נגח שער יפה. אולם רשלנות בהגנת ליוורפול איפשרה לטוטנהאם לכבוש שער לא פחות מרשים דקה להפסקה: קלינסמן בישל ושרינגהאם הבקיע בבעיטה מחוץ לרחבה.

המחצית השנייה היתה מאכזבת למדי. רוזנטל, ששיחק משמאל, בקושי שולב במשחקה של טוטנהאם – עובדה שפרשן הבי.בי.סי. ציין כבוטה. אלא שבדקה ה־89, כשהכל כבר הוכן להשוב על משחק חוזר, הסיס שרינגהאם את הכדור לקלינסמן, שלאחר שלוש החטאות קודמות פרץ וסיים בקור רוח בבעיטה נמוכה לרשת. קליינסמן בכה בסיום מרוב התרגשות, ו־5,000 אוהדי טוטנהאם חגגו שעה ארוכה ביציעים. רוני רוזנטל יהיה, אולי, הישראלי הראשון שיופיע בגמר אנגלי בלונדון.

גורדון קאונס בן ה־36 כבש את שער השוויון (1–1) להלבת נגד קריסטל פאלאס, שהוליכה 0–1 משער של דיואי. שני משחקי רבע הגמר האחרים ייערכו היום: מנצ'סטר יונייטד תשחק נגד ק.פ.ר. (15.00, שידור ישיר בערוץ הספורט) ואברטון תארח את ניוקאסל.

בליגה הגדילה בלקבורן את יתרונה לארבע נקודות, אחרי 1–1 בקובנטרי. הקבוצה המארחת, המגלה סימני התאוששות בשבועות האחרונים, הובילה משער של דיון דאבלין בדקה ה־30, אבל אלן שידר השווה בדקה ה־87, שערו ה־32 בליגה. לידס הביסה בלתרוק את צ'לסי 3–0 מצמד של אנטוני יבואה (25, 53) ושער של מקאליסטר (29). נוטינגהאם גברה על לסטר 4–2. שאר התוצאות: שפילד ווונסדיי – ווימבלדון 1:0–0; וסטהאם – נוריץ' 2–2.

● סקוטלנד, רבע גמר ראיית – איירדריי 1–4 סטנהאוסמיור – היברניאן 0–4. היום הארטס – דאנדי יונייטד. בליגה: פארטיק – אברדין 2–2; ריינג'רס – פלקירק 2–2.

הליגה האנגלית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	בלקברן	33	28-68	73
2.	מנ' יונייטד	32	22-63	69
3.	ניוקאסל	32	33-54	60
4.	ליברפול	29	22-50	54
5.	נוטינגהאם	33	38-50	54
6.	טוטנהאם	30	42-51	47
7.	לידס	30	28-38	46
8.	שפילד וונסדיי	33	41-40	43
9.	ווימבלדון	32	54-37	42
10.	ארסנל	32	36-36	40
11.	צ'לסי	31	43-39	40
12.	קובנטרי	33	48-34	40
13.	אסטון וילה	33	46-46	39
14.	נוריץ'	32	36-30	39
15.	ק.פ.ר.	29	47-45	38
16.	מנצ'סטר סיטי	31	47-39	37
17.	אברטון	32	43-33	35
18.	וסטהאם	32	43-30	33
19.	סאות'המפטון	29	46-40	32
20.	קריסטל פאלאס	30	31-21	31
21.	איפסוויץ'	32	72-31	23
22.	לסטר	32	62-35	21

רוזנטל: הייתי רוצה לחתום בטוטנהאם לעוד שלוש שנים

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). רוני רוזנטל העניק ראיון ל"ג'ואיש כרוניקל", העיתון היהודי החשוב באנגליה. רוזנטל אמר, בין השאר: "החוזה שלי מסתיים בקיץ והייתי רוצה להישאר בטוטנהאם. כרגע נראים הדברים חיוביים מאוד, ואם זה יימשך כך אין סיבה שלא אשאר. הייתי רוצה לחתום לעוד שלוש שנים", גילה הכדורגלן הישראלי למראיין.

גיורא גודמן

ברמן (1–5 על פרייבורג) רק נקודה מדורטמונד בפיסגה

מינכן (שירות "ספורט הארץ"). הפער בצמרת הליגה הגרמנית צומצם לנקודה אחת, אחרי שבורוסיה דורטמונד איבדה נקודה נוספת (1–1 נגד פרנקפורט) ואילו ורדר ברמן הביסה את פרייבורג 1–5.

יאן פורטוק העלה את פרנקפורט ליתרון בדקה השישית, אך מיכאל צורק השווה בדקה ה־15. מאריו באסלר כבש צמד לברמן שמיגרה את פרייבורג, הפתעת העונה בבונדסליגה, שלא מצאה תשובה יעילה ליכולת המשכנעת מאוד של ברמן.

באיירן מינכן סיימה רק ב־1–1 בבית עם ואטנשייד. מחמט שול כבש לבאיירן בדקה ה־30, מארין השווה בדקה ה־66. בורוסיה מנשנגלאדבך הביסה את דינאמו דרזדן 0–3 בחוץ.

שאר התוצאות: שטוטגרט – קייזרסלאוטרן 2–2; קארלסרואה – המבורג 2–0; באייר לברקוזן – בוכום 1–3; באייר אורדינגן – קלן 0–0. היום: שאלקה 04 – מינכן 1860.

הליגה הגרמנית

	קבוצה	מש'	שערים	נק'
1.	דורטמונד	21	18-48	33
2.	ברמן	21	22-42	32
3.	קייזרסלאוטרן	21	23-32	29
4.	מנשנגלאדבך	21	26-46	28
5.	פרייבורג	21	30-43	28
6.	באיירן מינכן	21	28-38	27
7.	קארלסרואה	21	29-33	24
8.	לברקוזן	21	29-33	20
9.	המבורג	21	29-30	20
10.	שטוטגרט	21	39-36	20
11.	פרנקפורט	21	32-23	19
12.	שאלקה	20	27-23	18
13.	פ.צ. קלן	21	38-31	18
14.	אורדינגן	20	29-19	15
15.	ואטנשייד	21	34-15	12
16.	בוכום	21	45-25	12
17.	מינכן 1860	19	36-19	11
18.	דינמו דרזדן	21	40-16	10

אודק כפה שיוויון 1–1 בבורדו ושמר את נאנט ללא הפסד

פאריס (רויטר). ניקולאס אודק שמר את מאזנה של נאנט ללא הפסד, אחרי שכפה שיוויון 1–1 במשחקה של המובילה בבורדו. המארחים הובילו הזול מהדקה ה־12, אך אודק השווה בדקה ה־67.

לנאנט יש יתרון של 10 נקודות על ליון שגברה 1–2 ביום חמישי על ניס. משחקה של פאריס סן ז'רמן, שהיתה שניה ערב המחזור וירדה למקום השלישי, נדחה.

שאר התוצאות בליגה הצרפתית בכדורגל: לנס – סושו 1–0; ליל – קאן 0–3; סט. אטיין – אוקזר 1–1; מארטיג – מונאקו 1–1; מונפלייה – מץ 0–2; רן – באסטיה 2–2. המשחק בין לה האבר לשטרסבורג ייערך ביום שני. הצמרת אחרי 29 מחזורים: נאנט 63, ליון 53 (משחק חסר), סן ז'רמן 51 (משחק חסר).

● גביע ספרדי, רבע גמר: לה קורוניה הביסה שלשום את אתלטיק בילבאו 3–0.

● הולנד: האיינדהובן – פ.ס.וו איינדהובן 1–2: ווילם – ר.ק.ס.י 1–0; מאסטריכט – וולנדם 1–1.

● בלגיה: אנטוורפן הפסידה 2–3 לאאסט, פ.צ. ברוז ניצחה את אנדרלכט 1–0. שאר התוצאות: סט. טרויזן – לומל 1–1; מכלן – ליארסה 0–4; שלנבק – גנט 0–1; סטנדרד ליאז' – סרקל ברוז' 0–2; שארלרואה – אקרן 1–2.

● גביע ליברטדורס: סרו – אינדפנדיינטה 1–0; אתלטיקו נאסיונל – יוניברסידד דה צ'ילה 1–0; אמלק – פאלמייראס 1–3.

אייל ארליך ניצח גם בחיפה

גבר בגמר הטורניר על ההונגרי נאג' 6–2, 6–2, 6–0

מאת יעקב צלאל

אייל ארליך זכה אתמול גם בטורניר השני בסבב אילת קלאב הוטל, שנערך בחיפה, כשגבר בגמר על ההונגרי ויקטור נאג' 6–2, 6–2, 6–0.

ארליך שיחק יפה מאוד ושלט במשחק ללא בעיות. בזכות תכונות פתיחה טובות, שאותה גבה מהן הצליחו בניסיון הראשון, יכול היה ארליך להכתיב את קצב המשחק ולעלות לרשת פעמים רבות. לשבור את נאג' ולנצח במשחק שארך פחות משעה.

ארליך ניצח ביום שישי בחצי הגמר את ההונגרי קרושקו נחלץ בידי נאג' 7–6, 6–1, 5–7, 6–4, 6–2. ליאור מור נוצח בידי נאג' 7–6, 6–1, 5–7. מור הוליך 2–5 במערכה השלישית.

בטורניר הזוגות זכו נועם בר והאגאוס (דרא"פ) שניצחו 6–2, 6–3, 6–1 את הילדברנד ושטיינקאמפ.

השבוע השלישי של סבב אילת קלאב הוטל יתחיל מחר במרכז הטניס ביפו. אייל ארליך שהרוויח בשבועיים האחרונים 1,624 דולר, 812 עבור זכיה בכל טורניר, מדורג במקום הראשון בטורניר זה. במקביל לטורניר הגברים, ייערך ביפו הטורניר הראשון בסבב מורה לנשים עם פרסים ע"ס 20 אלף דולר.

גמר־עף: העמקים הביסה 3–0 את בת ים בחצי הגמר הראשון

מאת מיכאל אמקין

הפועל העמקים הביסה אמש את הפועל בת ים 3–0 (15–3, 15–13, 15–12) במשחק הראשון בחצי גמר הגמר־עף. עידו כהן, נווה מרלא וסרגיי קוזסין הצטיינו בהגנות שטוחות וקצרות. איגוד נאמוב חסם היטב באיזור הרשת את צחי אלבס ודוני כהן. המשחק ארך 75 דקות.

שפטו עוזי בן צבי ויוסף גנ"ים. 600 צופים בקיבוץ אושה.

משחק הגומלין יהיה ביום שלישי הבא בבת ים.

● הפועל כפר אשר תארח הערב (20.00, שידור ישיר בערוץ הספורט) את הפועל כפר סבא במשחק הראשון בסדרה השנייה של חצי הגמר.

ליאור ארדיטי: הפועל ת"א היא הבושה הגדולה ביותר בספורט

קפטן הקבוצה הודיע אמש כי השחקנים שומרים לעצמם את האפשרות לא להופיע לדרבי מחר, ולמשחק האחרון בליגה נגד הפועל ירושלים

מאת אלי פרוסי ואריה ליבנת

שחקני הפועל ת"א, החליטו ביום שישי שהם שומרים לעצמם את האפשרות לא להופיע לדרבי נגד מכבי מחר, ולמשחק נגד הפועל ירושלים בשבוע הבא.

הנהלת הקבוצה, כינסה אתמול את השחקנים לאסיפה מיוחדת, שהתמשכה כמעט שעתיים והביטה למעשה את האימון שתוכנן. באסיפה הסביר יו"ר שלומי גרדנר שחשבונות הבנק של הקבוצה מעוקלים, נתון הגורם לקשיים רבים וביקש מהשחקנים סבלנות. לחלק מהשחקנים נמאס מהתכנונות של ההנהלה ואחרי התייעצות קיבלו את ההחלטה הנ"ל. באסיפה דרש באוק ג'ונסון לקבל את שכרו לאלתר.

ליאור ארדיטי ועופר מליישר, שבו לאימונים, למרות שמבטיחים הכספים לא הוחזרו. ארדיטי, אומר אמש שאינו מודאג, כי מרכז הפועל עוד לתחרות. על המצב בקבוצה הוסיף ארדיטי: "אנחנו לא משחקים יותר בשביל ההנהלה. עד שלא יסדירו את הבעיות עם מס הכנסה, אין הנהלה בשבילנו ואנחנו משחקים בשביל החברים והאוהדים.

"זאת הבושה הגדולה ביותר בכל ענף ספורט בארץ, מה שקורה בהפועל ת"א. הם עושים צחוק מכל העסק. זה פוגע בנו ואי אפשר אפילו להתאמן. אני מצהיר שכל מי שמנסה לתפוס טרמפ על הגב שלנו, אנחנו ננער אותו מהר. ההנהלה ביקשה סבלנות והבריה נראה כאילו הם מופתעים מזה שמס הכנסה עיקל לנו את המכוניות. מה זה קשור לתוכנות של הפועל ת"א? נמאס לנו מהבטחות, אנחנו רוצים תוצאות".

בתגובה אמר היו"ר שלומי גרדנר: "אני לא מבקש שישחקו בשבילנו. אנחנו מקווים שההסתדרות תעביר בקרוב את ניכויי המס והעיקולים יוסרו".

● בעונת 1996/97 ימשיכו לשחק בליגה הלאומית 12 קבוצות. זאת המגמה המסתמנת אצל חברי נשיאות האיגוד. מחר אמורה הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל, לגבש את המלצותיה על שיטת הירידות והעליות בעונה הבאה בליגות השונות.

מאחר וראשי הועדה וחבריה לא קיבלו הודעה לפיזור ישיבה מיוחדה הליגה בעוד שתי עונות, תמליץ הוועדה על שתי ירידות מלאומית א' בעונה הבאה ושתי עולות מלאומית ב'.

● תומר שטיינהאור לא ישחק בנבחרת ישראל באליפות אירופה שתהיה ביוני השנה ביוון. אחרי פגישה עם סיו"ר האיגוד איתן תפר, הובהר לראשי האיגוד ששטיינהאור חייב לעבור ניתוח בכף רגלו בקיץ הקרוב. תפר אמר אתמול: "ד"ר יוסי וייס, רופא הנבחרת בדק אותו והודיע לי שנאלץ לוותר עליו".

● מכבי רמת גן תאפשר הערב כניסה חופשית למשחקה נגד הפועל גבת. המשחק יקבע את הדירוג במקומות 10 ו־11 בליגה. ההנהלה המורחבת של רמת גן, שתכלול בעונה הבאה גם את נציגי בית"ר, תיפגש ביום שלישי לישיבה ראשונה לקראת העונה הבאה.

● א.ס. רמת השרון מלאומית ב' תארח את משחק הדירוג נגד הפועל צפת ביום שלישי בחולון, לאחר שאיגוד הכדורסל דחה את בקשת מכבי קרית מוצקין, יריבת צפת במאבק על העליה ללאומית, לקיים את המשחק ברמת השרון.

השבוע בכדורסל

הערב

● ליגה לאומית, מחזור 25 (לפני אחרון), 20.30: מכבי ראשל"צ – הפועל ירושלים (שפטו: דגן ונורימן, 77–82 לירושלים בסיבוב הראשון); מכבי ירושלים – גליל עליון (וילברברג והיינריש, 89–87); הפועל חיפה – הפועל חולון (בבר ולוי, 83–99); בני הרצליה – הפועל אילת (ירוזבניק ואפריאט, 73–86); מכבי ר"ג – הפועל גבת (ברטון ויהלום, 81–88).

יום שני

● ליגה לאומית, מחזור 25, 20.30: הפועל תל אביב – מכבי תל אביב (ולצר ועלימי, 81–93); בית"ר ר"ג – הפועל גבעתיים (בורנשטיין וברטינסקי, 78–166).

יום שלישי

● חצאי גמר הגביע לנשים, משחק שלישי: אליצור רמלה – אליצור חולון (חולון מוליכה 2–0); א.ס. רמת השרון – אס"א ירושלים (רמת השרון מוליכה 2–0).

● לאומית ב', מחזור 24.

אורלנדו הראשונה בפליי־אוף

מוליכת הבית האטלנטי, במאזן הטוב בליגה 47–14, הבטיחה את השתתפותה במשחקי ההכרעה 21 מחזורים לפני סיום העונה בנ.יצחון 97–85 על פורטלנד. ניו יורק ניקס הובסה באטלנטה 81–108

אורלנדו, פלורידה (רויטר). אורלנדו מג'יק היתה אתמול לפנות בוקר לקבוצה הראשונה באן.בי.איי. שהבטיחה את השתתפותה בפליי־אוף בסיום הליגה הסדירה. אורלנדו ניצחה 97–85 את פורטלנד טרייל־בלייזרס, ומאזנה הוא הטוב בליגה, 47–14.

שאקיל או'ניל סחף את חבריו לניצחון עם 26 נקודות ו־15 ריבאונדים. ניק אנדרסון הוסיף 22 נקודות, ואנפרני הארדוויי 20. אוטיס ת'ורפ היה השחקן הבולט בפורטלנד עם 21 נקודות.

● שיקאגו בולס – קליוולנד קאווליירס 76–89. טוני קוקוץ' סיים את המשחק עם 19 נקודות לשיקאגו, שקטעה סידרה של חמישה הפסדים רצופים לקליוולנד.

● פיניקס סאנס – אינדיאנה פייסרס 97–112. ריק סמיתס עם 22 נקודות, מארק ג'קסון ודריק מקי עם 21 נקודות כל אחד הובילו את אינדיאנה לניצחון חוץ על הקבוצה בעלת המאזן הטוב במערב. צ'ארלס בארקלי קלע 19 נקודות לפיניקס.

● בוסטון סלטיקס – ניו ג'רזי נטס 81–111. ניו ג'רזי השיגה את הניצחון המוחץ בתולדותיה על בוסטון בזכות 21 נקודות של קני אנדרסון ותרומתו של דריק קולמן, שסיים עם 20 נקודות, 10 ריבאונדים ושמונה אסיסטים.

● אטלנטה הוקס – ניו יורק ניקס 108–81. אטלנטה קבעה שיא מועדון של 14 סלים מטווח השלוש. מהלך 2–21 של אטלנטה במחצית הראשונה הביא לניצחון. מוקי בליילוק בלט עם 27 נקודות. קן נורמן הוסיף 25. ג'ון סטארקס קלע 17 לניו יורק.

● וואשינגטון בולטס – מילווקי באקס 111–114. ניצחון ראשון למילווקי אחרי שלושה הפסדים, עם 26 נקודות של טוד דיי.

● יוטה ג'אז – סאקרמנטו קינגס 110–93. קארל מלון 22 וג'ף הורנאסק 19 ליוטה; מיטש ריצ'מונד 19 נקודות לסאקרמנטו.

● דטרויט פיסטונס – דנבר נאגטס 88–99. הרוקי של דנבר ג'יילן רוז סיים עם 20 נקודות, 10 ריבאונדים ושמונה אסיסטים, רודני רוג'רס הוסיף 19 נקודות ושיא קריירה של 21 ריבאונדים.

● פילדלפיה 76' – סן אנטוניו ספרס 94–100. ניצחון עשירי ב־11 משחקים לסן אנטוניו עם 39 נקודות ו־12 ריבאונדים לדיוויד רובינסון.

● מינסוטה טימברוולבס – לוס אנג'לס לייקרס 109–103. איזאה ריידר קלע 33 נק' למינסוטה.

● לוס אנג'לס קליפרס – גולדן סטייט ווריירס 121–102. טרי דהייר עם 21 נקודות ולוי וואט וסוני מאבנקורג עם 20 נקודות כל אחד בלטו בקליפרס.

● קליוולנד קאווליירס – סן אנטוניו ספארס 98–100. סן אנטוניו ניצחה מסל של השנייה האחרונה של שון אליוט. דיוויד רובינסון בלט בסן אנטוניו עם 26 נקודות, תשע מהן ב־3.20 הדקות האחרונות של המשחק.

● מיאמי היט – פורטלנד טרייל־בלייזרס 90–99. ניצחון 14 ב־15 המפגשים שהתקיימו בין פורטלנד למיאמי מאז נוסדה מיאמי. אוטיס ת'ורפ בלט בניצחון עם 22 נקודות.

● אינדיאנה פייסרס – סאקרמנטו קינגס 94–109. רג'י מילר הוביל את קבוצתו לניצחון עם 30 נקודות.

טבלות ה־NBA

מזרח

הבית האטלנטי

	קבוצה	נצ'	הפ'	%
1.	אורלנדו	47	14	77.0
2.	ניו יורק	39	20	66.1
3.	ניו ג'רזי	25	36	41.0
4.	בוסטון	24	36	40.0
5.	מיאמי	23	36	39.0
6.	פילדלפיה	17	43	28.3
7.	וואשינגטון	15	44	25.4

הבית המרכזי

	קבוצה	נצ'	הפ'	%
1.	שארלוט	38	22	63.3
2.	אינדיאנה	37	23	61.7
3.	קליוולנד	34	26	56.7
4.	שיקאגו	31	30	50.8
5.	אטלנטה	30	30	50.0
6.	דטרויט	23	37	38.3
7.	מילווקי	23	38	37.7

מערב

בית המערב התיכון

	קבוצה	נצ'	הפ'	%
1.	יוטה	45	16	73.8
2.	סן אנטוניו	41	17	70.7
3.	יוסטון	35	24	59.3
4.	דנוור	28	32	46.7
5.	דאלאס	22	35	38.6
6.	מינסוטה	17	44	27.9

הבית הפאסיפי

	קבוצה	נצ'	הפ'	%
1.	פיניקס	46	15	75.4
2.	סיאטל	39	19	67.2
3.	ל.א. לייקרס	36	23	61.0
5.	פורטלנד	32	27	54.2
4.	סאקרמנטו	29	30	49.2
6.	גולדן סטייט	18	41	30.5
7.	ל.א. קליפרס	13	48	21.3

קונטיקט בגמר הביג איסט

גברה אמש על ג'ורג'טאון 88–81 בחצי הגמר. דורון שפר קלע 12 נק'. בגמר הערב (שידור ישיר ב־21.00 בערוץ הספורט) תתמודד עם המנצחת במשחק וילאנובה – פרובידנס

ניו יורק (אי־פי). מכללת קונטיקט, בה משחקים דורון ספר ואורי כהן מינץ, עלתה אמש לגמר טורניר הביג איסט, אחרי ניצחון 88–81 על ג'ורג'טאון. זו הפעם הראשונה מ־1990 שקונטיקט מגיעה לשלב הגמר בטורניר זה. במשחק נוסף בחצי הגמר התמודדו לפנות בוקר וילאנובה ופרובידנס. משחק הגמר ישודר הערב בערוץ הספורט ב־21.00.

דורון שפר קלע 12 נקודות (4 מ־6 מהשדה, 4 מ־10 מקו העונשין).ריי אלן הוביל את "יוקון" עם 24 נקודות.

שלשום ניצחה קונטיקט 78–81 (39–40) את פיטסבורג ברבע הגמר במשחק מותח. דוני מארשאל, הצטיין עם 22 נקודות, ריי אלן הוסיף 20 נקודות. דורון שפר סיים עם 11 נקודות (1 מ־2 לשתי נקודות, 2 מ־4 לשלוש נקודות, 3 מ־4 מהעונשין).

שיקאגו בולס מצפה לשובו המהיר של מייקל ג'ורדן

שיקגו (רויטר). מייקל ג'ורדן סיים בסוף השבוע את קריירת הבייסבול הקצרה שלו, בקבוצת המשנה של שיקאגו וייט־סאקס, וסביר להניח שיצטרף לקבוצת הכדורסל שיקאגו בולס. בסוף השבוע לא ניתן היה לאתר את ג'ורדן, והבעלים של הווייט־סאקס והבולס, ג'רי ריינסדורף, מיסר כי לא שוחח עימו, למרות ידיעות לפיהן כתארה ג'ורדן באחד מבתיו של ריינסדורף, בפרוור סמוך לפיניקס.

ב"הבהרה שנמסרה לתקשורת באמצעות סוכנו, נמסר כי הסיבה העיקרית לפרישתו של ג'ורדן מבייסבול, היא השביתה בבייג'ר־ליג בעקבותיה: הפסקה העונה, ובכך נפגעו סיכוייו להגיע לקבוצה הראשונה של הווייט־סאקס. "כשחקן בן 32, שחזר נסיון במשך ב־15 השנים האחרונות, אינני סבור שתהיה לי הזדמנות להגיע לליגה הבכירה".

מאמן שיקאגו בולס, פיל ג'קסון, אמר כי הוא מקווה שג'ורדן ישוב לבולס בהזדמנות האפשרית. אחד ממקורביו של ג'ורדן בפרו לכתב אי־פי, כי ג'ורדן ישוב לפעילות רק לאחר שישפר את כושרו באופן משמעותי, מהסיבה שהוא רק הזול את מתנה האימונים הפתוח שנתי בבייסבול. "זה לא יקרה מחר, או בעוד שבוע", אמר המקורב, " אבל זה יקרה בקרוב. הוא זקוק לכמה שבועות כדי להתאמן".

שחקני שיקאגו בולס עדיין לא שמעו מג'ורדן על תכניותיו העתידיות. המאמן ג'קסון איפשר להסיר מכך שאוטם חלק מהאולם באימון הקבוצה, כדי להוכיח לתקשורת שג'ורדן עדיין לא שב לפעילות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

רבקה סטוינובסקי

ההלויה תצא היום, יום ראשון, 12.3.95
בשעה 13:00 מבית ההלויות
בסנהדריה להר הזיתים

המשפחה

יקירנו

מתי פלד

הלך לעולמו
ההלויה תתקיים ביום א', 12.3.95
בקיבוץ נחשון

זיקה
יואב והורית
נורית, רמי, אליק, גיא,
סמדר ויגאל
אוסי, חיים, לילך וסיגל
מיקו, גילה ואיתן

על מות

אלוף (מיל) מתי פלד ז"ל

הגבר לדרך ארוכה, לוחם ומפקד,
איש ההגות והשלום

אבל
יצחק רבין
ראש הממשלה ושר הבטחון

בכאב אנו מתאבלים על

מתי פלד

שכתב ופרסם מעל דפינו
עד הרגע האחרון

מערכת וקוראי
THE OTHER ISRAEL

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי וקרובנו היקר

פנחס רוזנר

הלויה תתקיים היום, יום ראשון, י' באדר ב' תשנ"ה, 12.3.95,
בשעה 15:00, בבית העלמין הירקון (כביש חצה שומרון)

האבלים: אשתו: שולמית רוזנר
גיסיו ואחיניה: ברכה ומשה עשת
דני ומירי עשת
יובל וחוה עשת
ויתר בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

משה פיק

האחות: ליזה פיקרד
הבנים: עמוס ודורון
הכלות: רותי ונאורה
הנכדים: ורד, איריס, רוי ואופיר

הלויה תתקיים היום, יום א',
12.3.95, בשעה 14:30 בבית הקברות ירקון.

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

יעקב צרפתי ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי י"ב באדר ב' תשנ"ה, 14.3.95, בשעה 3:00 אחה"צ
בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

גבריאל צפרוני ז"ל

הובא למנוחות ביום ששי,
ח' באדר ב' תשנ"ה, 10.3.95

אשתו: שרה צפרוני
בנו: ד"ר אבי וברוריה צפרוני
בתו: אירית רותם–צפרוני
נכדו: אורי

גלנור דחה את בקשת ליבאי לבטל ההליכים נגד רקובר

מאת גדעון אלון וצבי זרחיה

שר המשפטים, דוד ליבאי, והיועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן-יאיר, לא הצליחו לשכנע את נציב שירות המדינה, יצחק גלנור, לבטל את החלטתו להעמיד לדין משמעתי את המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, נחום רקובר, כיוון שהשווה בין יחסי מין הומוסקסואליים למשכב בהמה.

יצחק גלנור אמר אמש בתגובה כי "בפגישה היו חילופי דעות ולא סוכם דבר. החלטנו להמשיך בדיונים ואנו אמורים להיפגש שוב היום או מחר".

ליבאי ובן-יאיר פגשו את גלנור שלשום, ואמרו לו כי הם מתנגדים בתוקף להחלטתו להעמיד את רקובר לדין משמעתי בשל דעה שהביע.

מקור משפטי בכיר העריך אמש, כי גלנור יהיה מוכן לבטל את החלטתו להעמיד את רקובר לדין משמעתי, אם יובטח לו כי תירשם הערה בתיק האישי.

בישיבת ועדת הכנסת בשבוע שעבר מתח שר המשפטים ביקורת חריפה על החלטתו של גלנור להעמיד את רקובר לדין משמעתי. "ברור לי שרקובר ביקש להביע את עמדת המשפט העברי ונגרר לומר דברים שאולי יש בהם חוסר רגישות מבחינתם של ההומוסקסואלים והלסביות – אבל בין זה לבין עבירה משמעתית אינני רואה קשר", אמר. בן יאיר אמר כי "גם לו הופיע רקובר מטעם משרד המשפטים – קשה לראות היכן חרג מסמכותו".

לפרופ' ברונו לוננפלד

עם מות רעייתך

סוזי

אנו אתך בצערך

המחלקה לחקר הורמונים
מכון ויצמן למדע

קואופרטיב "דן"

משתתף בצער החבר
יורם רוזנפלר והמשפחה

על מות **האב ז"ל**

קואופרטיב "דן"
אבל על מות חברו הגימלאי

יצחק שפיר ז"ל

ומשתתף בצער החבר
עמנואל שפיר והמשפחות
על מות **האח ז"ל**

קואופרטיב "דן"
אבל על מות חברו הגימלאי

דב פיש ז"ל

ומשתתף בצער החברים:
דורון, יובל, בני, גבריאל פיש והמשפחות
על מות **האב־האח ז"ל**

מת מתי פלד

מאת אבי כצמן

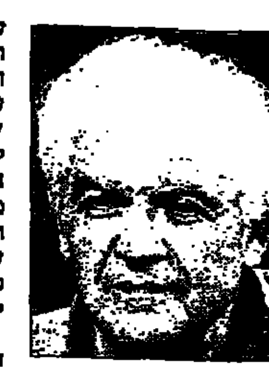

מתי פלד

בביתו שבמבוא עילית מת שלשום האלוף (מיל') פרופ' מתי פלד ממחלה קשה. בן 72 היה במותו. הלווייתו תתקיים היום בצהריים בקיבוץ נחשון.

פלד נולד בארץ ב-1923. אחרי שסיים את לימודיו בירושלים הצטרף ב-1941 לפלמ"ח וסיים קורס מפקדי מחלקות בו. ב-1946, בצעד שנחשב חריג, פרש מהפלמ"ח, יצא ללימודי משפטים בלונדון, ושב לארץ עם פרוץ מלחמת העצמאות. במלחמה פיקד על שיירות ליישובים הנצורים, היה מפקד פלוגה בחטיבת גבעתי ונפצע קשה בקרב על צומת יואב.

ב-1949, כמג"ד, נשלח ללימודים בבית הספר הצבאי לפיקוד ומטה בקימברלי, אנגליה, שאותו סיים בהצטיינות, ואחר כך היה ממקימי בית הספר לפיקוד ומטה בצה"ל. אחרי מבצע סיני היה מפקד מרחב שלמה ומושל עזה. אז חל אצלו, כפי שלימים סיפר, המהפך: "הייתי בן 33", סיפר, "פתאום מצאתי את עצמי נציב עליון לרבע מיליון אנשים שאינני דובר את שפתם ואיני מכיר את תרבותם".

יסודי בכל אשר עשה, החל פלד ללמוד אז את התרבות הערבית. ב-1957 מונה למפקד מחוז ירושלים, ואחר כך חזר למטכ"ל. ב-1961 יצא להשלים את לימודי המזרחנות באוניברסיטה העברית, ב-1963 מונה לעוזר שר הביטחון לעניני חימוש ושנה אחר כך מונה לראש אגף האפסנאות בדרגת אלוף. פלד חולל מהפכה במערך הלוגיסטי של צה"ל, ונחשב אחד הקצינים המבריקים ביותר ששירתו בצה"ל מעולם.

ב-1968 סיים את שירותו ופנה לקריירה אקדמית. את התמחותו עשה בספרות ערבית עכשווית – נגיב מחפוז – ובשירה הערבית הקלאסית. בד בבד היה פעיל בתנועת השלום ובמנהיגות של"י. ערב מלחמת 1967 תבע במפגיע לצאת למלחמה, אך כבר בישיבת המטכ"ל הראשונה שאחרי מלחמת ששת הימים קם ואמר שעתה, כ"שלראשונה אנו נפגשים עם הפלשתינאים פנים אל פנים, מוטל עלינו לסייע להם להקים את מדינתם".

עמדותיו בסוגיית השלום הלכו ונהיו רדיקאליות יותר ויותר. הוא היה מהראשונים שנפגשו עם פעילים פלשתינאים, בהם יאסר ערפאת.

ב-1984 נבחר לכנסת ה-11 כמספר 2 בסיעת הרשימה המתקדמת לשלום, לצד מוחמד מיעארי.

לפני ימים אחדים זכה בפרס על תרגומו ל"חכמי האפילה" של סאלים ברכאת.

"מתי ידע גם לדפוק על השולחן כשצריך היה לצאת למלחמה, כפי שעשה ערב מלחמת ששת הימים, וגם לטעון חזק מאד בזכות עשיית השלום כשחשב שהדבר אפשרי", אמר שלשום הנשיא וייצמן.

פלד הניח אשה, שני בנים, שתי בנות ונכדים.

ביה"ס התיכון באעבלין יהפוך למכללה אקדמית

מאת יוסף אלגזי

בטקס חגיגי שהתקיים בסוף השבוע בבית הספר התיכון על־שם אליאס הקדוש באעבלין שבגליל, הודיע שר החינוך והתרבות, פרופ' אמנון רובינשטיין, על החלטת משרדו להתחיל בהליכים להפיכת בית הספר למכללה אקדמית, שתוכר על־ידי המועצה להשכלה הגבוהה. עם תום ההליכים, תהיה המכללה רשאית להעניק לבוגריה תואר ראשון בתחום הטכנולוגי ותואר ראשון כללי.

"זהו יום גדול למדינת ישראל. החלטתו של שר החינוך מקרבת אותנו באופן משמעותי לקראת הקמתה של אוניברסיטה ישראלית ערבית", אמר אמש האב אליאס שקור, מנהל בית הספר.

המנהל מסר, כי היום לומדים בבית ספרו 1,620 תלמידים ערבים (נוצרים, מוסלמים ודרוזים), ומלמדים בו גם מורים יהודים. הוא הביע תקווה, כי בקרוב יתחיל בית הספר לקלוט גם תלמידים יהודים.

עוד ציין האב שקור, כי בית הספר פתח השנה מחלקה להכשרת הנדסאים לטכנולוגיה וקלט את מחזור התלמידים הראשון. הנהלת בית הספר מקווה, כי כבר השנה יעניק משרד העבודה והרווחה למוסד את האישורים הדרושים להכשרת הנדסאים.

רבין לא

(סוף מעמוד 1א)

ריה מוכנה "לנקוט צעדים מרחיקי לכת, כדי להגיע לשלום". עם זאת הבהיר בסוף השבוע שר החוץ הסורי פארוק אשרע, כי לא יהיו שום ויתורים לישראל, וכי "ביקור מזכיר המדינה לא ישנה את עמדתה של דמשק.

בידיעה ביומון הסורי, א-שארק אל-אווסאט, אמר א-שרע, כי ישראל אינה מוכנה לחתום על הסכם שלום, וכי היא מעוניינת להמשיך לשלוט בשטחים הכבושים. "סוריה מעריכה את המאמצים האמריקאיים, אך נראה כי ישראל אינה מעוניינת לחתום על הסכם שלום עם סוריה".

7 אזרחים ו–3 חיילי צד"ל נפצעו בדרום לבנון

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

ממשלת לבנון תקיים מחרתיים את ישיבתה באזור נבטיה, אף כי ישראל הסירה בינתיים את הסגר הימי מעל חופי לבנון.

שלושה חיילי צד"ל ושבעה אזרחים לבנוניים נפצעו בסוף השבוע בתקריות ירי בדרום לבנון. אנשי חיזבאללה ירו פצצת מרגמה על מוצבי צד"ל באיזור בינג'בל, בגזרה המערבית של רצועת הביטחון, ומהירי נפצע קל חייל צד"ל. צה"ל וצד"ל השיבו אש למקורות הירי.

שלשום ירו אנשי חיזבאללה פגזי מרגמה וטילי סאגר בגזרה המרכזית של רצועת הביטחון, ופצעו קל שבעה אזרחים לבנונים. גורמי הערכה בפיקוד צפון אמרו, כי הסיבה לתקריות האלה היא ביקור כריסטופר בישראל. לדבריהם, בכל פעם שכריסטופר מגיע לאזור, חיזבאללה "מחמם את הגזרה", כדי להסב את תשומת הלב לדרום לבנון.

משתתפים באבלה של משפחת **פלד**
על מותו של

אלוף (במיל.) מתתיהו (מתי) פלד

ראש אגף הלוגיסטיקה לשעבר.

אמנון ליפקין–שחק, רא"ל – ר' המטה הכללי
ואלופי צה"ל

המועצה הישראלית לשלום ישראלי–פלסטיני
المجلس الإسرائيلي من أجل السلام الإسرائيلي الفلسطيني
The Israeli Council for Israeli-Palestinian Peace

מודיעה בצער על פטירת
בכיר חבריה ויו"ר המועצה

אלוף (מיל.) מתי פלד

לוחם ללא חת למען דו–קיום ושלום של שני עמים.

ההלויה תתקיים ביום ראשון 12.3.95
בשעה 2:00 אחה"צ בקבוץ נחשון
אוטובוס מירושלים יוצא מבניני האומה בשעה 12:45
ומתל־אביב, מהיכל התרבות בשעה 12:30.

גוש שלום
אבל על מות חברנו

מתי פלד

חלוץ הדו־שיח הישראלי–פלסטיני
תחסר לנו מאוד
נמשיך בדרכך

לקלמן גרידינגר
יו"ר מועצת המנהלים

איתך באבלך הכבד
עם הלקח אחותך

ריני גזית
(זוננפלד)

בית תיאטראות ישראל בע"מ
פורום פילם בע"מ

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתה של

ריני גזית
(זוננפלד)

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון י' אדר ב' תשנ"ה
12.3.95 בשעה 11.30 בבית העלמין הישן חוף הכרמל

האבלים:
בנותיה: דפנה דייגי וב"ב
נעמי ליפין וב"ב
כלתה: רות זוננפלד וב"ב
אחיה: קלמן גרידינגר וב"ב
אחיותיה: קיטי שפירא וב"ב
סימה (דינקי) צימרמן וב"ב
חני שני וב"ב
יעל מורן וב"ב
וכל בני המשפחה

השבעה בבית המנוחה – שד' הנשיא 92 הר הכרמל

בצער אנו מודיעים על פטירתו בשיבה טובה
של אבינו וסבנו היקר

ר' שרגא פייבל טיברג

ההלויה תתקיים היום יום ראשון י' אדר ב' תשנ"ה 12.3.95
בשעה 14:15 בבית העלמין בנחלת יצחק. נפגשים ליד שער הכניסה.

האבלים:
בנו וכלתו: אברהם ומרים טיברג וב"ב
בתו: רחל גוטליב וב"ב
נכדיו, ניניו
וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל

יושבים שבעה בבית הבת באנטוורפן בלגיה.

ברוך דיין האמת
הננו מודיעים בצער על פטירתו בשיבה טובה של
אבינו וסבנו היקר

ר' יוסף צבי ב"ר ברוך הלוי ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום ראשון, י' באדר ב' תשנ"ה, 12.3.95
בשעה 3:00 אחה"צ, בבית העלמין נחלת יצחק. נפגשים ליד השער.

אבלים:
אשתו: רבקה הלוי
בנו: שלום וחיה הלוי
נכדיו: יונתן ועדינה הלוי
ורדינה ואלי סדן
מיכה ויעל הלוי
חגי וריקי הלוי
נינו: יהודה ובת שבע סדן
נינתו: עילית ומשה פאלוך
רבעיו וחמשו
בנו: נתן ודבורה הלוי
נכדיו: אריאל ומיכל הלוי
דוד וחדוה הלוי
ניניו ונינותיו

השבעה ברח' אהבת ציון 27 דירה 5 ת"א (עד פורים)

ביום השלושים לפטירת אמי וסבתנו היקרה

שרה רוזנפלד ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה ביום ב',
י"א אדר ב' 13.3.95 בשעה 15:00.
מוקירי זכרה נפגשים ליד שער בית העלמין קרית שאול.

המשפחה

חדשות חוץ

250 נציגים של חברות נפט מ־29 מדינות משתתפים בוועידה בינלאומית בעיראק

ככל הנראה תחדש מחר מועצת הביטחון של האו"ם את תוקפן של הסנקציות שהוטלו על בגדאד

מאת שלמה שמיר וסוכנויות הידיעות

בגדאד. עיראק פתחה אתמול את ועידת הנפט הבינלאומית הראשונה המתקיימת בשטחה מאז מלחמת המפרץ בקריאה להסרת הסנקציות שהטיל עליה האו"ם בעקבות פלישתה לכווית ב־1990. הוועידה, אליה הגיעו כ־250 נציגים מ־29 מדינות, נועדה בין השאר לאותת לעולם, כי עיראק מוכנה לשוב ולהפוך ליצואנית נפט חשובה.

עשרות מנהלים מחברות נפט בינלאומיות הגיעו לבגדאד כדי להבטיח לעצמם אספקת נפט במאה הבאה משדותיה העצומים והבלתי־מנוצלים של עיראק. אמנם אין זו הפעם הראשונה מאז שהוטלו הסנקציות על עיראק שבכירים מחברות הנפט מגיעים אליה, אך אלה מעולם לא היו כה רבים.

לנוכח העלייה בביקוש העולמי, הצפויה להימשך ב־15 השנים הקרובות, והירידה בתפוקה מהשדות הקיימים, מקיימים כבר עתה נציגי החברות שיחות עם עיראק על פיתוח שדות מאסיביים כשמזה החידוש חוזים לאספקת נפט.

האיסור על יצוא נפט מעיראק הקשה עליה לייבא למדינה אפילו מצרכי יסוד. מחירי המוצרים מרקיעים שחקים, וכיום אין ביכולתו של העיראקי הממוצע לרכוש בשר, בגדים או תרופות.

"מועצת הביטחון של האו"ם חייבת להכיר באחריותה, במיוחד לאור העובדה, שעיראק עמדה בכל ההתחייבויות שהוטלו עליה בהחלטות האו"ם", אמר שר הנפט העיראקי, סאפה ג'והאד אל־חאבבי, בפתיחת הוועידה בת היומיים. עוד אמר אל־חאבבי, כי "למעט כדי הסרת האמברגו כבר נגמרו התירוצים, וברור לכל כי הם מנצלים לרעה את הסמכות שהופקדה בידם על ידי הקהילה הבינ"ל".

כמה מהמשתתפים בוועידת הנפט בבגדאד הם בכירים של חברות, שידוע כי הן מנהלות עם עיראק מו"מ על חוזים לחיפוש נפט ופיתוח שדות קיימים, בהן "טוטאל" ו"אלף אקיטן" הצרפתיות, ו"אג'יפ" האיטלקית. בסה"כ, מנהלות כ־20 חברות נפט מערביות מו"מ על חוזים, שייכנסו לתוקפם עם הסרת הסנקציות.

תומאס שטאופר, יועץ בחברת נפט שמרכזה בוואשינגטון, הוא אחד משני האמריקאים היחידים שהגיעו לוועידה. שטאופר אמר לכתבים, כי לדעתו נמנעו החברות האמריקאיות מקיום שיחות עם עיראק, משום שהן חוששות מתגובת הממשל של קלינטון.

ניו יורק. מועצת הביטחון של האו"ם תאשר ככל הנראה מחר את המשך תוקפן של הסנקציות הכלכליות שהוטלו על עיראק. בישיבה מיוחדת תקיים המועצה בחינה תקופתית של הסנקציות, וההערכה המקובלת היא שלא יחול שום שינוי בעמדתה כלפי המשך יישום העיצומים.

לדברי משקיפים במרכז האו"ם, גם צרפת ורוסיה אינן מתכוננות לנקוט יוזמה לביטול העיצומים בישיבה מחר. יוזמה כזאת מצד שתי המדינות תועלה, קרוב לוודאי, בישיבה שתקיים מועצת הביטחון בראשית אפריל.

תצלום: איי־פי

מכונית תופת התפוצצה שלשום בשכונת גדייבי במרבדי אלג'יר, שבה מתגוררים בעיקר שוטרים ובני משפחותיהם. בהתפוצצות נפצעו 63 בני אדם, ביניהם שמונה ילדים. כלי התקשורת של אלג'יריה ציינו, כי הפיגוע היה מעשה ידי אנשי "הקבוצה האיסלאמית החמושה". המכונית התפוצצה זמן קצר לאחר פקיעתו של אולטימטום שהציבו אנשי הקבוצה, ובו איימו לפגוע בבני משפחותיהם של אנשי כוחות הביטחון אם שלטונות אלג'יריה לא ישחררו את כל העצורים באשמת שיתוף פעולה עם הפונדמנטליסטים. בתמונה: בניין הדירות שלידו הונחה מכונית התופת. (עיר ועי"צ)

סכסוך חריף בין האיחוד האירופי לקנדה על זכויות דיג באוקיינוס האטלנטי

ספינות הצי הקנדי ירו על ספינה ספרדית, שדגה במים בינלאומיים, והשתלטו עליה

בריסל (ע"ד ועי"צ). סכסוך חריף התפתח בסוף השבוע בין קנדה לבין האיחוד האירופי, לאחר ששלטונות קנדה עצרו שלשום לפנות בוקר ספינת דיג ספרדית, שדגה במים הבינלאומיים שמול חופה המזרחי של קנדה. שגרירי מדינות האיחוד האירופי התכנסו שלשום לאסיפת חירום, ויעצו לנציבות האירופית להכין שורה של מעשי תגמול נגד קנדה, בתגובה על "המעשה האלים" של ספינת הדיג הספרדית.

שגרירי מדינות האיחוד האירופי גם פירסמו הודעה חריפה, שבה נתבעת קנדה לשחרר מיד את הספינה. ספרד עצמה הודיעה, כי תשגר ספינות מלחמה כדי להגן על סירות הדיג שלה באוקיינוס האטלנטי.

שלשום לפנות בוקר רדפו ספינות הצי הקנדי אחרי ספינת דיג ספרדית, ירו עליה במים בינלאומיים באוקיינוס האטלנטי ולאחר מכן השתלטו עליה. הצי הקנדי גרר את הספינה הספרדית לנמל קנדי, שם תוגש נגד בעליה תביעה משפטית, אמר השר הקנדי לענייני דיג, בריאן טובין.

"האיחוד האירופי מביע בזה את הגינוי החמור ביותר על פעולה בלתי חוקית ובלתי מתקבלת זו", נכתב בהודעה שפורסמה לאחר ישיבת החירום המיוחדת. "האיחוד האירופי יאלץ עתה לשקול מחדש את יחסיו עם קנדה, לנוכח מצב קשה זה".

השלטונות הקנדיים הצדיקו את המבצע, על אף שנעשה מחוץ למים הטריטוריאליים שלה, בטענה כי קנדה מנסה לשמור את להקות הדגים באזור, שהידלדלו מאוד כתוצאה מדיג מרובה ללא הפסקה. "קנדה חייבת לפעול על מנת להציל את המשאבים בים", אמר טובין. "ממשלת קנדה נאלצת לפעול כיום נגד ארצות האיחוד האירופי, המאחד נגד ספינות דיג ספרדיות שפועלות בניגוד למורטוריום ל־60 יום על דיג של דג ההאליבוט הגרינלנדי, שהוכרז על ידי קנדה", אמר.

סכסוך הדיג הנוכחי פרץ לאחר שהאיחוד האירופי דחה את הצעת קנדה להעניק לה לשנת 1995 מכסת דיג של 27 אלף טונות של דג ההאליבוט הגרינלנדי. מכסה זו נקבעה על ידי ארגון הדיג בצפון מערב האוקיינוס האטלנטי. האיחוד האירופי תובע לעצמו מכסה גבוהה בהרבה.

בתגובה לגינוי של האיחוד האירופי הודיע טובין, כי קנדה תמשיך להשתלט על כל ספינות האיחוד האירופי, הפועלות בשדות הדיג של ההאליבוט הגרינלנדי. שדות דיג אלה נמצאים במרחק של 322 ק"מ מן החוף הקנדי.

בריטניה זועמת על הזמנת אדאמס לארה"ב מ"שיקולים אלקטוראליים"

מאת דפנה הדרי
סופרת "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ג'רי אדאמס, נשיא שין־פיין, הזרוע הפוליטית של האיי־אר־אי, יצא אתמול לארה"ב לביקור המטיל צל כבד על היחסים בין מדינה זו לבריטניה.

בריטניה זועמת על החלטת הנשיא קלינטון להזמין את אדאמס לקבלת פנים שתתקיים בבית הלבן לכבוד "יום פטריק הקדוש". הבריטים כועסים גם על ההחלטה לבטל את המגבלות שהוטלו בעבר על אשרת השהייה של אדאמס — דבר שיאפשר לו לנצל הפעם את ביקורו לגיוס כספים. בבריטניה סבורים שהנשיא קלינטון החליט לפעול בניגוד לדעת יועציו ובניגוד לבקשות מפורשות מבריטניה וזאת מתוך שיקולים אלקטוראליים טהורים: על פי טענה זו קלינטון מנסה למנוע פגיעה ביחסים עם אירים־אמריקאים שהם מתומכיו של אדאמס.

הבריטים קיוו שקלינטון יתנה את פגישתו עם אדאמס עד לשלב שבו תושג התחייבות מפורשת לפרוק את האיי־אר־אי מנשקו. אך אירים־אמריקאים — ובראשם שגרירת ארה"ב בדאבלין, ג'ין קנדי — הידועים בעמדתם האוהדת לרפובליקאים, הפעילו לחץ כבד על הנשיא, ולפי פרסומים בבריטניה היו אף כאלה שאיימו בהחרמת קבלת הפנים של הנשיא, אם אדאמס לא יוזמן. שגרירות בריטניה בוואשינגטון קיבלה הודעה מוקדמת על החלטת קלינטון, אך לזו לא צורפו כל הסברים.

שגרירות ארה"ב בדאבלין תרמה למחלוקת כאשר התבטאה בחריפות נגד הדרישה מבריטניה ש"לא להתערב בשיקולים אמריקאיים". השר הבריטי לענייני צפון אירלנד, סר פטריק מייהיו, האשים את האמריקאים ב"צביעות". הוא ציין, שהאמריקאים אשר הודיעו כאשר שני דיפלומטים שלהם נרצחו לפני ימים אחדים בפקיסטאן — נותנים לגיטימציה ל"אלה שלקחו חלק ברצח כשלושת אלפים איש ב־25 השנים האחרונות".

משפט סימפסון

הבלש פורמן העיד כי מצא דם קרוש על רכבו של סימפסון

לוס אנג'לס (רויטר). הבלש מארק פורמן העיד שלשום, כי מצא דם קרוש על רכבו של או"ג'יי סימפסון שעות ספורות בלבד לאחר שרעייתו לשעבר של כוכב הפוטבול האמריקאי וידידה נרצחו במרחק שלושה ק"מ מביתו. עוד אמר פורמן, כי מעולם לא היה לבדו בזירת הפשע, שם הוקרו למוות ניקול בראון סימפסון ורונאלד גולדמן בליל ה־12 ביוני.

כך השיב הבלש להאשמותיהם של פרקליטי ההגנה, שטענו כי זייף ראיות. פרקליטיו של סימפסון הציגו את פורמן כגזען, וטענו כי שתל כפפה מוכתמת בדם, אותה מצא בזירת הפשע, ושתל אותה באחוזתו של סימפסון. פורמן אמר, כי ראה כפפה אחת בלבד מחוץ לביתה של ניקול סימפסון, וכי מעולם לא נגע בה.

לקראת סוף יום הדיונים, שלפה התובעת, מארשה קלארק, שקית נייר קופסה, שתיקן אסומות, וביקשה מפורמן לפתחן. פורמן חשף את החפירה, שקית פלאסטיק גדולה והבדה — אשר זוהו על ידו כפריטים אותם ראה ברכבו של סימפסון. קלארק לא הסבירה את משמעות הראיות, אך רשת CNN ציטטה מקור בלתי מזוהה, שאמר כי התביעה עשויה לטעון, שסימפסון תיכנן להשתמש באת החפירה ובשקית הפלאסטיק הגדולה כדי לקבור את אשתו לאחר הרצח.

עוד אמר פורמן, כי לאחר שטיפס על הגדר המקיפה את אחוזתו של סימפסון ונכנס אל הבית, העיד הוא ושלושה הבלשים שנלוו אליו את אורח ששהה בבית, קאטו קיילין, אשר סיפר להם כי שמע במהלך הלילה נפילה או חבטה על קיר חדר השינה שלו. עדותו של פורמן משלב השימוע המוקדם, ביולי 1994, הפכה אותו לעד מפתח של התביעה והובילה להאשמות מצד ההגנה, כי הבלש, שהיה מבין הראשונים שהגיעו לאחוזתו של סימפסון לאחר הרצח זייף ראיות כדי להפליל את סימפסון. התביעה טוענת, כי סימפסון נהג במכוניתו לביתה של ניקול, דקר אותה ואת גולדמן, ולאחר מכן שב לביתו כדי להספיק ולנסוע בלימוזינה לנמל התעופה, משם המריא לשיקגו. מאידך, טוענת ההגנה, כי סימפסון שהה בביתו בעת הרצח והמתין ללימוזינה.

בקצרה

• רומא. מפלגת המרכז האיטלקית, המפלגה העממית (PPI), דחתה אתמול את החלטת מנהיגה, רוקו בוטיליונה, להצטרף לגוש "ברית החירות" של ראש הממשלה לשעבר, סילביו ברלוסקוני, בבחירות המקומיות הקרובות. בוטיליונה אמר בעבר, כי יפרוש מהנהגת מפלגתו, אם זו לא תקבל את עמדתו בנושא. הבחירות המקומיות, שיתקיימו ב־23 באפריל, נחשבות חזרה כללית לבחירות הכלליות, הצפויות להתקיים ביוני או באוקטובר. (רויטר)

• בון. גרמניה דורשת מקרואטיה 100 מיליון מרק תמורת הסכמתה לקלוט חזרה 120 אלף פליטי מלחמה החיים כיום בגרמניה. על פי העיתון "בילד" נוהל בשבוע שעבר בבלגראד מו"מ בין משלחות ממשלתית מגרמניה לבין צמרת השלטון הסרבי. דרישת הסרבים מעוררת תרעומת קשה בחוגים ממשלתיים בבון. (יהודית וינקלר)

• מוסקווה. נשיא קאזחסטאן, נורסולטאן נזארבאייב, פיזר אתמול את הפרלמנט, לאחר שפסיקה של בית הדין החוקתי פסק, כי הבחירות לפרלמנט, שהתקיימו במארס אשתקד, פגומות, שכן הרשויות לא צייתו להוראות הקבועות בחוקה, בכל הקשור להכשרת המפקחים על הבחירות, למתן זכות ההצבעה לאזרחים המתגוררים בחו"ל ולהליך ספירת הקולות. נזארבאייב אמר, כי בחירות חדשות לפרלמנט יתקיימו בתוך חודשיים או שלושה. (רויטר)

• פאטנה, הודו. לפחות עשרה בני אדם נהרגו אתמול לאחר שהחלו הבחירות באחת ממדינותיה האלימות והמשוסעות של הודו. הממשלה הפדראלית דחתה את הבחירות בביהאר למשך שבוע, כדי שתוכל לפרוס במדינה הבעייתית יותר מ־50 אלף שוטרים וחיילים לשמירה על הסדר, אך רק מעטים מהם היו נוכחים בכפרים, בהם פרצו מעשי האלימות. תוצאות הבחירות בשתי מדינות־מחוז בהן כבר התקיימה ההצבעה (מהאראשטרה וגוג'ראט) מעידות על ירידה בכוחה של מפלגת הקונגרס, השולטת בהודו מאז זכתה בעצמאותה. (איי־פי)

• בוג'ומבורה. שר האנרגיה והמכרות של בורונדי, ארנסט קבושמייה, נרצח אתמול בבוג'ומבורה, בירת בורונדי, מסרה דוברו של נציג האו"ם בבורונדי, אחמדו אולד עבדאללה. עדי ראייה סיפרו, כי ראו את רוצחו של קבושמייה נמלט מהמקום. זהותו עדיין אינה ידועה. רצח השר, בן ההוטו השולט במדינה, מהווה שלב נוסף במלחמה האתנית העקובה מדם בין בני ההוטו והטוטסי. (ע"צ וע"ד)

הודעות בעניין תכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ר"ג (להלן הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה כמפורט.
בגוש 6186 חלקה 198 ברחוב בית לחם מס' 3
ההיתר: הקלה 6% משטח החלקה ו 5% עבור מעלית.
על הטוען הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתוכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסום. התנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 28 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
בכבוד רב,
צבי בר - ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ר"ג

חוק התכנון ובנייה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי באר שבע
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה־1965 בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 5/03/117/53", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 21/117/03/5
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב: באר שבע
שכונה יא', רחוב יעקב דורי פינת שד' גולדה מאיר מגרש 38108.
עיקרי הוראות התכנית:
הקצאת אזור מגורים מיוחד ושטח לבנייני ציבור על ידי שינויים ביעודי קרקע וקביעת הוראות ומגבלות בנייה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4247 התשנ"ה עמוד 202 בתאריך 18/09/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה באר שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנים
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן־1990 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (ג) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן־1990 ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מס' 4/בת/1/95", המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מס' 4/בת/95
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב: אשקלון.
שכונת גן הוורדים.
גוש: 1229 חלקי חלקות 9, 83, 98.
1486 חלקות 1, 4.
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי הוראות ומגבלות בניה בשטח לבנייני ציבור מגרש 321.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז הדרום, רח' התקווה ת.ד. 68 באר־שבע 84100 טל: 057-296414
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנים
יו"ר הוועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

חוק התכנון ובנייה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה־1965, בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 4514",
שינוי מס' 2/93 לשינוי תכנית מתאר מקומית מס' 3000 ב' ושינוי מס' 1/93 לשינוי תכנית מתאר מקומית מס' 3458 א.
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב: ירושלים
שכ' שועפט,
שטח בין קואורדינטות אורך 171/825 - 171/750 ובין קואורדינטות רוחב 135/240 - 135/165 הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
גוש 30558 חלקות 43, 45, 87"66,
גוש 30555 ח"ח 4,
עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד שטח מאזור מגורים עד 3 קומות לאזור מגורים 1 מיוחד ולדרך.
ב. קביעת בינוי לתוספת קומה מעל לבנין קיים בן קומה אחת בהתאם לנספח הבינוי.
ג. קביעת קוי בנין חדשים לתוספת הקומה.
ד. קביעת שטחי הבניה המירביים ל־ 1344.92 מ"ר (כולל שטח שירות)
ה. ביטול דרך קיימת והתווית דרך חדשה.
ו. איחוד וחלוקה חדשה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4258 תשנ"ה עמוד 538 בתאריך 03/11/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה המחוזית ירושלים וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אליהו סויסה
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז ירושלים

חוק התכנון ובנייה, התשכ"ה - 1965 מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה חיפה מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר חפ/1332/ח"", קודים בכפר סמיר.
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229- תכנית מתאר עיר חיפה.
חפ/1400- תכנית מתאר למרחב תכנון חיפה.
חפ/1332- תיחום כפר קיט.
חפ/1332 ז'- תיחום כפר קיט - תיקון.
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב: חיפה
כפר סמיר מול חוף "דדו"
גוש: 10734 חלקות 1, 2,
גוש 10734 ח"ח 3, 31,
גוש 10737 ח"ח 1,
עיקרי הוראות התכנית:
- לשחרר חלקות 1,2 בגוש 10734 מהוראות ההפקעה.
- התוספת השימושים במבנים הקיימים המשמשים בניגוד של תיירות, קיט ונופש כלכל: מסעדה, גלרית תצוגה, בית מלאכה, וכל המתקנים הדרושים ליצור כלי חרס.
- הכשרת שימוש חלקי מבנים שהם בעלי ערך ארכיטקטוני והיסטורי.
- קביעת תנאים ומועדים לשימוש חורג (במבנים הקיימים) למטרות מגורים.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04-816222
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הוועדה המקומית, חיפה באליק 3 חיפה 31040 טל: 04-356356
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר חיים קופלנד
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז חיפה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן־1990 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי זבולון
הודעה בדבר אישור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 6 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן־1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 בדבר אישור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר זב/94 (גנ50)", גבעת פינר.
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ת.מ.א 8 - גנים לאומיים ושמורות טבע
400/ג - תכנית מתאר שטח גלילי מחוז חיפה
1076/ג - שינוי תוואי דרך ויעודי קרקע בכניסה לפינר
1076/ג
988/ג - איכסון א'
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב פינר (גנ50)
גוש 10390 ח"ח 4, 5,
גוש 10391 ח"ח 7,
גוש 10465 ח"ח 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 23, 24,
גוש 10468 ח"ח 1,
גוש 10469 ח"ח 1,
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי יעוד מאזור מגורים ק לאזור ע"פ תמ"א 8 ומקרקע חקלאית ע"פ הכרזה, לאיזור מגורים בין 433 יח"ד למגורים א/1 א/2 א/3 ו־99 יח"ד מגורים מיוחד, כולל הרחבת הישוב מפית וכן למרכז אזרחי, שטח למבני ציבור, שטח למתקן הנדסי, שטח ציבורי פתוח ודרכים.
* קביעת שטחים לדרכי ציבור.
* קביעת דרכים חדשות ושבילים.
* קביעת חלוקה.
שטח התכנית כ־ 467 דונם.
מס' יח"ד 513.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה ביום 12/06/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4227 תשנ"ד עמוד 4125 בתאריך 30/06/94
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הוועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה זבולון וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר חיים קופלנד
יו"ר הוועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז חיפה

חוק התכנון ובנייה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר ביטול הפקדת תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז החליטה לבטל הפקדת תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ממ/4088", שהודעה עליה פורסמה בילקוט הפרסומים 4014, תשנ"ב, עמ' 3469.
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
גוש 6723 חלקה 117.
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי יעודי קרקע.
הקצאת חלקות למגורים
קביעת זכויות בניה ע"פ ממ/4031
בתוספת 6% משטח החלקה.
קביעת אזור זכות מעבר.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה.
למתן הקלה: בצפיפות + תוספת קומה מפולשת.
והיינו:
יחידת דיור נוספת בבנין קיים מספר יחידות לאחר הקלה 11 במקום 10 המותרים + תוספת קומה מפולשת בקומה "ב" בתוספת אחוזי בניה של 6%
שעל החלקה: 123 בגוש: 18172 רחוב: שד' עבמן 16 עיר: נהריה
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
דוד קדוש
יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שוהם"
ת.ד. 1 73142 טל. 03-9731881
פרסום הקלה/שימוש חורג/סטייה מתשריט/מס' קומות עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965 ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שוהם" הוגשה בקשה להקלה בהקמת בית מגורים בשטח קומת קרקע 134.0 מ"ר במקום 110.00 מ"ר המותרים ע"פ התכנית.
בגוש: 4128 מגרש: 22 ישוב "שוהם"
שם המבקש וכתובתו: ברוס יחזקאל דרך יבנה 17 רחובות הרואה עצמו נפגע ע"י ההקלה/הסטיה מתשריט/ השימוש החורג רשאי להגיש התנגדותו לוועדה המקומית בימי קבלת קהל תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
דב שיפ
יו"ר הוועדה

חוק התכנון ובנייה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר ביטול הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז החליטה לבטל הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ממ/3062", שהודעה עליה פורסמה בילקוט הפרסומים 4219, תשנ"ד, עמ' 3565
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ממ/3020, ממ/863
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב: גבעת שמואל
באליק 24
גוש 6189 ח"ח 977,
עיקרי הוראות התכנית:
1. קביעת קו בנין לבנין קיים עפ"י התשריט.
2. קביעת גובה הבנין - 3 קומות על מרתף.
3. קביעת גובה מרתפים 2.41 מטר נטו.
4. קביעת שטחי בניה עיקרים לדירות א, ב:

מרתף	75.00 מ"ר
קומת קרקע	96.00 מ"ר
קומה א'	112.00 מ"ר
חדרים על הגג	53.00 מ"ר
סה"כ:	336.00 מ"ר

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

חוק התכנון ובנייה, התשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965 כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 4534".
שינוי מס' 2/93 לשינוי תכניות מתאר מקומיות מס' 2263, 1861 ושינוי מס' 2/93 לתכנית שיכון ציבורי מס' 5/27/1
השטחים הכלולים בתכנית ובמקומם:
ישוב: ירושלים
שכונת רמות 01 רח' בובליק בנינים מס' 401, 402, 404 רח' פרנקפורטר, בנינים 416, 417, 418
שטח בין קואורדינטות אורך 168/900 - 169/800
ובין קואורדינטות רוחב 135/500 - 135/900
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
גוש 30719 חלקות 2, 3, 4,
גוש 30720 חלקות 1, 2, 4,
עיקרי הוראות התכנית.
א. שינוי יעוד שטח מאזור מגורים 1 לאזור מגורים 1 מיוחד.
ב. קביעת בינוי לתוספות בניה סטנדרטיות להרחבת הדירות הקיימות בהתאם לנספחי הבינוי.
ג. שינוי בקוי הבנין וקביעת קוי בנין מירביים לתוספות הבניה, בהתאם לנספחי הבינוי.
ד. קביעת שטחי הבניה המירביים לתוספת הבניה, בהתאם לנספחי הבינוי.
ה. קביעת הוראות בינוי ותנאים למתן היתר.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, למשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים רח' שלומציון המלכה 1, ירושלים. טל: 02-290222
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הוועדה המקומית, ירושלים כיכר ספרא 1, קומה 4 ירושלים טל: 02-297678
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
אליהו סויסה
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז ירושלים

המועצה המקומית יהוד
אגף ההנדסה
יהוד, ת.ד. 9478 מיקוד 56100 פקס. 03-5361693 טל. 5391212, 5391208
פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה יהוד בקשה לתוספת בניה בבנין משותף בתיק בניה מס' תיק 1318 בגוש 6683 חלקה 28 רחוב אשכנזי מס' 20 יהוד שם המבקש סולומון יצחק מהות ההיתר/ההקלה בתשלובת קומה ד' וקוי בנין צדדיים ואחורי.
כל המעונין, אם כבעל הנכס ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או במבנים הנ"ל, שהתכנית עשויה להשפיע עליהם, יוכל לעיין בעותק התכנית במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
בכבוד רב,
שלמה בקשי
יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה ראש המועצה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה.
למתן הקלה: באחוזי בניה ובקו בנין
והיינו:
תוספת שטחים לתכנית מאושרת עבור בניית סגירת קומת מרתף ושינוי הוראות בטבלה הקיים בניצול של 68% למגורים + 12% למרתף במקום 76% בניה במגרש ובקו בנין 2.70 מ' בחזית הרחובית במקום 3.00 מ' המותרים.
שעל החלקה: 184 בגוש: 18209 רחוב: הגנה 20 עיר: נהריה
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
דוד קדוש
יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה " 1965.
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה להקלה על חלקה מס' 85 בגוש 7727 רח' יציאת אירופה
והיינו:
הקלה של 10% בקו בנין צדדי.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה, את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 2374
בקשה: 960054
נחמיה להב
ראש העיר יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס': 53/94 מאת ע"י: אבוהנא חסן מישוב יפיע גוש 58.ב חלקה 58.ב מהות הקלה הקלה בקו בניה צידי + הקלה במספר קומות את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית רח' כרמל 20/5 נצרת - עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ג'זאק לאורה
יו"ר הוועדה

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה לוועדה בקשה להיתר ע"י יעקובי נעים.
מספר הבקשה: 95/0695.3
מהות הבקשה: תוספת בניה.
כתובת הנכס: רחוב יוסי בן יועזר 37 גוש: 30173 חלקה: 2
הבקשה כוללת הקלות המפורטות להלן: הקלה בסטיה מזכויות הבניה בשיעור 5.63% מעל 90% המותרים.
פתיחה בקו בנין צדדי צפון מזרחי בשיעור העולה בין 0.4 ל־ 1.0 מ' פתיחה בקו בנין אחורי דרום מזרחי בשיעור 1.0 מ' בקיר אטום.
התנגדות לאשר ההקלות הנ"ל, או איזה מהן, אפשר להגיש תוך 21 יום מתאריך פרסום הודעה זו בדואר רשום, לכתובת: עיריית ירושלים, מזכירות המחלקה לרישוי בניה, קריית העירייה כיכר ספרא 1 ים.
לאחר פרק זמן זה לא תתקבלנה התנגדויות.
ניתן לקבל טופס לצורת התנגדות ולעיין בבקשה במחלקה לרישוי בניה, בקריית העירייה.
קבלת קהל: ימים א'־ה', שעות 12.00-14.00, לאחר תאום מראש עם הגברת רחמה יעקבי בטלפון: 297648.
אורי לופוליאנסקי - מ"מ ראש העירייה יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה בקשה להיתר ע"י סלימן יוסף.
מספר הבקשה: 94/0938.0
מהות הבקשה: בית מחסן.
כתובת הנכס: ליפסקי לואי 42 גוש: 30718 חלקה: 2
הבקשה כוללת הקלות המפורטות להלן: בנית מחסן בשטח של 20 מ"ר ע"ח שטח מלוי מותנות לדירה.
התנגדות לאשר ההקלות הנ"ל, אפשר להגיש תוך 21 יום מתאריך פרסום הודעה זו, לכתובת: עיריית ירושלים, מזכירות המחלקה לרישוי בניה, קריית העירייה כיכר ספרא 1 ים.
לאחר פרק זמן זה לא תתקבלנה התנגדויות.
נא לציין במכתב את מספר הבקשה ניתן לעיין בבקשה במחלקה לרישוי בניה, בקריית העירייה.
קבלת קהל: ימים א'־ה', שעות 12.00-14.00, לאחר תאום מראש עם הגברת רחמה יעקבי בטלפון: 297648.
אורי לופוליאנסקי - מ"מ ראש העירייה יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

עיריית קרית אתא
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י רווה לוי, ברמשיח יאיר, בר משיח תן, מריקו ורד למתן הקלה בגוש 11017 חלקה 81 ברחוב המיסדים 30 קרית אתא.
תיק בנ' 3004
מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב 6% + 6% עבור הוספת 2 קומות + 5% עבור מעלית + הוספה 2 קומות
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעה 16.00 - 18.00
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורה תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.
דוד ראם
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה.
למתן הקלה: בקו בנין, אחוזי בניה, תוספת קומה ומעלית
והיינו:
קוי בנין בצד דרומי וצפוני - 4.5 מ' במקום 5 מ' המותרים אחוזי בניה - 89.5% במקום 76% המותרים, גובה - 4 קומות מעל קומת עמודים במקום 3 קומות מעל קומה עמודים המותרות + התקנת מעלית.
שעל החלקה: 15 בגוש: 18167 רחוב: עליה 28 עיר: נהריה
את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
דוד קדוש
יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

בלב דואב אנו מודיעים כי נלקחה מאיתנו עטרת משפחתנו

מרת **חוה פרנקל**
לבית **גולדשמידט**

לפרטים על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון 02-788565.

בעלה: יונה פרנקל
בניה ובנותיה: אברהם ומיכל פרנקל
מרים ואהרן אנגלמן
רוחמה פרנקל
משה ותרזה פרנקל
אלישיב פרנקל
אחותה: אמיליה וייל

השבעה ברחוב ארלוזורוב 5, ירושלים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יומן

חמצן מערבי לילצין

10 שנים חלפו מאז ירש גורבצ'וב ב–11 במארס 1985 את מקומו של קונסטנטין צ'רניינקו, וחולל רעידת אדמה ששינתה את פני ברית"מ והעולם כולו. באימפריה הסובייטית לשעבר מתרחשות כיום תופעות קשות וסימני ההדרדרות ניכרים בכל התחומים. אולם אלה אינם צריכים להרחיק את המערב מרוסיה, אלא דווקא לשמש מאיץ להגברת הסיוע כדי שמדינת הענק הזו תוכל להתמודד עם אתגרי העידן החדש.

ברוח זו זכה ילצין בסוף השבוע "להצבעת אמון" בינלאומית ששווה להגדים בחשיבותה: מנכ"ל קרן המטבע הבינלאומית, מישל קאמדסוס, חתם על מכתב כוונות בדבר הענקת אשראי בגובה של יותר משישה מיליארד דולר לרוסיה. בשלחת קרן המטבע המבקרת במוסקווה השתכנעה כי רוסיה תמלא אחר התנאי המרכזי להענקת ההלוואה: מחויבות מלאה להמשך היישום הקפדני של הרפורמות הכלכליות. ילצין יכול לנשום לרווחה: ההלוואה כבר נלקחה בחשבון בתקציב הרוסי לשנת 95', והוא השקיע מאמץ עילאי לקבל את הכסף הדרוש לו כחמצן לנשימה. גם במישור הפוליטי, מנסה הנשיא הרוסי לפייס את המערב. 24 שעות לפני החתימה של קרן המטבע, קיבלו מנהיגי רוסיה את נציגי הטרויקה של האיחוד האירופי ודנו עמם ביחסים המסוחריים בין בריסל למוסקווה שנפגעו בשל הסכסוך בצ'צ'ניה. מוסקווה ביצעה מחווה חשובה כלפי אירופה, בכך שהסכימה לבואה של משלחת קבועה מטעם "הארגון לביטחון ושיתוף פעולה באירופה" (אבש"א) לרפובליקה הקווקאזית הקטנה.

אולם במחווה זו אין די: יום אחד בלבד לאחר ביקור הטרויקה, הודח מתפקידו סרגיי קובאליוב, שמתח ביקורת חריפה ונוקבת על המדיניות הרוסית, במיוחד בצ'צ'ניה. אין ספק שבפני רוסיה יש כברת דרך ארוכה בטרם תגיע לנורמות שיספקו את אירופה בתחום הפוליטי, אולם בדרך הזו אסור להשאיר אותה לבדה.

ניצן הורוביץ

12 נהרגו ו–28 נפצעו בהתקפת טרור על מסגד שיעי בקראצ'י

קראצ'י (איי־פי). בהתקפת טרור על מסגד בלב קראצ'י נהרגו שלושים תריסר מתפללים ונפצעו 28. ההתקפה, שכוונה נגד המיעוט השיעי בפקיסטאן, אירעה יומיים לאחר ששני עובדי הקונסוליה האמריקאית בעיר נורו למוות בצומת סואן.

עד כה לא קיבל על עצמו אף ארגון את האחריות לפיגוע הפיצוץ היחידי במסגד. אין כל ראיות לקשר בין הפיגוע במסגד לבין ההתנקשות בחיים של עובדי הקונסוליה.

פקיסטאן האשימה אתמול במרומז את הודו במעורבות בגל האלימות האחרון שפקד את קראצ'י. בפגישה ממושכת עם פקידי שלטון בכירים בקראצ'י, האשימו ראש ממשלת פקיסטאן, בנאזיר בוטו, ובכירים בממשלתה את הודו במעורבות במעשי הטרור, למרות שלא נקבו בשמה מפורשות. "ישנה גם היד הזרה, הבוחשת במעשי הטרור", אמרה בוטו לעיתונאים.

תצלום: איי־פי

ראש ממשלת פקיסטאן, בנאזיר בוטו, משוחחת עם כתבים לאחר התייעצויות שקיימה אתמול עם בכירים בקראצ'י. שלטונות פקיסטאן מאשימים את הודו במעורבות בטרור הפוקד את העיר

חדשות חוץ

הפרלמנט הרוסי הדיח ברוב גדול את סרגיי קובאליוב, נציב זכויות האדם

הפרלמנט גם הצביע אי־אמון בתפקוד שר הפנים ירין לנוכח גל הפשע הגואה

מוסקווה (רויטר). הפרלמנט הרוסי פיטר אתמול את הנציב לזכויות האדם, סרגיי קובאליוב, פיטורים שהעבירו באור חדש הלוואה משמעותית שקרן המטבע הבינלאומית העניקה לרוסיה בסוף השבוע.

הדומה והבית התחתון של הפרלמנט העבירה ברוב מוחץ החלטה שמשמעותה המעשית היא הדחתו של קובאליוב – שרוסים רבים רואים בו את "מצפון האומה", בזכות התנגדותו למלחמה בצ'צ'ניה – לאחר שחברי פרלמנט שמרנים האשימוהו בדעות מוטות ובחריגה מסמכויות.

"לא ייתכן שלסרגיי קובאליוב תהיה אחריות על זכויות האדם. הוא מעוניין להכניס כוחות זרים לתחומה של רוסיה", אמר אתמול הלאומן ולאדימיר ז'ירינובסקי בהתייחסו לקריאותיו של קובאליוב לשלוח מפקחים בינלאומיים לאזור הקרבות.

קובאליוב, שדיבר בכנס באיטליה, אמר כי פיטוריו הם ביטוי של נקמנות אישית של קומוניסטים ולאומנים. "איני יודע עדיין את פרטי ההחלטה, אך ייתכן מאוד כי אנשיו של ז'ירינובסקי הצביעו נגדי ביחד עם הקומוניסטים", אמר מתנגד המשטר הסובייטי לשעבר למשתתפי הכנס בגנואה. "החלטה זו מכוונת נגדי אישית", הוסיף. קובאליוב אמר עוד, כי הוא מתכוון להמשיך לעבוד כראש הנציבות הרוסית לזכויות האדם, שהוקמה ב–1993 על ידי הנשיא, בוריס ילצין.

יו"ר ועדת ההגנה התפטר

בתגובה להדחתו של קובאליוב, הודיע יו"ר ועדת ההגנה של הדומה, סרגיי יושנקוב, מבקר בולט נוסף של המערכה בצ'צ'ניה, כי הגיש את התפטרותו.

הדומה הנוכחית, הנשלטת על ידי נציגים לאומנים וימנים, שנבחרו בסוף 1993, גם הצביעה אי־אמון נגד שר הפנים, ויקטור ירין והתובע הכללי בפועל, אלכסיי איליושנקו, המואשמים כי לא עשו די לבלימת גל הפשע הגואה. צעד זה בא לאחר ההתנקשות בחייו של שדר הטלוויזיה הפופולארי ולאדיסלאב ליסטייב, שעוררה מחדש את הדאגה הציבורית לנוכח כוחם הרב של ארגוני הפשע בחברה הרוסית. הרצח הצית גם מריבה בין ילצין ליורי לוז'קוב, ראש עיריית מוסקווה.

בראיון לעיתון "סרוד", אמר לוז'קוב, כי "המרכז האנליטי", המנוהל על ידי ראש מנגנון הביטחון האישי של ילצין, גנראל אלכסנדר קורז'אקוב, מנסה לגרום להפלתו לפני הבחירות לנשיאות בשנת 1996. לוז'קוב גם שב ואמר, כי יפרוש מתפקידו אלא אם יוחזרו לתפקידם מפקד המשטרה של מוסקווה והתובע המחוזי שלה, אשר פוטרו ביוזמתו של ילצין.

על רקע הקשיים הפוליטיים עמם מתמודד כיום ילצין, העניק מנהל קרן המטבע הבינלאומית, מישל קאמדסוס את הסכמתו למתן הלוואה עומדת בסך 6.4 מיליארד דולר לרוסיה. קאמדסוס חתם עם ראש ממשלת רוסיה, ויקטור צ'רנומירדין, על הצהרת מדיניות משותפת, המתווה יעדים שהעברת ההלוואה מותנית בהם, ואמר כי התרשם לטובה מבחירתה של הממשלה לתוכנית הכלכלית.

דירקטוריון הקרן אמור לאשר את ההלוואה בחודש הבא.

מועמדו של קלינטון לראשות הסי־איי־אי ויתר על התפקיד

מחשש שפרטים שיתגלו בשימוע בסנאט על אישור מינויו יביכו את בני משפחתו

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

דויטש. המועמד החדש

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מועמדו של הנשיא קלינטון לראשות הסי־איי־אי, מייקל קארנס, ויתר על התפקיד, מחשש להביך את בני משפחתו ואת הנשיא בשימוע בסנאט לאישור מינויו. הנשיא קלינטון הודרז לבחור מחדש בסגן מזכיר ההגנה, ג'ון דויטש, למועמדו למלא את המשרה החשובה, שהתפנתה לפני שלושה חודשים, עם פרישתו של ג'יימס וולסי. באותו מועד דחה דויטש את התפקיד, אך על פי מקורות בבית הלבן, הוא צפוי להיענות הפעם לאתגר של שיקום סוכנות הביון המרכזית, לאחר שיוקרתה נשחקה בעקבות חשיפתו של המרגל אולדריץ' איימס.

קארנס, לשעבר בכיר בחיל האוויר, חזר בו מנכונותו לקבל את התפקיד לאחר שבחקירה שגרתית שמקיים האף־בי־איי לקראת אישור המינוי, מסר סוכן בית פיליפיני שהועסק בבית משפחת קארנס פרטים שעלולים להביך את בני המשפחה. קארנס הביא לארה"ב את הסוכן, אלבינו רונאס, ששירת אותו בעת שירותו בפיליפינים. בחקירה התברר, כי בני הזוג קארנס מסרו במשך שנים לשלטונות ההגירה מידע כוזב לצורך השגת אשרת כניסה לרונאס. השנה החליטו לחדול ממנהגם ונפרדו מהעוזר הפיליפיני. נראה שהאיש שמר לקארנס טינה ומסר לחוקרי האף־בי־איי מידע שחשיפתו בדיון פומבי בסנאט לא היה מוסיף כבוד לגנרל ולבני ביתו. פרטים על כך לא נודעו עדיין.

מאז כניסתו לבית הלבן, נאלץ קלינטון למשוך מספר מינויים למשרות בכירות, בהם לתפקידי שר ההגנה ושר המשפטים, לאחר שהתברר כי מועמדיו העסיקו מהגרים לא חוקיים, או התרשלו בתשלומי ביטוח לאומי עבור עוזרות ומטפלות. פקיד בכיר בבית הלבן, ידיד ותיק של הזוג קלינטון מארקנסו, נאלץ אף הוא להתפטר, לאחר שנמצא כי גם הוא לא שילם ביטוח לאומי עבור עוזרת בית.

מדפסת לייזר 1800 (LN11)
- 6 דפים לדקה ● מעבד 32 ביט Risc AMD 29200
- רזולוציה 300x300 ● זכרון 1 מ"ב ● אמולציה HP PCL 5
- EPSON FX-850 ,IBM XL-24 ● נייר בדיד A4
- תקשורת טורית / מקבילית מיתוג אוטומטי

דגם 500i
- מדפסת הזרקת דיו
- מהירות הדפסה – 5 דפים בדקה
- תקשורת מקבילית Buffer – 128k
- אופציה – צבע

דגם 110i
- מדפסת הזרקת דיו
- מהירות הדפסה – 3 דפים בדקה
- הזנת נייר בדיד (תכולת מגש 70 דף)
- אופציה – צבע

digital™

מפיץ ראשי למדפסות
דנגוט
מחשבים בע"מ

לפרטים: רח' המסגר 5 ת"א טל. 03-382-372

מזג האוויר

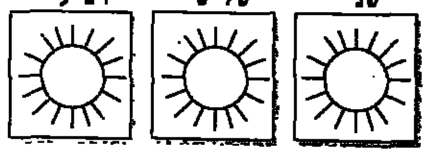

נאה

היום יהיה נאה עד מעונן חלקית עם ירידה קלה בטמפרטורות. הים יהיה נוח. גובה הגלים: מ–20 עד 40 ס"מ. טמפרטורת המים: 18 מעלות. רוחות צפוניות ינשבו במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, ויש־רדו תנאים טובים לראייה. בחרמון יהיה מעונן. לא יהיו תנאי גלישה.

תיאור המפה הסינופטית: שקע חמסיני שמתפתח באזור תוניסיה ונע למזרח גורם בצפון אפריקה לרוחות חזקות, אבק רב ולטמפרטורות גבוהות. רמה מעל אירופה גורמת למזג אוויר נאה. שקע באזור איסלנד נע לצפון־מזרח וגורם באיים הבריטיים למזג אוויר מעונן.

מחר יהיה נאה ותחול עלייה בטמפרטורות: ביום שלישי – שרבי ואביך עם עלייה ניכרת בטמפרטורות, יהיה מעונן עד מעונן חלקית בעננות גבוהה ובינונית והרוחות יתחזקו; ביום רביעי – שרבי ואביך, מעונן עד מעונן חלקית עם רוחות חזקות.

תחזית להיום

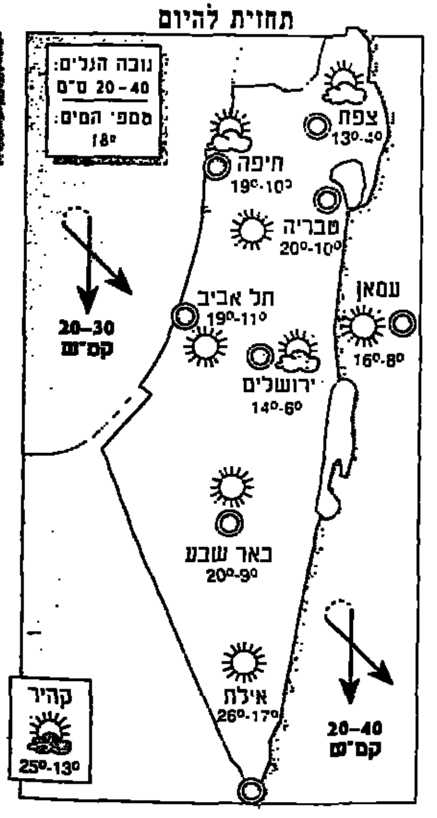

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 11.3.95 שעה 17:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
תל אביב	--	792	560
הגליל העליון	--	676	925
הגליל המערבי	--	664	640
חיפה	--	593	540
דרום הכרמל	--	578	580
נתניה	--	797	578
ירושלים	--	635	550
יבנה	--	664	540
יריחו	--	148	163
באר שבע	--	265	205
אילת	--	13	33

המפה הסינופטית החזויה להיום

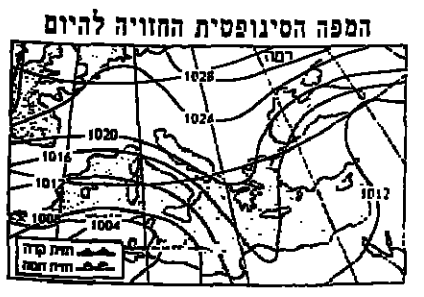

מפלס הכנרת

ריכוז האוויר

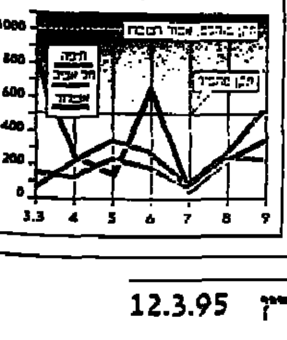

שמש/ירח

זריחת השמש 05.55
שקיעת השמש 17:45
זריחת הירח 14:21
שקיעת הירח 03.12

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	6	11	נאה
אמסטרדם	4	10	נאה
אתונה	9	15	נאה
בודפשט	2	10	נאה
בריסל	4	15	נאה
ברלין	0	7	נאה
וינה	-3	10	נאה
ורשה	-2	10	מעונן
מונטריאול	-13	-2	מעונן
לונדון	4	14	מעונן וגשם
מדריד	9	15	מעונן
מוסקווה	0	1	מעונן
ניו יורק	13	10	נאה
פריז	3	16	נאה
פרנקפורט	-2	11	נאה
ציריך	-3	9	[illegible]
קופנהאגן	0	4	נאה
רומא	4	15	נאה

תחזית מזג האוויר: חברת "מטאורטק", מיוחד ל"הארץ"

הארץ
כלכלה

יום ראשון 12.3.95 העורך נחמיה שטרסלר

מבזק

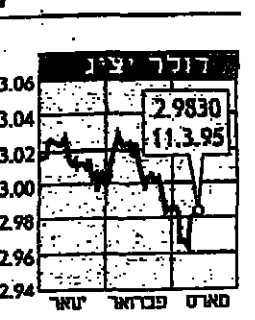

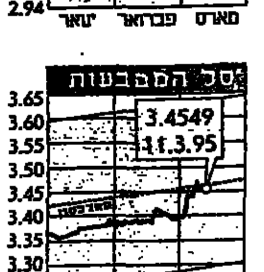

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר:

מארק	1.4120	−1.14%
ין	91.15	−0.49%
לישט	1.5750	−2.30%
ריבית בנק ישראל		16.3%
פריים־ריים		17.8%

• • •

120 מיליון דולר יושקעו בטורבינות גז ברמת חובב (עמוד ג3)
• • •
התגלית האחרונה במאבק בהשמנה: תמצית הדרים שהתגלתה בפרי התמרהינדי הגדל בדרום מזרח אסיה (צרכנות, עמוד ג3)
• • •
כביש הטבעת המזרחי בירושלים – 107 מ"ד (נדל"ן, עמוד ג9)
• • •
שיכון עובדים – 165 יחידות דיור ברמת אפעל (נדל"ן, עמוד ג9)
• • •
'תאומי הסיפרי' באשדוד: מכירות ב–40 מ"ד (נדל"ן, עמוד ג9)
• • •
אקיים מוכרת 3 דונם בעין כרם בירושלים (נדל"ן, עמוד ג10)
• • •
ארקפה: סניף בהרצליה ב–35 דולר למ"ר (נדל"ן, עמוד ג10)
• • •
גם מס רכוש רוצה חלק בהפשרת הקרקעות (נדל"ן, עמוד ג11)
• • •
האחים קחטן יבנו בשטח פארק ברמת גן (נדל"ן, עמוד ג11)
• • •
דיור מוגן באשדוד – 90 אלף דולר ליחידה (נדל"ן, עמוד ג11)
• • •
פרופ' ליגמן מאוניברסיטת פנסילווניה: "משבר בשוק הנדל"ן בישראל – יבוא, אך לא בשנתיים הקרובות" (נדל"ן, עמוד ג12)
• • •
האחים קחטן – מגרש ב–6.5 מיליון דולר (נדל"ן, עמוד ג12)

ועדת בן דרור תאפשר לשרים למנות כמה בעלי תפקידים – ללא מכרז

מאת צבי זרחיה

ועדת בן דרור מתכוונת לאפשר לשרי הממשלה למנות במשרדים כמה בעלי תפקידים, בעלי אמון אישי, ללא צורך בביצוע מכרז. הוועדה בראשות השופט מרדכי בן דרור, נציב שירות המדינה, פרופ' יצחק גלנור, ומנכ"ל הממשלה, שמואל הולנדר, אמורה להגיש את מסקנותיה בתוך כמה שבועות.

בוועדה מסתמנת מגמה שלפיה ייקבעו שלושה סוגי תפקידים שהשרים יוכלו לאייש במשרדים בלא מכרז. סוג אחד של בעלי משרות כולל: נהג, מזכירה, עוזר ועובדי לשכה. סוג שני כולל: יועץ פוליטי לשר שיעסוק רק בתחומים פוליטיים־מפלגתיים ולא יטפל בעניינים שוטפים של המשרד.

הסוג השלישי מתייחס ליועצים מקצועיים בתחומים השונים, שאותם יוכלו השרים להביא למשרדים. עם זאת, מוצע שהיועצים המקצועיים יענו על קריטריונים מיוחדים שיעסקו רק בעניינים מקצועיים שהשרים יטילו עליהם.

כל בעלי המשרות שיביאו השרים ללשכותיהם יועסקו בחוזים אישיים, ולא יזכו לקביעות בשירות המדינה. הם יצטרכו לפרוש מעבודתם בעת שהשר הממנה יעזוב את המשרד. כמו כן, נשקלת הצעה לחייב את היועצים ליטול תקופת צינון, ולא להתמודד במשך שנתיים מתום עבודתם במכרזים חיצוניים של הממשלה.

הוועדה הוקמה ביולי '94 על ידי הממשלה, לצורך הנהגת נהלים חדשים לאיוש משרות בשירות המדינה, וזאת בלי צורך להיזקק למכרז. הוועדה הוקמה בעקבות הצעות שהעלו שרים, לפיהן יוגדל מספר המשרות שהם יוכלו לאייש ללא מכרז. שרים אחרים ביקשו למנות את יועציהם הפוליטיים בלא מכרז למשרות "משנה למנכ"ל", והדבר עורר התנגדות בנציבות שירות המדינה. עתה נשקלת הצעה לפיה שרים לא יוכלו למנות בלא מכרז את מועמדיהם למשרת "משנה למנכ"ל".

על פי כתב המינוי של הוועדה עליה לשקול את צורכי הממשלה, ראש הממשלה והשרים – לשם ביצוע המדיניות שלהגשמתה הם נבחרו. המינויים נועדו לאפשר להם לפעול ביעילות ובגמישות ולשאת באחריות הציבורית הכרוכה בהפעלת המשרדים. בנוסף, הוועדה אמורה להציע דרכים ואמצעים לשמירת אופיו המקצועי ואיכותו של הסגל הבכיר הקבוע בשירות המדינה, לרבות מניעת התערבות פוליטית בתפקידו.

נכשלו המאמצים לסיים את הסכסוכים בדיסקונט ובאל־אוף

מאת חיים ביאור

ועדת המעקב המשותפת להסתדרות ולמעסיקים הפרטיים לא הצליחה להגיע להסכמה בעניינים המהותיים את העילה לסכסוכי העבודה בבנק דיסקונט ובמפעל אל־אוף.

לפיכך, ההסתדרות תאשר לוועדי העובדים בשני הארגונים להחריף את המאבק נגד ההנהלות, לרבות עיצומים ושביתה.

ועדת המעקב, המורכבת מיו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, עמיר פרץ, ויו"ר ועדת העבודה בהתאחדות התעשיינים, דורון טמיר, לא הגיעה להסכמה בנוגע להסכם העבודה ל–94' בבנק דיסקונט, המעסיק 5,500 עובדים.

עובדי בנק דיסקונט דרשו תוספת של 14%, בנימוק שרווחיות הבנק גדלה ב–94'. הנהלת הבנק הסכימה לתוספת של 8.5%. בדיוני ועדת המעקב חלה התקרבות בעמדות: פרץ היה מוכן שהתוספת תהיה 11%, בעוד שטמיר הסכים שהתוספת תהיה 10%. למרות זאת, לא הושגה הסכמה ביניהם והשניים ישגרו היום הודעות על כך להנהלת הבנק ולוועד העובדים.

ועדת המעקב לא הצליחה לגשר על חילוקי הדעות בין ועדת העובדים לבין ההנהלה במפעל אל־אוף, בנוגע להסכם העבודה החדש. הנהלת המפעל דורשת "גמישות ניהולית", שתאפשר לה לקלוט ולפטר עובדים ללא תיאום מראש עם ועד העובדים. הוועד מתנגד לכך, ולחילופין מוכן לדון בדרישת ההנהלה, בתנאי שהעובדים יקבלו תוספת שכר של 25% בפריסה עד 31 במארס '97.

לטענת הוועד, מאז '89 לא שולמה תוספת שכר במפעל, המעסיק 900 עובדים.

הממשלה צפויה לאשר היום את התוכנית לחלוקת אופציות

מאת גדרי מלין

הממשלה צפויה לאשר היום את תוכנית האופציות, שנועדה לאפשר לכל אזרח, מעל גיל 18, לרכוש בהנחה מניות בחברות ממשלתיות ובבנקים. שר האוצר, אברהם שוחט, יציג בפני השרים את פרטי התוכנית, שגובשה על ידי ועדה בראשות מנכ"ל האוצר, דוד ברודט.

צוות משותף למשרדי האוצר והמשפטים, לרשות לניירות ערך, לבנק ישראל ולממונה על ההגבלים העסקיים – יגיש תוך חודש לוועדת השרים לענייני חקיקה את הצעת החקיקה הדרושה למימוש תוכנית האופציות. כך עולה מהצעת ההחלטה שהניח שר האוצר על שולחן הממשלה.

ההצעה קוראת לממשלה לאמץ את "השיטה להפצה המותנית של מניות שבידי הממשלה לציבור (תוכנית האופציות) כאמצעי נוסף להפרטת חברות ובנקים, במתכונת שהמליצה עליה הוועדה שמינה שר האוצר". הממשלה תתבקש גם להסמיך את שוחט להקים מינהל להכנה וליישום של תוכנית האופציות, בחסות רשות החברות הממשלתיות.

הסעיף הראשון בהצעת ההחלטה שהכין שוחט מדגיש את מחויבות הממשלה לתהליך ההפרטה.

פועלי מספנות ישראל ממשיכים להסתגר במפעל: "נלך עד הסוף"

מאת יעקב צלאל וצבי זרחיה

פועלי מספנות ישראל התבצרו בסוף השבוע במספנות במסגרת המאבק על עתידם – לקראת הפרטת המספנות בשבועות הקרובים. "המאבק יהיה מכריע וסוער ואנחנו הולכים עד הסוף – לחיים או למוות", אמר אתמול יו"ר ועד העובדים, שלמה אלקובי. העובדים מתכוונים להמשיך להסתגר במספנות, עד שיתקבלו דרישותיהם.

שלשום בערב ערכו הפועלים קבלת שבת במספנות בהשתתפות בני משפחותיהם, נציגי ועדי עובדים מאזור חיפה וחברי הכנסת ענת מאור, יוסי כץ ושאול עמור. ח"כ מאור נשארה ללון עם העובדים במספנות.

למרות סגירת המספנות הסכימו העובדים – בתום אסיפה סוערת – לאפשר ל–11 משאיות של הצי השישי לצאת משטח המספנות. ההסכמה ניתנה בעקבות לחצים כבדים שהופעלו על העובדים ולאחר התערבות של השגרירות האמריקאית ואיום לערב את המשטרה. אלקובי הודיע, כי מדובר במחווה חד פעמית.

העובדים דורשים ערבות מדינה למשך עשר שנים, שתבטיח את קיום הסכם הפרישה שנחתם עימם במארס '94 (כולל אפשרות לפרישה מרצון במשך 36 חודשים מיום ההפרטה), וחתימה על הסכם עבודה לפני מכירת המספנות, ותגמול בגין ההפרטה בערך של 10% ממחיר המספנות.

עתיד המספנות יוכרע ככל הנראה בשבוע הקרוב. ביום שלישי בצהריים תקיים ועדת הכספים דיון על הפרטתן. הבוקר יבקרו את הפועלים במספנות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ וחברי ועדת הכספים של הכנסת. בצהריים יגיע למקום כונס הנכסים הרשמי, שמר אל צור. בסוף השבוע התנהלו מגעים בין צור ובין שר האוצר, אברהם שוחט וח"כ פרץ, ונראה שצור יוכל להעביר לעובדים מידע עדכני.

עמור: הממשלה מספסרת בקרקעות

ח"כ שאול עמור (ליכוד) תובע לכנס מיד את ועדת הכספים ולקבל החלטה להפסיק את הדיונים על מכירת מספנות ישראל, עד שיובטחו זכויות העובדים. לדבריו, עסקת המכירה של המספנות היא הונאה וספסרות בקרקעות, שכן הקונים מתכוונים למכור את המפעל ולהקים בשטחו בתי קירוי, קניון ודירות יוקרה.

גם ח"כ דוד מגע (ליכוד) תובע ממבקרת המדינה לעצור את הפרטת המספנות משום שהממשלה מספסרת בקרקעות. מגע אמר, כי ממידע שהגיע אליו עולה כי הערכת שמאי הממשלה קובעת, כי שווי המספנות הוא 44 מיליון דולר בעוד שהוחלט למוכרן ב–40 מיליון שקל.

יומן

טיהור שנוי במחלוקת

שלושה שלבי טיהור עוברים שפכי איגוד ערים דן (השפד"ן). הראשון הוא סינון ושיקוע, השני – חמצון החומר האורגני שבמים והשלישי – טיהור כימי של השפכים מהתרכובות החנקתיות המומסות בהם. לאחר הטיהור, מחדירה מקורות את המים לקרקע בחולות יבנה לשם איגום תת קרקעי, ולשם טיהור מכני נוסף. משם נשאבים המים מחדש, כ–100 מיליון מ"ק בשנה, ומוזרמים דרומה להשקיה חקלאית.

מפעל השפד"ן הוקם בסוף שנות ה–80 בהשקעה משותפת של איגוד ערים דן לביוב וחברת מקורות, המשלמת לאיגוד הערים (לפי הכרעת בורר) 4 סנט למ"ק בעבור חלקו של האיגוד בהשקעות במפעל הטיהור.

תשלום זה עשוי לעורר תמיהה, מאחר שחובת טיהור המים היא על המזהם וההשקעות הנדרשות בשל כך מוטלות עליו. החוק קובע, כי יצרן מי הביוב, כלומר הרשות המוניציפלית, מחויב לטהרם עד לרמת ניקיון המאפשרת הזרמתם לים או לנחלים – ללא חשש לזיהום. התשלום נדרש בעבור ההשקעה בטיהור המים מעל רמת הטיהור הנדרשת בחוק, כלומר לטיהור המים מהחנקות.

ההחלטה על הטיהור נפלה בעת תכנון המפעל, לאחר שמומחי הנציבות וחברת מקורות הסכימו, כי קיימת סכנה שהחנקות יחלחלו מאזור ההחדרה לאקוויפר החוף ויזהמו אותו.

אלא שמאז זרמו מים רבים בשפד"ן ונציב המים הנוכחי, גדעון צור, טוען במלוא הנחרצות כי שלב הטיהור הנוסף הוא מיותר לחלוטין: "מה שהיה נכון אז, או שחשבו שנכון לעשותו כשתיכננו את המפעל, הוא מיותר היום".

לדבריו, כבר ב–92', לאחר שנתיים של הפעלת השפד"ן, נוכחו מומחי הנציבות כי אין סכנה לזיהום אקוויפר החוף בחנקות, מפני שטבעת צפופה של קידוחי שאיבה, שנקדחו סביב אתר ההחדרה, מונעים מהמים לחלחל לאקוויפר.

יתר על כן אמר צור, הרחקת החנקות מייקרת את עלויות הדישון, מאחר שלחנקות המסולקות מהמים יש ערך תזונתי רב לצמח "זאת מה שאנחנו מסלקים מהמים הם חייבים להכניס שנית בצורה של דשן יקר". טענה דומה משמיעים חקלאים ופרדסנים.

חברת מקורות אינה מסכימה עם הנציב. ד"ר יעקב ארן, מנהל מחלקת איכות מים במקורות, מזהיר כי אם יופסק תהליך הניטריפיקציה והדניטריפיקציה (סילוק החנקות) עלול הדבר לפגוע באקוויפר החוף "בדברים שאנחנו עדיין לא יודעים עליהם".

בהסדר העלויות של מקורות נכללות גם העלויות לחברה בשל טיהור החנקות. במלים אחרות, הממשלה משלמת 4 סנט לכל מ"ק מי שפד"ן בעבור תהליך, שהגוף האחראי על איכות המים במדינה הגדיר אותו כ"מיותר". ב–94' בלבד שילמה הממשלה כ–4 מיליון דולר על התהליך.

לא כאן המקום להכריע בין שתי הגישות, זו של הנציבות וזו של מקורות. אך משמעות הפסקת התהליך, אם הוא מיותר, היא הוזלה של 4 סנט למ"ק בעלויות המים המושבים – שלמדינה יש עניין רב לעודד את השימוש בהם בחקלאות – וחיסכון בתשומות הדישון לחקלאות בנגב.

עמירם כהן

צווארון לבן / צבי הראל

חקירה בכפפות של משי

ביהמ"ש דחה בקשה של בנימין קרסו, מנהל ב"בני משה קרסו", לפסול הודעות שמסר במס הכנסה בקשר לפרשת התרומות לליכוד, בטענה שהוצאו ממנו באיומים

מזרחי: איומים במעצר

חפץ: לא היה פיתוי

בנימין קרסו (69), תושב תל־ ביב, הוא אחד המנהלים בחברת : משה קרסו, העוסקת ביבוא כוניות. בחברה, הנמצאת בשלי־ ת משפחת קרסו, הוא עובד קרוב –40 שנה. בימים אלה תלוי ועו־ - נגדו ונגד החברה, שהוא גם ותף בה, כתב אישום בבית מש־ ט השלום בתל־אביב. בנימין קר־ והחברה מואשמים כי תרמו ליכוד, ערב הבחירות לכנסת ב־ 198 ולרשויות המקומיות ב־ 198 – סכומים המסתכמים ב־ 1 אלף שקל. לטענת התביעה, סוו התרומות האלה כשירותי יסום שקיבלו, כביכול, הנאש־ ם מחברת הפרסום ב.מ.י. שהיתה קשורה. לטענת התביעה, עו"ד נה זמיר, לא ביצעה ב.מ.י כל בודה עבור בני משה קרסו.

בנימין קרסו והחברה נכללים בוצה גדולה מאוד של נאשמים שהואשמו בשנים האחרונות בפ־ ת "החשבוניות הפיקטיביות". מואשמים בעבירות מס הכנסה ע"מ: בין היתר בעבירות של ני־ ל פנקסי חשבונות כוזבים, ושי־ ם במרמה ותחבולה.

מטענות התביעה עולה כי בע־ העסקים, הנאשמים, ביקשו הנות משני העולמות: לתרום ליכוד, ושהתרומה תוכר כהוצ־ מס לכל דבר.

כבר בפתח שלב ההוכחות משפט זה טען סניגורם של הנ־ שמים, עו"ד שמעון מזרחי, כי תי ההודעות שנגבו מבנימין קר־ , שהתביעה רואה כחלקים מהן הודאות של ממש, הוצאו ממנו לא מרצונו הטוב והחופשי. הטע־ ת הקשות שהעלה הסניגור כוונו ל שלושת חוקרי מס הכנסה: דוד תן, יוסף גולדשטיין ושמואל ברוב. עו"ד מזרחי ביקש לפסול שתי ההודעות שמסר הנאשם.

באחרונה דחתה השופטת חיה ין את בקשתו. עיון פרטני במה אירע בחדר החקירות במס הכנ־ : מלמד את היפך: עד כמה גו החוקרים בנאשם ב"כפפות ל משי" – ביטוי של אחד החוק־ ם שהשופטת אימצה אותו.

להלן קטעים מחקירתו של בני־ ן קרסו, שאותם רואה התביעה הודאה מצדו.

האם הצ'קים מהווים תרומה ליכוד?

קרסו: בחלקם תרומה לליכוד חלקם הייתי אמור לקבל סקר חברת ב.מ.י שהיו תקשורת.

האם יונה פלד (איש הליכוד) יקש ממך לתרום לליכוד?

קרסו: כן, הוא ביקש ממני לת־ ם לליכוד ותרמתי 50 אלף קל. הוא הציע לי שחברת ב.מ.י הקשורה לליכוד תבצע עבור ברתי סקר של מחקר שווקים רסום.

האם חברת ב.מ.י. ביצעה סקר לשהו והאם השקיעה מאמצים כלשהם, או עבודה כלשהי, בנושא הסקר לחברה שלך?

קרסו: חברת ב.מ.י שהר טרם ביצעה עבודה כלשהי וטרם השקיעה מאמץ כלשהו לביצוע הסקר עבור חברתי. התקשרתי ליונה פלד, פעם או פעמיים – והוא היה בעיני הנציג של ב.מ.י – ושאלתי אותו מה עם הסקר. זה היה לפני שלושה חודשים. מאז לא דיברתי איתו ואני לא זוכר את תשובתו. לא דרשתי את הכסף בחזרה, וגם לא קיבלתי סקר כלשהו מיונה פלד או ב.מ.י.

קרסו: הן נרשמו כתרומות.

אם כן, מדוע התרומה בסך 50 אלף ש' לליכוד לא נרשמה כתרומה?

קרסו: פאשלה שלי, בהיסח הדעת.

במשפט הזוטא שהתנהל בעניין קבילות ההודעות טען הסניגור עו"ד מזרחי, כי תחילה השמיעו שלושת החוקרים כלפי החשוד איומים עקיפים, בהערות בינם לבין עצמם, ולאחר מכן איומים ישירים כלפיו: איומים במעצר נגדו ונגד אחיו ופרסומים בכלי תקשורת. לטענת הנאשם, תוך חקירה חוזרנית הבהירו לו, כי אם יסרב לשתף פעולה תוצא נגדו פקודת מעצר ויוחזק בבית המעצר עד שיענה לשאלות חוקריו.

השופטת: החקירה נוהלה באווירה סבירה, כשהנאשם נעזר בייעוץ משפטי. בחקירה בשיטת שאלות ותשובות אין משום 'אמצעי פסול' השולל את 'חופשיות הרצון של הנחקר'

התרומה בסכום של 50 אלף שקל כוללת מע"מ או בלי מע"מ?

קרסו: כן, התרומה בסך 50 אלף שקל כוללת מע"מ וקיזזתי מהתרומה מע"מ.

האם ציינת במקום כלשהו בהנהלת החשבונות, או אמרת למנהל החשבונות, שסכום זה – 50 אלף שקל – מתוך שלוש החשבוניות, מהווה תרומה לליכוד?

קרסו: לא אמרתי לאף אחד שזו תרומה, וגם לא אמרתי לרואה החשבון שתרמתי כסף.

כיצד נרשמו התרומות בספרי החברה?

להלן העובדות הנוגעות לנסיבות גביית ההודעות של הנאשם, שעליהן ביססה השופטת את החלטתה לדחות את טענות הסניגור: תחילה נשלחו שני חוקרי מס למשרדו של בנימין קרסו כדי לחקור אותו ואת מנהל החשבונות. במשרדו הצהיר קרסו שהוא שומר על זכות השתיקה, ואף סירב לחתום על ההודעה.

רכז החוליה של שניים מהחוקרים (בטלפון) הורה להביא את קרסו לחקירה במשרדי מס הכנסה. בטרם צאתם ממשרדי חברת קרסו איפשרו החוקרים לקרסו, לבקשתו, לאכול מזון דיאטתי מיוחד בחדר האוכל.

קרסו הגיע למשרדי מס הכנסה בשעה 12 בצהריים, ביקש להיפגש עם עורך־דינו מזרחי, ונענה. אחרי פגישתו עם מזרחי החלו החוקרים בגביית הודעותיו. החקירה ארכה שלוש שעות וחצי. במהלכה נערכו שתי הפסקות. ההפסקה הראשונה היתה לצורך מנוחה, שתייה ואכילה. ההפסקה השנייה נועדה לאפשר לנאשם להביא מסמך מסוים לחוקרים. כעבור כמה ימים נעצר קרסו ושוחרר בערבות. מעצרו ושחרורו נעשו באותו יום. במעמד זה, בו היה מלווה בעורך־דינו, לא אמר הנאשם דבר וחצי דבר על אופן החקירה נגדו.

כשנשאל הנאשם במשפט הזוטא מה היה לשון האיומים כלפיו אמר, בין היתר, כך: "הם (החוקרים) אמרו לי שיפרסמו את זה בעיתונות. שיחקרו את האחים שלי. הם הרבה יותר מבוגרים ממני. אחד אחד עבר את גיל ה־80, אח שני מתקרב ל–80, כך שהופעל עלי לחץ עקיף".

כשנשאל מי משלושת החוקרים איים עליו אמר: "החקירה היתה של שלושה אנשים וכל אחד זורק מלה, קשה לעקוב מי אומר מה. זה כמעט בלתי אפשרי (...) הם ניסחו את התשובות שלי בהתאם לרצונות שלהם".

בממצאיה קבעה השופטת חפץ, כי לא שוכנעה שאווירת התנהגות החוקרים היה פסול ושנעשתה פעולה של "פיתוי והשאה" על מנת להביא את קרסו להודות תמורת שחרורו ממעצר.

עוד קבעה השופטת, כי קרסו הסתייע בעורך־דינו לפני שנחקר והעובדה שהחקירה הופסקה בשנית כדי שימסור לחוקרים מסמך שברשותו "מצביעה על שיתוף פעולה עם החוקרים מרצון (...) עולה מחומר הראיות, כי החקירה נוהלה באווירה סבירה, כשהנאשם נעזר בייעוץ משפטי – אף בטרם נחקר.

"הרושם שלה הוא, כי החקירה נוהלה ב'כפפות של משי', כביטויו של אחד החוקרים. חקירה שנוהלה בשיטה של שאלות ותשובות, אין בה משום 'אמצעי פסול' שיש בו כדי לשלול את 'חופשיות הרצון של הנחקר'. אולי ההיפך: נקל יהיה להתרשם מתשובה שניתנה ספציפית לשאלה מפורשת".

בנוגע לטענה נוספת של הסניגור, כי באחת מהודעותיו הנאשם לא הוזהר, כתבה השופטת כי המדובר בתקלה טכנית בלבד. עתה יימשך שלב ההוכחות.

אוטומט במזדה

רק בגזית ליסינג

זה קורה עכשיו באולם התצוגה של גזית ליסינג

גזית ליסינג מציגה אוטומט מזדה תכנית תשלומים מהפכנית למימון המזדה החדשה שלך.

	מזדה לנטיס אוטומטית	מזדה 323 סדן אוטומטית
מבצע	חלונות חשמל, נעילה אוטומטית, מזגן, הגה כח, ABS למניעת החלקה, 4 רמקולים ועוד*	חלונות חשמל, נעילה אוטומטית, מזגן, הגה כח, 4 רמקולים ועוד*
תשלום חד-פעמי	15,658 ש"ח	11,602 ש"ח
החזר חודשי 60 תשלומים	1,358 ש"ח	1,162 ש"ח

עושים חשבון ומתקדמים בצעד הנכון. נכנסים לאולם התצוגה של גזית ליסינג לרכב, בוחרים מזדה חדשה, מאבזרים ומבטחים אותה ויוצאים לדרך.

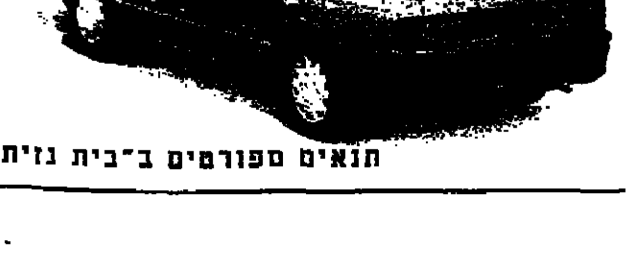

תנאים מפורסמים ב"בית גזית"

גזית ליסינג לרכב
דרך השלום 1, תל-אביב
קו שירות לקוחות 03-6968118, 04-621243

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

טפחות – גידול של 27% ברווח

עליית הריבית והשחיקה במחירי הדירות עלולות להתבטא בירידה בהיקפי האשראי שיינתנו ב–95' על ידי הבנקים למשכנתאות

בנק טפחות הוא בנק המשכנתאות הגדול ביותר בארץ. התפתחויות בענף המשכנתאות ב–94' השתקפו בפעולות הבנק בתחום ההלוואות לדיור. מתן האשראי לציבור התרחב ב–94' בכ–27% לעומת 93' והגיע לכ–5.3 מיליארד שקל.

הבנק נשלט על ידי בנק המזרחי המאוחד בע"מ, הוא מעסיק 529 עובדים, ופועל באמצעות 56 סניפים עצמאיים ו–12 דלפקים בסניפי בנק המזרחי.

הבנק נסחר בשווי שוק של כ–272 מיליון דולר (בהתבסס על מחיר מניה של 1,562 שקל). ההון העצמי בסוף דצמבר 94' הסתכם בכ–237 מיליון דולר. בהתבסס על הרווחיות ב–94' (בנטרול הכנסות מס משנים קודמות) מכפיל הרווח השנתי הוא כ–9.

יחס ההון לרכיבי סיכון, כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים, עמד בסוף 94' על 12.7% לעומת 17.5% ב–93'. היחס המינימלי שדורש בנק ישראל הוא 8%. אם הבנק ימשיך להגדיל פעילותו, הוא יצטרך להגדיל את אמצעיו ההוניים כדי לעמוד בדרישות המפקח על הבנקים.

ענף המשכנתאות

ב–94' נמשכה מגמת הגידול בהיקף האשראי המאפיינת את שוק המשכנתאות מאז 91'. הגידול במתן אשראי ב–94' נבע בעיקר מעליית מספר ההלוואות, תוך שינוי משמעותי בהרכב אוכלוסיית הלווים: מספר ההלוואות לזכאים ירד בכ–17%, ירידה שהתמקדה בעיקר בעולים חדשים. נראה כי הסיבה העיקרית לירידת מספר הזכאים שמימשו הלוואות לדיור ב–94' היא עליית מחירי הדירה. לעומת זאת גדל מספר ההלוואות לשאינם זכאים, והוא פיצה על הירידה בהלוואות לזכאים.

חלק מהגידול במספר ההלוואות לשאינם זכאים מבטא הקדמת רכישת דירות וביקוש ספקולטיבי, שנבעו משילוב של ציפיות להמשך עליית מחירי הדירות ושיעורי ריבית נוחים בשוק המשכנתאות.

במקביל לשינוי בהרכב אוכלוסיית הלווים חל שינוי בהרכב האשראי לפי מקור המימון: חלקם של כספי טפחות בסך האשראי שנתן הבנק עלה מכ–55% בתחילת 94' לכ–70% בסוף השנה.

הגידול המהיר של היקף מתן האשראי מכספי הבנק נבע מגידול מספר ההלוואות לאוכלוסיית הלא־זכאים ומהגדלת ההלוואות המשלימות לזכאים.

אי עדכון תוכנית הסיוע לזכאים מתחילת 92', צמצום מתן הלוואות מקום לזכאים ועליית מחירי הדירות – הביאו לשחיקת חלקו של המימון מכספי תקציב הממשלה בהלוואות לזכאים, ולהגדלת שיעורי המימון מכספי הבנק.

מאזנים מאוחדים
ליום 31 בדצמבר 1994 וליום 31 בדצמבר 1993
מותאמים להשפעת האינפלציה למדד דצמבר 1994

	31 בדצמבר 1994	31 בדצמבר 1993
	(אלפי שקלים חדשים)	
הנכסים		
מזומנים ופיקדונות בבנקים	24,020	4,998
ניירות ערך	312,575	399,090
אשראי לציבור	15,951,716	13,186,018
אשראי לממשלה	119,323	153,099
השקעות בחברות כלולות	3,779	3,687
בניינים וציוד	56,089	52,527
נכסים אחרים	31,381	28,448
סך כל הנכסים	16,498,883	13,827,867
ההתחייבויות וההון		
פיקדונות הציבור	5,650,598	3,983,978
פיקדונות מבנקים	974,556	295,160
פיקדונות הממשלה	8,666,674	8,470,004
איגרות חוב	311,710	345,494
התחייבויות אחרות	180,519	113,406
סך הכל ההתחייבויות	15,784,057	13,208,042
ההון העצמי	714,826	619,825
סך כל ההתחייבויות וההון	16,498,883	13,827,867

התפתחות נוספת שהוצגה ב–94' היתה גידול מהיר במתן הלוואות מכספי הבנק שלא למטרת רכישת דירות.

ניתוח התוצאות העסקיות

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים גדל ב–94' בכ–15% ל–240 מיליון שקל בהשוואה ל–93'. הגידול ברווח נבע בעיקר מהגידול בתיק האשראי מכספי הבנק. ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בכ–12.5 מיליון שקל – גידול של כ–26% בהשוואה ל–93'. הגידול בהפרשה נבע מעלייה בהפרשה לאשראי שניתן לקיבוצים וגידול בהפרשה בגין אשראי לדיור.

ההכנסות התפעוליות גדלו ב–6.5% ל–93.5 מיליון שקל. הגידול נבע מגידול הפעילות במשכנתאות וירידת ההכנסות מדמי ניהול קופות גמל ודמי טיפול. ההוצאות התפעוליות גדלו ב–12.6% ל–147 מיליון שקל, עקב הגדלת מספר הסניפים ומספר המועסקים.

ב–94' חלה הרעה ביחס ההכנסות התפעוליות חלקי הוצאות תפעוליות שהסתכם ב–0.63, בהשוואה ליחס של 0.67 ב–93'. הרווח מפעולות רגילות הסתכם בכ–174 מיליון שקל, עלייה של 12% בהשוואה ל–93'.

הרווח הנקי גדל בכ–27% ל–95 מיליון שקל בהשוואה ל–93'. בנטרול ביטול המסים בגין שנים קודמות שנרשם ב–94', הסתכם הרווח הנקי ב–92.4 מיליון שקל. שיעור התשואה להון בגין הרווח מפעולות רגילות לפני מס הסתכם ב–28.1% לעומת 28.5% ב–93'.

מקורות ושימושים

הבנק משמש כמתווך בין בעלי הפיקדונות שהוא מגייס לבין הציבור הלוקח אשראי לרכישת דירה. מקורות הבנק הזמינים בסוף 94' הסתכמו בכ–15.8 מיליארד שקל, היקף המשקף גידול של כ–20% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מעלייה של כ–42% בפיקדונות הציבור שהסתכמו בסוף 94' בכ–5.7 מיליארד שקל. רוב הפיקדונות הללו הם לטווח בינוני וארוך בהצמדה למדד המחירים לצרכן.

הפיקדונות מבנקים גדלו בכ–230% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, והסתכמו בכ–1 מיליארד שקל (מתוכם מהחברה האם – בנק המזרחי, ומתוכם מבנקים אחרים). עלייה תלולה זו נובעת בעיקר מגיוס פיקדונות לטווח קצר. בפיקדונות הממשלה המיועדים למתן אשראי לציבור נרשמה עלייה של 2.3% בלבד ל–8.7 מיליארד שקל.

החברה הבת הנפיקה איגרות חוב (אג"ח) צמודות למדד (בסך כ–312 מיליון שקל). האג"ח נושאות שיעור תשואה פנימי של 3.5% ומשך חיים ממוצע של ארבע שנים וחצי. בצד השימושים גדלה יתרת האשראי לציבור והיא הסתכמה בסוף 94' בכ–16 מיליארד שקל, גידול של כ–21% בהשוואה לתקופה המקבילה ב–93'.

הגידול הניכר של האשראי לציבור התמקד באשראי שבאחריות הבנק. הגידול באשראי מתבטא בכך שבהשוואה ל–88' אנו עדים להכפלת יתרת האשראי לציבור מהיקף של כ–8 מיליארד שקל ב–88' ל–16 מיליארד שקל ב–94'. מניתוח יתרת האשראי לציבור נמצא כי כ–92% הוא אשראי לדיור, כ–3% לקבלנים, כ–0.5% לרשויות מקומיות, כ–0.3% לקיבוצים והיתרה ללקוחות אחרים.

כ–53% מיתרת האשראי לציבור היא אשראי מפיקדונות מיועדים שהחזרתם למפקיד היא על פי מידת הגבייה ואינם כוללים מרווח. תיק ני"ע של הבנק הסתכם בסוף 94' בכ–313 מיליון שקל (שווי שוק של התיק הסתכם בכ–302 מיליון שקל). תיק זה מוחזק לצורכי נזילות, בהתאם להוראות הנזילות של בנק ישראל. התיק מושקע באג"ח, בעיקר אג"ח שהנפיקה ממשלת ישראל.

ניהול סיכונים

הסיכונים בפעילות מתן האשראי מתמקדים הן בסיכוני אשראי והן בסיכונים פיננסיים – סיכונים אפשריים בבסיסי ההצמדה ("סיכוני בסיס") וסיכונים הנובעים משינויים אפשריים בשיעורי הריבית ("סיכוני ריבית").

בחלק מסיכוני האשראי מפעיל הבנק מערכת של קריטריונים, הכוללת בדיקה של מאפייני הלווה, הביטחונות, הנכסים והערבים. שיעור ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים בגין אשראי לדיור – לפי "עומק פיגור", ביחס ליתרת האשראי לדיור שבאחריות הבנק – הגיע ב–94' ל–0.1%, בדומה לשיעור אשתקד. שיעור ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים ביחס ליתרת האשראי לציבור שבאחריות הבנק נשאר ברמה של 0.2%.

בחלק מסיכוני הבסיס מבוססת מדיניות הבנק על הגבלת החשיפה המרבית ביחס להון. ההון העצמי מוגדר לצורך המדיניות כמקור צמוד למדד. בסוף דצמבר 94' הגיע שיעור החשיפה במגזר המטבע הישראלי הלא צמוד ל–2.5% מההון ובמגזר מט"ח ל–0.9%.

בחלק מסיכוני הריבית נקבעה מדיניות שמטרתה להגביל את מידת ההשפעה של שינוי אפשרי בשיעורי הריבית על שווי ההון העצמי של הבנק. בסוף דצמבר 94' הסתכם משך החיים הממוצע של נכסי הבנק במגזר הצמוד למדד על 6.08 שנים בהשוואה למשך חיים ממוצע של ההתחייבויות במגזר זה שהגיע ל–5.09 שנים. על פי הערכות הבנק, בהתחשב בפירעונות המוקדמים הצפויים בהלוואות, קיימת חשיפה מועטה לסיכוני ריבית.

מעבר לסיכונים המקובלים בתחום ההלוואות לדיור, התגבשו לאחרונה כמה סיכונים מיוחדים: גידול בתיק האשראי לעולים מבריה"מ לשעבר, עליית מחירי הדירות בשנתיים האחרונות והגידול באשראי לקבלנים לרכישת קרקע לבנייה.

האפשרות של ירידת מחירי הדירות מסוכנת לבנקים למשכנתאות, מפני שאם תתממש יגדלו בדיעבד שיעורי המימון בתיק האשראי, העלול להגיע, במקרה של רוכשי דירות בשנתיים האחרונות, למצב שבו ערך הנכס עלול להיות נמוך מערך ההתחייבות.

מרווחים

המרווח בין הריבית המשולמת על הפיקדונות המגויסים לריבית הנגבית על האשראי שנותן הבנק בשוק בשנים האחרונות. המרווח במגזר המטבע הישראלי הצמוד למדד, שהוא מגזר הפעילות העיקרי של הבנק, ירד ב–94' ל–1.27% בהשוואה ל–1.33% ב–93'. במגזר המטבע הישראלי הלא צמוד הסתכם המרווח ב–4.96% בהשוואה ל–5.08% ב–93', ובמגזר מטבע החוץ שהוא שולי, הסתכם פער הריבית במרווח שלילי של 0.11% בהשוואה ל–0.22% ב–93'.

אומדן ההון העצמי

בהתבסס על ההנחות הבאות אומדן שווי ההון העצמי של בנק טפחות מסתכם ב–315–411 מיליון דולר.

● רווח נקי מייצג ב–94' (בנטרול הכנסות מסים משנים קודמות) סך של 92 מיליון שקל.

● ירידה ברווח הנקי ב–95' ב–10% וצמיחת הרווח הנקי מ–96' ב–3.5%.

● היוון תזרימי המזומנים בשיעור היוון של 10%–12% לשנה, זאת בהשוואה לריבית חסרת סיכון של 4.5%. ההפרש בשיעורי ההיוון בהשוואה לריבית חסרת סיכון נובע מהסיכון בפעילות בענף המשכנתאות.

לאור האמור לעיל, בשיעור היוון של 10% מסתכם שווי ההון העצמי בכ–411 מיליון דולר. השווי אינו כולל נכסים עודפים שאינם משמשים לפעילות השוטפת. אם יתרחש משבר בנדל"ן עלול הבנק להגדיל באופן ניכר את הפרשותיו לחובות מסופקים.

מבט לעתיד

העלייה במחירי הדירות, גל העלייה מבריה"מ לשעבר, אי עדכון הסיוע הממשלתי מ–92' והריבית הנמוכה – היו הסיבות העיקריות לגידול הניכר בהיקף מתן האשראי. חלק מגורמים אלו עלולים להביא למצב הפוך ב–95'.

הציפייה להתמתנות במחירי הדירות, קיטון במרכיב הספקולטיבי של הביקוש לדירות והעלייה החדה בשיעורי הריבית עלולים להתבטא בירידת היקפי המשכנתאות שיינתנו וירידה ברווחיות, העלולה לנבוע מהתחרות שבין הבנקים למשכנתאות. אם תחול שחיקה ברווחיות, יש חשש כי במקביל יתקשה הבנק לקצץ בעלויות המורכבות בעיקר משכר עבודה ואחזקת סניפים.

בשנים הבאות ייתכן שנצפה בתהליך שבו הבנקים למשכנתאות ינפיקו ני"ע סחירים מגובים בתיקי משכנתאות. מכשיר זה נפוץ מאוד בעולם המערבי; בישראל רק בנק כרמל השתמש עד כה בדרך זו.

בד'איר ידון באפשרות לחלט ערבויות של זכייני הכבלים

מאת עידית רוזנבלום

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, ידון השבוע באפשרות לחלט ערבויות של זכייני הכבלים שלא יעמדו בתנאי הזיכיון שניתן להם.

כיום אין אפשרות לקנוס זכיין באמצעות נטילת חלק מסוים מהערבות הזו עקב הפרת אחד מתנאי הזיכיון.

לטענת יו"ר מועצת הכבלים, מיכל רסאל־כדורי, חברות הכבלים מפרות את ההסכם, הן משדרות פרסומות סמויות או פרסומות גלויות בלא שיהיה למשרד התקשורת אמצעי אכיפה להפרה כזו של תנאי הזיכיון.

שרת התקשורת, שולמית אלוני, פנתה אשתקד לוועדת הכלכלה של הכנסת, במטרה לשנות את חוק הבזק בעניין, אך לשווא. הוועדה קיבלה את טענת הזכיינים שמדובר בסוגיה משפטית.

בערוץ השני קונסת הרשות השנייה את הזכיינים המפרים הסכמים, בכך שהיא נוטלת מהם זמן פרסום.

ואולם, מאחר שבחברות הכבלים אין פרסומת, זמן השידור הוא בלתי מוגבל והוא אינו מהווה כלי הכנסה, כך שאין אפשרות להשתמש בו כסנקציה.

הסדר זמני

השופט יונתן עדיאל, המשנה לאב בית הדין להגבלים עסקיים, דחה שלשום את ההחלטה על ההסדר הזמני לחברת התכניות של הכבלים אייר־סיפי ל–21 בחודש. דיון מהותי על ההסדר נקבע למאי.

חב' חשמל תשקיע 120 מ' ד' בטורבינות גז ברמת חובב

מאת עמירם כהן

יו"ר מועצת המנהלים של חברת חשמל, עדי אמוראי, מסר כי החברה עומדת להרחיב את ייצור החשמל באתרי טורבינות הגז התעשייתיות שלה באמצעות ייצור חשמל בטכנולוגיית "המעגל המשולב".

בשלב ראשון מדובר בהשקעה של כ–120 מיליון דולר באתר טורבינות הגז ברמת חובב שמדרום לבאר־שבע. חברת החשמל מתכננת להוסיף באתר זה טורבינת גז תעשייתית בעלת כושר ייצור של 220 מגאווט.

עוד נמסר, כי לאחר הרחבת הייצור באתר רמת חובב מתכננת החברה להרחיב את הייצור באתר חגית בעוד 220 מגאווט.

טכנולוגיית המעגל המשולב מנצלת את האנרגיה השיורית הנוצרת בתהליך ייצור החשמל בטורבינות הגז התעשייתיות – להגדלת ההספק בעוד 50% מבלי שיהיה צורך לשרוף דלק נוסף.

נמסר, כי לאחר אישור התוכנית בוועדת התקציב של הדירקטוריון, תוציא החברה מכרז בינלאומי לאספקת הציוד להקמת הטורבינה הראשונה ברמת חובב. תחילת העבודה באתר מתוכננת ל–96' ותחילת הייצור ל–98'.

ABB זכתה במכרז חב' חשמל בשווי 53 מ' ד'

ועדת המכרזים העליונה של דירקטוריון חברת חשמל החליטה ביום חמישי להעניק לחברת ABB משוויץ את המכרז הבינלאומי לאספקת מסוף משוריין לתחנת הכוח חגית, הפועלת על טורבינות גז. המכרז הוא בשווי 25 מיליון דולר. תחנת הכוח החדשה נבנתה לא מכבר ליד כביש ואדי מילק.

על־פי החלטת הוועדה, תיכלל בחוזה שייחתם עם ABB אופציה להרחבה עתידית של המסוף המשוריין לצורך חיבור טורבינות גז נוספות, בשווי של כ–28 מיליון דולר.

מסוף משוריין הוא מערכת חשמלית, הכוללת פסי צבירה וציוד מיתוג לצורך ניתוב אנרגיה. מדובר במסוף הפועל במתח של 400 קילו־וולט, שיותקן בתוך מבנה מיוחד.

במכרז הוזמנו להשתתף 4 קונצרנים בינלאומיים גדולים: סימנס מגרמניה, CEG ALSTHOM מצרפת, ABB משוויץ וטושיבה מיפן, שלא הגיש לבסוף הצעה. נמסר, כי הצעת ABB היתה הזולה ביותר וקיבלה את הציון המשוקלל הגבוה ביותר.

בהודו יקום פארק תעשייתי על־פי ידע של אגרותים

מאת אבי שבתים

חברת הסטרן אינדיה עומדת להקים בהודו פארקים תעשייתיים, שיתבססו על ידע של חברת אגרותים ממגדל העמק. נציג החברה ההודית, ארון אנבר, המבקר בישראל כחבר במשלחת של תעשיינים הודים, עומד לחתום על הסכם עם בעליה של אגרותים.

הסטרן אינדיה עוסקת במימון השקעות ופעילויות ומניותיה נסחרות בבורסה בהודו. החברה הודיעה על כוונתה להקים כמה פארקים תעשייתיים על סמך ידע וייעוץ ישראליים. אנבר מסר, כי החברה ההודית בוחנת אפשרויות לשיתוף פעולה עם חברות ישראליות נוספות.

מפעלים וחממות

חברת אגרותים תעביר ידע להקמת פארק חקלאי־תעשייתי סמוך לניו דלהי, בהשקעה של כ–20 מיליון דולר. בפארק יוקמו מפעלים, חממות ובתי אריזה. הסטרן אינדיה מינתה את חברת אינדירא הישראלית לנציגתה בארץ.

אנשים ועסקים

פינקלשטיין. קיבלה קרטיה

ענבר. מונה למנכ"ל

רנקמס. משוקולד לכימיקלים

יוניברס קלאב גם בנס ציונה

רשת השופרסל הקים סניף חדש של מועדון הלקוחות "יוניברס קלאב", בנס־ציונה, בהשקעה של כ–2 מיליון דולר. הסניף הראשון נפתח לפני כחודשיים במפרץ חיפה.

סגן נשיא שופרסל, יהודה פיינברג, אמר כי בסניף שבמפרץ חיפה עברו עד כה יותר מ–80 אלף קונים. בחנות יותר מ–3,000 פריטים ומחיר ההצטרפות למועדון הוא 90 שקל לאדם. במקום צפוי להיפתח בית־מרקחת, בנוסף למחלקות שונות שפועלות בו, כמו מתקן לטיפול בתקרים, חנות אופטיקה ושירותי תיירות, המסופקים על־ידי חברת ארקיע.

זוהר בלומנקרנץ

פלדמן תייצג את ניו הולנד

חברת נ. פלדמן קיבלה בימים אלה את הנציגות הבלעדית של היצרנית הגדולה בעולם לציוד חקלאי, ניו הולנד. ניו הולנד היא גם החברה האם לציוד כבד של החברות פיאט ופורד.

ניו הולנד מייצרת בין השאר קומביינים ומכבשים ומחזיקה ב–21% מהשוק העולמי לציוד חקלאי כבד. ב–94' הגיע מחזור מכירותיה ל–3.6 מיליארד דולר.

עמירם כהן

פרסומת לקרטיה

משרד הפרסום שמעוני־פינקלשטיין קיבל את תקציב הפרסום החדש של בשמי קרטייה, המיובאים ארצה על־ידי קוסמטופ. היקף תקציבי הפרסום של המשרד מסתכם בכ–12 מיליון שקל.

המשרד נמצא בבעלות שווה של מירה פינקלשטיין ודודי שמעוני. הוא הוקם לפני כשנתיים ומעסיק 11 עובדים.

זוהר בלומנקרנץ

קניפל בבנקאות

הוועד המנהל של לשכת המסחר אישר בישיבתו האחרונה את מינויו של אשר קניפל ליו"ר ועדת הבנקאות ושוק ההון של לשכת המסחר.

בתפקידו זה ישתתף קניפל בדיוני ועדת המסים והכלכלה של לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים. קניפל מסר בסוף השבוע כי הוא מתכוון לפנות לוועדה אישי משק מרבילים ושותפים, כדי לחזק את כוחה של הוועדה "העומדת בפני אתגרים רבים בתקופה זו".

50 מ' ש' אריזות

חברת אינוסט אימפקס קיבלה את זיכיון הייצוג של אלקן, מוצרי צריכה מבריטניה. אלקן נמנית עם היצרניות המובילות בעולם של מוצרי אריזה למזון. שוק מוצרי האריזה למזון בארץ – רדידי אלומיניום ויריעות ניילונים נצמדים – נאמד ב–50 מיליון שקל בשנה.

זוהר בלומנקרנץ

מינויים

● מינויים בדור: יעקב רנקמס, לשעבר מנכ"ל דור הגליל, מונה למנכ"ל דור כימיקלים, במקום יוסי אנגווייג, שמונה ליו"ר החברה. שלמה ענבר מונה למנכ"ל דור נכסים ותנועות, חברה בת של דור אנרגיה העוסקת בייזום ובפיתוח. קובי חליפה מונה למנהל הכספים בדור תנועות ונכסים.

מחשבה קדימה בע"מ

יום עיון יחודי

העסק המשפחתי המצליח ודור ההמשך

נדון על: מבנה העסק המשפחתי * תופעות אופייניות לעסקים משפחתיים מצליחים * מחזור החיים של העסק המשפחתי * דמויות בעסק המשפחתי המצליח – מייסדים, נשים, בנים, בנות * חתנים וכלות * משקיעים חיצוניים * "פרות קדושות" * תחרות אחים * סמלים * תופעת מה יגידו * מה מאפשר לעסקים משפחתיים לעבור בשלום מדור לדור * מדוע כדאי לקיים את העסק המשפחתי * כיצד להעביר שליטה * כיצד לפרוש * צעדים הכרחיים למניעת מאבקי שליטה * המודל הדינמי * העסק המשפחתי על מיטת הפסיכולוג * על צרכים וציפיות * מודל השליטה * מודל השיתוף ומודל הפירוק * דרכים לקביעת מחיר הוגן במכירת מניות בין קרובים * שיטות מימון במכירת מניות * שיטות תיגמול לבעלי מניות פעילים ובלתי פעילים * מנהלים חיצוניים בעסק משפחתי * מצנחי זהב * עיסקאות בין קרובים * כיצד להגביר מחוייבות אירגונית * כיצד לפתח מועצת מנהלים * פיצול ומיזוג עסקים.

* עסק משפחתי הוא כל עסק הנמצא בשליטה ישירה או עקיפה של משפחה או קבוצת משפחות

המרצה: ד"ר אלון גרוידא - מחבר הספר מחשבה אחת קדימה.

המקום: מלון הילטון תל אביב

המועד: יום שישי 31.3.95 בין השעות 8.30 עד 14.30 (התכנסות החל משעה 08.00).

הרשמה: בטלפון 03-5252972 או בפקס 03-5252817.

מחשבה קדימה בע"מ, מגדל־על, דיזנגוף סנטר, דיזנגוף 50, ת.ד. 23933 תל־אביב.

סופר תקשורת

אל תחמיץ

בואו לעולם אחר!

מחשבים בטכנולוגית – GREEN P.C.

אוריסון פתרון בטכנולוגיה

משווק מורשה של **יורוקום** טכנולוגיה משרדית מתקדמת

מזמינה אתכם עכשיו! בואו תראו ותתרשמו!!

AceR

מבצע מחשבי ACER MATE 486

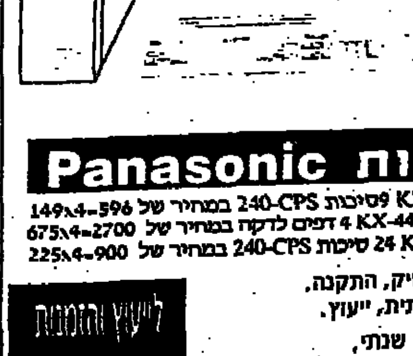

* מעבד INTEL 486DX2/66
* זכרון בסיסי 4MB ניתן להרחבה
* זכרון מטמון (אופציה) 64.128/256KB
* מתאם מסך גרפי SIRRUS LOGIC 1MB מאיץ ל-WIN.
* ניתן להרחבה עד V.L.B 32 BIT -2MB
* מסך איכותי ACER L.R
* בקר V.L.B. IDE
* כניסות: טורית, מקבילית, עכבר, מקלדת
* כוננים 1.44MB+1.2MB
* מקלדת מקצועית ACER
* מארז MINI TOWER / BABY יחודי
* דיסק קשיח WESTERN DIGITAL-420MB
* תוכנת דוס 6.22 חלונות+ספרות
* עכבר + משטח + כיסויים

מחיר 4,600 ב-4x1150

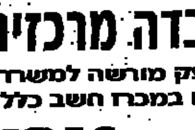

מדפסות Panasonic

* מדפסת KX-1150 9סיכות 240-CPS במחיר של 4x149=596
* מדפסת לייזר KX-4400 4 דפים לדקה במחיר של 4x675=2700
* מדפסת KX-1121 24 סיכות 240-CPS במחיר של 4x225=900

רשתות תקשורת – נובל, לנטסטיק, התקנה, תמיכה, תשתית, ייעוץ.

מעבדה מרכזית – שירות ביטוח שנתי, שירות לפי קריאה, תיקונים במעבדה.

לייעוץ והזמנות התקשרו עכשיו!!!

✓ ספק מורשה למשרד הבטחון

✓ זכו במכרז חשב כללי

אוריסון המאה ה-21 בע"מ

רח' סרלין 40 חולון, 58298 טל. 03-5056917, פקס. 03-5056934 ת.ד. 2100 חולון, 58120

חייג ואתה מנוי על הארץ

04-623166/7
03-5121333/44
02-254245/8

"ונחזור לשם, בשביל היופי, בשביל האופי ובשביל הים"
ידיעות אחרונות

זמן תל אביב
פירות ים ובשר ציד זוכים לרטבים משובחים מידי השף. בחלל הענק שתומרקינים תלויים בו.
דן ססלר

לוקולוס
ידיעות אחרונות
המנות הראשונות מפתיעות במחיריהן הנמוכים. כל אחת מהן עולם נפרד וכולן מוגשות עם לחם חם וסרי תוצרת בית. בואו לראות לופט אמיתי והתגבשו מקנאה.

Loft

מוזיאון • מסעדה
האנגר 1, נמל יפו
Hangar No. 1 Jaffa Port
Tel. 03-6824789 טל.
Fax. 03-6818795 פקס.

עו"ד רוזה
שירותי המפעיל לשרותך (1962 בע"מ)
בכל הקשור ברשם החברות
רשום חברות הרשאות רשומים
במחשב הרשם * מידע מחשב
מרכז כלל חדר 703 מגיעות
למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-248989
פקס 02-250202

נציבות המדע והטכנולוגיה ישראל - ארה"ב

לכל המעוניינים,

נציבות המדע והטכנולוגיה מכריזה בזאת על סיבוב נוסף של בקשות להשתתפות במימון פרוייקטים תעשייתיים משותפים בין חברות ישראליות ו/או מוסדות מחקר ישראלים לבין חברות אמריקאיות ו/או מוסדות מחקר אמריקאים.

יתקבלו פרוייקטים בתחומי הביוטכנולוגיה והרפואה, טלקומוניקציה / אלקטרוניקה / מיקרו-אלקטרוניקה / איזרות תעשיות צבאיות / חקלאות / אנרגיה / אקולוגיה.

מועד אחרון להגשת בקשות-9 במאי 1995.

נציבות המדע והטכנולוגיה הוקמה על-ידי הנשיא קלינטון וראש הממשלה רבין ופועלת בחסות שרי המסחר והתעשיה של ישראל וארה"ב.
מטרותיה הם תיאום הקשר המעשי בין שתי המדינות בתחומי המדע והטכנולוגיה.

לקבלת קריטריונים ודפי הסבר אנא פנו ליורם יהב במשרדי הנציבות בת"א
לפקס: 5106724-(03) או לכתובת: נציבות המדע והטכנולוגיה
רח' המרד 29 ת.ד. 50364 תל-אביב 61500.
נא לציין שם החברה ופרטים מלאים.

צרכנות

עורכת לאה פורת

גומלים באיחור

מי שרוצה לפדות כספים מקופת הגמל (או מקרן ההשתלמות) במועד המוקדם ביותר האפשרי, חייב להגיש בקשה לגוף המנהל את הקופה, שהוא על פי רוב בנק, עד ה־13 בחודש (שימו לב – זה מהותי). במקרה זה יקבל את הכספים לא יאוחר מ־3 בחודש הבא. מי שיאחר – נקלע לצרה.

דוגמה: נ"ס מתל אביב ביקש לפדות את כספי קרן ההשתלמות ב־21 בפברואר ("בעקבות הבהלה, ובעיקר בהתחשב בשמועה שבחודש מאי אזדקק לכספי מהר"ך"). כאשר הודיע על כך לפקיד בבנק הבינלאומי (המנהל את הקרן), נאמר לו כי יוכל לקבל את הכסף רק ב־3 באפריל, כלומר כעבור כ־40 יום. ניסיונותיו לשנות את רוע הגזירה עלו בתוהו. הוא תוהה איך ייתכן שבעידן המחשוב המתקדם דרושים יותר מ־40 יום כדי לממש את הסכומים, והאם יקבל אותם לפי ערכם ביום הגשת הבקשה (21.2) או ביום הפדיון, כלומר, האם מישהו מרוויח על חשבונו.

כללי משיכת כספים מקופות הגמל (לעניין זה דין קרנות השתלמות כדין קופות גמל) מוסדרים בתקנות שתיקן שר האוצר. לפי התקנות, מי שהגיש בקשה לפדיון כספים עד 13 בחודש זכאי לקבל – לא יאוחר מיום העסקים השלישי בחודש הבא – 95% מהיתרה שעמדה לזכותו ביום האחרון של החודש שקדם לחודש הגשת בקשתו, או בתנאים מסוימים (שנקבעו בתקנות) פחות מ־95%, אך לא פחות מ־85%.

לא יאוחר מיום העסקים השלישי בחודש שלאחר חודש התשלום הראשון, תשלם הקופה לעמית את היתרה שעמדה לזכותו בסוף החודש שבו הגיש את הבקשה, בתוספת ריבית בעבור הימים שמתחילת החודש.

לחלופין, הקופה רשאית לשלם לעמית־המושך עד יום העסקים השביעי בחודש שלאחר חודש הגשת הבקשה את מלוא הסכום שעמד לזכותו בסוף חודש הגשת הבקשה, בתוספת ריבית עד אותו יום.

בכל מקרה (וזו התשובה לנ"ס), יש פיצוי בצורת הפרשי ריבית על כל יום מסוף החודש שבגינו שולמה יתרת הזכות של העמית לפי שוויה המעודכן, עד לתשלום בפועל.

עמית שבקשתו הגיעה לקופה אחרי ה־13 בחודש, בקשתו נחשבת כאילו הגיעה עד ה־13 בחודש הבא. במלים אחרות: אכל אותה.

חור בכיס / אברהם טל

סדרי התשלום המסורבלים נובעים משילוב של כמה בעיות: האחת, המדד בגין חודש המשיכה מתפרסם רק באמצע החודש הבא – בעיה זו נשארה בעינה אבל אפשר היה לעקוף אותה ללא קושי. השנייה, כאשר התקנו התקנות לפני שנים רבות, נדרש זמן לחישוב ועדכון הנתונים: בעיה זו לא קיימת בעידן המחשב. השלישית, והעיקרית – לאוצר אין עניין לעשות את כספי קופות הגמל, גם ה"פתוחות", לנזילות יותר מדי, פן תשגו באשליה שיש לכם בקופת הגמל חשבון פתוח למשיכה מיידית.

אילו רצה, האוצר היה יכול להגמיש את הסדרים הללו כך שניתן היה למשוך את הכספים בתוך 48 שעות (עם תוספת עדכון מדד או הפרשי ריבית בשלב מאוחר יותר), אבל הוא אינו רוצה, וספק אם ירצה בעתיד.

לא נותר אלא לראות את הצד החיובי של הסידור הקיים, הנותן לכם אפשרות לשקול, להתלבט, וגם להתחרט (עד סוף החודש שבו הוגשה הבקשה).

לא כל האמת

אחד מקוראי טור זה הסב את תשומת לבי לעובדה כי בדפי החשבון שהנפיק לו המסוף של בנק הפועלים ב־20 בינואר השנה על יתרותיו בקופת הגמל "גדיש", נאמר: "הרווח השנתי הריאלי הממוצע בקופה לתקופה 89–'93 (חמש שנים) – 5.4%".

אלה היו כבר אז נתונים מיושנים ומטעים. במשך חודשים רבים ב־'94 ידע בנק הפועלים כי הרווח הריאלי הממוצע בקופת הגמל "גדיש" בשנים האחרונות, לרבות '94, יהיה נמוך בהרבה מ־5.4%. החישוב השנתי נעשה לפי מדד נובמבר, כך שב־20 בינואר '95 כבר אפשר היה לקבוע, באופן כללי, כמה הפסיד העמית ב־'94 ובכמה שחק הפסד זה את רווחי השנים הקודמות. גם אם נניח שב־20 בינואר לא ידע הבנק את הנתון המדויק – מן הראוי היה לא להשתמש בנתון מטעה בעליל.

הנה הנתונים המעודכנים: הרווח הריאלי הממוצע בשש השנים האחרונות (1989–1994) – 2.9%, ובארבע השנים האחרונות (1991–1994) – 2.06% בלבד. איפה המספרים האלה, ואיפה 5.4%!

טעויות שמשתלמות

אני מקבל מפעם לפעם מכתבי קוראים העוסקים בטעויות בנקים, ובאופן לא מפתיע הטעויות הן תמיד לרעת הלקוח. אפשר כמובן לטעון שאף קורא לא יטרח לכתוב לי איגרת כדי לספר שהבנק טעה לרעתו (של הבנק). אבל כאן אני נכנס לתמונה, כלקוח: אני מנסה להיזכר מתי טעה אחד הבנקים שהייתי לקוח שלהם לטובתי? מעולם לא. ההיפך – דבר של חודש בחודשו, כמעט. לכן אינני מהסס להביא מפעם לפעם אירועים המעידים שהבנק טועה – ובאופן לא מפתיע – לטובתו. הנה דוגמה נוספת.

ב"מ הוא בעליה של חברה המנהלת עסקים עם לקוח בינלאומי שיש לו חשבון מטבע חוץ בבנק דיסקונט בארץ, ואילו לב"מ יש חשבון במטבע חוץ בבנק הפועלים. ב"מ היה צריך לפרוע לבנק הפועלים ביום 20.1 אשראי במט"ח. יומיים לפני כן הפקיד ב"מ בחשבונו המחאה דולרית משוכה על חשבונו של הלקוח הבינלאומי. להפתעתו גילה ב־26.1 כי הבנק לא השתמש בכספי ההמחאה לפירעון האשראי, אלא מכר לו לצורך זה מט"ח וחייב את חשבונו בשקלים, כולל עמלת המרה, וכך הכניס את החשבון למשיכת יתר. חשבונו במט"ח זוכה לפי ערך 6.2 – כלומר, 19 יום לאחר הפקדת ההמחאה.

מה יצא לבנק? 1. מכר מט"ח והרוויח הפרשי שער ועמלה; 2. הכניס את החשבון השקלי למשיכת יתר והרוויח ריבית; 3. החזיק את תמורת ההמחאה במט"ח ימים ארוכים בטרם הפקיד אותה בחשבון המט"ח והרוויח גם עליה ריבית.

מהסברי הבנק הבנתי שאמנם ההמחאה לא הספיקה מבחינת סכומה (אם כי ההפרש היה של פחות מ־100 דולר) ומבחינת התאריך לכיסוי במועד של מלוא האשראי שעמד לפירעון, אך יחד עם כך נפלה טעות במועד זיכוי החשבון במט"ח בגין ההמחאה. בעקבות הבירור, הטעות תוקנה והלקוח זוכה בעמלת ההמרה והכיסוי שער כדי לכסות חלק מהעלויות שנגרמו לו. עם זה הבנתי שגם אחרי התיקון נדרש לבנק שישה "ימי ערך" כדי לזכות את חשבונו של מ"ב בגין ההמחאה במט"ח שנמשכה על בנק בארץ.

לפי הערכתי, הלקוח צדק רק ב־95%, אבל אילו לא שם לב למה שנעשה בחשבונו, היה ניזוק ב־100%.

לא ממש תרופת פלא

חומצת ההדרים שהתגלתה בפרי התמרהינדי, שגדל בדרום מזרח אסיה, אמורה לעזור לאנשים המבקשים לרדת במשקל – היא בולמת תיאבון ומקטינה את נטיית הגוף להפוך קלוריות לשומן. אבל ללא דיאטת הרזיה ופעילות גופנית, הכמוסה שמכילה את החומצה הזאת לא תעזור

מאת רות קרייצר־רביב

איור: נעם נדב

הידרוקסי־ציטריק־אסיד (HCA) הוא חומר המצוי בתמרהינדי (שמו המדעי Garinia Cambogia) – פרי הגדל בדרום מזרח אסיה. ההודים משתמשים בקליפת הפרי לצורכי תיבול מזונם, אבל במחקרים רפואיים שנערכו בשנים האחרונות התברר שה־HCA, הדומה לחומצת ההדרים, עשוי לסייע לאנשים הנאבקים בבעיית ההשמנה.

משקל יתר נחשב למחולל המגפה. מספר גדול של מחלות – בהן מחלות לב וכלי הדם הכליליים, סוכרת, יתר לחץ דם, וסוגים מסוימים של סרטן – מקורן בהשמנה. בארה"ב, על פי נתונים סטטיסטיים שפורסמו, למעלה מרבע (!) מכל האוכלוסייה הבוגרת סובלים מעודף משקל ו־300 אלף אנשים מתים מדי שנה ממחלות הקשורות בהשמנה.

באחרונה פורסם בביטאון המדעי Nature כי חוקרים גילו את הגן הגורם להשמנה בעכברים, וכנראה נמצא גן דומה גם אצל בני אדם. החוקרים מעריכים כי הגן הזה, שראוי לכנותו "הגן המשביע", משדר למוח איתות שהגוף קיבל מזון די הצורך וכי יש להפסיק לאכול. כנראה שתהליך זה קיים אצל אנשים רזים בלבד. ברגע שמשתבש תהליך התקשורת אל המוח, אין מי שידכא את התיאבון והרצון לאכול אינו נבלם; וזה כנראה מה שמתרחש אצל שמנים רבים.

ה־HCA שהתגלה בפרי התמרהינדי אמור לתת את התשובה לבעיית השמנים שאינם יודעים מתי להפסיק לאכול. מבחינה כימית חומר זה שונה מעט מחומצת ההדרים המצויה בתפוזים ובשאר סוגי פרי ההדר. אבל זהו שינוי חשוב, מפני שבניגוד לחומצת ההדרים הרגילה, ל־HCA תכונות המסייעות לירידה במשקל כיוון שהיא מעכבת בגוף את הפיכת עודף הפחמימות מהמזון לשומנים. היא גם מקטינה את התיאבון ומגדילה את יכולת הגוף לשרוף יותר קלוריות.

על פי העיתון האמריקאי Let's Live מחודש ינואר 1995, היוצא לאור על ידי האגודה לתזונה ובריאות, מחקרים קפדניים הוכיחו, שה־HCA בטוחה כמו חומצת ההדרים רגילה שמשתמשים בה בצורה נרחבת במוצרי מזון, בעיקר במשקאות תוססים. מאחר שפרי התמרהינדי שממנו ממצים את החומצה משמש אוכלוסיות רבות במשך דורות רבים, יש לחומר מוניטין כמזון בטוח. לדברי העיתון, ידועים כיום 70 מחקרים מדעיים, בצד ניסיון טיפולי נרחב ותיעוד מפורט, שמצביעים על תוצאות חיוביות בקרב אנשים שמנים שנטלו חומר זה. ה־FDA, רשות המזון והתרופות האמריקאית, התירה את השימוש בחומצה זו אחרי מחקרים שנמשכו 20 שנה.

בין החוקרים, חברת התרופות הופמן לה־רוש; מרעדקימאי, הד"ר ג'ון לוינשטיין מאוניברסיטת ברנדייס בארה"ב, שנחשב לחלוץ החוקרים בנושא; אוניברסיטת קרולינה הדרומית; אוניברסיטת אריזונה, וכמה מרכזים רפואיים בקרולינה הדרומית. המחקרים והניסיון המצטבר מצביעים על יתרונות נוספים לשימוש בחומר זה, בהם הקטנת רמת הכולסטרול בדם, שיפור חילוף החומרים, בלימת הנטייה הגופנית לאגור שומן ועוד.

מבחינת ההיבט הבטיחותי של השימוש בחומר, הוכח באופן מדעי כי ה־HCA אינה יוצרת אף לא אחת מהשפעות הלוואי שמאפיינות את תרופות הפלא מדכאות התיאבון, כגון: עצבנות יתר, נדודי שינה, יתר לחץ דם, דופק מהיר וכדומה.

ה־HCA אינה פועלת על המוח, לא על מערכת העצבים, ולא על בלוטות האדרנל, אלא היא פועלת באורח ממוקד על חילוף החומרים של הפחמימות ומשפיעה הן על התיאבון והן על נטיית הגוף להפוך קלוריות לשומן. היא גם מקטינה את ייצור הכולסטרול "הרע", LDL, ושומני הדם (הטריגליצרידים) משום השפעתה הבולמת על יצירת חומצות שומניות. היא משפרת ומסדירה את רמות האנרגיה על ידי הקטנת התיאבון, והארוחות נעשות משביעות יותר. הגוף מייצר יותר חום בתהליך שנקרא תרמוגנסיס, דבר שמגביר את חילוף החומרים ושריפת השומנים.

נטילת החומר בכמוסות הוכחה כיעילה ביותר אם היא נעשית פעמיים עד שלוש פעמים ביום, 30–60 דקות לפני האכילה.

אולם אם מישהו חושב שדי בנטילת הכמוסות כדי לרדת במשקל, הוא משלה את עצמו. החומר שבו מדובר רק מקל את תהליך ההרזיה. כלומר, בד בבד עם נטילת תכשיר שמכיל HCA, יש להקפיד על משטר של אכילה נכונה. ואם מדובר בירידה במשקל, יש להקטין את מספר הקלוריות על ידי הקטנת כמות המזון, ויתור על סוכרים, הגבלת שיעור השומנים מהמזון ל־20 אחוז מכלל הקלוריות היומיות, וצריכת אלכוהול מינימלית. מה שהתכשיר עושה, הוא פשוט עוזר למרזים על ידי התכונות שהוזכרו, כגון בלימת התיאבון ובלימת הנטייה של הגוף להפוך קלוריות לשומן. נוסף למשטר אכילה נכונה, חשוב גם לעסוק בפעילות גופנית קבועה ויום יומית. הכוונה לפעילות אירובית שממריצה לב וריאות, לפחות 30 דקות ביום. בפעילות זו אין לעבור על 80 אחוז מקצב הלב המרבי, שמחשבים אותם על פי הנוסחה הבאה – 220 פחות שנות הגיל. למשל, אדם בן 40 צריך לעשות את החשבון הבא: 220 פחות 40 הם 180, ומהם 80 אחוז, דהיינו, דופק מרבי של 144.

שיפור בהשפעת ה־HCA מושג על ידי שילוב עם גורמים נוספים, כמו למשל עם המינרל כרומיום פיקולינט (מינרל כרום בתוספת חומצה פיקולינית שמגבירה את חדירתו לדם) המשולב בוויטמין ניאצין. השילוב הזה הוכח כיעיל ביותר לירידה טובה במשקל בניסויים שונים שנערכו בארה"ב. תכונותיו של הכרומיום פיקולינט, הן בוויסות משק הפחמימות בגוף והן בסיוע בהקטנה של כמות האינסולין, ידועות כבר מזמן. הוא עשוי לשמש כעזר בגמילה ובסיוע לחולי סוכרת מבוגרים, הוא מקטין את רמת הסוכר בדם ועוזר בייעול פעולות האינסולין בדם.

אף שהמינון המדויק של ה־HCA שונה מאדם לאדם, ועדיין נערכים מחקרים בנושא זה, רוב המדענים ממליצים על מינון של 1,500 עד 3,000 מ"ג ליום לאדם מבוגר בממדים בינוניים. הנטילה היא בכמוסות של 500 עד 1,000 מ"ג.

ניסויים הראו כי שימוש בתכשיר תוך כדי הקפדה על משטר אכילה נכון, הביא להצלחה, דהיינו – הפחתה במשקל אצל 80% מהמשתמשים. מכאן ברור שההצלחה אינה מובטחת בכל מקרה. נטילת החומר אסורה על ילדים ונשים הרות או מיניקות.

בארה"ב החלו כמה חברות לייצר כמוסות המכילות HCA וכרומיום פיקולינט, ובאחרונה אף החלו לייבאן ארצה. המחיר – כ־140 שקל ל־90 כמוסות, כלומר, לשימוש של חודש. המחיר הגבוה יגרום בוודאי למשתמשים הפוטנציאלים לחשוב פעמיים אם לרכוש אותן. אחד הקריטריונים צריך להיות אם אדם המבקש לרזות מסוגל להתגבר על תיאבונו, או שהוא זקוק לתכשיר שיעזור לו במשימה הזאת.

הכותבת היא דיאטנית קלינית

המתוק המתוק הזה

טעמים / דניאל רוגוב

מי שרוצה להבין למה אנשים כה רבים להוטים אחרי שוקולד, צריך רק להציץ בספר כימיה בסיסי. ראשית, לומדים ששוקולד מכיל תיאוברומין, חומר דומה לקפאין, ומשום כך יש לו השפעה מעוררת על מערכת העצבים. שנית, בשוקולד יש גם קלציום אוקסלאט, שהשפעתו דומה לזו של כמה מהתרכובות בקוקאין (אם כי חלשה הרבה יותר), ומשום כך כל נגיסה בשוקולד מכניסה אותנו ל"היי" קטן. השילוב של שני הגורמים מבטיח את יעילותו של השוקולד כתרופה מצוינת לטווח קצר לעייפות שכלית או גופנית; הבעיה היחידה היא שיש אנשים שבשבילם השפעותיו הפסיכולוגיות של השוקולד עלולות להיות ממכרות, ומשתמשכרים נזקקים ליותר ויותר מהחומר, למרות השפעותיו ההרסניות על הגזרה והשיניים.

הראשון בין שלושת מוצרי השוקולד החדשים שטעמתי השבוע, ובלי ספק הטוב שבהם, היה "שוקלטה", האבקה החדשה של עלית להכנת שוקו חם. האבקה מכילה בעיקר סוכר, אבקת קקאו, אבקת חלב מלא, ועיסת קקאו; ומדובר במוצר עשוי היטב שימצא חן בעיני אוהבי שוקו מתוחכמים לא פחות מאשר בעיני ילדים. כמו מוצרי איכות דומים מהולנד או משווייץ, התערובת אינה רוויה במתיקות מופרזת, מתמוססת בקלות ובשלמות בנוזל חם, וטעמה עשיר אך לא שולטני כלל. הקופסאות הכוללות הבאות קלות לסגירה חוזרת ויש בהן גם כפית מדידה מפלסטיק. עלית ממליצה להשתמש בכפית גדושה אחת לכוס חלב חם. ביודעי שכמותי יש רבים האוהבים שוקו חם בסגנון הצרפתי, כלומר על בסיס מים ולא על בסיס חלב, עשיתי כמה ניסויים וגיליתי שכפית מדידה וחצי מהאבקה מספקת משקה מרוכז ומהנה מאוד. לטעמי, זאת אבקת השוקו הטובה ביותר מתוצרת הארץ, והיא משתווה יפה לכל המוצרים המיובאים מלבד המעולים ביותר (והיקרים הרבה יותר) שבהם. המחיר הוא 11.90 שקל ל־500 גרם, תמורה מצוינת לכסף.

עוד שוקולד

אם בעוגיות, אם במאפינס ואם בעוגה אנגלית, פתיתי השוקולד הקטנטנים, המכונים שוקולד צ'יפס, משוקולד מריר או מר־ עדיין, אהובים על ילדים ומבוגרים זה שנים. באופן אישי, כשאני מוצא שוקולד צ'יפס משוקולד משובח, אני אפילו מוכן לבלוע אותם ישירות, כחטיף מתוק. הגרסה האחרונה של המוצר בשוק המקומי היא פתיתי שוקולד לבן של אופנהיימר. לא אכפת לי שהפתיתים מיוצרים משוקולד לבן, ומשום כך הם רכים במקצת מרוב השוקולד צ'יפס המוכרים לי, אבל הפריע לי שהשוקולד שממנו הם עשויים גרגרי ומתוק עד כדי כך שהם השאירו אותי ללא הרגשת שמחה ועם צמא גדול.

אני עדיין סבור שפתיתי השוקולד המריר הרגילים של החברה סבירים בהחלט, אבל הגרסה הלבנה היא פרימיטיבית, לדעתי. במחיר 7.90 שקלים לחפיסה של 300 גרם, אינני סבור שהמוצר משתלם.

ושוב, עוד שוקולד

חדשים בשוק גם שוקולד חלב ושוקולד מריר של "טעם ישראל", שניהם בחפיסות של 75 גרם. לטעמי האישי, הדבר הכי טוב שאפשר לומר על שניהם הוא שהאריזות יפות. אין כאן מה לדגוג. מצאתי ששוקולד החלב גרגרי ומתוק הרבה יותר מדי לטעם המתוחכם. אף שמרקמו של השוקולד המריר טוב יותר, הוא משאיר אחריו טעם לוואי לא לגמרי נעים, המשתהה זמן ארוך בפה. חפיסה של 75 גרם עולה 1.90 שקלים.

לא שוקולד

יש כיום כל־כך הרבה סוגים של המבורגרים ושניצלי הודו קפואים בשוק, עד שאני תמיד נדהם כשאחת החברות מוציאה המבורגר או שניצל ומנסה לשכנע שיש בו חידוש כלשהו. בשבוע שעבר טעמתי את "בורגרוך" ו"שניצלוך", תרומותיה האחרונות של חברת "הוד לבך" לעולם המזון המוכן לבישול. לא מצאתי חידוש או פיתוי רב בשני המוצרים. בנוסף לתערובת של בשר בקר והודו ושומן, יש בהמבורגרים פחות או יותר מה שאפשר לצפות ממוצרים כאלה: מים, פירורי לחם, חלבון צמחי, מלח, תבלינים ופוספטים. לאחר הבישול יש להמבורגרים ה"חדשים" אותו מרקם צמיג, הם אינם טעימים או רווחים יותר או פחות מרבית המוצרים המתחרים בשוק.

השניצלים המצופים, לעומת זאת, הפתיעו אותי. אף שהם מבוססים בעיקר על בשר הודו, הזכיר לי המרקם והטעם דג הרבה יותר מאשר הודו.

הדבר הטוב ביותר שאפשר לומר על שני המוצרים (וכמעט על כל אחיהם ואחיותיהם למקפיא) הוא שבני 8–12 ימצאו שהם אכילים, בתנאי שיתנו להם מספיק קטשופ. בנקודות מכירה שונות המחיר לחבילות של 750 גרם של שני המוצרים של הוד לבן הוא בין 13–15 שקל.

גרנולה משמחת

חברת "חטיפים מן הטבע" הוציאה עכשיו שני מוצרי גרנולה חדשים, בכל אחד מהם לפחות 20 אחוז תפוחי עץ מיובשים, ובאחד מהם גם קינמון. המוצרים מכילים חומרים טבעיים בלבד, ביניהם שיבולת שועל, סירופ תירס, סוכר חום ולבן, שמן צמחי, דבש, אגוזי פקאן, שומשום וסובין. לשתי הגרסאות רמה טובה של פריכות, מרקם טוב ולעיס, וטעם טוב ולא מתוק מדי. אפשר לאכול אותם כחטיף, או עם יוגורט או חלב, לארוחת הבוקר, ושניהם בהחלט ראויים לבדיקה ומשתלמים במחיר 9.50 שקלים לחפיסה של 350 גרם.

אכזבתי משני מוצרים חדשים אחרים של "חטיפים מן הטבע" נובעת מהסתירה העולה לכאורה בין שם החברה לבין המרכיבים הלא בדיוק טבעיים בחטיפים החדשים. בנוסף לתפוחים ולסוכר, יש במחית התפוחים של החברה גם גלוקוזה, מייצבים, חומצת לימון, חומר משמר וחומרי טעם וריח, שלא לכולם יש קשר ישיר במיוחד עם הטבע.

מחית פרג באותה סדרה הפריעה לי קצת פחות, כי בנוסף לתפוחי עץ, סוכר, זרעוני פרג ותמרים, היא מכילה רק מייצבים וחומר משמר.

למרות התנגדותי לתוספים האלה, המוצרים עצמם הם מליות טובות לעוגות, עוגיות, בלינצס ושאר קינוחים אפויים, והם נמכרים במחיר סביר של 9.90 שקלים ל־630 גרם מחית פרג ו־8.95 שקלים למחית תפוחים.

שירות או סטיקר בחלון?

דין פרוטה / לאה פורת

בלילה חורפי אחד, בשעה 1.30 אחרי חצות, נתקעה מכוניתו של מרטין קורן בחולון. הוא טילפן לחברת ממס"י, המספקת למנוייה שירותי דרך וגרירה. הפקידה הבטיחה שבתוך שעתיים יגיעו אליו. כשהגיעה השעה 3.30 לפנות בוקר, ועדיין איש מהחברה לא הופיע, התקשר קורן שוב. הפקידה אמרה לו שהיא מצטערת, אף אחד לא נמצא בסביבה, אבל בתוך דקות יגיעו אליו. לאחר 30 דקות נוספות החליט לעזוב את המקום, לא לפני שהתקשר בפעם השלישית עם ממס"י והודה להם על "הטיפול המסור".

בו ביום כתב מכתב תלונה חריף (עם העתק אלינו) לממס"י, שאותו סיים בשאלה: האם ממס"י שירותי דרך הוא שירות, או סטיקר לחלון?

תשובתה הארוכה להפליא של החברה לא בוששה לבוא: "אנו מאשרים בתודה את קבלת מכתבך בנוגע לעניין שבנדון, ובעקבות מכתבך ערכנו בדיקה לגבי המקרה. לצערנו, המקרה שלך הינו חריג לשירות המקובל בממס"י. אנו מקפידים על רמת שירות גבוהה ועושים את המיטב על מנת שהציבור הנמנה עם מנויינו יקבל שירות מהיר, אמין ויעיל.

"ביום שבו קרה המקרה שלך היה עומס רב במיוחד במוקד ממס"י, דבר שגרם לעיכובים ולתקלות, ואנו עושים הכל על מנת שמקרים דומים לא יישנו בעתיד. ברור כי בין 250,000 המנויים שבמועדון, שמקבלים שירות 24 שעות ביממה, ישנם כאלה שקורית לגביהם תקלה מצערת, אך הרוב המכריע של המקרים מקבל שירות יעיל וטוב. אין בכך כדי להפחית מעגמת הנפש שנגרמה לך ואנו מביעים בפניך את צערנו ואת התנצלותנו. אנו סמוכים ובטוחים כי במידה ותזדקק לשרות ממס"י בעתיד, תקבל שירות ראוי וטוב כנהוג אצלנו..."

נופת צופים ממש. חזרתי וקראתי את המכתב, ולא יכולתי להימנע מהמחשבה שזה מכתב מוכן מראש, שהרי נוסחו יכול להתאים כתשובה לכל תלונה. מבט נוסף במכתב שנשלח למתלונן גילה כי בתחילתו ובסופו של הקטע המצוטט הופיעו שורות אחרות באותיות שונות, והנראות כאילו הוספו לנוסח קיים. שורות אלה כללו את שמו ומענו של המתלונן, פרטי הרכב שלו, שמו ותוארו של מנהל השירות (העובדים הבכירים מתחלפים שם לעתים קרובות) ושמות המכונית. עוד שורה, שכנראה נוספה בסיום המכתב, אומרת: "מכל מקום אנו רואים לעצמנו חובה לצרף בזאת שי צנוע מתנת המועדון". שורה זאת היא ללא ספק שיפור בטיפול של ממס"י בתלונות הציבור. אבל זה לא השיפור שהציבור רוצה. הוא מעוניין בשירות מהיר, אמין ויעיל באמת ולא במתנות צנועות שנועדו להשתיק את המתלוננים.

הפתעה ב"משביר לצרכן"

אחרי הפסקה ארוכה, הזדמנתי בשבוע שעבר לסניף דיזנגוף סנטר בתל אביב של "המשביר לצרכן". עלי להודות, שכבר שנים יש לי דעה קדומה על הרשת הזאת, וגם בשבוע שעבר הלכתי בלי ציפיות רבות בכל הנוגע לשירות. התחנה הראשונה היתה מחלקת הגברים. בן משפחה שהתלווה אלי חיפש ז'אקט. בעודנו מתבוננים בז'אקטים התלויים על הקולבים ניגשה אלינו זבנית ושאלה אם אפשר לעזור לנו. החלטנו לנצל את הצעתה האדיבה ולהעמידה במבחן. היא עמדה בו יפה. מבלי "להידבק" אלינו יותר מדי לא עזבה אותנו עד שהצליחה למצוא משהו שסיפק אותנו. היא היתה אדיבה, נעימה ויעילה מאוד. קורה, אמרנו.

אבל גם במחלקה הבאה, אופנת נשים, חזרה התופעה על עצמה. זבנית נעימה, שניכר בה שהיא ממוצא רוסי, העמידה עצמה לרשותנו ורצה מקצה אחד של המחלקה לקצה אחר כדי להציג בפנינו את כל הדוגמאות של פריט מסוים שהיינו מעוניינים בו. גם היא היתה אדיבה ויעילה מאוד.

בשני המקרים אפשר לזקוף לזכות יעילותן של הזבניות הביאה לכך שקנינו. אבל לא הרגשנו שעבדו עלינו. קנינו שני פריטים בסכום כולל של כ־300 שקל כפי שרצינו בהם. הפתעה נוספת היתה ההנחות – 50% על פריט אחד ו־40% על פריט אחר.

אפשר לשלוח פאקס?

בעת ששהה ד"ס במלון גני כנרות בטבריה, לרגל כינוס מקצועי שהשתתף בו, נזקק לשלוח לתל אביב כמה דפים בפאקס. הוא השתמש בשירותי הפאקס של המלון ובעת שסידר את החשבון הופתע לגלות שחויב ב־40 שקל בעבור העברת ארבעה דפים. ד"ס ניסה לערער על החשבון המנופח, לדעתו, אך פקידת המלון הבהירה לו שזה התעריף והוא אינו ניתן לשינוי.

לאחר שפנינו למנהל המלון, התברר כי בכל זאת היתה טעות. כך, מכל מקום, נאמר במכתב התנצלות שנשלח לביתו של ד"ס. למכתב צורפה המחאה על סך 28 שקל. החיוב הנכון, הוסבר, הוא שישה שקלים לדף הראשון ושני שקלים לכל דף נוסף. סך הכל 12 שקל.

בדיקת תעריפי משלוח פאקסים בבתי מלון אחרים גילתה שיש פערים של מאות אחוזים ביניהם, דבר שמצדיק בדיקה מוקדמת על ידי האורחים לפני שהם מחליטים לשלוח פאקס באמצעות המלון. עם זאת, ראוי שהתאחדות בתי המלון, יחד עם משרד התיירות, יכינו תעריפון למשלוח פאקסים. כפי שזה נראה כיום, קיימת ממש אנרכיה בעניין זה, וגם אין בהכרח קשר בין התעריף לבין רמת הדירוג של המלון.

הנה הדוגמאות שליקטתי (והתעריפים הם רק לפאקסים בארץ. לחו"ל, המחירים כמובן יותר גבוהים): מלון הוד, ים המלח – 1 שקל לכל עמוד; כפר המכביה, רמת גן – 2.10 שקל + מע"מ לדף; מלון דניאל הרצליה – 2 דולר לדף + 1 דולר לדקה; מלונות דן – 3 דולר לעמוד; מלון הילטון תל אביב – 3.35 דולר בממוצע לעמוד; מלון השרון הרצליה – 4 דולר ועוד מע"מ לדף.

בדקנו גם את התעריפים הנהוגים בסניפי הדואר: 5.30 שקלים לדף ראשון, ו־1.60 שקל לכל דף נוסף. לא זול כל כך, אבל סביר.

"טעות" בתעריף ביטוח המקרר

תלונה

ברשותו של מיכאל בילר מסבעון מקרר תדיראן, שרכש באוגוסט 1990 ונהג לבטח בכל שנה בחברת תדיראן. בסוף 1994 קיבל הודעה לחידוש השירות (ביטוח) בעבור שנת 94/'95. הסכום לתשלום, כפי שצוין בהודעה, היה 194 שקל. הסכום נראה לו גבוה, ואמנם כשבדק את ההודעה של השנה הקודמת גילה ששילם אז 132 שקל בלבד. כלומר, דמי השירות הועלו ב־47%.

בילר הכניס את הודעת התשלום למעטפה, צירף אליה מכתב ושלח אותה להנהלת תדיראן. הוא כתב שהוא מוחה את ההודעה כי הוא מניח שהייתה טעות במחיר, שהרי לא ייתכן שיהיה פער של 47% אחרי שנה, בעוד שהמדד בתקופה המקבילה עלה ב־12% והפנסיה שלו עלתה רק ב־3.7%. עוד כתב, כי צוין בהודעה ששנת הייצור של המקרר היא 1989, אבל הוא קנה את המקרר רק באוגוסט 1990. הוא ישמח לקבל חשבון מתוקן, הוסיף, המתחשב בנתונים שציין.

מנהל סניף הצפון של תדיראן, אלי לוי, השיב לבילר כי לאחר בדיקה התברר שתעריף השירות השנתי של המקרר שלו הוא 187 שקל ולא 194 שקל, כפי שצוין בטעות בהודעה שנשלחה אליו. בהמשך הסביר כי תעריף השירות נקבע לפי גיל המקרר: מקררים בני 2–3 – 171 שקל; מקררים בני 4–5 – 187 שקל ומקררים בני 6–8 – 207 שקל. עוד כתב המנהל, כי מכיוון שהמתלונן הוא פנסיונר, (פרט זה נודע לו, כמובן, ממכתב התלונה שלו), הוא זוכה גם ב־10% הנחה, כך שבסך הכל יעלה לו השירות 168 שקל. בנוגע לשנת הייצור של המקרר, ביקש מהמתלונן להעביר לו צילום מתעודת המשלוח או החשבונית. שנת הייצור של המקרר בהודעת התשלום החדשה נשארה: 1989.

בילר הודה לחברת תדיראן על המכתב, וציין לשבח את העובדה שהם מעניקים הנחות לגמלאים. רק חבל שהם שומרים את ההטבה הזאת בסוד. אולם, המשיך וכתב, הבעיה שעליה התריע היא עקרונית – העלאת התעריף ב־47%. הרושם שלו הוא שהחברה מבקשת להגדיל את רווחיה על חשבון לקוחות המשלמים דמי שירות. "הדרך היחידה להביע את מחאתי", כתב, "היא להפסיק להיות לקוח שלכם בעבור שירותים, וכן לוותר על קניית תוצרת החברה בעתיד." לבסוף ציין, כי חוסר האמון של החברה במה שכתב לגבי גיל המקרר, מדבר בעד עצמו.

בילר, ששלח אלינו את ההתכתבות בינו ובין חברת תדיראן, ציין שיש היום מספיק טכנאי קירור טובים עם ניסיון רב, שבעבור סכום סביר יכולים לטפל בכל בעיה, ואין סיבה לכתת דווקא אצל היצרן.

תקלה בשבת, תיקון ביום ראשון

מכתבים

בשבת הפסיק הטלפון בביתנו לפעול. התקשרתי מטלפון ציבורי ל־166 כדי להודיע על התקלה.

הודעה מוקלטת הורתה לחייג 168 ולהוסיף את מספר הטלפון שלי ואזור החיוג.

למחרת, בבוקר יום ראשון, בשעה תשע – כבר היה בביתנו טכנאי של "בזק".

בתוך דקות אותרה התקלה ותוקנה, אך הטכנאי לא עזב עד שבדק את כל אשר ניתן לבדיקה, והיה בטוח שהכל תקין. וכל זאת ברוח טובה, בסבלנות ובאדיבות.

האם אפשר לצפות לשירות טוב מזה?

אהרון רודינצקי
תל־עדשים

שלוש הפתעות

היה עלי לסדר עניין מיסוי בקשר לרכב אצל גובה המכס, ברח' יפת 42 תל אביב. הזהירו אותי שהסידורים יקחו שעות. להפתעתי, יצאתי משם מצוידת באישור המתאים בעבור רבע שעה, אחרי יחס אדיב ויעיל.

משם למשרד הרישוי בחולון והנה הפתעה מס' 2: המקום מסודר ויפה להפליא, והעובדים עושים כל מאמץ לעזור. ההפתעה מס' 3 היתה לי כשהלכתי למשרד הפנים כדי להוציא דרכון, שם פגשתי שוב עובדים נעימי הליכות ויעילים. אם רוצים, אפשר גם כך.

שולה פריבר
צהלה

חולצה חדשה

בנובמבר '94 רכשתי, בשביל בעלי, חולצה כחולה בחנות "סריג" ברחוב ביאליק ברמת־גן.

בעלי לבש את החולצה אחרי גיהוץ קל והחולצה קמטי הקיפול, וכעבור זמן קצר החולצה נראתה מקומטת מאוד. כלקוחה ותיקה בחנות פניתי למר סריג, והוא ביקש שאביא את החולצה לבדיקה. השארתי אותה אצל הזבנית האדיבה, וכעבור זמן קצר התבקשתי לבוא לחנות לבחור חולצה אחרת.

גאולה חן
רמת־גן

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

יואל: ביסטופ לא, הסכם העסקה כן. חברת יואל הודיעה בשבוע שעבר, כי האסיפה הכללית שנועדה להתקיים הבוקר בשעה 8:00 מתבטלת. באסיפה היו אמורים בעלי המניות לאשר את ההקצאה הפרטית ליו"ר החברה ומנכ"לה, ג'ו אלמליח, ולמשנה שלו, דני סולדנו. זאת בתמורה להכנסת מניותיהם בחברת ביסטופ ברגילה. רשות ניירות ערך ביקשה הבהרות נוספות בקשר להקצאה, ולפיכך נדחתה האסיפה. בינתיים לא נמסר על מועד חדש לאסיפה. מיואל נמסר בשבוע שעבר, כי פרופ' אלי טלמור, שכתב את הערכת השווי של ביסטופ ברגילה (40 מיליון שקל), ייפגש עם נציגי הרשות, ולאחר שינתן ממנה אור ירוק, תזומן אסיפה חדשה.

אלא שיואל תקיים הבוקר אסיפה בכל זאת. מדובר באסיפה שנייה שזומנה לשעה 10:00. באסיפה זו יתבקשו הנוכחים בה לאשר את הסכם ההעסקה של סולדנו ואת תשלום החזר הוצאות לאלמליח. הסכם ההעסקה של סולדנו קובע, כי הוא יקבל 27 אלף שקל בחודש, כלי רכב צמוד ושאר התנאים הנלווים. בנוסף הוא יקבל מענק בגובה של 5% מהרווח השנתי של יואל לפני מס.

השוק הראשוני. היום מסתיים שלב ב' של הנפקת אורמת. שלב א' של ההנפקה התקיים ביום שלישי שעבר. לגיוס, שהיה בהיקף של 32 מיליון שקל, התקבלו הזמנות בשיעור של 95%. שלב ב' החל ביום חמישי שעבר. גיוס נוסף שהתקיים בשבוע שעבר היה של חברת רסקו. רסקו הנפיקה מניות בדרך של זכויות. המסחר בזכויות התקיים ביום חמישי שעבר, ובניגוד לכל ההנפקות האחרות בעת האחרונה – הופיע להן דווקא ביקוש. הביקוש סופק בעלייה של 10%, ובינתיים מפסידים אלה שרכשו את הזכויות בבורסה "על הנייר" 4 אג' על כל מניה שרכשו.

פרט לאורמת צפויים השבוע שני גיוסים נוספים. המסחר בזכויות של חברת אופטימה יתקיים ביום שלישי. אופטימה מתכננת לגייס 2.9 מיליון שקל, מתוכם התחייבו בעלי העניין בה להשקיע 1.2 מיליון שקל. מאז יצא תשקיפה של אופטימה בסוף פברואר הספיקו מניותיה לעלות ב-9.5%.

הגיוס השני השבוע יהיה של חברה חדשה – הדפסות איכות יבנה. היא תנפיק ביום חמישי ותנסה לגייס כ-8.5 מ' ש'. החברה עוסקת בהדפסת רוטציה של עיתונים יומיים, שבועונים כתבי עת ודברי דפוס אחרים. החברה יוצאת לפי שווי של 15 מ' ש' ומכפיל 10.4 לפני ההנפקה ושווי של 23.5 מ' ש' ומכפיל 16.3 אחריה. הונה העצמי ב-30 בספטמבר '94 הסתכם ב-2.3 מ' ש'.

מועדים בבורסה

12.3	אשטרום תעש אג"ח 1	אקס ריבית, תשלום 30.3.95.
	נקה אג"ח א	אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.3.95.
	קיסאל אג"ח א	אקס ריבית, תשלום 31.3.95.
	לנדיק בנין אג"ח 2	אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.3.95.
	אלבן אג"ח א	אקס ריבית, תשלום 31.3.95.
	בנק ספנות ש"ה א	אקס ריבית, תשלום 2.4.95.
	אורמת	יום אחרון לשלב ב' של ההנפקה.
13.3	טבע	אקס דיבידנד 200%, תשלום 4.3.95.
14.3	הדפסות איכות יבנה	הנפקה ראשונה לציבור של מניות.
	אופטימה	מסחר בזכויות.
	תים	אקס דיבידנד 7.5%, תשלום 4.4.95.
	מק"מ למסירה עתידית	מכרז בריבית מרובה: 15 מ' ש' ל-182 יום, 15-1 מ' ש' ל-364 יום.
15.3	מלונות הכשרה	אקס דיבידנד 14.048%, תשלום 5.4.95.
	החלפת מק"מ באג"ח	מכרז 15 מ' ש' ל-363 יום.
	סמכור	אקס דיבידנד 16.5%, תשלום 9.4.95.
16.3	פורים	הבורסה סגורה.
19.3	גלבוע 6165	הנפקת מסחר לפני פדיון סופי, תשלום 2.4.95.
21.3	מק"מ למסירה עתידית	מכרז בריבית מרובה: 15 מ' ש' ל-182 יום, ו-15 מ' ש' ל-364 יום.

• מקור: בנק המזרחי

מדוע ייאלץ הציבור לחזור אל הבורסה, להשקעות המסוכנות

השבוע בבורסה

גיא רולניק

בדרך הארוכה ומהכאיבה ממדד 258 ל-150 נקודות קרו דברים רבים בשוק ההון הישראלי. לבד מעשרות מיליארדי השקלים של העושר הפיננסי של הציבור שנמחקו, השתנו בשוק ההון הרבה מהאקסיומות והתפיסות שהתפתחו כאן במשך כל חמש שנות הגאות.

בהקשר זה מעניין היה לקרוא בסוף השבוע את הסקירה השבועית של המחלקה האנליטית של בנק לאומי. וכך כתב ד"ר יגאל רבינוביץ' מנהל המחלקה האנליטית: "מהאזנה לכתבות וקריאת הדיווחים (השבוע) אפשר היה לחשוב שהבורסה היא חזות הכל וכל ההחלטות המשקיות צריכות להיות מנותבות כך שלא יפגעו, חלילה בשוק ההון. יש לראות את הדברים בפרופורציה המתאימה. שוק ההון, חשיבותו רבה, אבל מבחינת המשק חשיבותו משנית לגמרי. מי שלמד אי פעם כלכלה, יזכור בוודאי שמעט מאוד הוקדש לנושא שוק ההון, ולא בכדי".

עם דבר אחד אפשר להסכים עם רבינוביץ' – שוק ההון, שנדמה היה שהוא חזות הכל במדד 258 נקודות, נראה היום הרבה פחות מרכזי במדד 150 נקודות.

אולם חשיבות שוק ההון מבחינת המשק אינה משנית מן הטעם הפשוט, שבסופו של דבר, במשק מפותח יהיה נתח גדול מהנכסים הפיננסיים של הציבור מושקע במניות ובאיגרות חוב של חברות.

התהליך המרכזי בשוק ההון בשנה האחרונה, מה שקרוי "שינוי טעמי הציבור", הוא הקטנת רכיב ניירות הערך של החברות בתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור לטובת ניירות ערך של הממשלה (איגרות חוב ותוכניות חיסכון שהבנקים מתכסים עליהן בעיקר באיגרות חוב) וכן פקדונות בבנקים.

גם ההשקעה בפקדונות בבנקים ממומנת למעשה בעיקר את הסקטור העסקי, שכן הבנקים מלווים את הכספים לסקטור הפרטי. בכל המדינות המפותחות בעולם יש תהליך הדרגתי של גידול בנתח ההשקעות והלוואות שנעשות בתיווך שוקי ההון (הנפקות של מניות ואג"ח) על חשבון השקעות שנעשות בתיווך הבנקים ופקדונות שהבנקים מלווים לחברות שונות.

שוקי איגרות החוב והמניות, למרות תנודותיהם, הם בסופו של דבר זולים יותר ויעילים יותר מתיווך הבנקאי, ויעילותה של המערכת הבנקאית תלויה בקיומו של שוק הון מפותח לידה.

בשנות הגאות בבורסה, גדל בהדרגה רכיב ניירות הערך של חברות בתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור, בין אם בהשקעה ישירה במניות ובאג"ח או בעקיפין, דרך קרנות הנאמנות וקופות הגמל. היום, כבר ברור לנו שהתהליך הזה אירע במהירות גדולה מדי. הציבור הוזר כעדר לתוך שוק המניות, ורכש ניירות במחירים יקרים.

החברות – ממשלתיות ופרטיות גייסו מהציבור כ-25 מיליארד שקלים בשנים 92' עד 94'. אלא שחלק ניכר מהניירות שאליהם נותבו כספי הציבור, היו של חברות שלא היתה הצדקה להפיכתן לחברות ציבוריות, מן הטעם הפשוט שלאורך זמן הן יצליחו לפרנס במקרה הטוב, רק את עובדיהן, מנהליהן ובעלי העניין שלהן, והן לא תוכלנה לייצר ערך לבעלי המניות מהציבור.

הנזק של דהרת העדר לתוך שוק המניות הוא, שברגע שהוא הפך את כיוונו – והחל לנוס משוק המניות, נקלע שוק ההון למשבר חריף שמאיים לשתק את השוק הראשוני, שוק ההנפקות – שהוא נזר הבורסה. התנודתיות החריפה במחירי המניות גרמה לכך שבתקופת הגאות, כל חברה יכלה לגייס הון בבורסה – בין אם במניות או באיגרות חוב – במחירים שמנותקים מהשווי שלה, והסיכון הכרוך בהשקעה בניירותיה, ואילו עתה – קורה דבר הפוך. גם חברות טובות מתקשות לגייס הון במחירים המתאימים לסיכון והפוטנציאל העסקי שלהן.

וכך, לאחר 5 שנים שבהן הוזלה ההשקעה במניות לקבל לגיטימציה גדולה והולכת, מתרחש בשנה האחרונה תהליך של דהלגיטימציה למניות.

שינוי טעמי הציבור חזרה לכיוון סולידי יותר, כמו הפדיונות בקופות ונטישת הקרנות המנייתיות הינו תהליך טבעי, משום שחלק מהמשקיעים נותבו לתוך שוק המניות מבלי להיות מודעים לעומק הסיכון שבו. הדוגמה הטובה לכך הן עמיתי קופות הגמל שגילו ב-94' מה המשמעות של החזקה של 15% מנכסיהן במניות, או לקוחות שקנו קרנות מנייתיות באשראי בימי האופוריה, מבלי להבין שמניות יכולות לרדת ב-50%.

זאת ועוד – חלק ניכר מהמשקיעים אינו מודע לסיכון הכרוך בהשקעה באיגרות חוב ממשלתיות צמודות כתוצאה מתנודתיות שלהן. עתה, משהתברר להם עומק הסיכון, הם מבקשים להקטין את רכיב המניות ורכיב הנכסים הסחירים בנכסים חסרי סיכון ובנכסים לא סחירים המניבים תשואות קבועות, כמו חיסכון או פקדונות.

ואולם – מי שממהר לקבוע כי חשיבות שוק ההון הינה משנית – טועה. משום שכל עוד המשק מתפתח והמדיניות הכלכלית היא עדיין, הקטנה של מעורבות הממשלה במשק – הרי התהליך הבסיסי ארוך הטווח הוא של הגדלת רכיב המניות ואיגרות החוב של חברות בתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור והגדלת החלק הסחיר על פני החלק הלא סחיר.

המשקיעים בקופות הגמל נוטשים היום את הקופות, לאחר שספגו הפסד ריאלי של 9% ב-94'. העמיתים אינם משקללים את ההפסד הגבוה עם הרווחים החריגים שנרשמו בשנים קודמות, והם פודים את הקופות.

למעשה חלק ניכר מההפסדים של קופות הגמל ב-94' הוא תוצאה ישירה של הרווחים בשנים קודמות. נכון – חלק מההפסדים נבעו מהשקעות כושלות בהנפקות של חברות קיקיוניות – אולם נתח ניכר מההפסד נבע מהצפילה בשוק איגרות החוב, שהיא תמונת ראי של דהרת מחירי איגרות החוב בשנים קודמות.

הכספים הנפדים מקופות הגמל, מושקעים היום בתוכניות חיסכון צמודות למדד או בפקדונות שקליים בבנקים, שמציעים היום תשואות ריאליות גבוהות חסרות סיכון. מי שעשוי להזדקק לכספו בטווח הקצר – טוב עושה שהוא נוטש את קופת הגמל.

אולם ציבור החוסכים בישראל, שהתרגל משך עשרות שנים לתשואות ריאליות חסרות סיכון גבוהות – צריך יהיה להתרגל לתשואות נמוכות יותר. אם נבדוק תשואות במשקים אחרים – כאירופה ובארה"ב – נגלה כי לטווח הארוך לא ניתן לקבל בשום אפיק חיסכון ארוך טווח תשואות ריאליות קבועות של 4.5% וגם לא 3.5% – אולי רק מחצית מזה.

ובמלים אחרות – שום משק לא יכול ליצור או להבטיח לחוסכים תשואות ריאליות חסרות סיכון בשיעורים כאלה לאורך זמן. עד שנת 88' התאפשרו התשואות הגבוהות לחוסכים במשק הישראלי באמצעות הנפקת איגרות החוב הממשלתיות המיועדות שנשאו תשואה של 5.5% ובאמצעות מחירי הון גבוהים במשק באופן כללי, שאיפשרו לתוכניות חיסכון להציע תשואות גבוהות.

מ-88' עד 93' היתה זאת ירידת מחירי ההון והפסקת הנפקת האג"ח המיועדות הגאות במחירי איגרות החוב והמניות, שאיפשרה את התשואות הגבוהות לחוסכים. אבל ב-94' "שילמו" החוסכים בשוק ההון על שנות הגאות.

קיים ויכוח כיצד להשוות בין התשואות הריאליות שמבטיחות איגרות החוב צמודות למדד בישראל לבין התשואות הריאליות שמבטיחים איגרות חוב ופקדונות חסרי סיכון בחו"ל, זאת מאחר ששם הם אינם צמודים למדד. כך או כך, ברור כי תשואות ריאליות חסרות סיכון של 3.5% או 4.5% להן התרגלו החוסכים בישראל, הן גבוהות משמעותית מהתשואות המקובלות בעולם.

תשואות גבוהות אלה, שהן תמונת הראי של מחירי הון גבוהים במשק לאורך זמן, נבעו/התאפשרו בעיקר מהגירעון הממשלתי הגדול, שמומן על ידי הנפקות של אג"ח מיועדות, שהיו הכיסוי למרבית אפיקי החיסכון.

חלק ניכר מהציבור "מתבצר" היום בתוכניות חיסכון לשנתיים ושלוש שנים או בפקדונות שקליים המבטיחים תשואות ריאליות גבוהות. תמיד יהיו תקופות שבהן הציבור יקטין את רכיב הנכסים המסוכנים ויעבור לפקדונות, תוכניות חיסכון ואיגרות חוב קצרות, שיבטיחו תשואות גבוהות. אולם מצב זה לא יכול להתקיים לאורך זמן. התשואות הריאליות בשוק האג"ח ובוודאי בשוק המניות, הן לאורך זמן גבוהות, באופן הגרתני מהתשואות במכשירי ההשקעה הקצרים וחסרי הסיכון.

אם הממשלה מעוניינת להקטין מעורבותה במשק, להפסיק לסבסד את החיסכון ארוך הטווח בישראל באמצעות הבטחת תשואות או יצירת תנאים של מחירי הון גבוהים – הרי החוסכים שירצו להשיג תשואות גבוהות יהיו חייבים להסתכן יותר. גם ה-4% שמבטיחות היום חלק מתוכניות החיסכון הם הרבה יותר מהרמה של תשואה חסרת סיכון שהמשק יכול להבטיח לאורך זמן.

לפיכך ייאלצו המשקיעים לטווח ארוך אשר רוצים להגדיל את תשואה, לחזור ולהגדיל את רכיב הנכסים המסוכנים בתיקי ההשקעות שלהם במישרין, אך בעיקר בעקיפין, דרך קופות גמל, קרנות נאמנות, קרנות השתלמות, קרנות פנסיה (כן, גם הן ינתבו לשם בסופו של דבר), ביטוחי מנהלים ומנהלי תיקים.

המהירות שבה גדל רכיב הנכסים המסוכנים – מניות ואג"ח של חברות, בתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור בשנים 92' ו-93' היה אחד הגורמים שהביאו למשבר החריף בשוק המניות ב-94' ויש לו גם חלק בנפילה במחירי איגרות החוב הממשלתיות הנסחרות בבורסה בחודשים האחרונים.

ומה הלאה? המשך הצמיחה במשק, והאצת תהליך ההפרטה שיספק לציבור היצע גדול יותר של חברות יציבות וגדולות, יאפשר אולי, את חידוש תהליך ניתוב של כספי הציבור לניירות ערך של חברות.

גם תוכנית האופציות של הממשלה, תתרום לתהליך זה. בעוד שב-93' נמכרו לציבור במקרה הטוב ניירות ערך של חברות סבירות במחירים יקרים, ובמקרה הגרוע ניירות של חברות קטנות שחלקן אינן בשלות להיות חברות ציבוריות, הרי ההפרטה ותוכנית האופציות יציעו לציבור ניירות ערך של חברות שיש הצדקה להיותן ציבוריות – הן יכולות לייצר לאורך זמן "ערך" לבעלי המניות שלהן – כלומר להניב תשואה ריאלית סבירה של 6%, 8%, 10% או 12% על ההון.

והרי זאת תמצית העניין: הפער בין התשואה על ההון שחברות סבירות יכולות להניב לאורך זמן לבין התשואה הריאלית שיכולות להניב איגרות חוב ממשלתיות, מסביר מדוע בסופו של דבר מי שירצה תשואות גבוהות יותר – ייאלץ לנתב חלק מכספו לניירות ערך מסוכנים יותר.

שינוי טעמי הציבור חזרה לכיוון סולידי יותר, הינו תהליך טבעי, משום שחלק מהמשקיעים נותבו לתוך שוק המניות מבלי להיות מודעים לעומק הסיכון שבו

המצב שבו פקדונות שקליים ומכשירי השקעה קצרים ומעוטי סיכון מניבים תשואות ריאליות גבוהות יותר ממניות ואיגרות חוב ארוכות – לא יכול להתקיים לאורך זמן

מילון פורימי לנפגעי־בורסה

מזווית פורימית

רפי פרסיץ

●קרן נאמנות: קרדיטכה, המניבה יותר מ-3% בשנה למנהליה, וחסרון־כיס של יותר מ-50% לרוכשיה. ●קופת גמל: קופה למדי רעב, המטורעת את הפסדי חוסכיה בפרופורציה הפוכה ליכולתם הפיננסית. ●קרן־סיכון: קרדיווזיה, שתקנותיה אוסרות על המשקיעים בה להפסיד יותר משמפסידים עמיתיהם בקרנות אחרות. ●משקיע בקופות־גמל: מהמר פאסיווי (סילבי קשת). ●משקיעים לטווח ארוך: ספסרים לטווח קצר, שנכזבה תוחלתם. ●מניות ליתומים ולאלמנות: ברווח בנקאי.

●משקיע מתוחכם: מהמר לעת מצוא. ●משקיע זהיר: מקדים לכתוב צוואה. ●משקיע אגרסיווי: משקיע הפועל בניגוד להמלצות יועצי ההשקעות שלו. ●משקיע פרי: חולם בהקיץ. ●משקיע דופי: ריאליסט, איש־מעשה. ●מניות כבדות: מניות המתמסרות בכלל לחוק הכבידה. ●איגרות חוב: אפיקי־השקעה ספקולטיוויים, האמונים על הנגיד ועל שר האוצר. ●אופציות מעו"ף: מכה שאינה כתובה במגילת אסתר. ●אופציות־יהינם: שוחד־בחירות (רן מרגלית), המוצע לבוחרים מעל לגיל 18. ●השקעה סלקטיווית: השקעה שלא חל עליה חוק־התיישנות. ●נפגעי־בורסה: בבחירות הבאות תנצח מפלגתם ברוב מוחץ. ●יועץ־השקעות: אחיתופל, המעדיף לסכן את הונם של אחרים מאשר להמר באמצעיו הדלים. ●מנהלי־תיקים: זר חסר־לב, היודע מתי לקנות סחורה ואינו יודע מתי למוכרה. ●ברוקר: סרסור לדבר עבירה, העושק את לקוחותיו תמורת עמלה. ●אנליסט: יצור שמימי, הבקי בערכן של מניות ומזלזל בשוויין. ●פרשן פיננסי: יצור־על, שלעולם אינו טועה. ●מכנאי־שווקים: שרלטן: ידעוני אצטגנין; עובד־כוכבים ומזלות. מפרידי־תינים: קורא בקפה, נביא־זעם. ●מריך־מניות: שעיר לעזאזל, מורשע נצחי במפולות בורסאיות. ●בנקאי־צמרת: בריה מנוכלת ותכהונית, המוכנה למשכן את נשמתה לשטן, כל עוד תוכל לגבות ממנו ריבית־עשן. בבנק הפועלים: מנהל־סניף הזוכה למענקים נאים עבור הפסדים שהוא מנחיל למשקיעים תמימים.

●מאיר שטרית: מהמר ללא חת, שאינו חושש לטבול את רגליו במימיהן הדלוחים של אופציות המעו"ף. ●שר האוצר: פר במאורת דובים: אופטימיסט שטרם חזר בתשובה: נמנה עם קובץ בני־מזל הפטורים מלהתעדכן בגורל השקעותיהם, המנוהלות ב"קרן עיוורת". ●נגיד בנק ישראל: מפריחם של בלונים פיננסיים ומנפצן של בועות בורסאיות. ●פוגלים: אסטרונאוטים בשרות האוצר, הנהנים מפנסיה תקציבית, והאמונים לאבחנות בין המן למרדכי: בין מס צודק וחכם למס לא צודק ולא חכם. ●פרופסור יעקב שיינין: הזהיר אותנו בעוד מועד מפני מפולת־שערים בבורסה, ושוקד מאז (בלא הצלחה יתירה) לשכנענו שטעה. ●האחרונים הגבר הרבפמן: מאקס ומוריץ; כרישי־נדל"ן. אשפי־עיתוי, המיטיבים לאתר נכסים במחירי־הנחות.

●פונים: משוק־ילדים, שהתחבב על פעילי־בורסה מנכסלים שירדו מנכסיהם. ●מהפך בבורסה: נהמת־לב רועמת, הבוקעת בתרועה מגרונו של השדרן הפופולרי חיים יבין ברגעים של התעלות־נפש וחולשת־דעת. ●מחזורי־מסחר גואים: חלומה הוורוד הפרוע של מידב ארלוזורוב: משאת־נפשם של זקני רחוב אחד העם, המתגעגעים על ימי הבורסה הטובים והעליזים. ●מס הבורסה: ברוח תקשורתי. ●מלי הדייקמן: מדד שהדביר את שיעור האינפלציה. ●עמלות בנקאיות: שידות, שעלותו הדביקה את שיעור העלייה במחירי העגבניות. ●דו"ח ועדת בייסקי: מגילה גנוזה. ●פורים: פסקימון בשוק דובי.

מחסומי־התנגדות במשענים שוכנים השבוע בסביבות 159, 164 ו-168 נקודות: מחסומי־תמיכה: באזורי 153, 148, ו-145.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העלייה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. קו מנחה	+39%	1. ת אלקטרוניקה	-38%
2. קניבל	+24%	2. מאקפל	-21%
3. אלישב	+24%	3. רובטרום	-19%
4. מופת	+22%	4. ספנקריס	-19%
5. אליאנס	+22%	5. טרידאיבנ	-18%
6. חלקו 1	+21%	6. אופמן	-18%
7. אינטרגמא 1	+21%	7. ים תיכון	-17%
8. כללי	+20%	8. בריל	-16%
9. לנדיק תעש	+20%	9. רומטק	-15%
10. אימקו	+20%	10. אדומים	-14%

ניו־יורק / 11.3.1995

שם המניה	מחיר סגירה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	123.81	2.6	---	---	124.84	119.89	---	---	124.71	108.68	---	---	---	---	---	---
פאוטקס	18¼	-1.4	18⅛	18½	18½	18	222,800	4,038,250	26¾	15¼	---	766.0	70.0	677.0	775.4	11
מבטן	29¾	-0.6	29⅞	30¼	30¼	29¾	425,300	12,705,838	34½	21¾	-1	320.0	69.0	558.0	1637.1	24
אי.סי.איי.	14 9/16	-0.8	14½	14¾	14⅞	14½	560,100	8,156,456	28½	11½	-39	302.0	73.0	361.0	1115.5	15
אריזוניקס	1⅝	0	1½	1¾	1¾	1⅝	2,700	4,387	14	1	-88	16.0	-0.9	9.0	9.7	---
אריוסופט	8¼	-4.3	8	8½	8¾	7¾	2,800	23,100	19	6¾	-44	16.0	1.7	9.8	38.4	23
אורבוטק	12¾	2.0	12⅝	12¾	12⅞	11¼	10,400	132,600	14¾	7⅛	-7	47.0	7.2	110.0	164.3	23
אי.איי.אס	3 1/16	0	3 1/16	3¼	---	3 1/16	800	2,450	26	1⅛	-88	76.0	5.0	96.0	42.7	9
אי.או.ג'י.	1⅛	0	1	1¼	---	---	---	---	11	1⅛	-89	12.0	1.5	4.0	5.5	4
אלביט	18¼	2.1	17⅞	18½	18⅝	18¼	7,900	144,175	44¼	16¼	-57	293.0	38.0	683.0	341.5	9
אודין	8 11/32	-2.6	7⅞	8⅛	8¾	7⅞	70,600	567,006	11½	4	-6	10.5	1.9	5.6	34.4	18
אלסינט	1⅞	7.1	1⅞	2	1⅞	1¾	115,500	216,562	5	1¾	-61	170.0	24.0	229.0	149.2	6
אלרון	9⅛	1.4	8⅞	9⅜	9⅜	9⅛	1,600	14,600	21¼	6¼	-57	166.0	7.5	459.0	158.7	21
אלקטריק פיול	5¼	5.1	5	5⅛	5⅛	4¾	14,000	71,750	14¾	4¼	-47	23.0	-0.1	3.8	44.1	---
אמ. סיסטמס	3 5/16	-5.4	3 5/16	3 13/16	3½	3 5/16	400	1,325	14	2⅝	-76	7.0	-3.2	2.4	21.2	---
אראל	3½	21.7	2⅞	3½	3½	2 13/16	41,000	143,500	5½	2¾	-13	10.0	1.0	4.0	18.9	---
ארית	1¼	17.6	1⅛	1¼	1¼	1⅛	500	625	6¾	1	-80	8.4	-3.7	24.0	9.7	---
אשור	⅛	0	13/32	17/32	---	---	---	---	3¾	⅛	-89	10.0	-0.5	8.0	3.8	---
בי.ר.אר	4¼	0	4⅝	5	---	---	---	---	19⅝	3⅜	-75	3.5	-1.1	17.6	25.5	---
ביומבולוניה	2 5/16	0	2 5/16	2 7/16	2 7/16	2 5/16	27,600	63,825	5⅞	1½	-56	22.2	-17.0	19.0	98.5	---
גילת	14⅞	1.7	14⅝	15	15	14⅝	22,900	340,637	15¼	8	10	38.0	5.5	23.0	124.5	23
די.אס.אס.איי.	6 3/16	-1.0	6 3/16	6½	6½	6¼	25,500	160,968	13¾	4¼	-51	40.0	2.0	69.0	45.2	23
הכשרת ישוב	9	0	9⅛	9⅝	---	---	---	---	30¼	8¼	188	124.0	3.8	156.0	79.6	21
הלת'קייר	1 9/16	-3.8	1 9/16	1⅝	1 9/16	1½	21,500	33,593	3¼	1⅜	-88	16.0	-0.2	7.2	22.7	---
סימד רבעי	5⅜	4.9	5⅛	5⅜	5½	5⅛	4,700	25,262	24½	3	-58	40.0	-6.6	24.7	59.0	---
מאואר	18	2.9	17¾	18	18¼	17½	71,500	1,287,000	18½	10	-26	56.0	5.5	49.0	180.0	33
מי.ו.ג'י.	3/16	0	3/16	⅛	---	---	---	---	1¼	⅛	-79	7.0	---	0.4	10.1	---
מבנומטיקס	5¼	0	5¼	5⅜	5⅜	5	16,200	85,050	12¾	3⅝	-41	32.0	-1.2	20.0	41.7	---
מלנרף	2¼	0	2¼	2¾	---	---	---	---	10	1¾	-77	7.0	-4.9	2.4	8.5	---
מלדסה	6 5/16	1.0	6⅛	6⅝	6⅝	6	66,800	421,675	18	4⅛	-63	54.0	10.0	39.0	65.5	7
ישמק	5/16	0	9/32	11/32	5/16	5/16	6,000	1,875	2 9/16	9/32	-86	10.0	2.0	1.0	6.3	3
נרמל	7¾	3.4	7⅜	7¼	7¾	7⅜	1,000	7,625	11⅞	7	-26	16.0	6.0	77.0	19.1	3
לן-נס	18⅛	-0.3	18	18½	18¾	17½	260,100	4,714,313	25¼	6	53	76.0	6.0	64.0	192.3	32
לייזר	5¼	0	5¼	5⅜	5¼	5¼	300	1,575	9¾	4⅜	-45	10.0	4.0	38.0	31.3	8
לנאופטיקס	8⅛	0	8⅛	8½	8½	8⅛	4,400	35,750	18¾	5⅛	-55	33.0	3.3	18.5	48.8	15
מגיק	5	0	4⅞	5⅛	5⅛	5	3,200	16,000	17¾	4⅝	-63	16.0	1.4	20.0	20.0	14
מגל	3⅞	6.9	3⅝	3⅞	3⅞	3⅞	1,000	3,875	9⅝	2⅝	-52	13.2	1.1	12.3	18.2	17
מדיס'אל	1½	0	1½	1⅝	---	---	---	---	13⅝	1½	-87	4.0	-3.1	0.3	13.0	---
נייר חדרה	47½	0	---	---	---	---	---	---	52	36½	96	145.0	7.5	247.0	180.5	24
נקסוס	3¾	15.4	3½	3¾	3¾	3¾	800	3,000	5⅞	2⅜	-84	3.4	-5.5	2.0	26.4	---
סילוקום	3¼	0	3¼	3¾	3¾	3¼	2,900	9,425	6	2¾	-87	6.0	0.5	2.6	13.0	26
שטו"ף	2 3/16	0	2 3/16	2 5/16	---	---	---	---	6	1⅜	-48	9.3	-6.5	26.0	15.2	---
עידן	5/16	25.0	¼	11/32	5/16	5/16	7,000	2,187	1 15/16	¼	-81	12.4	-2.3	18.0	9.3	---
עין לבוד	5⅞	2.2	5¾	6	5⅞	5¾	1,500	8,812	11⅞	5½	-43	24.0	2.8	103.0	18.9	7
ראדא	3 1/16	2.0	3	3¼	3 3/16	3 1/16	23,000	73,312	10⅛	2½	-67	13.0	0.1	34.0	49.0	490
קומט	2⅛	-10.0	2¼	2½	2⅜	2¼	4,800	10,800	7⅛	1½	-77	4.5	0.6	4.3	10.8	---
ת.א.פ.	3⅜	0	---	---	---	---	---	---	3⅞	2¼	-65	43.0	-0.5	154.0	83.7	---
תאת	2⅛	0	2⅛	2¼	2⅛	2¼	7,000	14,875	8⅝	1⅞	-73	28.0	2.4	16.0	18.8	8
תרו	6⅞	-3.5	6⅝	7	7⅛	6¾	13,100	90,062	8¾	4½	-29	10.3	0.7	31.0	68.0	97
תדיראן	17⅞	1.4	17¾	18	17⅞	17¾	29,300	523,737	26½	14½	-32	222.0	51.5	813.0	350.3	7
אמפל	5¾	0	---	---	5¾	5⅝	6,000	34,500	13⅛	5½	-62	169.0	5.8	75.0	155.7	27
אינדיגו	38½	0.6	38¼	38¾	38¾	38¼	126,800	4,881,800	40	13	157	50.0	-21.0	31.0	1925.0	---
אפי	41¾	3.1	41¾	42½	43¼	39¾	647,600	27,037,300	42¼	13¼	149	102.0	17.0	112.0	530.6	31
ניאוחק	9	4.3	8¾	9	9	8⅝	581,400	5,232,600	16	6¾	-40	80.0	-37.0	64.0	441.0	---
די.אס.פי.	20	-1.2	20	20½	20½	20	285,300	5,706,000	27¼	12¼	870	34.0	3.0	14.7	192.8	64
ישראמקו	1 1/32	3.1	31/32	1 1/16	1⅛	31/32	65,100	67,134	2 11/16	29/32	-50	21.0	3.3	4.7	22.5	7
מרקורי	15⅞	5.8	15¾	16	16	15	221,600	3,517,900	21¾	7	-8	36.4	3.7	19.5	211.6	57
ספיאוס	3⅛	4.2	3 3/32	3⅛	3½	2⅞	479,000	1,496,875	23¼	½	-84	28.0	-6.3	40.0	38.7	---
פי.אי.סי.	22	1.1	21¾	22¼	22¼	21¼	25,200	554,400	34¾	20¼	-29	342.0	35.0	53.0	412.5	12
קומברס	12¾	4.2	12¼	12½	12½	11⅝	156,600	1,937,925	15⅝	8	-15	99.0	12.0	92.0	250.7	21
קרן ישראל	9¾	2.6	---	---	9¾	9⅜	14,000	136,500	20½	9	-33	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הודעות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתחת לקו חייבים במס.

אפי טיפסה ב-3% לשווי של חצי מיליארד דולר

וול סטריט

צבי רבין

לאחר שבוע רב פעילות ומחזורי מסחר גבוהים, רשמו המניות הישראליות בסוף השבוע ירידות קלות. הירידות באו למרות יום מסחר סוער שהיה שלשום בבורסות בארצות הברית, ולמרות רמת שיא שרשמו שני המדדים המובילים – הדאו ג'ונס וה-S&P 500.

מדד הדאו ג'ונס עלה ב-1.3% לרמה של 4035 נקודות, ובמשך המסחר רשם הדאו עלייה חדה יותר והגיע לרמה של 4048 נקודות. מדד ה-S&P 500 טיפס ב-1.33% לרמת שיא של 489.5 נקודות.

אחת הסיבות לעליות החדות בארצות הברית היה פרסום נתוני התעסוקה, לפיהם נוספו בחודש שעבר 318 אלף משרות חדשות, מספר גדול בהרבה מהציפיות שהיו לתוספת של 245 אלף משרות חדשות. נתון זה מצביע על כך שכלכלת ארצות הברית אינה מאיטה את קצב הצמיחה שלה, וכי רווחי החברות ימשיכו להשתפר. להערכת מרבית האנליסטים בשוק, גם החששות מפני מיתון אפשרי נדחים לעת עתה.

גם איגרות החוב הארוכות הגיבו לידיעה והתשואה לאיגרות של ה-30 שנה ירדה מ-7.51% ל-7.46%. לחגיגת העליות הצטרף גם הדולר שרשם עליות אל מול המטבעות העיקריים.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
אפי	⇧	41.8	3.1%	27.0
טבע	⬇	29.9	-0.6%	12.7
אי.סי.איי	⬇	14.6	-0.8%	8.0
מרקורי	⇧	15.9	5.8%	3.5
קומברס	⇧	12.4	4.2%	2.0
מדד דאו ג'ונס	⇧	4035.6	1.3%	
מדד נאסד"ק	⇧	802.2	0.7%	

כיוון שדעתם של רוב המשקיעים האמריקאים היתה נתונה לשווקים מבית, הם מיעטו לפעול במניות הישראליות בוול סטריט, וגם מחזורי המסחר החריגים שלהם היינו עדים בימי המסחר האחרונים, נעלמו.

יוצאת מן הכלל היתה מניית אפי שהיא כידוע ישראלית למחצה. זו הצטרפה לחגיגות בבורסות והיא שוב נסחרת בשיא חדש – 41.75 דולר. שלשום בלילה הגיע מחיר המניה גם ל-43.25 דולר, ואולם בסיום המסחר נסגרה בעלייה מתונה יותר. מחיר הסגירה משקף שווי שוק של 500 מיליון דולר. המניה שנסחרה כמעט ארבעה חודשים במחיר של 25 דולר, החלה את מסע העליות מיד עם פרסום הדו"חות השנתיים שלה ל-94', ומאז היא לא עוצרת.

מניית טבע המשיכה לשמור על מחיר של 30 דולר למניה, שקיבלה עוד שתי המלצות קנייה. ההמלצה הראשונה היתה של ליהמן ברדרס, והשנייה של נטוווסט. לחובבי המסחר הטכני כדאי לדעת כי קו 30.9 דולר, מהווה קו התנגדות חזק למניית טבע. בפעם האחרונה שבה פגשה המניה קו זה היה באמצע ספטמבר 94'.

ביום רביעי שעבר הודיעה סאיטקס על מכונת הדפוס החדשה שלה. המניה אומנם לא הגיבה בעלייה משמעותית, אולם מחזורי המסחר עלו ומדי יום הם עוברים את ה-200 אלף מניות. הודעת תדיראן מסוף השבוע על מכירת 146 אלף מניות קומברס בשווי של כ-2 מיליון דולר, גרמה למניית קומברס לטפס ב-4% במחזור הדומה לזה שמופיע בהודעה של תדיראן. מניית תדיראן המשיכה לטפס בסוף השבוע וקבעה את המחיר של 18 דולר למניה.

די.אס.פי גרופ יצאה שנית למירוץ כלפי מעלה. המניה שנפלה באחרונה משיא של 27.3 דולר לשפל של 14 דולר, החלה מתקנת עד ל-20.5 שלשום. עליות אלו מלוות במחזורי מסחר גבוהים מדי יום. החברה הבת די.אס.פי טלקומיוניקיישן שהנפיקה באמצע השבוע שעבר, שמרה על מחיר ההנפקה – ביד – 10 דולר, מחיר אסק – 10.5 דולר.

בסוף השבוע הופיעו הודעות מכירה של בעלי עניין, אבל הפעם לא במניות שבהן היינו רגילים לראות מכירות כמעט מדי יום בתקופה האחרונה, דוגמת אפי, נט-מגב'. הפעם הודיע ישראל אריה, דירקטור בחברת לנאופטיקס, על כוונתו למכור 20 אלף מניות של החברה.

רונן ילין הודיע על כוונתו למכור 48 אלף מניות באיי.אס.ג'י. אם היה מבצע מכירה זו בתחילת 94', היה מקבל 10 דולר למניה, אולם עכשיו הוא יקבל ככל הנראה דולר אחד בלבד למניה. נראה כי הבעיה האמיתית שלו תהיה למכור את המניות, כיוון שעל פי מחזורי המסחר במניה – בממוצע של 1,000 מניות ליום – ייקח לו הרבה זמן לעשות זאת.

בראשית השבוע שעבר הודיע דירקטור נוסף ב-איי.אס.ג'י. על כוונתו למכור מניות. שגיא יצחק הודיע כי ברצונו למכור 20 אלף מניות של החברה.

במרקורי שם היינו רגילים לראות הודעות של בעלי עניין מוכרים מדי שבוע, הודיעו מספר בעלי עניין על מכירה של כ-130 אלף מניות. מכירות אלה לא משפיעות על שיקול הדעת של המשקיעים במניה. אלה מעדיפים לראות יותר מכירות כאלה, בשל הסחירות הנמוכה במניה ומיעוט הסחורה הצפה. כמה גופים פנו להנהלת החברה בבקשה שתבצע הנפקה שנייה שתגדיל את הסחירות במניה, כפי שעשתה אפי אדה.

מניית מרקורי שנסחרה בשפל של 12 דולר באמצע פברואר, השלימה עלייה חדה והגיעה בסוף השבוע למחיר של 16 דולר למניה.

המחלוקת בין הדירקטוריונים ובעלי השליטה במימד הרביעי, מתקדמת צעד נוסף לקראת פתרון ושלשום הודיעה החברה כי באמצעות יוסי הלגדר שמחזיק כ-34% ממניותיה, כי בית המשפט מינה את אליהו לוין לדירקטור רביעי בחברה. המניה ממשיכה להיסחר במחיר של 5.5 דולר, ובמשך המסחר נע מחירה בפראות מעלה ומטה בין 7 דולר ל-4 דולר למניה.

מדד	סגירה יום ו'	שינוי שבועי ב-%	שינוי מ-1.1.94 ב-%
דאו ג'ונס (ניו יורק)	4,035.61	+1.15	+5.25
אס אנד פי (ניו יורק)	489.57	+0.85	+6.60
נאסד"ק קומפוזיט (ניו יורק)	802.22	+0.43	+6.68
פייננשל טיימס (לונדון)	3,021.1	-0.15	-1.45
דקס (פרנקפורט)	1,994.0	-5.47	-4.11
סי.איי.סי (פאריס)	1,743.1	-2.90	-7.34
מיבטל (מילנו)	9,716.0	-2.94	-4.66
אס.אם.אי (ציריך)	2,467.7	-4.59	-6.13
איי.אי.אקס (אמסטרדם)	393.66	-2.94	-4.98
ניקיי (טוקיו)	16,358.3	-4.00	-17.06
האנג סנג (הונג קונג)	7,849.40	-2.88	-5.51
משתנים (תל אביב)	157.84	+5.00	-9.86

כיוון שדעתם של רוב המשקיעים האמריקאים היתה נתונה לשווקים מבית, הם מיעטו לפעול במניות הישראליות בוול סטריט, וגם מחזורי המסחר החריגים שלהם היינו עדים בימי המסחר האחרונים – נעלמו

נייר חדרה: צופה לשיפור נוסף בתוצאות ב-95'

כמו בכל חברת קומודיטיס, נתונות התוצאות הכספיות של נייר חדרה למחזוריות בענף שבו היא פועלת. לאחר שנים ארוכות, נטתה המטוטלת ב-94' לטובת החברה. התאוששות בתעשיית הנייר העולמית והעלייה במחיר הנייר, במיוחד במחצית השנייה של 94', הביאו לעלייה חזקה ברווחיות החברה ברבעון הרביעי של השנה לעומת הרבעון המקביל ב-93'. המכירות עלו ברבעון זה ב-24.6% בהשוואה למקביל ב-93', בעקבות עלייה כמותית במכירות ועלייה חדה במחיר הנייר.

נייר חדרה הצליחה לממש ברבעון הרביעי מלאי חומר גלם (תאית), שנקנה ברמת מחירים נמוכות יחסית. גורם זה היה בין הסיבות לשיפור ברווח הגולמי, ל-18.9% מהמחזור ברבעון הרביעי של 94' בהשוואה ל-18% במקביל ב-93'.

סיבה נוספת לעלייה ברווח הגולמי היתה התייעלות בכל מערכי הייצור והמיחזור במפעל ה"טישיולים" בעפולה והגדלת השימוש בסיבים ממוחזרים, ל-70% מהצריכה.

הגורמים שקיזזו את השיפור בגולמי היו עלייה של 80% במחיר התאית, שלא ניתן היה לגלגל את כולה על מחיר המוצרים, וכן עלייה בהוצאות ההנהלה והכלליות. עלייה זו נבעה מפעילות "גרפיטי", החל בספטמבר 93' העוסקת בסיטונאות נייר וצורכי משרד. עלייה נוספת היתה בהוצאות הפרסום, בשל המעבר לשימוש במדיה הטלוויזיונית. גרפיטי הפסידה ב-94' 2.5 מיליון שקל.

למרות נסיקת הרווח התפעולי ל-7.7% מהמחזור ברבעון הרביעי של 94', בהשוואה ל-5.1% מהמחזור ברבעון המקביל ב-93', היה השיפור ברווח הנקי מתון בהרבה. ב-94' כולה ספגה נייר חדרה הוצאות מימון של 22.5 מיליון שקל כתוצאה מהפסד של 5.4 מיליון שקל על תיק ניירות הערך של החברה והוצאה של 14.5 מיליון שקל ש-10 מיליון שקל מהם נובעים מהריבית על אג"ח צמוד מדד שהנפיקה החברה ב-92'. האג"ח נושאות ריבית של 3.8% ומכות בחוזקה רבה במאזנה הדולרי של החברה.

לעומת זאת, נהנתה החברה מהכנסות מסים של 9.4 מיליון שקל ב-94', לעומת הוצאות מס של 3.8 מיליון שקל ב-93', כתוצאה מההגנה על ההון העצמי שספגה הפער של 13.5% בין האינפלציה לפיחות השקל לעומת הסל. היות שבסיס הדיווח לצורכי מס הוא שקלי, ואילו התוצאות הכספיות מדווחות על בסיס דולרי, תרם הפער של 8.1 מיליון שקל להקטנת הוצאות המס.

נייר חדרה צופה שגם ב-95' תימשך ההתאוששות בענף הנייר בעולם, ולפיכך יימשך השיפור בתוצאות.

החברה המחוזקת, אמניר, הפסידה 881 אלף שקל לפני מס, אך תרמה לנייר חדרה הכנסות ריבית של 2.5 מיליון שקל. חוגלה הרוויחה 8.9 מיליון שקל לפני מס ושילמה ריבית של 4.1 מיליון שקל לנייר חדרה. החברה המחוזקת כרמל מיכלים הרוויחה 10.5 מיליון שקל.

ההון העצמי של נייר חדרה הוא 154 מיליון דולר ושווי השוק שלה 183.7 מיליון דולר המבטא מכפיל הון 1.2 ומכפיל רווח 16.0.

נייר חדרה באלפי דולרים

הרבעון הרביעי	'94	'93
הכנסות	78.0	62.6
רווח גולמי	15.1	11.5
מכירה והנהלה	9.0	8.1
רווח תפעולי	6.0	3.2
הוצאות מימון	1.2	(1.5)
רווח נקי	6.2	3.8
השנה כולה	**'94**	**'93**
הכנסות	273.6	252.1
רווח גולמי	49.1	41.4
מכירה והנהלה	34.0	30.4
רווח תפעולי	15.1	11.0
הוצאות מימון	7.4	(0.5)
רווח לפני מס	7.6	11.6
מס	(3.1)	1.2
רווח נקי	11.1	10.6
רווח למניה (ש"ח)	8.77	8.38
מחיר מניה (ש"ח)	139.9	
הון עצמי	154.0	
שווי שוק	183.7	

תדיראן צריכה: ירידה ברווחיות בתעשייה; עלייה בהפסדי המסחר

עלייה חזקה בהוצאות ההנהלה והכלליות של תדיראן צריכה ברבעון הרביעי של 94' וזינוק בהוצאות המימון שלה, גרמו לירידה ניכרת ברווח התפעולי והנקי ברבעון.

תדיראן צריכה מייצרת מזגנים, מקררים ומיניבריכים שמהווים 69% מהמחזור לעומת 68% מהמחזור ב-93'. פעילותה המסחרית של החברה כוללת יבוא ושיווק של מוצרי צריכה חשמליים כמו טלוויזיות, מכשירי וידאו, מערכות אודיו, מכונות כביסה, מייבשי כביסה ותנורים.

הנסיגה בתוצאות החברה היתה עלולה להיות עמוקה יותר, אלמלא הורדת מס הקנייה על מזגנים מ-45% ל-30% באוגוסט 94', שגרמה להתעוררות במכירותם ברבעון הרביעי שנחשב באופן מסורתי לרבעון חלש. בעקבות העלייה במכירות המזגנים, עלו כלל המכירות ב-2.6% לעומת הרבעון המקביל. המכירות ברבעון הרביעי של 94' היוו 26.4% מהמחזור ב-94' כולה, לעומת המכירות ברבעון הרביעי של 93', שהיו 24.3% מהמחזור באותה שנה.

השיפור בהיקף הפעילות גרם גם לכך שהרווחיות הגולמית ברבעון הרביעי היתה גבוהה מהממוצע בתשעת החודשים שקדמו לו - 22.9% מהמחזור לעומת 21.7% מהמחזור בהתאמה. ברבעון הרביעי של 93' היה הרווח הגולמי 23.2% מהמחזור לעומת 23.7% בינואר-ספטמבר 93'.

בהשוואה שנתית, היתה הרווחיות הגולמית נמוכה מרווחיותה ברבעון הרביעי של 94'. הגורמים להרעה היו ירידה כמותית במכירות ושחיקת מחירים ריאלית בשוק המקומי. בתחום המזגנים סבלה תדיראן מתחרות קשה מאלקטרה צריכה, ומירידה חדה במכירות לעולים חדשים בשל סיום הפטורים ממס לקראת סוף 93'.

שילוב גורמים אלו גרם לירידה חדה במכירות בתחום התעשייתי ל-303.7 מיליון שקל לעומת 317.8 מיליון שקל ב-93', ולירידה ברווח הגולמי ל-78 מיליון שקל (25.7% מהמחזור) לעומת מכירות של 317.8 מיליון שקל ורווח גולמי של 86.1 מיליון שקל ב-93' (27.1% מהמחזור).

הרווחיות התפעולית נסוגה ל-33.5 מיליון שקל (11% מהמחזור) ב-94' בהשוואה לרווח תפעולי של 47 מיליון שקל במגזר התעשייתי (14.8% מהמחזור) ב-93'.

הסקטור המסחרי של תדיראן צריכה ספג את התוצאות של המעבר למותגים זולים יותר והסטת מקורות היבוא למזרח הרחוק. כתוצאה ירדו מכירות הסקטור המסחרי ל-135.5 מיליון שקל, לעומת 147.6 מיליון שקל ב-93'.

הרווח הגולמי ירד ל-18 מיליון שקל (13.2% מהמחזור) ב-94' לעומת רווח גולמי של 23.5 מיליון שקל (15.9% מהמחזור) ב-93'. ההפסד התפעולי גדל ב-94' ל-5.3 מיליון שקל, לעומת 4.8 מיליון שקל ב-93'.

בסך הכל קטן המחזור בשוק המקומי ב-9.9% בהשוואה ל-93', ל-368.7 מיליון שקל בעוד שהיצוא זינק ב-26.2% ל-69.3 מיליון שקל ב-94', בשל עלייה במכירות לאירופה.

ברבעון הרביעי מימשה תדיראן צריכה את תיק ניירות הערך שלה, שעמד על 43 מיליון שקל בסוף ספטמבר 94', ועברה לפקדונות שקליים בעלי ריבית מובטחת. תדיראן צריכה תחלק דיווידנד של 3 מיליון שקל ומניות הטבה של 50%. ההון העצמי של החברה הוא 53.8 מיליון דולר, ושווי השוק שלה - 40.2 מיליון דולר - מגלם מכפיל הון של 0.75 ומכפיל רווח של 11.5.

תדיראן צר' במיליוני שקלים

הרבעון הרביעי	'94	'93
הכנסות	115.8	112.8
רווח גולמי	26.5	26.2
מכירה והנהלה	18.1	16.1
רווח תפעולי	6.4	10.4
הוצאות מימון	4.6	0.5
רווח נקי	1.6	6.8
השנה כולה	**'94**	**'93**
הכנסות	438.0	464.1
רווח גולמי	96.3	109.6
מכירה והנהלה	68.1	67.5
רווח תפעולי	28.2	42.1
הוצאות מימון	12.0	3.8
רווח נקי	10.5	26.9
רווח למניה (ש"ח)	0.52	1.33
מחיר מניה (ש"ח)	5.99	
הון עצמי	160.3	
שווי שוק	119.8	

יהודה: שיפור בגולמי נפגע מהפסד מני"ע

בעוד כחודשיים אמורה היתה חברת הפלדה, יהודה רשתות, להיפגש עם כ-31 מיליון שקל שיבואו ממימוש מלא של האופציות, שפוקעות במועד זה.

ואולם, על פי הנתונים הנוכחיים נראה כי קלושים סיכוייה של יהודה רשתות לזכות בשלל לנוכח הפער הגדול שנפתח בין מחיר המניה שהיה ביום חמישי האחרון 3.58 שקל לבין תוספת המימוש הנוכחית - 12.84 שקל.

דו"חות כספיים
יורם גביון

ספק אם השפעת פרסום תוצאותיה הכספיות של 94' יוכל לצמצם פער זה. יהודה מציגה אמנם שיפור בשיעור הרווח הגולמי של החברה במשך הזה מהמחצית השנייה של 94' ובהשוואה לרבעון המקביל ב-93'. שיעור הרווח הגולמי של יהודה ברבעון הרביעי היה 17.8% לעומת 16.1%, 14.1% ו-14.4% ברבעון השלישי, השני והראשון של 94' בהתאמה. ואולם בהשוואה לשיעורי הרווח בתקופות קודמות יותר עדיין ניכרת ירידה. ב-92' היה שיעור הרווח הגולמי של יהודה 26.5%, וברבעון הראשון והשני של 93' הוא היה 23% ו-19.2% בהתאמה. כמו כן ממשיך תיק ניירות הערך של החברה להטיל את צילו על תוצאותיה הכספיות ב-94'.

יהודה, העוסקת בעיקר בייצור רשתות ומוטות פלדה, נפגעה בשלהי 93' ובתחילת 94' מהסגר שפגע בהיקף עבודות הבנייה אצל הקבלנים, להם מספקת החברה את תוצרתה. לקראת סוף הרבעון השני בוטל הסגר, וכתוצאה מכך עלה היקף הכנסותיה והרווח הגולמי.

במקביל להתאוששות הפעילות בענף הבנייה ולרווחיות החברה, היא שחקה את יתרות המזומנים שבקופתה כתוצאה מהשקעות בני"ע. בתחילת 94' הסתכם תיק ניירות הערך של החברה בכ-17.3 מיליון שקל - שהיוו כ-22% מסך מאזנה. הרכב התיק כלל כ-49% איגרות חוב, 45% קרנות נאמנות ושאר מניות, והוא גרם לחברה להפסד נטו של כ-2.9 מיליון שקל ב-94' כולה. בסוף 94' הסתכם שווי תיק ני"ע של החברה בכ-12.3 מיליון שקל, לאחר שמימשה ניירות ערך בהיקף של כ-1.7 מיליון שקל, כאשר מרכיב איגרות החוב עמד על 77%, קרנות נאמנות - כ-19% השאר מניות.

סך כל יתרות המזומנים וניירות הערך של יהודה ירדו במהלך 94' ב-8 מיליון שקל. סכום זה שימש את החברה לרכישת מלאי בחציון הראשון של השנה, ולהשקעות ברכוש קבוע בהיקף של כ-3 מיליון שקל, ולהקטנת התחייבויות שוטפות.

במהלך השנה עלה היקף המלאי, חל קיטון במקדמות ובזכאים אחרים של החברה. כתוצאה מכך סיימה יהודה את 94' בגירעון של 600 אלף שקל מפעילות שוטפת. בסוף השנה היה ליהודה עודף נכסים לא צמודים על התחייבויות לא צמודות בהיקף של 17.7 מיליון שקל, עודף נכסים צמודי מדד על התחייבויות צמודות מדד בהיקף של 8 מיליון שקל, ועודף התחייבויות דולריות בהיקף של 1.6 מיליון שקל מעל הנכסים צמודי הדולר.

יהודה היא בבעלות מסילת סיגמא, המחזיקה ב-78.75% ממניותיה. משה כהן, מנכ"ל החברה מחזיק ב-8.75% מהחברה. מניותיה של יהודה, שנסחרו בשיאן במחיר של 13.59 שקל למניה, איבדו מתחילת השנה 15.6% וביום חמישי האחרון נסחרו במחיר של 3.58 שקל למניה. את האופציות של יהודה שיפקעו בעוד כחודשיים ניתן לרכוש היום במחיר של 10 אגורות, לאחר שרשמו ירידה של 66.7% ממחירן מתחילת השנה.

גלית חמי

אבן: לקראת פריצה לתחום המלונאות

לאחר שמכרה את בית החולים אסותא לקופת חולים מכבי, עומדת היום אבן, שבבעלות קונצרן כלל, לפרוץ לפעילות בתחום המלונאות. בימים אלה מנהלת החברה משא ומתן עם חברה בת של חברת ACCOR הצרפתית, מתוך כוונה להשקיע במלונות בישראל בשמות המותג של ACCOR.

אקור היא אחת החברות המובילות בעולם בתחום התיירות המלונאות. מחזור המכירות שלה בסוף 93' היה כ-5.5 מיליארד דולר. השקעתה של אבן בפרויקט, שבמסגרתו יוקמו שתי חברות משותפות, תהיה כ-25 מיליון דולר.

אבן מכרה את פעילות בית חולים אסותא ואת זכויות המקרקעין שלו ברמת אשתקד, ומהמחצית השנייה של 94' היא נהנית מתזרים הכנסות קבוע בעבור מכירת הזכויות. ב-94' קיבלה אבן תמורת הזכויות במקרקעין כ-3.6 מיליון שקל, ובעבור השימוש בזכויות כ-1.7 מיליון שקל.

אבל למרות תזרים ההכנסות הקבוע, ירד הרווח הנקי של החברה ברבעון הרביעי של 94' לעומת קודמו. הסיבה לירידה היא הפסד ממנו סבלה החברה בעקבות מימוש הנכסים, שנמכרו במסגרת העברת הפעילות של בית החולים, הכוללים מלאי וציוד רפואי.

ברבעון הרביעי רשמה אבן הפסד של 879 אלף שקל בגין הפעילות שהופסקה, לעומת הפסד של 527 אלף שקל ברבעון הקודם ב-93'. בארבע השנים הקרובות תמשיך אבן ליהנות מתזרים הכנסות קבוע של 1.85 מיליון דולר בשנה. לאחר מכן יעלה הסכום ל-2.35 מיליון דולר לשנה. תמורת המוניטין ורישיון הפעלת בית החולים מקבלת אבן 225 אלף דולר בכל רבעון.

בסוף 94' הסתכם הונה העצמי של אבן בכ-44 מיליון שקל - כ-75% ממאזנה. רכושה השוטף של החברה הסתכם בכ-22 מיליון שקל, לעומת התחייבויות שוטפות של כ-9 מיליון שקל.

אבן באלפי שקלים

'94	רבע' IV	רבע' III
הכנסות מהמשכה	2,302	2,283
רווח גולמי	1,976	1,961
הוצאות הנהלה	383	282
רווח תפעולי	1,593	1,679
הפסקת פעילות	(879)	(527)
רווח נקי	537	915
מחיר מניה (ש"ח)	10.14	
הון עצמי	43,822	
שווי שוק	69,980	

אלבן: בית האבות לא מצליח להרוויח

התשואה הגבוהה של האג"ח הדולריות של אלבן היא אחת הדוגמאות לשפל אליו הגיע שוק איגרות החוב בשנה האחרונה. למרות שאג"ח אלו משועבדות לבניין המגדלור בתל-אביב שבבעלות החברה, ולמרות הן ניתנות לפדיון בעשרה תשלומים שווים מידי שנה החל מ-97' תמורת ריבית של 5% צמודות דולר - הגיעה התשואה ברוטו שלהן ל-12.8%.

אלבן ניצלה את ירידת מחירי האג"ח שלה, ובמהלך 94' היא השקיעה כ-700 אלף שקל לרכישת האג"ח שלה באמצעות החברה הבת. בחודשים האחרונים הצטרפו לרכישת איגרות החוב של אלבן יוסף פאלוך, בעל השליטה בחברה, וחברת אבליסקו, שהיא בעלת עניין באלבן (5.82%). אבליסקו רכשה חבילת אג"ח בהיקף של יותר מחצי מיליון שקל, והיא מחזיקה כיום בכ-10% מסך איגרות החוב.

אלבן, העוסקת בתחום הנדל"ן, מחזיקה בבעלותה שני נכסים עיקריים. חלק מבניין המגדלור ומגדלור שבתל-אביב שבבעלותה מושכרים במלואם, ומניבים לחברה הכנסות שנתיות בהיקף של כ-5.7 מיליון שקל.

הכנסות אלו, ברובן, צמודות דולר, ואולם למרות זאת לא נפגעה אלבן מהפיגור בשער הדולר לעומת המדד, זאת לנוכח עלייה ריאלית בשכר דירה, השלמת השכרת כל השטחים בבניין.

בנוסף מחזיקה אלבן כ-78% מבית האבות בית סבי העיר שבירושלים, שהחל לפעול ברבעון הרביעי של 93'. מאז הפעלתו חלה עלייה בהיקף הכנסותיה של החברה כתוצאה מהעלייה בשיעורי התפוסה. למרות שהרבעון השלישי של השנה הוא תקופת השיא בענף, עלו הכנסות הרבעון הרביעי של 94' על אלו של הרבעון השלישי. היקף הכנסות אלבן מהפעלת בית האבות הסתכמו ב-94' בכ-3.6 מיליון שקל לעומת 179 אלף שקל ב-93'. כאשר ברבעון הרביעי של 94' היה היקף ההכנסות מבית האבות כ-1.4 מיליון שקל לעומת 1.2 ברבעון השלישי. למרות זאת, היקף ההכנסות מבית האבות אינו עולה עדיין על הוצאות הפעלתו. שיעורי ההוצאות מסך ההכנסות אמנם ירדו מרבעון לרבעון, אך בית האבות עדיין מציג הפסד תפעולי.

במהלך 94' הסתכמו השקעותיה של החברה בפרויקט בכ-2.3 מיליון שקל, לעומת 44 מיליון שקל ב-93'. ההשקעה המשוערת להשלמת הפרויקט היא כ-3 מיליון דולר, ולשם כך בכוונת החברה להמיר את התחייבויותיה הקצרות להתחייבויות ארוכות טווח. חלק ב' יכלול כ-220 חדרים מהם כ-170 בתי מלון.

השיפור הבולט ביותר לעין בתוצאותיה של אלבן ב-94' לעומת 93' הוא בסעיף הוצאות המימון של החברה. בעוד שב-93' היא רשמה הוצאות מימון בהיקף של כ-2.1 מיליון שקל, הרי שאת 94' היא סיימה ברווחי מימון של כ-1.6 מיליון שקל. רווחים אלה מקורם בעלייה המתונה שרשם שער הדולר לעומת עלייה גבוהה יותר של המדד, שהשפיעה לטובה על הכנסות המימון של החברה, מאחר שכל התחייבויותיה צמודות דולר, כאשר הרכיב העיקרי שלהן הוא איגרות החוב שהנפיקה לציבור. לאלבן התחייבויות ארוכות טווח בהיקף של כ-73 מיליון שקל - שהם כ-73% ממאזנה של החברה.

ואולם, בעוד שבשלושת הרבעונים הראשונים של 94' רשמה החברה הכנסות מימון ברבעון הרביעי היא עברה להפסד מימוני. הפסד זה מקורו בעסקת החלפה שביצעה החברה, בה היא המירה כ-32 מיליון שקל מהתחייבויותיה הצמודות דולר ונושאות ריבית של 5% בהתחייבויות צמודות מדד ונושאות ריבית של כ-1%. כתוצאה מעסקה זו נגרמה לחברה הוצאה של כ-1.7 מיליון שקל.

לאלבן יתרות מזומנים של כמיליון שקל והתחייבויות שוטפות בהיקף של כ-8.7 מיליון שקל. התחייבויותיה ארוכות הטווח של החברה, למעט פרעון איגרות החוב, כוללים חוב של כ-21 מיליון שקל להכשרת הישוב בגין פירוק השותפות בין שתי החברות, שהיו בעבר שותפות להקמת פרויקט בית האבות.

מרבית ההתחייבויות הארוכות של אלבן עומדות מול השקעותיה ונכסיה. הרווח הנקי שרשמה אלבן ברבעון הרביעי של 94' צמצם את יתרת ההפסד של החברה שהסתכמה בסוף השנה בכ-15.3 מיליון שקל.

גלית חמי

אל-בן באלפי שקלים

הרבעון הרביעי	'94	'93
הכנסות	2,943	1,854
הוצאות	3,226	5,675
רווח תפעולי	(283)	(3,821)
הוצאות מימון	282	2,417
רווח נקי	(565)	(5,660)
השנה כולה	**'94**	**'93**
הכנסות	9,683	6,208
הוצאות	10,630	7,161
רווח תפעולי	(947)	(953)
הוצאות מימון	(1,635)	2,128
רווח נקי	688	(3,081)
רווח למניה (ש"ח)	0.12	(0.38)
מחיר מניה (ש"ח)	1.74	
הון עצמי	17,791	
שווי שוק	10,500	

זלר אבלגון: בראשון יהיו פחות עסקות חדשות

זלר אבלגון סגרה את שנת 94' עם רבעון שבו ביצעה היקף מרשים של עסקות חדשות - כ-52 מיליון שקל. בעבר אמר מנכ"ל החברה, ראובן אבלגון, כי ההיקף הסטנדרטי של החברה הוא ביצוע עסקות חדשות בהיקף של כ-40 מיליון שקל ברבעון. אלא שתקנות המס החדשות החלות מתחילת 95' הביאו את לקוחותיה של החברה להזדרז ולבצע את עסקות הליסינג שלהן כבר ברבעון הרביעי של 94'. התוצאה המתבקשת תהיה מן הסתם ירידה בהיקף העסקות החדשות ברבעון הראשון של 95'.

היקף העסקות החדשות הוא למעשה אחד הנתונים החשובים ביותר בחברות הליסינג. נתון זה מצביע על כיוונו של תיק הליסינג ובאיזה קצב יגדל או יקטן בעתיד. בסוף 94' עמד תיק הליסינג של החברה על 165 מיליון שקל, לעומת 143 מיליון שקל בסוף ספטמבר 94' ולעומת 78 מיליון שקל בסוף 93'.

בד בבד עם העלייה בהיקף הפעילות, הגדילו מנהליה של זלר אבלגון משמעותית גם את ההפרשה לחובות מסופקים. אבלגון, שלפני שבועיים התבטא כי הוא חש בקרב לקוחותיו ניצנים של מיתון, אמר בסוף השבוע ל"הארץ" כי המדיניות של הפרשה בגובה 0.5% מתיק הנכסים התפעוליים כבר לא מספיקה: "ישנם חובות שבעבר נחשבו חובות טובים והיום, מטעמי שמרנות, הועברו לחובות מסופקים". התוצאה: ההפרשה לחובות מסופקים היתה ברבעון האחרון 432 אלף שקל - הרבה יותר מברבעונים הקודמים. ב-94' כולה היתה ההפרשה לחומ"ס 873 אלף שקל.

העלייה בריבית הקצרות והארוכות משפיעה על זלר אבלגון באופן ישיר. רווחיה אמנם נובעים מהמרווח שבין הריבית על ההלוואות שהיא מעניקה לבין הריבית על ההלוואות שאותן היא נוטלת, אך התאמה, לדברי אבלגון, מהירה ועלייה בריבית במשק מביאה לעלייה מתאימה גם בריבית על עסקות הליסינג שמבצעת החברה. ההשפעה על זלר ניכרת בהאטה בלקיחת הלוואות חדשות. "יש ירידה במכירת רכב בכלל", אומר אבלגון, "וזה משפיע כמובן גם על החברה". גם בתחום המשאיות והציוד הכבד, להן נותנת החברה הלוואות יש ירידה.

שלמה פרידמן

זלר אבלגון באלפי שקלים

הרבעון הרביעי	'94	'93
סה"כ הכנסות	2,576	2,870
- מפעולות מימון	2,102	1,566
- מניירות ערך	(384)	671
סה"כ הוצאות	1,876	1,435
- הנהלה וכלל'	818	556
רווח לפני מס	700	1,435
רווח נקי	556	809
השנה כולה	**'94**	**'93**
סה"כ הכנסות	10,124	6,715
- מפעולות מימון	8,328	3,455
- מניירות ערך	(1,604)	1,393
סה"כ הוצאות	5,641	5,304
- הנהלה וכלל'	1,958	983
רווח לפני מס	4,483	3,411
רווח נקי	3,056	2,001
רווח למניה (ש"ח)	1.13	1.07
מחיר מניה (ש"ח)	8.88	
הון עצמי	51,941	
שווי שוק	36,300	

בירי בראשי: ברביעי כבר היה הפסד גולמי

הפסד גולמי של כ-1.2 מיליון שקל - זו הבשורה המרה העיקרית שמביא עימו הדו"ח של בירי בראשי לרבעון האחרון של 94'. בחלק מהפרויקטים שביצעה החברה חלה האטה, ולפיכך היא נאלצה להעמיס על הפרויקט העיקרי שלה - בניית מלון שער הגיא - הוצאות קבועות נוספות. על פי סקירת המנהלים המצורפת נבעה ההאטה ממזג האוויר והסגר המתמשך על השטחים. התחרות הקשה בתחום התשתית נתנה כמובן גם היא את אותותיה, כשהיא הגיעה ברמת ההפסד הגולמי הגדול ברבעון האחרון.

רמת ההכנסות של החברה ב-94' כולה נשמרה ברמה של 93', ואולם כאמור הרווחיות הגולמית צללה. בשנת 93' היה הרווח הגולמי 35% מההכנסות, ואילו אשתקד הוא הסתכם ב-6.8% בלבד. למרות הצניחה בגולמי היתה עלייה בהוצאות ההנהלה והכלליות - כתוצאה מהפיכתה של בירי לחברה בורסאית. הוצאות ההנהלה והכלליות בסך 2.5 מיליון שקל כללו את עלות שכרו של שלום בראשי, יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל, שהסתכמו ב-47 אלף שקל בממוצע בחודש.

12.5 מיליון שקל גייסה בירי בראשי במארס אשתקד. בשנה שעברה מאז ההנפקה הספיקה החברה להשקיע בשלושה נכסי נדל"ן: 4 מיליון שקל מכספי ההנפקה הושקעו בבניין משרדים בבאר-שבע, 2.9 מיליון שקל הושקעו ברכישת קרקע בשטח של 563 דונם בעמק שרה ו-534 אלף שקל השקיעה החברה ברכישת דירה בירושלים המשמשת כיום כמשרדיה. כמו כן, השקיעה בירי בראשי 834 אלף שקל ברכישת 6% ממניות חברת מגן מעליות.

פרט להשקעות בנדל"ן ובמגן, הגיע נתח ניכר מכספי ההנפקה חזרה לבורסה. ברבעון הרביעי הפסידה בירי בבורסה 536 אלף שקל ובשנת 94' הסתכם הפסד זה בכ-3 מיליון שקל. מנהלי החברה למדו, ככל הנראה, את לקח המפולת ועד תום 94' הספיקו לצמצם את תיק ההשקעות הסחיר ל-422 אלף שקל בלבד.

פרט לגיוס בבורסה נטלה בירי ב-94' גם הלוואות אחרות מהבנקים בסכום כולל של 14.8 מיליון שקל. עיקר ההלוואות צמודות למדד ונושאות ריבית שבין 3.9% ל-4.5%.

שלמה פרידמן

בירי בראשי באלפי שקלים

הרבעון הרביעי	'94	'93
הכנסות	4,231	5,133
רווח גולמי	(1,155)	1,592
הוצאות הנהלה	671	492
רווח תפעולי	(1,826)	1,100
הוצאות מימון	547	74
רווח נקי	(2,292)	643
השנה כולה	**'94**	**'93**
הכנסות	18,093	18,781
רווח גולמי	1,222	6,644
הוצאות הנהלה	2,506	1,938
רווח תפעולי	(1,284)	4,714
הוצאות מימון	3,521	115
רווח נקי	(4,679)	2,892
רווח למניה (ש"ח)	(1.84)	1.49
מחיר מניה (ש"ח)	4.01	
הון עצמי	15,080	
שווי שוק	11,408	

עד מתי יוביל האפיק השקלי את השוק?

מחיר הכסף
מרית גילת

בשבוע החולף המשיך שוק האג"ח להפגין חוסן: התשואות האטרקטיביות - 4.3% במרבית הסחורים, הנכונות שהפגין בנק ישראל לתמוך בשוק, הציפיות להורדה נוספת בריבית, הדיבורים על אפשרות של קיצוץ בתקציב הממשלה, הרמזים לגבי תוכנית למימון חלק גדול יותר מהגירעון בחו"ל, במקום בשוק המקומי - כל אלה תרמו לאווירה החיובית. כך גם העבודה הארעית בתוכניות החיסכון, בומתה ממשיכים הבנקים להפגין נוכחות מסיבית בשוק.

השפעה ניכרת עוד יותר היתה כנראה לדיווחים על התנודות בקצב ביזות הכספים מקופות הגמל מאז ראשית מארס. היקף הפדיונות הסתכם בינואר-פברואר בכ-1.3 מיליארד שקל נטו - וקשה לפי שעה לדעת מה המשמעות של ההאטה במשיכות. אפילו בבנקים לא ממהרים להסיק מסקנות. שם ממתינים בדריכות למחר, היום האחרון למתן הוראות למשיכת הכספים בחודש זה.

"נראה לי שאנשים מחכים עד למועד האחרון כדי להחליט", אמר מנהל באחת מקופות הגמל הגדולות. "הפירסומים בסוף השבוע על הפסדים ריאליים של קרוב ל-3.5% מאז תחילת 95' כנראה לא יועילו לנו. אנחנו עדיין חוששים, ולכן ניצלנו את ההזדמנויות שהיו בשוק בימים האחרונים כדי למכור אג"ח וליצור רזרבת נזילות גדולה.

"צריך לזכור גם כי רגיעה במארס איננה ערובה לעתיד. קשה לקרוא את מחשבותיו של הציבור", המשיך המנהל. "מצד שני, אנחנו פחות מפחדים עכשיו מאפקט כדור השלג. חשבנו שהפדיונות במארס יגיעו ל-2 מיליארד ש', יגבירו את ההיסטריה באפריל, וכך הלאה. אם המשיכות במארס יהיו כמו בפברואר, או אפילו מיליארד ש' - מבחינתנו זה יהיה אות חיובי".

הממשלה, בכל אופן, מרגישה בטוחה מספיק כדי לחזור לשוק הראשוני. בשבוע שעבר הנפיקה 50 מ' ש' אג"ח מסוג גילון, וביום רביעי זה תנפיק עוד 50 מ' ש'. אבל השבוע היא אוזרת אומץ ותחזור להנפיק גם אג"ח צמודות: ביום שני תציע הממשלה 40 מ' ש' כפיר ו-30 מ' ש' גליל. בגלל רמות המחירים בשוק עדיין בלתי אפשרי לגייס שגיא: הגיוס בגלבועים ברמות תשואה של 7.8% מנקודת מבט הממשלה יקרים מדי ועלולים עוד להתייקר על רקע הסיכון הגובר בהשקעה באפיק זה בשל מצבו העגום של הדולר.

בסך הכל הכוונה היא לגייס במארס 300 מ' ש', מתכונתם באפיקים צמודים - קצת יותר מהיקף האג"ח (הצמודות בלבד) שרכש בנק ישראל בפברואר. לפי שעה, התוכנית לאפריל מדברת על גיוס של 400 מ' ש'.

למרות ההתאוששות בשוק הצמודים ובשוקי המניות בימים האחרונים, האפיקים השקליים ממשיכים לרכז הרבה עניין - כפי שמוכיחים מחזורי המסחר הגדולים במק"מ בשבוע החולף.

מדד הגילון - ב-2.20%. והאפיק האחר שעשה זאת, גם הוא קצר טווח: אג"ח הצמודות לתקופה של עד שנתיים עלו ריאלית בכחצי אחוז.

השאלה המתבקשת היא עד מתי: כמה זמן עוד יפיקו ההשקעות השקליות תשואה עודפת על-פני יתר שוק ההון? או במילים אחרות, באיזו נקודה ראוי למשקיעים לנטוש את הביטחון היחסי של ההשקעות קצרות הטווח, ולחזור לשוק האג"ח, או למים הסוערים של הבורסה?

שאלה זו, מסתבר, מעסיקה

מאז שנת 26', הכסף הניב 0.5% ריאלית לשנה בממוצע, לעומת תשואה של 6.9% במדד המניות המוביל של וול סטריט, וה-S&P 500

ב-94' היקף הפקדונות השקליים הוכפל והגיע לשיא חסר תקדים של 36.4 מיליארד ש'. מגמת הגידול נעצרה מאז, אבל עדיין אין מהפך - ולא פלא. בדומה לתקופות ארוכות ב-94', האפיקים השקליים הם כמעט היחידים שהצליחו להכות את האינפלציה מתחילת 95': מדד המק"מ עלה ריאלית ב-2.45%,

מאוד גם את המשקיע האמריקאי - לא בהתייחס למשק הישראלי, אלא לזירה הביתית שלו. הירחון SMARTMONEY של וול סטריט ג'ורנל התייחס לסוגיה זו בהרחבה בגיליון פברואר. בין ישראל וארה"ב יש הבדלים ניכרים, ולא רק מבחינת מידי הגודל. ישראל נהנתה בראשית שנות ה-90 מקצב צמיחה מהיר בוהים בעולם, וארה"ב נאבקה לצאת מהאטה: בארה"ב הריבית הועלתה באופן חד בהכנה לואצה אינפלציונית, בישראל היא פיגרה אחריה. בשקל נרשם בשנה האחרונה תיסוף ריאלי ניכר, ואילו הדולר ממשיך להדרדר ועוד ועוד. ועם זאת, יש בניתוח של SMARTMONEY כדי לעניין את המשקיע הישראלי.

הניסיון האמריקאי מלמד אותנו כי על פני זמן ההשקעה במזומן מפגרת תמיד אחרי שוקי האג"ח והמניות. מאז שנת 26', הכסף הניב 0.5% ריאלית לשנה בממוצע, לעומת תשואה של 6.9% במדד המניות המוביל של וול סטריט, ה-S&P-500. יתרה מזאת, ב-50 השנה האחרונות היו רק 10 הזדמנויות בהן ההשקעות הקצרות היכו את המניות ליותר מ-24 חודשים.

מאחר שבארה"ב הכסף רץ בראש התור כבר 15 חודשים, מציע הירחון האמריקאי 3 אסטרטגיות השקעה המתבססות על 3 תסריטים אפשריים למשק - מהאופטימי ועד הפסימי ביותר:

● הנחיתה הרכה. על פי תסריט זה - שבו מאמינים ב-SMARTMONEY - העלאות הריבית של הבנק המרכזי הצליחו לדכא את הפריצה האינפלציונית, ואפשרו לנגיד לשוב ולהוריד את הריבית בהדרגה בשנתיים הקרובות. לטענתם, תחת הנחות אלה יש מקום לחדור להשקעה במניות כבר היום - בהכנה להורדה בריבית - והגדלה נוספת עם כל הפחתה.

● אינפלציה מתמשכת. בתסריט זה העלאת הריבית לא הצליחה לפתור את הבעיה והבנק המרכזי נאלץ להתמיד את הריבית גבוהה, או לבצע העלאות נוספות. במקרה כזה, ממליץ הירחון האמריקאי להשאיר את הכסף באפיקים נזילים, ולהתנזר הן משוק המניות והן בשוק האג"ח. בהקשר זה האנלוגיה עם ארה"ב קצת בעייתית. כמו בארה"ב, כאשר האינפלציה גואה והבנק ישראל מעלה את הריבית, ההשקעה באג"ח ארוכות יותר מסוכנת בגלל אפקט המנוף. ואולם, אפקט זה נתקזז בחלקו בגלל שבניגוד לארה"ב, אצלנו האג"ח הינן צמודות למדד, ולכן עליה באינפלציה מגבירה את האטרקטיביות שלהן.

● הנחיתה הקשה. התסריט העגום ביותר. במקרה זה, הנגיד הטיס את הריבית מעלה חזק וכהר מדי והנחית את המשק לתוך מיתון. תחת הנחה זו, ממליץ הירחון להשקיע באג"ח, בשל ציפיה כי הבנק המרכזי ייאלץ להוריד את הריבית. יש להתמקד בטווח הבינוני של הקשת, שבו ניתן ליהנות מהמנוף ולהימלט מתנודות חריפות מדי.

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	16.33%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	-
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	-
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	20.00%
חח"ד - חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	24.80%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום - 50 עד 100 אלף ש"ח	13.00%
פח"ק ליום - חצי מליון ש"ח	13.26%
פק"מ לחודש - 50 עד 100 אלף ש"ח	13.66%
מק"מ לחודשיים	16.00%
מק"מ לשנה	15.23%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	2.70%
אג"ח צמוד מדד ל-5 שנים (נטו)	2.90%
אג"ח צמוד מדד ל-10 שנים (נטו)	2.75%
ריבית בינלאומית	
דולר - ליבור - ל-3 חודשים	6.313%
סטרלינג - ליבור - ל-3 חודשים	6.771%
מארק - ליבור - ל-3 חודשים	5.049%

מה עשתה הבורסה מתחילת השנה

	נומינלי	ריאלי
מניות הבריים	-16.02%	-16.75%
מניות המשתנים	-9.06%	-9.85%
אג"ח צמוד מדד	-0.65%	-1.52%
אג"ח צמוד מט"ח	0.64%	-0.24%

(מדד המחירים לצרכן עלה מתחילת השנה ועד היום (הערכה) ב-0.88%)

תשאל את "מיצובישי" "טבעול" ו"הום סנטר" איך הופכים קונים מזדמנים ללקוחות קבועים.

איציק צאג - משנה למנכ"ל טבעול:
"לפני 7 שנים הקמנו, באמצעות חברת A B. DATA את מועדון הלקוחות של טבעול המונה כיום כ-25,000 חברים. המועדון נתן לנו את הכלים לטפח ולהדק את הקשר עם לקוחות טבעול, פעילות אשר הוכיחה את עצמה באמצעות הרבה שנים חברי המועדון כלפי מוצרי טבעול."

אהרון מידן - מנכ"ל הום סנטר:
"מועדון הלקוחות שהקימה עבורנו חברת A.B. DATA נתן לנו את היכולת למדוד את הפעילות ברמה גבוהה של עקביות. לחזור מבצעים וקידומים לבוקר את רמת התגובה ולהגדיל את הירידה בעקרונות וכמו מצטברות כי הפעילות הלוגיסטית, שיווקית ושיתופית מיוחדת ע"י A.B. DATA, סייע שהדינ עם חברים מיוחדים. ספקים איסוף מידע הקשר עם הסניפים ואפיון הפעילות המשפחה היומיומית עם הלקוחות."

משה נגל - סמנכ"ל שיווק בקלמוס:
"מיצובישי פנה זה מכבר לכן היה חשוב להם ללקוחות הרגשת שייכות באופן מבצעי פיתוי להורות A.B. DATA סלה ניסיון מקיף בהקמה ותפעול של מועדוני לקוחות. התוצאה: הצלחה כבר היתה ביצירת "בית הבד" ללקוחות, המסלול כללא פרסום, הרבה בגבוה מועדון לקוחות מוצלח ויחסי הציבור שלו."

נותנים ל- A.B. DATA להקים עבורך מועדון לקוחות.

A.B. DATA - החברה המובילה בדיוור ישיר, טלמרקטינג ורשימות תפוצה - נותנת לך את הכלים, את הנסיון ואת האנשים שיקימו לך מועדון לקוחות. מועדון שיאפשר לך להגדיל את מכירות המוצר בצורה ישירה וללא מתווכים, ליידע את הלקוחות על מבצעים שונים ולהפוך אותם לשגרירי המוצר. אבל למה לדבר הרבה? שאל את "מיצובישי", "טבעול", "הום סנטר" ועוד 30 לקוחות מרוצים המנהלים אצלנו את מועדון הלקוחות שלהם.

A·B DATA
הפצצה החכמה של עולם השיווק

טלפן עכשיו: 03-6483212

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שווקים

הדאו ג'ונס ב-4,035 נקודות
הדולר התחזק מול המרק והין

שיעור אבטלה נמוך העלה את מדד דאו ג'ונס ב-52 נקודות אל שער היסטורי גבוה. עליות גם בבורסות אירופה וירידות בטוקיו והונג קונג

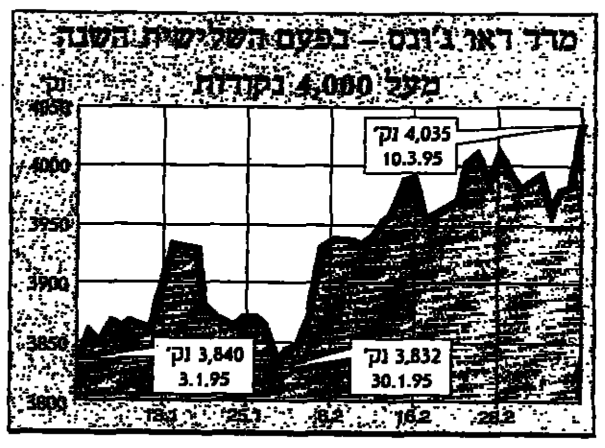

וול סטריט

יואב קידר

נתוני האבטלה של סוף השבוע להם היכתה וול סטריט, לא הכזי־בו. שיעור המועסקים בארה"ב עלה בחודש פברואר ב-318 אלף מול צפי מוקדם לתוספת של 240 אלף משרות.

הנתונים האלה, כפי שניתן היה לחזות עוד ביום חמישי בלילה, לא הותירו את המשקיעים אדיש־ים והובילו לביקושים חזקים למ־ניות. מדד דאו ג'ונס יחד עם מדד S&P500, הרחב יותר, דינקו שניהם בשיעורים חדים אל מעבר לשיא הקודם שלהם.

הדאו ג'ונס עלה ב-52 נקודות (העלייה החדה שלו מזה 5 שבו־עות) ונסגר בשיא של 4,035 נקו־דות. מדד ה-S&P500 נסגר ברמה של 489.5 נקודות. מדד המניות שמעבר לדלפק הסתפק בסיכומו של היום בעלייה צנועה יותר של 0.75%.

את הזינוק היומי רשמה טלפונוס דה מקסיקו. היא טיפסה ב-17% במחזור של 660 מיליון דולר בעקבות תוכנית כלכלית של המקסיקנים

בשלב מסוים במהלך היום הפ־סק המסחר הממוחשב בדאו למשך כחצי שעה בשל העליות החדות. גם הפסקת המסחר הזאת לא הצ־ליחה לצנן את ההתלהבות והדאו טיפס כשעתיים לפני הסיום עד לעלייה של 60 נקודות, לפני שה־תמתן במעט בסיום.

מכת הביקושים של יום ששי הוסברה בפריצה של השוק קדימה לאחר חששות אחרונים מהאטה מוגברת של הצמיחה בארה"ב, בק־רב פעילים.

נתונים על מכירות בינואר, שפורסמו לפני כשבועיים הצביעו על האטה מסוימת בכלכלה, והמ־ספרים של יום ששי היו למעשה האינדיקטורים הראשונים השנה על המשך הצמיחה במשק האמ־ריקאי.

העליות במניות היו כמעט לכל אורך הקו, עם העדפה מסויימת למגזרי המזון, התרופות והאנר־גיה. סקטור המניות המחזוריות, שרגיש להתפתחויות בכלכלה עלה ב-1.17%.

את הזינוק היומי יחד עם המח־זור הגבוה בוול סטריט ריכזה ביום ששי מניית טלפונוס דה מקסיקו בעקבות תוכנית כלכלית שהציגה הממשלה המקסיקנית יחד עם קפיצה של 18% בשערו של הפסו מול הדולר.

טלפונוס עלתה ב-17% במחזור של 660 מיליון דולר.

בין הכוכבות של יום ששי ניתן היה גם למצוא מניות עם פעילות ברזילאית בעקבות "קרנבל" של לא פחות מ-25% בבורסות של ברזיל בסוף השבוע.

העלייה בברזיל יוחסה למאמץ ממשלתי לבלימת הלחץ על המט־בע המקומי. המשקיעים שם לא רקדו סמבה השבוע – בימים שני עד חמישי הם הפסידו 28% במסחר צע.

במסגרת מניות הדאו טיפסו את הסון ג'נרל אלקטריק, קוקה קולה, ג'ונסון וג'ונסון רשמו קרם לא־חר ירידות שנרשמו בה במהלך השבוע.

סוחרים הסבירו את הביצועים העודפים של מניות מזון ואנרגיה בכך שמשקיעים בוול סטריט עדי־ין חוששים מהאטה ומעדיפים לכ־וון חברות עם צפי רווחים יציב כמו קמפבל, קלוגס, וג'נרל מילס שטיפסו כולם בכ-2% בממוצע.

האסטרטג הראשי של חברת ההשקעות "ריגס" אמר ביום ששי כי החברה שלו מעדיפה דווקא להתמקד עכשיו במניות של חב־רות צמיחה ולא במניות עם רגיש־ות להתפתחויות בכלכלה.

הקרן שבניהולו מכרה באחרונה אחזקות ב-Caterpillar וקנתה קר־בייד, ורכשה מניות Circuit City (רשת מוצרי חשמל) ואמריקן אק־ספרס.

יום לאחר הירידה במורגן סטנ־לי על רקע חששות משקיעים מה־פסדים שייגרמו לה במקסיקו ובשכבות דרמטיות אחרות בשל המשברים הפיננסיים שם מאז אמ־צע דצמבר, הודיעה בסוף השבוע Bankers Trust על הפסד צפוי של 125 מיליון דולר ברבעון הר־אשון של '95 בשל "שינוי בתנאי הפעילות באמריקה הלטינית".

המשקיעים של בנקים היו כבר־אה מרוצים או ציפו לחדשות גרו־עות יותר. הם העלו את המניה ב-2% לאחר ירידה של 7% במה־לך השבוע.

בשוק איגרות החוב בוול סט־ריט נרשמו בסוף השבוע עליות. התשואה על האגרות ל-30 שנה ירדה לרמה של 7.46% מול תשו־אה של 7.51% בסיום המסחר ביום חמישי.

מטבעות

הדולר האמריקאי התחזק בסוף השבוע מול המטבעות העיקריים בעקבות תמיכה שקיבל מנתוני המועסקים במשק האמריקאי.

מול המרק הגרמני הגיע הדולר לרמה של 1.4 מרקים כבר בשעות הבוקר בטוקיו. במסגרת המסחר באירופה ובניו יורק נסגר הדולר על רמה של 1.412 מרקים – עלי־יה של 1.4%.

מול הין היפאני נסגר הדולר באירופה בעלייה קלה של 0.5% למרות מכירות מוקדמות של מש־קיעים בטוקיו. הוא נסגר מאוחר יותר בניו יורק ברמות של 90.9 ין.

הדולר התחזק ביום ששי גם מול הלישט (ביותר מ-2%) ומול הפראנק השווייצי (1.79 פרנקים לדולר).

אירופה

רוב בורסות אירופה הוליפו ביום ששי כיוון ונרשמו בהן עלי־ות לאחר כמה ימים קשים. המניע לשיפור היה כמובן הדולר, שהצ־ליח להתחזק מול המטבעות האי־רופיים.

בפרנקפורט סגר מדד הדקס בעלייה קלה של 0.7% (2,008 נקו־דות) במסגרת המסחר המאוחר, לאחר שבמסחר הרשמי איבד 0.4%.

סוחרים מקומיים אמרו כי ישנה רגיעה בשוק על סמך הערכה כי הדולר פגש את הרצפה מול המרק בטווח הקרוב, וכי החברות המק־מיות יתגברו על שערי החליפין המכבידים.

את השיפור המאוחר בדקס הו־בילה מניית הביטוח הכבדה אליאנ־ץ, שהוסיפה 2%. בשיעור דומה במסחר המאוחר עלתה גם דיימ־לר, שסגרה את השבוע עם 6%. התאוששות נרשמה גם בפולקסוואג־ן, שעלתה ב-3% כדי לסגור את השבוע ב-9%.

בלונדון יצא ביום ששי לחו־פשת סוף שבוע לאחר עלייה של 1.15% במדד פייננשל טיימס. העל־ייה, שהיא החדה ביותר מזה כ-3 חודשים, יוחסה לזינוק בוול סט־ריט כמו גם להתייצבות בדולר וסדרה של דו"חות טובים שפורס־מו השבוע בבריטניה.

את המגמה החיובית בלונדון הובילו ביום ששי, כמו בכל התקו־פה האחרונה, מניות הפרמצבטי־קה. גלקסו קיבלה איתות חיובי נוסף למחיר שהיא משלמת עבור וולקום, ועלתה בעוד 1.5%.

לאחר סדרת התבכות של המט־בע הצליחו להתאושש גם מניות חברות החשמל.

לונדון אלקטריסיטי, איסטרן ומאוחדת עלו ב-2% בממוצע לא־חר שטרפלגר הודיעה כי תתפוס יעדי השתלטות אחרים אם הצעת הרכש שלה לנורת'רן אלקטריק לא תתקבל.

טרפלגר הורידה את המחיר שלה לנורת'רן בכ-10% בעקבות הידיעות מתחילת השבוע על החמרה צפויה בפיקוח הממשלתי על חברות החשמל. נורת'רן הגי־בה להורדת המחיר בקיצוץ של 0.8%.

בציריך הצליחה הבורסה המ־כה של השבוע לעלות רק ב-0.25%, יום לאחר ש-UBS "הור־דה" את מחירי המניות המבוצעים במדד ה-SMI ב-5%, בשל הדולר החלש.

עליות קלות של 0.5% בממוצע נרשמו ב-CIBA (9%- בסיכום שבועי) ובנסטלה (7.5%- שבו־עית). פרשנים ב-CNBC העריכו בסוף השבוע כי למרות השחיקה בדולר תצליח התעשייה השווי־צית להתגבר על שערי החליפין בשיטה היפאנית – התייעלות.

מזרח רחוק

בטוקיו הגיבה הבורסה ביום ששי לשער הדולר מול הין וצנחה ב-2.4% לרמה הנמוכה שלה מזה כ-15 חודשים. את המגמה הובילו יצואניות הרכב והאלקטרוניקה.

האווירה הקשה בטוקיו, שהוב־תה השנה על ידי רעידות אדמה, הנפילות בדולר וה"אוכפים" של ניק ליסון, צברה תאוצה באמצע היום על רקע שמועות כי מוסדות פיננסיים נוספים נפגעו מפעולות בחוזים עתידיים.

השמועות האלה הפילו מחירי חוזים וגררו מכירות ממוחשבות של מניות. הנתון היחידי שהתגבר מו בו בטוקיו היה מחזורי המסחר – 696 מיליון מניות מול ממוצע תלת חודשי של 323 מיליון מני־ות.

בהונג קונג איבד מדד האנג סנג 1.58% – גם כאן בתגובה להיחלשות בדולר ביום חמישי. הירידות צברו תאוצה בעקבות הספקולציות סביב הפסדי חוזים בטוקיו.

ההערכות האלה מוקו עליות שנרשמו קודם לכן במניות של יצרניות כמו HK טלקומיוניקיישנ ו-Electric Holdings.

בסיכום שבועי איבדו המניות בהונג קונג 3.8%.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס ההדדות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1217	8.51
פרנק בלגי	20.72	8.03
מארק גרמני	1	7.97
לירה אירית	2.234	7.64
פרנק צרפתי	3.5683	5.16
כתר דני	4.023	2.5
אסקודו פורטוגלי	105.32	1.79
פזטה ספרדית	92.52	0.03

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	מחזור 3 חודשים קניה	מחזור 3 חודשים מכירה
מארק	1.412	1.411	1.4071
פרנק שווייצרי	1.1793	1.1773	1.1707
ליש"ט	1.5755	1.5745	1.5735
ין	91.15	91.05	91.09
דולר קנדי	1.408	1.407	1.4140
פרנק צרפתי	5.048	5.043	5.0765
אקי	1.2925	1.291	1.2896
ד' אוסטרלי	0.745	0.744	0.7409
ד' סינגפור	1.422	1.42	1.4078
לירטה	1685	1680	1682.68

*כשער דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	6.313%	6.500%	6.828%
שטרלינג	6.719%	7.167%	7.938%
ין	2.188%	2.188%	2.250%
פר"ש	3.781%	3.984%	4.313%
מארק	5.058%	5.188%	5.558%
אקי	7.063%	7.125%	7.313%
פר"צ	8.750%	8.477%	8.031%
גילדן	5.120%	5.300%	5.710%
ד' קנדי	8.120%	8.120%	8.120%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 9.00%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	6.310%	5.060%
6 חודשים	6.500%	5.180%
1 שנה	6.810%	5.560%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.93%
שנה	6.47%
10 שנים	7.22%
30 שנה	7.46%

בורסות

בורסה	מדד	נעילה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4035.61	52.22	1.31%	4054.97	3978.2	5.25%
	S&P 500	489.57	6.41	1.33%	490.37	483.16	6.60%
טוקיו	ניקיי 225	16358.38	-404.7	-2.41%	16799.5	16258.13	-17.06%
הונג קונג	האנג סנג	7949.39	-127.4	-1.58%	8076.35	7936.89	-2.95%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2061.28	-9.46	-0.46%	2076.15	2061.28	-7.96%
לונדון	FTSE 100	3021.1	34.2	1.15%	3021.2	2991.4	-1.45%
פרנקפורט	דקס	0	0	0.00%	0	0	0.00%
פאריס	CAC 40	1743.1	16.03	0.93%	1747.32	1718.67	-7.34%
מילנו	MIBTEL	9716	-64	-0.65%	9754	9639	-4.66%
ציריך	SMI	2467.7	6.2	0.25%	2473.5	2438.1	-6.13%
אמסטרדם	EOE	393.66	0.95	0.24%	393.91	390.69	-5.02%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב פברואר (דולר לאונקייה)	0	0
כסף פברואר (סנט לאונקייה)	0	0
פלטינה אפריל (דולר לאונקייה)	419.8	1.3

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	381.8
כסף (דולר לאונקייה)	4.59
פלטינה (דולר לאונקייה)	419.8
פלדיום (דולר לאונקייה)	158.25

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2913
בדיל ספוט (דולר לטונה)	5490
עופרת ספוט (דולר לטונה)	584
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1030
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1807
ניקל ספוט (דולר לטונה)	7620

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	3340	38
קקאו מארס (ליש"ט לטונה)	1000	11
גומי מארס (דולר לקילו)	181.5	3.5

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים מארס	98.3	-0.7
כותנה מארס	110.95	0.05
קפה מארס	186.35	3.05
קקאו מארס (דולר לטונה)	1356	0
סוכר מארס	0	0

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה מאי (סנט לבושל)	561.75	-1.5
חיטה מרס (סנט לבושל)	341.5	-8.5
תירס מאי (סנט לבושל)	245.25	0.5
בקר חי יוני (סנט לליברה)	66.325	0.5

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.55
ברנט פברואר	16.65
דובאי ספוט	16.3
מארץ ספוט	15.6
מקסס קיור ספוט	17.95
נפט להיסקה ספוט	42.5

מוצרים מזוקקים (דולרים לטונה)
אירופה ים תיכון (מקביל לאיכות להזרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	179
נפטא פר"ב	166

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

מחירה	שינוי	שינוי ב-%
234.09	0.31	0.13%

שערי מטבע חוץ / 10.3.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.90	3.04	2.91	3.05	2.92	3.05	2.9583	3.0000	2.9563	2.9980	2.9624	3.0036	2.9830	0.10%	-0.17%	-1.16%	-2.04%
1 מארק גרמני	2.06	2.16	2.07	2.17	2.07	2.17	2.1041	2.1337	2.0996	2.1292	2.1057	2.1350	2.1285	0.17%	4.31%	9.21%	8.23%
1 לירה שטרלינג	4.63	4.85	4.67	4.88	4.66	4.88	4.7359	4.8027	4.7285	4.7953	4.7386	4.8045	4.7892	-0.10%	1.36%	1.59%	0.68%
1 פרנק צרפתי	0.57	0.61	0.57	0.61	0.58	0.61	0.5928	0.6012	0.5907	0.5991	0.5920	0.6002	0.5982	-0.07%	3.17%	6.01%	5.06%
100 יין יפני	3.19	3.34	3.20	3.35	3.20	3.35	3.2527	3.2985	3.2529	3.2988	3.2568	3.3021	3.2764	0.66%	6.20%	8.26%	7.29%
1 גילדן הולנדי	1.84	1.93	1.84	1.93	1.84	1.93	1.8798	1.9060	1.8711	1.8975	1.8778	1.9039	1.8979	0.15%	4.35%	9.05%	8.07%
1 פרנק שווייצרי	2.47	2.59	2.48	2.60	2.49	2.61	2.5198	2.5554	2.5171	2.5527	2.5304	2.5656	2.5524	0.38%	6.07%	10.92%	9.92%
1 כתר שוודי	0.41	0.42	0.41	0.43	0.40	0.43	0.4135	0.4193	0.4142	0.4202	0.4155	0.4213	0.4176	0.22%	3.01%	3.24%	2.32%
1 כתר נורבגי	0.46	0.49	0.46	0.49	0.46	0.49	0.4732	0.4798	0.4710	0.4777	0.4737	0.4804	0.4769	-0.19%	3.49%	6.86%	5.90%
1 כתר דני	0.51	0.54	0.52	0.54	0.51	0.54	0.5245	0.5319	0.5233	0.5308	0.5258	0.5331	0.5294	-0.02%	3.10%	6.63%	5.67%
1 מארק פיני	0.66	0.70	0.66	0.70	0.66	0.70	0.6774	0.6869	0.6734	0.6832	0.6790	0.6885	0.6836	-0.41%	3.80%	7.21%	6.26%
1 דולר קנדי	2.06	2.16	2.06	2.16	2.07	2.17	2.0975	2.1271	2.0978	2.1274	2.1048	2.1341	2.1154	-0.17%	-1.62%	-1.59%	-2.47%
1 דולר אוסטרלי	2.19	2.32	2.12	2.28	2.13	2.26	2.1948	2.2857	2.1946	2.2256	2.1948	2.2254	2.2132	0.15%	0.40%	-5.54%	-6.38%
1 ראנד דרא"פ	0.75	0.83	0.58	0.83	0.64	0.82	0.8153	0.8268	0.8129	0.8244	0.8180	0.8295	0.8224	-0.17%	-0.46%	-3.43%	-4.29%
10 פרנק בלגי	1.00	1.05	0.99	1.05	1.00	1.05	1.0198	1.0341	1.0155	1.0255	1.0189	1.0331	1.0297	0.17%	3.97%	8.60%	7.62%
10 שילינג אוסטרי	2.94	3.08	2.93	3.07	2.95	3.09	2.9936	3.0358	2.9798	3.0219	3.0010	3.0428	3.0244	0.14%	4.30%	9.16%	8.18%
1000 לירטה איטל'	1.73	1.84	1.74	1.85	1.75	1.83	1.7778	1.8029	1.7733	1.7984	1.7785	1.8033	1.7911	-0.68%	0.61%	-3.57%	-4.44%
100 פזטה ספרדית	2.22	2.38	2.26	2.41	2.26	2.36	2.2866	2.3209	2.2818	2.3150	2.2969	2.3289	2.3127	-0.41%	-0.48%	1.01%	0.11%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.8644	3.9189	3.8520	3.9064	3.8623	3.9161	3.9079	0.42%	3.03%	5.54%	4.60%
1 דינר ירדני	4.21	4.47	4.17	4.44	---	---	---	---	---	---	---	---	4.2657	0.10%	1.25%	0.60%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0181	0.00%	0.00%	-1.09%	---
1 לירה מצרית	0.84	0.90	0.84	0.90	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9394	0.10%	-0.17%	-1.17%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4230	3.4710	3.4266	3.4750	3.4262	3.4738	3.4549	0.13%	1.73%	2.66%	1.74%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים 10.3.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6229	1.4015	0.9105	1.1687	4.9866	1.5717	1.6655	2.8970
1 לירה שטרלינג	1.6055	---	2.2500	1.4617	1.8764	8.0060	2.5234	2.6739	4.6511
1 מארק גרמני	0.7135	0.4444	---	0.6496	0.8339	3.5582	1.1215	1.1884	2.0671
100 ין יפני	1.0984	0.6841	1.5393	---	1.2837	5.4771	1.7263	1.8293	3.1819
1 פרנק שווייצרי	0.8556	0.5329	1.1992	0.7790	---	4.2668	1.3449	1.4250	2.4788
1 פרנק צרפתי	0.2005	0.1249	0.2810	0.1826	0.2344	---	0.3152	0.3340	0.5809
1 גילדן הולנדי	0.6362	0.3963	0.8917	0.5793	0.7436	3.1727	---	1.0596	1.8432
1000 לירטה איטל'	0.6004	0.3740	0.8415	0.5467	0.7017	2.9941	0.9437	---	1.7394
10 פרנק בלגי	0.3452	0.2150	0.4838	0.3143	0.4034	1.7213	0.5425	0.5749	---

הגב של טלרד
המחירים והבונוסים שלנו
המחיר הנמוך ביותר וגם בתשלומים
כוכב טלרד
מערכת תקשורת סיפרתית
מ-8 ועד 96 שלוחות
★ התקנה מידית
★ ללא דמי שימוש ל"בזק"
★ אפשרות ל-TRADE IN
★ הדגמה חינם במשרדי הלקוח
בת-קול
טל: (רב קווי) 03-5753878, פקס: 03-5754066

וולקן מצברים בע"מ
הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית של כל בעלי המניות של החברה

ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות של החברה, כי בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, תתכנס ביום 30 במרץ 1995 בשעה 16.30 במשרדי החברה בתפן, האסיפה הכללית השנתית של כל בעלי המניות של החברה.

על סדר היום:
א. אישור הדו"חות הכספיים לשנת 1994.
ב. מינוי דירקטורים.
ג. מינוי רואה חשבון וקביעת שכ"ט.
ד. אישור עסקאות עם בעלי ענין - המשך בטוח ושיפוי דירקטורים ונושאי משרה.
ה. שונות.

חבר הזכאי להשתתף ולהצביע באסיפה דלעיל יכול להצביע אישית, או על ידי בא־כחו, ובמקרה של חברה על ידי נציג שהוסמך לכך בכתב, או אם הממנה הוא חברה, בחותם החברה או בחתימת ידו של בא־כוחו. המסמך הממנה ויפוי כח, אם ישנו, שלפיו נחתם או העתק מאושר ממנו יופקד במשרדי החברה לא פחות מאשר 48 שעות לפני מועד הקבוע לאסיפה שבה עמד להצביע האדם ששמו נקוב במסמך.

ד. שיניין - מנכ"ל
בשם הדירקטוריון

הזמנה להציע הצעות

1. מוצעת למכירה מכונית אלפא 75 1600 סמ"ק.
2. הצעות לרכישת הרכב בצירוף המחאה בנקאית בשיעור 10% משווי ההצעה יש להגיש בכתב, לא יאוחר מיום 30.3.95 לוולקן מצברים בע"מ, ת.ד. 17, מגדל תפן 24959.
3. פרטים בדבר המכונית ניתן לקבל בטל: 04-9872205, מר צפרי חנניה.
4. את המכונית ניתן לראות בחצר וולקן מצברים בע"מ באזור התעשיה תפן.
5. וולקן מצברים בע"מ שומרת לעצמה את הזכות לנהל מו"מ עם המציעים השונים או מי מהם, או לקיים התחרות ביניהם ואין היא מתחייבת לקבל הצעה כלשהי.
6. דגם: אלפא 75, מספר רישוי: 10-076-09, שנת ייצור: 1990
רישוי בתוקף עד 12.2.96.

וולקן מצברים בע"מ

מירב - קרן נאמנות

דיקלה
תבדה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

אלמגור - בריטמן נאמנויות בע"מ
נאמן הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות תשכ"ד–1994 ניתנת בזה הודעה כי ביום 2.3.95 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל יחידה, המוצעות החל מיום 12.3.95 ועד ליום 11.3.96 תמורת תשלום מחיר היחידה בתוספת הוספה בשיעור של 0.1% או פחות כמפורט בפרק 1 של התשקיף.

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

סכום מינימלי להזמנה
הזמנה לרכישת יחידות בקרן תהיה בסכום של 250,000 ש"ח לפחות. הזמנה נוספת לחשבון שיש בו יחידות בקרן תהיה בסכום של 100,000 ש"ח לפחות. אין כל מגבלת סכום לפדיון יחידות.

מדיניות ההשקעות של הקרן
הסכם הקרן קובע כי אמצעי הקרן יושקעו בהתאם לשיקול דעתו המוחלט של מנהל הקרן.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות יינתן דיווח מיידי ותפורסם הודעה בשני עיתונים יומיים לפחות בשפה העברית הנפוצים בישראל.
שיעור ההשקעה בניירות ערך זרים לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן.
על כוונת מנהל הקרן לרכוש וליצור אופציות, בכפוף לתנאים שנקבעו בתקנות, ועל תיאור האופציות וגורמי הסיכון הכרוכים ברכישתן וביצירתן, ראה סעיף 3.3.8 לתשקיף.

שכר המנהל והנאמן
בהתאם להסכם הקרן רשאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי בשיעור עד 3% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (להלן: "שווי הנכסים") והנאמן רשאי לקבל שכר שנתי בשיעור עד 0.1% משווי הנכסים.
לצורך תשקיף זה נקבע למנהל הקרן שכר שנתי בשיעור 1.2% משווי הנכסים ולנאמן שכר שנתי בשיעור 0.1% משווי הנכסים.

הרכב ההשקעות העיקריות במשך השנה שנסתיימה ביום 31.12.94 (לפי נתונים של סופי חודש):

אג"ח צמודות מדד	: בין 26.81%	ל-58.26%	(ממוצע 39.26%)
אג"ח נסחרות מט"ח או צמודות לו	: בין 0.00%	ל-12.95%	(ממוצע 6.31%)
מניות וני"ע המירים למניות הנסחרים בת"א	: בין 21.97%	ל-42.57%	(ממוצע 30.98%)
מניות ישראליות הנסחרות בחו"ל	: בין 0.15%	ל-5.32%	(ממוצע 1.99%)
השקעות שקליות לא צמודות	: בין 6.35%	ל-45.78%	(ממוצע 21.81%)

נתונים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה לשינויים במדדים השונים:

	לשנה שנסתיימה ב-31 לדצמבר 1994	לתקופה מ-17.3.93 עד 31.12.93
שיעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	-6.42%	16.43%
שיעור השינוי במדד אג"ח ממשלתיות צמודות למדד המחירים לצרכן	10.23%	9.15%
שיעור השינוי במדד המניות וני"ע המירים למניות	-39.38%	31.81%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן (מדד חודש דצמבר)*	-14.45%	*7.82%

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בסניפי הבנקים הסוחרים בניירות־ערך ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות סניפי הבנקים וחברי הבורסה האחרים.
עותק מהתשקיף ומההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות ולבורסה.

מירב - קרן נאמנות בניהול "דיקלה"
מקבוצת הבנק הבינלאומי

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת היחידות המוצעות.

לאל על מטענים
יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
ELAL אל על
CARGO מטענים

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
הארץ

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

בעולם

מגרש חניה כהשקעה באזור עירוני

חניה, הבעיה הגדולה של הנהגים במנהטן, הולכת ונעשית כלי עזר חשוב למפתחי נדל"ן בעיר

New York Times

לפני עשר שנים, כאשר התחילה חברת רוקפלר סנטר לאסוף קרקע בשדרה השביעית והרחוב ה-49, היה בכוונתה להקים מגדל משרדים בשטח של 145,000 מ"ר. לפני ארבעה חודשים היא פתחה במקום מגרש חניה.

אריסון פרקינג, בעלת הזכות לניהול מגרש החניה, הסכימה לסעיף הקובע שאפשר לבטל את החוזה בהודעה של 30 יום. משמעות הדבר היא שרוקפלר סנטר יכולה לעבור במהירות לתוכניותה הקודמת ברגע שתצליח להשכיר מספיק שטח בבניין המתוכנן כדי להצדיק את הנחת אבן הפינה.

"אין ספק, אנחנו מעדיפים בניין, אבל לעת עתה מגרש חניה מספק הכנסה לא רעה", אומר ויליאם מאלוני, נשיא חברת הפיתוח של רוקפלר סנטר.

חניה, הבעיה הגדולה של נהגים במנהטן, הולכת ונעשית כלי עזר חשוב לאנשי עסקים רבים בעיר. מפתחים, משקיעים ומפעילי חניונים, שרבים מהם דישרשו במקום בעת המיתון, מחפשים שוב נכסי מוסכים חדשים.

"כאשר מגיע לשוק חניון בימים אלה, הוא מעורר התעניינות גדולה", אומר רוברט נאקאס, נשיא מאסי נאקאס ריאלטי, סוכנות נדל"ן.

כוח המשיכה של אתרי חניה מובן. זה הוא עסק של מזומנים, ואינו דורש כוח עבודה משכיל או הרבה מחשבים.

"חניה היא נדל"ן מסחרי בצורתו הפשטנית ביותר – השכרת שטח למכונית", אומר בנג'מין פוקס, שותף בסוכנות הנדל"ן ניו ספקטרום.

ביחד שגם זו פשטנות יתר. בנייני חניה רבים כוללים חנויות, ולכן בעליהם צריכים לעסוק בחוזי שכירות מסובכים ביותר. לרשתות חניה גדולות יש מערכות ניהול חשבונות סבוכות. ומאז התפוצצות המכונית התופת במוסך של וורלד טרייד סנטר לפני שנתיים, הידקו רבים מן החניונים את הליכי האבטחה שלהם.

(שלא במפתיע יש לטרייד סנטר האבטחה ההדוקה ביותר. המוסך של המגדלים התאומים סגור לציבור הרחב. תצלומים של דיירים וכלי הרכב שלהם מצויים בתיקים. אסור למישהו אחר להכניס מכונית של דייר אל החניון, וגם הדיירים אינם יכולים, ללא הסדר מוקדם, להכניס מכוניות אחרות לחניון שלהם.)

אבל קשיים אלה של החיים המודרניים אינם מפחידים בעלי חניונים או מפעיליהם. שלא כמו בשנות ה-80, כאשר חניונים ומגרשי חניה נרכשו בכוונה לבנות משהו אחר על הקרקע, היום יש להם כוח משיכה משלהם.

"אנשים רבים מחוץ לעסק מנסים עכשיו לרכוש נכסים", אומר שאול שווארץ, נשיא קיני סיסטמס. "זה לפנות לדעת שחניונים שנבנו כדי לשרת בניין מספקים לעתים קרובות תזרים מזומנים טוב יותר מאשר הבניין עצמו".

זו סיבה אחת לכך שבעלים של נכסי חניה ממהרים רק לעתים רחוקות למכור אותם. לדברי ועדת הנדל"ן של ניו יורק, שינו ב-1993 11 נכסי חניה את הבעלות עליהם, תמורת סכום של 6.1 מיליון דולר. אפילו ב-1987, כאשר הכסף רדף אחרי כל סוג של נדל"ן, החליפו ידיים רק 28 נכסי חניה, בסכום כולל של 53.2 מיליון דולר.

"אנחנו רואים היום הרבה יותר עסקות, בהתחשב בכך שלא היו כל עסקות בין 1990 ל-1992", אומר ג'ונתן מילר, מנכ"ל גראבס את אליס ניו יורק, המתמחה במכירות לשם השקעה.

בניגוד לכך, קונים בפוטנציה מתקשים להמתין. באחרונה סגרה רולס רויס את הסוכנות שלה ברחוב ה-61 מזרח, והבניין יצא לשוק. נאקאס, המטפל במכירה, אומר שכבר קיבל הצעות אחדות. הוא חושב שחניון הוא "השימוש הטוב ביותר והמכניס ביותר" לבניין, הנמצא באזור שאינו מתוכנן לפיתוח למגורים. מילר אינו כה בטוח. לדבריו שירותי לימוזינות ואפילו קמעונאי הנחות גדולים ביקשו ממנו להביע עניין בבניין.

בינתיים מתחילים מפעילי חניונים לרכוש נכסים, לא רק לשכור אותם. משפחת מלאך, אחת ממנהלי החניונים הגדולים ביותר בניו יורק, עומדת לרכוש את החניון ברחוב ה-48 מערב שקיני, שרצתה לצמצם את חובותיה, מכרה באמצעות מגוון, מכרה ב-1990 למפתח מקרקעין. מאוחר יותר מכר המפתח את החניון למלווי הכספים שלו.

קיני, בעלת מאות נכסים נקיים ידע, חוזרת גם היא לרכישות. "נכסי חניונים מנוהלים מהווים קרקע פורייה", אומר שווארץ.

אפילו משקיעים ספקולנטים מתחממים לקראת זרם ההכנסות שמספקים חניונים. לה סאל פרטנרס גייסה 76 מיליון דולר לקרן הכנסה מחניה, שכבר רכשה חמישה חניונים. אחד מהם נמצא בניו יורק ברחוב ה-50, ליד שדרת לקסינגטון.

"אתרים מכבסי החניה שלנו עשויים להפוך באחד הימים לאתרי בנייה", אומר דייוויד ג'ארג', המנכ"ל של לה סאל. "אבל בשנות ה-90 תשואה בטוחה במזומן היא בעלת כוח משיכה גדול יותר מאשר תשואות של תקווה".

רייך אומר שהחניון במנהטן הוא ללא כל ספק ההשקעה היקרה ביותר של הקרן. ייתכן שהוא גם חסר הסיכונים ביותר, משום שבמקום זה אין ספק שתמיד יהיה מחסור במקומות חניה. פקידי עירייה, מוטרדים מן הצפיפות והזיהום, הפסיקו לפני יותר מ-10 שנים להעניק רשיונות למוסכי חניה פרטיים קטנים. מגרשי חניה דורשים פיסות קרקע גדולות – שאינן בדיוק זמינות בשפע במנהטן. הם דורשים גם הליכי אישור מסובכים.

"אבות העיר מתנהגים כמפשטות", אומר אברהם הירשפלד, בונה חניונים שעסק בעצמו בפוליטיקה. "חניון מנוהל היטב יכול להחזיר לחיים גוש בניינים מתנוון".

אכן, מאז פגע המיתון בפיתוח, מייצגים חניונים אלה את אותו הדיור המהוה בכמה חלקים של מנהטן. מגרשי החניה הרבים בשדרה האמריקאית, מן הרחובות ה-23 ל-32, היו אמורים להיבנות כבר לפני זמן רב לבנייני משרדים. החניון הסגור לאורך גוש בניינים בשדרה השמינית והרחוב ה-50 היה מיועד פעם לפיתוח.

בדומה לכך האתר של סילברסטיין פרופרטיס ברחוב ה-42 בין השדרה ה-11 וה-12 היה בעל מגרש חניה כאשר לארי סילברסטיין קנה אותו בשנות ה-80. שלא כמו קבלנים אחרים בטיימס סקוור, סילברסטיין לא הקים "משלם מסים" – בניין נמוך המכסה ברשות עצמו, שקל לבנותו – שעה שביקש שינויים שיאפשרו לו לבנות בניינים גבוהים יותר. "משלם מסים היה מספק לנו יותר כסף, אבל ידענו שנבנה שם", אומר סילברסטיין.

המגרש נשאר שם עד היום, ללא בנייה. "זה אינו מקור נפלא להכנסות, אבל עוזר לשלם את המסים", אומר סילברסטיין.

מה שמהווה רק ציפוי לעוגה בשביל קבלנים שעדיין חולמים על גורדי שחקים הוא כל העוגה בשביל אריסון, מאיירס, קיני ומפעילים אחרים שכל עסקיהם סובבים סביב חניה. מיעוט החניונים החדשים משמעותו שהם חייבים למצוא דרכים חדשות להתרחבות.

דרך אחת היא לקבל חוזי ניהול לחניונים מוניציפליים, מבתי חניה של בתי חולים או מתקני חניה אחרים המנוהלים על ידי המגזר שאינו לשם רווחים. "הפרטה היא מגמה גדולה בענף הזה", אומר מרטין ויליאמס, מנהל שירותי החברות בחטיבת אתרות החניה הלאומית בוושינגטון.

דרך אחרת היא שיווק נרחב יותר. חניונים רבים מציעים הנחות כמו "מחיר מיוחד למשכימי קום", או קשרים למסעדות ותיאטראות.

אבל הדרך הרווחית ביותר היא לנסות לגנוב חוזים של מפעילים אחרים. ובעלי הבניינים מרוויחים מן התחרות העזה. "אין מחסור במתחרים המוכנים לשלם מחירים גבוהים תמורת שכירות של חניון", אומר אדם רוז, סגן נשיא רוז אסוסיאייטס.

רוז, כמו בעלי בתים רבים, מפעיל לחץ על מפעילי החניונים שלו. הוא אינו מתרכז רק על מחירים.

למשל, כאשר חוזה השכירות של רוז לחניון של הבית המשותף ברחוב 89 מזרח עמד לחידוש, סירב רוז לחדשו לפני שהמפעיל, המצוי במקום 25 שנה, והמשלם שכר דירה שנתי של מיליון דולר, הסכים לשלם 250,000 בשביל שיפוצים. רוז אסוסיאייטס עצמה תרמה שני מיליון דולר. בעוד זמן מה יהיו בחניון בתי שימוש ללקוחות, תאורה ושילוט טובים יותר ואזור המתנה משופץ.

בחוזה החדש ייכתב בבירור כיצד יש לתחזק את החניון. "אפילו קבענו בפירוט כמה פעמים יש לנקות אותו ואילו מדים חייבים העובדים ללבוש", אומר רוז, המכנה את עצמו "משוגע לחניונים".

וזה שיגעון בעל בסיס הגיוני: בשנים האחרונות שיפצה רוז אסוסיאייטס 9 אולמות כניסה ואין סוף מסדרונות, בנתה 13 דירות לדוגמה ושילמה תמורת מודעות רבות בעיתונים, הכל כדי למשוך דיירים לבתים המשותפים שהיא מנהלת.

"זה יהיה טפשי להניח אחרי כל זה לדיירים הפוטנציאליים לקבל את הרושם הראשון שלהם מן הבניין מהחניון המרופט שלו", אומר רוז.

עדיין משתלם להשקיע מחוץ לארה"ב

FORTUNE

למרות משבר הפסו המקסיקני ומשבר העלייה בשיעורי הריבית בארה"ב, עדיין משתלם להשקיע מעבר לים לטווח הארוך. בעולם יש תריסרי בורסות, שלרבות מהן אין פרופיל סיכון מקסיקני. אחדות מן הבורסות המפותחות, הפחות תנודתיות, מוכנות להעניק השנה תשואות סולידיות. כמו כן, רבים מן השווקים המתעוררים שסבלו בשנה שעברה מירידות חדות, נראים עכשיו בעלי תנו־שוני. הריבית בארה"ב תתחיל לעלות בקרוב, אם לא יבוא גל חדש עקב הירידות החדות בשער הדולר. ואף שההתרחבות העולמית הסבנית יותר ופחות מתואמת מכפי שקיוו המשקיעים, המשקים של ארה"ב, אירופה ויפאן צומחים כולם.

הבורסה של ארה"ב מייצגת היום רק שליש מכלל שווי השוק בעולם, לעומת שני שלישים בשנות ה-70. אומר ג'ון בראיין, המנהל נכסים גלובליים בסך 300 מיליון דולר בשביל מונטגומרי אסט מנג'מנט: "עם מבחר של כ-40 בורסות, אתה רק פוגע בעצמך אם אתה מגביל את עצמך רק לבורסה אחת".

אף ש-'94 היתה שנה עלובה להשקעות מחוץ לארה"ב, הבורסות ביפאן, פינלנד, נורווגיה, ברזיל, צ'ילה, קולומביה, פרו, קוריאה הדרומית וטייוואן הראו תשואות של 20% ויותר במונחים דולריים, שעה שהתשואה על מדד 500 של סטנדרד אנד פורס היתה רק 1.3%.

מנהלי כספים רבים צופים תשואות של 15%-20% במקומות הבאים:

שוודיה. כאשר אירופה מצויה בשלבים הראשונים של התאוששות כלכלית גדולה והולכת, מוכרות החברות התעשייתיות השוודיות הגדולות לשאר חלקי אירופה ציוד ומכונות גדולים. אף שהן מרוויחות בעיקר מן התעשייה במחזור כלפי מעלה, הן קיבלו גם דחיפה מן הפיחות התלול של הקרונה לפני שנתיים, שעשה את המוצרים השוודיים זולים יותר לקנייה.

תאילנד. המשבר במקסיקו פגע בבנקוק. הבורסה ירדה השנה ב-6%, אחרי ירידה של 18% בשנה שעברה. אבל עד עתה הגן הבנק הממלכתי של תאילנד על הבאט בהצלחה והדף התקפה עליו באמצעות העלאת שיעורי הריבית לטווח הקצר. אף שלתאילנד, כמו למדינות מתפתחות רבות, יש גירעון במאזן השוטף, המשמעות של שיעור החיסכון הגבוה של הצרכנים התאילנדים היא שתקציב השקעות ההון של המדינה אינו תלוי כל כך בהון זר כפי שהיה זה של מקסיקו.

בינתיים צפויה הכלכלה לצמוח השנה בשיעור של 8%, ואילו האינפלציה תישאר בשיעור צנוע של 4%.

בארטון ביגס, אסטרטג השקעה ראשי במורגן סטנלי, חושב שהמשק התאילנדי יכול לשמור על קצב התרחבות מהיר בלי להתחמם יותר על המידה. הוא אומר: "הצירוף של המשבר במקסיקו ורעידת האדמה בקובה עצר זרימת השקעות לתאילנד, דבר שהוא יותר ברכה מאשר קללה, מאחר שהממשלה מסוגלת לשלוט בכלכלה בלי להעלות עוד יותר את שיעורי הריבית".

ריצ'רד פולקס, מנהל השקעות ראשי בשרודר קפיטל מנג'מנט בלונדון, מחבב את מניות תאי פרמרס בנק, הבנק השני בגודלו בתאילנד, וסיאם סמנט, חברת המלט הגדולה במדינה. הוא חושב שהמניות של שתי החברות זולות במחירן הנוכחיים.

ברזיל. אם אי אפשר להיפטר מן הדיירך הלטיני, נסו את ברזיל. בשנה שעברה העלו משקיעים את הבורסה של ברזיל ב-66%, הודות בעיקר להצלחתה המרשימה של הממשלה בריסון האינפלציה הדוהרת: היא ירדה מ-48% לחודש ביוני ל-0.8% לחודש בינואר. הארכיטקט של התוכנית, פרננדו קרדוזו, היה באותה תקופה שר האוצר והיום הוא נשיא המדינה.

הדבר החשוב עכשיו הוא שקרדוזו יצליח להעביר רפורמות קונסטיטוציוניות והכלכליות חיוניות ביותר, דבר שקשה מאוד לעשותו בהתחשב בהיסטוריה הפוליטית של ברזיל. מאז תחילת השנה נסוגה הבורסה של ברזיל ב-34%, בחלקו בשל אפקט הטקילה ובחלקו בשל אי הוודאות של המשקיעים לגבי סיכויי ההצלחה של קרדוזו. אומר בריאן מרוזיק, מנהל משותף של קרן מונטגומרי לשווקים מתעוררים, בסך 825 מיליון דולר: "ברזיל היא כמו ג'וקר. אם השינויים של קרדוזו יעברו, זה יכול להיות חיובי ביותר. אם לא, זה עלול להיות שלילי מאוד".

ביגס ממורגן סטנלי מלא תקוה: "הבורסה בברזיל נפלה יותר מזו של מקסיקו, אבל אני חושב שאין כל דמיון ביניהן. זו ממשלה חדשה המתקדמת עם הפרטות ומנהלת את המשק כפי שהמקסיקאים היו צריכים לעשות". הוא חושב שהכלכלה הברזילית עשויה להשיג תקופה של 5 שנים בעלת צמיחה ריאלית של 8%, עם אינפלציה שנתית של 10%-15%.

תפוס מדפסת סיכות ב-$180 (640 ש"ח כולל מע"מ)

PrinTec DM-9190/S - מדפסת הסיכות האמינה האיכותית והמשתלמת ביותר שאפשר להעלות על הדעת.

- 190 CPS
- הזנת נייר בדיד ורציף.
- אמולציות: EPSON, IBM GRAPHIC.
- שקטה במיוחד.

תפוס אותה עכשיו!

להשיג בחנויות המחשבים המובחרות

לינטק אוטומציה משרדית בע"מ
רח' אימבר 23 ת.ד. 10054
קרית אריה פתח-תקוה 49001
טל: 03-9244905 פקס: 03-9244906

צמיחה גלובלית משתוללת

המשקים המתפתחים מניעים את ההתרחבות. אם הן חכמות יעלו החברות בארצות הברית, ביפאן ובאירופה על הגל הזה

FORTUNE

איזה משק צומח מהר יותר ?
תחזית תמ"ג 1996

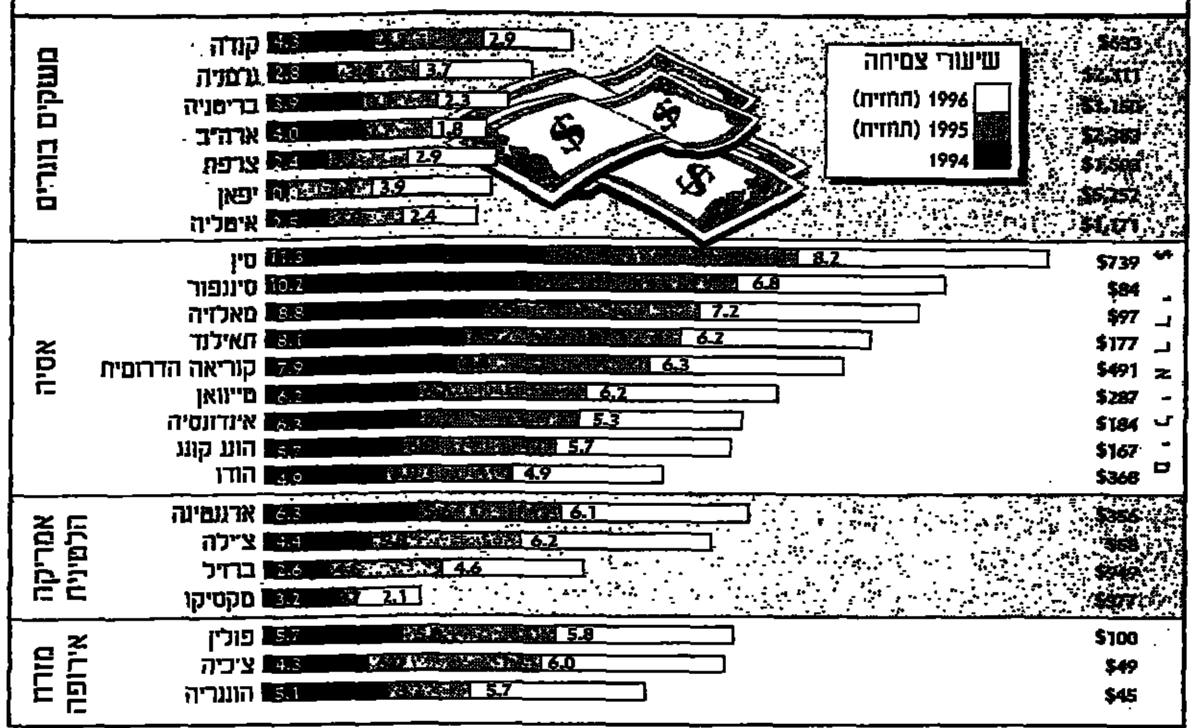

האירוע הגדול של 1995 – תחילתה של התרחבות גלובלית בעלת מידות עוצרות נשימה שבה מדינות מתפתחות, לא מועדון האליטה הרגיל של מדינות עשירות, הן הנותנות את הטון – כמו עם שאבד בכותרות המאיימות: "הפסו המקסיקני מתמוטט" "הלם כלכלי ביפאן אחרי רעידת האדמה" "מלחמת סחר בין ארצות הברית לסין?"

כפי שמראה הגרף, יהיה ל-16 המשקים הגדולים ביותר הללו צמיחה שנתית משוערת ממוצעת בתמ"ג של 6% עד 1996, יותר מכפליים משיעור הצמיחה של משקים ותיקים כמו צפון אמריקה, יפאן ואירופה.

אומר מירון מושקט, כלכלן בלהמן ברדרס בהונג קונג: "הכלכלות המתפתחות מתחילות לקבל את תפקיד המנהיג של הצמיחה הגלובלית".

תמונת עוצמה זו מתחוללת בעולם שאחרי המלחמה הקרה, שבו השחקנים מתחרים בתחרויות כלכליות ולא אידיאולוגיות. ההתאוששות בכלכלה האמריקאית, שהגיעה מוקדם אל מסיבת הצמיחה העולמית, עשויה אפילו לעבור את התרחבות השיא של שנות ה-80.

כמובן שלא מעטים הסיכונים. משקיעים בינלאומיים חוששים ממשקים מתפתחים, בעיקר אחרי תקרית הפסו במקסיקו. אבל למרות זאת עשוי השגשוג העולמי להיות בעל אורך חיים גדול. בתקופות קודמות של שגשוג צעדו המדינות צעד בצעד. הפעם מחזורי העסקים בעולם עצמאיים יותר זה מזה. לדוגמה, לחוות המובנים השונים של ארצות הברית, אירופה ויפאן ביציאה מן המיתון האחרון.

כל הצמיחה המקימת את עצמה הזאת יכולה לעזור למשקים הותיקים יותר באמצעות הגדלת הביקוש למוצריהם, בדיוק כפי שארצות הברית הרוויחה בשנות ה-50 וה-60 מן השיקום של אירופה ויפאן מוכות המלחמה.

אבל התזמון של השגשוג של שנות ה-90 תופס את האליטות המסורתיות כשהן שקועות עד המותניים בשינויים טכנולוגיים וארגוניים מקיפים.

האתגר למדינות אלו יהיה לשמר את כושר תחרותן בתוך הכלל העולמי של הגדלת הן הביקוש והן ההיצע.

העלייה בהשקעות כבר נותנת דיווידנדים גדולים. ציוד אוטומציה גמיש המשפר את האיכות והיעילות במפעלים אמריקאיים מגדיל את הפריון ועוזר להגדיל את הרווחים במקומות אחרים קרובים ורבים דומים. בגרמניה, למשל, עלה פריון הייצור של כוח העבודה ב-7.5% ב-1994, ואילו עלות עבודה ליחידה תעלה השנה רק ב-0.1%.

עוד דברים המשתלמים היטב: הוצאות על רכישת טכנולוגיה ממוחשבת למעקב אחרי מלאי והטכניקות של בדיוק בזמן שהיא מאפשרת. היצרנים בכל רחבי העולם מצמצמים בצורה דרמטית את הצבירה היקרה של חומרי גלם ומוצרים בלתי מוגמרים. במידה שלא אחרי חומרי גלם שלהם יותקף במילוי הזמנות צפויות, יעלו היצרנים את המחירים ובכך ידליקו את פתיל האינפלציה.

אבל נראה שדפוס זה הולך ומסתיים. סקר של הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD) שבוצע לאחרונה גילה שהצטברות המלאי בגרמניה מהווה כ-22% מכלל הצמיחה שהוציאה בשנה שעברה את המדינה מן המיתון, בהשוואה לכ-44% ביציאה מן המיתון של ראשית שנות ה-80. בהתאוששותה התחילית של יפאן מוסיפה צבירת המלאי רק 6% לצמיחה הכללית, בהשוואה ל-15% בהתאוששות של 1983. בהתרחבות הנוכחית ביטלה משמעת חזקה זאת וחלק מן המלחמה בין צמיחה לבין אינפלציה.

צמיחה קבועה מתמשכת בעלת שיעור אינפלציה נמוך צריכה להיות עוד יותר בת קיום בשל המידה שבה ההתאוששות הגלובלית אינה מתואמת. בארבעת המחזורים העסקיים הקודמים עלו וירדו יחד כלכלות 8 המדינות המתועשות הגדולות, כולל אלו של ארצות הברית, גרמניה ויפאן. אבל המסורת של צעד בצעד, שגשוג ותפילה נשברה במיתון האחרון. ארצות הברית נכנסה למיתון בקיץ 1990.

אבל המשקים של אירופה ויפאן לא התחילו אפילו לרדת לפני אמצע 1992, כמעט שנה אחרי שארצות הברית התחילה לצאת מן המיתון.

ההפרדה הזאת, אומר ג'ון ליפסקי, כלכלן בינלאומי ראשי בסלומון ברדרס, צריכה להאט את הצטברות העודפים המביאים את האינפלציה – ומזמינים בנקאים מרכזיים להעלות את שיעורי הריבית ובכך לחנוק את הצמיחה.

בשנה שעברה הפריע לאינפלציה בארצות הברית הגירעון המסחרי שלה בסך 200 מיליארד דולר. ליפסקי מעריך שעודף יבוא זה הוציא מן הצמיחה בתמ"ג כמעט אחוז, והחזיק אותה על 4% פחות אינפלציוניים, ובה בעת עזר להתאוששות מעבר לים של שותפות הסחר של ארצות הברית. עכשיו, כאשר הצמיחה בארצות הברית מואטת, הביקוש למוצרי יבוא מתקדם, והעוזר ההתרחבות הנוכחית של אירופה ויפאן ביקוש למוצרים אמריקאיים.

הסיכויים לתקופה ממושכת של צמיחה מאוזנת מעניקים לתעשייה אמריקאית מחזוריות גדולות הזדמנות להציג את התחרותיות המחודשת. יצרני הכימיקלים, היצואנים הגדולים ביותר של אמריקה, עברו עשור של צמצומים מכאיבים, והתרחשות הביקוש מחוץ לארה"ב תגרום לעלייה ברווחים. לפי ההערכה תהיה ליצרני הכימיקלים עלייה של 5% ברווח הנקי על כל אחוז נוסף בביקוש ייצור. הענף נראה מצוין כבר היום. היתה לו שנה מצוינת ב-1994, כאשר הרווח גדל בין 30% ל-40% עם עלייה של 7% בסבירות המקומיות. ירידה בצמיחה בארצות הברית ב-1995 ו-1996 תאוזן ויותר על ידי עלייה של 5% בביקוש הצפוי באירופה.

אמנם גדל שהצמיחה הגלובלית תאריך את חיי ההתרחבות האמריקאית הנוכחית מעודד כמה יצרנים בענפים רגישים למחזוריות להרחיב את אופקיהם המתוכננים. למשל: יצרני המכוניות של דטרויט. צמיחה קטועה ומתונה תצמצם את השפעים של מחזור טיפוסי של שגשוג ומיתון של הענף. זה יעזור לחברות לבצע התקדמות ממושכת בשיפור איכות המוצר ובה בעת לשמור על תעסוקה גבוהה.

קרוב לוודאי שהתוצאה של השגשוג הגלובלי הזה יהיה התופעה הרגילה: עלייה בשיעורי הריבית, התרופה הנצחית של הבנקאים המרכזיים למחלת האינפלציה. אין ספק שאינפלציה היא עכשיו מרגע במיתוח, משום שהיא עוקבת בשקט כזה אחרי משק כלשהו לפני שהיא מתנפלת עליו. הבנקאים יודעים גם את ההיסטוריה הרצידיביסטית של האינפלציה, בעיקר עכשיו, משום שעם צמיחה כלכלית בכל רחבי העולם הלחץ להעלות מחירים של משאבים חסרים חזק יותר מאשר בהתרחבויות קודמות.

היכן נראה איום האינפלציה? כמעט בכל מקום. מרבית מחירי הסחורות עלו בשיעור מואץ מאז סוף 1993. מדד מחירי חומרי הגלם בשוק הספוט עלה ב-18%. אבל זה יכול היה להיות גרוע עוד יותר. היצרנים התחילו לחסוך בשימוש בחומרי גלם – עכשיו הם מהווים רק חצי אחוז מן התמ"ג – ותחרות גלובלית לוחצת מנעה מן היצרנים לגלגל את עלויותיהם הגדלות אל הצרכנים.

ברגע נראית אינפלציית שכר פוטנציאלית בדרגה הרצינית יותר. אף ששיעור האבטלה בארצות הברית עלה בינואר ל-5.7%, הוא עדיין מתחת לשיעור של 6% שרבים חושבים שמתאים לאינפלציה יציבה. שיעור אינפלציה זה של אבטלה (נאירו, בלשון הכלכלנים), עולה במשך שני העשורים האחרונים. כלכלני עבודה של OECD אומרים שטביעות רגליו הגדולות ביותר השאיר באירופה, שם חוקי עבודה נוקשים ודמי אבטלה נדיבים גרמו לנאירו לזנוק. בשלהי שנות ה-70 הוא עמד על 5% והיום הוא עומד על כ-9%.

אף שהיצרנים האמריקאים מתקרבים לגבול כושר הייצור שלהם, עדיין יש מספיק מפעלים סגורים בהתרחבות של מדינות אחרות כדי שמחירי הסחורות המוגמרות לא יעלו. האינפלציה של המחירים לצרכן באירופה, למשל, קרובה לשפל של 30 שנה, ולפי הציפיות תישאר העלייה במדד יוקר המחיה בשיעור נמוך של 2.8% עד סוף 1995. ביפאן, שם הין החזק הוריד את מחיריהן של מרבית הסחורות הנקובות בדולרים, מעריכים שהתאוששות הדרגתית השנה תעלה את מדד המחירים לצרכן באחוז אחד בלבד.

משום שההשפעות המאטות של העלאות ריבית מתגלות רק חצי שנה או שנה מאוחר יותר, קטנים הסיכויים שהעלאות הריבית של הפד יחזירו את ארצות הברית למיתון ב-1995. אבל למרות זאת, צמצום חזק של הצמיחה האמריקאית, יחד עם עלייה בשיעורי הריבית במדינות אחרות, עלולים להפסיק את ההתרחבות הגלובלית. מדינות כמו איטליה, שוודיה וקנדה, הפועלות תחת לחצים חזקים בין תחר, נראות פגיעות במיוחד.

המחשבה שבעקבות העלאת שיעורי הריבית בארה"ב פחות זרם ההשקעות במדינות מתפתחות אינה נכונה לגמרי. עד כמה שהשקעה במטבעות ונכסים במדינות מתפתחות באסיה ובאמריקה הלטינית יכולה להיראות גרועה אחרי משבר הפסו של מקסיקו, מעורבות בכלכלות הצמיחה הריאלית באמצעות קניית מדינה או רכישת מניות מסוימות תימשך. הסיבה העיקרית היא שמשקיעים רבים חושבים שהסיכון הגדול מתאזן בשל סיכויי הרווח הגדולים. ניירות ערך זרים מהווים עדיין רק 1.2% מתיקי ההשקעות של אמריקאים, למרות העובדה שהם גדלו פי יותר מאז '90.

באשר למדינות המצויות עדיין בצילו של המשבר המקסיקאי, יש שתי עובדות לטובתן. ראשית, הרמה אטית יותר של הון תיקי השקעות צריכה להיות קלה יותר לספיגה למשקים מתפתחים שעדיין לא הגיעו לשיאם. שנית, רשויות הפיקוח על השווקים במדינות אלו יעשו שימוש בתקופה להשם של המשקיעים לבצע רפורמות בבורסות ובמניות והאג"ח שלהן, כדי להתחרות יותר טוב על הון ברגע שהמשקיעים יחזרו.

עד אז יהיה על המשקים המתעוררים להשתמש במאגרי החיסכון המקומי שלהן. שיעורי חיסכון גולמיים במדינות רבות, מברזיל ועד הודו, עולים על 20% מן התמ"ג ומגיעים ל-45% בסין ובסינגפור.

הוצאות על תשתית הן גלגל השיניים שבלב מנוע הצמיחה של המדינות המתעוררות. לפי הערכות אחדות ההשקעות בייצור חשמל, תחבורה, ציוד טלקומוניקציה וכדומה עשויות להסתכם בטריליון דולר עד סוף העשור, מכרה זהב פוטנציאלי ליצרני ציוד השקעה בארצות הברית, אירופה ויפאן – וביטוח מפני האטה בצמיחה בשוק הבית שלהם.

שיעור הצמיחה אצל המדינות המתפתחות הדינמיות יואט כמובן בסופו של דבר. ב-1995 – שנת החזיר בלוח הירח הסיני, באורח מסורתי שנה של שגשוג – תואט הצמיחה ב-6 מתוך 13 משקים אסיאתיים, כולל סין, לדברי כלכלנים בבנק ההונג קונגי ג'רדין פלמינג. אבל לגבי העתיד הנראה לעין קרוב לוודאי שאפילו אותן מדינות לא תחווינה את אורחה הצטמקות עסקים השכיחה במדינות מערביות מפותחות. תהיה בהן עלייה באבטלה על רקע של צמיחה נוספת בתמ"ג – מה שמאפיין את "מיתון הצמיחה".

אלה אינן בשורות רעות. כלכלני ג'רדין צופים ש"האטה" זאת של המשקים תהיה עדיין צמיחה בשיעור של 7.2% לשנה. עם מיתון כזה נוכל לחגוג את שנת החזיר.

ניתנת בזה הודעה

למחזיקי מניות מליבו ישראל בע"מ

בהתאם לתקנות ניירות ערך (הצעת רכש), התשנ"ד-1994 (להלן - "תקנות הצעת רכש")

על-ידי

Warcop Investments Ltd. — **רן שבע בע"מ**

רומין בע"מ — **גלידן החזקות בע"מ**

("המציעים")

כי ביום 12 במארס 1995 הגישו המציעים לרשות ניירות ערך, לבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרשם החברות ולמליבו ישראל בע"מ ("החברה"), תוכנית הצעת רכש על-פי מיפרט בהתאם לתקנות הצעת רכש, המופנית לכל מחזיקי המניות הרגילות בנות 1.- ש"ח ע.נ. כ"א של החברה (להלן: "מניות 1") ולכל מחזיקי המניות הרגילות בנות 5.- ש"ח ע.נ. כ"א של החברה (להלן: "מניות 5") (כל המחזיקים הנ"ל ייקראו: "המחזיקים") לרכוש ממחזיקי מניות 1 - 1,200,000 ש"ח ע.נ. מניות 1, המהווים 25.34% מסך כל מניות 1 המונפקות והנפרעות של החברה וממחזיקי מניות 5 - 7,500,000 ש"ח ע.נ. מניות 5, המהווים כ-80.64% מסך כל מניות 5 המונפקות והנפרעות של החברה.

תאריך המיפרט - 12 במארס 1995.

על פי המיפרט:

1. המציעים מעוניינים לרכוש ממחזיקי מניות 1, 1,200,000 ש"ח ע.נ. מניות 1, המהווים 25.34% מסך כל מניות 1 המונפקות והנפרעות של החברה וממחזיקי מניות 5, 7,500,000 ש"ח ע.נ. מניות 5, המהווים 80.64% מסך כל מניות 5 המונפקות והנפרעות של החברה.
2. **המציעים ישלמו סך של 6.00 ש"ח (600%) עבור כל 1 ש"ח ע.נ. מניה 1 וסך של 6.00 ש"ח (600%) עבור כל 1 ש"ח ע.נ. מניה 5 אשר תירכש על-ידם במסגרת הצעת הרכש.**
   שער הסגירה בבורסה של מניות 1 ביום 9.3.95 היה 4.63 ש"ח (463%) ושער הסגירה בבורסה של 1 ש"ח ע.נ. מניות 5 ביום 9.3.95 היה 4.66 ש"ח (466%).
3. נענתה הצעת הרכש לפחות מכמות ש"ח ע.נ. מניות 1 ו/או מניות 5 המאפשר רכישת 6,000,000 ש"ח ע.נ. מניות 1 ו/או מניות 5 על-ידי המציעים - בהתחשב כי המציעים הציעו לרכוש עד ל- 1,200,000 ש"ח ע.נ. מניות 1 ועד ל- 7,500,000 ש"ח ע.נ. מניות 5 - בתום מועד הקיבול כמוגדר בסעיף 7.1.3 למיפרט, יהיו המציעים רשאים לבטל הצעת רכש זאת בהודעה שתימסר במועד ובאופן שנקבעו בתקנות הצעת רכש באשר לתוצאות הצעת הרכש ובמקרה כזה לא יהיה להצעת הרכש כל תוקף.
4. הצעת הרכש תבוצע באמצעות חבר הבורסה, ציון משאבים בע"מ (להלן: "רכז ההצעה") בדרך הנקובה במיפרט.
   רכז ההצעה הבטיח את ביצוע התחייבות המציעים לתשלום התמורה הנקובה בהצעת הרכש.
5. ניתן להגיש הודעות קיבול בין השעות 09:00 ל-14:00 של כל אחד מן הימים שבין 12.3.95 ל- 26.3.95 ("מועד הקיבול").
   מחזיק לא רשום - יגיש הודעת קיבול לחבר הבורסה שאצלו מתנהל פקדון של המחזיק כמפורט בסעיף 7.1 למיפרט.
   מחזיק רשום - יגיש הודעת קיבול במשרדי רכז ההצעה בשדרות רוטשילד 49, תל-אביב, כמפורט בסעיף 7.2 למיפרט.

עותקים של הנוסח המלא של המיפרט ניתן להשיג בסניפי הבנקים, אצל חברי הבורסה ובמשרדי רכז ההצעה בכתובת כמפורט בסעיף 4 לעיל. עותקים של המיפרט ישלחו למחזיקים רשומים בסניפי החברה לפי כתובתם הרשומה בספרי החברה.

הנוסח המלא של המיפרט הוא המחייב ואין במודעה זו או בתוכנה כדי לחייב את המציעים או כדי להוות הצעה כלשהי מטעם המציעים.

בכבוד רב

Warcop Investments Ltd. — **גלידן החזקות בע"מ**

רן שבע בע"מ — **רומין בע"מ**

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

עבר שבוע / דפי פרסיץ

ארצות הברית: פושטת הרגל העשירה בעולם

ארצות הברית נחשבת מעצמת־על: מפזרת כספים בנדיבות למדינות כמצרים, ישראל, מקסיקו, רוסיה ואוקראינה. הצניחה בשער הדולר הזכירה לרבים שבמונחים של חוב לאומי וגירעונות (תקציביים, מסחריים והוניים), היא גם פושטת הרגל האדירה בעולם

תמורות וטלטלות, זעזועים ותהפוכות, שכמותם לא נראו בשווקים תקופה ארוכה, הסעירו את זירות המטבע בעולם מתחילת השבוע שעבר עד סופו.

המהלך נחנך בשבוע שקדם לו בנהירתם של כספים "חמים" (הנעים במהירות־האור ממרכז פיננסי למשנהו), נקובים במטבעות אירופים חלשים – כפזטה הספרדית, האסקודו הפורטוגלי, הפרנק הצרפתי, הלירטה האיטלקית, הלישט"ס הבריטית, הפרנק הבלגי, ובמידה פחותה, הפרנק הבלגי המטבעות הסקנדינוויים – לעבר מטבעות־מקלט כמארק הגרמני, הפרנק השווייצי, הגילדר ההולנדי והין היפאני. הוא צבר תאוצה כשנפתח המסחר ביום שני שעבר, כשניסו אחדות מן המדינות נצורות־המטבע לבלום את הסחף באמצעות העלאות־ריבית יזומות. כשלא הועילו צעדים אלה, נכנעו למציאות השוקית ופיחתו את מטבעותיהן (ספרד ופורטוגל). מדינות שלא פיחתו את מטבעותיהן נאלצו, בלית ברירה, להתקפל בפני כוחות השוק הדורסניים, שהשפילו את שערי מטבעותיהן בלא רחמים.

קרקעיות היסטוריות

הסופה לא פסחה על המטבעות הבריטי והאמריקאי, שכבר רמות־שפל היסטוריות מול מטבעות־המקלט המובילים: הדולר צנח לקרקעית של כ־1.3450 מארק גרמני, כ־1.12 פרנק שווייצי וכ־88.80 ין יפאני. שערה של הלישט"ס סבל מהלומות עוד יותר כבדות.

כרגיל, הצטרפה מאפיית הבנקאים המרכזיים למערכה, בניסיון נואש להשכין מידה של שפיות בשווקים; וכרגיל, היו התערבויות אלה לריק. היפוכו של דבר, כל אימת שנודעו עליות בשער הדולר, רבו מוכריו.

רק כשנכנסו לתמונה ממשי־רווחים, לקראת סוף השבוע, שככה המהומה. ממשי־רווחים אלה אפשרו למטבע האמריקאי להתנער משפלו ולהתחזק את המסחר בירידות מתונות יחסית. בסוף המסחר בניו יורק ביום שישי, עמד שערו על 1.4130 מארק (1%– בחישוב שבועי) 1.18 פרנק שווייצי (1.8%–); 90.80 ין (4.7%–) ו־1.5740 מול הלישט"ס (3.5%+). השער הצולב בין הלישט"ס למארק צנח מ־2.3250 ל־2.2250 מארק ללישט"ס.

סביר להניח כי התקפה על הדולר תתחדש השבוע.

מצוות אנשים מלומדה

הגורמים לנפילתו של הדולר ידועים זה כבר: משבר מקסיקו, גירעונות בתנועות־הון וסחר, וגירעון תקציבי גואה: בשבוע שעבר נדחתה בסנאט הצעה לתיקון בחוקה, שיחייב את הממשל לתקציב מאוזן דרך קבע.

חרף הסיוע הנדיב שמעניקה ארה"ב למדינות רבות ברחבי העולם, ממצרים וישראל עד רוסיה, אוקראינה ומקסיקו, ראויה מעצמת־העל להיחשב פושטת הרגל הגדולה בעולם – לפחות מנקודת מבט של תורמי־מזומנים: הגירעון השנתי במאזן־סחרה מתבטא בכ־150 מיליארד דולר, הגירעון בתנועות־הון – בכ־200 מיליארד דולר; חובה החיצון מיתמר לכ־800 מיליארד דולר (כשהריבית על החוב עולה על תקציב הביטחון) וגירעונה התקציבי מסתכם בכ־200 מיליארד דולר בשנה – ותופח עם הזדקנותה של האוכלוסיה.

אמת, מנקודת מבט כוללת, המאזנת נכסים והשקעות מול התחייבויות, אין התמונה כה קודרת.

מדוע צלל המטבע האמריקאי דווקא בשבוע שעבר ולא (נאמר) לפני חודש, או ששה שבועות? על תמיהה זו קשה להשיב תשובה חד־משמעית.

חרף מורת הרוח (מצוות אנשים מלומדה) שהביעו בשבוע שחלף נגידיהם של הבנקים המרכזיים ביפאן, בגרמניה ובארה"ב לנוכח התנודות החדות בשוקי החליפין, אין ויכוח גם של הדולר מטריד את הממשל בארה"ב יותר על המידה, כפי שאין עומר תוסנו של המארק בראש מעייניו של הממשל בגרמניה.

דולר זול עשוי לדרבן את יצואה של ארה"ב, לנטוס ביבוא מוצרים זרים, וכך לצמק את הגירעון במאזן־סחרה, וכן לעודד השקעות בארה"ב. במקביל, מסייע לגרמניה מארק יקר, הקוסם לזרים, להשלים את החסר במימון איחוד הגרמניות, ומוזיל את היבוא. גם ביפאן, חרף קובלנותיהם של יצואניה (הבוכים ומייצאים, מייצאים ובוכים, כעמיתיהם בישראל), מורה הניסיון שאין ייסוף מתמשך בערך הין משפיע לרע על יצואה, לאורך זמן.

האויב העיקרי שעמו מתמודדות יפאן, גרמניה וארה"ב הוא האינפלציה. בעת האחרונה עלה בידן של מדינות אלה לרסנה. כל עוד לא תצא האינפלציה מכלל שליטה, קלוש הסיכוי שישבשו ביחסי הגומלין בין שערי־מטבעותיהן, מה גם שכבר לן מודעות היטב למגבלות־כוחן בתחום זה.

שפל בן 4 שנים

שלא כרגיל בעת האחרונה, לא ליבה, משום מה, נתון כלכלי משופר, כדמות שיעור־אבטלה של 5.4% בארה"ב (הנמוך בארבע השנים האחרונות) חששות אינפלציוניים, ולא גרר נסיגה בשעריהן של איגרות החוב. אדרבא, התשואה השנתית על איגרות החוב הדולרית הארוכה הצטמקה מ־7.54% ל־7.46%.

העלייה בשעריהן של איגרות החוב הקפיצה את מדד דאו־ג'ונס ב־52 נקודות ביום שישי. הוא התם את המסחר ב־4,036 נקודות, עלייה שבועית ב־1.15%. אף שלעת עתה התבדר תחזיותינו מדבר "פסגתיד תבר" של מדדי המניות בארה"ב, אנו דבקים בדעתנו כי נכונו להם תיקונים אלימים בקרוב.

שלא כמדדי המניות בארה"ב, ספגו רוב מדדי המניות המובילים בעולם הבסות בשבוע שעבר. במזרח הרחוק צנח מדד ניקיי בטוקיו ב־4% וננעל ב־16,358 נקודות. מדד האנג סנג בהונג־קונג השיל 2.9%. במאלזיה הסתכם הנזק ב־4.3% ובסידני ב־1.7%.

באירופה נסוגה הבורסה בפרנקפורט ב־5.5%, בציריך ב־4%, במילאנו ב־3.9%, באמסטרדם ב־3% ובפאריס ב־2.9%. בלונדון וביוהנסבורג (שבה יבוטל מחר הראנד הפיננסי, ששימש עשרות שנים להשקעותיהם של זרים) היו התמורות השבועיות מזעריות.

בקרב הסחורות, נציין ירידות שבועיות בשערי הנפט, הקקאו והבקר; יציבות בשערי הסוכר, התבואות, המתכות הבסיסיות והיקרות; ועליות בשערי הקפה, רכז התפוזים והכותנה. שער הכותנה למסירה במאי ננעל בניו יורק ביום שישי ב־1.0960 דולר לליברה: שיא היסטורי.

פשרה בגרמניה, אשראי לרוסיה

בקרב הידיעות שראו אור בשבוע שחלף, נזכיר:

● את ההסכם שהושג בגרמניה בין המעסיקים לאיגודים המקצועיים המובילים, שלפיו יועלה שכרם הממוצע בכ־4% ויקוצר שבוע העבודה ל־35 שעות, מאוקטובר השנה. בהעלאות־שכר אלה יהיה כדי לקזז את הכבדת נטל המסים וכדי לעודד את הצריכה במשק. לעומת זה, יש בהן כדי ללבות את האינפלציה ולגרוע מתחרותיותו של היצוא, שאינו נשכר מהתייקרותו של המארק.

● את הסכמתה העקרונית של קרן המטבע הבינלאומית להעניק לרוסיה אשראי כולל בסך 6.5 מיליארד דולר – בתנאי שתתחייב לרמת אינפלציה שנתית של 12%, תימנע מהדפסת שטרות־כסף, תפעל בנחישות לקידום רפורמות כלכליות, ותסתפק בגירעון תקציבי שלא יעלה על 7.8% מהכנסותיה.

● את מכירתו של בנק ברינגס הבריטי לתאגיד בנקאי־ביטוחי הולנדי, שנטל על עצמו לכבד את רוב התחייבויותיו של הבנק הבריטי (למעט אולי את האג"ח שהנפיק), בהן תשלום כ־100 מיליון דולר כמענק שנתי ל־4,000 עובדיו ברחבי העולם.

מן הסתם, לא יימנה ניק ליסון בן ה־28, שלחובתו זוקפים את ההפסדים שגרמו לקריסתו של הבנק, עם הזכאים למענק. אשתקד קיבל ליסון מענק בשיעור של כשני מיליוני דולרים (ולא שני מיליארדי דולר, כפי שנכתב בטעות במדור זה בשבוע שעבר). הפסדי הבנק נאמדים בכ־1.5 מיליארד דולר: 0.5 מיליארד דולר יותר מן האומדן הקודם.

הבנק הפורטוגלי קאיחה חראל רכש את באנקו סימאון הספרדי

לבאנקו סימאון 60 סניפים ברחבי ספרד, רבים מהם בגליסיה

מדריד (בלומברג). קאיחה חראל דה דפוסיטוס, המוסד הפיננסי הגדול בפורטוגל, רכש את באנקו סימאון מספרד תמורת 20 מיליארד פזטות (156.1 מיליון דולר), כחלק מהסכם עם ארג'נטאריה בנקאריה דה אספאנייה.

לבאנקו סימאון, ש־85% ממניותיו מוחזקים בידי באנקו אקסטריור דה אספאנייה, חברה בת לבנקאות מסחרית של ארג'נטאריה, יש 60 סניפים בספרד. רכישתו תרחיב במידה משמעותית את הנוכחות של קאיחה חראל בשוק הספרדי, במיוחד בגאליסיה, אזור בצפון מערב המדינה, שיש לו קשרים תרבותיים הדוקים עם פורטוגל. ארג'נטאריה, מצידה, נושא ונותן על רכישת 33 סניפים של קאיחה חראל, בנק בבעלות ממשלת פורטוגל, אחת משותפות הסחר הדוקות של ספרד.

לפי ההסכם, יציע קאיחה חראל לרכוש 100% ממניות באנקו סימאון, במחיר 3,714 פזטות המניה. באנקו אקסטריור מסר, לדברי "וול סטריט ג'ורנל", כי התחייב למכור את אחזקותיו בבאנקו סימאון במקביל להגשת הצעת הרכש תלטות. 15% הנותרים ממניות הבנק הספרדי מוחזקים על ידי 6,000 בעלי מניות פרטיים.

"ארג'נטאריה הבהיר, כי אחת ממטרותיו בשנים הקרובות היא להגביר את פעילויותיו בחו"ל – במיוחד בפורטוגל ובמרוקו – עד לשיעור של כ־25% מנפח עסקיו, זאת בהשוואה ל־15% כיום", אמר דובר מטעם הבנק. "החתימה על הסכם ידידותי עם הבנק הפורטוגלי הממשלתי היא אחת מהדרכים הטובות ביותר להחדר לשוק זה".

ענף הבנקאות – סלע מחלוקת

ענף הבנקאות מהווה זה מכבר מקור לחיכוכים בין פורטוגל לשכנתה ממזרח. היחסים בין שתי המדינות נעכרו לאחר שבאנקו אספאניול דה קרדיטו הודיע ב־1993, כי הכפיל את אחזקותיו בבאנקו טוטה אי אקורס, אחד מהבנקים הרווחיים בפורטוגל, לכדי 50%. רכישת 25 האחוזים הנוספים – שבוצעה באמצעות שני אנשי עסק פורטוגלים – בוצעה תוך הפרה ברורה של חוקי הבנקאות בפורטוגל, האוסרים על חברות זרות להחזיק ביותר מ־25% ממניות של בנקים מקומיים. המצב הסתבך עוד יותר בעקבות המשבר שפקד את באנקו אספאניול דה קרדיטו, המכונה "באנסטו", בדצמבר 1993, שהדרדר אותו אל סף פשיטת רגל. בעקבות המשבר, נרכש הבנק על ידי מתחרהו הספרדי, באנקו דה סאנטאנדר.

סוגיית החזרתו של בנק טוטה לידיים פורטוגליות לא יושבה גם לאחר חודשים ארוכים של מו"מ בין הרשויות בשתי המדינות. אחת הבעיות היתה, שאף קבוצה מפורטוגל לא היתה חזקה דיה מבחינה פיננסית כדי לעמוד במחיר אותו דרש באנסטו.

לבסוף, חתם באנסטו בדצמבר על הסכם למכירת אחזקותיו בטוטה לאיש העסקים הפורטוגלי, אנטניו שמפאלימו, תמורת 897 מיליון דולר. עם זאת, אמר שמפאלימו, כי לא יוכל לבצע את העסקה, אם יתבקש לרכוש גם את 50 האחוזים הנותרים בטוטה, שאינם מוחזקים על ידי באנסטו. חוקי פורטוגל דורשים מגורם הרוכש 50% מחברה להגיש הצעה לרכישה כוללת של כל יתר המניות.

רק לאחר שפטרה ממשלת פורטוגל בחודש שעבר את שמפאלימו מהתחייבות לרכוש את כל המניות של טוטה, נסללה הדרך לחתימה הסופית של ארג'נטאריה וקאיחה חראל על עסקת באנקו סימאון, כך מסר הדובר מטעם בנק ארג'נטאריה.

עוד ציין הדובר, כי ארג'נטאריה מקווה להפעיל בסופו של דבר 150 סניפים בפורטוגל. קאיחה חראל כבר פועל בספרד באמצעות החברות־הבנות הספרדיות שלו באנקו לוזו אספאניול ובאנקו דה אקסטרמאדורה, המפעילים יחדיו 90 סניפים.

צ'ייס מנהטן בנק יסייע לווייטנאם איירליינס לגייס מיליארד ד' לרכישת מטוסים

ניו יורק (בלומברג). בנקאי בכיר מסר אתמול כי וייטנאם איירליינס שכרה את שירותיו של צ'ייס מנהטן בנק, כדי שיסייע לה לגייס כמיליארד דולר כדי לרכוש מטוסי נוסעים חדשים בעשור הבא.

צעד זה של חברת התעופה הלאומית של וייטנאם, המפעילה טיסות נוסעים פנימיות ובינלאומיות, הוא צעד חיוני במאמציה להרחיב את שירותיה המקומיים והבינלאומיים. באחרונה פתחה וייטנאם איירליינס קווים בינלאומיים חדשים ליפאן ולירדן, ולדברי הבנקאי מתכננת החברה להוציא כמיליארד דולר על מטוסים חדשים בחמש עד עשר השנים הקרובות.

הבנקאי הוסיף כי צ'ייס מנהטן בנק העסק כדי לגבש תוכנית פיננסית שווייטנאם איירליינס תשתמש בה כדי לפנות לבנקי יצוא־יבוא ממשלתיים בבקשה לקבלת הלוואות עם ערבויות. הלוואות כאלו עשויות להיות חלק קריטי של מימון רכישת מטוסים חדשים על ידי וייטנאם איירליינס מחברות כמו בואינג.

בשביל צ'ייס מנהטן עשוי החוזה להוביל לעסק ייעוץ רווחי אחר בווייטנאם, והיא התחרתה נגד כמה בנקים זרים על עסקה זו. צ'ייס מנהטן היא אחת הממממנות הגדולות ביותר של חברות תעופה בעולם, במיוחד במדינות המתפתחות.

בנק זה סייע לחברות כמו פיליפין איירליינס, חברת התעופה האינדונזית גארודה ועוד.

פריחה בתיירות בסוריה

ביירות (ע"י־יו.פי.איי). היומון אל־תאורה דיווח ביום שישי כי התיירות בסוריה פרחה ב־1994, וציין כי יותר משני מיליון איש ביקרו במדינה, והכניסו לקופת האוצר כ־58 מיליון דולר. בשנים האחרונות אישרו שלטונות סוריה לזרים לפתוח ולבנות אתרי תיירות בשווי של 400 מיליון דולר, נאמר בעיתון. משרד התיירות הסורי מתכנן להגדיל את מספר המיטות בבתי המלון במדינה ל־200,000, לעומת המספר הנוכחי, 107,000.

מקסיקו גיבשה תוכנית צנע חריפה

המטרה: להציל את הפסו שצנח לשפל שלא היה כמותו

מקסיקו סיטי (ע"ד). הפסו המקסיקני הידרדר לשפל שלא היה כמותו בסוף השבוע שעבר, לפני שהממשלה הודיעה על תוכנית צנע מקיפה שנועדה להציל את המטבע.

כתוצאה מעסקות ספקולטיביות וחוסר ודאות פוליטית ירד הפסו ב־75 סנטאבוס לשפל חדש של 7.35 פסו נגד הדולר, שאף הוא סבל מירידות קשות בימים האחרונים.

מצב טוב יותר השתרר בבורסה של מקסיקו, שם עלה מדד המניות המובילות ב־42.02 נקודות לרמה של 1,540.54 נקודות.

הבנק המרכזי של מקסיקו הודיע, כי שיעור האינפלציה בינואר ובפברואר השנה היה 8.16%, מעל ל־7.05% שהיתה רמת האינפלציה לכל 1994.

ממשלת מקסיקו, הנאבקת נגד משבר כלכלי שלא היה חמור כמוהו זה 10 שנים, חשפה בסוף השבוע שעבר תוכנית צנע מרחיקת לכת לקיצוץ דרסטי בהוצאות, העלאת מסים והרעת תנאיהם של מיליוני האנשים החיים בעוני ובמצוקה.

בהודיעו על התוכנית בטלוויזיה, אמר שר האוצר המקסיקני, גיירמו אורטיז, בפנים חמורות סבר, כי מקסיקו, שנראתה עד באחרונה ככוכב עולה בכלכלת העולם השלישי, "היה מעבר לאר מציאה וצברה חוב שאין היא יכולה לעמוד בו".

"ההתאמה עליה אני מכריז, היא לתקופה קצרה, אולם היא תהיה קשה לכל המקסיקנים. דבר אחד ברור... אין פתרונות קלים".

אורטיז הזהיר, כי "במקום צמיחה כלכלית של 4% במשק השנה, כפי שהכריז הנשיא ארנסטו זדיו, כאשר נכנס לכהונתו בדצמבר שעבר, צפוי לתושבי מקסיקו מיתון. המשק יצטמצם ב־2% והמחירים יעלו עד כדי 42%".

בקריאה לכל התושבים לגלות "מאמצים יוצאים מן הכלל" ולתת יד לביצוע התוכנית הכללית, הדגיש אורטיז כי "המחיר של תוכנית זו יורגש על ידי הציבור בעוצמה רבה יותר, לעומת התועלת שתצמח ממנה בטווח הקרוב".

"המחיר שתשלם האוכלוסייה במהלך ביצוע התוכנית יהיה גבוה מאוד. רק עמים שיש להם חלופות משלמים פחות. לנו אין", אמר.

בין הנקודות החשובות בתוכנית הצנע המקסיקנית: שכר המינימום, עליו מתקיימים מיליוני מקסיקנים, יעלה רק ב־10% מתחילת אפריל; מחירי הדלק יעלו ב־35%; מס הקנייה יעלה ב־15%; שער החליפין של הפסו ימשיך לצוף באופן חופשי, אולם הבנק המרכזי ינקוט במדיניות מוניטרית מצמצמת, בניסיון להעלות את ערך הפסו נגד הדולר.

הגירעון במאזן התשלומים, שהגיע ל־28 מיליארד בשנה שעברה, יצטמצם לפחות מ־2 מיליארד השנה.

הוצאות הממשלה יקוצצו ב־9.8% השנה.

בורגר קינג פתח סניף בטורקיה

זאת המדינה ה־57 שבה פועלת רשת המסעדות

מיאמי (עש"ת־יו.אן.אס). חברת בורגר קינג, אחת מרשתות המזון המהיר הגדולות בעולם, פתחה סניף חדש במדינה ה־57 – טורקיה. המסעדה נפתחה באיסטנבול והיא הראשונה מתוך 100 מסעדות שיפתחו בשמונה השנים הבאות על־ידי הזכיין טאב גידה סאן איי.אס. חברה בת של קבוצת איי.טי.איי.

הודעה זו מציינת מיום שנודעה לו חשיבות רבה לקונצרן הטורקי איי.טי.איי, מאיסטנבול, שצבר ניסיון של 40 שנים בענף הבנייה. המחזור העולמי השנתי של קונצרן איי.טי.איי הגיע ל־4 מיליארד דולר ובבעלותו ציוד ומיכון בנייה בשווי של יותר מ־200 מיליון דולר.

"המסעדה החדשה של בורגר קינג באיסטנבול, עם 195 מקומות ישיבה, תופעל על־פי הנוסחה המוצלחת של הרשת בעולם כולו", אמר נלסון מארצ'יאולי, סגן נשיא בכיר המופקד על מבצעים ומכירות בינלאומיות בחברת בורגר קינג.

הוא מסביר: "הדברים אמורים בבורגר גדול יותר, בשווי גדול יותר, המוגש בסביבה נעימה ונקייה ובשירות מהיר וידידותי".

עוד אמר מארצ'יאולי: "הטכניקה של בורגר קינג, לפיה נצלים הבורגרים בגריל, ולא מטוגנים, מהווה פעולה במיוחד בקרב הלקוחות הטורקים, שהתפריט שלהם כולל כמות גדולה של בשר מוכן על גריל".

בורגר קינג היא חברה בת של גראנד מטרופוליטן פי.אל.סי, אחת החברות הבינלאומיות הגדולות ביותר המופעלת מבריטניה. גראנדמט היא חברה מובילה בעולם בעסקי המזון והמשקאות, עם מחזור של 12 מיליארד דולר. בין החברות הבנות של גראנדמט בארה"ב: פילסברי, האגן־דאז, קאריילן אימפורטרס, הבליין, פרי־גבסון קורפוריישן ופרל, ובורגר קינג והזכיינים המפעילים יותר מ־7,600 מסעדות ב־57 מדינות בעולם.

בשנת הכספים 1994 הסתכמו מכירות בורגר קינג ברחבי העולם ב־7.5 מיליארד דולר.

המסעדות הראשונות של בורגר קינג באירופה נפתחו בלונדון ובמדריד ב־1975. כיום יש לחברה 650 מסעדות ברחבי אירופה והמזרח התיכון.

איטליה מפריטה יצרנית של לוחות פלדה

רומא (בלומברג). איריי, חברת האחזקות הממשלתית האיטלקית, בישרה על קץ המעורבות הממשלתית בתעשיית הפלדה באיטליה, שנמשכה 60 שנה. החברה חתמה על חוזה למכירת אילווה לאמינאטי פיאני (ILP), יצרנית של לוחות פלדה, לריווה, אחת מיצרניות הפלדה הפרטיות הגדולות באיטליה.

ההחלטה כפופה לאישור בעלי המניות באיריי, שיתכנסו מחרתיים.

ככל הידוע, הסכימה ריווה להעלות את מחיר הרכישה המקורי, שהציעה תמורת ILP, במהלך שיחות שקיימה עם IRI, לכ־2,200 מיליארד לירטות (1.3 מיליארד דולר), כך שיובא בחשבון חוב של כ־700 מיליארד לירטות, אותו רשמה חברת הפלדה ב־1994.

ההסכם הוצג בראיה לכך ש־IRI וממשלת איטליה נחושות בדעתן להמשיך בתוכנית ההפרטה השאפתנית שלהם. הנציבות האירופית הפעילה לחץ כבד על IRI להשלים את ביצוע העסקה, שנועדה להתתם ב־31 בדצמבר, 1994.

הסכמה בקופנהגן על תוכנית למלחמה בעוני אולם עדיין נותרו בעיות

קופנהגן (ע"ד). ראשי הממשלות והנשיאים המשתתפים בוועידת קופנהגן, הסכימו על תוכנית פיוסה שנועדה לחסל את העוני בעולם, אולם נותרו חילוקי־דעות על מספר סעיפים – מסרו מקורות רשמיים כאן ביום שישי.

דוברת האו"ם, סוזן מארקהאם, אמרה כי נפתרו רוב הבעיות לאחר משא ומתן בין יום חמישי לשישי, אולם השיחות אמורות היו להתחדש ביום שישי על מספר נושאים שלגביהם עדיין לא גובשה הבנה.

קרוב ל־120 ראשי מדינות וראשי ממשלות אמורים לאשר ביום ראשון את התוכנית שתקל על חייהם של 1.3 מיליארד העניים ברחבי העולם.

נציגים שדנו בפרטי ההסכם קיימו דיון נוקב במהלך חילוקי דעות שנתגלעו בין מדינות המערב לבין המדינות המתפתחות בקשר לחובות, סחר, זכויות האדם ונושאים אחרים.

"הצהרה משותפת תאושר ביום ראשון, הבעיות העיקריות נפתרו, עדיין נותרו מספר דברים והשיחות עליהם נמשכו ביום שישי", אמרה הדוברת.

ארגוני סיוע וצדקה מתחו ביקורת על ועידת הפיסגה של האו"ם בעניין זה ואמרו כי אין זה אלא מפגש יקר שבו לא ייעשה דבר לצמצום הפער העצום בין העשירים והעניים בעולם.

התל"ג ברוסיה ירד ב־47% תוך ארבע שנים

מוסקווה (ע"צ). מאז 1991 ידעה רוסיה ירידה חדה בתל"ג של 47% בתוצר הלאומי הגולמי, נאמר בדו"ח ממשלתי שהוכן לקראת ועידת הפיסגה הבינלאומית בנושא העוני המתקיימת בימים אלה בקופנהגן.

התפוקה התעשייתית ירדה ביותר מ־50% בתקופה זו והתפוקה החקלאית ירדה בכ־25%, נאמר בדו"ח שפורסם על ידי סוכנות איטר־טאס.

הדו"ח טוען כי ניתן להסביר ירידה חדה זו בעיקר "עקב התנאים החדשים של כלכלת השוק, וחוסר ההסתגלות של רוב אזרחי רוסיה למצב".

כן נאמר בדו"ח, כי רוסיה "מצאה את עצמה במצב בו העלייה המהירה בדרישות הצרכנים השפיעה על התפוקה".

ראש ממשלת רוסיה ויקטור צ'רנומירדין, יצא בשבת ממוסקווה בדרכו לקופנהגן, שם הוא אמור לשהות עד יום ראשון במסגרת ועידת הפיסגה.

בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאות בע"מ
ח.צ. 52-002563-0
(להלן: "החברה")
הודעה בדבר
אסיפה כללית רגילה ואסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה

ניתנת בזה הודעה כי:–
ביום 9 באפריל 1995 במשרדי החברה במגדל שלום מאיר רח' אחד העם 9 בתל-אביב, תתקיים אסיפה כללית רגילה ואסיפה כללית שלא מן המנין בשעה 10:00.

על סדר היום של האסיפות:
1. דו"ח הדירקטוריון.
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31.12.94.
3. מינוי רואה חשבון.
4. אישור המשך כהונתם של הדירקטורים בחברה.
5. אישור חלוקת דיבידנד סופי לשנת 1994.
6. שינוי תקנה 92 ותקנה 94 לתקנון ההתאגדות.
7. שינוי התזכיר והתקנון של החברה בדבר הגדלת ההון הרשום של החברה ב- 60,000,000 מ"ר 1 ש"ח כל אחת.

בנוסח המלא של ההחלטות שתובאנה לאישור האסיפה הכללית ניתן לעיין במשרדה הרשום של החברה ברחוב הרברט סמואל 2 ירושלים, בימים א-ה, בשעות העבודה הרגילות ובתיאום מראש.

כל בעל מניות המעוניין להשתתף באסיפה הנ"ל באמצעות נציג או בא-כח, יפקיד את כתב המינוי, או העתק ממנו, במשרדה הרשום של החברה, אצל מזכיר החברה לפחות 48 שעות לפני הזמן הקבוע לאסיפה הנ"ל.

למען הסדר הטוב, הרינו להודיעכם כי אם כעבור חצי שעה מן הזמן הנקוב בהזמנה זו לא יהא נוכח המנין החוקי, תידחה האסיפה לאותו היום בשבוע שלאחריו, באותו מקום ובאותה השעה. לא יהא נוכח מנין חוקי כעבור חצי שעה, ייחשבו החברים הנוכחים למנין החוקי.

בפקודת הדירקטוריון
יעקב אייזנר
מזכיר החברה

חדש!

עכשיו תוכל לקבל מידע מהבורסה במהירות ללא תחרות
מהיום קו מנחה תספק לך מידע שוטף מהבורסה בשידור לוייני ובזמן אמת. כמו כן תקבל:
■ נתונים מכל זירות המסחר– כר"מ, מעו"ף, משתנים וכו'. ■ גלובס ON-LINE–עיתון העסקים הממוחשב. ■ נתוני שקל/דולר. ■ שערי מט"ח בבנקים הגדולים במשק. ■ שערי המניות הישראליות הנסחרות בוול סטריט.
כל אלה במחירים ללא מתחרים!!!
עם P.C. ומודם, המידע כולו שלך.
טלפון מכירות: 03-6388226
פקס: 03-6388288
קו מנחה
מידע ממוחשב בקצה הקו
רשיון משרד התקשורת מס. 5-8006-2-501

רשות הדואר מזמינה את מנהלי החברות ומנהלי השיווק והפרסום בישראל ליום העיון הראשון בישראל בנושא:

Business to Business
Direct Marketing

יום א', 26.3.95 במרכז הקונגרסים החדש, במלון דן פנורמה תל־אביב, בשעות אחה"צ.

13:30 – 14:00 התכנסות והרשמה [illegible]
14:00 – 14:40 יסודות תיכנון קמפיין [illegible], למי מיועד ואיך רוכשים באמצעותו לקוחות ומגבירים [illegible]
[illegible] Judith Donovan [illegible] של סוכנות שיווק ישיר – J.D.A, מהחשובות בבריטני[illegible]
14:40 – 15:10 שיווק ישיר [illegible] Business [illegible] מלווה מישראל.
שמואל בן־טובים [illegible]
15:10 – 15:50 פאנל בנושא: למה [illegible] Business to Business-ב?
מנחה: יוני [illegible]
משתתפים: רון [illegible] ס רופ"
[illegible] משכרת רכב"
[illegible] ישראלי חברה לביטוח"
15:50 – 16:20 הפסקת קפה
16:20 – 17:00 חוקי הזהב של ה[illegible] דוגמאות מאירופה.
[illegible] Judith Donovan
17:00 – 17:40 איך הקימה שופרסל את מועדון הלקוחות "יוניברס קלאב" באמצעות שיווק ישיר Business to Business?
יעקב גינצבורג – סגן נשיא "שופרסל"

מספר המקומות מוגבל

מחיר ההשתתפות: 150 ש"ח + מע"מ.
לפרטים נא לפנות לגדי/שרון טלפון: 03-6393777, פקס: 03-6393153.
לאור הצלחת הכנסים הקודמים בנושא "השיווק הישיר", ההשתתפות בתשלום מראש.

רשות הדואר דוארים קדימה

נדל"ן

"מינהל מקרקעי ישראל הפך לגוף עצמאי בעל מדיניות משלו"

כך טוענים מתנגדיו של המינהל ושל העומד בראשו, עוזי וכסלר. לדבריהם, המינהל פועל באופן דומיננטי מדי. דווקא שר השיכון, שנכנס לאחרונה לעימות עם וכסלר, מגן עליו ומכריז, ששהמינהל נזקק לאדם כמוהו

מאת זיו מאור

"מינהל מקרקעי ישראל זכה למנכ"ל מצוין. הוא שייך לליגה ש שהייתה חסרה שם הרבה מאוד זמן". כך אמר בסוף השבוע שר הבינוי והשיכון, בנימין בן אליעזר, על מנהל המינהל, עוזי וכסלר.

בן אליעזר הסביר כי למרות החיכוכים האישיים שהיו ביניהם בתקופה האחרונה, הוא מרוצה מתפקודו של וכסלר וממעמדו האיתן במינהל.

מאז נכנס וכסלר למינהל מקרקעי ישראל, הוא ספג ביקורת רבה – בעיקר מכיוון משרד השיכון והחברות השייכות למשרד, בהן עמידר ועמים. לא כולם אוהבים את השינויים שוכסלר יזם ומפ־עיל, או את העובדה שהפך את המינהל לדומיננטי מאוד במדיניות משרד השיכון.

בכנס שנערך בשבוע שעבר בהרצליה, אמר עו"ד אבי רדקסלר, לשעבר היועץ המשפטי של המינהל שפרש מתפקידו באחרונה, כי "במדינת ישראל אין למעשה שוק קרקעות. יש כאן רק מוכר אחד – המינהל, שמתפקד כמונופול מול קונים רבים".

רדקסלר אמר עוד, כי למעשה אין כיום ליזם פרטי כל אפשרות להוביל תכנון שלא באמצעות המינהל. "מי שמנסה ליזום לבד, בעצם נקנס ונאלץ לשלם תשלומים נוספים", אמר.

ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, אמר בכנס, שהמינהל "בולשביקי וספקולנט של קרקעות".

סגן שר השיכון, אלי בן מנחם, טוען שהאינטרס של המינהל הוא להכניס כספים לאוצר, אך יש צורך לשנות את דפוס החשיבה הזה. לדבריו, למדינה ישתלם – גם ברמה הכלכלית ובוודאי ברמה החברתית – לשווק קרקעות במחירים זולים יותר לזכאים, במקביל למתן משכנתאות גדולות יותר והחזרים נמוכים יותר. כך יתאפשר לזכאים לרכוש דירות והם יצאו ממעגל מקבלי הסיוע הממשלתי.

לדברי בן מנחם, בטווח הארוך תצא המדינה נשכרת מצעד כזה.

רינה רצ'בסקי, מנהלת מינהל התכנון, התנגדה במועצת המינהל לשיווק קרקעות בלתי מתוכננות במתכונת שאושרה. לדעתה, ניתן לשווק קרקע בלתי מתוכננת, אך על המתחמים לקבל את אישור המועצה הארצית לפני שיוצאו במכרז.

לדבריה, המינהל רוצה לקבוע מדיניות. אולם המינהל מייצג רק את עצמו, בעוד המועצה הארצית, לעומתו, מכילה גופים שונים בעלי אינטרסים רבים.

גם לחברות השייכות למשרד השיכון יש "בטן מלאה" על המינהל – מאז נכנס וכסלר לתפקידו.

בעמידר שותקים, אבל ליוסי גנוסר, יו"ר עמידר, ולעמוס רודין, המנכ"ל, יש הרבה טענות, בעיקר מאז לקח המינהל את פרויקט יפו תחת חסותו, שעד אז טופל בידי עמידר; גם אריה בר, מחברת עמים, לא מתלהב, בלשון המעטה, מעצמאותו היתרה של המינהל.

בחודשים האחרונים החל להסתמן גל פרישות בפקידות הגבוהה של המינהל: בשבוע שעבר הודיע מנהל מחוז המרכז של המינהל, אלברט מוספיה, על התפטרותו; בנובמבר '94 ביקש וכסלר ממנהל מחוז חיפה, ראובן אברהמי, ומסגנו, בני שפירא, כי יפרשו; מנהל מחוז הדרום, עו"ד אפרים קרן, התבקש לפרוש בחודש שעבר; בכירים נוספים במינהל, בהם מירון חומש, מנהל אגף משתכנים במינהל, פרשו בחודשים האחרונים.

במסמך שפירסם המינהל בנובמבר '94, הנקרא "קווי מדיניות לתוכנית עבודה", הוגדר המינהל כזרוע המבצעת של המדיניות הקרקעית של הממשלה. אולם, באותה עת נקבע שהמינהל מחויב להשרשת העובדה, שהקרקע היא משאב ההולך ואוזל, ולפיתוח ראייה תכנונית.

לפי המסמך, המינהל "מחויב לפתח דגמי תכנון חדשניים המיישמים טכנולוגיות בנייה מתקדמות". כמו כן, יעודד המינהל בחינה מחודשת של שימושי הקרקע בערים להגדלת הניצול ולייעול השימוש.

בסעיף "הקרקע כחומר גלם" נכתב: "על המינהל מוטלת חובה לספק חומר גלם זה באופן שוטף וסדיר, תוך כדי יצירת מלאי קרקעות זמין לתכנון ולבנייה".

עוד נכתב, שעל המינהל לפתח חשיבה אסטרטגית לפרקי זמן ממושכים – עד 30 שנה קדימה.

בנוסף, התחייב המינהל להגיש מדיניות תכנונית ארוכת טווח בתוך 9 חודשים (עד אמצע '95), שתענה על מטרות הפיתוח של ישראל.

בסעיף הנקרא "מתגובה ליוזמה", נכתב, כי "המינהל חייב להיהפך ממגיב לאירועים הקודמים בשטח – ליוזם האירועים". בסעיף צוין, שאין באמור הצהרה בדבר כוונת המינהל להפוך לגוף מבצע.

עוד נכתב, כי המינהל, כמנהל רוב הקרקעות במדינה, הוא בעל ראייה מקיפה, ועל כן יכול לכמת את מכלול צורכי החברה והמשק אל מול מצאי הקרקע: "המינהל הוא הגוף הממשלתי המרכזי שיכול להוביל את נושא התכנון הקרקעי ובכך להיות שותף בכיר".

המסמך קובע עוד, כי המינהל יפעל על ידי הגברת שימושי קרקע רציונליים, הגברת ניצול שטחי הקרקע תוך עלייה בצפיפות, וכן על ידי קביעת קריטריונים ברורים להקצאת קרקע ביעילות.

שר השיכון יצא להגן על מדיניותו של וכסלר: "המינהל עובר מהפך, לו נזקק מאוד ב-20 השנה האחרונות ותוצאות המהפך יורגשו גם בטווח הבינוני. לצערי, מהפכות דורשות לעיתים קורבנות, כמו הזזת אנשים מתפקידיהם ובדיקת תהליכים ונהלים".

בן אליעזר אינו מסכים עם האמירה, שהמינהל קבע את המדיניות: "לא היו דברים מעולם – הכל קשקוש. משרד השיכון הוא שקבע את מדיניות המינהל, בדיוק כמו את מדיניות מע"צ, והכפיפות שלו אלי מוחלטת".

שר השיכון לא מכחיש את החריקות ביחסים הקיימים בין המינהל למשרד השיכון, ובעיקר בינו לבין וכסלר: "אני יודע שישנה לפעמים אווירה לא טובה, אבל אין בן אדם מושלם – גם לא אני. אני ער לקולות שנשמעים, ובסך הכל אני שומר על איזון מתאים".

"ככלל, וכסלר כמנכ"ל רשאי להביע את דעתו – עד שאני מחליט החלטה, שלה הוא מחויב. אני לא מצפה ל'יס־מן'", אמר שר השיכון.

וכסלר מסר בתגובה, כי "תפקידו של המינהל לנהל את מקרקעי ישראל, – כולל את מדיניות ניהול הקרקעות – מה שהמינהל אכן עושה". לגבי הטענה שהמינהל נוהג כספקולנט קרקעות אמר וכסלר, כי "הגדרה זו איננה נכונה. תפקיד המינהל לספק קרקעות לפי צורכי המשק. מאז כניסתי לעבודה זה מה שאנחנו עושים – והתוצאה היא רגיעה בשוק. הספקולנטים הם אלה שאגרו קרקעות כדי להנות מעליית מחיריהן, וזה בדיוק ההפך ממה שאנחנו עשינו, עושים ונעשה".

בהתייחסו לשמועות על יחסיו העכורים עם שר השיכון אמר וכסלר: "אין ויכוח על כך שתפקידי לבצע את מדיניות השר, בהיותו יו"ר מועצת מקרקעי ישראל. תפקידי להציג בפני המועצה עליי את החלופות והמשמעויות שלהן –והוא שמחליט מה ייעשה".

לרבים יש "בטן מלאה" על המינהל: "בישראל אין למעשה שוק קרקעות. יש רק מוכר אחד – המינהל, שמתפקד כמונופול מול קונים רבים"; "המינהל בולשביקי וספקולנט של קרקעות"

עוזי וקסלר: "הספקולנטים הם אלה שאגרו קרקעות כדי להנות מעליית מחיריהן, וזה בדיוק ההפך ממה שאנחנו עשינו, עושים ונעשה. תפקיד המינהל לספק קרקעות לפי צורכי המשק"

עלייה של 18.5% בגמר סלילת כבישים חדשים ברבעון ה – III של '94

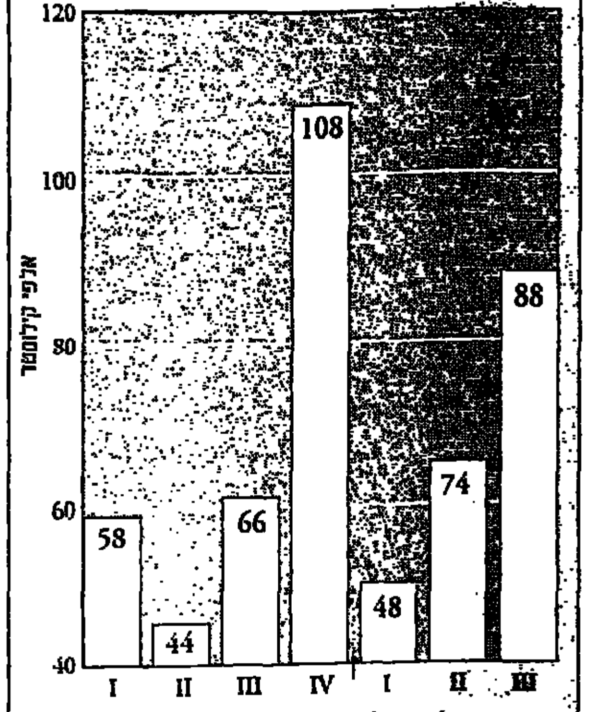

ברבעון השלישי של '94 הסתיימה סלילת 88 אלף ק"מ של כבישים בישראל, לעומת 74 אלף ק"מ ברבעון השני – עלייה של 18.9%. בינואר–ספטמבר '94 נסללו 210 אלף ק"מ, לעומת 168 אלף בתקופה המקבילה ב-93' – עלייה של 25%

ועדת השרים לפיקוח על הבנייה תאשר השבוע בניית אלפי יח"ד בשטחים

ועדת השרים לפיקוח על הבנייה בשטחים, בראשותו של ראש הממשלה יצחק רבין, תדון מחרתיים באישורי בנייה של אלפי יחידות דיור בכמה מתנחלים. מרבית הבנייה מיועדת לציבור החרדי.

במשרד השיכון טוענים, כי אין כל קשר בין האישורים הצפויים להתקבל לבין טענות של גורמים שונים על קיפוח של המגזר הדתי במכרז רמת בית שמש.

אחד המתחמים העיקריים שידון כיום שלישי הוא ביישוב קריית ספר, הנמצא מצפון למודיעין. בוועדה ידונו באפשרות לאשר בניית מאות יח"ד ביישוב, ששמו הרשמי – מתתיהו.

תכניות לבניית 1,300 דירות בקריית ספר, כבר נמצאות בהליכי תכנון מתקדמים. בין היזמים הארגונים נהלין, הקרן לגאולת הקרקע, קרן קיימת לישראל וארמנות אור כהנה – בהר תיהו ג'. את היזמות מבצעת חברת צפחה.

התוכניות מהוות חלק מתוכנית מסגרת להרחבת היישוב ב-3,000 דירות, שיתווספו ל-5,000 דירות שכבר נבנות במקום. כיום מתגוררות ביישוב כ-1,000 משפחות, רובן חרדיות מהפלג הליטאי.

ל"הארץ" נודע, כי בוועדה יידון גם שלב ב' בהר אדר. שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר יביא לאישור הוועדה מתחם לבניית כ-700 יחידות דיור ביישוב. ההערכה היא, כי בן אליעזר יעלה בוועדה גם את נושא היישוב החרדי ביתר, הנמצא בסמוך לגוש עציון. בן אליעזר יבקש ככל הנראה לאשר סופית את התוכנית לבניית 900 דירות ביישוב במהלך השנה הקרובה, וייתכן שאף יבקש להעלות את מספר היחידות שייבנו.

זיו מאור

א. דורי מכרה תוך שבוע 12 דירות בפתח תקוה ב-1.7 מיליון דולר

חברת א. דורי, שבשליטת אורי דורי, מכרה בפרויקט "גן המושבה", שמצפון לדרך ז'בוטינסקי בפתח תקוה 12 דירות במהלך השבוע שעבר. היקף המכירות – 1.7 מיליון דולר. עד כה מכרה החברה בפרויקט 40 דירות, מתוך 308 שייבנו במקום.

היקף המכירות הצפוי בפרויקט הוא 54 מיליון דולר, לא כולל מע"מ (בסך הכל – כ-63 מיליון דולר). את הקרקע רכשה החברה לפני כמה שנים ממשפחת איזקסון תמורת 10 מיליון דולר. בנק לאומי למשכנתאות מעניק ליווי פיננסי לפרויקט.

הפרויקט יכלול 11 בניינים בני 4 עד 8 קומות. מחירי הדירות הם החל מ-132 אלף דולר לדירת 3 חדרים, בשטח של 93 מ"ר + מרפסת בת 6 מ"ר ועד לכ-300 אלף דולר לפנטהאוז בן 5.5 חדרים, 159 מ"ר + מרפסת גג בשטח 100 מ"ר.

מחיר דירת 4 חדרים, בשטח של 128 מ"ר – החל מ-192 אלף דולר. מחיר דירת 3.5 חדרים, בשטח 107 מ"ר + מרפסת בשטח 8 מ"ר – החל מ-168 אלף דולר. אחד הבניינים בגן המושבה יכלול דירות בנות 3 חדרים בלבד; 32 דירות ב-8 קומות.

בסמוך לדורי בונה נכסים ובניין פרויקט דיור נוסף. החברה תקים על מתחם ששטחו 165 דונם כ-700 יחידות דיור ו-10,500 מ"ר שישמשו למסחר ולמשרדים. בסמוך לפרויקטים של נכסים ובניין ואורי דורי נמצא מתחם ששטחו דומה, שאף עליו ניתן על פי תוכנית המיתאר המאושרת לבנות מאות יחידות דיור.

זיו מאור

"תאומי הסיטי" – דיור מסחר ומשרדים באשדוד; היקף המכירות – יותר מ-40 מ' ד'

מאת גר פרין

חברת האחים ישראל, שבבעלות יהודה, יחזקאל ויואל ישראל, בונה באשדוד, ברובע הסיטי, 150 יחידות דיור, 2,000 מ"ר שטחי מסחר, ו-4,000 מ"ר משרדים.

היקף המכירות הצפוי בפרויקט – "תאומי הסיטי" – מוערך ביותר מ-40 מיליון דולר. בפרויקט יוקמו 3 בניינים בני 12, 13, ו-15 קומות. מחיר דירת 3 חדרים, בשטח 100 מ"ר, יהיה 134 אלף דולר; מחיר דירת 4 חדרים, בשטח 130 מ"ר – 146.5 אלף דולר; ומחיר דירת 5 חדרים, בשטח 150 מ"ר, נקבע ל-160 אלף דולר.

בנוסף, מציעה החברה בפרויקט דופלקסים ופנטהאוזים, בשטח בנוי של 150 מ"ר + 140 מ"ר מרפסת. כאמור, יכלול הפרויקט גם 2 קומות משרדים וקומת מסחר.

מחיר מ"ר מסחרי בתאומי הסיטי יהיה 6,000 דולר (כולל מע"מ). מחיר מ"ר משרדים נקבע ל-2,100 דולר. אכלוס הפרויקט צפוי באוגוסט '97.

אשדר – 56 יח"ד בנתניה בהיקף מכירות של 8.3 מ' ד'

מאת אורי אלשווד

חברת אשדר, שהיא חברה בת של קבוצת אשטרום, תחל השבוע בבניית פרויקט "גני נתניה", בשכונת נוה עמליה בנתניה. הפרויקט יכלול 56 יחידות דיור בהיקף מכירות המוערך ב-8.3 מיליון דולר.

הפרויקט ייבנה על קרקע שנרכשה מהמינהל לפני כשנה, ועליה ייבנו 5,500 מ"ר. גני נתניה יכלול 20 קוטג'ים ו-36 דירות בשני בניינים בני 3 קומות. הקוטג'ים יהיו דו־משפחתיים, בני 5 חדרים, בשטח בנוי של 139 מ"ר ובתוספת מחסן לכל אחד.

מחיר קוטג' יהיה החל מ-190 אלף דולר, בהתאם לגודל המגרש ולמיקומו. הדירות בפרויקט יהיו בנות 3–5 חדרים. לדירות בקומת הקרקע תהיה גינה צמודה, ובאלו בקומה השנייה ייבנה חדר על הגג.

מחיר דירת 3 חדרים, 74 מ"ר + גינה – החל מ-98 אלף דולר; מחיר דירת 4 חדרים, בשטח 96 מ"ר – 126 אלף דולר; מחיר דירת 4 חדרים + חדר נוסף על הגג, בשטח 132 מ"ר + 74 מ"ר מרפסת גג יהיה החל מ-152 אלף דולר. מאשדר נמסר, כי מועד האכלוס צפוי בעוד כשנתיים.

שיכון עובדים – 165 יחידות דיור ברמת אפעל

לתושבי המקום תינתן עדיפות ברכישה

חברת שיכון עובדים הוחלה בעבודות הפיתוח לבניית 165 יחידות דיור ברמת אפעל. 48 יחידות מתוכן ייבנו בבנייה רוויה, 101 קוטג'ים ו-16 בתים דו־משפחתיים. שטח הפרויקט הוא 80–90 דונם, שהוחכרו להקלאים הופשרו לאחרונה.

חברת שיכון עובדים והוועד המקומי ברמת אפעל הגיעו להסכם, שלפיו 64 יחידות שייבנו בבנייה הרוויה, הבתים הדו־משפחתיים ומחצית מהקוטג'ים יוצעו למכירה ראשית לתושבי רמת אפעל. המחצית הנותרת תוצע למכירה בהגרלה לציבור הרחב. במידה שלא יימצאו די רוכשים תושבי רמת אפעל לקוטג'ים, תוקצה גם היתרה לציבור.

הוועד המקומי של רמת אפעל הקים ועדה בראשותו של השופט בדימוס אברהם הלימה, שקבעה את הקריטריונים לזכאים להשתתף בהגרלה ואת נהלי הרשמה לפרויקט. הגרלת הדירות תתבצע בחודש אפריל הקרוב.

הוועד המקומי גם הגיע להסכמה עם בנק טפחות, לגבי העמדת הלוואות בשיעור של 50% מערך הבית ללא ערבים, ההלוואות צמודות מדד, שמועד פירעונן 10–20 שנה, בריבית של 5.1% לשנה.

גר פרין

מאיר כהן בונה 150 דירות נופש באשקלון

מאת גר פרין

חברת הבנייה מ.ב. אור־גל, שבבעלות מאיר כהן, עומדת להקים במרינה באשקלון, התכנית בימים אלה, 150 דירות נופש. החברה רכשה את הקרקע מחברת מרכזי שליטה, הבונה את המרינה. שטח הפרויקט, שייקרא "הנסיכה במרינה" – 6 דונם. התוכנית נמצאת בשלבי תכנון מתקדמים ולדברי כהן, הוא צופה כי בתוך חודשיים יחלו העבודות באתר.

החברה מציעה בנסיכה במרינה דירות 2 ו-3 חדרים בשטח של 50 ו-85 מ"ר בהתאמה. היקף המכירות הצפוי בפרויקט מוערך בכ-18–20 מיליון דולר.

מ.ב. אור־גל נמצאת עתה בעיצומה של בניית 56 דירות ברובע הסיטי של אשקלון, בפרויקט "גני העיר". החברה מקימה באתר שני בניינים בני 7 קומות כ"א, על מגרש ששטחו 2.8 דונם. מחירי הדירות בפרויקט – 3 ו-4 חדרים, בשטח 85 ו-105 מ"ר – 90 אלף ד' ו-100 אלף ד' בהתאמה. היקף המכירות מוערך ב-5 מ' ד'.

מספר המועסקים הצפוי במשרדים בשנת 2,010 באזור המרכז

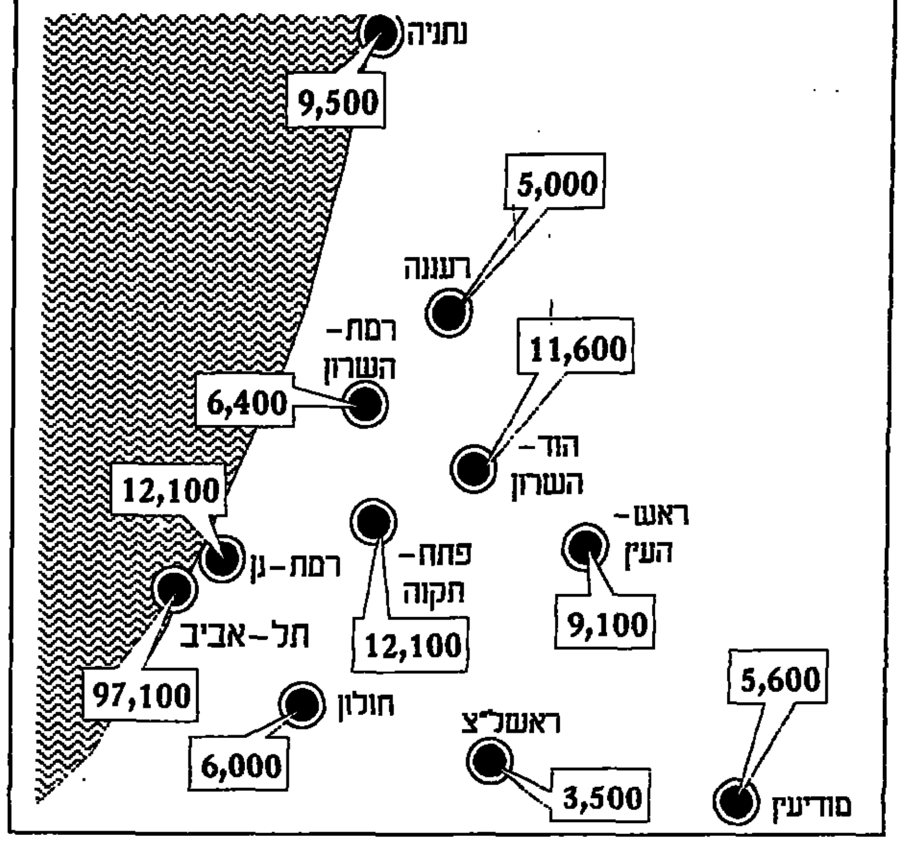

עלות סלילתו של כביש הטבעת המזרחי בירושלים – 107 מיליון דולר

מאת אורי אלשווד

התוכנית הקובעת את תוואי כביש הטבעת המזרחי בירושלים הופקדה בשבוע שעבר להגשת התנגדויות. על פי האומדנים המופיעים בתוכנית, שבה עוסקת חברת הפיתוח העירונית מוריה, עלות סלילתו של הקטע המרכזי בכביש – מכביש הרכבת ועד מעלה אדומים, הכוללת פיתוח גנן, תאורה, פינויים, 3 קטעי מנהרה וגשר מעל נחל קדרון – תגיע לכ-107 מיליון דולר.

כביש הטבעת המזרחי הוא כביש עורק ראשי, המהווה חוט שדרה למערך הכבישים העורקיים בשטחה המזרחי של ירושלים. אורך התוואי שלו כפי שמופיע בתוכנית מגיע ל-14 ק"מ. התוואי של כביש הטבעת הוא תוואי חדש, פרט לקטע המשותף לו ולתוואי של כביש מעלה אדומים – מצומת אדיים צפונה.

חלקו הצפוני של הכביש, שאורכו 6.9 ק"מ, מתחיל מכביש בית חורון־מישור אדומים (כביש מס' 9) וממשיך דרומה דרך הצמתים עם כביש ענתא וכביש האוניברסיטה. המשכו ייסלל במנהרה, שתעבור מתחת להר הזיתים.

אורך חלקו המרכזי של הכביש הוא 4.9 ק"מ; הוא מתחיל בכניסה הדרומית למנהרה שתיחפר מתחת להר הזיתים ועובר דרך הצמתים עם ה"כביש האמריקאי", כביש מעלה אדומים והכביש המאסף, המשרת את השכונות הצמודות למזרח העיר. המשך התוואי של כביש הטבעת עובר מעל נחל קדרון ומתחת לכביש האמריקאי, ומסתיים בצומת עם כביש הרכבת.

אורך החלק הדרומי של הכביש הוא 2.2 ק"מ. קטע זה ממשיך דרומה מצומת כביש הרכבת דרך צומת עם הכביש המאסף ומגיע אל צומת כביש הסרגל. בעתיד ימשיך תוואי הכביש דרומה לעבר צור בית מהר־בית לחם – 1.9 ק"מ נוספים.

תוואי הכביש אמור להיסלל באזור קשה מבחינה טופוגרפית – מבותר בערוצים וגאיות עמוקים בכיוון מזרח־מערב – כשבמרכזו עובר נחל קדרון. הצורך בכביש והעיכוב בעקבות הבנייה הלא מבוקרת של מגורים באזור בעשור האחרון, שכתוצאה ממנה מצויות מערכות השירותים שם, כולל הכבישים, ברמת פיתוח נמוכה.

סלילת כביש הטבעת המזרחי, בסיוע לכביש מס' 4 החוצה את העיר לאורכה יחסוך מכלי הרכב הנעים מצפון לדרום את הכניסה לתוך העיר, אם פניהם מועדות למזרחות המזרחיים שלה, או לצד פונה אם הם באים ממזרח. הכביש, כאמור, עוקף את העיר ממזרח.

תוואי כביש הטבעת מתבסס על תוואי הכביש האמריקאי, שנפרץ לפני '67 ככביש העורק הראשי. עם התפתחות הבנייה במשך השנים נטמע התוואי האמריקאי, וחידושו היה מצריך פינויים של כ-50 בתים.

על פי הערכות מוריה, יוכלו העבודות לסלילת הכביש להתחיל בעוד כחצי שנה, במידה שתתקבל החלטה במשרד התחבורה ובעיריית ירושלים להקצות לכך את המימון הדרוש.

מיטב - ניהול קרנות נאמנות
מציגה לציבור המשקיעים בישראל

מיטב אג"ח להמרה ואג"ח חברות

קרן נאמנות חדשה עם יתרון כפול
לרכישה בכל סניפי הבנקים והברוקרים חברי הבורסה בישראל

◆ היתרון הכפול של הקרן החדשה
לאגרות החוב להמרה שני מסלולים: המסלול האג"חי והמסלול המנייתי. במסלול האג"חי אתה נהנה מתשואה גבוהה הצמודה למדד או לדולר, העודפת על תשואת אג"ח ממשלתי.
במסלול המנייתי אתה נהנה מסיכויי שוק המניות, בלי ליטול סיכון ישיר בשוק זה.

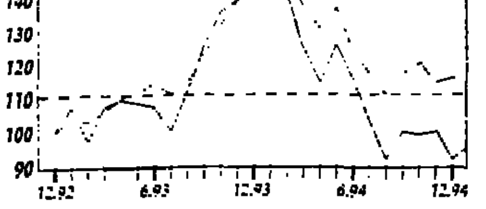

התנהגותן של אגרות החוב להמרה לעומת המניות בשנים 93' - 94'

◆ הקרן הנכונה בזמן הנכון
הירידות המתמשכות בשוקי המניות והאג"ח ב-1994 ובתחילת 1995 הביאו למצב שבו מרבית אגרות החוב של החברות, ובכלל זה אגרות חוב להמרה, נסחרות במחירים נוחים להשקעה.

◆ מדיניות
הקרן תשקיע את רוב נכסיה באגרות חוב של חברות ובכלל זה לפחות 50% באגרות חוב הניתנות להמרה במניות.

◆ ניהול מקצועי
על-ידי צבי הופמן, מנהל קרנות מיטב. מנכ"ל לאומי פיא לשעבר, צבי סטפק ושלמה סימנובסקי - מנכ"לים משותפים ב"מיטב".

◆ תמיכה
ל"מיטב"-תוכנה בלעדית, המדרגת את אגרות החוב להמרה עפ"י המדדים המקובלים בעולם ובישראל, ותומכת בתהליך קבלת החלטות מקצועי ושקול.

◆ דיווח
מידי חודש תקבל דיווח לביתך על הרכב הקרן – מותנה בהמצאת אישור על רכישה בסך של 10,000 ש"ח לפחות בציון כתובתך.

למידע נוסף 6423555 – 03 (רב קווי)

יחידות בקרן ניתן לרכוש בכל סניפי הבנקים והברוקרים חברי הבורסה בישראל.

מנהל הקרן: מיטב - ניהול קרנות נאמנות (1982) בע"מ.
הבנקאי: בנק אגוד לישראל בע"מ. הנאמן: החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.
מיטב רח' ברזיל 15 רמת אביב. טל. 03-6423555, פקס. 03-6422322

ניהול קרנות נאמנות (1982) בע"מ
מיטב
הצד החזק שלך בשוק ההון

פרידמן, לבנר

להשכרה
בת"א
חנות 230 מ"ר + מרתף 230 מ"ר מעלית + גישה
בוריס

להשכרה
בא.ת. כ"ס
מחסן שיווק - חשיפה 500 מ"ר
מרלה

טל' 03-5371450

לפרסום במדור הנדל"ן
משה מעין
מחלקת מודעות - הארץ
טל': 03-5121116/8
פקס: 03-5121170

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

תעשייה ומשרדים

ארקפה: סניף ראשון בהרצליה ב–35 דולר למ"ר

חברת ארקפה האיטלקית שכרה מהאחים עופר שטח של 110 מ"ר בבניין "מרכזים" בהרצליה פיתוח. דמי השכירות יהיו 35 דולר למ"ר, לתקופה של שלוש שנים עם אופציה לשנתיים נוספות. החברה, המתעתדת להחדיר מותג חדש לישראל בתחום הקפה, תפתח במקום את סניפה הראשון.

החנות תתפרס על פני שני מפלסים בגודל זהה. במפלס העליון יהיה בית הקלייה ובתחתון – אספרסו בר.

החברה האיטלקית, בשיתוף קבוצת משקיעים ישראלים בראשות ד"ר שרה שמר, תשקיע כמיליון דולר בהחדרת המותג, והיא מתכננת להקים רשת חנויות אספרסו בר, לפי מודל החנות הראשונה.

ראשון שוק: גם ריהוט, גבינות ופרחים

משווקת הפרויקט "דירות עידן", מסרה על עסקות שכירות אחרונות ב"ראשון שוק", שבאזור התעשייה החדש של ראשון לציון – חברת י.א. מאור, זכייני מפעל הריהוט האמריקאי ברנס לריהוט מודולרי, שכרה במקום 25 מ"ר תמורת 40 דולר למ"ר. החברה תפתח במקום חנות מפעל. אברהם משיח, בעל הזיכיון לסלטי צבר ולגבינות דן, שכר שתי חנויות בשטח כולל של 80 מ"ר, לפי 50 דולר למ"ר. ויקטור כליף, יצרן בגדי תינוקות, שכר 40 מ"ר, לפי 40 דולר למ"ר וקלי קליף, מגדל פרחים ליצוא, שכר חנות של 26 מ"ר, לפי 40 דולר למ"ר.

ב"ראשון שוק" 200 חנויות תחת קורת גג אחת, המחולקות ל"רחובות" על פי ענפים. כן כולל הפרויקט 400 מקומות חניה, שחלקם על גג הבניין.

"לב התעשייה" בתל־חנן: 10–8 דולר למ"ר

חברת מבני תעשייה השכירה 655 מ"ר בפרויקט "לב התעשייה" בתל חנן לחברות יקבי ברקן, מריו לזניק משאבי אנוש ופולימרס.

חברת יקבי ברקן שכרה מחסן שיווק בשטח של 240 מ"ר, המיועד לשרת את כל אזור הצפון – מחדרה ועד מטולה. תקופת השכירות הוא לשלוש שנים, לפי 8 דולר למ"ר בחודש.

חברת מריו לזניק משאבי אנוש שכרה שטח של כ–290 מ"ר בחוזה לחמש שנים, לפי 10 דולר למ"ר. החברה תעתיק את משרדיה, ששכנו בקניון לב העיר בנצרת עילית.

חברת פולימרס, לייצור, יבוא ושיווק פולימרים, שכרה שטח של 125 מ"ר בקומת הקרקע של המבנה. השטח הושכר לשלוש שנים בדמי שכירות של 8 דולר למ"ר בחודש.

פרויקט לב התעשייה בתל חנן הוא מבנה תלת־קומתי, המיועד למסחר, תעשיית היי־טק ומשרדים. שטחו הכולל – כ–8,700 מ"ר.

שמרת הזורע: 350 אלף ד' בלול

חברת הרהיטים "שמרת הזורע" שכרה מבנה לולים מקיבוץ געש, והקימה בו מרכז מכירות ושירות. המרכז משתרע על שטח של כ–1,400 מ"ר. החברה חתמה על הסכם ארוך־טווח לעשר שנים ותשלם דמי שכירות בשיעור של כ–5% מהמחזור. שמרת הזורע תשקיע בהסבת הלול לחנות כ–350 אלף דולר.

לשמרת הזורע 10 חנויות ברחבי הארץ, ולכל אחד מהשותפים בה חנות מפעל גדולה בשטח הקיבוץ. חנויות אלה הורחבו בחודשים האחרונים ל–2,000 מ"ר כל אחת, במפלסים שונים.

פארק סיבל – 9.5–7.5 ד' למ"ר

קבוצת אי.אס.סי. חתמה על חוזה לשכירת 2,500 מ"ר בפארק סיבל שבאזור התעשייה החדש של ראש העין. הקבוצה תשלם מחיר ממוצע של כ–7.5 דולר למ"ר לשטחים בקומת האחסנה וכ–9.5 דולר למ"ר לשטחי המשרדים ברמת גימור גבוהה. החוזה הוא לחמש שנים עם אופציה להארכה בחמש שנים נוספות, והוא צמוד למדד המחירים לצרכן.

פארק סיבל הוא פרויקט משותף לסיבל ישראל ולגרנית הכרמל נכסים, שרכשה את מחציתו. הפארק מיועד לתעשיות היי־טק ולמרכזי שיווק ולוגיסטיקה ושווייו הכולל מוערך בכ–30 מיליון דולר. הפארק מורכב מחמישה מבנים על שטח של כ–25 אלף מ"ר ובנוסף, 6,000 מ"ר חניון. הפרויקט משווק על ידי נת"מ נכסים.

מטבחי אלגנט – 12 דולר למ"ר בראשל"צ, 15 ברעננה

חברת מטבחי אלגנט שכרה שני שטחי תצוגה: בבניין א.א. שבאזור התעשייה החדש בראשון לציון, שכרה החברה 500 מ"ר לאולם תצוגה ומרכז מכירות במחיר 12 דולר למ"ר. ב"בית תיא" שבאזור התעשייה ברעננה שכרה אלגנט 100 מ"ר לפי 15 דולר למ"ר. לחברה מרכז בבת ים וסניפים נוספים בירושלים ובאשדוד.

בנצרת עילית יושקעו בשנתיים הקרובות 253 מיליון דולר בפיתוח ובבנייה

בשנים האחרונות גדלה אוכלוסיית העיר ב–70% והגיעה ל–42 אלף תושבים. כדי להתבסס כעיר מחוז נבנית בנצרת עילית בנייה מוסדית בהשקעה של 45.5 מ' ד' והבנייה לדיור מורחבת ב–55 מ' ד'

מאת אורי אלשוהר

בארבע השנים האחרונות גדלה אוכלוסיית העיר נצרת עילית בכ–70% והיא מונה כיום יותר מ–42 אלף תושבים. רוב הגידול נובע מקליטת עלייה ממדינות חבר העמים ומדרום אמריקה.

מוסדות ציבור

באחרונה מתבססת נצרת עילית כעיר מחוז בגליל והבנייה המוסדית בה מגיעה לשיאה.

● במרכז העיר, במתחם קריית הממשלה, ייבנה בקרוב היכל משפט מתוכנן בשטח של 20 אלף מ"ר ובעלות של כ–33 מיליון דולר. ההיכל יכלול את בית משפט השלום, המחוזי, ביה"ד האזורי לעבודה, קומת מעצרים בשטח של 1,500 מ"ר ושירותי עזר מקומיים. בנוסף, ייבנה במקום מגרש חניה ל–430 כלי רכב. המכרז לקבלנים לבניית הפרויקט פורסם באחרונה.

● חברת א. לוי נמצאת כיום בשלבי סיום בניית השלד של בניין העירייה החדש. המבנה, שיכלול 6,000 מ"ר, ייבנה בתקציב של 5 מיליון דולר. הבניין ממוקם מול קריית הממשלה במרכז העסקים הראשי בעיר והוא יאוכלס בסוף השנה.

● לפני כשבועיים זכתה חברת סולל בונה, בבעלות חברת העובדים של ההסתדרות, במכרז על בניית בית אבות בשכונה הדרומית של העיר. המבנה יכלול כ–4,000 מ"ר עבור 108 מיטות. תקציב הבנייה – 4.6 מיליון דולר – נתרם ברובו. כן השתתפו במימון הקרן לנפגעי הנאצים, המוסד לביטוח לאומי ומשרד הבריאות.

● בשכונת הר יונה ייבנו מתנ"ס ב–1.4 מיליון דולר, מתרומותיהם של יהודי ניו יורק, וביה"ס תיכון חדש ו–3 מעונות יום בתקציב כולל של 1.5 מיליון דולר – גם הם ברובם מתרומות.

820 יח"ד

● בשכונת הר יונה נבנות 570 יח"ד, כיוון שגם לאחר שנמכרו 3,500 היחידות שנבנו שם בשנים האחרונות – הביקוש נמשך. החברות הבונות במתחם הן ריג'י, לחם, אנגל, גרופית ובולס גר. מחירי הדירות בפרויקטים במתחם דומים: דירה הבנויה בבנייה רוויה נמכרת בכ–900 דולר למ"ר ובתים צמודי קרקע נמכרים ב–1,000–1,150 דולר למ"ר – בהתאם לגודל ולמיקום. מהעירייה נמסר, כי שליש מהדירות כבר נמכר.

● לדברי ראש העיר, מנחם אריאב, בתוך כ–3 חודשים יתפרסמו מכרזים של משרד השיכון לבניית כ–250 יחידות דיור נוספות במורדות הצפוניים של נצרת עילית.

שטחי מסחר

● בכניסה הדרומית לעיר, בסמוך למפעל המכוניות ובמקום השוק הזמני, תקים חברת הבנייה וההשקעות שבבעלות היזם משה חריף שוק מקורה, בעלות של 2.2 מיליון דולר. על מגרש בשטח של 8 דונם יוקם מבנה סגור, שיתחום את שטח השוק שגודלו 4,500 מ"ר. עבודות הפיתוח יכללו התקנת קווי חשמל תצורת לניקוז וביוב. לדברי מנהל הפרויקט, המהנדס שמואל ברוך, העבודות יחלו בעוד כשבועיים ובתוך חצי שנה ניתן יהיה להפעיל את השוק.

● בשכונת הר יונה בונה חברת מריו לזניק מרכז מסחרי בשטח של 3,000 מ"ר בנוי.

● באזור תעשייה ג' רכש היזם אליעזר פישמן מבנה בן 4 קומות בשטח 30 אלף מ"ר תמורת 8 מיליון דולר. פישמן – הבעלים של הרשתות סופרמרקט־גרינברג ו"עשה זאת בעצמך" ושותף ברשת הצעצועים היפרטוי – יקים במקום מרכז מסחרי.

● באזור זה רכשה חברת מגור, שבשליטת עודד רונן, לפני כשנה מבנה לתעשייה ומסחר בשטח 6,600 מ"ר על מגרש של 20 דונם. הנכס, שנרכש תמורת 2.5 מיליון דולר, מיועד לשמש כמרכז מחסני מכר, שיווק, אחסנה והפצה. 600 מ"ר ומעלה מושכרים תמורת 5 דולר למ"ר בחודש, או נמכרים תמורת 500 דולר למ"ר.

● מרכז רסקו – המרכז המסחרי הראשון בעיר – מורחב בימים אלה על ידי חברת אירוסים ליזמה ובניין, שבבעלות היזמים שמעון ג'בוטרו, יעקב קליין, שמוליק עופר ובני פינטו. היזמים קנו ממינהל מקרקעי ישראל לפני כשנתיים קרקע של 3 דונם, הצמודה למרכז רסקו, תמורת 650 אלף דולר – זאת לאחר שקיבלו 49% הנחה, המגיעה לאזורי פיתוח. אירוסים בונה במקום מבנה של 5,000 מ"ר ב–4 קומות, המיועד למסחר ולמשרדים, בהיקף מכירות של כ–8 מיליון דולר. החברה מסרה, כי שטחי משרד נמכרים תמורת 1,400–1,500 דולר למ"ר ושטחי מסחר תמורת 2,000–2,800 דולר למ"ר. רוב השטחים כבר נמכרו.

אזורי תעשייה

נצרת עילית מתכננת להרחיב השנה שני אזורי תעשייה בתחומה, בשטח כולל של 2,000 דונם. את הפיתוח מבצעת החברה לפיתוח אזורי תעשייה – חברה של משרד המסחר והתעשייה, המממן את הפיתוח, שעלותו מוערכת ב-10 מיליון דולר.

● לגבי אזור התעשייה ציפורי קיימת תוכנית בניין עיר, ביוזמה משותפת של נצרת עילית והמועצה האזורית יזרעאל, הנמצאת בשלב הגשה לוועדה המחוזית. לפי התוכנית, האזור ייועד לתעשייה קונבנציונלית; בשלב ראשון הוא יורחב באלף דונם ובתוך כמה שנים יורחב ב–2,000 דונם נוספים – כך שיגיע ל–4,000 דונם.

● אזור התעשייה המשותף לנצרת עילית ולכפרים משהד וכנא יורחב השנה באלף דונם ושטחו יגיע ל–1,500 דונם, שייועד גם הם לתעשייה קונבנציונלית.

מלונות

● משפחת ציפורי, בעלי מלון סן גבריאל בעיר, בונה בימים אלו בית מלון חדש בכניסה לעיר. המלון החדש – ברמה של 5 כוכבים – נבנה על מגרש בשטח 11 דונם, שנהכר מהמינהל בשנות ה–80. המבנה בשטח 9,000 מ"ר בנוי יכלול 270 חדרים, שטח מסחרי לכ-100 חנויות וכן מתקני תיירות. ההערכות הן, כי ההשקעה בפרויקט תגיע ל–30 מיליון דולר. המלון נמצא כעת בשלבי בניית השלד ולהערכת היזמים הוא יאוכלס לקראת סוף '96.

● בית מלון נוסף ייבנה על ידי חברת מריו לזניק, בצמוד לקניון שבנתה החברה מול בית העירייה. המלון יכלול 300 חדרים ברמה של 4–3 כוכבים. תוכניות הבניין פורסמו להפקדה וההשקעה במלון מוערכת ב–18 מיליון דולר.

● פרויקט נוסף לבניית מלון בן 650 חדרים, בסמוך לשכונות הצפוניות של נצרת עילית, מצוי כיום בדיון בוועדה המחוזית. את הפרויקט – בהשקעה מוערכת של 45 מיליון דולר – יזמה החברה הבריטית קובלט, שנציגה בארץ הוא איש העסקים דוד בנץ.

כבישים

● בימים אלה נסלל המסלול השני לכביש "דרך הטיבות", המוביל לשכונת הר יונה. זהו פרויקט משותף של העירייה ומשרד השיכון בעלות של כ–5 מיליון דולר. עבודות הסלילה יסתיימו בעוד כ–6 חודשים.

● בעוד כחודשיים תפרסם מע"ץ מכרז לסלילת כביש מס' 79, מאזור התעשייה ציפורי לכפר משהד. עלות הפרויקט כ–13 מ' ד'.

● תוכנית נוספת של מע"ץ, לסלילת כביש מס' 6,400 ממשהד לשכונת הר יונה נמצאת כיום בדיונים סופיים. עלותו הפרויקט 3.3 מיליון דולר. בעירייה מעריכים, שעבודות הסלילה יחלו לקראת סוף השנה.

● כביש נוסף שנמצא בתהליכי דיון סופיים בוועדה המחוזית הוא כביש מס' 60, שיחבר בין נצרת עילית ותל עדשים. הכביש ייסלל על ידי מע"ץ לקראת '96. עלותו מוערכת ב–13 מיליון דולר.

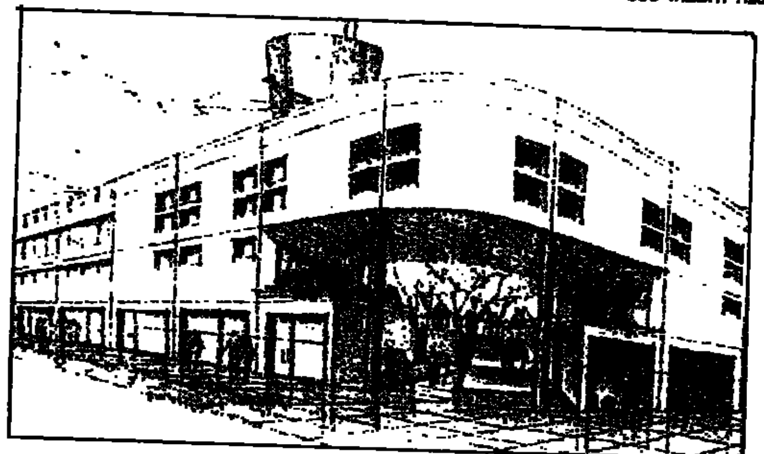

איור של פרויקט "מרכז האירוסים". היקף מכירות של כ–8 מ' ד'

דגם של היכל המשפט. עלות של כ–33 מיליון דולר

עלייה של 6.8% בהתחלות בנייה אזרחית ברבע ה – III של '94

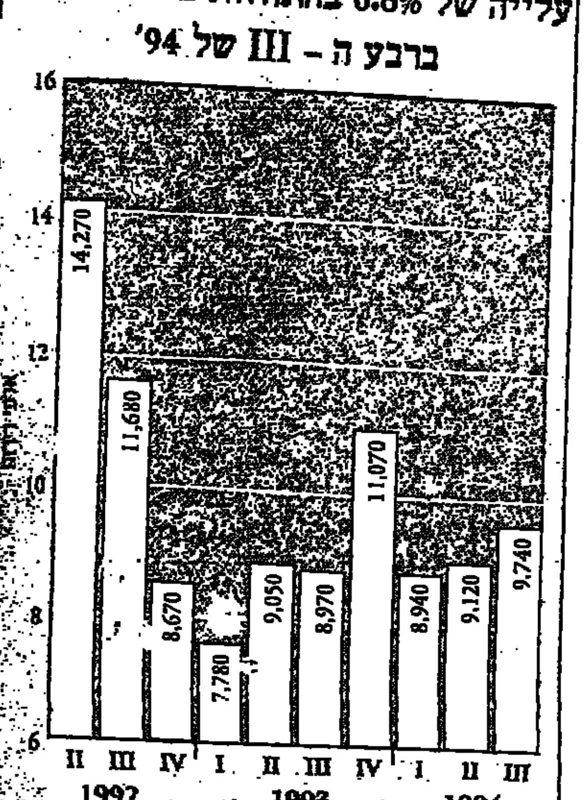

ברבעון השלישי של '94 החלה בניית 9,740 יחידי בבנייה האזרחית, מול 9,120 ברבעון השני – עלייה של 6.8%. בינואר-ספטמבר '94 החלה בניית 27,800 יח"ד, לעומת 25,800 בתקופה המקבילה ב–'93 – עלייה של 7.75%

אקי"ם הוציאה מכרז למכירת 3 דונם בעין כרם בירושלים

בשבוע שעבר פירסמה אגודת אקי"ם לקידום מפגרים מכרז למכירת נכס שבבעלותה, בשכונת עין כרם בירושלים, ששימש בעבר כמוסד של האגודה, כולל מגרש ב 3,27 מ"ר, שעליו בנויים כמה מבנים ישנים. להערכת גורמים בענף הנדל"ן שוויו מגיע לכ–3 מיליון דולר.

המבנים כוללים מבנה אבן מרכזי בן שתי קומות בשטח 600 מ"ר, ששימש למוסד; מבנה חד קומתי בן 9 חדרים, ששימש למשרדים ושלד בניין קטן ללא תקרה. בנוסף, יש בחלקה מגדל מים ישן וצריף.

החלקה ממוקמת במדרון הררי וגובלת בכביש הראשי מהדר הצל לשכונת עין כרם. מדרום לחלקה נמצאת שכונת מגורים של בתים צמודי קרקע.

ב–1971 החכיר המינהל את המגרש והמבנים שעליו לאקי"ם, למטרות הקמת מדרשה לחינוך. העברת הזכויות על הקרקע מחייבת בתשלום דמי הסכמה למינהל – שליש מההפרש בין ערכו הבסיסי של הנכס (כ–6 מיליון שקל ב–'83) לערכו בעת ההעברה.

לפי תוכנית בניין עיר, החלה על המגרש, החלקה מיועדת למוסד בשטח של כ–3,000 מ"ר. הייעוד הקיים מאפשר להרוס את המבנים הקיימים, או לשפצם – תוך ניצול שארית אחוזי הבנייה המותרים, לבניית מוסד עם אוריינטציה מסורתית, כגון בית אבות. כמו כן, מקצה התוכנית שטחים למעבר חניה.

את ההצעות לרכישת הנכס ניתן להגיש עד תחילת אפריל '95 למשרדו של עו"ד משה ארגוב בירושלים, בצירוף ערבות בנקאית משווה ל–25 אלף דולר.

מאקי"ם נמסר שכספי המכירה ישמשו לשיפוץ מבנים קיימים ולרכישת מבנים נוספים המותאמים למפגרים.

אורי אלשוהר

היקף מכירות של 10.5 מיליון ד' בפרויקט מסחר ומשרדים בגבעת שאול

מאת אורי אלשוהר

חברת "הפי", שבבעלות היזם יהודה יראוני וקבוצת משקיעים אמריקאים (בעלי מלון רמדה רנסנס) מקימה בימים אלה מבנה המיועד למסחר ומשרדים, צמוד לשוק הסיטונאי בגבעת שאול בירושלים. היקף המכירות המוערך בפרויקט – 10.5 מיליון דולר.

הקרקע שעליה ייבנה הפרויקט היא אדמת מינהל, שנרכשה מהחוכר בעסקת קומבינציה של 30%. המבנה יכלול 14 אלף מ"ר בארבע קומות. הקומה הראשונה, שחלקה מתחת לפני הקרקע (בשל תנאי קרקע משופעים), תכלול 1,000 מ"ר שייועדו לחדרי קירור ואחסנה וכ–2,500 מ"ר לחנויות.

בקומה השנייה יהיה מגרש חניה מקורה שבו כ–100 מקומות חניה. הקומה השלישית תשמש למשרדים ומסחר והקומה הרביעית תיועד אף היא לשטחים מסחריים. מהפי נמסר, כי 1,000 מ"ר המיועדים למסחר כבר נמכרו לקבוצת קבלנים לפי מחיר של 2,000 דולר למ"ר.

פרויקט מגורים בדרך חברון בהיקף מכירות של 4.4 מיליון ד'

שטחי משרדים יימכרו תמורת 1,700–1,800 דולר למ"ר, ומחיר מ"ר מסחרי נקבע ל–3,500 דולר. לדברי יראוני, בעתיד תיתכן גם השכרת שטחים במבנה.

בימים אלו מסתיימת בניית הקומה הראשונה. האכלוס צפוי בתוך שנה וחצי.

פרויקט נוסף שבונה יהודה יראוני, הפעם בשותפות עם חברת "בית וגן, ניו ג'רסי", שבבעלותם של משקיעים אמריקאים, הוא פרויקט מגורים ברחוב דרך חברון בירושלים. היזמים בונים במקום שני בנייני דירות ובית כנסת. היקף המכירות הצפוי של הדירות – 4.4 מיליון דולר.

הפרויקט מוקם על קרקע פרטית ששטחה 2 דונם, שנקנתה על ידי היזמים לפני כשנה וחצי תמורת כמיליון דולר. על המגרש נמצא כיום בית כנסת, ואחד מתנאי התוכנית היה בניית בית כנסת חדש בסמוך לו, בשטח של 200 מ"ר, שעלות בנייתו מוערכת בכ–200 אלף דולר.

הפרויקט, הגובל בשטח המסחרי של שכונת תלפיות, כולל כאמור גם 2 בניינים בני 4 קומות, שבכל אחד 11 דירות. הדירות יהיו בנות 3–4 חדרים, בשטח של 70–90 מ"ר. מחירן נקבע לפי 55–60 אלף דולר לחדר, בהתאם לגודל ולקומה.

מן החברה נמסר, כי רוב הדירות בשני הבניינים כבר נמכרו. אחד מבנייני המגורים מצוי כיום בשלבי בניית השלד, ובניית בית הכנסת קרובה לסיום. לכשתסתיים בניית בית הכנסת תוכל החברה להתחיל בבניית בניין המגורים השני. איכלוס הבניין הראשון צפוי בעוד שנה.

עיריית רחובות תקים קו לשפד"ן

מאת גד פרץ

רחובות, נס ציונה, מזכרת בתיה, קריית עקרון והמועצה האזורית גן רווה יקימו קו חדש להובלת שפכים, בהשקעה של 15 מיליון שקלים.

הקו החדש יחבר יישובים אלו למתקן השפד"ן (שפכי גוש דן), שליד ראשון לציון. נקודת ההתחלה של קו ההולכה האיסוף תהיה במזכרת בתיה, הוא יעבור דרך קריית עקרון, רחובות, גן רווה ונס ציונה – ויסתיים במכון הטיהור.

עלות השימוש במכון הטיהור מסתכמת בכ–50–60 מיליון שקלים: סכום שיתחלק בין המשתתפות השונות לפי חלקן היחסי. מתקן השאיבה של השפכים ימוקם בשטח מועצה אזורית גן רווה ובנייתו תמומן על ידי עיריית רחובות.

עיריית יבנה החליטה שאין ברצונה להשתתף כרגע בפרויקט ותשקול הצטרפות בעתיד. המכרזים הראשונים לביצוע העבודות הכרוכות בהקמת הקו יפורסמו בחודשים הקרובים.

יפת השמש – מבנה תעשייה בעסקת קומבינציה בשווי מ' ד'

מאת אורי אלשוהר

חברת הבנייה יפת השמש, שבבעלותה של משפחת שיינפלד וקבוצת משקיעים מגרמניה, רכשה לאחרונה מבנה לתעשייה באזור התעשייה בכניסה לבית שמש.

המבנה נקנה מבעלים פרטיים במסגרת עסקת קומבינציה; בעלי הנכס קיבלו תמורתו דירות בפרויקט המגורים שנבנה על ידי חברת יפת שמש בבית שמש וכן סכום במזומן – בשווי כולל של כמיליון דולר.

מבנה התעשייה כולל 1,800 מ"ר, מחולק לשתי קומות, בשטח 900 מ"ר כל אחת. מן החברה נמסר, כי 700 מ"ר משטחי המבנה כבר הושכרו, וחלקם ישמשו כאולמות תצוגה.

דמי השכירות החודשיים שנקבעו בשטחים אלו הם 4.5 דולר למ"ר.

בימים אלה מתנהל משא ומתן עם אחת מרשתות השיווק הגדולות, שעניינו ייעוד שארית השטח בבניין לרשת. שיווק מגון לקהל רחב.

דגש - מעבד התמלילים הישראלי הטוב בעולם

קל יותר, מהיר יותר וידידותי יותר

דגש2

הגרסה החדשה לדגש - המעבד שעשה מהפכה בעיבוד תמלילים בסביבת חלונות. לדגש2 תכונות מיוחדות המציבות אותו כמעבד התמלילים הישראלי הטוב בעולם ■ WYSIWYG - מה שרואה על המסך מתקבל בהדפסה ■ עיבוד טבלאות עם גלישת שורות בתאים ■ מעבר בין טור יחיד למספר טורים ■ תבניות ■ זום לצפייה במסמך בכל גודל שתבחר ■ מגוון מסגרים ■ שילוב של גרפיקה וטקסט ■ רב לשוניות: עברית, ערבית, אנגלית ועוד ■ עזרה מקוונת בעברית, אנגלית ורוסית ■ ניקוד מלא ■ מגוון רחב של פונטים בכל השפות עם הצגה מוקדמת ■ ועוד ועוד...

דגש2+

דגש2+ הוא אוסף יהודי של תוכנות הכולל בתוכו את דגש2, בתוספת [illegible] המיוחדות של דגש2, תמצא בדגש2+ תוספות מיוחדות ומקצועיות [illegible] ■ לוח שנה יהודי [illegible] משנת 1900 ועד 2208 [illegible] ■ מגוון של יותר מ-100 פונטים ביניהם גופני יודאיקה, 20 גופנים עבריים [illegible]

KIVUN

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים

להשיג אצל המפיצים המורשים: [illegible]

רק 1,090 $ למ"ר

ויש לך שטח למסחר ולתעשייה קלה במקום הטוב ביותר במדינה

על יד קניון הזהב בראשל"צ

קומה א' בבניין חדש ומפואר

עם עליה לרכב עד לפתח הנכס

אולמות החל מ-300 מ"ר● אפשרות למשכנתא עד 70%

משרד מכירות: דירות עידן, רוטשילד 54, ראשל"צ

טל': 03-9694983, טלפון באתר: 050-260760

נדל"ן

האחים קחטן יבנו פרויקט למגורים ומסחר בשטח פארק ברמת גן

מאת זיו מאור

רת האחים קחטן עומדת להתחיל בבניית פרויקט למגורים ומסחר ברחוב עוזיאלי, שבשכונת רמת השקמה ברמת גן. יקט יכלול 56 יחידות דיור ו־1,000 מ"ר למסחר. החברה ה היתר בנייה והעבודות יחלו בימים הקרובים. תושבי המ־ התנגדו לבניית הפרויקט, בין היתר, מכיוון שהוא נבנה ות ויצו – רק שכונתי שעציו נכרתו לשם הבנייה.
יני הפרק ה ות התנגדו לכריתת העצים ושלחו מכתב לעיריית רמת גן, אך הסתיימה התערבותם בעניין. האזור, שעדי לא הסכים עם הפגיעה באיכות חיי השכונה ת הפרויקט החדש, מתנגד גם לבניית בניין בן 12 קומות יקט. זאת, משום שלטענתם, כל הבתים האחרים באזור הם ו־4 קומות בלבד.
שבים טוענים עוד, כי לא הוצגה להם על התוכנית במועד לא הספיקו להגיש לה התנגדויות בעת הדיון בוועדות ין.
בר עיריית רמת גן אמר בתגובה לטענות הדיירים, כי ית בניין העיר המקומית אישרה את הקמת הפרויקט במת־ ן, ולא ניתנו לקבלן היתרים מיוחדים לבנייה לגובה. הדובר ש, כי העירייה פעלה לפי כל הנהלים – פירסמה את קיום בית בעיתונות מקומית וארצית ועל לוחות מודעות בעיר. זין, כי למרות שאין חובה על פי חוק – ישנן רשויות נות לשלוח מכתבים אישיים לדיירים העלולים להיפגע ת יישום תוכנית כלשהי. עיריית רמת גן במקרה זה העדי־ ילא לנהוג כך.
יק קפלן, מראשי קבוצת הדיירים המתנגדת להקמת הפרוי־ טען כי נגרם לו נזק – "במקום נוף של עצי אקליפטוס נראה ת בניין אפור", אמר.
יריה כתבו יתב תשובה לוועד תושבי רמת השיקמה מפברואר, כי תושבים רבים רואים התלוננו על הלכלוך ץ העצים. העירייה הבטיחה גם, כי בנוסף ייבנה מבנה חדש ידשן שנמצא היום בסמוך לפארק ובמקום עצי נטעו עצי דקל.
חים קחטן רכשו את הקרקע ממינהל מקרקעי ישראל. ה בנוה עוד כמה בניינים בשכונה.

דיור מוגן באשדוד – 90 אלף דולר ליחידה

מאת גד פריץ

ן הבנייה שיק אשדוד, שב־ צחק גולן, החלה לפני חו־ ית 87 יחידות דיור ברובע רוו. הפרויקט – "מגדלי מיועד על פי תוכנית ר לדיור מוגן, אך יוקצו בו ת לשכירות.
קט יכלול שני מבנים בני ת הכוה כן מבנה דו קומתי ים קהילתיים. הדירות ן יהיו בנות 3 חדרים, בש־ 70 מ"ר ברוטו והן יוצעו של 90 אלף דולר.
המכירות הצפוי בפרויקט הוא כ־7 מיליון דולר, לא כולל הדירות להשכרה. החברה התחייבה להקים חברת ניהול שתנהל את הפרויקט בחמש השנים הראשונות להקמתו.
חברת שיק אשדוד מסרה את ביצוע העבודות לחברה הקבלנית בהרי ושות' ארמונות חן. שטח הפרויקט הוא 3.2 דונם והוא יכלול חניה המיועדת ל־50 מכוניות על שטח של דונם וחצי.
אדריכל הפרויקט הוא חיים בר־בה. יצחק גולן העריך, שמחירי השכירות בפרויקט יגיעו ל־500 דולר בתוך שנתיים, לכשיסתיים הבנייה.

150 אלף דולר לקוטג' 5 חדרים בבאר שבע

מאת גד פריץ

ית, שבנה במכרז על שטח דונם בנווה מנחם בבאר חיל בקרוב בבניית 22 בפרויקט, שייקרא נבי מכירות הצפוי – כ־3.5 דולר. החברה תבנה קוטג'ים דו־משפחתיים; מחיר קוטג', על מגרש בשטח 250–350 מ"ר, בן חמישה חדרים בשטח בנוי של 136 מ"ר, יהיה 150 אלף דולר.
בחודש הראשון לשיווק הפרויקט נמכרו 21 קוטג'ים. החברה מתכננת לסיים את הבנייה בתוך שנה וחצי.

ף מכירות של 95–105 מ' ד' – 536 יח"ד בסיטי באשדוד

מאת גד פריץ

ן הבנייה האחים שרבט בר־ שדוד 536 יחידות דיור ן "פנינת הסיטי", ברובע ורש. הפרויקט יכלול 14 בני 4–9 קומות. היקף צפוי להגיע ל־95–105 דולר. המחירים בפרויקט יהיו כ־152 אלף דולר לדירת 4 חדרים; 163 אלף דולר לדירת 4.5 חדרים; ו־166 אלף דולר ל־5 חדרים.
בנוסף, מוצעים למכירה דופלקסים בני 6.5–7.5 חדרים, שמחירם נקבע ל־235–255 אלף דולר בהתאמה. החברה אף תקים בפרויקט פארק וחניה תת־קרקעית.

'מתחם מכבי' ברחובות – לוועדה המחוזית

מאת גד פריץ

ניתה של חברת הבנייה ומי־ שבבעלות מרדכי יונה – 288 יחידות דיור ומרכז בשטח של 7,500 מ"ר בר־ – זכתה בשבוע שעבר באי־ הוועדה המקומית לתכנון של עיריית רחובות. הוע־ לישה, כי התוכנית תעבור שבועות לוועדה המחוזית. בה נמסר, כי היא צופה מכירות של 80–90 מיליון פרויקט. הפרויקט – "מת־ בי" – ישתרע על שטח של ם בשטח מגרש הכדורגל בי רחובות לשעבר, בין הר־ הרצל, לבקוביץ והשופטים. כלול 5–6 בניינים, בני קומות כל אחד.
פציעה בנה בימים אלו 120 יחידות דיור בפרויקט "מגדלי הפארק" בחולות ה' בראשון לציון. היקף המכירות הצפוי בפרויקט – כ־27 מיליון דולר, כולל מע"מ. היא תבנה במקום 3 בניינים בני 12 קומות. מחיר דירות 3 חדרים בפרויקט, בשטח 80 מ"ר, יהיה 150 אלף דולר; מחיר דירות 4 חדרים, 112 מ"ר – החל מ־184 אלף דולר; מחיר דירות 4.5 חדרים, 130 מ"ר – 198 אלף דולר; מחיר דירות 5 חדרים, 151 מ"ר, יהיה החל מ־220 אלף דולר ומחיר דירות דופלקס, 6.5 חדרים, בשטח 182–197 – 340 אלף דולר. עד עתה נמכרו במגדלי הפארק 20 יח"ד תמורת כ־4 מיליון דולר. אכלוס הפרויקט – בדצמבר '96.

נקר – אלמנטים טרומיים ארק קיסריה ב־380 אלף ד'

מאת אודי אלשוהר

ת ספנקריט תולדה, שבבע־ ברוך תולדה, סיפקה אלמנ־ טרומיים לשלושה מבני ה הנבנים בימים אלה בפא־ תעשיות בקיסריה. החברה עבור העבודות כ־380 אלף
רת אורבן, שבנתה במקום תעשיות הייטק בשטח של מ"ר. סיפקה ספנקריט עמודים, קורות וקירות חזית טרומיים. לחברת ת.ש.ט סופקו עמודים וחזיתות למבנה תעשייה בן 4,000 מ"ר שהיא בונה עבור מפעל רולי־קר.
לחברת הבנייה אדרי־צפון סופקו עמודים, קורות וחזיתות, למבנה התעשייה שהיא בונה עבור חברת פתקית. פרויקט זה כולל שני מבנים – שטח האחד 2,000 מ"ר וייעודו – תעשייה והשני – בשטח 1,000 מ"ר למשרדים.

גם מס רכוש רוצה את חלקו בהפשרת הקרקעות

בעלי קרקעות חקלאיות שהופשרו קובלים שעליהם לשלם מס רכוש על קרקע לבנייה, למרות שאינם יכולים לבנות עליה. במס רכוש טוענים, כי התשלום צודק וכי הקרקע כבר אינה חקלאית

מאת זיו מאור

חקלאים ובעלי קרקעות חקלאיות, שהופשרו לאחרונה לפי החלטה 666 של מינהל מקרקעי ישראל, טוענים כי עליהם לשלם מס רכוש עבור הקרקע המחושבת כקרקע לבנייה, למרות שלמעשה היתר הבנייה לא מתקבל מסיבות שונות. השמאי שאול ויסמן מייצג את התאחדות האיכרים ואת המרכז החקלאי.

כשתוכנית שינוי ייעוד מקבלת תוקף – נאלץ בעל הקרקע לשלם למס רכוש כל שנה 2.5% מערך הקרקע

לטענתו של ויסמן, על בעלי הקרקע לשלם מס רכוש מלא, לפי ערך הקרקע – רק כשניתן להתחיל לבנות בפועל. התשלום לקרקע יכול להיות משמעותי מאוד: ברגע שתוכנית לשינוי ייעוד מחקלאות למגורים, או לתעשייה, מקבלת תוקף – עולה ערך הקרקע במאות אחוזים; במצב כזה נאלץ בעל הקרקע לשלם למס רכוש 2.5% מערך הקרקע מדי שנה.
באזור תעשייה קריית אריה למשל – בו דונם עולה כמיליון דולר – יכול להגיע תשלום שנתי שבו חייב חקלאי בעל שטח של 3 דונם למס רכוש ל־75 אלף דולר.
לדברי ויסמן, פעמים רבות נוצר מצב, שבו גם לאחר שהתוכנית אושרה, בוועדות וקיבלה תוקף, יכולות להיות סיבות רבות לכך שיעברו שנתיים עד שניתן יהיה להתחיל לבנות על הקרקע: לפעמים זו העירייה, שלא הכינה תשתיות למתחם המאושר; לעתים האדריכל לא סיים את התוכנית המפורטת ופעמים אחרות ישנה מחלוקת בין שותפים במתחם גדול. בקריית אריה לדוגמה, תוכנית שינוי ייעוד קרקע – מקרקע חקלאית לקרקע לתעשייה – קיבלה תוקף. העלם, אי אפשר עדיין לבנות בגלל בעיות של איחוד וחלוקה של חלקות במתחם, שנוצרו עקב ריבוי בעלים. ויסמן אומר, שהחקלאים במתחם זה קיבלו כבר השנה הוראות תשלום ממס רכוש. לדבריו, הם עומדים לערער על ההחלטה.
ברמת השרון, מוסיף ויסמן, מתעכבת בניית תוכנית שכבר אושרה, מסיבות אחרות: בעלי קרקעות במתחם לא הגיעו ביניהם להסכמה בנושא איחוד הקרקע, וגם שם יעבור זמן רב עד שבעל קרקע יוכל להתחיל בבנייה.
נקודה נוספת שמעלה ויסמן בעקבות החלטה 666, היא שהחקלאים שמכרו את הקרקע מהמינהל זוכים רק ב־27% ממנה, בעוד שהוראות התשלום ממס רכוש מתייחסות לכל השטח. ויסמן לא מבקש שההקלות יחולו על כל בעלי הקרקע: "ספקולנטים", הוא אומר, "אינם זכאים להקלות אלו, אך משפחות של חקלאים – מדור שני – רשאים ליהנות מהן".
לדבריו, בחלק מהחלקות – בעיקר בראשון לציון וברחובות – קיימים מקרים שבהם ההורים ממשיכים לעבד את הקרקע כקרקע חקלאית לכל דבר, בזמן שהאדמה רשומה על שם הילדים שאינם חקלאים, כקרקע מוסבת, והם מחויבים בתשלום המס.
רב שמאי, משנה לנציב המס האחראי לנושא מס רכוש, חולק על ויסמן. לדעתו המס צודק: "ברגע שהתקבלה תוכנית חדשה – ערך הקרקע השתנה. תשלום המס אינו לפי זמינות הקרקע, אלא לפי ערכה. 80% מהקרקעות המיועדות לבנייה הן קרקעות מינהל שאינן זמינות עדיין לבנייה".
לדעת שמאי, איש לא חייב להחזיק בידיו את הקרקע; הוא יכול למכור את חלקו ולקבל תמורתו את ערך השוק. שמאי מכחיש כי חקלאי שחלקו על הקרקע, לפי החלטה 666 הוא 27%, נאלץ לשלם מס על המגרש השלם: "לפי תקנה 666, ברגע שיש כוונה לשינוי ייעוד של הקרקע, היא חוזרת למינהל. החוכר רשאי לקבל 27% מערך הקרקע ולשלם על חלקו מס, או לקבל תמורת חלקו את הערך הכספי של הקרקע, לפי הערכת שמאי".

בא כוח החקלאים: על בעלי הקרקע לשלם מס רכוש מלא, לפי ערך הקרקע, רק כשניתן לבנות בפועל

חברת שיכון ופיתוח החלה בשיווק 44 קוטג'ים מודיים בשוהם, בפרויקט "נופי שוהם". את הקרקע רכשה החברה בשנה שעברה ממושב שדה נחמיה הסמוך. הקבלן המבצע את הפרויקט הוא חברת סולומון.
הקוטג'ים מהווים את שלב א' בפרויקט. שטח כל קוטג' הוא כ־173 מ"ר, בשני מפלסים. מחירי הקוטג'ים, הכוללים 6 חדרים, נעים בין 294 ל־312 אלף דולר, כולל מע"מ. לכל קוטג' צמודים שני מקומות חניה. היקף המכירות הצפוי בפרויקט – 13 מיליון דולר.

8 קוטג'ים ב־1.6 מ' ד' בנווה יובלים בעפולה

מאת אודי אלשוהר

בפרויקט "נווה יובלים", שבונה חברת יזבל הנדסה בשכונת גאי־לים שבעפולה, נמכרו בשבוע הראשון של מארס 8 קוטג'ים תמורת 1.6 מיליון דולר.
לאחרונה יצאה החברה במבצע, שבמסגרתו הציעה את הקוטג'ים למכירה תמורת 199,500 אלף דולר (הנחה של 15%). כן כוללים הקוטג'ים שבמבצע ג'אקוזי. הקוטג'ים הם בני 6 חדרים, בשטח של כ־200 מ"ר + גינה ששטחה כ־250 מ"ר.
הפרויקט כולל 78 קוטג'ים, בהיקף מכירות כולל של כ־15.6 מיליון דולר.

90 יח"ד ב"אחוזת דניה" ב־12 מ' ד'

מאת אודי אלשוהר

חברת בני בנימין לקריץ, הבונה את פרויקט "אחוזת דניה" בחיפה, דיווחה כי עד כה מכרה 90 יח"ד, מתוך 150 שהוצעו למכירה בשלב הראשון של הפרויקט. היקף המכירות עד כה מסתכם בכ־12 מיליון דולר.
בימים אלה מתבצעות בשטח עבודות הפיתוח הסביבתי, ותחילת האכלוס צפויה ביוני '95.
אחוזת דניה יכלול בסך הכל 550 יח"ד מסוגים שונים: דופלקסים בשטח 133 מ"ר, במחיר התחלתי של 175 אלף דולר ודירות קוטג' בשטח דומה במחיר התחלתי של 170 אלף דולר.
עד כה בונה החברה שני בניינים בני 7 קומות, ובהם דירות בנות 3–5 חדרים ופנטהאוזים. מחיר דירת 3 חדרים, 97 מ"ר + מרפסת שמש בשטח 10 מ"ר – 107 אלף דולר.

72 יח"ד באשדוד בהיקף מכירות של 17.5 מ' ד'

מאת גד פריץ

חברת אורן הסלע, שבבעלות משפחת צימר, בונה ברובע י"א באשדוד 72 יחידות דיור בהיקף מכירות של 17.5 מיליון דולר. הפרויקט, שנקרא "פסגת התרמון", כולל 2 בניינים בני 9 קומות על שטח של 6 דונם.
החברה מציעה בפרויקט דירות 5 חדרים בשטח של 165–176 מ"ר פלוס מרפסת בשטח של 20 מ"ר, במחיר של 183–230 אלף דולר; שני מיני פנטהאוז של 5 חדרים בשטח של 192 מ"ר – ב־280 אלף דולר.
כמו כן תבנה החברה בכל בניין דירת פנטהאוז עם תכנון גמיש, שתכלול מעלית פרטית, בריכת שחייה וחניה תת קרקעית פרטית בשטח של 120 מ"ר במחיר של כמיליון דולר. אכלוס הפרויקט צפוי בינואר '97.

ארא – מכירות ב־16.2 מיליון ד' ל־135 יח"ד באשדוד

מאת גד פריץ

חברת ארא, שבבעלות אלי ויצחק רדין, בונה באשדוד 135 יחידות דיור בהיקף מכירות של 16.2 מיליון דולר. הפרויקט, שייקרא "הלומית", יכלול 5 בניינים בני 3 קומות עם מעלית.
מחיר דירות 4 חדרים בפרויקט, 100 מ"ר + גינה של 80 מ"ר – 125–130 אלף דולר. מחיר דירות 4 חדרים + מרפסת שמש של 100 מ"ר – 114–118 אלף דולר, ומחיר דירות מיני פנטהאוז, 3 חדרים, 90 מ"ר + מרפסת בשטח 60 מ"ר – 125 אלף ד'.
הפרויקט נבנה על כ־20 דונם ברובע י"ג בעיר והוא יאוכלס בדצמ' '96.

עד היום, לא הרשית לעצמך לקנות את "פרימוורה" בגלל המחיר היקר...

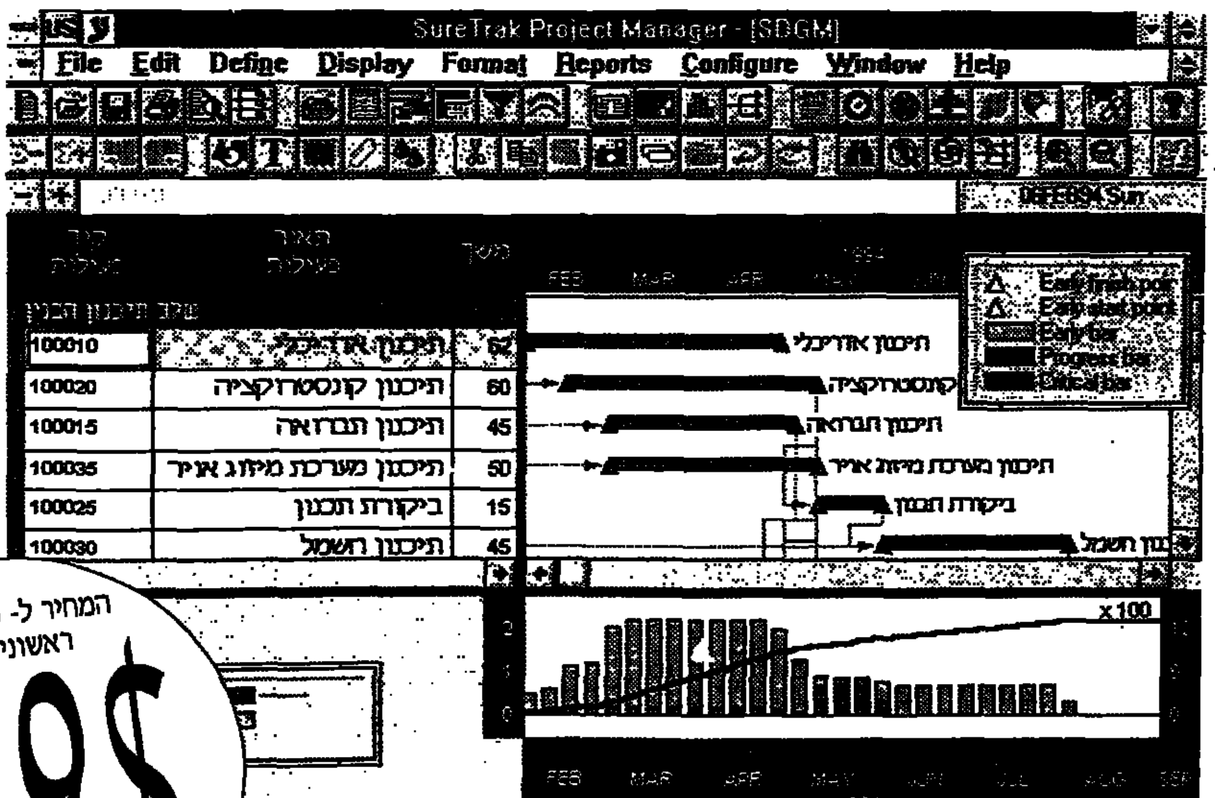

אבינעם דור

המחיר ל- 100 עותקים ראשונים בלבד
549$
1927 ש"ח כולל מע"מ

SureTrak לחלונות מבית "פרימוורה"
התוכנה החדשה לניהול פרויקטים, עכשיו במחיר חסר תקדים

לפניך התוכנה היחידה לניהול פרויקטים ולוחות זמנים שקל להשתמש בה, קל ללמוד אותה וקל לנצל את יתרונותיה.

SureTrak לחלונות פותחה במטרה לענות על הביקוש הרב לתוכנה מקצועית מעולה, אשר תהיה פשוטה מאוד להפעלה (גם לבעלי ידע מינימלי במחשבים) - ותימכר במחיר אטרקטיבי במיוחד.

SureTrak מבוססת על הפונקציות המרכזיות של P3 - תוכנת ניהול הפרויקטים הטובה בעולם - ומעניקה למשתמש שילוב בלעדי של יתרונות: תכנון, תזמון ובקרה אינטראקטיבית על כל פרויקט ● עדכון מהיר (ידני ואוטומטי) והשוואת תכנון מול ביצוע ● ניתוח משאבים בגבולות הזמינות ● ארגון הנתונים עפ"י זווית המבט הנדרשת ● דוחות מקצועיים (ניתנים להגדרת המשתמש או מובנים)

SureTrak פותחה ע"י "פרימוורה" - בית התוכנה המוביל בעולם בפיתוח תוכנות לניהול פרויקטים, ומשווקת בישראל ע"י רמדור - החברה הגדולה בתחומה, המתפעלת מערך מתקדם של הדרכה, ומעניקה שירות למאות משתמשים מרוצים.

להזמנות ופרטים חייג:
03-5403766

יום עיון
יתקיים בתל אביב ב- 28.3.95

רמדור

סניף ראשי: רמת השרון, סוקולוב 46, טל 5403766, פקס 03-5493288
סניף ירושלים והדרום: ירושלים, רב צעיר 4, קרית משה, טל. 02-528681, פקס 02-528682

PRIMAVERA
עד מוצר נבחר לניהול פרויקטים מבית פרימוורה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

"משבר בשוק הנדל"ן בישראל – יבוא, אך לא בשנתיים הקרובות"

מעריך פרופ' לינמן מאוניברסיטת פנסילווניה

מאת זיו מאור

"לישראל יש עוד שנתיים או שלוש טובות, לפני המשבר בתחום הנדל"ן". כך אמר השבוע בריאיון ל"הארץ" פרופסור פיטר לינמן, ראש מרכז המקרקעין בבית ספר וורטון למינהל עסקים, באוניברסיטת פנסילווניה. לינמן מתרשם ששוק הדירות נמצא במצב טוב, אך בנדל"ן מסחרי, לדבריו, המצב טוב פחות.

לינמן הוסיף, כי למשקיעי חוץ מומלץ להיזהר לפני שישקיעו בנדל"ן בישראל, אך למשקיעים ישראלים שינהגו בתבונה ובזהירות – ובהתחשב במצב הענף מול ענפים אחרים במשק – השקעה בנדל"ן היא אופציה סבירה.

לינמן הרצה השבוע במרכז הבינתחומי ללימודי עסקים, משפט וטכנולוגיה, שהקים פרופ' אוריאל רייכמן בהרצליה, והשווה בין משברים שהיו ב-7 השנים האחרונות בענף הנדל"ן בעולם. לדבריו, מצבה של ישראל כיום

"אין הידרדרות, מאחר שבנקים זרים עוד לא נכנסו למימון בישראל"

טוב, בעיקר בגלל הצמיחה הגדולה אליה, המשפיעה באופן חיובי על המשק. לדעתו, גם העובדה שעד היום לא נכנסו בנקים זרים למימון פרויקטים בארץ – מונעת הידרדרות.

לינמן ציין, בין השאר, מדינות כמו יפאן, ארה"ב, בריטניה, צרפת, אטליה וספרד, שבהן צנחו מחירי הנדל"ן בעשרות אחוזים וחברות בנייה רבות קרסו. לדבריו, אמנם בעתיד צפויה התמוטטות כזו בכל מקום, אך ניתן לזהות אותה מראש ולמנעה.

אחת הסיבות העיקריות לנפילה בענף הנדל"ן, אומר לינמן, היא עודף הלוואות שמוענקות ליזמים. לדבריו, בכל המדינות שבהן ביקר לפני הנפילה, ראה כי ההלוואות לענף הנדל"ן גבוהות בהרבה מהממוצע במשק.

ב-89' לדוגמה – כשפרץ משבר הנדל"ן בארה"ב – מומן הנדל"ן ב-1.1 טריליון דולר, כשהסכום המתאים ביחס לשאר המשק האמריקאי, לפי החישובים, היה 600 מיליארד דולר. לינמן הזהיר. ואולם, לדבריו, אנשי העסקים בארה"ב טענו, כי שוק הנדל"ן שונה משווקים אחרים, וכי אין בעיה בהלוואות יתר.

לדבריו, הפער שנוצר בענף בין הלוואות בפועל לבין הצורך האמיתי בהן גדל – עד שהגיע המשבר הבלתי נמנע. לינמן מעריך, כי בישראל מתחיל להיווצר פער שכזה, אך הוא ציין לטובה את הזהירות שנוקטים באחרונה הבנקים בארץ במימון לפרויקטים.

בצרפת התעכבה ההתמוטטות, לדברי לינמן, בגלל שאנשי הנדל"ן פעלו ב"מרמה": גופי נדל"ן מכרו סחורה אחד לשני, יצרו אשליה שהשוק גודל והצליחו לדחות את הנפילה.

לינמן נותן שני סימנים בולטים לזיהוי התמוטטות קרובה: סימן אחד – כשאתרי הבנייה ממומנים על ידי בנקים זרים בלבד. לדברי לינמן, משמעותו של מצב זה היא שהבנקים המקומיים, להם יש הרבה יותר מה להפסיד אם יסרבו לפניות היום, החליטו לדחות את הפרויקט – כנראה בגלל שצפו לו קשיים.

סימן שני להתמוטטות קרבה, אומר לינמן, הוא כשהמחירים עולים בקצב מהיר מדי. לדבריו, מצב זה יכול להיווצר כשיזם חדש מנסה להיכנס לשוק – על נכס ששוויו, לדוגמה, מיליון דולר, מציע היום פי 3: לשם כך הוא פונה לבנק, שמאשר לו הלוואה של 50% מערך הנכס: השכן מהבניין ממול מעלה מיד את מחיר הנכס שלו וכך נוצרת בועת מחירים לא ריאליים, שבסופו של דבר מתפוצצת.

הקבלן אורי רודי התייחס בכינוס להאטה האפשרית בענף. לדעתו, הנדל"ן הוא חלק מהשוק ולכן מיתון במשק ישתקף במיתון גם בנדל"ן. כמו כן, הוסיף, "אם לא תרד הריבית בתוך כמה חודשים – מיתון יהיה בלתי נמנע".

רודי האשים את הממשלה בכישלון של מדיניות שיווק הקרקע: "הממשלה מכניסה אותנו למצב עתידי של מחסור בקרקעות בשנים 96'–98'. כבר היום אין מלאי זמין של קרקעות. תקנות 533 ו-611, שבוטלו, היו אולי הדרך היחידה להפרשת קרקעות בארץ".

כמו כן, רודי צופה משבר נקודתי בשוק משרדי היוקרה בת"א. לדבריו, "יש משרדים בהם המחיר למ"ר הוא 3,500–3,200 דולר למ"ר, או דמי שכירות של 22 דולר למ"ר בחודש, בעוד ששני קילומטר בקו אווירי משם המחיר למ"ר אחד הוא 2,000 דולר בלבד, או כ-12 דולר למ"ר לחודש. אבל גם נושא המחירים יתוקן בקרוב. אך מדובר ב-20–30 אלף מ"ר לכל היותר ולא במשבר גדול".

שמאי המקרקעין, אהוד המאירי, הסביר את ההאטה בביקושים בשוק הנדל"ן, בכך שהצטמקות שוק ההון העלימה את הרגשת העושר, ובכך שהצהרות המינהל ומשרד השיכון, בדבר הורדת מחירי הדיור, השפיעו פסיכולוגית. לדבריו, "למינהל אין כמעט קרקעות באזורי ביקוש גבוהים, מלבד אולי ראשל"צ – כך שהשליטה שלו על השוק מוגבלת והוא חזק בעיקר בדיבורים". לדעתו, ב-95' יהיו מגמות שונות בכל אזור לפי הביקושים וההיצעים. "במקום בו יהיה מלאי קטן ויהיו ביקושים, המחירים לא ירדו", אמר.

בחודשים האחרונים מעידים יזמים ישראלים, כי עסקות מכירות קרקע כמעט לא נעשות. אביב שקד, מחברת נתנאל שקד, אומר כי "אם בעבר רכשה החברה קרקע כשצפתה רווח של 15%, הרי שבחוסר הוודאות הקיימת בשוק כיום ישתכנע יזם לרכוש קרקע רק כשיצפה לרווח יזמי גדול יותר".

תנן שגר, מחברת אלרם, הוסיף כי באחרונה הציעו לחברה לרכוש קרקע למגורים במתחם שבין דרך איילון לדרך חיפה בת"א, במחיר גבוה מדי – והעסקה נפלה.

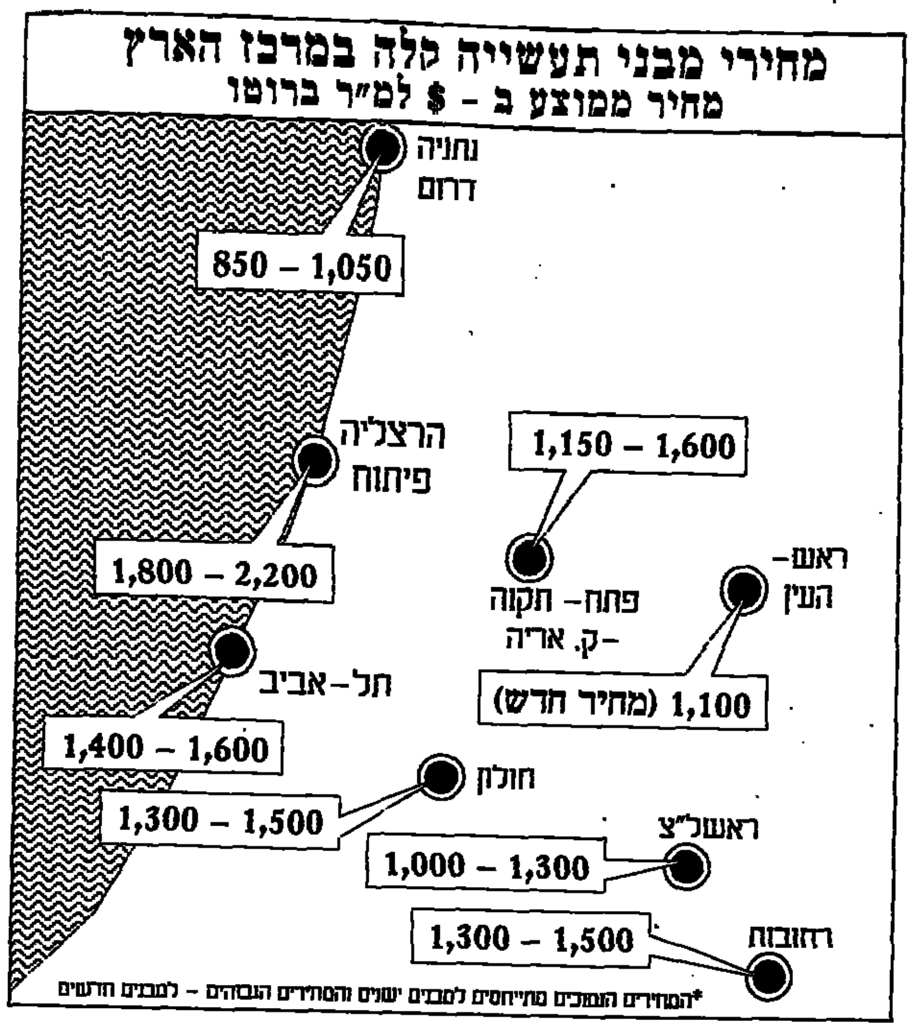

משה חדיף בונה 15 קוטג'ים ברמות צהלה

פרויקט הקוטג'ים. היקף מכירות של כ-5–5.5 מ' ד'

היום משה חדיף החל בבניית 15 קוטג'ים ברחוב סולקובסקי ברמות צהלה בתל אביב, בעסקת קומבינציה עם בעלי הקרקע לפי 50%. הפרויקט משתרע על שטח של 3.5 דונם והיקף המכירות הצפוי בו מוערך בכ-5–5.5 מיליון דולר. חדיף מסר את ביצוע הפרויקט לידי החברה הקבלנית אלון בוני הגליל.

הקוטג'ים החיצוניים בפרויקט ייבנו על מגרשים ששטחם 275 מ"ר והקוטג'ים שבמרכז ייבנו על מגרשים בשטח של 166 מ"ר. כל קוטג' יכלול 5 חדרים בשטח בנוי של כ-190 מ"ר.

מחיר קוטג' חיצוני נקבע לכ-630 אלף דולר ומחיר קוטג' במרכז הפרויקט – כ-560 אלף דולר. איתן קסביאן, משווק הפרויקט, מסר כי אכלוס צפוי להתבצע בתוך שנה וחצי.

גד פרץ

פריצקר – 604 קוטג'ים ודירות בקריות ובנהריה

מאת סופר "הארץ"

שלושה פרויקטים, בהיקף מכירות של כ-116 מיליון דולר, הכוללים 604 יחידות דיור, מהן 340 קוטג'ים, נבנים בימים אלה באזור הקריות ובנהריה על ידי חברת פריצקר יזמות, בשותפות עם החברות דנקנר ודסקו. הפרויקטים נבנים בקריית מוצקין, קריית אתא ונהריה.

בקריית מוצקין מוקם פרויקט הכולל שלושה בניינים ו"ביג־מת", שאחד מהם בן 24 קומות ובו 96 דירות. שני הבניינים האחרים הם בני 22 קומות – 84 דירות כל אחד. שטחי הדירות נעים בין 120 ל-130 מ"ר.

שמשון פריצקר, המנכ"ל והבעלים של פריצקר יזמות, מסר כי בבניין הגבוה נמכרו כבר מרבית הדירות. במגדל הדירות השני נמכרו 44 דירות ואילו את הבניין השלישי עדיין לא החלו לשווק. מחירי הדירות בבניינים אלה נקבע לכ-150 אלף דולר בממוצע.

שכונת קוטג'ים נוספת, "צמרת אלונים", נבנית בקריית אתא. כשבונה ייבנו 60 קוטג'ים ששטחם הבנוי יהיה 150–160 מ"ר. מחיר קוטג' נקבע ל-195 אלף דולר.

בנהריה בונה החברה שכונה של 280 קוטג'ים, ששטחם כ-150 מ"ר. השכונה נושאת את השם "נרפי ים". מחירי הקוטג'ים – כ-230 אלף דולר.

11 דירות ב-1.7 מיליון ד' בפרויקט חוף הכרמל

מאת אורי אלשוחר

11 דירות נמכרו בפברואר ב"מגדל אלמוג" שבפרויקט "חוף הכרמל", בהיקף הכנסות של 1.7 מיליון דולר. בונה את הפרויקט חברת חוף כרמל נופש ותיירות 89, שבבעלותם של האדריכל משה ברנר, רו"ח אורי פינקלשטיין והחברות תשלוז וי. מושקוביץ.

"חוף הכרמל" נמצא על רצועת חוף שאורכה 950 מטר, בכניסה הדרומית לחיפה. עם השלמתו יכלול הפרויקט 4 בניינים, ובהם מלון דירות (כ-1,100 דירות), 2 בתי מלון (900 חדרים וסוויטות) בתי קולנוע, מסעדות וחנויות.

מגדל אלמוג הוא הבניין הראשון שנבנה במסגרת הפרויקט. הוא יכלול 17 קומות של מלון הדירות, ובהן 250 דירות, שמתוכן נמכרו עד כה 210, בהיקף מכירות של כ-32 מיליון דולר. הקמת מגדל אלמוג מגיעה כיום בשלבי הגמר הקומות החיצוניות, והאיכלוס צפוי בספטמבר 96'.

דירת 2.5 חדרים, בשטח 84 מ"ר, בקומה שמינית נמכרה תמורת 240 אלף דולר. דירת 2 חדרים, בשטח 57 מ"ר, בקומה שביעית, נמכרה תמורת 182 אלף דולר. דירת סטודיו, בשטח 38 מ"ר, בקומה שביעית, נמכרה תמורת 140 אלף דולר.

באחרונה התפרסמו תוצאות מכרזים לביצוע עבודות בבניין: חברת אלקטרה תעשיות תתקין במגדל 10 מעליות בעלות של 1.1 מיליון דולר. חברת אחים פרוז תבצע את עבודות האלומיניום בבניין תמורת 830 אלף דולר.

בחודש הבא תונח אבן הפינה לבניין השני בפרויקט. במכרז לחפירת בור היסודות זכתה חברת מגור, שתבצע את העבודה תמורת 200 אלף דולר.

האחים קחטן – מגרש ל-200 יח"ד ב-6.5 מ' ד'

מאת אורי אלשוחר

חברת דיור ופיתוח לבנין, שבבעלותם של האחים קחטן, זכתה בסוף פברואר השנה במכרז שפירסם מינהל מקרקעי ישראל, לחכירת מתחם המחנה הצבאי הישן בבת גלים בחיפה. החברה תשלם תמורת המגרש כ-6.5 מיליון דולר.

לפי התוכנית, יוקם במתחם פרויקט מגורים בשטח בנוי של 11.2 אלף מ"ר, בבנייה מדורגת. הפרויקט יכלול 140 דירות בנות 3 עד 5 חדרים, שחלקן יכללו מרפסות ובנוסף, 60 יחידות דיור מוגן, בנות 2–3 חדרים.

עוד תבנה החברה במתחם מרכז מסחרי, בשטח של 3,000 מ"ר שיכלול מגרש חניה תת־קרקעי. הבנייה תחל בתוך חודשים ספורים.

סולומון – 35 יח"ד ב-3 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה סולומון מכרה בחודשיים האחרונים 35 דירות בפרויקט "נאות גנים" באשקלון, שהן 32% מהדירות בפרויקט. המכירות הסתכמו בכ-3 מיליון דולר. החברה בונה בפרויקט 108 יח"ד ב-9 בניינים בני 4 קומות כל אחד. החברה מציעה דירות 3, 4 ו-5 חדרים, דירות פנטהאוז ודירות גן. היקף המכירות הכולל בפרויקט – כ-13 מיליון דולר.

תפוס מיקום באזור הסחר הרענן

באחוזת השופינג והבילוי של רעננה הולך ומוקם מרכז אלרם ואין מקום לכולם!

בעסקים כמו בעסקים, מה שחשוב זה מיקום, מיקום ועוד פעם מיקום. מרכז אלרם-רעננה ממוקם בדיוק במרכז העניינים במקום הכי טוב ברחוב אחוזה. אלפי צרכנים פוטנציאליים יעברו בו יום-יום וערב-ערב. אנשים בעלי הכנסה ורמת חיים מהגבוהות בארץ. המרכז המשתרע על 10,000 מ"ר, יציע 5 קומות מפוארות של חנויות להשכרה, משרדים למכירה וחניון תת קרקעי בן 3 קומות.

הגדול מכולם כבר תפס את מקומו, מה איתך?
כן, מקדונלד כבר כאן. רשת המזון המהיר הגדולה והמצליחה ביותר בעולם בוחרת רק במקומות הטובים ביותר וכולם יודעים את זה כמוך. אם לא תזדרז יחטפו לך את כל המקומות. בקיצור ולענין, אם חשובה לך אחיזה ברעננה, בוא עכשיו למרכז אלרם ותפתח עסק על המיקום.

לקביעת פגישה ולקבלת פרטים נוספים פנה אישית לשלמה שביט: 03-6952181

מרכז·אלרם·רעננה
אזור הסחר הרענן שלך

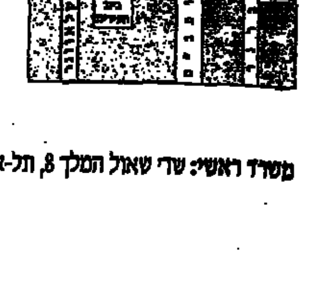

אלרם
מיסודם של החברה לישראל ואשטרום

משרד ראשי: שד' שאול המלך 8, תל-אביב טל. 03-6952181, משרד באתר: רחוב אחוזה 96, רעננה טל. 09-980537

רשף נכסים
המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

להשכרה ברמת החייל
במגדל משרדים מפואר
650 מ"ר, $13.5 למ"ר
גימור מלא, כניסה מיידית
חניה בשפע

טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה

1. בצהלה - ברחוב מעולה!! בית בודד - 5 חדרים, כחונם מגרש. פונה לתורשה !! בלעדי !!
3. בגני צהלה - קוטג' יפה 5 חד' + מרתף. מרווח !! שקט !!
2. דירות 4–5 חד' יפיפיות !! + דופלקסים במיקום מעולה, בצהלה החדשה - המשתלה !!

טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. למכירה בהרצליה הצעירה
פנטהאוז מפואר, מפלס אחד 6 חד', 200 מ"ר בנוי + 80 מ"ר מרפסות!!!
2. למכירה ברמות השרון - דירת 4 חדרים
2 אמבטיות + מעלית + מרפסת שמש, מושקעת!! מדהימה!!
3. ברמות השרון המערבית
בית חדש!! בשלבי גמר בניה, במיקום מעולה!!!
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

ברמות השרון !!
במיקומים מעולים
דירות גינה וגג מפוארות מהקבלן, בשלבי בניה שונים.
• אפשרות לתכנון המתאים ללקוחות.
• החל מ-$510,000
טל: 03-5400004.

הארץ

יום ראשון י' באדר ב' תשנ"ה
12 במארס 1995

מערכת, הנהלה, מודעות, והפצה המרכזיים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הסוכנות 2, טל' 6–254245–02, ת"ד 273 י־ם 91002 פקס' 02-254249
חיפה: רחוב הנביאים 68, טל' 7–623166–04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670215
שירות הלקוחות למנויים 03-5121535, 03-5121344 מודעות לזה הדרושים 03-6382820

הוצאה לאור: עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212. Fax 6810012

היעד: הסדר ביניים

"פריצת הדרך" לא התרחשה בפגישה בין שר החוץ שמעון פרס וראש אש"ף, המכהן כיושב ראש הרשות הפלשתינית ברצועת עזה ובאזור יריחו בלבד; ומוטב היה לו לעת עתה נמנע פרס מלהשתמש בצירוף לשוני זה.

מה שאירע בפגישת השניים ליד מחסום ארז ביום חמישי, ראוי שיוצג כחידוש המשא והמתן שהוקפא על ידי ישראל בתגובה על הפיגוע בצומת בית ליד ב־22 בינואר – טבח שעשרים ואחד חיילי צה"ל נהרגו בו; והוכח כי הטרוריסט המתאבד, ומי שעזר לו בדרכו לתוך ישראל, הגיעו ליעדו מעזה.

ראש הממשלה הסמיך עתה את שר החוץ להודיע לערפאת כי ישראל מוכנה להמשיך בדיון על שחרור אסירים ולפתוח לאלתר – ללא מו"מ נוסף – את המעבר הבטוח בין עזה ליריחו. אלה היו שתי סוגיות שהמו"מ עליהן עמד להתחדש למחרת יום הטבח בבית ליד. פרס גם הבטיח לערפאת כי יוגדל מספר רשיונות הכניסה לישראל בכמה אלפים, וסמכויות ניהול בכמה נושאים כלכליים, ביניהם האחריות לענייני אספקת דלק וגז, יועברו לרשות הפלשתינית בגדה, מחוץ לרצועת עזה ואזור יריחו.

על רקע הכרזותיו של ראש הממשלה שלפיהן המשכו של תהליך השלום בין ישראל לפלשתינאים מותנה בכך שיאסר ערפאת יוכיח באופן משכנע את רצונו ואת כוחו לבלום את פעילות הארגונים הטרוריסטיים, צריך להסיק כי יצחק רבין חידש את האשראי שהעניק למנהיג אש"ף. אמנם לא שמענו עד כה כי רוצחים מבוקשים הוסגרו לישראל כדי שזו תעמיד אותם למשפט, וערפאת עדיין לא נחלץ לפרק את הנשק מהחמאס והג'יהאד האיסלאמי, אבל ייתכן כי המשטרה הפלשתינית הכשילה אי־אלו תוכניות פיגוע רצחניות. אם פיגועי טרור מסוג זה יבוצעו, אמר ראש הממשלה ביום שישי, יחודש הסגר על השטחים המוחזקים במלוא חומרתו.

מעבר למחוות הללו, סיכמו פרס וערפאת באופן עקרוני על חידוש המשא ומתן על הסכם בנוגע להסדר הביניים. שר החוץ היה מוסמך להבטיח לערפאת כי הסכם זה יכלול את הנושאים של היערכות מחדש של כוחות צה"ל מחוץ לערי הגדה, סידורי ביטחון – דהיינו תכנון מפורט לסיורים משותפים של צה"ל והמשטרה הפלשתינית בכבישים ברחבי הגדה – ועריכת בחירות למועצת רשות הממשל העצמי של הפלשתינאים. משמע כי ישראל מוסיפה לראות את עצמה קשורה להסכם אוסלו ואינה מתכוונת לסטות מהמחויבויות שנטלה על עצמה.

אם בסיכומים אלה אין עדיין משום פריצת דרך, יש בהם, מכל מקום, קשירתו מחדש של החוט שנקרע בעקבות הטבח בבית ליד. שני האישים אפילו קבעו לעצמם תאריך יעד – בין 15 ביוני לבין 1 ביולי. סאאב עריקאת הביע תקווה כי לא ישמע פעם נוספת כי בעיני ישראל אין תאריכים מקודשים. גם למי שמפקפק אם אכן ניתן יהיה לקיים את התאריך ככתבו, יש מקום לפרש את הסיכום הזה כאות לרצונה הטוב של ישראל.

אין זה גורע מרצינותה של אזהרת רבין שחידוש הטרור עלול להפוך את הקערה על פיה, אולם חשוב לציין, דווקא תוך התחשבות בה, שישראל אינה נרתעת מהתחזית הצופה כי גם בגדה כולה יוכלו הפלשתינאים להנות ממלוא הסמכויות המשתמעות מהמושג ממשל עצמי. מותר ללמוד מסיכומי פרס־ערפאת כי ישראל חוזרת למימושו המלא של הסכם אוסלו. יצחק רבין הבין כי אין סיכוי שהפלשתינאים יתפקדו בפחות מזה. מאידך גיסא, על אלה להבין כי ערפאת חייב לפעול בנחישות נגד ארגוני הטרור. לא בדרך של רצח יהודים יוכלו להגיע להסדר ביניים, ובסיומו למשא ומתן על הסדר של קבע.

לא רצו לדעת

מאת דן מרגלית

מי יאמין לישראל קיסר וחיים הברפלד, שלא ידעו כי בכספיהם של שכירי יום, אלמנות ויתומים שימנו את מכונת הבחירות שלהם, שלא הבינו כי לא קסמם הכריזמטי הוריש את המיליונים לקופותיהם?

אמנם כל אדם הוא בחזקת חף מפשע עד שתוכח אשמתו. אבל אם קיסר והברפלד לא ידעו מנין הכסף, הם ראויים לבוז כמעט כאילו מעלו. מפני שתמוה מדוע לא שאלו למקורו ולמה לא תהו מי הם התורמים הנדיבים, שפעלו למענם בעילום שם. ולו רק כדי לומר להם בהתרגשות תודה ולבקר בחגיגת הבר מצווה של הבן.

אילו שאלו קיסר והברפלד למקור הכסף, לא היו עוזריהם חושבים מהם את המידע. אך הם לא עשו כן, כי לא רצו לדעת. צרכנותם לא תעמוד להם, ומי בגלל יסמוך על שיקול דעתו של קיסר אם הוא טוען עדיין בכנות לניקיון כפיו?

עצובה מכל הערתו של הברפלד, שאמר כי אם ימשיכו לחקור בקצב הנוכחי תגיע המשטרה לימיו של דוד בן־גוריון. זה נכון. אז מה? הקו בין העבר למציאות נמתח מזמן, והחשודים שוגים בחלומם ממנו.

ישראל נולדה דמוקרטית. באורח טבעי גדלה עמה נורמות מפוקפקות. עידוד כספי הממשלה, ההסתדרות והמפלגה היה כה טבעי, שאיש לא עירער עליו.

בשנים ההן היה בית משפט עליון לתפארת ברוח התקופה. אך ברור כי ניהולו בידי יצחק אולשן, ממש כפועלו של חיים כהן כיועץ המשפטי (כאשר דורון בידי בן־גוריון להדיל מהסתבכות בהעמדתו לדין של ראש עיריית ממפא"י), לא יכלו לשרוד בדמוקרטיה המודרנית. מאיר שמגר ואהרן ברק, שבאו שנים אחריהם, שינו את פני המדינה בשני תפקידיהם כיועצים משפטיים וכשופטים.

בישראל של 1995 היה פנחס ספיר עומד לדין. לא חלילה מפני שלקח לעצמו, אלא בגלל תהליך קבלת ההחלטות שלו. כבר בשנות השבעים, כאשר שמגר התעקש להעמיד לדין חבר מפלגה מתברת מקורות, פנה הנידון לספיר וביקש ממנו להתערב למענו. שר האוצר כבר הבין כי רוח חדשה נושבת בארץ, והשיב לפונה כי "עם שמגר אי אפשר לדבר".

ראשי השלטון התקשו להאמין כאשר העז שמגר להעמיד לדין את מרדכי פרידמן ומיכאל צור. הם לא הבינו כאשר ברק – בתבר בה כאבת – לא נענה להציד של ראש הממשלה יצחק רבין, וסירב להעניק תעודת יושר לחשוד אברהם עופר. אך נטרק הקלקלים הגדולים במדינה. הם גם תרמו לחילופי השלטון ב־1977.

עתה ברור כי לא במידה מספקת. לא רק מפני שחלק מעסקני הליכוד הסתערו רעבים על מקורות הכוח והכסף כארבה ביום חמסין ומילאו את כיסיהם, אלא מפני שרידיה הרקובה של העבודה ממוקדי השלטון היה קצר מדי. ההסתדרות נשארה אחוזתה הפרטית.

במבט לאחור התברר כי מנחם בגין שגה כשלא ייחס חשיבות מספקת לכיבוש קופת חולים ובנק הפועלים. אפילו אחרי השערורייה שנכרכה בשמו של יעקב לוינסון לא עשה הליכוד דבר. רק מהפיכת חיים רמון, מקץ 16 שנים, השלימה את הדמוקרטיזציה הנחוצה.

במצב אחר ראוי להמליץ שוב על חילופים בקלפיות. הרי כל שלטון ממושך משחית. ב־1995 המצב מבוך, מפני שממשלת העבודה היא עדיין הסיכוי האחרון לשלום.

בסתירה שנוצרה יש התניה ברורה: על המשטרה לחקור את הפרשה בתקיפות וביעילות, בלי לטשטש ולטייח. נכון לעכשיו משה שחל נוהג כך, ורבין אינו שב לשגות ואינו מתערב.

ההתניה העיקרית קשה ממנה: כל מקורב חייב להשעות את עצמו עד לגמר החקירה. ההמתנה מושחתה. אולי הצדק עם רמון, שאינו קורא כבר עתה תיגר על הנהגתו של רבין. אבל הבוחר צריך לראות מיד נבחרת חלופית על הספסל בעמדת המתנה.

יוסי שריד קרא אתמול, ביומן השבוע של קול ישראל, לפריים פתחים על תפקיד המועמד לראשות הממשלה מטעם העבודה ומרצ, במקרה שרבין יוותר על המירוץ ב־1996. גם זה סימן טוב שמשהו עשוי לזוז. אבל גם זו תוצאה רצויה שהואצה מגילויי השחיתות בהסתדרות.

תהליך השלום אינו אליבי לתומך בעבודה. פעם נאמר כי הפטריוטיזם הוא מקלטו האחרון של הנבל. אסור שהשלום יתפוס את מקום הפטריוטיזם.

מה עם החצי השני?

מאת צבי בראל

בישראל אין מדיניות חוץ. שלום עם ירדן, שיחות עם מצרים, התקפות בלבנון, כולם מדיניות פנים

פתאום הכל צריך להסתיים עד חודש יוני. עד יוני יסתיים המשא ומתן על הבחירות בשטחים, עד יוני צריך לנסח מסמך עקרונות כלשהו עם הסורים אחרת לא יהיה שלום בעידן הזה, ועד יוני צריך להחליט אם ברק ו/או רמון יהיו שרים בממשלה.

נראה כי המגמה מחצית תקופת החיים של הממשלה התבלבל והכל מתחיל להתכונן כאילו היה זה סופה. האמת היא שמערכת בחירות לעולם אינה מסתיימת. שלטי הפרסום על המחלפים הדרשים צולמו כבר לפני שנתיים כדי שישמשו את מסע הבחירות הבא. התחגפות האין סופית עם ש"ס, שעדיין לא הסתיימה, מביאה בחשבון את הבחירות ב־96', בלדגי הניסוי שהוסרתו לכיוון סוריה בדקו למעשה את כיוון הרוח של הציבור בישראל בעוד שנתיים.

"הציבור לא יוכל לעכל שני תהליכים בו בזמן", נהג רבין לומר. בין אם האמירה הזאת מבוססת או לא, היא נאמרה זמן רב לפני מחצית החיים של הממשלה ומתוך ראייה למרחוק, שלפיה שעת המבחן תתפוס את תקופת הבחירות.

אסד אינו רץ לבחירות, גם אם הן מתקיימות אחת לארבע שנים. מובארק מנהל דמוקרטיה בסגנון מצרי, והמלך חוסיין אינו נבחר. כל עוד הוא חי הוא המלך, וגם יורשו כבר נקבע. אחר כך עושים הפסקה, סוגרים את המשרדים, מסמנים את הטיוטה האחרונה שאליה הגיעו המתווכים, ועוברים להופעות בפתח תקוה, בשלומי ובדימונה. את לוח הזמנים הזה היא מנסה למכור כאמצעי לחץ.

הרישראל הזה אינו המצאה ישראלית. הוא קיים במובלט בארה"ב, אבל גם ברוב הדמוקרטיות האחרות. בהבדל אחד, מדיניות החוץ של כל המדינות אינה גורם המכריע את תוצאות הבחירות.

אם יצליח כריסטופר להביא לתזוזה בתהליך עם סוריה, זה לא יקח את הפיון הפנימי שממנו סובל קלינטון. הכישלון בסומליה יהיה אולי סיסמה אחת בידי יריביו בבחירות. איש בגרמניה לא יצביע נגד הקנצלר קוהל בגלל שהוא מקיים קשרים עם איראן, ובאלאדור יהיה או לא יהיה נשיא בצרפת בגלל פרשת האזנות הסתר ולא בגלל מדיניות צרפת כלפי אלג'יריה.

בישראל אין מדיניות חוץ. שלום עם ירדן, שיחות עם מצרים, התקפות על לבנון – כולם מדיניות פנים: לכולם השפעה על תוצאות הבחירות, ולפיכך הם חלק בלתי נפרד ממסע הבחירות הבלתי פוסק. וככל שמתקרב מועד הבחירות, הולכת השפעתם ומתריפה.

מכאן מותר להסיק כי להזנחתו של תהליך השלום, או חלקים ממנו, תהיה השפעה דומה על מסע הבחירות ועל תוצאותיו. אם יסתבר, למשל, שממשלת רבין לא מצליחה לפתוח את העובר שנתקע באוסלו לאוטונומיה ויה ונשמת, יראה בכך הציבור כשל מהותי שלא הצדיק את המגרש שניתן לה. כי כדי להקים גדר מערכת, די בכמה קבלנים ורוצים ואין הכרח לבחור באידיאולוגיה.

אם יסתבר שכל מה שמפריד בין שלום עם סוריה לבין המשך מצב המלחמה הוא ניסוח קצת יותר החלטי, קצת יותר מחייב, הכולל התחייבות לסגת מכל רמת הגולן, יהיה קשה להיאחז בתירוץ שהציבור אינו מוכן ליותר מהלך אחד שהסתיים עם הסכמי אוסלו.

הרי עם איזה מצע תבוא מפלגת העבודה אל הבוחר? האם ב־'96 יסתיים המו"מ עם הפלשתינאים ותחל שנת סוריה? האם הציבור אינו מוכן לכך עכשיו מדוע שיהיה מוכן בעוד שנתיים? ולכמה נסיגה מן הגולן מוכן עכשיו הציבור – האם רבין משוכנע כי קיימת תפיסה בין הנסיגה שהוא מוכן לה, כנסיגת ניסיון, לבין הנסיגה שהציבור מוכן לעכל?

לממשלה הזאת יש עוד יותר משנתיים לכהן. גם אם ישתנה הרכבה ופנים חדשות יראו לציבור, היא תצטרך לתת תשובה קודם כל לבוחר שנתן את קולו לפני שתבטיח משהו לבוחר שייתן את קולו. עד יומה האחרון רשאית הממשלה וחייבת לנהל את ענייני המדינה. אם היא סבורה שהצהרה על כוונה לסגת מכל הגולן – וזה כל מה שסוריה מבקשת כרגע – תביא לשלום עם סוריה אבל תוריד אותה מן השלטון, תואיל נא להבהיר זאת לציבור.

היא איננה יכולה לסמוך על כך שדווקא הבחירות הבאות – על מצע זהה – יחזיקו את בסיס התמיכה בה ולהרוות משום כך הזדמנות, אם אמנם ההזדמנות הזאת קיימת. אם איננה קיימת, אין טעם גם בנסיגה חלקית, ואם היא קיימת – היא מזמינה הנהגה נחושה שתאחוז בה בשתי ידיים.

בינתיים / אמנון דנקנר

איך לחסן את חוסיין

אחת מהתכונות המיתולוגיות כמעט שמייחסים לנשיא אסד, לבד משלפחות הפלדה שלו, היא חשדנותו המפורסמת. מי אנחנו שנלין על האמריקאים שהם ממנים בישראל שגריר שעבר במוסד מחקר המסונף לאיפאק, ומי אנחנו שנעות פנים על כך שבכוונת המבקר מפעם לפעם את נשיא סוריה כמפליה של מזכיר המדינה כריסטופר יש תמיד שלושה ארבעה יהודים אמריקאים חמים שעל אחד מהם, דניס רוס, ידוע כי בזמנו היו היחסים בינו לבין הציר המדיני בשגרירות ישראל כל כך קרובים עד שהציר היה הבייבי סיטר הקבוע של משפחת הפקיד האמריקאי?

לנו זה לכאורה נהדר. אבל האם באמת? האם כשהנשיא אסד מקבל משלחת כזאת הוא לא מרגיש כפי שיצחק רבין היה חש אילו במפליית מזכיר המדינה בבואה לשיחות בירושלים היו מככבים אמריקאים ממוצא ערבי כמו אדוארד סעיד? האם זה עוזר או מפריע לתהליך?

בזמנו, כשמזכיר המדינה שולץ שלח הנה את עוזרו פיליפ חביב, שהיה ממוצא לבנוני, כמה מבני שיחו הישראלים, ובמיוחד שר הביטחון אז, אריאל שרון, התייחסו למניעיו בחשד מופלג, ובמקרה של שרון הגיע הדבר לכדי חילופי דברים בוטים במיוחד.

אבל מעבר לנקודה הזאת, יש לנשיא אסד עוד סיבה אחת גדולה וטובה לחשוד כי הרבה טובה לא תצמח לו מהדיונים על הסכם שלום עם ישראל. די לו להביט דרומה ולראות את המלך חוסיין המסכן.

ראש הממשלה רבין נזעק לפגישה עם המלך בשבוע שעבר, כדי לנסות להרגיע ולנחם אותו אחרי שהניסיון להעביר בקונגרס האמריקאי הולכה ברכבר מחיקת חובותיה של ירדן לארה"ב עלה יפה. הסוכריה הגדולה שהובטחה לירדנים כדי להמריץ אותם להגיע במהירות להסכם שלום עם ישראל נלקחה מהם, ובפיהם נותר טעם מר של הבטחת שווא.

אמר, שרבים מעריכים כי אם הוא״ש באמת להגיע לשלום עם ישראל, עשה כן כדי לזכות בכפתה ללב ולקופה האמריקאיים, רדאה את השפלתו הפיננסית של חוסיין ושאל את עצמו בוודאי מה ירוויח באמת בהקשר הזה מהסכם השלום.

סאדאת הרוויח מקמפ דייוויד סיוע שנתי ענק ומתמיד של ארה"ב. אבל היום, עם קונגרס רפובליקאי העויין לפורענות בסיוע החוץ ועם ממשל חלש, קשה לאסר להבין שיוכל לקבל הרבה. התקיפים הירדני מאותת לו להיזהר ולא להחיש את הקצב.

ישראל, שהתל"ג שלה גדול פי 20 מזה של ירדן, עומדת נדהמת מול החזיון שבו האמריקאים, אחרי שנכשל בשלב זה מאמץ הממשל למחיקת החובות, נשאים ונותנים ברצינות עם המלך על מענק של 10 מיליון דולר, סכום קטן בהרבה מזה שממשלת ישראל נותנת לכמה ישיבות חרדיות מאוד לא נחוצות.

האם לא הגיעה השעה שישראל תתחיל לפעול כמו מה שהיא באמת – המעצמה הכלכלית האזורית החזקה ביותר – ותפעל בעורמה עצמאי ונדיב כדי לתגמל את חוסיין במה שמבושש לבוא מוואשינגטון?

אין מה להרחיב את הדיבור על כך שעשרות המיליונים המדוברים הם באמת עניין קל לגבינו. אבל אפילו השקעות, הלוואות או ערבויות ישראליות בהיקף של מאות מיליוני דולרים לצורך מפעלי פיתוח ירדניים גדולים אינן בגדר חלום פרוע של חזון שמעון־פרסי מגוחך, אלא עניין ריאלי בתכלית.

המצב הוא כזה שזרים, אנשי חצר ומקורבים של המלך מותחים ביקורת על הפיגור בתחומי ההסכם ואומרים לבני שיחם הישראלים כי הם, במקום חוסיין, לא היו חותמים לפני שהיו מקבלים את התמורה האמריקאית. לישראל יש עניין חשוב לקשור אותם ואת אנשי העילית הכלכלית, הטכנולוגית והתרבותית של ירדן להסכם השלום ולהדגים להם באותות ומופתים את היתרונות הגלומים בו לרווחתם.

התמיכה הכספית של ישראל בירדן היא רעיון שמתחיל להתגלגל בחוגים רציניים גם בממשלה וגם בליכוד, וכדאי לטפל בו במהירות. ישראל גררה רגליים באורח משונה ודי מביש בעניין מינוי שגריר בעמאן, ועד שנעקב שמו של שמעון שמיר כמעט יצאה הנשמה. אבל זה היה דבר טפל לעומת מצוקתה האמיתית של ירדן, ולעומת הסיכוי להפוך אותה ממכשול למנוף בדרך לייצוב ההסכם ולקניית הלבבות החשובים בממסד הירדני ובעילית של מדינה זו. כדאי לעשות וכדאי למהר.

למי נועדה הערכת אמ"ן

מאת ראובן פדהצור

נשק גרעיני בידי איראן יהפוך את הוויכוח על הצטרפות ישראל לאמנה למניעת הפצת הנשק הגרעיני לשולי

אם יש ממש בהערכת אמ"ן שהוצגה בפני שרי הממשלה בשבוע שעבר, שלפיה תהיה איראן מסוגלת להשיג כושר גרעיני התקפי בתוך שלוש שנים, הרי שהתגובה המינורית למידע המרעיש הזה מתמיהה, ויותר מכך, מדאיגה. רק לפני כחודשיים, בעת ביקורו בישראל, סמך שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, את ידו על הערכתו של יצחק רבין, שלפיה יידרשו לאיראן שבע עד 15 שנים לפחות לפיתוח עצמאי של נשק גרעיני. הערכת אמ"ן מלפני שבוע ציינה אמנם כי השגת היכולת הגרעינית בתוך שלוש שנים תלויה בכך שאיראן תשיג חומר בקיע, אך על קיומה של אפשרות כזו ידעו גם רבין ופרי.

מה אם כן השתנה מאז ינואר, שהביא את אגף המודיעין להערכה החדשה? ושאלה לא פחות מעניינת היא, מה הביא לכך שהערכה זו דלפה מישיבת הממשלה?

היות שהניתוח והערכת המידע על איראן ותוכניותיה היו כלולים בהערכת המודיעין השנתית של אמ"ן, יש להניח כי כאשר נקב האלוף שגיא בתקופת הזמן של שלוש שנים, לא עשה זאת בהיסח הדעת. כמו קציניו הבכירים, העוסקים באיסוף ובהערכה, מבין ראש אמ"ן היטב את המשמעות שתהיה להצטיידות איראנית בנשק גרעיני בתוך תקופת זמן כה קצרה, ואת ההשפעה שתהיה לכך על המדיניות הישראלית ועל מאזן הכוחות במזרח התיכון.

ייתכן מאוד שכתובתו של המסר הגלום בהערכת אמ"ן היתה וואשינגטון. כלומר, הקביעה של לוח זמנים אפשרי כה קצר נועדה להפעיל לחץ על גורמים בממשל ובקונגרס האמריקאיים, כדי שאלה ימהרו לגבש תוכנית פעולה שתמנע את המשך תהליך הגרעון של איראן. נראה כי היו מי שחששו שהניסיון הישראלי לרתום את ממשלו של קלינטון למערכה נגד התוכנית הגרעינית האיראנית נכשל ושהגיעה העת לשנות את הטקטיקה ולנצל את הערכת אמ"ן כדי לאותת לאמריקאים כי אם לא ימהרו לפעול הם עלולים לאחר את המועד.

אם זו היתה כוונת הדלפה של המידע הרגיש כל כך מישיבת הממשלה, נראה כי גם ניסיון זה עומד בפני כישלון. ממשל קלינטון פשוט אינו מוכן להעלות את הנושא האיראני אל ראש סדר העדיפויות של מדיניות החוץ שלו, כפי שהיה נכון לעשות במקרה הצפון קוריאני. יומיים בלבד לאחר הדלפה מישראל, הבהירו נציגים בכירים של הממשל כי בבית הלבן גוברת הדאגה דווקא מפני התמיכה בסנאט שלה זוכה יוזמתו של הסנאטור אלפונס ד'אמאטו, המבקש להטיל אמברגו סחר מוחלט על איראן בניסיון להאט, בין השאר, את קצב התחמשות שלה.

הבעיה היא שארה"ב מייצאת לאיראן סחורות בשווי של 750 מיליון דולר בשנה, ואילו חברות אמריקאיות רוכשות כרבע מהנפט שמפיקה איראן. נראה כי למרות החששות שמעלים בפניו יועציו לענייני ביטחון לאומי בדבר הכוונות האיראניות להצטייד בנשק גרעיני, מעניק הנשיא האמריקאי עדיפות לנתונים הכלכליים, שמי גובים בלחץ שמפעילים עליו חברות הנפט ואנשי עסקים, על ההערכות המודיעיניות.

נציגיו של קלינטון, המופיעים בפני ועדות הקונגרס הדנות במזרח התיכון, מבהירים כי הממשל מצפה שתהיה זו הקהילה הבינלאומית שתוביל את התהליך ותתאחד מאמצי מדיניות של הפעלת לחץ כלכלי על איראן. אך אין זו אלא התחמקות ברורה מנטילת יוזמה, משום שהסיכוי שגורם אחר מלבד האמריקאים יוכל לגבש מדיניות יעילה מול איראן הוא אפסי.

אולם אם המידע שהובא בפני הממשלה לא כוון רק לעבר וואשינגטון, אלא נועד גם להתריע באוזני השרים שלא נותר זמן רב עד שיתרחש שינוי מהותי במאזן האסטרטגי באזורנו, דומה שהוחמאה המטרה. נראה היה שאיש משרי הממשלה אינו מתרגש במיוחד מהאפשרות שבתוך שלוש שנים יוצב נשק גרעיני במדינת אויב. חלק משרי הממשלה שיצאו מן הישיבה אף הגדילו לעשות וטרחו להצהיר כי בעצם לא נשמע בה שום מידע חדש.

מרמזים שפיזרו בימים האחרונים בכירים במערכת הביטחון ניתן ללמוד כי להערכת אמ"ן יש בסיס עובדתי, וכי אין מדובר אך ורק בספקולציות. אם אכן אלה הם פני הדברים, ובעתיד הקרוב כל כך אנו עלולים לעמוד מול איום גרעיני ממזרח, מתחייב דיון דחוף בעיצובה של מדיניות ישראלית חדשה בתחום הגרעיני. מול נשק גרעיני בידי איראן יהפוך הוויכוח הנוכחי המתנהל עם מצרים על הצטרפות לאמנה למניעת הפצת הנשק הגרעיני לשולי. לכן, תמוהה כל כך השתיקה שהתלוותה לפרסום על הערכת אמ"ן.

תהיה זו טעות אסטרטגית חמורה מצדם של קובעי המדיניות בישראל להתעלם מההערכה המודיעינית שהוצגה לפניהם. אין מנוס, לנוכח האפשרות הגלומה בהערכה זו, מלהתחיל כבר עתה בתהליך גיבושה של אסטרטגיה חדשה בכל האמור במדיניות הגרעין הישראלית. נשק גרעיני בידי איראן יחייב שינוי מהותי במדיניות המעורפלת הנוכחית.

התפיסה שלפיה בכוחה של ישראל לעצור, באמצעים צבאיים, את תהליך הגרעון האיראני, היא לא רק משוללת יסוד מבחינה מבצעית, אלא גם עלולה למנוע דיון רציני בחלופות האסטרטגיות הניצבות לפני ישראל. דיון כזה הוא כה חשוב ומהותי עד שאסור שיתנהל בחשאי ועל ידי הקבוצה המצומצמת הקובעת בלעדית את מדיניות הגרעין הישראלית. אין צורך לחשוף ולו גם פרט סודי אחד באשר לפוטנציאל הישראלי, כדי לגבש תפיסה אסטרטגית המתייחסת למזרח תיכון גרעיני.

אין מדובר עוד בהחלטות חשאיות, אלא בעיצוב מדיניות כוללת, שעיקר בה היא החשיבה האסטרטגית. בעניין זה אין יתרון מבשי למעטים יודעי סוד. מדאיגה לפיכך תגובת שרי הממשלה על המידע שמסר להם אמ"ן. נראה כי השרים ממשיכים לדבוק בגישה המסורתית, שלפיה הפקעת הטיפול בנושא הגרעיני מידי מליאת הממשלה היא מחויבת המציאות. הם מעדיפים להמשיך ולהתעלם מהאחריות המתחייבת מתפקידם, ולהתיר את התחום החשוב כל כך בידי אחרים.

הנקמה וההחמלה

מאת גדעון לוי

מי שרואה בג'ונתן פולארד גיבור או קורבן, לא יכול לעצום עיניו נוכח העמדה הנוקשה כלפי מרקוס קלינגברג

משני צדי האוקיינוס, בשני בתי כלא שונים, כלואים להם שני אנשים, יהודים שניהם, ומתהגנים על נפשם. גורלם המשותף, גורל מרגלים שנלכדו, לא הפגיש אותם מעולם, ומן הסתם הם גם לא ייפגשו לעולם. על האחד כתבו בארץ מחזה, שמועלה עכשיו בהצלחה גדולה בתיאטרון הקאמרי, את עמיתו מובילים לדיון בבקשת השחרור שלו כספינה מכוסים.

ג'ונתן פולארד כלוא בארה"ב כבר קרוב לעשר שנים, הפרופ' מרקוס קלינגברג כלוא בארץ כבר 14 שנים. פולארד נחשב גיבור בעיני חוגים לא מעטים בחברה הישראלית, ורבים עוד יותר משוכנעים כי נגרם לו עוול משווע. גורלו של קלינגברג לא מעניין כמעט איש. מדי ערב, כשיורד המסך ב"קאמרי" על ההצגה "פולארד", מתמרים רבים מצופים לחתום על עצומה שקוראת לשחרורו של גיבור ההצגה שראו. אף אחד לא חושב על עצומה למען קלינגברג.

לכאורה מדובר בתגובה בריאה של חברה, המרגל שחירף נפשו וריגל למענה זכאי לאהדתה, ואילו המרגל ששלח ידו בריגול נגדה לא זכאי לחמלתה. בכל זאת, יש מידה רבה של התחסדות ומוסר כפול מצד מי שמטכנים להרעיש עולמות לשחרור פולארד ולא מוכנים להשמיע, ולו בת קול רפה, למען קלינגברג.

מרגל הוא מרגל: קלינגברג ופולארד חטאו בריגול חמור. שניהם ניצלו את משרותיהם הרגישות בממסד הביטחוני של ארצותיהם כדי להעביר מידע כבוס למדינות אחרות. מבחינה זאת אין כל הבדל בין השניים: הם מעלו באמון שניתן בהם ובגדו במדינותיהם.

כמה ממליצי היושר של פולארד טוענים עכשיו שפולארד, בניגוד לקלינגברג לא להזיק, לא גרם נזק לארצו, אולם רק הרשויות האמריקאיות זכאיות לאמוד את הנזק שנגרם למדינתן.

בארה"ב ראו את מעשה הבגידה של פולארד בחומרה יתרה, ומנגד איש בציבור הישראלי אינו יודע אל נכון מה היתה מידת הנזק האמיתי שקלינגברג הסב לנו. כך או אחרת, שני המרגלים הללו השלימים לא רק את מחיר הנזק האמיתי שהסבו, אלא גם את מחיר הפגיעה ביוקרה של הממסדים הביטחוניים שהעסיקו אותם.

מסתבר שאין כמו שירותי ביטחון השאיים לנקום ולנטור על פגיעה ביוקרתם ובאבירותם. בארה"ב ובישראל לא מוכנים ראשיהם של מנגנונים אלה להחול על הפגיעה ביוקרתם והם רודפים את מי שבגד בהם עד חורמה. איש הרי לא יכול לחשוב ברצינות שמעשהו של ג'ונתן פולארד, שלא שפך טיפת דם אחת ולא פגע במישהו באיש, ראוי לעונש הודמה של מאסר עולם; איש גם לא יכול להאמין ברצינות ששחרורו המוקדם של פרופסור ישיש וחולני, שימיו – על פי חוות דעת רפואיות מוסמכות – ספורים, שריגל בעבר מעצמה שלא קיימת עוד והוא מנותק זה שנים מכל סוד מדינה, עלול לגרום נזק כלשהו.

אבל הממסד הביטחוני של אמריקה לא מוכן לשמוע על חנינה לפולארד, בדיוק כשם שהממסד הביטחוני של ישראל ממשיך לדחוף את קלינגברג באכזריות לא מעטה. שני הממסדים הללו מונעים, כך נראה, בעיקר מרגש עמוק של נקמה. העובדה כי שני האנשים האלה עשו את מעשיהם ממניעים אידיאולוגיים – פולארד האמין בישראל וקלינגברג בקומוניזם ושניהם רצו לעזור בכל דרך למדינות שבהן האמינו – לא מפחיתה את יצר הנקם כלפיהם. מבחינת בגידתם, אגב, אין כל הבדל ערכי בין השניים.

בשבוע שעבר דנו שלושה שופטי בית המשפט המחוזי של באר שבע בבקשתו של קלינגברג לקצר את עונשו. ועדת השחרורים של כלאו כבר דחתה בקיץ את תחינתו לבלות את שארית חייו הקצרה בחיק משפחתו. מותר להניח שעל שולחנם של כל הדנים בשחרורו המוקדם מונחים דו"חות השב"כ והמוסד, שמזהירים מפני שחרור האיש, שאפילו נסיבות מאסרו לוטות בערפל סמיך. גילו ומצב בריאותו, יחד עם התנהגותו הטובה בכלא, לא נוגעים לפי טעה לאיש.

החברה הישראלית שמורה לעתים מידת החמלה לרוצחים ולאנסים, אבל לעולם לא למרגלים, ולמי שכשירים כבוגדים. יהושע בן ציון היה ראוי לחנינה, יאיר לוי מהתל בשלטונות הכלא שעוצמים עיניהם, אבל לקלינגברג לא מפחיתים יום אחד מעונשו. גם בארה"ב לא הסכים עד היום איש בממסד לדון בשחרורו המוקדם של המרגל "שלנו" שם.

בקרוב יחול גם שם עוד שלב בדיון בנושא. קלינגברג ופולארד שילמו כבר מחיר כבד על מעשיהם. שניהם ראויים זה כבר למידה של רחמים והתחשבות. ההתגייסות הציבורית בישראל למען פולארד היא מעשה נאה. אבל דווקא על רקע העניין והאהדה שמעורר באותנה פולארד, אי אפשר להבין את ההתעלמות הבוטה מגורלו של קלינגברג.

●

קשה להבין גם מאיזו נקודת מוצא מוסרית, מבקשת ישראל הרשמית את שחרורו של פולארד, בו בזמן שהיא מסרבת לשחרר את עמיתו מכלא אשקלון. מי שרואה בג'ונתן פולארד גיבור או קורבן, לא יכול לעצום עיניו נוכח ההתעמרות בקלינגברג.

פוקוס הארץ

בנק הפועלים · ביטוח ישיר · קו אופ · ישראכרט

מתכבדים להזמינכם ליום עיון בנושא:

צרכנות ישירה

– דפוסי צריכה לקראת סוף המאה

שיתקיים ביום שני, 20 במרץ 1995, גן אורנים, גני התערוכה, תל אביב

9.00–8.30	**התכנסות והרשמה**
9.30–9.00	**מר אמנון הרציג**, מנהל אגף השיווק, בנק הפועלים בנקאות ישירה – הניסיון בישראל
10.00–9.30	**מר יהושע אגסי**, מנכ"ל חברת ביטוח ישיר ביטוח – טכנולוגיה במקום סוכנים
10.30–10.00	**מר יעקב גלברד**, מנכ"ל קו-אופ הריבוע הכחול קו-אופ ליין – צינור שיווק יחודי ללקוח העסוק
10.50–10.30	**גב' רות בר**, פסיכולוגית שיווקית, מנכ"ל מכון בר למחקר ויעוץ שיווקי דפוסי התנהגות בקניה אלקטרונית מול קניה רגילה
11.20–10.50	**ד"ר יורם פרידמן**, מנכ"ל ידע מחשבים ותוכנה טכנולוגיות המאה ה-21 בצרכנות ישירה: מציאות מדומה (וירטואל ריאליטי)
11.45–11.20	**הפסקת קפה**
12.15–11.45	**עו"ד ד"ר יורם טרובוביץ**, הממונה על הגבלים עסקיים קניה ללא מישוש – היבטים משפטיים והגנת הצרכן
12.35–12.15	**מר עופר ריגבי**, מנכ"ל TV-TEL הקניון האלקטרוני מגיע לישראל
13.00–12.35	**מר חיים קרופסקי**, מנכ"ל ישראכרט כרטיס אשראי – אמצעי לשיווק ישיר
13.30–13.00	**פרופ' מיכאל פרי**, מנכ"ל מיצוב הצרכן הצעיר כלקוח וקונה אלקטרוני
13.30	**ארוחת צהרים**

קהלי יעד: מנהלי חברות, מנהלי שיווק, יועצי שיווק, בנקאים, אנשי ביטוח, מנהלי רשתות שיווק, פרסומאים, אנשי יחסי ציבור, אנשי מולטימדיה, אנשי מחשבים ותקשורת, ארגוני צרכנים, עו"ד.

דמי השתתפות: 290 ש"ח (כולל מע"מ). למנויי הארץ ולמשלמים בישראכרט: 260 ש"ח (כולל מע"מ)
ההרשמה ב"פוקוס הארץ", טלפון: 5121312, 03-5121382

נא הקפידו לקבל אישור רשום ממוספר על ידי פוקוס הארץ המהווה אישור השתתפות בכנס

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בימה

עניין של אמינות

אם רבין יגלה נחישות, רוב הציבור הישראלי יתמוך בהסכם שלום עם סוריה, גם במחיר החזרת הגולן

מאת דניאל בר־טל

יש משהו פרדוקסלי בהתנגדות שמגלה הציבור לעשיית שלום עם סוריה. במשך שנים, כאשר הסורים לא היו מוכנים לשום מו"מ, סיסמת השלום היתה פופולרית מאוד. והנה עתה, כאשר יש אפשרות ממשית להסכם שלום עם סוריה, חלק גדול מהציבור הישראלי מתנגד להחזרת הגולן ומוכן להמשיך את הקונפליקט, אף שהוא עלול להוביל למלחמה חדשה באזורנו. כמה סיבות מסבירות את העמדה הזאת:

● הזיכרון הקולקטיווי של החברה הישראלית מתמקד בהפגזות של היישובים בצפון הארץ בידי הסורים מרמת הגולן ובהתקפת הפתע של מלחמת יום הכיפורים, שבה כמעט שכבשו את הרמה.

● עקב שנות הקונפליקט הממושך והאלים נוצר דימוי שלילי ביותר של הסורים, ובעיקר של מנהיגיהם, כאכזרים, קיצונים, עוינים את ישראל, ואף כבלתי אמינים. האירועים, בסיוע מסע הסברתי וחינוכי נרחב, חיזקו דימויים אלה.

● הנימוק הפורמלי להתנגדות להחזרת הגולן הוא ביטחוני, ללא שום היבטים לאומיים או דתיים. קשה להתווכח עם נימוק כזה בחברה למודת מלחמות, כאשר השלום הוא מצב עתידי ונתפס כלא ודאי.

● הציבור הישראלי חש הזדהות עם מתיישבי רמת הגולן בשל ראייתם כממלאי שליחות חשובה של האומה כולה.

● החברה הישראלית ביצעה סבדול מחשבתי כאשר נחקק חוק הגולן. מעשה זה נתפס בעיני הציבור הישראלי כסמל לסיפוח הגולן למדינת ישראל, אף שהוא נוגד חוקים בינלאומיים ואינו מקובל על הקהילה הבינלאומית.

● ברמת הגולן אין פעולות איבה של הסורים ואוכלוסיית הדרוזים ברמה אינה מגלה התנגדות פעילה לכיבוש הישראלי. שקט זה מעביר תחושה שאין שום סיבה ממשית להחזרת הגולן כיוון שגם הסורים וגם הדרוזים מקיימים שלום דה פקטו.

● הציבור הישראלי נקשר אל הגולן באופן אמוציונלי. הגולן נתפס כחלק בלתי נפרד מחבלי הארץ, וקשה לדמיין את מדינת ישראל ללא אתרי הטיולים, הנופש והסקי של הגולן.

● ההתנגדות להחזרת הגולן לידי הסורים ניזונה גם מתחושת חוסר האמינות שמעורר יצחק רבין, אשר הבטיח במערכת הבחירות האחרונה לשמור על הגולן כנכס ביטחוני.

● ההתנגדות להחזרת הגולן מאורגנת היטב; מסע ההסברה הוא שיטתי ונרחב, ובין המתנגדים נכללות גם שכבות נרחבות התומכות במפלגת העבודה, לרבות אנשים שצמחו בממסד הביטחוני עם רבין. היקף ההתנגדות ועוצמתה מושכים מהססים רבים, הנוטים לתמוך בעמדה המובעת בעוצמה רבה ונתמכת על ידי הרוב.

● לציבור הישראלי קשה לעכל את מה שנתפס בעיניו כוויתורים מרחיקי לכת שעושה מדינת ישראל בתהליך השלום עם הערבים. נסיגה מהגולן נתפסת כוויתור נוסף בתהליך שסופו אינו ודאי, ורבים אף מאמינים שהשמדת ישראל היתה והינה עדיין היעד האסטרטגי של הערבים. אין פלא לכן שיש הרואים בהתנגדותם לנסיגה מן הגולן עמידה נאה מול הפשרנות ההדרגתית של הממשלה.

לסיכום, קשה לדעת אם המנהיגים ימצאו את האומץ לסיים את המו"מ המתנהל בהסכם השלום. אך אם אכן יגיעו להסכם כזה, ורבין יגלה מנהיגות, נחישות ושיקול דעת, אפשר לשער, מתוך ניסיון המתבסס על תהליך עשיית השלום עם מצרים והמו"מ עם אש"ף, שהציבור הישראלי יתמוך בהסכם שלום עם סוריה, גם במחיר של החזרת הגולן.

הכותב הוא פרופסור לפסיכולוגיה חברתית באוניברסיטת תל אביב

עתיד ירושלים תחילה

בהעדר הסכמה על ירושלים יש ספק רב בכינון שלום

מאת יחזקאל דרור

הדעה המקובלת רואה את סוגיית ירושלים כקשה ביותר בדרך לשלום. לכן כראוי, לפי המחשבה המשטית, לדחותה עד לשלב האחרון. אך זו דעה שגויה, שכן אין בסיס לתקווה שהתקדמות בהסדר הביניים תפתור את הסוגיה. גם הציפייה שסעיף 9 בחוזה השלום עם הממלכה הירדנית, שלפיו ישראל מכירה ב"תפקיד הירדני ההיסטורי במקומות הקדושים", ישמש תהליך להסכמה עם הפלשתינאים ועם מדינות ערב בשאלה זו היא אשליה. בהעדר הסכמה על ירושלים, יש ספק רב בכינונו של שלום יציב עם הפלשתינאים, והבראיות של תהליך אוסלו ושל שלום כולל מתערערת.

לכן דרושה בדחיפות תפיסה ישראלית של עתיד ירושלים, המורכבת מן הצרכים שלנו ועם זאת עונה על דרישות הפלשתינאים וגורמי האיסלאם. יצירת תפיסה כזאת צריכה להקדים את המו"מ על ירושלים ואת "קביעת העובדות" בשטח, שכן משא ומתן ללא תוכנית ריאלית לפתרון עלול להביא להסלמה בעמדות או לגרור את ישראל לוויתורים יתר.

שלושה עקרונות צריכים לעמוד ביסוד תוכנית ישראלית לעתיד ירושלים: ראשית, דרושה "אדריכלות סמלית". סוגיית ירושלים נעוצה במידה רבה בתחום הסימבולי. מאחר שעולם הסמלים הוא רב־ממדי, ניתן בעזרת דמיון יוצר לצאת מהמשחק שבו כל הישג לצד אחד הוא בהכרח הפסד לצד השני. לא קשה להמציא סמלים נוספים חדשים שאין בהם פגיעה במעמד הריאלי של ישראל, והנותנים סיפוק לצד שכנגד.

שנית, דרושה יצירתיות משפטית ביחס למושגים פורמליים, כתואמי מציאות משתנה. בריסל, למשל, היא הבירה הבלתי מעורערת של בלגיה ונתונה ל"ריבונותה", אך עם זאת היא משמשת אחת משלוש הבירות של האיחוד האירופי. כך אין סתירה הכרחית בין היותה של ירושלים ב"ריבונות" ישראל לבין מיקומם בעיר של כמה גופי ממשל פלשתיניים ו"נציגים" לעניינים מוסלמיים מטעם מדינות ערב. בדומה לכך אין שום פגיעה במעמדה של ירושלים, מבחינה ישראלית, בקביעה שתושבי העיר שירצו בכך יוכלו להשתתף בבחירות בישות פלשתינית במקום לכנסת.

שלישית, מומלץ לקבוע הסדרי ארגון ומינהל שיוכלו לפתור בעיות מבניות של העיר. בין השאר, כפי שכבר הוצע, ניתן לחלק את העיר לרבעים בעלי סמכויות ניכרות, אך מתוחמות, כך שהאזורים הערביים יזכו ב"אוטונומיה".

אין להקל ראש בקשיים הרבים שבדרך להסכמה על ירושלים. אולם אפשר לפתח תפיסה של עתיד ירושלים, שרב הסיכוי להגיע עליה להסכמה. אך זאת בארבעה תנאים, שקשה לנו לעמוד בהם:

● הינתקות מהצהרות רגשניות וכמו כן הבחנה בין ערך היסוד הציוני של ירושלים המאוחדת כבירתה של ישראל ובין עמידה על "עקרונות" שאין להם שום משמעות ריאלית.

● יצירתיות יחד עם תבונה מדינית מצד אחד וכוח רצון מדיני מצד שני, לצורך גיבוש תוכנית ישראלית בלתי שגרתית לעתידה של העיר.

● אומץ פוליטי להציג תוכנית שיש בה כדי להדהים ציבור שהורגל לסיסמאות ודרוזות: מנהיגות ראויה שתשכנע רוב דמוקרטי שזו תפיסה השומרת על הגרעין הקשה של האינטרסים של ישראל תוך גמישות בקליפה.

● ניהול משא ומתן עיקש, עם אפשרות לגמישות ולקווי שבירה שקולים היטב מראש ותבונות לבחון מחדש את כיווני תהליך השלום, יחד עם הערכת הפלשתינאים על התוצאות האפשריות בעמדות אם יכשילו בדרך זו את הישגי אוסלו.

אם נעמוד בתנאים אלה, עשויה סוגיית ירושלים למצוא את פתרונה, או לחלופין נדע בעוד מועד שאין בשלב זה סיכוי להגיע לשלום קבע עם הפלשתינאים, ונאלץ לפנות לאופציות אחרות.

הכותב הוא פרופסור למדע המדינה באוניברסיטה העברית

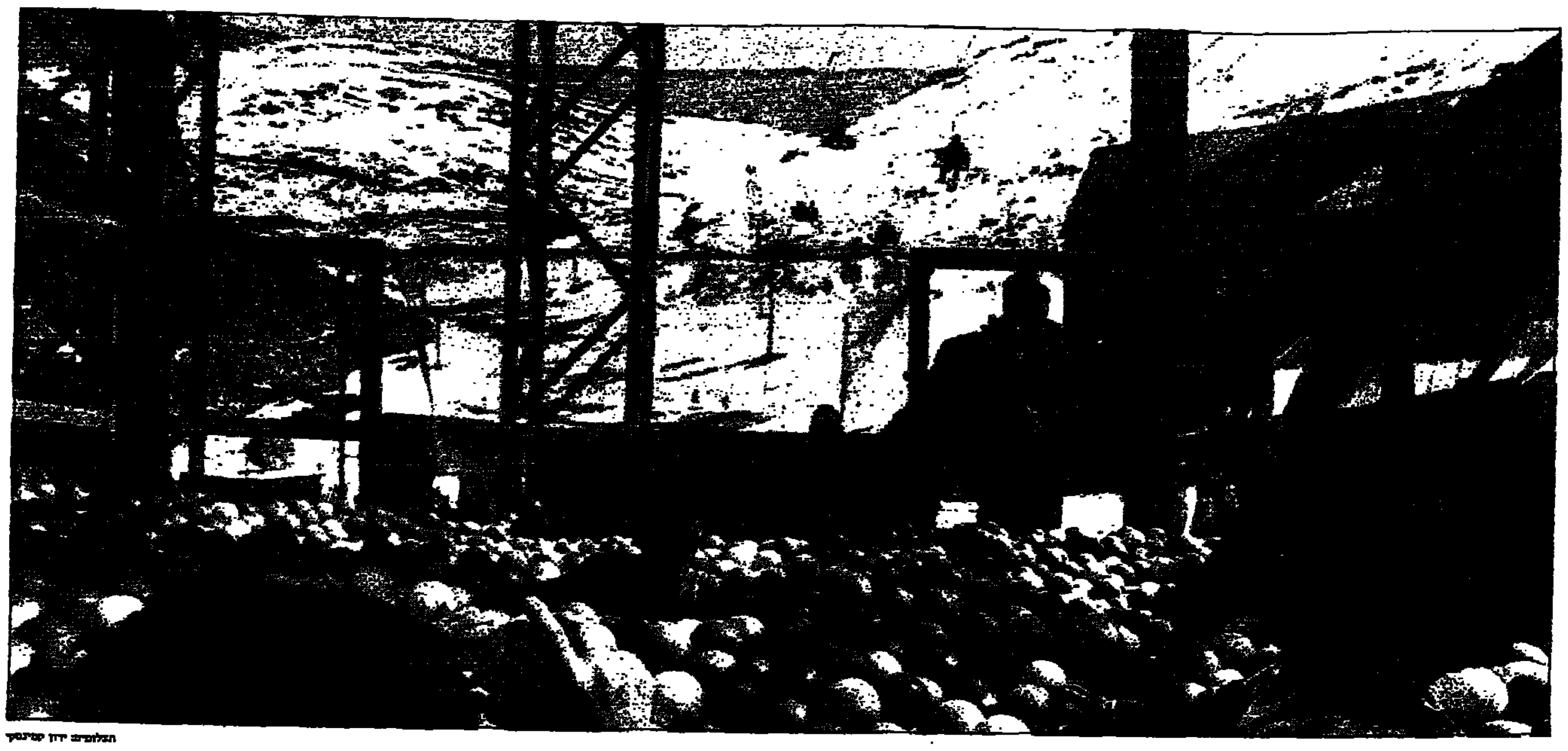

אתר החרמון. נוה אטי"ב השקיע בו בשנתיים האחרונות 8 מיליוני שקלים ומתוכננת השקעה של עוד 3 מיליונים

תצלומים: ירון קמינסקי

חששות בנתיב הגלישה

בנוה אטי"ב מתכננים כבר את הרכבל השמיני. אך גם בעונה של שיא מבקרים מקננת כאן דאגה, הגוברת עם ביקורו של וורן כריסטופר בסוריה

מאת גבי זהר

בוקר אופייני בשבוע שעבר בנוה אטי"ב, לרגלי החרמון, היה רחוק מלהסגיר את המתח מתחת לפני השטח. כמה כלבים שהתחממו בשמש האביבית צפו באדישות במכוניות שחצו את המושב בדרכן לאתר החרמון. אך דווקא העונה, כאשר נרשם שיא מבקרים באתר, החששות בנוה אטי"ב גוברים. ביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי וורן כריסטופר בסוריה, שהחל היום, אינו מבשר טובות מבחינתם של התושבים במושב. שוב חוזרים לדבר כאן על הקרב על הגולן.

גם השמועות על ביצורים סוריים במושב וסליקים המכילים אמצעי לחימה שבות ועולות מדי פעם, אלא שהחיפושים המשטרתיים לא העלו דבר. תצלום התלוי בחדרו של סגן מנהל אתר החרמון משמש תזכורת לחיפוש כזה שנערך בנוה אטי"ב לפני ארבעה חודשים. באוקטובר סברו שוטרי משטרת מרחב הגולן שיש להם סיבות טובות לפעול, הגיעו למושב מצוידים בצווי חיפוש וחיפשו על כמה מהבתים. אך איש לא נעצר אז. איציק צואלה, סגן מנהל אתר החרמון, תלה תצלום מוגדל של צו החיפוש ההוא על קיר משרדו והוסיף בכתב יד "יש גבול".

החיפוש בבתים של חברי נוה אטי"ב נעשה לאחר שכמה חברים, ובראשם מזכיר המושב זאב גרינפלד, הצהירו שיתנגדו התנגדות אלימה לפינוי. גרינפלד אושפז בשבוע שעבר לבדיקות בבית החולים בצפת ולא היה אפשר לשמוע את תגובתו, אבל צואלה לועג לשמועה. "נשק וביצורים? הם לא מחפשים נשק ואמצעי לחימה, כי לכל חבר יש נשק שהוא חתם עליו באישור צה"ל. מנסים להפוך אותנו לעוכרי המדינה ולמפציצי המדינה. הבעיה איננה שלנו, אלא של הדרג המדיני שמוליך על גורלנו בלי לדבר אתנו ובלי להבין אותנו. טועה מי שחושב שאני אהיה קורבן על מזבח החלומות הפוליטיים של מישהו. הנשק שיש לנו בבתים חוקי לחלוטין, ואין כוונה להשתמש בו, כמו לא נגד החיילים", הוא אומר ומצביע על שני חיילי חטיבת החרמון המבקרים במשרדו.

הניסיון לחלץ אמירה כלשהי מחברי נוה אטי"ב על דרכי תגובה ופעולה ביום פקודה נתקל בסירוב. אך בשתיקתם הם אינם מפזרים את הערפל. כך כל גדר תיל במושב נתפסת על ידי התקשורת, ואולי על ידי גורמים אחרים, כרמז לבאות. לפני כמה שבועות התגלו כמה קונצרטינות סמוך למושב ששימשו לחיזוק הגדרות בו, שאיש לא טרח להסות אותן, הן עוררו את עניינה של התקשורת. אבל הקישור בין הקונצרטינות ובין הכנת ביצורים לקראת אפשרות של פינוי מתקבל בנוה אטי"ב באירוניה.

אלי מגרון, מנהל אתר החרמון, יושב בנוה אטי"ב מ־1972, איש שהתמודד עם קשיי מזג האוויר וקשיים כלכליים לא מבוטלים, כוכרים למושב. ההאחזות בציפורניים במקום הזה מאפיינת את התומה בחברי נוה אטי"ב. "עליתי להתיישבות בגולן בשליחות ממלכתית ואני לא מוכן להיות קורבן של אף אחד במרכז הארץ. פיתחנו את המקום הזה, ואנחנו רוצים להישאר כאן. אף אחד בתל אביב לא יחליט בשבילי אם להישאר או לא", אומר מגרון.

החלטת ממשלה, או החלטה שתתקבל בעקבות משאל עם, על נסיגה מהגולן עשויה לעמת אתכם עם חיילי צה"ל?

"אינני מאמין שנגיע לשלב כזה. רוב העם נגד נסיגה, וחיילי צה"ל לא יתייצבו מול רצון העם. בכל מקרה נתנגד באופן התקיף ביותר לנסיגה. נשתמש בכל הכלים שיעמדו לרשותנו". אך על תוכנית מפורטת הוא אינו מוכן לדבר.

נוה אטי"ב השקיע בשנתיים האחרונות בפיתוח אתר החרמון שמונה מיליוני שקלים ועתה מתוכננת השקעה של עוד שלושה מיליונים. מתוכנית ההשקעה העתידית אפשר ללמוד על ציפיות לישיבת קבע במקום. הכספים, ממהר מגרון להבהיר, מקורם בכספים שנגבו מהמבקרים ולא בכספי סיוע ממשלתיים. כל אגורה שהרוויחו הושקעה באתר, ועכשיו הם עומדים לפני הפיתוח הנוסף, שיושלם לקראת העונה הבאה – מסלול גלישה חדש ורכבל שמיני, בתוספת שיאגן הפונה להר דב.

גלישה בכיוון הר דב – אזור שהיה מועד לחדירות מחבלים – לא היתה מתקבלת על דעתם של אנשי צבא עוד לפני כמה שנים. בנוה אטי"ב שואלים עכשיו מדוע דווקא כששקט כל כך כאן ונדמה שהכל צריך להחזיר את האזור הזה לסורים. זו רק אחת השאלות המציקות. אשר לרכבל השמיני, שייחנך בעונת השלג הבאה, אלי מגרון משוכנע שהוא ישרת את הגולשים. "מנסים לומר לנו שצריך להתייחס לשאלת החזרת הגולן בלי מעורבות רגשית. אני רוצה לצטט דברים שאמר יהודה הראל מכרום גולן בעניין הזה. אם אין רגש – אפשר לוותר גם על מטולה וחיפה ותל אביב. עצם מהות ישיבתנו כאן היא רגשית. כל חיינו בארץ ישראל הם עניין שברגש, ולא שאלות של קרקע ובית".

חברי נוה אטי"ב אינם מדברים בסיסמאות ואינם מתלהמים כשהם מביעים את נחישותם להישאר במושב. אבל הם נחרצים בדרכם השקטה. סוריה, הם אומרים, מנסה להשיג בשלום את מה שלא הצליחה להשיג במלחמה ולהרחיק את דמשק (המצויה כיום במרחק שעה וחצי של נסיעת טנק מרמת הגולן) מגבול ישראל. "החשש קיים שהגולן יוחזר", אומר מגרון, "ואנחנו לא חיים בחלל ריק. אבל אנחנו מאמינים שתהליך השלום עם סוריה לא יעלה יפה. אנחנו ממתינים שהממשלה תתחלף, ואם עד אז הממשלה הנוכחית לא תעשה צעד חפוז, תהליך השלום יתפתח בכיוון אחר – לא שלום תמורת שטחים, אלא שלום תמורת שלום, כפי שנעשה עם ירדן".

מהי התייחסותכם לאפשרות של החזרת רמת הגולן ואתר החרמון בתוכה לישראל?

צואלה: "אתה מתכוון שבמקום רמת הגולן יעמוד שאוויש (סמל) סורי, כמו בשטח של אשדות יעקב, שם עומד זקיף ירדני? אני לא מאמין בהסכם חכירה, למרות שבאירופה יש תקדימים לכך. זה אקט נכון לביסוס שלום בין שני העמים, הסורי והישראלי, אבל אי אפשר לדבר על שלום כתנאי להחזרת הגולן. אני מוכן לדבר על אתר החרמון כאתר ישראלי להכירה, אפילו כאתר משותף ישראלי־סורי, או מזרח תיכוני. אבל אסד, שהחמיץ את ההזדמנות לעשות שלום אחרי סאדאת ואינו מעוניין במודל השלום עם חוסיין, מתעקש – למרות שהשקט עם סוריה הם יותר מהשלום עם מצרים".

ומה אם בכל זאת יחליטו על נסיגה מהגולן?

"ההיגיון אומר שאם יקבלו החלטה כזאת, אין לדעת היכן ייעצר הסוף. יכול להיות שוכרים כאן ידאו בנוה אטי"ב את קו ההגנה האחרון. את האדרות הלאומית איבדנו, ומה שנשאר זו סוריסורית".

בנוה אטי"ב מתגוררות 35 משפחות, והמושב החליטו שלא לקלוט משפחות נוספות. בשבע השנים האחרונות קלטו שבע משפחות, ועכשיו עומדים לקלוט שמונה בנים חוזרים. באירוניה שוב יש ביקוש להתיישבות בנוה אטי"ב, לאחר כמה שנים שבהן לא מיהרו להתדפק על דלתות המושב. אבל התושבים סבורים כי לביקוש הזה יש בעיקר ממד פוליטי זמני, ואותו הם רוצים למנוע. הם הגיעו לכאן מעטים, הם אומרים, ולא אכפת להם להישאר מעטים, ובלבד שיישארו ברמת הגולן.

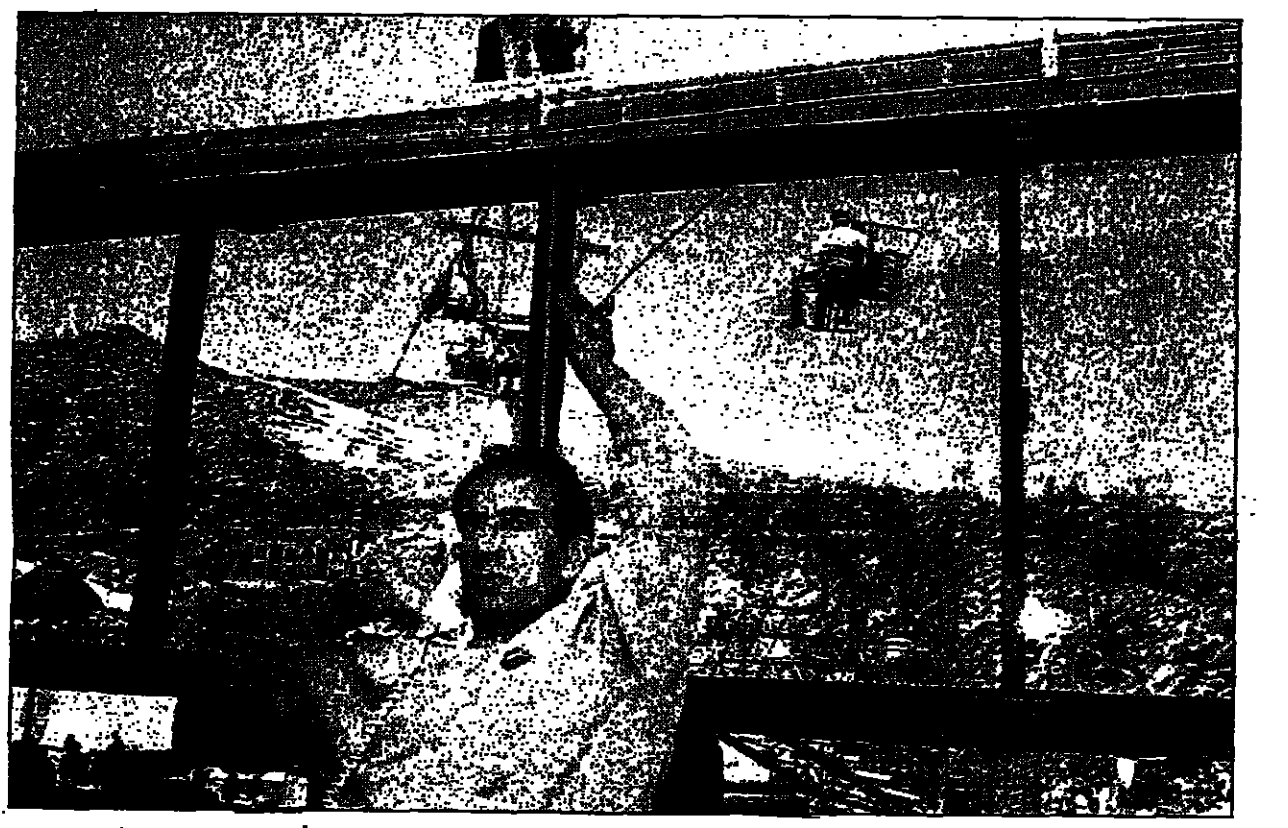

מנהל האתר, אלי מגרון, משוכנע שהרכבל החדש, שייחנך בעונת השלג הבאה, עוד ישרת את הגולשים

ממשלת הוד מלכותה מעבירה מסר

ביקורו של ג'ון מייג'ור בישראל יניע חברות בריטיות לעשות באזור עסקים בהיקף גדול, אומר שלמה מעוז, הנספח הכלכלי בשגרירות ישראל בלונדון. אחרים נוקטים גישה זהירה יותר

מאת דפנה ורדי

לונדון

היום, כשיגיע ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, לישראל, תתלווה אליו משלחת יוצאת דופן בנוף הביקורים הממלכתיים. בנוסף ליועצים, פקידים ועיתונאים, שהם חלק בלתי נפרד מן הפמליה של כל ראש מדינה בביקור רשמי, מתלווה אל מייג'ור גם קבוצה של קרוב ל־30 אנשי עסקים, המייצגים את צמרת החברות הבריטיות. אלה רואים בהזמנתו של ראש הממשלה להצטרף אליו לביקור בישראל, באוטונומיה ובירדן מסר ברור – ממשלת הוד מלכותה מעודדת אותם לעודד את קשרי המסחר שלה עם אזור זה.

קשה שלא להתרשם מן השינוי שחל ברשימת החברות המתעניינות היום בסחר עם ישראל. לצד פנים מוכרות כמו סר טרוור צ'ין מענף הרכב והיירייהד לואיס המלונאי, מגיעים עם ראש הממשלה גם נציגים של חברות כמו "בריטיש איירוספייס" – הידועה בקשרי הסחר הענפים שלה עם מדינות ערביות והתפרסמה כאשר חתמה עם סעודיה על מה שכונה "עסקת המאה" לאספקת מטוסים וציוד צבאי; "ג'נרל אלקטריק"; "בריטיש גז", שעברה לאחרונה תהליכי הפרטה; וחברות הטלפונים והתקשורת "בריטיש טלקום" ו"קייבל אנד ויירלס". מרבית החברות האלה – מן המובילות במשק הבריטי – מקיימות זה שנים קשרים ענפים עם העולם הערבי, וההיכרות עם ישראל היא להן ניסיון חדש.

כיום קשריה המסחריים של "ג'נרל אלקטריק" עם ישראל, אומר סגן נשיא החברה מייקל לסטר, הם כמעט אפסיים. אך לסטר, הנמנה עם המשלחת הנלווית למייג'ור, רואה בצירופו אליה "מסר חיובי המעיד על אפשרויות לסחר גובר באזור". כמו עמיתיו במשלחת שזה להם ביקור של גישושים ראשונים בארץ, גם הוא מעדיף להתבטא באופן מעורפל. "החרם הערבי הוסר בחלקו והאווירה חיובית יותר", הוא אומר, ומאחר שכיום מעוניינת חברתו להגדיל את מעורבותה העסקית בישראל, ביקורו נועד "ללמוד יותר ככל האפשר".

בהרכבת המשלחת סייע סר טרוור צ'ין, יו"ר חברת "לקס", מחברות הרכב הגדולות בבריטניה. צ'ין נמנה עם הפעילים הוותיקים המרכזיים בקהילה היהודית בבריטניה, והשילוב בין קשריו המסחריים והקהילתיים שם לבין קשריו בישראל איפשר לו לסייע בכך לאנשי משרד המסחר והתעשייה הבריטי. "זו הקבוצה הבכירה ביותר שראש ממשלה בריטי לקח עמו לביקור בחו"ל", הוא מעיד על המשלחת המגיעה היום לישראל ורואה בכך "שינוי מעודד מאוד".

לדבריו, במגעים שקיים עם אנשי עסקים בריטים בלט העניין הרב שגילו בביקור בישראל, וכמה מראשי החברות הגדולות אף ביטלו התחייבויות קודמות במקומות אחרים בעולם כדי להצטרף לביקור זה. "התגובות היו מיידיות וחיוביות", הוא מציין.

"מאז עלותה לשלטון ממשלתו של יצחק רבין", אומר סר טרוור, "התחולל שינוי עצום במגעים עם ממשלת בריטניה ועם מוסדות האיחוד האירופי. מאז תחילתו של תהליך השלום גם אנשי עסקים שינו את עמדתם, והם מגלים פתיחות ועניין בישראל".

עם זאת, הוא מסייג את דבריו. "דרוש סמל שיעיד כי החרם הערבי הגיע לקצו. שכן רבים התרגלו לחשוב שלא כדאי לקיים קשרים עם ישראל כיוון שהדבר יכול לגרום לבעיות, ומן ההרגל הזה קשה להם להשתחרר". אבל, הוא מוסיף, הרכבה של המשלחת המתלווה לג'ון מייג'ור היא מסר בעניין זה.

אופטימי אף יותר נשמע שלמה מעוז, הנספח הכלכלי בשגרירות ישראל בלונדון. גם מעוז מאמין שהחלטתו של מייג'ור להזמין אנשי עסקים בכירים להתלוות אליו בביקורו בישראל היא מסר לא רק לאלה שהוזמנו, אלא לכל קהילת העסקים בבריטניה. לטענתו, ביקור זה מעיד על השינוי הגדול ביותר "בשנים האחרונות בגישתה של קהילת העסקים הבריטית לעסקים באזור. המסר הבריטי", הוא אומר, "יניע חברות בריטיות ורב לאומיות לעשות עסקים באזור בהיקף שלא ראינו מאז ימי המנדט".

גישה זהירה יותר מפגין חבר המשלחת, המלונאי דיוויד לואיס, אשר הזהיר כבר בעבר כי "אין להיכנס לאופוריה" ולשגות באשליות באשר להשלכותיהם של התהליכים הקורים באזור. לואיס, שפעילותו העסקית בישראל נמשכת שנים רבות, מודע כי נדרש זמן כדי שהתהליכים האלה יפעלו את פעולתם. "נדרש זמן", הוא אומר, "ותהליך השלום צריך להתקדם... לא חשבתי שהמקיצנים ייעלמו בן־לילה, זו אבן הבוחן".

עם זאת, הוא אינו ממעיט בחשיבות המסר שמייג'ור מעביר לעולם העסקים בבריטניה. לדבריו, רבים מאנשי העסקים הבכירים שבאים היום לישראל לא היו עושים זאת ללא הזמנתו של ראש הממשלה. "משלחת כזאת", אומר עוד לואיס, "לא היתה יוצאת לישראל לפני שנתיים, שלוש. זהו תוצר של תהליך השלום וההסכם שהושג עם ירדן ואש"ף. הביקור מסמל את העובדה שממשלת בריטניה מכירה בכך שהגיע הזמן לפתוח סחר עם אזורים אלה של המזרח התיכון".

על עצמו הוא אומר, כי אין לו תוכניות להרחיב את פעילותו באזור מחוץ לישראל, אך מוסיף שאם תוצע לו עסקה מתאימה, הוא יהיה מוכן לשקול לקחת בה חלק. אולם מעבר לכך, הוא רואה את עיקר תפקידו במשלחת כמי שיכול לתרום מניסיונו בישראל לאנשי עסקים בריטים, המבקשים להתחיל עכשיו בפעילות בארץ.

אשר לשיתוף פעולה עסקי בין ישראל לשכנותיה – לואיס מאמין כי "הוא יוביל ליחסי שכנות טובים" ומציין את התועלת הרבה שיש בעסקים רווחיים לשני הצדדים. "כאשר מתקיימים עסקים כאלה יש לשניהם הרבה יותר מה להפסיד אם יתחדשו העימותים".

מייג'ור. היענות בקהילה העסקית

76 שנות הארץ / 12 במארס

1933. ניסיון לדיקטטורה שלא הצליח. (אתונה) המשטר הצבאי של הגנרל פלאסטיראס, שנוסד ב־9 בחודש, נשבר לשרות בגלל התנגדות הציבור. פלאסטיראס ירד עתה מעל הבימה, ונוסדה ממשלה זמנית בנשיאותו של הגנרל אותונאוס. עקבות "הדיקטטור ליום אחד" נעלמו.

1945. הצהרה מפתיעה של ד"ר גבלס. (ברלין) שיא המלחמה הלא דייתבן שעתה יבוא סיומה פתאום – כך כתב ב־9 במארס ד"ר גבלס ב"דאס רייך". "חלפה עת ההחלטות הניצחונות, מעתה תתנהל המלחמה בכל מקום". הוא מנחם את קוראיו בהבטחה שהגרמנים סומכים על עוז רוחם וכוחם הנפשי – שני גורמים העשויים להועיל נגד יתרון חומרי של האויב.

1948. התאבדות יאן מאסאריק הולידה סערה בעולם. (פראג, שירות "הארץ" ויו.פי) הד"ר יאן מאסאריק, מיניסטר החוץ של צ'כוסלובאקיה, התאבד היום בקופצו בעד החלון ממעונו הרשמי. מכל בירות העולם מודיעים על הרושם הכביר שעוררה הידיעה על ההתאבדות. בבירות אירופה היה המנוח אחת הדמויות הפופולריות בחוגים הבינ"ל.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין והובאו בלשונם כפי שנדפסו

ההתקדמות אטית, למרות הרצון והכסף

שליחו של מזכ"ל האו"ם לשטחים, טריה לארסן, מציע כמה פתרונות להשפעות ההרסניות של הסגר, אך משוכנע שבטווח הקצר שוק העבודה בישראל הוא המוצא היחיד

מאת עמירה הס

שני מסלולים בקריירה המקצועית והאישית של טריה לארסן סללו בטבעיות את דרכו לתפקידו היום כשליחו המיוחד של מזכ"ל האו"ם לשטחים הכבושים, היושב בעזה. ב-1990, כשעמד בראש מכון מחקר נורווגי, יזם עריכת מחקר חברתי-כלכלי על החברה הפלשתינית בגדה וברצועה. וב-1992 היה החוליה המקשרת בין יוסי ביילין לאבו עלא וליווה בצורה פעילה את התפתחותו של "ערוץ אוסלו". במשימתו היום, תיאום ופיקוח על העברת התרומות הבינלאומיות לרשות הפלשתינית, הוא שוקד על טיפוחו של תוצר דיפלומטי שעל הגיונו הפוליטי הוא ממשיך להגן בלהט.

כחוקר חברתי מצד אחד (שלא בזל בהבעת עמדות פוליטיות, למשל בנוגע לפתרון הרדוש: מדינה פלשתינית לצד ישראל) וכדיפלומט מצד שני, הוא נע בין גילוי לב לניסוחים זהירים במידת מה והצגת המסקנות המוסכמות, הכלליות, יותר מאשר הפרטים. אפשר לנחש שכל ביקורת שהוא משמיע בפומבי כבר אמר בעבר באוזני הנציגים של מה שהוא מכנה "המשולש" האחראי להצלחת פרויקט הסכם עזה-יריחו תחילה: הפלשתינאים, הישראלים והמדינות התורמות.

בסוף ינואר דנו נציגי המדינות התורמות בהחשתה של העברת הכספים לרשות וביירולה. האם חל מאז שיפור?

"בסוף נובמבר היתה ישיבה מכרעת בבריסל, שבה ניתנו הבטחות למימון משכורות ל-9,000 השוטרים הפלשתינאים ו-22 אלף עובדי המינהל הציבורי (משרדי הרשות). הפלשתינאים, מצדם, הבטיחו לשקוד על ייעול מערכת גביית המסים. צריך גם קווי סיום (מועדים). כפגישה בינואר התרכזנו בדרכים לכיבוד ההבטחות.

"מאז נתנו המדינות התורמות סכומי כסף גדולים לצורך התוכניות לעבודות ציבוריות, שעכשיו מתרחבות. התורמות גם כיבדו את ההבטחות בקשר למשטרה. אך הן לא כיבדו בזמן את הבטחותיהן למימון את המשכורות של 22 אלף עובדי המינהל הציבורי. עד סוף השנה יהיה גירעון של כ-500 מיליון דולר לערך (בהוצאות השוטפות של הרשות). על המדינות התורמות, להשכיל לעמוד גם בלוח הזמנים של העברת התרומות".

וכל זאת מחוץ להבטחות למימון פרויקטים ארוכי טווח של פיתוח בסכום של 600 מיליון דולר ב-1995?

"כן. גביית המסים על ידי הרשות אטית מכפי שחזינו. רבים מהמוסדות שלהם חלשים מדי. הם התחילו לבנות את רוב מוסדותיהם במאי בשנה שעברה, ועלינו לגלות סבלנות. התגוררות בין המוסדות השונים וכפילויות בתפקידים רבים לא רק פוגמות ביעילות, אלא גם עוררו יריבויות אישיות בין אנשי המפתח".

רבים ברצועה אינם יכולים לשלם מסים בגלל הפגיעה בהכנסותיהם, בשל הסגר.

"יש בתבורה הפלשתינית משולש של הצלחה וכישלון: בקודקוד האחד – מדיניות ישראלית, בשני – מדיניות פלשתינית, ובשלישי – התורמות. אני מבין לחלוטין, ויותר ממבין, את התנאי הישראלי לשמירה על הביטחון. ובכל זאת, זו עובדה אובייקטיווית שלסגר החוזר יש השפעה הרסנית על מאמצי הפיתוח בשטחים הכבושים. אובדן ההכנסות היומי הישיר כתוצאה מכריזת הסגר הוא מיליון דולר. עוד מיליון דולר הם אובדן עקיף, בהערכה שמרנית. כך שבחישוב שנתי הסכום מתקרב ל-600 מיליון דולר, וזה הסכום שמצפים מהמדינות התורמות להעביר. ההשפעה ההרסנית של הסגר היא לא רק על יכולתם של אנשים לעבוד, אלא על תנאי החיים שלהם באופן כללי, ההרעה מכשירה את הקרקע לאלימות. כלומר, בכל מה שנוגע לפיתוח, הסגר משיג מטרה הפוכה. מאז החתימה על הסכם אוסלו ירד התל"ג הפלשתיני בכ-30% עד 50%. הסגר החוזר ונשנה הוא אחת הסיבות העיקריות לירידה זו. בצד הפלשתיני יש גורם מפריע נוסף: יכולת היישום והניהול (של הכספים לפרויקטים) אינה טובה דיה, כך שהדברים נעשים באטיות רבה מדי. יש כסף בבנק, אך הדברים לא נעשים".

מה, למשל?

"אני מעדיף שלא לפרט. יש תיאום מועט מדי בין כל הגורמים המבצעים – הפלשתיניים והבינלאומיים – ואין ראייה כוללת. האטיות בהעברת הכספים נגרמה גם מדגש חזק מדי ששמו המדינות התורמות על שאלת השקיפות ושאלת הדיווח והבקרה, בשעה שאפילו לא היו קיימים עדיין המוסדות הפלשתיניים הדרושים. בבריסל הצלחנו, אחרי שמונה חודשי התמהמהות, לבסס מנגנון תיאום יעיל שמתפקד היטב, ובתוך שבועות קרה יותר מאשר קרה במשך חודשים. כך שאני אופטימי ביחס ליכולתו של מנגנון התיאום לקדם את העניינים".

מי משלם ל-8,000 השוטרים הנותרים (שמעבר למכסת ה-9,000 שהוזכרה בהסכם קהיר)?

"הרשות".

מאילו מקורות כספיים?

"עלייך לשאול את הרשות".

אמרת באחרונה שהפרויקטים שנקבעו לשנה שעברה לא תאמו את המציאות.

"שמנו דגש יתר על תוכניות פיתוח לטווח רחוק ודגש מועט מדי על הטווח הקצר. לא התייחסנו במידה מספקת לקשר ההדוק שבין כלכלה לפוליטיקה. העניים כאן – שהם הרוב – אינם יכולים להמתין לפיתוח ארוך טווח. מצבם מחייב הקלה מיידית, שפיתוח ארוך טווח אינו מציע.

"התקווה לעתיד טוב יותר – במונחים פוליטיים משמעה שהפלשתינאים יכולים לחזק את גורלם בעצמם, ובמונחים כלכליים וחברתיים משמעה שיפור תנאי החיים. אך תקווה זו כמעט שאפסה. ותקווה היא הרי מטבע עובר לסוחר בפוליטיקה. לכן עתה גם מתפוגגות הלגיטימיות והתמיכה ברשות ובתהליך. הניסוי הפלשתיני איננו נוגע רק להצלחה ולכישלון של הסכם השלום הישראלי, אלא גם להשגת הסכם שלום כולל וקבוע במזרח התיכון".

אתה מכנה את הסכם אוסלו הסכם שלום?

"לא. למעשה, עמדתי לנשוך את שפתי כאן. כי זו אכן הנקודה: הצהרת העקרונות אינה הסכם שלום. היא מגדירה את הדרך לשלום אפשרי ואף את לוח הזמנים ואת המכשולים שיש לעבור. הסכם אוסלו הוא תנועה דינמית לעבר השגה אפשרית של המטרה. אם לא נניח למאורעות היומיים להפנט אותנו – אם נשמור על הפרספקטיווה ההיסטורית – נוכל להבחין בתוצאות המדהימות שלו".

מי המהופנטים, הישראלים?

"לא, אני מתכוון לכלי התקשורת".

התקשורת אשמה?

"לא רק הישראלית – גם התקשורת הפלשתינית, וביחוד העולמית, מאבדת לחלוטין את הפרספקטיווה ומתרכזת במאורעות היום יומיים".

קל לדמיין את כוח ההשפעה שלך על המדינות התורמות ועל הצד הפלשתיני. מהו מקור השפעתך על הצד הישראלי?

"אני מנצל בכל הזדמנות להדגיש שאין דרך חזרה".

אם ניסית להציג את ההשפעה השלילית של הסגר, נראה שלא הצלחת במיוחד להשפיע.

"אני חושב שבני שיחי בצד הישראלי מבינים לגמרי את נקודת מבטי ומסכימים לחלוטין עם דברי על הסגר. אך בעייתם היא החלופה, מהו הצעד האחר שהם יכולים לנקוט. בעיני אין לסגר השפעה ביטחונית רבה, אבל יש לו ערך במישור של סמלי הפוליטיקה. הבוחרים מרגישים שמשהו נעשה. אך אינני מאמין שסגר הדוק ואטימת הגבולות יכולים לשים קץ להתקפות האיומות האלה, לפיגועי הרצח הסבה. אדרבה, הקושי הגובר בחיי היום יום רק מדרבן לאלימות".

לארסן. "העניים כאן אינם יכולים להמתין לפיתוח ארוך טווח"

איך אתה מסביר שבני שיחך הישראלים אינם מתרגמים את הבנתם זו למדיניות שונה?

"בינתיים יש הקלות בסגר, פועלים מורשים להיכנס לישראל. ואני מבין שההקלות יימשכו.

"האבטלה היא הבעיה החברתית המרכזית בגדה וברצועה, ובמיוחד ברצועה. יש ארבעה פתרונות אפשריים לכך: תוכנית קלאסית של עבודות ציבוריות שונות, כדי להעסיק בהן את האנשים. זה פתרון קצר טווח, שלא יוכל לכלול את כל המובטלים. הפתרון השני – היזוד לטווח רחוק – הוא הקמת תעשייה. אבל אין מה שימשוך לכאן השקעות בהיקף רחב – בשל הנסיבות הביטחוניות, בהעדר מערכת חוקית ברורה, ובשל התשתית העלובה של מערכות הטלפון, החשמל, והמערכות האחרות. לכן יש להתמקד בפארקים תעשייתיים".

מאז החתימה על הסכם אוסלו ירד התל"ג הפלשתיני בכ-30% עד 50%. הסגר החוזר הוא אחת הסיבות העיקריות לירידה זו

אך פתרון זה כבר הוצע אחרי מלחמת המפרץ, עוד לפני שחלמו על הסכם אוסלו.

"עכשיו נערכות בעניין זה פגישות בדרגים הגבוהים, אך בנייה זו תארך זמן רב. הדרך השלישית העיקרית היא עבודה מחוץ לשטחים הכבושים. ובטווח הקצר – רק בשוק העבודה בישראל. אחד האתגרים הפוליטיים המרכזיים הוא לפתוח את שוק העבודה במדינות ערב, ולפתוח מחדש את מדינות המפרץ לפני הפלשתינאים. זה עשוי להיות הפתרון הרביעי, ויש לפעול בבת אחת בארבעת המישורים".

מרבים לדבר על הקשר ההכרחי בין פיתוח לדמוקרטיה. אבל יש בגבולות הרשות כמה וכמה תופעות שמנוגדות לדמוקרטיה.

"עדיין מוקדם מדי לשפוט. עדיין אין דמוקרטיה, כי זהו שלב ביניים. לא היו בחירות, ובלי בחירות אין דמוקרטיה".

ובכל זאת, יש תופעות שאינן תלויות בבחירות: מעצרים פוליטיים בלא נהלים חוקיים, בית משפט צבאי עליון. דנת בכך עם ערפאת?

"אני דן לעתים קרובות בשאלות של זכויות אדם – גם עם יאסר ערפאת וגם עם נאסר יוסף (מפקד המשטרה). ככל הידוע לי, בית המשפט הצבאי העליון עדיין אינו פועל".

נאמר שבשבוע הבא יוגשו בו כתבי האישום הראשונים (נגד חשודים בשיתוף פעולה).

"אנחנו נעקוב אחריו מקרוב. האו"ם מתאם, דרך משרדי, את אימון השוטרים, ואנחנו שמים דגש מיוחד על הכשרה בנושא זכויות אדם. קהילת התורמות גם הקימה תת קבוצה מיוחדת שעוקבת מקרוב אחר ההתפתחויות במשטרת הרשות.

"ערפאת נמצא פה במלכוד 22. עליו להראות לאנשיו שהוא שולט בעניינים, ובפרט עכשיו, ועליו להראות לישראל שהוא שולט במצב הביטחוני. המערכת החוקית ברשות הפלשתינית מבולבלת מאוד (חוק עותמני, מנדטורי, מצרי, ירדני, צווים צבאיים ישראליים, חוקים פלשתיניים), וערפאת חייב לקיים את הביטחון בלא מערכת חוקים נאותה ובלא תשתית חוקית ראויה. ומובן שבלי ביטחון הכל יקרוס – תהיה פה לחימה בידסיפית".

אתה מתכוון לביטחון פנימי, בשטח הרשות?

"כן. בלא כוח משטרתי חזק תהיה כאן לחימה פוליטית גלויה, וככל הנראה גם לחימה בנשק. לכן הממד הפנים ביטחוני הוא חלק בלתי נפרד ממכמר הפיתוח".

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

הטרור וחוש המידה

ביום שני שעבר אמר תת אלוף יעקב עמידרור, ראש חטיבת מחקר באמ"ן, את מה שראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, וכן איש מהשרים, אינם מעיזים להשמיע בפומבי בעידן הפיגועים. עמידרור, האיש האחראי על ניתוח מודיעין האויב, עשה קישור מעניין בין האימה שפעולות הטרור הצליחו לזרוע בקרב אזרחי ישראל לבין התנהגות התקשורת. מהאופן שבו הציג עמידרור את התנהגותה, מצטיירת העיתונות הישראלית באור שלילי ביותר.

אולי אין זה מקרה שאת הדברים על קשרי הגומלין בין הטרור והתקשורת השמיע עמידרור בכנס לזכרו של תת אלוף עוזי יאירי ז"ל, שהתקיים בבית הספר לפיקוד ומטה. יאירי נהרג בעת שפיקד על היחידה המובחרת שחילצה את בני הערובה מידי חוליית הפתח שהתבצרה במלון סבוי, על חוף ימה של תל אביב. אלמנתו היא שדרנית קול ישראל דליה יאירי, ובכנס לזכרו הופיע הרמטכ"ל, רב אלוף אמנון ליפקין שחק, ולפחות מחצית מאלופי המטה הכללי ורבים מפקודיו של יאירי.

"אני יודע שאני מסתכן באמירת הדברים האלה", אמר עמידרור כבר בפתח הרצאתו, "אבל אני מבקש לפתוח בשלוש הערות. אחת מהן, על עצמנו. למיטב שיפוטי, צורת העיסוק שלנו בטרור תורמת להשפעתו עלינו. לו היינו מסוגלים, בכל עת של אירוע טרור, לחרוק שיניים, לפרסם את האירוע בלא כותרות גדולות, בלא צבע, בלא צילומי תקריב של הרוגים ופצועים ובלי לשפוך שפע של מלים על מטרים של נייר וקילומטרים של צלולויד, הטרור היה מצליח פחות. אולי גם היה פחות טרור. כי הטרוריסט ניזון ומתחזק מהפרסום שהוא מקבל".

בתום דבריו, כשנשאל להתייחסותו לדרך פעולתה של העיתונות, אמר עמידרור: "ככה זה כשנותנים לי צ'אנס להרצות ולהרצאה על ר"ח מודיעין יבש". אבל לפני כן, בהרצאה עצמה, הרחיב את כתב האישום שלו וכיוון אותו לא רק נגד העיתונות, אלא גם נגד הנהגת הממשלה, והציבור כולו, בעת פיגוע טרור.

מדבריו של עמידרור אפשר היה להבין, למשל, שאסור לממשלת ישראל לנהל משא ומתן עם אש"ף כל עוד נמשכים פיגועי הטרור. "יש עמים שמתנהגים אחרת", אמר. "למשל הבריטים, שנלחמו מאז שנות השישים בפעולות טרור קשות בצפון אירלנד, ולא נשברו. פעולות הטרור האיריות פגעו בלבלבה של לונדון, לא פחות משהטרור המוסלמי פעל בתל אביב. אבל הבריטים לא נכנסו להיסטריה, ולא ניהלו משא ומתן עד שפסק הטרור. פעולות הטרור לא יטוטטו אותנו, אם לא נאבד את חוש המידה".

בהמשך דבריו ניתח עמידרור את דרך הפעולה של ארגוני הטרור, ולקראת סוף ההרצאה שב והזכיר את הקשר בין מבצעי פיגועי הטרור לבין מעצבי דעת הקהל. "הטרור אינו איום קיומי על ישראל. הוא יכול להשפיע על המשא ומתן המדיני, אבל בסך הכל הוא מייצג חולשה של מי שמבין שקלפי העוצמה האמיתיים – בתחום האסטרטגי, המדיני והצבאי – נמצאים בידי ישראל, ולכן בחר להשפיע עליה דרך עירעור רוחה וביטחונה העצמי".

עמידרור. הבריטים לא נשברו

עמידרור שאל אם הטרור יצליח להשיג את מטרתו, והשיב בעצמו על השאלה: "הדבר תלוי בנו לא פחות מאשר בטרור, ומותר לנו לדרוש מעצמנו, כצבא וכחברה, לעמוד בכך ביתר נחישות וכבוד עצמי. אם לא כן, תמיד ישתלם לצד השני לבצע פיגועי טרור. בערב לזכרו של עוזי יאירי, שעמם פעולות רבות על גבו ונהרג בחוף תל אביב בפעילות נחרצת נגד הטרור, מותר לומר את זה ביתר עוז ובתקווה ליתר הבנה".

קור הרוח הבריטי

בגלל המעמד המיוחד שיש לעמידרור בקהילת המודיעין, העניקו שומעיו משקל רב מאוד לדברים שאמר. משקל מיוחד יוחס לדברים שכוונו נגד כלי התקשורת. אבל לאחר סיום ההרצאה הקפיד עמידרור להדגיש כי לא רק התקשורת אשמה, לדבריו, חלק מהישראלים מתנהגים בהיסטריה, בלי קשר לתקשורת, ומשחקים בדרך זו לידי מבצעי פיגועי הטרור.

דברי עמידרור התחידו את הרושם שהוא איבד את התקווה לשינוי דרך התגובה של התקשורת הישראלית על פיגועי טרור. כשנשאל אם עלה בדעתו לפנות לעורכי העיתונים היומיים השיב: "לדעתי, העיתונאים עברו את השלב הטבעי של עשיית עיתונות, והיום הם חושבים איך לעשות יותר כסף. הם חושבים שהדרך שבה הם הולכים מוכרת יותר עיתונים. אבל אם יעשו בדיקה, יתברר שזה לא נכון".

תא"ל עמידרור הסביר כי בהתייחסותו לבריטניה לא התכוון לעשות השוואה בין תגובת העיתונים שם על פיגועי טרור לבין התגובה של העיתונות הישראלית עליהם. "דיברתי על קור הרוח הבריטי, לא על העיתונות הלונדונית", אמר. הוא סיפר כי התרשם בעיקר מהדרך שבה הגיבה על פיגועי טרור ראש ממשלת בריטניה לשעבר, מרגרט תאצ'ר.

עמידרור סיפר כי פעם, בעת שתאצ'ר ניהלה ישיבת ממשלה, נשמע ברחובות לונדון פיצוץ נורא בעקבות פיגוע טרור. "נדמה לי שיש רעש בחוץ", אמרה תאצ'ר לעוזרים. נראה כי לעמידרור יש עניין שגם ראש ממשלת ישראל יאמץ דרך תגובה דומה.

השורה התחתונה של דברי עמידרור היא שאין פתרון חד משמעי נגד הטרור. עם זאת, הדרך שבה הוא מסביר זאת אינה יכולה לספק תחמושת לאופוזיציה בראשות יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו.

"הטרור יימשך כל עוד יש מספיק ערבים, פלשתינאים ואחרים, שלא רוצים אותנו – לא ממזרח לקו הירדן ולא ממערב לו. אבל אפשר לצמצם אותו במלחמה עיקשת נגד כל מרכיביו", סבור עמידרור. "על ידי הסדרים מדיניים אפשר לצמצם את מעגל השותפים לפעילות חבלנית עוינת, ואולי אפילו לשתף גורמים ערביים במאבק נגדו, אבל לחסל את הטרור אי אפשר".

זר פרחים לזוילי

כשבוע שעבר קיבל מזכ"ל העבודה, ח"כ נסים זוילי, זר פרחים מלבלב. על כרטיס הברכה שצורף לזר נכתב: "אני מודה לך מקרב לב על שדחית את פנייתי אליך למנות אותי ליו"ר מטה הבחירות של מפלגת העבודה בבחירות להסתדרות".

על רקע פרשיות השחיתות הנחשפות בהסתדרות, נראה כי הפתק משקף זן חדש של הומור המתפתח בקרב פעילי מפלגת העבודה. האיש המאושר, שנזכר לשלוח לזוילי את הפרחים כשבוע וחצי לאחר שבקשתו למלא את התפקיד נדחתה, הוא שר הבינוי והשיכון בנימין בן אליעזר. זוילי העדיף למנות לתפקיד יו"ר מטה הבחירות את ח"כ מאשה לובלסקי, וההמשך ידוע.

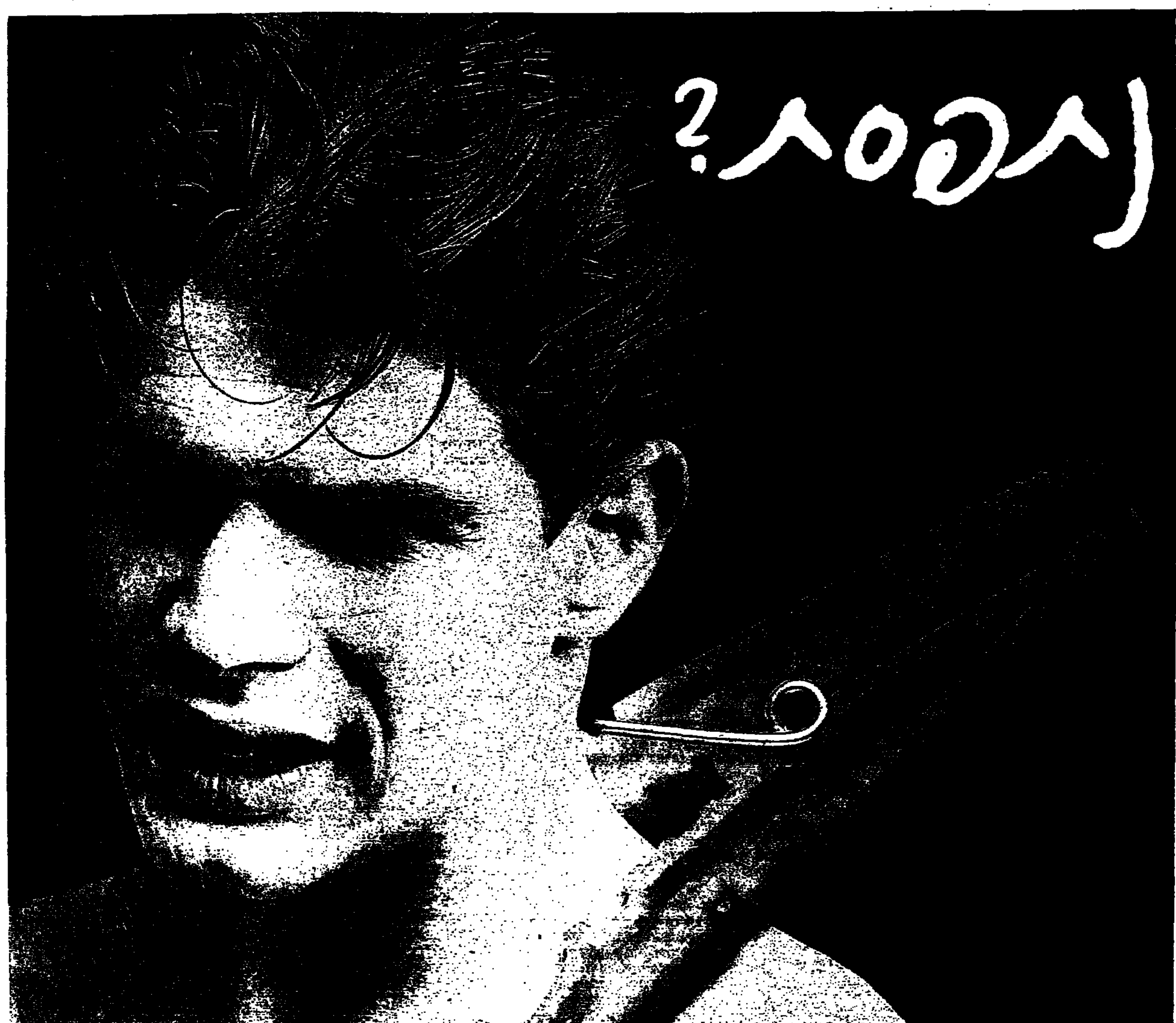

יש טיפול יעיל לשיכוך כאבי גב, שרירים, פרקים וחבלות

וולטרן אמולג'ל, עם התכונות של ג'ל וקרם, מאפשר לחומר הפעיל לחדור לתוך העור ולשכך את הכאב.

הגב או הצוואר תפוסים? נקעת את הרגל? הפרקים כואבים? קח וולטרן אמולג'ל, עם התכונות של ג'ל וקרם, מרח על האיזור הכואב - והחומר הפעיל יחדור למקום הפגוע וישכך את הכאבים. וולטרן אמולג'ל בעל ריח נעים, אינו מכתים ואינו מלכלך את הבגדים.

וולטרן אמולג'ל ניתן להשיג בכל בתי המרקחת ללא מרשם רופא, בשפופרות של 50 גרם או 100 גרם, ובצירוף עלון לצרכן בעברית. וולטרן אמולג'ל מיוצר ע"י ציבה, קונצרן התרופות השוויצרי מהגדולים והמובילים בעולם. וולטרן אמולג'ל מאושר על ידי משרד הבריאות.

תמיד יש לעיין בעלון לצרכן לפני השימוש.

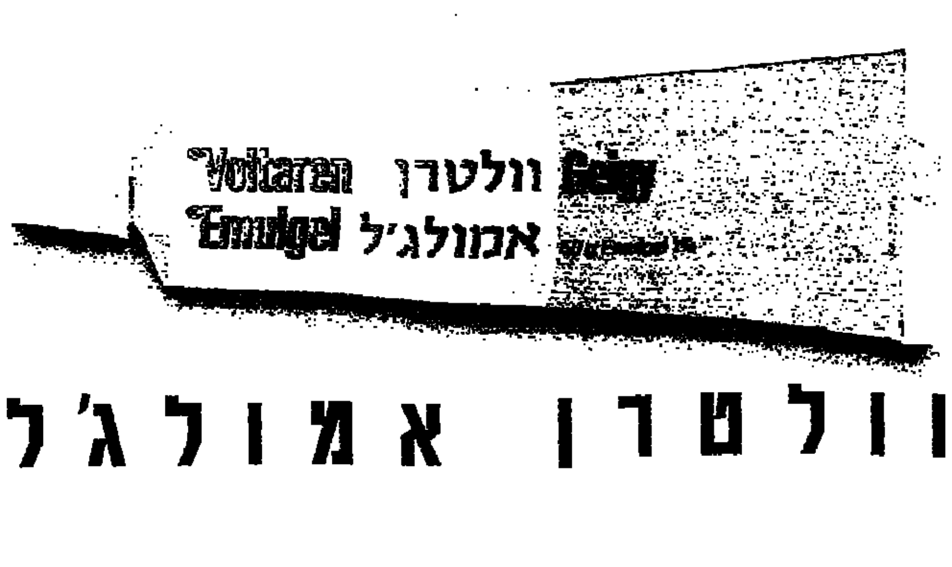

וולטרן אמולג'ל

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

סביבה

החיים מתחת לחור הגדול

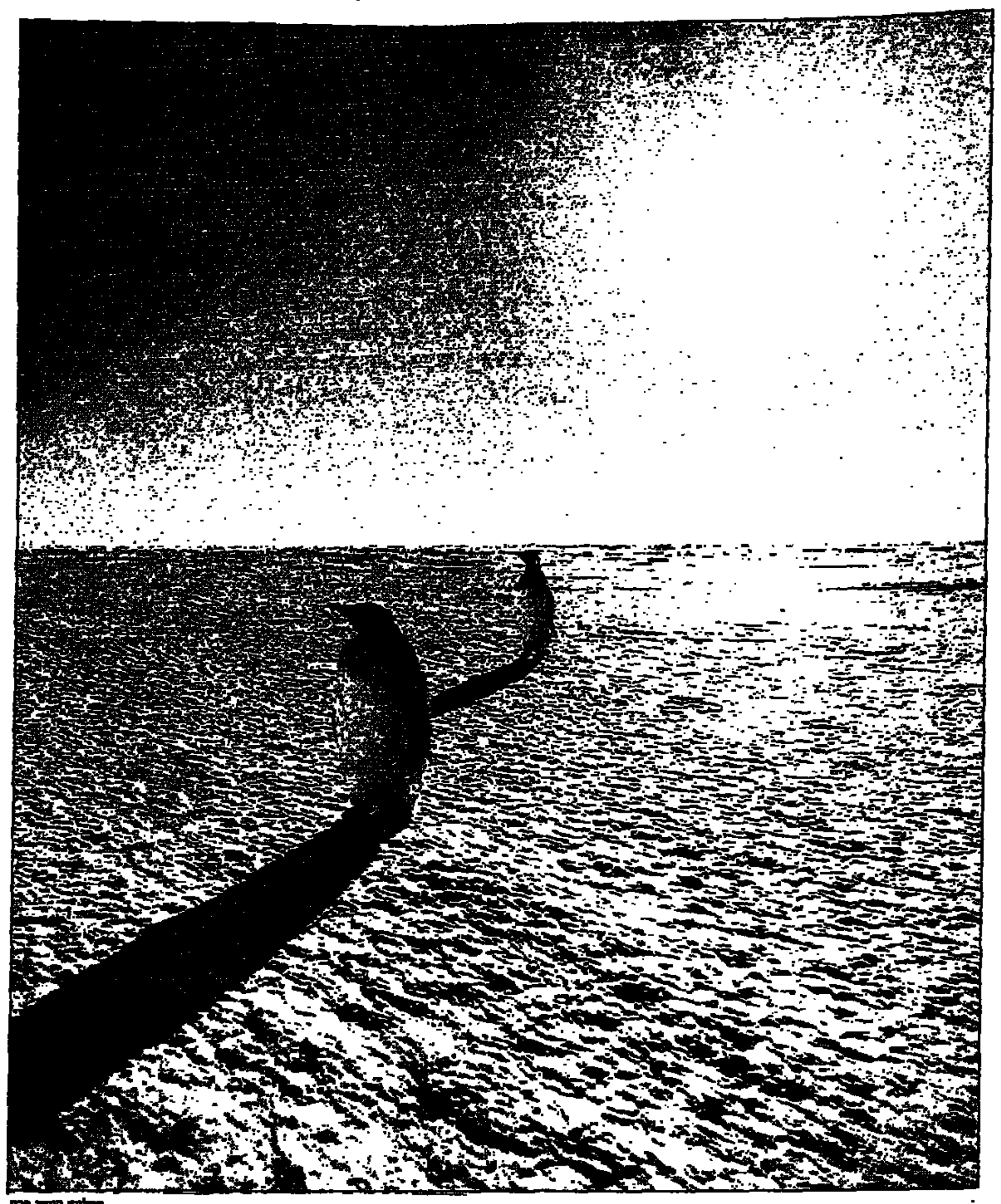

שמש באנטארקטיקה. החור באוזון שמעל היבשת התפשט גם לפונטה ארנאס שבצ'ילה, העיר הדרומית ביותר בעולם

פונטה ארנאס, צ'ילה

תושביה של עיר הנמל השקטה הזאת, השוכנת לחוף מפרץ מאגלן בקצה התחתון של העולם, אינם מעזים לצאת את בתיהם בלי למשוח תחילה משחת מגן נגד שיזוף על עורם החשוף ובלי להרכיב משקפי שמש.

113 אלף התושבים של פונטה ארנאס עושים זאת בגלל אדם שהם אינם יודעים אם עליהם להודות לו או לשנוא אותו. שמו ברויש מאגאס, מרצה להנדסת חשמל באוניברסיטת מאגלנס בעיר הזאת.

מאגאס היה הראשון שהזהיר את תושבי עירו מפני חור גדול בשכבת האוזון שנוצר מעל לאזור הזה, המסכן את תושביו בקרינה מזיקה, מסרטנת. זה שמונה שנים שמאגאס מופיע בטלוויזיה וברדיו, מרצה ומזהיר תושבים מפני היחשפות ממושכת מדי לקרני השמש.

כאשר הוא הולך ברחובות פונטה ארנאס, שתושביה לבני העור ובתיה הנאים מזכירים את מיין או את נובה סקוטיה, עוצרות אותו אמהות ומספרות לו כי ילדיהן חוזרים הביתה כשעורם אדום אחרי שהם משחקים תחת כיפת השמים, והחקלאים אומרים שהכבשים שלהם התעוורו בגלל פגיעתן הרעה של קרני השמש.

מאגאס מייעץ להם להגן על עורם בשעות החמות של היום, וללחוץ על הממשלה שתממן מחקרים בדבר השפעת הקרינה עליהם. "מוקדם מדי לקבוע בוודאות שבעיות הפוקדות את האנשים האלה נגרמות על ידי הידלדלות האוזון", אומר מאגאס. "אבל ידוע לנו ששיעורי קרינה גדולים כל כך הם מסוכנים ורעילים. אנו ניצבים לנוכח מצב חירום חובק עולם, שמתחיל באנטארקטיקה ומתפשט צפונה, ויש לעשות משהו בנדון".

על פי הסכם בינלאומי, יצרנים חייבים לבטל בהדרגה את השימוש בגזים המדללים את האוזון. ואכן, כמות הגזים המצטברת באטמוספירה פוחתת והולכת.

רוזה סראבאגייה, זבנית, אומרת כי שמעה בראשונה על החור באוזון בתוכנית טלוויזיה שבה הופיע מאגאס. "יברך אותו אלוהים. הוא איש טוב, כי הוא היחיד שאומר לנו איך להתנהג", אמרה סראבאגייה. "אני חיה כאן יותר מ-30 שנה ואני מרגישה שהשמש מתחזקת והולכת".

אולם, לא כולם סבורים שיש יסוד לאזהרותיו של מאגאס. רבים מן המדענים ואנשי העסקים בעיר טוענים שמאגאס דומה לנער שצעק "זאב, זאב" וכי הוא מפחיד שלא לצורך את הבריות, בלי סימוכין מדעיים. ראש העיר הקודם כינה את מאגאס "טרוריסט אקולוגי", שהרס את ענף התיירות שפונטה ארנאס זקוקה לו מאוד, במיוחד מאחר שענף גידול הכבשים דועך והולך. העיר הזאת היא הפתח העיקרי לאנטארקטיקה. ספינות טיול עוגנות בה ומטוסי תיירים רבים נוחתים בה.

"מאגאס הוא איש חכם מאוד, אבל הוא מתנהג כמטורף ומפחיד את כולם", אמר סוכן נסיעות גדול בעיר. "אין סיבה לפחד בלי ראיות מדעיות".

אין מחקרים המצביעים על קשר בין הגידול בקרינה העל־סגולה ובין האירועים המתוארים בפונטה ארנאס – כמו ארנבות עיוורות שקל לצוד אותן ודגי אלתית עיוורים שדייגים אוספים בסיארה דל פואגו.

רופאים מקומיים אומרים שלא נרשם גידול במספר החולים בסרטן עור שנגרם על ידי קרני השמש מאז התגלה החור באוזון ב-1986, ואולם הם מציינים כי שכיחות סרטן העור תתגלה רק בתוך 20 עד 25 שנים.

דבר אחד ודאי: פונטה ארנאס, העיר הדרומית ביותר בעולם, היא המקום היחיד שבו חיים תושבים רבים מתחת לחור ענקי בשכבת האוזון. האוזון הוא שכבה דקה של גז שמגן על כדור הארץ מפני הקרינה המזיקה של קרניים על־סגולות.

מדענים סבורים כי החור באוזון, המתרכז מעל אנטארקטיקה, נגרם על ידי השימוש בכלורופלואורוקרבון, או CFC, שבעבר הרבו להשתמש בו כחומר הדף בתרסיסים, וכיום הוא מוגבל למקררים חשמליים ולקלקר. ה-CFC הורס את האוזון וגורם להידלדלות ניכרת בשכבת האוזון מעל לקוטב הדרומי. החור מתרחב ומתכווץ, ובדרך כלל משלהי אוגוסט ועד לתחילת דצמבר הוא מכסה את הקצה של דרום אמריקה.

ג'ינו קאסאסה, מנהל מחקרי אנטארקטיקה באוניברסיטה המקומית, אומר כי הוא מכבד את כוונותיו של עמיתו להסב את תשומת הלב להידלדלות האוזון, אבל הוא חושב שמאגאס גורם בהלה מוגזמת. "הכל תמימי דעים שהאוזון מעורר דאגה, אבל הבעיה – כפי שאני רואה זאת – היא שהאוכלוסייה אינה מבינה כי אין ממצאים מדעיים שמעידים על השפעת האוזון על החיים הביולוגיים כאן", אמר קאסאסה. "אנשים מפיצים אגדות בדבר ארנבות, וקונים משקפי שמש יקרים ומשחות מגן לעור, בלי כל בסיס".

מאגאס אמר, כי ראשי האוניברסיטה שלו לחצו עליו שיחדל לדבר על החור באוזון, מאחר שאין זה תחום ההתמחות שלו. בשלב מסוים, אמר, איימה עליו האוניברסיטה כי תפסיק את מימון המחקרים שלו אם יוסיף וידבר על האוזון. "מדוע לא נישא את קולנו בנוגע לבעיה שנודעת לה השפעה עצומה על כדור הארץ", אמר מאגאס. "אני נזהר לא להלל בהלה בנוגע לאוזון, אבל בני אדם הם אטומים ועקשנים וצריך להכות בראשיהם שוב ושוב כדי שיבינו את ההשלכות של הבעיה הזאת".

ניו יורק טיימס

בריאות

בשורה מאזור הרעידות

ניתוח חדשני לטיפול במחלת הפרקינסון מעורר פולמוס. רוב המנותחים מספרים כי הניתוח הביא להקלה ניכרת במצבם, אבל רופאים רבים מפקפקים ביעילותו

הווארד ויינברגר היה חולה במחלת פרקינסון במשך 15 שנה. הסימפטומים הופיעו בתכיפות הולכת וגדלה, והפכו מכאיבים יותר ויותר. ויינברגר סבל מתקופות של שיתוק חלקי ומרעידות שלא היה יכול להשתלט עליהן. הוא ניסה תרופה אחר תרופה, אך השפעתן המקלה הלכה ופחתה. "בשנה שעברה כבר לא יכולתי לצאת מהבית למשך יותר מחצי שעה מבלי שתתקוף אותי תחושת שיתוק", אומר הבנקאי בן ה-52 מניו יורק. "לא יכולתי לצאת לבדי מהמיטה או להתהפך בה ללא עזרה. לא נהגתי במכונית במשך 10 שנים. לפעמים לא יכולתי לדבר, והתנתקתי מבחוץ".

אך אז קרא כתבה על נוירוכירורג שוודי בשם לורי לייטינן, שהחדיר מבדקה (מכשיר גמיש שמכניסים לחולים למטרות סריקה או ריפוי) עמוק לתוך מוחותיהם של 38 חולי פרקינסון, ושרף פיסה של נוירונים היפראקטיביים באזור במוח המכונה פאלידום. "כ-29% מהם התאוששו לחלוטין או כמעט לחלוטין מתחושות נוקשות האיברים לאחר ניתוח 'פאלידוטומיה' זה, בעוד ש-81% זכו להקלה מתמשכת ברעידות", נאמר בדיווח שפורסם ב-1992 ב-Journal of Neurosurgery.

בסתיו שעבר טס ויינברגר לשטוקהולם כדי לעבור ניתוח פאלידוטומיה אצל לייטינן. "בזמן הניתוח, שנעשה בהרדמה מקומית, חשתי לפתע כיצד אני עובר מתחושה של נוקשות מוחלטת להרגשה של שחרור", אמר ויינברגר. "יומיים לאחר מכן טיילתי ברחובות שטוקהולם. יכולתי לנהוג. התקשיתי להאמין שהנס הזה באמת התרחש".

מאות חולי פרקינסון עברו בשנתיים האחרונות את הניתוח החדשני הזה, ונראה שאצל רובם התוצאות היו טובות. התהליך אינו מרפא, אלא מחליש את הסימפטומים. הוא כרוך בסיכון של דימום במוח, העלול לשתק או אף להרוג את החולה. אולם כמה רופאים טוענים שניתוח הפאלידוטומיה הוא הטיפול המבטיח ביותר למאבק במחלת הפרקינסון מאז הופעתה של התרופה "אל־דופה" בשנות ה-60.

"הייתי מאוד ספקן כאשר שמעתי לראשונה על טענותיו של לייטינן", אומר פטריק קלי, נוירוכירורג באוניברסיטת ניו יורק. "אפילו כאשר ראיתי את התוצאות בפעמים הראשונות חשבתי שזו יד המקרה. אבל מאז הפכתי למאמין". עד כה ביצע קלי עצמו כ-30 פאלידוטומיות. נוירוכירורג אחר, רוברט יאקונו מאוניברסיטת לומה לינדה שבקליפורניה, ביצע כמעט 500 ניתוחים כאלה. "זו מהפיכה אמיתית" הוא טוען. "ראיתי עשרות חולים מרותקים לכסאות גלגלים, שבעקבות הטיפול מסוגלים להתפקד באופן כמעט מלא".

הביקוש לניתוחים גואה. בכמה מכ-20 המרכזים הרפואיים בארה"ב יש רשימות המתנה של שנה. גם ללייטינן יש רשימת ממתינים ארוכה. לדברי הרופאים, המועמדים המתאימים ביותר לניתוח הם מי שתרופות הפסיקו לעזור להם, אך עדיין אינם סובלים מנזק מוחי חמור. רבים, אולי רוב הלוקים במחלה, עלולים להזדקק לניתוח כשהתרופות יפסיקו להשפיע עליהם. "אל־דופה" נעשית לרוב עם השנים פחות אפקטיבית, ולעתים קרובות גורמת בעצמה לעוויתות ולבעיות אחרות. "בסופו של דבר כל החולים מפסיקים להגיב באופן חיובי לטיפול באל־דופה" אומר קלי.

אולם לא כל הרופאים תמימי דעים בנוגע ליעילות הטיפול החדש, וחלקם – נתמכים בידי ארגוני הביטוח הרפואי בארה"ב – טוענים כי זה טיפול ניסיוני אופנתי, שאינו מצדיק מימון של חברות הביטוח. טענה זו גורמת להיכוכים רבים בין חולים לרופאיהם. יש שעזבו את רופאיהם בכעס לאחר שאלה התנגדו לכך שיעברו את הניתוח. יש רופאים שסירבו בדיעבד להכיר בכך שהניתוח סייע להקלה במחלה. "הנוירולוג שלי התנגד לחלוטין לכך שאעבור את הניתוח", מספרת לנור רבנ'נס, תושבת סן דייגו, שהביטוח הרפואי שלה סירב לכסות את הוצאות הניתוח. היא מימנה את הניתוח בכיסה, ולייטינן ביצע את ההליך בשני צדי המוח (לכל צד יש פאלידום). לדבריה, היא חשה "הקלה אדירה" בסימפטומים, אך הנוירולוג שלה קבע כי ההקלה היא תוצאה של אמונה בלבד.

ניתוח בחולה פרקינסון בשנות ה-80. האם עכשיו מדובר בפריצת דרך?

לרופאים יש סיבה להיות זהירים. הגורם למחלת הפרקינסון, שזוהתה לראשונה ב-1817, עדיין אינו ידוע, כשם שלא ידוע מה מנגנון ההקלה הספציפי הכרוך בפאלידוטומיה. המחלה גורמת לעתים קרובות למגוון סימפטומים, היכולים להתמיד או להשתפר באורח דרמטי כמה פעמים ביום, ולכן היא קרקע פורייה לשרלטנים.

הספקנים מזכירים את תקוות השווא שעורר ב-1987 מנתח במקסיקו סיטי בשם איגנסיו מדראזו. הוא דיווח, כי סייע לחולים על ידי השתלת תאים מבלוטות יותרת הכליה של מבוגרים בריאים בתאי המוח של החולים. על פי הסברה, פלטו בלוטות אלה כימיקלים שקיזזו חסר נוירולי. חולים רבים מיהרו לעבור את ההשתלה, אך חוקרים אמריקאים שמו קץ לאופנה ב-1989, כאשר דיווחו כי בדיקה קפדנית העלתה שהניתוח הביא להקלה מינימלית קצרת ימים בסימפטומים וגרמה לשיעור גבוה של סיבוכים.

ספקנים גם מציינים שלפני פיתוח "אל־דופה" ניסו נוירוכירורגים לעתים קרובות, בתוצאות מוגבלות בלבד, להקל על החולים באמצעות הרס חלקים בפאלידום. הרעיון התפתח לאחר שהתברר כי אצל חולי פרקינסון שסבלו משבץ קל נעלמו לפעמים הרעידות. רופאים הניחו, כי השבץ הוציא מכלל פעולה נוירונים פגועים, שהיו אחראים לרעידות, ולפיכך החל בשנות ה-30 ניסו מנתחים לעבוד על אותו אזור במוח הנפגע בעת שבץ. התוצאות היו מבטיחות ומבעיתות כאחד. חלוץ אחד בטיפולים אלה, ראסל מאיירס, דיווח כי לאחר שחתך מסלולי עצבים ליד הפאלידום אצל 38 חולי פרקינסון, נרשמה אצל 25 מהם הקלה בסימפטומים, אבל שישה מתו זמן קצר לאחר מכן. מאוחר יותר שיפרו מנתחים את טכניקת הניתוח והצליחו יותר. על ידי הרס חלק מהפאלידום, האזור במוח העוזר לשלוט על תנועה, הם הקלו במקצת על נוקשות השרירים. אולם הניתוח לא סייע רבות לרעידות ולאי היכולת לעשות תנועות רצוניות.

דוויד רבור, תושב ירושלים שאשתו סובלת ממחלת פרקינסון, שיגר באחרונה באינטרנט דיווח, שייתכן כי הוא המקיף ביותר שנכתב עד כה על תוצאות הפאלידוטומיה. לאחר שהרופא של אשתו יעץ לה שלא לעבור את הניתוח, ביקש רבור מד"ר יאקונו עדויות ליעילותו. "שמעתי נוירולוגים רבים המכנים אותו שרלטן", מסביר רבור. יאקונו הגיב על ידי שיגור שמות כל החולים שבהם ביצע ניתוחי פאלידוטומיה מסוף '93 עד סוף '94. רבור דיבר עם 113 מהחולים או עם בני/בנות זוגם. תשעה אמרו כי הניתוח לא עזר להם, בהם חמישה שאמרו כי מצבם הורע. אבל כ-80% אמרו כי בעקבות הניתוח הם הרגישו "בשיפור ניכר", והסימפטומים פחתו ב-20% עד 100%. רבים הגדירו את הניתוח "מעשה נס".

"אופייניות ביותר היו התבטאויות ההקלה על כך שהם מסוגלים שוב להתהפך במיטה, להתקלח ולהתלבש ללא עזרה, לאכול באורח נורמלי, ללכת, לכתוב או לעבוד באורח נורמלי ואפילו לנהוג במכונית". רבור סיים את דיווחו בשאלה: "האם הייתי טס במעבורת חלל שהיה לה סיכוי של 92% להחזיר אותי מכדור הארץ, שבו אני נמצא במצב של גיהנום, 8% סיכוי להסב לי נזק כלשהו וסיכוי של פחות מ-1% להרוג אותי". את התשובה ניתן למצוא בעובדה הבאה – לאשתו אביבה נקבע מועד לפאלידוטומיה בשנה הבאה.

וול סטריט ג'ורנל

משפטים / צבי הראל

שנתיים בבית חולים ותשע בכלא

בשנים האחרונות רבו המקרים של הופעת "תסמונת גנזר" אצל נאשמים. מדובר בפסיכוזה המופיעה בעיקר אצל נאשמים בהליך פלילי, המופיעה בתגובה ללחץ שהנאשם נתון בו. חולה הסובל מתסמונת זו מגלה סימפטומים האופייניים למחלת נפש, כמו איבוד קשר עם המציאות. לאחר שמופסק הלחץ שהנאשם נתון בו נעלמת התסמונת, והוא שב לתפקד ככל האדם.

אחד הנאשמים שלקו בתסמונת גנזר הוא ואלד אבו־זאיד, תושב לוד בן 22. בניגוד לנאשמים אחרים, שהבריאו מהתסמונת חודשים אחדים לאחר שלקו בה, החלמתו של אבו־זאיד נמשכה יותר משנתיים. האיש הואשם באחד ממעשי האונס הקשים ביותר שנדונו בשנים האחרונות בבית המשפט המחוזי בתל אביב. בשבוע שעבר נגזר דינו.

ב-10 במאי '92 המתינה נערה בת 17 לטרמפ בצומת השקם ברמלה. אבו־זאיד, שהגיע למקום במכונית בי"מ, אסף אותה. בדרך סטה הנהג לתוך פרדס, הוציא את הנערה באלימות מהמכונית ואנס אותה פעמיים. לאחר האונס השני הצליחה הנערה לקום, לבשה את בגדיה והחלה לנוס. אבו־זאיד רדף אחריה, השיג אותה, הפיל אותה והטיח את ראשה בקרקע. הנערה איבדה את הכרתה, אך הוא המשיך להכותה בכל חלקי גופה בעודה מחוסרת הכרה. לאחר מכן גרר אותה למקום מסתור בפרדס, השאיר אותה חבולה ומחוסרת הכרה – ונמלט מהמקום.

שעות אחדות לאחר מכן, בלילה, התעוררה הנערה וגררה את עצמה לכביש. נהג מונית שעבר במקום אסף אותה והביאה לבית החולים, שם אובחן כי היא סובלת משבר בלסת ומחבלות בכל חלקי גופה.

ימים אחדים אחרי שהגישה תלונה במשטרה יצאה הנערה לשחזר את נתיב נסיעתה. לתדהמתה, כבר בתחילת השחזור הצליחה לזהות את אבו־זאיד, שעבד כמלצר במסעדה ברמלה, והוא נעצר בו במקום. בתום חקירתו הוגש נגדו כתב אישום בעבירות של אונס וניסיון לרצח.

הנאשם התנהג באופן מוזר כבר בשלב מוקדם של המשפט. הוא היה מנותק לחלוטין מן הנעשה באולם המשפטים, מילמל לעצמו, ולעתים צעק ודפק על השולחן. פסיכיאטרים קבעו כי הוא סובל מתסמונת גנזר, ואבו־זאיד אושפז לתקופה ארוכה בביה"ח לחולי נפש בבאר יעקב ובמחלקה הפסיכיאטרית בכלא איילון. במשך כשנתיים היה נתון בטיפול רפואי, עד שמצבו השתפר והוא שב לתפקד תפקוד מלא.

כתוצאה מהאשפוז הוקפאו ההליכים המשפטיים נגד אבו־זאיד. לאחר שהחלים הודיעה נציגת המדינה, עו"ד רחל גודשמיט, לחדש את ההליכים המשפטיים נגדו. היא הסתמכה על חוות דעת פסיכיאטריות, שקבעו כי הוא מסוגל לעמוד לדין.

בגלל הרקע הנפשי של הנאשם הוליכה התביעה להגיע לעסקת טיעון עמו: בעסקה זו נקבע שהתביעה לא תבקש עונש מאסר לתקופה של יותר מעשר שנים, ואילו הסניגור יוכל לטעון לעונש מאסר נמוך ככל האפשר. על פי ההסכם הוגש נגד אבו־זאיד כתב אישום מתוקן, שבו הואשם בעבירות של אונס וגרימת חבלה בכוונה מחמירה.

שופטי בית המשפט המחוזי בתל אביב, ארנולד לוי, דבורה ברלינר ונסים ישעיה, גזרו על הנאשם עונש של תשע שנות מאסר בפועל, כלומר קרוב ככל האפשר לתקופת המאסר המרבית שנקבעה בעסקת הטיעון. בפתח נימוקיהם לעונש כתבו השופטים שמעשיו של הנאשם חמורים בחומרתם, ובנסיבות רגילות ספק אם היה מקום להטיל עליו עונש מאסר לתקופה שתפחת, ולו ביום אחד, מתקופת המאסר המרבית שנקבעה בחוק לעבירות שבהן הורשע (20 שנה).

השופטים כתבו כי העובדה שהנאשם סבל מתסמונת גנזר היא הנימוק היחיד שאפשר להעלות לטובתו. הסניגור, עו"ד משה מרוז, טען כי יש לראות את אבו־זאיד כמי שבא על עונשו מידי שמים, משום שסבל מתסמונת גנזר ובמשך יותר משנתיים איבד למעשה קשר עם המציאות. בנימוק זה, והוחשב בגילו הצעיר של הנאשם (19), הוליכו השופטים לגזור עליו עונש קל יותר.

היסטוריה

וירושלים זכתה

הערב ייפתח יריד הספרים הבינלאומי ה-17 בירושלים. אילו לא היה מרדכי נמיר דוחה את הרעיון – היריד היה מתקיים בתל אביב

מאת חיים קוברסקי

תצלום: ארכיון

יריד הספרים השלישי ב-67'. היריד הראשון שחנך טדי קולק

הצעה לקיים יריד ספרים בינלאומי בישראל הועלתה כבר ב-1961, אך רק שנתיים לאחר מכן נפתח היריד הראשון בירושלים וזכה לסיקור רחב בעיתונות המו"לים המקצועית. היריד ה-17, הנפתח הערב, מעיד בהיקפו ובמספר משתתפיו על יציבותו וקביעותו של מפעל זה, שלעיריית ירושלים חלק נכבד בו.

ההתחלה היתה ב-61'. ישראל סרמו, איש המרכז לתרבות וחינוך של ההסתדרות, שפקד בקביעות את יריד פרנקפורט, הציע לראש עיריית תל אביב מרדכי נמיר לערוך יריד ספרים בינלאומי בצד יריד המזרח של תל אביב. כאשר נמיר לא גילה התלהבות לרעיון פנה סרמו לראש עיריית ירושלים מרדכי איש שלום, והוא שהטיל עליי לטפל בנושא (כיהנתי אז ראש המחלקה לחינוך ותרבות בעירייה).

בקופתה של עיריית ירושלים לא היתה באותה עת אפילו פרוטה שחוקה למטרה זו. איש שלום, שהיה ראש עירייה קפדן, סירב להיכנס להרפתקה של תקציב גירעוני, אך גם לא רצה להרים ידיים. הוחלט איפוא לבקש את עזרת המדינה במימון, ובפגישה עם ראש הממשלה לוי אשכול הצגנו לפניו את הרעיון. אשכול הביע תחילה ספק בסיכויי המימוש של המפעל. ירושלים החצויה נהגה לעלות על משכבה בשעת לילה מוקדמת והצגות תיאטרון וקונצרטים התקיימו רק הודות לסובסידיה של העירייה למוסדות אמנות שעלו מתל אביב מפקידה לפקידה. היו גם חששות מהסתייגות מדינית, שתשפיע על בואם של מו"לים מחו"ל, והמו"לים הישראליים חששו מהפצת הלעז בישראל. כל אלה עלו גם בשיחה עם אשכול. אף על פי כן יצאנו ממנו בהחלטה חיובית על הקצבת 80 אלף לירות למימון ההכנות ליריד הראשון, שנועד להתקיים ב-62'. יו"ר התאחדות המו"לים מרדכי ברנשטיין, שלא כחבריו בהתאחדות, נתן ידו למפעל בהתלהבות.

כיוון שלעירייה לא היו כלים משלה להקמת מפעל יומרני כזה, הוחלט להעסיק קבלני ביצוע עצמאיים, וכדי לשוות ליריד אופי ציבורי הוקמו אז ליד העירייה מועצה ציבורית בראשות ראש העיר וועדת קבע בראשות ראש המחלקה לחינוך ותרבות. מתכונת זו נשמרה גם בירידים הבאים.

המאמצים הראשונים לעניין מו"לים בחו"ל ובישראל ביריד המתוכנן לא נשאו תוצאות טובות. החלטנו איפוא על שנת הכנה נוספת, והיריד נדחה ל-63'. גם בעיית המיקום לא היתה פשוטה. לא היה בירושלים מבנה מתאים לאכלוס מפעל בינלאומי כזה. "בנייני האומה" טרם הושלמו (חוץ מאולם האירועים הגדול שקיימו בו מופעי תיאטרון וקונצרטים). ביתן "כיבוש השממה" שהוקם בשנת העשור למדינה, שעמד קרוב לשם, נראה לנו מתאים. משה שרת, שעמד אז בראש ההנהלה הציונית, נענה לפנייתו של איש שלום, דחה את פירוק הביתן והעמיד אותו לרשותנו לשם קיום היריד הראשון בו.

היריד נפתח באפריל 1963. טקס הפתיחה נערך ביום, לרגל פטירתו והלווייתו של הנשיא השני יצחק בן צבי. השתתפו בו יותר ממאה מו"לים מישראל ומ-25 מדינות אחרות. הבולטים במו"לים מחו"ל היו "מונדדורי" מאיטליה, "אגילר" מספרד והמו"לים מאוסטריה. היה זה בעיקרו אירוע תרבותי עממי, שזכה לקהל מבקרים גדול, אך היריד העלה בראשונה את ירושלים על המפה באירוע בינלאומי וגם נבטו בו זרעים ראשונים של התקשרות עסקית בין מו"לים.

המועצה הציבורית של היריד והנהלתו החליטו להתמיד במפעל, ולאחר שנועצו במו"לים שהשתתפו בו סוכם שהוא יתקיים אחת לשנתיים. היריד השני אכן נערך באפריל 1965, והשלישי – ב-1967. שני אלה התקיימו בבנייני האומה, וכאשר היה המקום צר ליריד נוספו לו אגפים, תחילה באוהלי ענק ובהמשך באגפי קבע. היקפו גדל מיריד ליריד והביתנים השיתופיים הלכו והשתכללו. ואף שמעמדו כאירוע תרבותי עממי נשמר, הובלט יותר הצד העסקי שבו.

את היריד השלישי, בשנת 1967, חנך כבר ראש העיר טדי קולק, שהחל לכהן לאחר איש שלום, והוא שחנך גם את 13 הירידים שלאחריו. הודות לקשריו המיוחדים יכול היה קולק לסייע בהרחבת הפריסה הבינלאומית של היריד.

בראשית כהונתו חשש קולק מכך שהיריד עלול להיות מפעל אפיזודי. הוא החליט איפוא להזמין את ידידו המו"ל ג'ורג' ויידנפלד (כיום לורד) מבריטניה כדי להתייעץ על אופיו ועתידו של המפעל. ויידנפלד סבר שראוי להקנות ליריד ירושלים אפיון ספציפי מקצועי, אך קולק, שהעריך מאוד את דעתו של ויידנפלד, קיבל בסופו של דבר את השקפתנו שאין לשנות ממתכונתו הכוללנית של היריד.

בעת כינונו של יריד הספרים בירושלים נעשה גם בבריטניה ניסיון להקים יריד ספרים בינלאומי. היריד שם הצטיין בעיצובו, אך הקרבה ליריד פרנקפורט לא איפשרה לו להתבסס. יריד שני כבר לא קם בבריטניה. המו"לים שהופתעו מהאווירה המיוחדת של יריד ירושלים ומקהל המבקרים הגדול העריכו את היריד שלנו. הענקת "פרס ירושלים לחירות האדם בחברה" מטעם היריד לסופרים הדגולים בעולם היתה בבחינת ערך מוסף אינטלקטואלי, והזוכה הראשון בפרס היה ברטרנד ראסל.

הכותב הוא יו"ר מועצת המנהלים של בנק המזרחי

לפרסום במדור מודעות משפטיות ומכרזים אנא התקשרו 03-5121112/3/4

הבימה התיאטרון הלאומי 03-296071

הקאמרי של תל-אביב

חיפה התיאטרון העירוני 04-620670

תיאטרון באר שבע 07-238278

בית ליסין 03-6916653

האופרה הישראלית-ת"א 03-6927777

הסדר 03-5182812

גלריה

התעמלות בוקר

1. באיזו עיר בעולם יש רובע ששמו תל אביב?
2. היום לייזה מינלי בת 49. מה היה הסרט הראשון שבו השתתפה?

(התשובות בעמ' ב7)

מלפפונים חמוצים בשלוש בבוקר?

לא. בעוד גברים משתוקקים למאכלים עתירי שומן וחלבונים, משתוקקות הנשים דווקא לשוקולד, גם בתקופת ההריון. למה? יש בו יותר מ־400 רכיבים, בהם חומרים ממריצים. אבל מקור התשוקות האלה עדיין לא ברור

מאת סוזן המלין

ניו יורק טיימס

בעוד לנשים יש תשוקה עמוקה לשוקולד, גברים עורגים לבשר, או לכל מאכל אחר עם הרבה שומן וחלבונים. מחקרים מקיפים במיוחד שנעשו באחרונה מאשרים שאכן, כשמדובר באובססיות, הטעמים של המינים שונים. אבל יש הרמוניה בקצה המנהרה: מחקר חדש מראה שכאשר גברים ונשים מזדקנים, מתגלה דמיון בתשוקות הקולינריות שלהם. אחרי גיל 65 פשיטה קרחתנית על המקרר יכולה אפילו להיות חוויה משותפת.

בחמש השנים האחרונות פורסמו יותר מחמישים מאמרים מלומדים על תשוקת מזון (cravings), תחום המציב בפני החוקרים חידות רבות, הם טרם הגיעו להסכמה על מקור התשוקות ופשרן. לתשוקות ספציפיות יכול אמנם להיות בסיס תזונתי, אבל רוב החוקרים סבורים שהמזון הנחשק דרוש מסיבות הורמונליות או מסיבות פיסיולוגיות אחרות, שטרם הובהרו. בעזרת חקר התשוקות מקווים החוקרים גם לפתח כלים לדיאטה.

"האם אפשר להתמכר למזון?" שואל ד"ר לואי ארון, מומחה לבעיות משקל במרכז הרפואי קורנל בניו יורק. "התשובה היא כן, ללא שום ספק". אנשים המתביישים בתשוקותיהם למזון צריכים לדעת שהם לא לבד. אין שום דבר יוצא מגדר הרגיל אצל מי שמוכן לצאת לנסיעה באמצע לילה סוער כדי למצוא גלידה בטעם הנכון.

"הספציפיות חשובה משום שהיא מבחינה בין תשוקה לרעב כללי", אומר ד"ר הרווי וייננגרטן, מרצה לפסיכולוגיה באוניברסיטת מקמסטר באונטריו. אחרים מדגישים שהאנרגיה המשמשת להשגת המזון הנחשק גדולה לפעמים מהאנרגיה שמספק המזון עצמו – דבר המצביע על אפשרות שהמניע להתנהגות הזאת הוא רצפטורים חזקים מאוד של ענג במוח. הם גם מדגישים שהתשוקה למזונות ספציפיים יכולה להיות מבוססת על צרכים גופניים כלשהם, בעוד שתשוקות הנגרמות מתוך בדידות או שעמום בדרך כלל אינן ספציפיות. סיפוק תשוקות לא־ספציפיות מביא תכופות לרגשי אשם ודיכאון. אולם כאשר מספקים תשוקות ספציפיות, המעוררות במזון מסוים – כמעט כל הגברים והנשים במחקרים מדווחים שהרגשתם משתפרת.

המעקב אחר תשוקות למזון הוא מדע חדש יחסית, והוא מקובל במיוחד בארצות הברית. בשאר העולם אין מחקר מאורגן של תשוקות למזון, אם כי ידוע שהן למאכלים מתוקים והן למאכלים מלוחים יש משיכה אוניברסלית. ציורי מערות פרהיסטוריים מציגים משתוקקים שעשו מאמצים לא־רגילים כדי לגזול דבש מדבורים.

באחד המחקרים הגדולים ביותר בנושא תשוקת המזון סקר וייננגרטן ב־1991 אלף סטודנטים. 97% מהנשים דיווחו על תשוקות למזונות ספציפיים, לעומת 67% בלבד מהגברים. בקרב בעלי התשוקות הספציפיות היה פחות או יותר שוויון בין המינים: גברים ונשים אמרו שהם חווים את התשוקות בין חמש לתשע פעמים בחודש. נשים השתוקקו לשוקולד יותר מאשר לכל מזון אחר. גברים, דיווחו על השתוקקויות תכופות בהרבה לסטייק, המבורגר, לזניה או פירות ים – כולם עתירי חלבון וברוב המקרים גם שומן.

תשוקות אלה מופיעות גם במחקר חדש שנעשה במרכז מונל לחושים כימיים – קבוצת מחקר ללא כוונת רווח בפילדלפיה. המחקר, בראשות מרשה פלצ'ט, בדק שתי קבוצות: בין הגילים 18 ל־35 ובני 65 ומעלה. בקבוצה הצעירה השתוקקו הנשים לדברי מתיקה עתירי שומן לעומת מנות עיקריות ביחס של 2 ל־1. על פי רוב היתה התשוקה לשוקולד בכל צורותיה: כממתק, עוגה, עוגיות וגלידה. בקבוצת הגברים הצעירים ההיפך היה הנכון. גם בקבוצה המבוגרת השתוקקו הגברים למנות עיקריות לעומת דברי מתיקה ביחס של 2 ל־1, אבל הנשים המבוגרות השתוקקו למתוקים ולמנות עיקריות במספרים שווים, פחות או יותר. הן דיווחו גם על פחות השתוקקויות מאשר הנשים הצעירות.

מחקרים חדשים, שטרם פורסמו, תומכים בטענה שתשוקות המזון של נשים נובעות מפעילות הורמונלית, הן פוחתות אחרי הבלות. בספר דיאטה חדש, "מדוע נשים צריכות שוקולד", מצטטת הדיאטנית דברה ווטרהאוז מספר רב של מחקרים התומכים בתזה שלה, שלפיה נשים משתוקקות לשוקולד ולשאר מאכלים מתוקים ושמנים כשרמות הסרוטונין והאנדורפין בדמן נמוכות. לדבריה, תחושות האמינו והאלה, הגורמות תחושה טובה, מופעלות במוח באמצעות שומן וסוכר. הן מגיעות לשפל ממש לפני הווסת, כאשר פרץ האנדורפין שיצר הביוץ יורד. עקב זה יש תחושות הדולת, עצבנות ועייפות, אותן מפיגים שוקולד ושאר צירופים של סוכר ושומן, המשחררים סרוטונין ואנדורפין למוח.

תרופת דיאטה חדשה, דקספנפלוראמין, הנמצאת עתה בבדיקה ב־FDA האמריקאי, מכילה חוסמי אנדורפין, המבטלים את פעולתם המעודדת של השומן והסוכר. החומר אמור להפסיק את ההשתוקקות למרכיבי מזון אלה. ווטרהאוז אומרת שגברים אינם משתוקקים למזונות שאליהם משתוקקות נשים משום שהם פועלים תחת השפעת הטסטוסטרון ולא האסטרוגן, נזקקים ליותר חלבון כדי לבנות ולעבד את רקמת השריר, מכאן הרצון בבשר, נקניקיות וביצים.

הרגלי האכילה של גברים נחקרו פחות מהרגלי האכילה של נשים. רוב החוקרים, גם אם הם מצביעים על תמיכה מסוימת בתיאוריה ההורמונלית על תשוקות המזון של נשים, אינם מוכנים לקבוע אם גברים מחפשים חלבון, שומן או משהו אחר לגמרי כשהם משתוקקים להמבורגר. "בהתחלה חשבנו שזה אולי סתם עניין מצ'ואיסטי", אומר ד"ר אדם דרוונובסקי, ראש התוכנית לתזונת האדם באוניברסיטת מישיגן, "אבל גילינו שזוהי מעבדה מעניינת העדיפות מזון זהות לאלה של בני אדם".

תיאורטית, אמנם, עלולה תשוקה למזון ספציפי להעיד על חסר תזונתי, אבל רוב האנשים אינם מדווחים על תשוקה לטופו, גזר או תרד. הם מסתערים על המאכלים השמנים, המתוקים או המלוחים, המסמנים מאז ימי הילדות ענג (ילדי אמריקה יודעים באינסטינקט שהשילוב של חמאת בוטנים וריבה יספק את כל שלוש התשוקות במכה קטלנית אחת). במכון הטכנולוגיה של מסצ'וסטס יושבים ג'ודית וריצ'רד וורטמן, פרופסורים למדעי המוח ולמדע קוגניטיבי, הסבורים זה זמן רב שפחמימות משחררות סרוטונין ומביאות לשיפור מצב הרוח אצל אנשים רבים שתזונה עתירת חלבון ודלת פחמימות גורמת להם לעייפות ולעצבנות. לטענתם, גם התזמון חשוב.

תשוקות למזון יכולות לפרוץ בכל עת, אבל רוב הדיווחים עליהן מתייחסים לשעות אחר הצהריים המאוחרות או לשעות הערב המוקדמות. הן יכולות להיות "קשורות אתר" (כשעוברים ליד מאפייה, למשל), או לצוץ, לכאורה, יש מאין. ד"ר ג'ודית וורטמן סיימה לא כבר מחקר שבו קיבלו שתי קבוצות של נשים בעלות משקל עודף ארוחות נוזלים שהורכבו מ־55% פחמימות, 30% חלבונים ו־15% שומנים. אף־על־פי שסך כל המרכיבים היה זהה, הרי שקבוצה אחת, זו שהצליחה יותר בדיאטה, צרכה את רוב הפחמימות בשעות אחר הצהריים המאוחרות ושעות הערב המוקדמות – הנחשבות לזמן הקשה ביותר למשתוקקים למזון. בקבוצה השנייה, שקיבלה את רוב הפחמימות בראשית היום ואת החלבונים בהמשך, נטו הנשים "לרמות" ולגנוב מתוקים או קוביות סוכר בשעות אחר הצהריים המאוחרות.

על פי מחקר של סוזן שיפמן מאוניברסיטת דיוק, תשוקה מתאומית ומוגברת למטעמים ושומנים יכולה להשתלט על מי שמתחיל להיגמל מטבק או מאלכוהול. ייתכן שיש מתאם של ממש בין ההתמכרות לסמים ולאלכוהול לבין תשוקות למזון. לא כבר התגלה, במחקר שנערך בקרב סטודנטים באוניברסיטת מישיגן, שהסטודנטים שתזונתם דלה בסוכר ובשומן נמצאים בסיכון גדול יותר לעישון סיגריות ולהתמכרות לאלכוהול ולסמים.

האם יש לספק תשוקות למזונות ספציפיים? יש יועצי דיאטות, ובהם ווטרהאוז, האומרים שנשים המספקות תשוקות אלה בכמויות קטנות נוטות הרבה פחות לזלול אחר כך. דרוונובסקי מאוניברסיטת מישיגן אומר שגברים ונשים משתוקקים למעשה לעונג. "אנשים בעצם רוצים שומן כי הוא גורם להרגשה טובה", הוא אומר. נשים, לדבריו, נוטות להשתוקק לצירופים של שומן וסוכר, ואילו גברים רוצים שומן עם חלבון ושומן עם מלח. "זה לא צורך תזונתי – אין ספק שאנחנו מקבלים די שומן, סוכר ומלח בתזונה הרגילה, אבל במידה הנכונה זה גם לא דבר רע. החוקרים כיום מראים שייתכן כי ענג מחזק את המערכת החיסונית. מי שרוצה לשחרר את האנדורפינים, שירוץ עשרה קילומטר, או שיאכל קצת שוקולד".

למה דווקא שוקולד? יהודים נוטים הרבה יותר להשתוקק לשוקולד מאשר פרוטסטנטים וקתולים. זהו רק אחד הממצאים המפתיעים של ד"ר פול רוזין, מרצה לפסיכולוגיה באוניברסיטת פנסילווניה ששאל 249 סטודנטים והוריהם על תשוקתם לשוקולד. בארצות שבהן אוכלים שוקולד, זהו המזון הנחשק ביותר. משיכתו חזקה במיוחד כשמדובר בנשים בגיל הפריון.

כאשר חוקרים את מרכיבי השוקולד, מתברר שזהו אחד המזונות המורכבים בעולם. בשוקולד יש יותר מ־400 רכיבים, פי שניים מאשר בכל מזון אחר, בהם קפאין ותיאוברומין, שניהם חומרים ממריצים. השוקולד מכיל גם תרכובות כימיות של טיראמין ופנילאתילאמין, שתיהן מעוררות ומביאות לעירנות מוגברת ולעלייה קלה בלחץ הדם (פנילאתילאמין הוא החומר המשתחרר למוח כשמאוהבים). השוקולד גם עשיר מאוד במגנזיום, מינרל חיוני המצוי גם בדגנים, אגוזים וירקות עלים ירוקים, וחסר אולי בתזונתם של האמריקאים (בסיכון מיוחד מצויים מי שאוכלים הרבה חלבונים, כי כמויות גדולות של חלבון מפריעות לספיגת המגנזיום בגוף). כמות המגנזיום היומית המומלצת לגברים היא 350 מיליגרם, ולנשים 280 מיליגרם. ב־30 גרם שוקולד מתוק יש 82 מיליגרם.

יש בשוקולד, כמובן, גם שומן וסוכר: בשוקולד יש משניהם, בכמויות שוות וגבוהות. שלא לדבר על ניחוחו ומרקמו. רבים חוששים שהחיים ללא שוקולד עלולים להיות עניין משמים, אם כי אין ראיות מדעיות לכך שאם ייעלם פתאום מהתפריט, יופיעו תופעות גמילה חמורות.

בניסיון לאתר את כוחו הברור אך החמקמק של השוקולד ערכה ב־1992 וילה מיצ'נר ניסוי שוקולד, לצורך דוקטורט בפסיכולוגיה פיזיולוגית באוניברסיטת פנסילווניה. היא עבדה עם אנשים המשתוקקים לשוקולד ובחנה את תגובותיהם בעזרת מערכת מסובכת של קופסאות. בכל פעם שחש הנבדק תשוקה, היה עליו לאכול את תכולתה של אחת הקופסאות. בכל קופסה היו אחד או יותר מהמרכיבים העיקריים בשוקולד. האם תופתעו לשמוע שלאחר שקלול התוצאות ניצח השוקולד האמיתי את כל המתחרים בעלי המרכיבים המבודדים. מוסר ההשכל, כמדומה, ברור: אל תסתפקו בתחליפים, ואל תנטשו את השוקולד.

מלפפונים בשלוש בבוקר? אין תשוקה למזון ספציפי שתשווה לתשוקתה של אשה הרה. לא זו בלבד שכל ההורמונים עובדים בהספק מלא, אלא שגם האינסטינקט המגונן המזין כבר נכנס לפעולה, אומרת פטרישה פליינר, מרצה לפסיכולוגיה התנהגותית באוניברסיטת טורונטו, שעורכת מחקר מקיף על תשוקות למזון בהריון. התשוקות השכיחות ביותר הן לפירות ולמיצי פירות, לשוקולד ולמוצרי חלב, בסדר זה. לאחר תחילת השליש השני של ההריון מתגברות מאוד התשוקות, לדבריה. אולם אף לא פעם אחת, בכל מחקריה המקיפים, מעידה ד"ר פליינר, לא מצאה מישהי עם עניין מיוחד במלפפונים חמוצים. אף אחת גם לא הביעה תשוקה למאכלים שמנוניים או מטוגנים. למעשה, אומרת החוקרת, הסלידה המובהקת ממאכלים אלה היתה חזקה אצל הנשים ההרות שנבדקו ממש כמו תשוקתן למאכלים הנחשקים.

במקסיקו תוצג התערוכה הגדולה ביותר שהשאיל מוזיאון ישראל

תערוכה ששמה "אוצרות ארץ הקודש", הכוללת כ־300 פריטים עתיקים מאוספי מוזיאון ישראל ורשות העתיקות, מוצגת בימים אלה במקסיקו. תערוכה ארכיאולוגית זו, שהיא הגדולה ביותר שהשאיל מוזיאון ישראל לחו"ל, מוצגת במוזיאון לאמנות עכשווית במקסיקו סיטי.

מהפריטים שהושאלו לתערוכה: שרביטי ברונזה מהאלף הרביעי לפני הספירה, ארונות קבורה דמויי אדם מהמאות ה־13 וה־14 לפני הספירה מאוסף דיין, כתובת אבן של הנציב פונטיוס פילטוס מהתקופה הרומית, פסל הקיסר אדריאנוס מברונזה ופסיפס מכנסייה ביזנטית מהמאה השישית.

את התערוכה יזם ומימן הבעלים של המוזיאון במקסיקו סיטי, אמיליו אסקרגה. עד עכשיו, כחודש לאחר הפתיחה, ביקרו בתערוכה כ־45 אלף איש, ובעוד כחודשיים היא תעבור כנראה לבואנוס איירס או לווינה.

לדברי נעמה ברוש ממוזיאון ישראל, המארגנים במקסיקו לא חסכו בעיצוב התערוכה. בין השאר העתיקו על פני קיר גדול ציור עתיק של ירושלים, מהאוסף של טדי קולק.

מרב נשר

להקת הרגאיי "העולם השלישי" להופעות בישראל

להקת הרגאיי "העולם השלישי" תבוא בסוף החודש לישראל לארבע הופעות. "העולם השלישי" הוקמה בג'מייקה לפני 22 שנים, והופיעה עם סטיווי וונדר, בוב מארלי, קווינסי ג'ונס ו"פוליס". הלהקה תופיע בפסח בבאר שבע ב־30 במארס, בסינרמה בתל אביב ב־31 במארס, באיצטדיון רוממה בחיפה ב־1 באפריל ובהיכל הספורט במלחה, ירושלים, ב־3 באפריל.

סרטים קצרים לתחרות בהלסינקי. שישה סרטים קצרים שבוימו בידי תלמידי מגמות לקולנוע בבתי ספר בארץ ייצגו את ישראל בתחרות השנתית לסרטי וידאו של יוצרים צעירים, שתתקיים במאי בהלסינקי. בתחרות משתתפים נציגים מ־15 מדינות אירופה. הסרטים הזוכים יאוחדו לסרט שייקרא "יוצרים צעירים", שישודר על ידי חברות השידור הפיניות לכל המדינות המשתתפות בתחרות.

אגודה לתחנות רדיו חינוכיות. זאב מילר, מנהל בית הספר אשל הנשיא שבנגב, המפעיל תחנת רדיו חינוכית בשיתוף עם קול ישראל, יזם הקמת אגודה בינלאומית לתחנות חינוכיות. תלמידים מאנגליה התקשרו אל בית הספר דרך רשת האינטרנט והתגלה שבבריטניה לבדה יש 20 בתי ספר המפעילים תחנות רדיו. מילר גם יציע לקיים בארץ קונגרס לתחנות רדיו חינוכיות בשנה באה.

היסטוריה של המאה ה־20. "תולדות הזמן המודרני" מאת ההיסטוריון פול ג'ונסון יראה אור בקרוב בהוצאת רביר. הספר מתאר את ההיסטוריה של 70 השנים האחרונות: החל מתהליך הסדר האירופי המסורתי עם תום מלחמת העולם הראשונה, השפעת כתביהם של איינשטיין ופרויד על החשיבה המודרנית, הקומוניזם, הפאשיזם והנאציזם, התאוששות הדמוקרטיות המערביות אחרי מלחמת העולם השנייה, הכלכלה היפאנית וסוף המלחמה הקרה. הספר מגיע עד תיאור הצלחת הקואליציה במלחמת המפרץ. תירגם מאנגלית מרדכי בריקאי.

מרס קנינגהאם וויליאם פורסיית בפסטיבל מונפלייה ה־15

מרס קנינגהאם, וויליאם פורסיית, ביל טי ג'ונס וטרישה בראון ישתתפו בפסטיבל המחול הקרוב, שיתקיים במונפלייה, צרפת, בין 22 ביוני ל־8 ביולי. הפסטיבל מתקיים השנה זו הפעם ה־15 ברציפות והוא אחד הפסטיבלים הבינלאומיים החשובים בתחום.

בנוסף לכוריאוגרפים הנמנים עם השורה הראשונה של עולם המחול המודרני יופיעו בפסטיבל גם רקדנית הפלמנקו קריסטינה הויוס ושישה כוריאוגרפים צרפתים הפועלים במסגרת המרכז לכוריאוגרפיה במונפלייה.

ז'אן פול מונטנארי, מנהל הפסטיבל ב־14 השנים האחרונות, כתב לקראת הפסטיבל הקרוב דברי הסבר קצרים בנימה אישית. את התוכנית בנה מעבודות של יוצרים האהובים עליו במיוחד, שלדבריו מסמלים את החזרה לעיקר. "היצירה הזאת שלהם מבטאת את חיינו ואת מעשינו והיא מהווה נקודות ציון שבזכותן אנו יוצאים למאבק נגד חוסר השוויון, הטמטום, האי צדק והאומללות", כתב.

יעל אפרתי

זפירלי זכה בפיצויים משבועון קולנוע שכינה אותו "פאשיסט"

במאי הסרטים האיטלקי פרנקו זפירלי זכה ביום שלישי שעבר בפיצויים כבדים ובהתנצלות משבועון לחובבי קולנוע, "סקרין אינטרנשיונל", שכתב כי הוא פאשיסט. לאחר שזכה במשפט נגד השבועון הודיעו פרקליטיו של זפירלי שהוא יתרום את הכסף לבישוף של מחוז קאטניה, "כדי שישתמש בו למטרות צדקה בסיציליה". עורכי הדין נמנעו מלומר מה היה גודל הפיצויים. עם זאת אמרו כי הסכום "משמעותי". השבועון שילם גם את הוצאות המשפט של זפירלי.

זפירלי נבחר לסנאט האיטלקי באפריל 1994 מטעם המפלגה הימנית הקיצונית בהנהגתו של ראש הממשלה לשעבר סילביו ברלוסקוני. בהודעה שהוקראה בבית המשפט טענו פרקליטיו שהפרסום בשבועון גרם לו סבל רב והזיק מאוד למעמדו האישי והמקצועי.

פרקליטי השבועון טענו כי "מה שנכתב לא צריך היה להיכתב ולהתפרסם... זו היתה פשוט שגיאת עריכה שהתבססה על אי הבנת הזירה הפוליטית האיטלקית".

טיימס־רויטר (לונדון)

צפויים ב"כתר": "משחק מכור", "דובים ויער" ו"מסע לישראל"

בטקס הענקת פרס "ספר הזהב" לרם אורן ולהוצאת כתר על מכירת יותר מ־20 אלף עותקים מהספר "פיתוי", נמסר כי ספרו החדש של רם אורן, "משחק מכור", יראה אור בעוד כחודשיים. גם ספר זה יכלול מתח, רומנטיקה ותככים. עוד נמסר, כי לעמוס עוז, שקיבל בשנה שעברה את פרס "ספר הזהב" על ספרו "אל תגידי לילה", הוענק לפני כשבועיים פרס "ספר הפלטינה" כי הספר נמכר כבר ביותר מ־40 אלף עותקים.

עוד צפוי לראות אור בקרוב בסדרת "צד התפר" בהוצאת כתר ספרו החדש של יצחק קרנר, "דובים ויער": רנציגר, זמר ישראלי מזדקן, מנסה למצוא שורשים במסע לארץ אבותיו, בלרוס. יקירוב, איש עסקים ישראלי מפוקפק הנמלט מבעלי חובו בארץ, מזמין את רנציגר וחברתו האילמת לביקור. המסע אל העבר הופך עילה לחשבון נפש על אהבות, משפחה, אחריות ופחדנות.

ספר נוסף שיתפרסם בקרוב ב"צד התפר" הוא "מרק צבים לארוחת בוקר", אסופת סיפורים קצרים שכותרתם "גיבורים אבודים": נשים וגברים המשוטטים במקומות נידחים וקסומים שקיומם כמו מוטל בספק. הם מתגעגעים למה שבעצם עוד לא התרחש, כמהים לאהבה, לרעות, לכבוד של חסר ומבקשים להיחלץ מבדידותם. במסגרת ספרי העיון של כתר יראה אור בקרוב "מסע לישראל" מאת עלי סאלם בתרגום לעברית של דוד שגיב. זה ספר מסעו של הסופר והמחזאי המצרי שלאחר הסכמי אוסלו החליט לבוא לבקר בישראל ולהיפגש עם ישראלים כדי ללמוד, לדבריו, "מי הם האנשים האלה ומה הם עושים".

שגיא גרין

הצעת היום / נירה רוסו

ריבת קומקוואט ותות

לא לשווא שני פירות אלה מגיעים לשווקים ביחד. צירופם בריבה הוא מבורך. התות מעניק לגוון הכתום של הקומקוואט עומק וחיוניות, והשיטה שלפניכם פוטרת על חילוץ גלעינים מן התפוזונים, מלאכה מאוסה לכל הדעות.

המצרכים:

- 800 גרם תפוזוני קומקוואט בשלים, שטופים
- 700 גרם סוכר
- 20 תותים בינוניים, בשלים, חתוכים
- מיץ מ־1 לימון

ההכנה:

1. פורסים את הקומקוואט בדיסקית הפריסה של מעבד־מזון, כן, יחד עם הגלעינים.
2. מכסים את הקומקוואטים הפרוסים במים, בתוך סיר עמוק, מביאים לרתיחה. מסירים את הגלעינים שצפו על פני השטח.
3. שופכים את המים, מביאים לרתיחה נוספת, שופכים את המים. זו הדרך להיפטר ממרירות ההדר הקטן הזה. מביאים לרתיחה אחרונה ומותירים מעט מים בקרקעית הסיר.
4. מוסיפים תותים, לימון וסוכר ומבשלים על להבה בינונית כ־30 דקות, או עד שהריבה מתעבה. בשלב הזה יצופו על פני הריבה עוד הרבה גלעינים. מסירים אותם בכף, ולא דואגים לגלעינים שנותרו.

על הזהב הייתי מוותר

יצחק ארצי הצליח לכנס סוף־סוף את "מועצת גיל הזהב" של עיריית תל אביב. בעיר הזקנה ביותר בישראל יש עשרות אלפי גמלאים, שלאחר פרישתם סובלים מירידה בהכנסה, מעודף פנאי ומבעיות בריאות ואיכות חיים

מאת אבירמה גולן

ביום שלישי אחר הצהריים היה יצחק ארצי, לשעבר חבר מועצת עיריית תל אביב, מרוצה למדי. מרוצה – מפני שסוף־סוף הצליח לכנס לראשונה את "מועצת גיל הזהב", גוף חדש שיטפל בכל ענייני הקשישים בעיר; אבל רק למדי – מפני שכפי שהוא רואה את הדברים, הרשויות והציבור בתל אביב צריכים לעבור עוד כברת דרך ארוכה עד שהעיר תוכל להתגאות ברמת השירותים שהיא מציעה, ועד שיהיה אפשר להגדיר את חיי הגמלאים בעיר כחיי רווחה.

כ־73 אלף קשישים מתגוררים בתל אביב, הם 20% מאוכלוסיית העיר. רק כ־16 אלף מהם, החלשים, הנזקקים והבודדים ביותר, זוכים לטיפול שירותי הרווחה. רק 7,000 מבקרים באורח קבוע במועדונים החברתיים, המופעלים בעיר והנמצאים תחת נטל הביקוש. "נשארים חמישים אלף שיושבים בבית", אומר ארצי, "רובם מתפקדים היטב ומעוניינים בפעילות, אבל הרשויות אינן יודעות עליהם, והם אינם יודעים הרבה על זכויותיהם ועל השירותים המגיעים להם".

במשך עשרים שנה היה ארצי חבר מועצה נבחר, ועשר שנים עמד בראש האגף לתרבות, נוער וספורט. אחר כך מינו אותו לתפקיד נציב תלונות בעירייה והוא, על פי תפיסתו, רצה לייסד לשכה של אומבודסמן, אבל ויתר. עכשיו מה שהכי חשוב לו הוא ענייני הזקנים בתל אביב. "נכון, קוראים לזה גיל הזהב", הוא צוחק, "אבל על הזהב הזה הייתי מוותר, רק שעד היום לא מצאו תרגום מוצלח יותר לביטוי האמריקאי 'סיניור סיטיזן'".

גם רוני מילוא וגם אביגדור קהלני הבטיחו, בזמן מערכת הבחירות לעירייה, שיקדישו משאבים לשיפור מצבם של הגמלאים בתל אביב. שניהם פנו אל ארצי והציעו לו להקים גוף כלשהו: הרשות למען הזקן, המועצה למען הקשישים. בסופו של דבר קראו לזה מועצת גיל הזהב, וקבעו שמדובר בגוף "שקם מתוך הצורך לתת התייחסות מיוחדת לשכבת הגיל המבוגר". המועצה, הוחלט בעירייה, תפעל ליד אגף הרווחה באמצעות הרשות לגמלאי ולזקן, ותהיה פורום לדיונים בנושאים הנוגעים לקשישי העיר.

מועצת גיל הזהב מורכבת, למעשה, מנציגי הארגונים העוסקים בטיפול בקשישים: אשל, קשת, משרד הבריאות, משרד העבודה והרווחה, אוניברסיטת תל אביב באמצעות בית הספר לעבודה סוציאלית והמכון לחקר הזקנה, וגופים נוספים העוסקים בנושא.

"אני גנרל ללא צבא", אומר ארצי, "סמוך על שולחנו של אגף הרווחה ופועל ללא תקציב. משום כך ריכזתי את רוב הפעילות בשנה החולפת במעקב אחר הצרכים. אני רואה את תפקיד המועצה בין היתר בהזרמת מידע מלמטה למעלה, אבל גם בפעולות של לחץ, כשצריך, למשל, בעניין תור ההמתנה לבתי אבות סיעודיים. בתל אביב מדובר ב־600 אנשים שאין להם סידור, והמצוקה מוגברת. אנחנו יודעים שיש מיטות, אבל אין קודים, כלומר אין אישור תקציבי ממשרד הבריאות. כתבתי לשר הבריאות ואני מחכה לתשובה. אגיע גם לכנסת אם יהיה צורך".

ארצי לא מתכוון לטפל רק בשכבות החלשות. בעיניו, חשובים לא פחות עשרות אלפי הגמלאים של תל אביב, העיר הזקנה ביותר בישראל, שלאחר פרישתם סובלים מירידה בהכנסה, עודף פנאי ובעיות בריאות ואיכות חיים הנובעות מן הגיל. "אין לנו תשובה לכל בעיה, כמובן", הוא אומר, "אבל אנחנו מנסים, קודם כל, לתת מענה בצורת מידע".

לשם כך יוקמו בקרוב באכסדרת הכניסה של העירייה שלוש עמדות מיוחדות לגמלאים: בשתי עמדות יחולקו חוברות המפרטות את זכויות הגמלאי בעיר, את חוק הסיעוד ואת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, לפי הצורך, ובעמדה השלישית יימכרו כרטיסי הנחה למופעים. "הלובי, בשביל תושבי תל אביב, הוא מקום שבו העירייה לוקחת ממך משהו תמיד", אומר ארצי. "אני רוצה שסוף־סוף גם יתנו שם משהו".

על רקע אוזלת ידו של השלטון המרכזי בטיפול בגמלאים ובקשישים, בולטת כל יוזמה ברוכה של כל עירייה. כרטיס הגמלאי שהנפיק משרד ראש הממשלה לפני הבחירות מונחים ברוב הבתים כאבן שאין לה הופכין, משום שלא ניתן להם תוכן בהנחות משמעותיות או בהקלות, אבל כרטיס הגמלאי העירוני של תל אביב משמש ככרטיס הנחה, בשעות מסוימות של היום, בתחבורה הציבורית, בבתי קולנוע, במוזיאונים, בתיאטראות, בבריכות שחייה, במתנ"סים ובאירועים עירוניים. "לא בכל מקום פותחים לנו דלת בנפש חפצה", אומר ארצי.

"אני נלחם כבר די הרבה זמן עם האוטובוסים שיתנו לנו הסדר הנחות. עד עכשיו הם הציעו חמישים מקומות לחזרה הכללית, וזה כמובן לא זה. הפילהרמונית, למשל, נותנת 500 מקומות. בכל מה שנוגע לארנונה ידינו קשורות על ידי חוק ההסדרים במשק, אבל אני מתעקש עכשיו להשיג הנחה במגרשי החניה העירוניים".

בינתיים מנסים ארצי וחבריו, בעזרת אגף הדוברות, להגיע אל אלפי הגמלאים האלמונים, ליצור אתם קשר ולהבין את צורכיהם. אחר כך הוא ימשיך להיאבק שיתנו להם יותר להצגי מבוקש, יותר הנחות, ובעיקר יותר כבוד.

היה בעיתון

פול רייזר מתבונן לאוסקר. פול רייזר ("משתגעים מאהבה") הנחה את טקס הגראמי ה־37 ב־1 במארס. "למדתי נגינה בפסנתר בקולג'", הוא סיפר ל"אנטרטיינמנט ויקלי", "ואני עדיין מנגן. חברים באים אלי ואנחנו מבצעים מזמורים גרגוריאניים בגלימות". אבל למרות כל הדינדונג הזה, רייזר מודה שהוא חשש מאוד מהנחיית הגראמי, כי הוא לא ממש מעודכן. "לא ידעתי מי זה 'גרין דיי'. חשבתי שזאת עמותת צעירים למען איכות הסביבה". בכל מקרה, פרסי המוסיקה הם רק הכנה לדבר האמיתי – האוסקר. "אני רק אנחה את טקס האוסקר ואעזוב את עסקי השעשועים".

מי מאמין בחייזרים. דייוויד דוקובני וג'יליאן אנדרסון מגלמים את פוקס מאלדר ודיינה סקאלי, סוכני האף־בי־איי בסדרה "תיקים באפילה". מאלדר, שאחותו נעלמה באורח מסתורי כשהיו ילדים, מאמין בתופעות על־טבעיות וביצורים אינטליגנטים בכוכבים אחרים. סקאלי מעדיפה תמיד להאמין להסברים שהמדע מספק ברחוק לתעלומות שהם חוקרים. המציאות הפוכה: "אנחנו לא לבד", אומרת אנדרסון, והבחור הזה שאיתי מסתובב לו אי שם, ל"טידי גייד". "האנחנו יודעים כל כך מעט על המוח האנושי. יכולים להיות בו אזורים עצומים שאנחנו לא מנצלים באופן יום־יומי, שמסוגלים לחוש או לדעת דברים בדרכים אחרות לגמרי". דוקובני לעומת זאת, אומר ש"אולי יש שם משהו. תמיד אמרתי שאני לא קונה סיפורים על עב"מים שיורדים לרחוב, אבל נראה לי הגיוני שיש צורות חיים אחרות".

קורטני לאב בקולנוע. קורטני לאב מ"הול" תשחק בקומדיה חדשה, "Feeling Minnesota", שצילומיה יתחילו בקרוב, מדווח "אנטרטיינמנט ויקלי". קיאנו ריבס יתאהב בסרט בכלתו של אחיו.

אלוהים והאבנים. "השטן לא מפריע לי. זה אלוהים שמעצבן אותי", אמר קית ריצ'רדס וגיטריסט "האבנים". "הוא הבוס שלו. חכו חכו שאני אפגוש אותו. הוא לא יודע מי אנחנו – אנחנו הרולינג סטונס".

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

הודעה מיוחדת

עצרת זיכרון לקהילת רישא (ז'שוב)
במלאת 51 שנה לחיסולה של הקהילה
יום שלישי 14.3.95 בשעה 17:00

עיצוב / אריה ברקוביץ

המעבר להודו

עם הצעירים השבים מטיולי תרמילים במזרח, נפתחות עכשיו – אחרי מסעדות של אוכל אקזוטי לסוגיו – גם חנויות רהיטים וחפצים לבית.

"באראכה", חנות חדשה המייבאת רהיטים וחפצים מהודו, מציגה מוצרים לא שגרתיים בנוף העיצוב: שילובים של מסורת ומודרניזציה, עבודת יד וטכנולוגיה. למשל, ארגזי אחסון מעיסת נייר משולבת בשיער גמלים השומרים על טמפרטורה קבועה, עם עמודי תמיכה מגולפים בעץ; ארגזים, שולחנות וכיסאות עץ מגולפים, ועוד.

כל העבודות עשויות ביד, ואפשר להבחין בין החפצים בעלי עושר צבעוני וחומרי, שנאספו בערים הגדולות, לבין החפצים פשוטים וגסים, שמקורם באזורים עניים.

החפצים דומיננטיים מאוד וקשה לדמיין בית שיהיה מרוהט בהם כולו; אבל פריטים בודדים שישולבו בריהוט עכשווי יוכלו בהחלט להוסיף לבית נופך מיוחד.

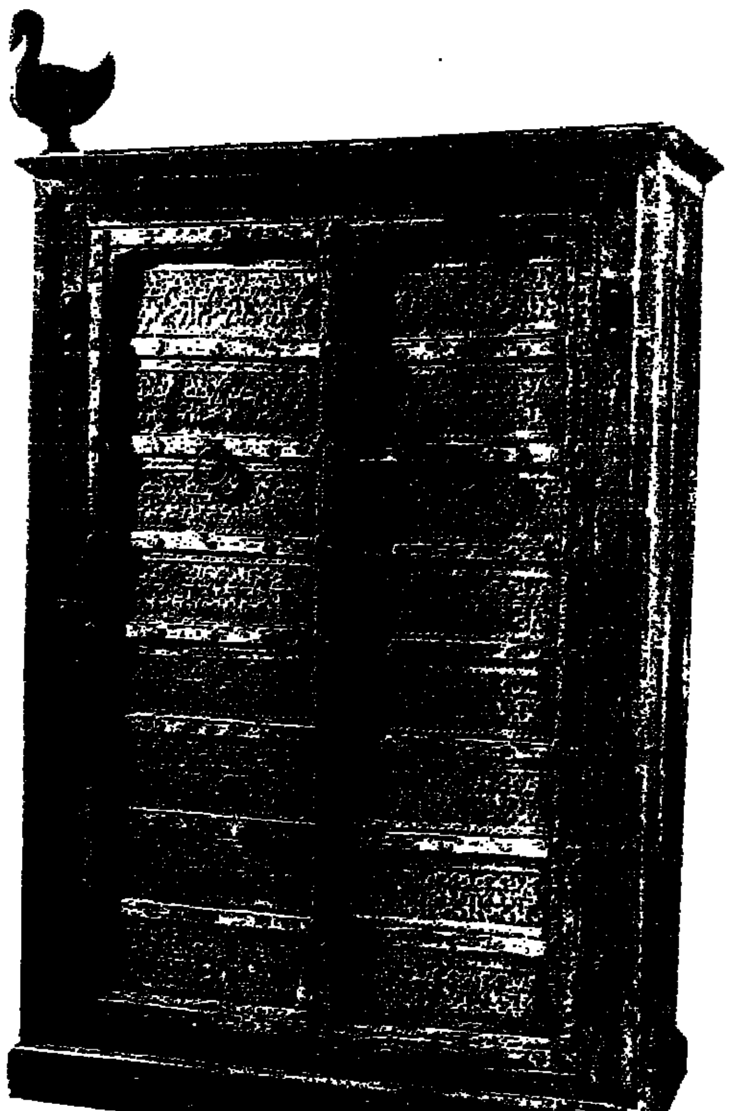

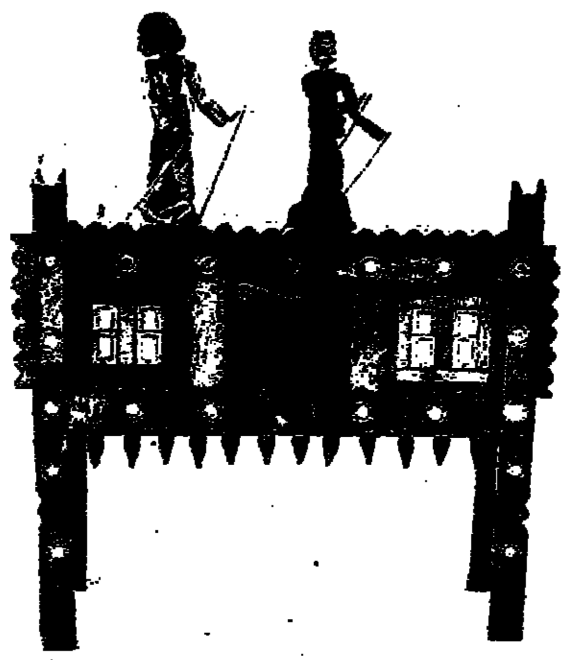

תצלומים: אייל בריי

תזמורת סימפונית חיפה

HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA

העונה ה־45 תשנ"ה 1994–1995
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
חוויה מוסיקלית לכל המשפחה
סדרת קונצרטים מוסברים
קונצרט מס' 4
"תמונות בתערוכה"
מאת: מודסט מוסורגסקי
מנצח ומנחה: יובל בן־עוזר
בימוי ומשחק: פבלו אריאל
(בגמר תוכנית הטלוויזיה "קונצרטוף")
עונת הקונצרטים ה־45 תשנ"ה 1994–1995
בתוכנית: "תמונות בתערוכה"
במוסיקה, תיאטרון בובות, מחול ופנטומימה
בהשתתפות: מפעילת בובות: ילנה מורוז
קבוצת מחול: תלמידי ביה"ס למחול, שליד להקת הבלט חיפה

יום א'	19.3.95	בית נגלר, ק. חיים	שעה 17:30
יום ב'	20.3.95	אודיטוריום חיפה	שעה 17:00

משרדי התזמורת – רח' פבזנר 50, טל. 04-640004
ימים א'–ה' 8.30–13.00, 16.00–18.00, יום ו' 8.30–12.30
בית נגלר ק.חיים טל. 04-724694, ימים א'–ה' 17.00–19.30

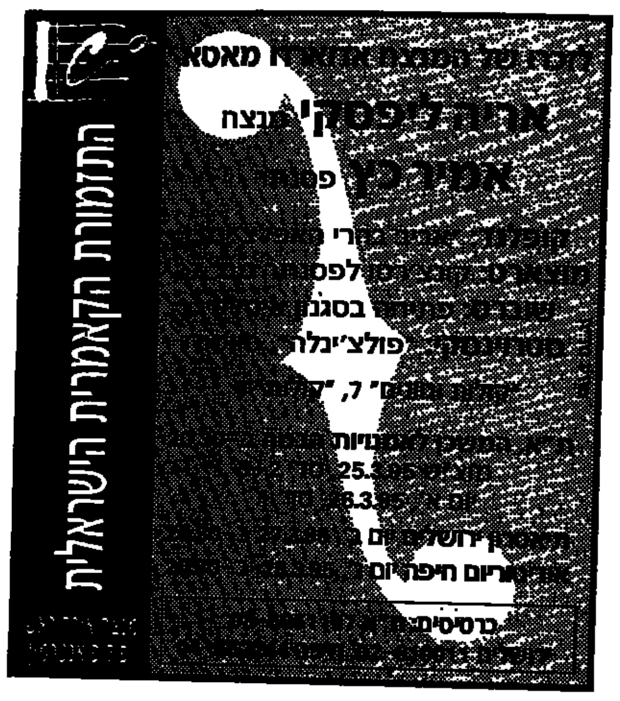

יאפים חביבים מלוס אנג'לס

ה"ביסטי בויז" עזבו את ניו יורק והסתדרו בחיים, אבל למרבה השמחה זה לא ניכר במוסיקה שהם ממשיכים לעשות. מחר ומחרתיים מופיעה הלהקה המוצלחת הזאת בישראל

מאת מיכל פלטי

מחר ומחרתיים תופיע בלופט בנמל יפו להקת הראפ־היפ־הופ "ביסטי בויז". אדם הורוביץ (אד רוק), אדם יאוך ומייקל דיאמונד (מייק די) יסיימו בישראל את סיבוב ההופעות האירופי המוצלח שלהם. חברי ה"ביסטי בויז", שלושה צעירים יהודים מברוקלין, הם כיום הרכב הראפ־היפ־הופ המצליח ביותר בעולם, שהחדיר את השימוש בסמפלים, במקצבים ובדגימות צליל למגוון עצום של סגנונות.

חברי הלהקה התחילו להקליט לפני תשע שנים בניו יורק. להופעותיהם צירפו את הדי־ג'יי שכונה אז "דאבל אר". ריק רובין, בשמו המלא, הפיק את אלבומם הראשון, "לייסנס טו איל", שיצא לפני שמונה שנים בניו יורק. האלבום הפך לאלבום־הראפ הנמכר ביותר עד אותה שנה, והשיר "תילחם על זכותך לחגוג" היה ללהיט ענק. ריק רובין התבלט כמפיק מוסיקלי דומיננטי, ובדבר הקים את חברת התקליטים "דף ג'ם".

למרבה האירוניה, ה"ביסטי בויז" הוציאו את אלבום הראפ המצליח ביותר בשנה לפני ש"פאבליק אנמי", למשל, הוציאה את אלבום הבכורה שלה "יו! בום ראש דה שואו".

"הבוטיק של פול", האלבום השני של ה"ביסטי בויז", יצא בחברת "קפיטול" שלוש שנים אחר כך. "מאז שנות החמישים והמיתולוגיות שיצר ג'ק קרואק, לא היו ילדים לבנים שכל כך השתדלו להיות רעים", כתב עליהם פול אוונס מה"רולינג סטון".

ניו יורק היתה ל"ביסטי בויז" – כמו לספייק לי או לו ריד – מקור השראה ליצירות הבסיס קבע, הם נכללו בקטגוריית ה"יוצרים הניו יורקים" שתושבי העיר כל כך אוהבים לנפנף בהם. כל זה עד שלקראת הקלטת אלבומם השלישי, "צ'ק יור הד", עזבו את העיר והשתקעו בלוס אנג'לס.

"צ'ק יור הד", שיצא ב־1992, נחשב לאחד האלבומים הטובים ביותר בשנות התשעים. ה"ביסטי בויז" בדקו בו גבולות וסגנונות חדשים, התקרבו לפאנקי ואפילו לאמביינט, והציגו כהרגלם להיט ענק אחד מהאלבום – "סו ואט יו ונט". המעבר ללוס אנג'לס והאלבום השלישי ביססו עוד יותר את מעמד הלהקה כמובילה בתחום המטושטש של הרוק האלטרנטיבי בארצות הברית.

"ביסטי בויז". באים לכאן כשהם בשיאם

אפשר לומר שה"ביסטי בויז" יצרו קו המאפיין להקת רוק אלטרנטיביות רבות: הם עושים מוסיקה שבבירור איננה "זרם מרכזי", אבל יש להם להיטים שהרדיו האמריקאי משמיע בלי סוף. חברי הלהקה עצמם הפכו ליאפים חביבים מלוס אנג'לס (ולזכותם אפשר לומר שזה לא ניכר בכלל באלבומם הרביעי, "איל קומיוניקיישן"). אדם הורוביץ שיחק בכמה סרטים, אדם יאוך הוא הבעלים בחברת התקליטים השבועונים "גרנד רויאל" ושותף בחברת הבגדים "אקס לארג'", ומייק די מעדיף בעיקר לבאת להופעות סקי בכל מקום אפשרי בארצות הברית.

האלבום "איל קומיוניקיישן" שיצא השנה ממשיך את הקו של "צ'ק יור הד" הקודם. בינתיים, עם ההצלחה הגוברת של הלהקה, יצא גם אלבום של שירים ישנים מתחילת דרכם, "סאם אולד בולשיט".

ה"ביסטי בויז" מגיעים לישראל כשהם בשיאם. מקום ההופעה, הלופט בנמל יפו, יצטרך להוכיח את עצמו כראוי, בעיקר בהופעה שבה ויקרוקי הסאונד חשובים יותר מתמיד. המפיק הישראלי של המופע הוא זאב איידיק, שעל יכולת הארגון שלו כבר נכתב המון, ולא לטובה. יש לקוות שהחזיקי הלא גדול של האירוע יהיה לטובת המופע.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו–1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל־אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה בטלמסר 03-5652251
ובדף 417 בטלטקסט

קונצרטים מיוחדים בחודש אפריל:
12.4.95 קונצרט א־קפלה עם מקהלת קרל מריה פון וובר מברלין
28.4.95 רסיטל מיוחד עם זמרת הסופרן הנודעת שריל סטודר
פרטים על התוכנית המוסיקלית ומכירת הכרטיסים יפורסמו בקרוב

אנדרו ליטון, מנצח
שרה צ'נג, כנרת
אלזבייטה [illegible], סופרן
בתוכנית: [illegible]
שוברט: סימפוניה מס' [illegible]
שוברט: סימפוניה מס' [illegible]

קונצרט מס' 6
יום ג', 14.3.95, 20:30, [illegible]/היכל התרבות
קונצרט מס' 5
יום ד', 15.3.95, 20:30, [illegible]/אוד' חיפה
קונצרט מס' 3
יום ה', 16.3.95, 20:30, [illegible]/היכל התרבות
קונצרט מס' 7
מוצ"ש, 18.3.95, 20:30, ת"א/סדרה א'/היכל התרבות

הצגה חדשה / ציפי שוחט

מוכרח להיות עוד משהו...

בי (פלורנס בלוך): "אני לא מאמינה שאנחנו אי פעם נצליח לקבוע את ארוחת הצהריים הזאת".

ג'יי (איילת מרגלית): "איך שלא יהיה אנחנו צריכות לגמור".

בי: "אני חושבת שאני צריכה להתקשר אל די".

ג'יי: "לא, לא, תני לי להתקשר אל די. אני חייבת לה צלצול. ניסיתי להתקשר אליה, אבל כל הזמן עונה לי המזכירה האלקטרונית – אולי משהו לא בסדר".

המחזאי האנגלי רון הארט הקשיב לשיחות נשים, וכך נולד המחזה הזה. ארבע נשים מייצגות את העולם שרואה הארט: המחפשת את עצמה, השכלתנית, המינית והרגשנית. במחזה הן מופיעות בשמות בי, די, ג'יי וזי. בעבר הן התגוררו בשכונת בפרברי לונדון, וכעת הן מנסות להיפגש לארוחת צהריים משותפת. תוך כדי המאמצים להיפגש ושיחות הטלפון נחשפת החמצה שבחייהן.

126 הצגות בנות את עלילת המחזה, הנעה בין הקומי לטראגי. ברבורה פרידמן, שזו עבודת הבימוי הראשונה שלה לאחר שעבדה כעוזרת במאי, מנהלת הצגה ומפיקה בפועל של "רומיאו ויוליה" בחאן, ביימה, ואת המעבר מתמונה לתמונה עשה מוסיקאית הנתפפת על גוף אשה ועל כלי הקשה.

המחזה הועלה לראשונה בשנות השמונים בנשיונל תיאטר הבריטי, וכעת, במקביל להפקה הירושלמית, הוא מועלה בתיאטרון "גודרון קריינג" הבריטי בבי[illegible] של דייוויד מילר (שביים את "Cats") והשתתפותן של סילוויה סימס ("שירלי ולנטיין") וג'מה קרייבן וג'אן הארט.

"מוכרח להיות עוד משהו..." – תיאטרון החאן. מאת רון הארט; נוסח עברי: ערן בניאל; בימוי: ברבורה פרידמן; מוסיקה: מאירה ישורון; תפאורה: רלי דהיפרין; תלבושות: מוניקה גולדשטיין; תאורה: חני הררי; שחקניות: עליזה רוזן, פלורנס בלוך, איילת מרגלית, רבקה נוימן.

וידאו

אנטיפתיה הדדית

מאת צפריר רינת

"אויבים בנפש – אריות וצבועים". קלטת וידאו של נשיונל ג'יאוגרפיק וידאו. תרגום הפקה: הד ארצי

אילו היה "אויבים בנפש – אריות וצבועים" סרט מצויר, היו נשמעות כלפי התסריטאי טענות על שהוא גדוש באירועים הנראים מוגזמים גם יחסית לעולם המצויר עתיר המעללים. אלא שהסרט הזה, שהפיקה חברת נשיונל ג'יאוגרפיק ומפיצה כעת בתרגום עברי הד ארצי, הוא אמיתי לחלוטין. העלילה שלו לא נכתבה בידי תסריטאי אלא הוכתבה על ידי תנאי הסוואנה האפריקאית בצפונה של מדינת בוצואנה, שם חיים להם בשכנות, ובעוינות, אריות וצבועים.

אריות וצבועים הם הטורפים החזקים ביותר בסוואנה האפריקאית, בזכות השילוב של כוח וארגון חברתי. האריות הם הטורפים היחידים ממשפחת החתולים החיים בלהקות. באנגלית להקת האריות היא היחידה המוגדרת כ"pride" ולא pack או group, כמו צבועים, זאבים או קופים, מה שמעיד על ייחודו של המבנה החברתי של האריות.

הצבועים, בניגוד למה שמקובל לחשוב, אינם אוכלי נבלות מובהקים אלא טורפים אופורטוניסטים שלא מהססים לנצל כל אפשרות לגזול את טרפם של אריות. אחד החוקרים באפריקה היה עד להתקפה של 35 צבועים על זברה. 36 דקות לאחר ההתקפה לא נותר שריד מהטרף. במקרים אחרים ראו חוקרים כיצד מתישים הצבועים את טרפם ואז עטים עליו.

המבנה החברתי של להקת האריות והצבועים מבוסס במידה מכרעת על הנהגה נקבית. אצל הצבועים הנקבות הן שליטות של ממש, ואילו אצל האריות הן היסוד היציב של הלהקה. האריות הזכרים השולטים בלהקה מתחלפים כל העת, אבל הנקבות נשארות ומספקות את רוב צורכי המזון של הפרטים בלהקה, כולל הזכרים. אחד ההבדלים המעניינים בין אריות לצבועים הוא אופן גידול הגורים. נקבת הצבוע מגדלת את גוריה בלי עזרת נקבות אחרות; היא אף אדישה למאבקים בין הגורים, גם אם הם מסתיימים במוות. הלביאות, לעומתה, משתפות לעתים קרובות פעולה בגידול הגורים ומיניקות גם גורים של לביאות אחרות.

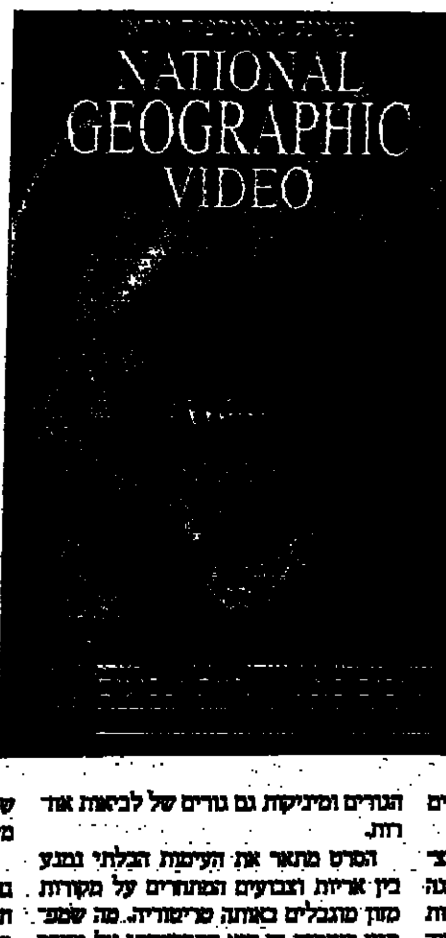

הסרט מתאר את העימות הבלתי נמנע בין אריות וצבועים המתחרים על מקורות מזון מוגבלים באותה טריטוריה. מה שמפתיע בעימות זה הוא התפשטותו אל מעבר לסכסוכים הקבועים על מזון. "האנטיפתיה בין צבועים לאריות היא הדדית", כתב חוקר האריות החשוב ג'ורג' שאלר בספרו המחקרי הקלאסי שלו על אריות. "בני שני המינים תוקפים זה את זה גם כשאין טרף בסביבה".

בדרך כלל מתייחסים הצבועים בכבוד לאריות זכרים, וקבוצה גדולה של צבועים תעדיף לסגת מול זכר בודד. את הלביאות מסוגלים הצבועים לגרש לאחר מאבק עז, ובאחת הסצינות המרשימות בסרט הם עושים זאת, אף על פי שהלביאות הנמצאות ליד טרף מנסות להרחיק אותם.

צלמי הסרט הצליחו להנציח כמה מאבקים מרים בין אריות לצבועים – מאבקים שגם חוקרים ותיקים הצליחו לראות רק לעתים רחוקות. הסרט עוקב אחר כמה פרטים בלהקת האריות ואחר הנקבה השליטה של הצבועים ואחת מבנותיה.

מהצופה לא נחסכים גם המראות הקשים ביותר של קרבות בתוך הלהקות ושל פגעים המגיעים מבחוץ בלתי צפויים, ולא נותר לו אלא להביט בהשתאות ובאימה, להתפעל מעוצמתו ויופיו של הטבע, ואולי גם לשמוח על שהאבולוציה שיחררה אותו מהצורך להיות בין המתחרים על מקורות המזון של הסוואנה.

"אויבים בנפש" הוא סרט מרתק, אבל הוא עשוי ליצור רושם מוטעה על אריות וצבועים. בסרט נראים הצבועים והאריות עסוקים כל העת במאבקי הישרדות וקרבות פנימיים, אבל חשוב לזכור ששני הטורפים מבלים את רוב זמנם בשינה. יש בחייהם גם הרבה רגעים של רוך וקרבה, בעיקר אצל האריות, והסרט – המתמקד בצד אחר בחייהם של שני הטורפים – נאלץ להתמקד רק במראות מעטים כאלה.

הקריינות נוטה לעתים להאניש את התנהגותם של בעלי החיים, כמו במשפט "הפחד התחלף בשנאה", המתאר את התנהגותה של אחת הלביאות. במקרה של האריות והצבועים אין צורך בשום האנשה שתמחיש את עוצמת היצרים והתחושות. המראות עושים זאת באופן היעיל ביותר.

פטנט

במעמקי הים אפשר למדוד שעה, עומק וטמפרטורה באמצעות שעון הצלילה של היפר אקולנג, בעל אופציה לצג מחשב. את המידע שנמדד אפשר להעביר אחר כך למחשב גדול יותר ולהוציא תדפיסים שבהם רשומים פרטי הצלילה. שעון עם צג מחשב, 573 לישי"ש; רק השעון, 523 לישי"ש. שירות "יואוריף"

חייג
04-623166/7
03-5121333/44
02-254245/8
ואתה מנוי על
הארץ

יינות חדשים של הברון

לפני כתשעה חודשים מינו יקבי הברון את אריה נשר ליינן החדש ביקב. לנשר יש אמנם רקע אקדמי מרשים וניסיון נרחב ביינות ברוסיה מולדתו, אבל בנוף היין המקומי הוא היה אלמוני, יחסית. ברור היה שאנשים ישאלו

יין

דניאל רוגוב

את עצמם באיזו מידה יצליח להיכנס לנעליו של קודמו, אד סלזברג המוכשר, שעבר ליקבי בנימינה. באותו זמן הביא היקב גם את איאן באדה מיקבי אוטורואכס שבדרום אפריקה כיינן מייעץ.

היקב הוציא זה עתה את היינות הראשונים שלו מבציר 1994, ואחרי סדרת טעימות מתברר ששיתוף הפעולה בין שני היינניים הצליח. אפשר לחוש בחלק הדרום אפריקאי של באדה, וכך צריך להיות, אבל הדבר אינו מפריע ליינות להעיד בקול רם וברור על סגנונו של נשר, על טביעת ידיו הכישרונית. כל ששת היינות שטעמתי משווקים בסדרת "הברון" של היקב, ויש להם כמה דברים במשותף. בנוסף לצבע טוב וצלול ולגימור נקי יש בהם רמה מהנה של חיוניות. חשוב יותר, אלה יינות קלים במתכון (תכולת האלכוהול שלהם נעה בין 10.5% ל־11.5%) והם מוכנים ויים למשוך קהל רחב.

בסדרה שני יינות אדומים חדשים. ברון קברנה – יין המבוסס על תערובת של 85% קברנה סוביניון ו־15% פטיט סירה. הוא מצטיין בצבע ארגמן עמוק וניחוח רענן ומושך הרומז לדומדמניות שחורות ולדובדבנים. ביין יש רק 11.5% אלכוהול, שיעור נמוך לגבי יין בקטגוריה הזאת. אולם אין זה חיסרון, שכן מדובר ביין יבש, שלא יושן באלון, המספק שתייה נעימה מאוד, ולא אופתע אם מסעדות רבות יבחרו בו להיות יין הבית שלהן.

יין הסדרה הקרוי בפשטות "יין אדום יבש", תערובת של כשליש קברנה סוביניון, שליש פטיט סירה ושליש קריניאן, והוא יין מהסוג שימצא חן במיוחד בעיני מי שנתונים בתהליך של התקדמות מיינות חצי־יבשים ליינות יבשים. עם תכולת אלכוהול של 11% וצבע ארגמן נמרץ בהיר, כמעט שקוף, ליין יש ניחוח פרי נעים, הוא יושב קל בפה והמספק שתייה קלה ונוחה.

משלושת היינות הלבנים, המעניין ביותר הוא כנראה האמרלד ריזלינג. הוא אינו חוטא במתיקות הדביקה של יינות חצי־יבשים אחרים מן זה, ואף מפגין איזון יפה בין פרי לחומצה בטעמו. ביחוד נקי, מושך ופריי הוא יושב יפה בפה. היין הלבן יבש בסדרה מספק גם הוא שתייה קלה ומובנה ליומיים. יש בו כ־15% ענבי סוביניון בלאן ואיזון של פרנץ' קולומבאר וסמיון. ליין ניחוח פרי, רמת יובש טובה וטעם היושב בחיך בנוחות רבה.

ליין הלבן חצי־יבש, המבוסס על תערובת דומה, עם אחוז נמוך יותר של ענבי סוביניון בלאן, יש הרבה מן המשותף עם אחיו היבש ממנו. גם הוא מהנה בניחוח ובטעם, לא מתוק מדי ואפשר להתענג על עושרו. מעניין שהאדום יבש, והלבן יבש והלבן חצי־יבש בסדרה טובים, לדעתי, מאלה של בציר 1993. המוסקט חצי־יבש ויין בלאש חצי־יבש בסדרה פחות מוצלחים. הניחוח הפרחוני מדי של המוסקט מפריע לטעמי, ואילו ליין הבלאש, בצבע תות שדה בהיר, חסרים טעם אמיתי וניחוח. נעים הרבה יותר הוא יין הרוזה שבסדרה. יין זה מיוצר כולו מענבי קריניאן.

מחירי היינות בסדרה נעים בין 15 ל־19 שקל. למרות איכותיהם של היינות הטובים בסדרה, ואפילו בהתחשב בתוויות המרשימות והיפות במיוחד שעל הבקבוק, ואת אמורה להיות סדרה במחיר סביר, ואינני יכול שלא לשאול את עצמי אם המחירים אינם מופרזים במקצת ליינות אלה. אני תוהה גם מדוע כמה מהיינות יקרים בכמעט 30% מאלה של השנה שעברה.

תשובות
1. בקינגסטון, ג'מייקה.
2. אמא ג'ודי גרלנד שיתפה את בתה בת השלוש בסרט "הקיץ הטוב".

"ירדי". קשה שלא להאמין בכנות התרגשותם, אבל היכולת שלנו להשתכנע היא עניין אחר

מסע שסופו לא ברור

"ירדי" – "ירידי". אורי פרוסט: גיטרה; רן סלוין: שירה, גיטרה; אריק חיות: תופים, מצילות, כלי הקשה; ארם הורוביץ: שיר, בס; הפקה מוסיקלית: "ירדי", הד ארצי

עברי

גידי אביבי

אלבום הבכורה של להקת "ירדי" מגיע אל מדף האלבומים הישראלי כמו מכתב נרגש ממקום רחוק. לרגע אין ספק שחברי "ירדי" רוצים לרחף לנו על תגלית חשובה, על בשורה גדולה שהם חשים שהשפו אי שם בין לונדון למנצ'סטר. קשה שלא להאמין בכנות התרגשותם, אבל היכולת שלנו להשתכנע או להתפעם עם חברי ירדי היא עניין אחר לגמרי.

הבעיה הגדולה של הלהקה (אחרים אולי יאמרו: מעלתה הגדולה) היא בהתעקשות שלה – התעקשות המלווה בתחושה עזה של שביעות רצון עצמית – להיות תרשנית ועכנית. הכל כאן נוצץ במשפט: "אני מעורכן, אני מעורכן", הוא משדר כל הזמן, כמו תייר ישראלי נרגניק ששהה שבועיים במנהטן והפך, כמובן, לחבר הטוב ביותר של דייוויד ("אני קורא לו דוויק") לטרמן.

אבל אפילו הנרגנר הזה, שעשוי לעתים להישמע היפנוטי מרוב דחיסות ורצון להרשים, אינו יכול להסוות כמה מהתכונות היפות יותר שמצויות בתקליט. ראשית, הכוונות של חברי "ירדי" לצאת להרפתקאות מוסיקליות, שלא תמיד ברור איך יסתיימו; הם נהנים לקפוץ לבריכה מבלי לבדוק תחילה את עומק המים.

הקטע הפותח, "פרנץ / תנועה בלי צליל", לדוגמה, נמשך למעלה מ־11 דקות; לא כולן מוצלחות, אבל יותר מן יוצרות אפקט מרשים של סקרנות ואימה. בניגוד לשמם וללוגו שלהם נראה שהכוונות של חברי "ירדי" לצאת לניסיונות מוסיקליים היא יותר מעוד תכסיס של יחסי ציבור.

כמו המוסיקה של "ירדי", גם הטקסטים של הלהקה הם הזמנה למסע, שסופו אינו ברור. לרוע המזל, גם הטקסטים במהים לשתף אותנו במשחק נוסח "זה הסוד שלי": לרגע אין ספק בעוצמת הרגשות שנודשות את השירים, אבל הכוונות של חברי ריד לפתור בעבורנו את התעלומות מוגבלת למדי.

התוצאה, במלים כמו במוסיקה, היא אוסף של עצים יפים שמסרבים להפוך ליער, קבוצה של רגעים מלוליים ומוסיקליים מקוריים שהם סרבני גיבוש.

הויתור באסטרטגיה האמנותית של חברי "ירדי" היא שניתן לבלות שעות בהאזנה לאלבום, מתוך ניסיון להוות אותו "לעומק" ולמצוא בו משמעויות: "ירדי" נולד כאלבום פולחן. אבל גם צפייה ממושכת בקיר לבן עשויה להשתנות בי כיבוש כחוויה עמוקה ורבת משמעות: לכל פולחן יש הכותל שלו. כהזמנה למסע אחר בארץ חדשה, לא מוכרת, תקליט הבכורה של להקת "ירדי" משדר תבונה רבה, רחושות גיטרות, עשויה להפליא, אבל העומק או מידת העניין ההבטאה שבאלבום עדיין מוטלים בספק.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 שחרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. קוונץ: קונצרט מלכותי מס' 1 בסול מז'ור. פרסל: אודה לבואו של המלך צ'רלס השני (1680). בטהובן: קונצרטו בדו מז'ור לכינור ולתז. אופ. 61. שומאן: "פנטזיה" אופ. 2. ברהמס: רביעיה בסול מינור לפסנתר ולכלי קשת, אופ. 25. יאנאצ'ק: סונטה לכינור ולפסנתר. ראוול: "קבר של קופרן"
11.57 בימת שיר. לואיס קופל
12.00 קלאסיקל. גלוק: הפתיחה "איפיגניה באווליס". ובר: הפתיחה "אוברון". הומפרדינק: הפתיחה "הנזל וגרטל". [illegible]: הפתיחה "[illegible]". הרולד: הפתיחה "צמפה". רוסיני: הפתיחה "וילהלם טל"
13.00 אגף האוכתר. [illegible]: גבל. [illegible] באך: סונטה לנבל סולו. מוצרט: קונצרטו בדו מז'ור לחליל, לנבל ולתז. ק. 299 [illegible]. רוסל: אמפרומפטו מס' 21 לנבל סולו. שפוהר: פנטסיה בדו מינור לנבל סולו, אופ. 35
14.06 הדרך. צלילים וקולות בעקבות המן
15.00 מבחר המקליטיה
16.00 מוסיקה ליום ראשון. יוהן שטראוס/ [illegible] בטהובן: האורטוריה "ישוע על הר הזיתים"
18.00 תקליטורים חדשים. שוברט: שירים לקול ולפסנתר. [illegible] רביעיה [illegible] לכלי קשת. "ובלתי גמורה" – מן העיזבון. (רביעיית [illegible]) סימפוניה מס' 3 ברה מינור "[illegible]", אופ. 78
20.05 מאולמי הקונצרטים שלנו. התזמורת הישראלית/ גנה יאריב. [illegible] – מנצחים [illegible] (12.12.95) [illegible] קונצרטו מס' 10 במי־במול מז'ור ל־2 פסנתרים ולתז. ק. 365. [illegible] לתז. כלי קשת ולכלי נקישה. [illegible] סימפוניה מס' 60 בדו מז'ור, "[illegible]". [illegible] [illegible] – כינור. [illegible] קונצרטו לכינור ולתז. [illegible] – סונטה סימפונית, אופ. 55
22.57 בימת שיר. [illegible]
23.00 צלילים לסיומו של יום. [illegible] סונטה מס' 20 [illegible] רביעיה במי־במול מז'ור לכלי קשת, אופ. 1 מס' 1 ([illegible]) [illegible] אופ. 27 מס' 2 [illegible] [illegible] באהרמוניה, ק. 192

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 מהודים באלף. [illegible]
בוקר עם אורים לביא. המבורן כולל פינות שונות
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 שעה של כיף עם שירים
15.05 צאו מזה. [illegible]
16.05 חגגה. [illegible]
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 קול המצביות. [illegible]
18.05 הכל [illegible]
19.30 עוד סיפור אחד ודי. מיכל שמאלי
20.05 תפילה בשער. שירים מזרחיים
21.00 אלפון לילה. מני פאר
22.05 עיתונות בפקר. יצחק אלון (ש.ח)
23.05 דיון באולפן בעקבות אלפון לילה. [illegible]

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 חצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן הרץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. [illegible]
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 מה אתה אומר. [illegible]
20.00 מבט לחדשות
20.30 אחד על אחד. ספורט
23.05 כל היום מוסיקה
01.05 לנהג הלילה

רשת ג'

06.06 הבל פתוח
07.05 אוקטן ב'
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר
11.05 [illegible]
12.05 אהבה עצמית. [illegible]
13.05 להקה. [illegible]
14.05 חדש חדיש המחודש
15.00 [illegible]
16.00 קופסת הלהיטים
17.05 חמש פעמים ביום
18.05 [illegible]
21.05 אמצע הדרך
22.05 שיר לאומה. [illegible]
23.05 ערב כחול עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. [illegible]
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 מוסיקה על הבוקר
10.05 [illegible]
12.50 [illegible]
13.15 [illegible]
15.05 יש עם מי לדבר
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
16.55 הרייך השלישי – הסוף
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 [illegible]
20.00 חדשות עידן 2
20.30 [illegible] בשידור חי
23.05 – 24 – היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משותפות. [illegible]
02.00 לא הכנים לישון. מוסיקה

גלגל"צ

07.05 [illegible]. אמיר אשר
09.05 מתוק. לילך ברנע
10.05 [illegible]. אלי ישראלי
12.05 [illegible]. אבי שכטר
13.05 [illegible]. אורלי יניב
14.05 [illegible]
16.05 [illegible]. רון לוינטל
18.05 גלגלאה. [illegible]
20.05 [illegible]
22.05 לילה טוב. לילך ברנע

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – [illegible] קיץ. 22.00. [illegible] 18.00, 20.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 21.45
גת – [illegible] האשליות. 16.50, 19.25, 21.55
דיזנגוף 1 – [illegible]. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 – [illegible]. 11.00, 13.40, 16.20, 19.00. [illegible]. 21.50
דיזנגוף 3 – [illegible]. 21.50. [illegible]. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30
הוד 1 – סיפור של אהבה. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2 – ענקים קטנים. 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3 – [illegible]. 22.00. [illegible]. 13.30, 17.00, 19.30
הוד 4 – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – רוחות של תשוקה. 14.00, 16.45, 19.20, 21.55
חן 2 – ספרות זולה. 13.25, 16.15, 19.05, 21.55
חן 3 – [illegible]. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
מילנו 1 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
מילנו 2 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
מילנו 3 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – [illegible]. 11.30, 13.50, 16.25, 19.15, 21.55
לב 2 – [illegible]. 11.45, 14.10, 16.45, 19.15, 21.50
לב 3 – [illegible]. 11.40, 15.45, 20.00, 22.00. [illegible]. 13.30, 17.45
לב 4 – [illegible]. 11.40, 13.40, 17.00, 19.15, 21.50
מוזיאון – ממזר קטן. 17.00, 19.45, 22.00
סינמטק – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.45
צוותא – [illegible]. 16.30, 19.00, 21.50
רב־אור 1 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – נשים קטנות. 17.00, 19.25, 21.55
רב־אור 3 – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.50. מלך האריות. 17.00
רב־אור 4 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 5 – ספרות זולה. 16.15, 19.05, 21.55
שחף 1 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – [illegible]. 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 22.00
תל־אביב 3 – [illegible]. 17.00, 19.30

רב־מור

רב מור 1 – [illegible] של תקווה. 18.40, 21.20
רב מור 2 – ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30
רב מור 3 – [illegible]. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4 – רוחות של תשוקה. 16.15, 18.45, 21.20
רב מור 5 – נשים קטנות. 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 6 – [illegible]. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 7 – [illegible]. 16.25, 18.50, 21.20

ירושלים

גיל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – [illegible]. 21.45. [illegible]. 17.00, 19.15
גיל 4 – סיפור של אהבה. 16.30, 19.15, 21.45
גיל 5 – [illegible]. 16.30, 19.00, 21.50
גיל 6 – ענקים קטנים. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 7 – [illegible]. 16.45, 19.15, 21.45
גיל 8 – [illegible] של תקווה. 16.50, 19.00, 21.50
חן 1 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 2 – רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55
חן 3 – [illegible] האשליות. 16.50, 19.25, 21.55
חן 4 – נשים קטנות. 17.00, 19.25, 21.50
חן 5 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
חן 6 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
חן 7 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
תיאטרון ים – [illegible]. 19.00, 21.30

חיפה

סינמה קפה מוריה – [illegible]. 19.30, 21.30
סינמה קפה עמק 1 – ממזר קטן. 19.15. [illegible]. 21.15
סינמה קפה עמק 2 – [illegible]. 21.00. [illegible]. 19.15
עצמון 1 – צניחה חופשית. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 2 – [illegible]. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 3 – [illegible]. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 4 – סיפור של אהבה. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 5 – [illegible]. 16.30, 19.00, 21.15
פנורמה 1 – [illegible]. 16.15, 18.45, 21.30
פנורמה 2 – [illegible]. 16.30, 18.50, 21.30
פנורמה 3 – ענקים קטנים. 16.30, 19.00. [illegible]. 21.30
רב־אור 1 – נשים קטנות. 16.30, 19.00, 21.20
רב־אור 2 – ספרות זולה. 18.50, 21.20. [illegible]. 16.20
רב־אור 3 – [illegible] האשליות. 16.20, 18.50, 21.20
רב־חן 1 – רוחות של תשוקה. 16.15, 18.45, 21.20
רב־חן 2 – [illegible]. 16.45, 19.00, 21.20

אשדוד

גיל 1 – ספרות זולה. 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – הרפתקאותיה של פריסילה מלכת המדבר. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5 – [illegible]. 16.30, 19.15, 22.00

אשקלון

גיל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – ענקים קטנים. 17.00, 19.30, 22.00
גיל – סיפור של אהבה. 16.45, 19.30, 22.00

באר־שבע

גיל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – ענקים קטנים. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
רב נגב 1 – רוחות של תשוקה. 16.45, 19.20, 21.55
רב נגב 2 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 3 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4 – נשים קטנות. 11.00, 13.30, 17.00, 19.25

בת־ים

חן 1 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – רוחות של תשוקה. 16.45, 19.20, 21.55
חן 3 – [illegible] של תקווה. 16.30, 19.15, 21.55
חן 4 – צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
חן 6 – ספרות זולה. 19.00, 21.50
חן 7 – ענקים קטנים. 17.00, 19.30. [illegible] האשליות. 21.55

הרצליה

סמאר 1 – צניחה חופשית. 19.40, 22.00
סמאר 2 – רוחות של תשוקה. 19.20, 21.50
סמאר 3 – [illegible]. 19.30, 21.50

חולון

גל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גל 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גל 3 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גל 4 – [illegible]. 19.00, 21.45. [illegible]. 17.00
גל 5 – ספרות זולה. 19.00, 22.00. [illegible]. 16.45

כפר־סבא

גיל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – [illegible] של תקווה. 16.30, 19.10, 22.00
גיל 3 – סיפור של אהבה. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5 – [illegible]. 22.00. [illegible]. 17.00, 19.15
גיל 6 – רוחות של תשוקה. 16.30, 19.10, 22.00
גיל 7 – ענקים קטנים. 17.00, 19.15, 21.45

כרמיאל

סינמה 1 – [illegible]. 19.00, 21.50
סינמה 2 – [illegible]. 19.00, 21.30
סינמה 3 – [illegible]. 18.40, 21.20. מלך האריות.

לוד

סמאר 1 – [illegible]. 19.15, 21.30
סמאר 2 – מה עובר על גילברט. 19.15, 21.30
סמאר 3 – [illegible]. 19.15, 21.30

נס־ציונה

גיל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – סיפור של אהבה. 17.00, 19.15, 21.45

נצרת־עילית

גיל 1 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5 – סיפור של אהבה. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 6 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 7 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45

נתניה

גיל 1 – צניחה חופשית. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 2 – [illegible] של תקווה. 19.00, 21.45. [illegible]. 16.30
גיל 3 – ענקים קטנים. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 5 – סיפור של אהבה. 17.00, 19.15, 21.45

עכו

סמאר 1 – [illegible]. 19.15, 21.45
סמאר 2 – מה עובר על גילברט. 19.15, 21.45
סמאר 3 – [illegible]. 19.15, 21.45

פתח־תקוה

היכל 1 – צניחה חופשית. 16.45, 19.15, 21.45
היכל 2 – [illegible]. 16.45, 19.15, 21.45
היכל 3 – רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 22.00
רון 1 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
רון 2 – [illegible]. 17.00, 19.15, 21.45
רון 3 – [illegible]. 17.00, 19.15, 22.00

קרית־מלאכי

הקריה – מלך האריות. (אנגלית) 19.30, 21.30

קריות

קריון 1 – [illegible]. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – [illegible]. 19.00, 21.30
קריון 3 – [illegible]. 19.00, 21.30
קריון 4 – [illegible]. 19.00, 21.30
קריון 5 – צניחה חופשית. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 6 – [illegible]. 19.00, 21.30. [illegible]. 16.45
קריון 7 – [illegible]. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8 – ענקים קטנים. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 9 – [illegible]. 16.45, 19.00

ראשון־לציון

הזהב 1 – סיפור של אהבה. 17.00, 19.15, 21.45
הזהב 2 – ענקים קטנים. 17.00, 19.15, 21.45
הזהב 3 – [illegible] של תקווה. 16.15, 19.00, 21.45
חן 1 – רוחות של תשוקה. 16.30, 19.15, 21.55
חן 2 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 3 – נשים קטנות. 17.00, 19.25, 21.50
חן 4 – [illegible] האשליות. 16.50, 19.25, 21.55
סמאר 1 – [illegible]. 19.15, 22.00
סמאר 2 – נשים קטנות. 19.30, 22.00
סמאר 3 – רוחות של תשוקה. 19.00, 22.00
סמאר 4 – [illegible]. 19.30, 22.00

רחובות

חן 1 – [illegible] האשליות. 19.15, 21.50
חן 2 – [illegible] של תקווה. 19.00, 21.50
חן 3 – רוחות של תשוקה. 19.10, 21.50
חן 4 – [illegible]. 19.30, 21.45

רמת־השרון

כוכב – חשיפה. 19.10, 21.40

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – רוחות של תשוקה. 16.45, 19.15, 21.55
אואזיס 2 – [illegible]. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 3 – צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1 – ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55
רב גן 2 – [illegible] האשליות. 16.50, 19.25, 21.55
רב גן 3 – סיפור של אהבה. 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 4 – נשים קטנות. 17.00, 19.25, 21.50

רעננה

פארק 1 – [illegible] של תקווה. 17.00, 19.30, 22.10
פארק 2 – צניחה חופשית. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 – [illegible]. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 4 – נשים קטנות. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 5 – רוחות של תשוקה. 17.00, 19.30, 22.10

באדיבות עיריית תל־אביב־יפו
בית ראובן
"מוסיקה בתערוכה"
סדרת קונצרטים קאמריים [illegible]
יום שני 13.3.95 בשעה 20:30
ערב עם שלישיית "מודוס" ועם הזמרת צילה גרוסמאייר
אירי קלס – כנור
צבי הראל – צ'לו
ויקטור דרביאנקו – פסנתר
מבצעים מנדלסון
שלישיה ברה מינור מאת פליקס מנדלסון
שלישיה בה מינור מאת פאני מנדלסון–הנסל
שירים של פליקס ופאני
רחוב ביאליק 14, תל־אביב טל' 5255961
20 הנחה לקוראי "הארץ" המציגים מודעה זו

★★★★★ "סרט מדהים ומפתיע"
יהודה סתו – ידיעות אחרונות
ספרות זולה
מועמד ל־ 7 פרסי אוסקר
ביניהם: סרט, במאי, שחקן, שחקן משנה ושחקנית משנה הטובים ביותר
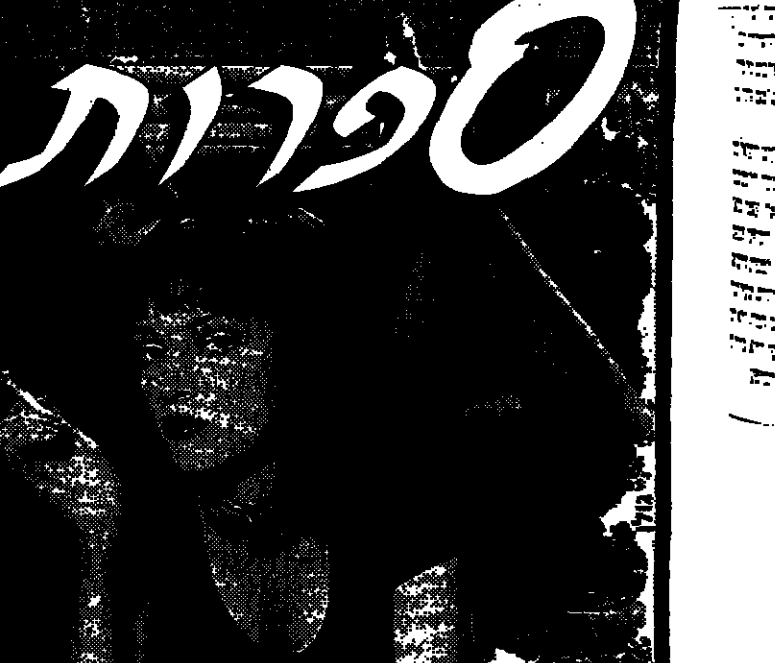
פסקול הסרט על תקליטורים הד־ארצי
"רב חן" ת"א | "רב אור" ת"א וברחבי הארץ
הפצה: פורום פילם

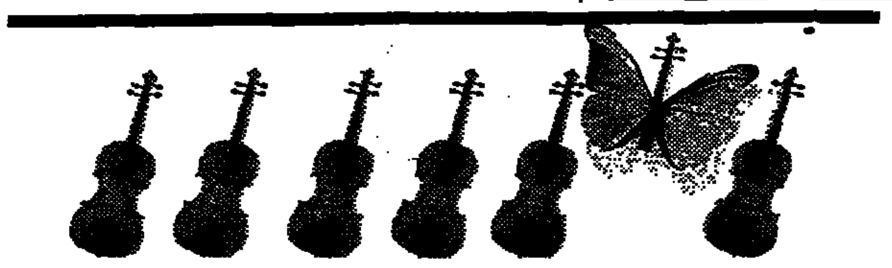
הקאמרטה הישראלית
רחובות
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון
סדרת הקונצ'רטו הכפול - קונצרט מס' 3
הסדרה הגדולה - קונצרט מס' 6
מנדי רודן - מנצח
זכריה פלווין - פסנתר
מיכאל קוגל - ויולה
מוצרט - סימפוניה מס' 33
רוסיני - סונטה למיתרים
ליסט - "מלדיקסיון" לפסנתר ולמיתרים
קוגל - קונצ'רטו רומנטי לויולה ולתזמורת מיתרים
רחובות - אולם ויקס
יום ה' 16.3.95 בשעה 20:30
תל־אביב- מוזיאון ת"א לאמנות
מוצ"ש, 18.3.95 בשעה 20:30
טבריה - היכל התרבות - יד שטרית
יום א', 19.3.95 בשעה 20:30
בשיתוף עם אמנות לעם - מדור המוסיקה
כרטיסים להשיג:
הקאמרטה הישראלית - רחובות
רח' הרצל 174 - רחובות
טל. 08-459052, 08-459308
"[illegible]"
רח' בית הפועלים 4, רחובות
טל. 08-461500
אולם ויקס רחובות
מכון ויצמן למדע טל. 08-343207
מוזיאון תל־אביב לאמנות
טל. 03-6961297, 03-6957361
טבריה, יד שטרית
רח' ביאליק, טבריה
טל' 06-724237, 06-720223
בוועדי העובדים ובהסתדרות המורים
15% הנחה למחזיקי ויזה זהב באודיטוריום ויקס

התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור
מנהל מוסיקלי: דוד שלון | העונה ה־57 תשנ"ה
קארל סנט קלר, מנצח
נחום זיידל, סולן
מוצארט סרנטה נוטורנה, ק. 239
ברנשטיין "חליל", לחליל ותזמורת
בטהובן סימפוניה מס' 1
"אולפן פתוח" יום שלישי, 14.3 בשעה 1:00 בצהריים
למנויי התזמורת - כניסה חופשית
לקהל הרחב - 10 ש"ח
שון אדוורדס, מנצחת (אנגליה)
טרולס מרק, סולן (נורבגיה)
ברליוז הפתיחה "המלך ליר"
לאלו קונצירטו לצ'לו ותזמורת
סיבליוס "הברבור מטואונלה" וסימפוניה מס' 5
"המנוי השלם" קונצרט מס' 7 יום רביעי, 22.3 סדרה א־ב
"המנוי הקלאסי" קונצרט מס' 6 יום חמישי, 23.3 סדרה ג
ממתקי ירושלים
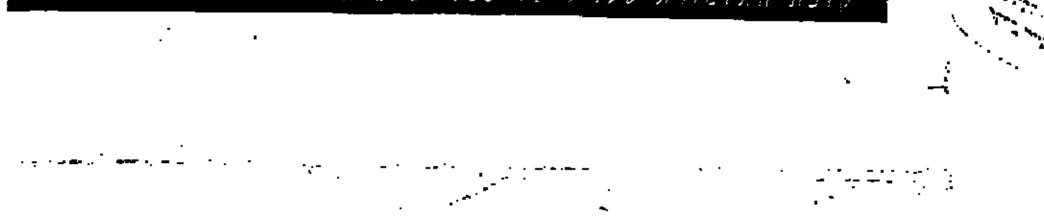
קופת התזמורת טל. 611498-9 ימים א־ה 16-19 שישי 10-13

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

חמדנים שלא למדו מהניסיון, ודייגים

בתגובה על "מנסים לכופף את הבנקים" מאת סופר "הארץ" ועל הידיעה "יו"ר אביטל כבנס נפגעי שוק ההון: הבנקים הם כמו השושרים", כתורי הסמים" מאת יוסי השני ("הארץ", 3.3)

באחרונה מתארגנת ברחבי הארץ קבוצה של אנשים, המהפשת אשמים. היא בחרה לחפש את האשמים הללו תחת הפנס, ולא במקום שבו הם באמת נמצאים. חבריה מעוים לכנות את עצמם "נפגעי שוק ההון", או "נפגעי הבורסה". יש בהם כאלה שלא למדו מניסיון עצמם, וכאלה שלא למדו מניסיונם של אחרים. לצד אלה נמצאים "הדייגים", בהם חברי כנסת, אנשי ציבור ועורכי דין, המקווים לעשות לביתם מדיג במים עכורים.

על פני הדברים נראה, שבקרב שתי הקבוצות הראשונות יש אנשים שרצו "להרוויח בגדול", "לעשות מכה", אך כישוריהם לא עמדו להם, ובמקום להרוויח על מה שהיה להם הפסידו הכל, ויותר מכך. כעת הם מאשימים את הבנקים, שפיתו אותם בהלוואות זולות, במתנות קטנות, בפיתויים בפרוטה, באיומים ובלחצים – והם, המסכנים, רק התפתו.

למעט מקרים שבהם תוכח עבירה פלילית, הרי שבכל יתר המקרים הנפגעים הם לפחות שותפים בדעת ומרצון. אולי חלשי אופי, אולי טיפשים, אך בלא ספק חמדנים. אם יועצי השקעות פעלו בניגוד להוראות הבנקים (אף לא בניגוד לחוק), יש לטפל בהם ובמעשיהם במסגרת הבנקים שבהם הם מועסקים. ואולם גם כאן, ועל אחת כמה וכמה במקום שלא היו עבירות על החוק ועל הנחיות פנימיות, אל לנפגעים לבוא בטענות ובדרישות אלא רק לעצמם.

אני שייך למיעוט אולי, שהוא הנפגע האמיתי ממפולת המניות שהתרחשה בשנת 1983. המיעוט שלא נפל קורבן להיסטריית המניות, אלה אשר לא התפתו להיות "פראיירים מרצון", אלה שהתמרמרו לא העבירה אותם על דעתם. גם אם נראינו אז מעט מוזרים בחוסר רצוננו להשתתף בחגיגת הרווחים האמיתית והמדומה, עובדה זו לא היתה אמורה להד־פכנו לשעירים לעזאזל ולמשלמי המחיר. ואולם הממשלה, תוך כדי שיתוף פעולה של הכנסת ובמהלך פופוליסטי מובהק, הפכה אותנו באחת לשותפי מלא בכיסוי ההפסדים.

אם תוחלתם של הבכיינים הללו תתגשם גם הפעם, הרי ששוב כולנו נשלם את המחיר. ואם כך אכן יהיה, אני רואה שוב את אותם הפנים בעוד חמש, שמונה, עשר שנים, בחפשם שוב את האשמים.

על היועץ המשפטי לממשלה לבחון, אם יש חשד סביר למעשים פליליים בסוגיה, ואם אכן כאלה הם פני הדברים, למהר ולפעול בדרך היחידה הקיימת: הגשת כתבי אישום בלא שהות, שמא חלילה ייוצר עינוי דין.

על אלה שהתפתו והפסידו לשתוק ולהיות חכמים להבא. ועל הדייגים – להוציא את חכותיהם מהמים – המים עכורים!

אמנון דינם
ראשון לציון

הנהנים מהפניקה

הפניקה שנוצרה בעניין קופות הגמל מעוררת את השאלה העתיקה, מי הנהנה. התשובה פשוטה: הבנקים המנהלים את קופות הגמל.

הואיל ובכנסת מכינים חקיקה להגבלת הקשר האינטימי בין קופות הגמל לבנקים, על ידי "הוד־מת", פיצולים וכו', הרי הבנקים מעריכים שבעתיד יהפכו הקופות בשבילם לסוס מת, מבחינת הכנסות. לכן כדאי להם ללבות את הבריחה מקופות הגמל לתוכניות חיסכון וקרנות, שבהן יישאר הכסף בשליטת הבנקים, אשר גם יגדילו עמלות שמנות בשלבי המעבר.

עצוב מאוד, שהבנקים, השייכים בינתיים לממשלה, כלומר לאזרחי המדינה, מנהלים מדיניות עצמאית, הפוגעת קודם כל באזרחים – ובהמשך, במדיניות הכלכלית של הממשלה – ואין פוצה פה ומצפצף.

ישראל שטיין
תל אביב

מיסוי לגמלאים עשירים

בתגובה על מכתבים למערכת "פעולה מרושעת ומצושה נגד הגמלאים" ("הארץ", 1.3)

במדור המכתבים למערכת התפרסמו תלונות של ארבעה גמלאים ממורמרים כלפי התוכנית של שרת העבודה, לחייבם בניכוי מס לביטוח לאומי משכר עבודה לאחר יציאתם לגמלאות.

איני בקיא בפרטי התוכנית של שרת העבודה, אבל עקרונית אני בעד מיסוי פרוגרסיבי, גם של הגמלאים. גמלאים יכולים להיות גם עשירים – אם הם משתכרים לאחר יציאתם לגמלאות, אם הם בעלי חנות, או בעלי בית מלאכה, או בית חרושת, או יש להם הכנסות מהשכרת דירות, או נכסים אחרים. אין כל סיבה, שגמלאים עשירים כאלה יהיו פטורים מתשלום מסים בהתאם להכנסותיהם, כמו כל אזרח אחר.

מובן שיש גם גמלאים אחרים, שהכנסתם רק מהגמלאות של מקום עבודתם ומהביטוח הלאומי. לגמלאים אלה, ורק לאלה, מגיעות באמת כל ההטבות המפורטות באחד המכתבים, כגון: הנחות בתחבורה הציבורית, בכרטיסי קולנוע ותיאטרון וכו'.

ויש גמלאים מסכנים עוד יותר, שיש להם רק תשלומי הביטוח הלאומי. יש לקוות, שהממשלה הזאת, כפי שהצליחה להעביר ביטוח בריאות לכל, תצליח ליישם ביטוח גמלאים לכל האוכלוסייה.

יעקב עמיר
הרצליה

דיון במספרים ובעובדות

בדיון במסגרת "שבת בבוקר באוניברסיטת תל אביב", ביום 25.2, העיחי לפרופ' אריאל מררי, שהפעלתם של אלפי טייסים מתאבדים יפאנים בשלהי מלחמת העולם השנייה מפריכה לכאורה את התיאוריות שהציג בדיון בדבר טיבם של המתאבדים הטרוריסטים. מררי השיב לי, שבסך הכל הופעלו אז 128 קמיקזה בלבד, שהם מספר לא משמעותי.

אלא שמספר זה אינו מדויק בכלל, צינו תמוה, וניתן להפריכו מעשרות מקורות. אחד מאלה הוא: The army Air Forces in World War II (Craven and Cate) שם מתועדת הפעלתם של 1,900 קמיקזה בקרב, אחד בלבד: בקרב אוקינווה.

בספרו של עמנואל בן גוריון "סילונים מדבירי שחקים" נאמר, שמחודש אוקטובר 1944 ועד לכניעת יפאן התאבדו בדרך זו 2,519 טייסים יפאנים, ורבים אחרים המתינו אז לתורם. הקמיקזה היוו באותה תקופה כשליש מכל גיחות חיל האוויר היפאני.

טיעון אחר שהעלה מררי באותו דיון בלי לבססו היה סברתו ש"ארגוני החבלה רוצים לפגוע בתהליך השלום ולהפסיקו". אלא שיש להבחין בין הצהרות למראית עין לבין כוונות נסתרות, הנובעות מאינטרסים ממשיים. לו היתה אמת כלשהי בסברתו של מררי, לא היו ארגונים כאלה מסתפקים בתשלום מס שפתיים להתנגדותם למו"מ, אלא היו כבר מוציאים "פתווה" (של פסק דין מוות) נגד ערפאת ואנשיו.

זאת ועוד, באחרונה אף הביעו מנהיגים מן החמאס את רצונם להיכנס בעצמם למשא ומתן עם ישראל. למחבלים אלה ודאי אין כל עניין למנוע את המשך נסיגתנו מן השטחים.

מיכאל ניר
תל אביב

למה מתכוונת סוריה?

סגן שר החוץ, יוסי ביילין, אמר בראיון בתוכנית "בוקר טוב ישראל" (3.3), כי אין הוא מבין את האיתות הסורי ולא למה מתכוונת סוריה כשהיא אומרת כן. במקרים כאלה רצוי לעיין בהקשר הכללי של האמירות: במלים אחרות, לעיין במקורות, או ב"שורשים". מאחר שלסוריה יש חוקה, וזו מיוסדת נאמנה על חוקת מפלגת הבעת, השלטת בסוריה למעלה משלושים שנה, ומאחר שכמעט לא היו חילופי רוחות בין מנסחי החוקות ובין שליטי סוריה היום – ראוי לפנות בכל מקרה של אי־הבנה רגעית של החוקות האלה. כך למשל, בחוקה הסורית משנת 1969 נכלל הקטע הבא:

"המהפכה בחבל הארץ הערבי הסורי (כך נקראת סוריה עד היום בפי שליטיה) היא חלק מהמהפכה הערבית הכוללת... במסגרת התפקידים הלאומיים (הכלל־ערביים)... תגדיר המהפכה בחבל הארץ הערבי הסורי את משימותיה... והפנה את מאמציה בשלב הנוכחי להגשמת המטרה היסודית והגורלית של העם הערבי, דהיינו: השחרור מהכיבוש האימפריאליסטי הציוני".

כלום השתנתה המטרה "היסודית והגורלית" של סוריה? תשובה ברורה לכך ניתנה יום קודם לכן מעל דפי "הארץ" (2.3): אחד מבכירי המשוררים הערבים, עלי אחמד סעיד ("אדוניס"), גורש מהתאחדות הסופרים הערבים על שהעז להשתתף בכנס של יוצרים ערבים וישראלים ולתבוע נורמליזציה תרבותית עם ישראל.

סופר זה לא היה שליח מטעם סוריה. הוא בסך הכל לבנוני ממוצא סורי, וחי שנים רבות בפאריס. גירושו מן הארגון הרשמי, המקיף, מעיד יותר מכל למה מתכוונת סוריה כשהיא אומרת כן: לקבל חינם את רמת הגולן, כצעד ראשון והכרחי להגשמת "המטרה היסודית והגורלית של העם הערבי", כפי שהוגדרה בגלוי בחוקת 1969.

עוזי אורנן
נטפית

שתי העלאות

כמה אירוני הדבר, שביום שבו דנו בהעלאת שכרם של חברי הכנסת בכ־10,000 שקל, העלו את תעריפי האוטובוסים, כלי התחבורה העיקרי של "עמך", שוודאי לא יראה תוספת כזאת למשכורתו.

מיכאל ינקלוביץ
ירושלים

בתי חולים

תל אביב – רנה־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 ופנימית, כירורגית)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, א.א.ג, נשימה: ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגית): הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורתופדית, ילדים, עיניים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00): סופרפארם, איינשטיין 40, רמת־אביב, 6413730 (עד 24:00): בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535: אפרסמון, יהודה הלוי 110, 5613010
ירושלים – שטראוס א', אביגדורי 3, 706660
חיפה – בלפור, מסדה 1, 622289
באר שבע – ירושלים, הרצל 34, 277034
רמת גן – עמית, בן גוריון 130, 6722954
חולון – אהרון, הפיין 52, 889153
בת ים – כחול, הביבה רייך 20, 583360
נתניה – הסגן, שד' ויצמן 13, 822985
פתח תקוה – קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21, 9343395
רחובות – כללית, רשז 8, 445111
רעננה – כלל פארם, אחוזה 114, 910211

עזרה ראשונה

ערן – עזרה ראשונה ונפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 625110 באר שבע 281128 כרמיאל 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער מטעם ארגון ההורים הארצי. טל' 03-621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש. טל' 03-5400672, 03-5494899 בימים א'־ה' מ־09.00־13.00 84-326727
יד שרה תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'־ה' מ־09.00־14.00
אגודת יד ביד – אוזן קשבת – לילדים ולבני נוער: תל־אביב 5226027 (גם ברוסית), 6919765 (נוער מקשיב לנוער): ירושלים, 245358: חיפה 229488 (גם ברוסית)
אמבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
המועצה לילד חוסה, 02-664824, 02-664910
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה לסטודנטים הומוסקסואלים. א'־ה' 19.30־23.30, טל. 03-292797, 04-525352
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו־ה' בשעות 18.00־22.00: ירושלים טל' 514455: חיפה טל' 382611, מבר 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, בתמיכת תפישת נשים לסיוע לנשים (נגב), טל' 07-74907. בימים א'־ד' מ־08.30־12.00 בימים א'־ה' מ־16.00־19.00
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-558506, 02-514111, 07-376510
קו חירום לנשים במצוקה 09-585720
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'־ה', 09.00־14.00, 03-5421791
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'־ה' 08.00־22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלים" כל' 03-5228031 רח' כספר 13 תל אביב
ילת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים ימים ב'־ד' 16.00־19.00. תל אביב רמב"ם 9, טל' 5101511/2: חיפה ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' המסורס 14,
04-381520
האגודה לטרשת נפוצה 03-5279739
מרס – משפחות נפגעי סמים.. בימים א'־ה' מ־9.00־14.00 03-5170789/0
האגודה למניעת אלכוהליזם 24 שעות 724128
הוועד למלחמה באיידס הסברה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו־ה' מ־19.30־22.30 טל' 5660580, 5604576
האגודה לזכויות האזרח בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3: ירושלים טל' 243984/5: חיפה טל' 348217: באר־שבע טל' 239094. בימים א'־ה' מ־09.00־14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים חולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8: 6974627
מדיבים – שירות רפואי בבית חברות לב הביטר, טל' 03-5467733
שח"ל – 03-5625555
מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-022-6699
נ.מ.ל.י. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: ויינגרטן מבטר 294869, 285822 איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'־ה' מ־19.00־24.00. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00־24.00 6973696 6973670
ירושלים הדסה עין כרם 22.00־16.00 254779
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 177-022-3773

24 שעות

חיים המשטרה ירושלים: 513188: תל אביב: 5633777: חיפה: 647647
ממוסים מודיעות צבי"ה: 03-9731111, אגבלית: 03-9731122
תחזית מצב האוויר 03-9668855

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 כותרות חדשות בערבית
06.45 האשכנזים מתכמזים
06.55 בוקר של רני
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 אסכולה. הגם האירופי. מגיפות
08.30 חברה. סיפורים מהחיים
08.50 הכנת הבקרא. כמוד העניינים 14
09.10 טבע. בממלכת בעלי החיים
09.25 הגיל הרך. פרפר נחמד. הידד פורים
09.50 פשוט אמרו לא. לא הספר הזה
09.55 מבזק חדשות בנושא חינוך
10.00 קשר משפחתי. להבריא בעזרת צילום עצמי
10.30 היסטוריה כללית. המאה שלנו
11.00 אנגלית
11.10 להראות השכן. משכנות היחס
11.30 יהדות. מושגי יסוד ביהדות
12.00 מדעי החיים. עולם היצורים החיים
12.15 מתמטיקה. גיאומטריה אנליטית
12.25 מדעים. בנק המידע. הכוח והתנועה
12.40 צרפתית
12.50 מוסיקה. בקצב הלב
13.30 שאלתיאל קוואק. התוכנית הגנובה
14.00 קיפי קם חושמי. אבא קיסי
14.15 רכבת ההפתעות
14.45 שעת כושר
15.00 זומביס
15.30 ההרדיסים. פרק 24
16.00 הגם לראשון. משחק לפורים
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 מה שנקרא. סדרת דרמות לנוער. "כתר הדיקט". ע"פ ספרו של אורי אורלב
18.00 עכבר בלש
18.15 החדשות באנגלית
18.30 כמו שנאמר. סדרת משלים מונפשים
18.45 חידושים והמצאות
19.00 חדשות בערבית
19.30 קקטייל. תוכנית לפורים
20.00 מבט: שבשבת
21.00 אולפן לילה. מני פאר
22.00 ברודגל עולמי
23.00 בית רין לילי. רני יוצא לקרב
23.30 מהיום למחר. יומן חדשות
24.00 פסוק של מקום

ערוץ 33 (33)

16.00 אולפן פתוח בערבית
19.00 סלבנקה. מתי גולן ואלי לביאדו
19.30 חדשות בערבית
20.00 מבט לחדשות
20.30 מקסב לקסב. פרס תיעודי
21.30 קנצרס פס. שניידר אוקונור
22.30 בלש אמריקאי

ערוץ 2 (22)

14.00 מסע בין כוכבים – הדור הבא
15.00 מיפי. אנימציה
15.05 מחשם המן. פרק 4. השיבה
15.30 שרקי וג'ורג'. סדרה מצוירת
16.00 היפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. תוכנית בענייני היום
17.30 וידיאו חק – מוסיקה 2
18.00 חלום עליכם. עוזי חיטמן
18.30 חוף פרדייס
19.00 פשוט נהדרת
19.30 סמרך. אקי אבני
20.00 החדשות
20.30 פספוסים. יגאל שילון
21.35 בשידור חי. דן שילון
23.00 אין עם מי לדבר. יאיר גרבוז
23.45 מקום קטן
24.00 החדשות
24.05 מקום קטן. המשך
24.20 מאולם הקונצרטים. פרלמן בקונצ'רטו מס' 5 של מוצרט בניצוחו של הנס גרף
01.05 התחנה
01.35 מרגלית. נשים במחתרת. סיפורן של שלוש נשים אמיצות, אלחוטניות בשירות הוועד למבצעים מיוחדים בלונדון, שסייעו לרגול הצבאי בצרפת הכבושה, מאחורי קווי האויב, כדי לסייע לאנשי המחתרות בפלוגת נגד הכובש הנאצי
02.05 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה
09.00 לחיות את החיים. פרק 189 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1265 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 הכל נשאר במשפחה. פרק 1
11.25 סלסטה. פרק 95 (ש.ח)
12.10 שכנים, שכנים (ש.ח)
12.35 פלקון קרסט. פרק 215 (ש.ח)
13.20 הכדור חוזר לקפר
14.05 קני ולייסי
14.55 רוקסנה. פרק 31
15.40 נוסט לבייגע
16.30 שכנים, שכנים
16.55 סלסט האהבה
18.00 לחיות את החיים. פרק 190
18.45 צעירים חסרי מנוח
19.30 שידור מקומי, פרסומות בשידור
20.00 סלסטה. פרק 96
20.50 פלקון קרסט
21.40 חוספי על הבר
22.10 מעברי גורל
23.00 סיכנים
23.50 המופע של לאורי סנדרס
24.15 האבסר
01.05 לו גרנט

מרסים (04)

10.30 "בר בלסינג". ארה"ב '91. 98 ד'
12.15 "חיים הקלים". אוסליה '62
14.00 "חקירה בבזה אלפא". אנגליה '87
15.45 "בן עין קסף". ארה"ב '91. 88 ד'
17.15 "לקראת צאת הכרס "צבחה ומסטית"
17.40 "חבורה מהשמאל". ארה"ב '89. 88 ד'
19.15 "רציחות במכונה הנבוהה". ארה"ב '91. שני בלשיות פרטיות יוצאות בעקבות רוצחו של שכן. עם קריסטל ברנרד ואבגה ג'יס. במאי: ברודפורד מיי. 90 ד'
20.45 חוש בקולנוע
21.00 "הפורצת מבון פרנסיסקו". ארה"ב '87. פורצת בגולאות נאלצת לחזור למקצועה עקב נסיבות שחיטה. עם ווטי גולדברג, ג'ון גודמן, בוב גולדתוייט ולסלי אן־וורן. במאי: יו וילסון. 97 ד'
22.40 "האושר מבה שניה". צרפת '85. פרסום יופבה של נערה משותקת, עדה לעניין תקשורתי רב. עם ז'אן לוק בידו ומישל ברוס. במאי: ז'אן לוק פריננטי 24.00 "הזרוע של האריה". ארה"ב '86. שלושה יוצאים להציל חבר שנחטף על ידי סוחרי סמים במהלך הפיכה בדרום אמריקה. עם פרק הרמון, רוברט וזבאל הצרי באסי. במאי: אלן סמיתי. 98 ד'
01.45 "האמת השקר". ארה"ב '89. 90 ד'

ספורט (05)

07.00 נף מתעוף. שלוש תוכניות ברצף
14.55 כדורגל אנגלי בשידור ישיר. מנצ'סטר יונייטד – ק.פ.ר
17.00 כדורגל ישראלי מהליגה הלאומית
18.00 כדורסל
19.30 גול חצי. סיכום המחזור ה־21
20.00 כדורעף בשידור ישיר
21.45 דורון שפר וקונטיקט בשידור ישיר
23.30 גול חצי. סיכום המחזור ה־21 (ש.ח)
24.00 כדורגל מבדיל. ליגת הפטוליסטה

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
09.00 המוסד של כאילו (ש.ח)
09.35 בטלצות קטנות. פרק 21 (ש.ח)
10.00 איק הענתל. פרק 22 (ש.ח)
10.35 שירה נסיכת הבות. פרק 34 (ש.ח)
11.05 אבא חורג – אבא חורגת. פרק 67
11.40 צוות לעניין. פרק 3 (ש.ח)
12.40 משפחה הורפת. פרק 15 (ש.ח)
13.00 המוסד של כאילו
13.35 הכוכבים. מהמה. פרק 3
14.00 עלילות תיאודור. פרק 15
14.35 פרפקוניה. פרק 41
15.05 שירה נסיכת הבות. פרק 35
15.35 מגדי הסזבבה. פרק 54
16.10 צוות לעניין. פרק 4
17.10 לבי טונם
17.30 מוסר מריה. פרק 24
18.05 מפלצות קטנות. פרק 21 (ש.ח)
18.30 איק הענתל. פרק 22 (ש.ח)
19.00 המוסד של כאילו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.30 אריה משפחתית
21.00 לוסי אהבתי
21.30 ג'ק היקר

הצגה שניה (06)

22.00 "הפרש הנרדף". ארה"ב '92. נסיונו של פקיד בודד ומבוגר להשיג את האמת אודות היעלמו של חבר לעבודה. עם ג'דמי איירונס, אלק גינס ופרה ראסל. במאי: סטיון סודרברג. 94 ד'
23.40 "דיוף ראף". ארה"ב '47. בלש פרטי נשכר לשמש כשומר ראש לפושע שמחזיק מפה של שרות נפט בלתי מנוצלים במצוקה. בעקבות המפה דולקים פושעים חסרי רחמים המוכנים לעשות הכל בעבור המפה יקרת המציאות. עם טום אובריין, הלנור סליס ואן גפיים. במאי: סר סנלסל. 80 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. תרבות ואמנות
12.00 דיסקברי. האיש שאהב כרישים
13.30 אורי גבול. אורי ניטה (ש.ח)
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. האיש שאהב כרישים
17.30 אורי גבול. אודה ניטה
18.00 עולמה של בין אוסטין. פרק א'
18.30 בג'יטה. פרה היסטוריה קלנביע. פלסו, תיאודוסיוס האנרטיבה
18.45 אנציקלופדיה פתוחה. מרואות ספרותיות. מבט אישי: אבנות המכה
19.15 ראשונבנג – רטרוספקטיבה
20.00 דיסקברי. קצה האוקינוס. יבשת כל האפשרויות. פרק א'
21.00 הישרדות. יבלות וכל השאר
22.00 דיסקברי. מעבר ל־2000. פרק 546
23.00 דיסקברי. קצה האוקינוס (ש.ח)
24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

הגשלנות. 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.15, 02.15, 04.15

הום סינמה (42)

מטרה קשוחה. 09.00, 13.00, 19.00, 01.00
הירושה. 11.00
הנבר שלא רצה למות. 15.00, 23.00
משפחת אדמס. 17.00, 21.00, 03.00

הום סינמה (43)

עולמו של ויין 2. 07.30, 16.00
מסיבת נישואין. 09.30, 22.30
קודזאק. 11.30
הדם של קולומ. 13.30, 18.00, 24.30
הורג אחיו ברכבת. 20.30, 03.00

הום סינמה (44)

כמו או אהבה. 09.30, 19.30
תוססים ראש. 11.30, 03.30
נקניק, נקניק. 13.30, 17.30, 21.30, 01.30
ללקק תלוקת. 15.30
סיפת מזל. 23.30

הארץ ממליץ

● פורורי התהילה. מחזה של הצ־רפתי מרסל פניול על אב שכול שנעשה פוליטיקאי באמצעות השכול, ועל הבן ששב מן המתים ומגלה שהוא מטרד לכולם. בימוי: איציק ויינגרטן, ובתפקידים הרא־שיים שמעון לב ארי (האב), אבנר אוריה (פוליטיקאי מושחת) ויגאל זקס (הבן). תיאטרון, חיפה 20.30

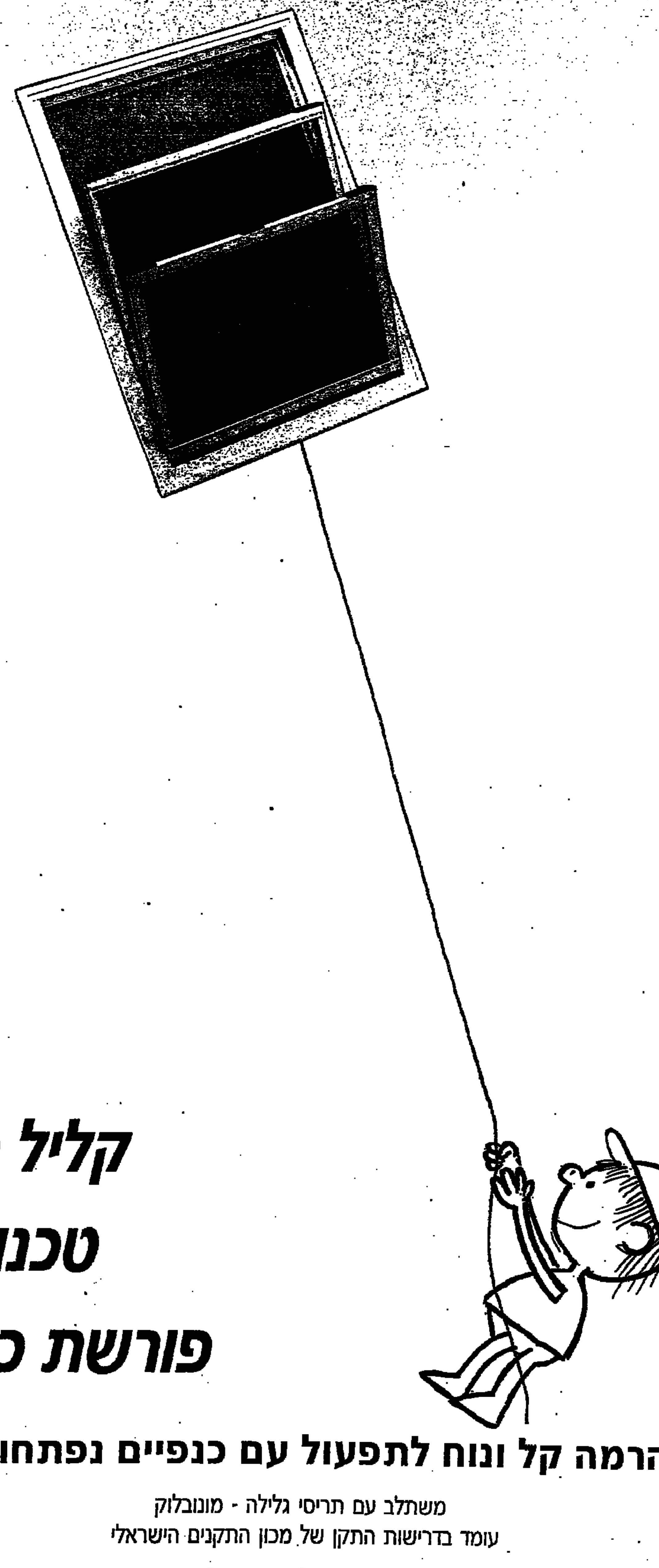

קליל 5000
טכנולוגיה
פורשת כנפיים

חלון הרמה קל ונוח לתפעול עם כנפיים נפתחות לניקוי

משתלב עם תריסי גלילה - מונובלוק
עומד בדרישות התקן של מכון התקנים הישראלי

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ■ טל: 753044, 757914, 04-789110-2 ■ פקס: 04-757799